

ကျမ်းပြုသော

အဘိဓမ္မာ

ထိဒိရကရေပါရဂူ အာသန္နရေပါမောက္ခ

တောင်တွင်းကြီး ဆရာတော်

အသျှင်ဥတ္တုဌရေ

တပ္ပမြဿနာ

တည်းဖြည့်သူ

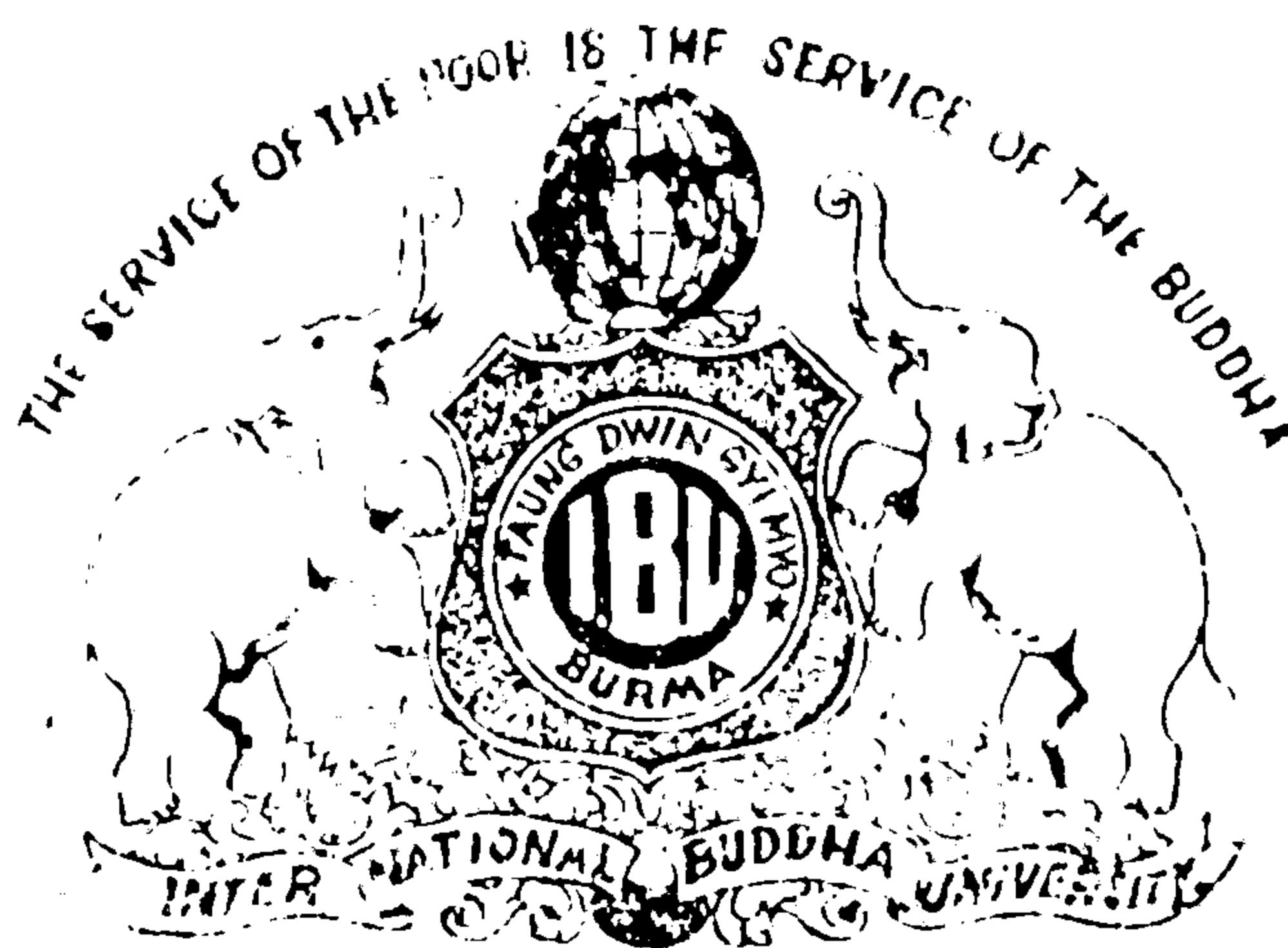
ပါဠိဇွန်စာစာပေ ပါမောက္ခ

ဆရာကြီးကွန်

ဓမ္မစာအုပ်သိုလ်၏ နယ်လက်ခံဆောင်

သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၄၉၉

ကောလံဘိုသက္ကရာဇ် ၁၃၁၇-ခုနှစ်။

ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်းအုပ်စု (၁၀၀၀)

ကမ္ဘာ့ဓမ္မစာအုပ်သိုလ်

ကောလံဘိုမြို့

မာတိကာ။

အကြောင်းအရာ

သိုက်ညွှန်း

ကျမ်း၏နိဒါန်း			က
ကျမ်းဆရာ၏အမူ			ကု
ကပ္ပဖြ သာနာကျမ်းဒုတိယအကြိမ်ရိုက်နှိပ်ရခြင်း			
အကြောင်း။			က
ဘာသာဟူသည့်အဘယ်နည်း။		အဖြေ	၁
(၁) စိန်သောမတ်-စ် အက်ကံနတ်၏အလို			၃
(၂) ဆာဂျန်ဆီလီ၏အလို			၃
(၃) ဖရက်ဒရစ်ဟာရစ်ဆံ၏အလို			၃
(၄) ဂျီချက်စ်၏အလို			၃
(၅) ဆီဆီရီ၏အလို			၄
(၆) ဂျိမ်းစ်ဂျက်၏အလို			၄
(၇) ဘားနက်၏အလို			၄
(၈) မယျူးစာနိုးဂ်၏အလို			၄
ဘာသာစာလုံးကို ခြုံ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ အလိုကျ			
အဓိပ္ပာယ်ကို ကောက်ယူဖော်ပြချက်			
အဘယ် အကြောင်းကြောင့်ဘာသာ			
ဖြစ်ပေါ်လာရသနည်း	အဖြေ		၆
ဘာသာများအဘယ်သို့ ဖြစ်ပေါ်			
လာကြကုန် သနည်း။	အဖြေ		၁၄
အဘယ်ကြောင့်ဘာသာကို			
လိုက်စားရသနည်း။	အဖြေ		၁၈
ဘာသာလိုက်စားခြင်း၏ အကျိုးအပြစ်ကို			
ဝေဖန်ပြပါ။	အဖြေ		၂၄

ဘာသာကို လုံးဝ မကိုးစား မနာယူသူမှာ အကျိုး
ရမည်လော? (၀၂) အပြစ်ချည်းရမည်လော? အဖြေ ၃၁
ဘာသာမပါဘဲ ကိစ္စတိုင်း ပြီးမည်လော?

(၀၂) မပြီးဘဲရှိမည်လော?	အဖြေ	၄၃
ကိုယ်နှင့်ဆိုင်သောအလုပ်		၄၄
နှုတ်နှင့်ဆိုင်သောအလုပ်		၄၄
စိတ်နှင့်ဆိုင် အရာအလုပ်		၄၅
အတ္တဟိတ မိမိနှင့်ဆိုင်သောလုပ်ငန်း		၄၅
ပရဟိတ သူတပါးနှင့်ဆိုင်သောလုပ်ငန်း		၄၅
ရှုပ်နှင့်ဆိုင်သောအလုပ်		၄၆
နာမ်နှင့်ဆိုင်သောလုပ်ငန်း		၄၈
ကောင်းသောအလုပ်ကိစ္စ		၄၉
မကောင်းသောအလုပ်ကိစ္စ		၅၀
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏အလုပ်ကိစ္စ		၅၁
ခရစ္စယံတို့၏ ဘာသာရေးလုပ်ငန်း		၅၃
ဝသီတို့၏ဘာသာရေးလုပ်ငန်း		၅၅
ဟိန္ဒူ ဘာသာရေးလုပ်ငန်း		၅၆

ဘာသာ လုံးဝ မရှိသူ များ၏
အခြေ အနေ မည်သို့ရှိသနည်း။ အဖြေ ၅၇

ဘာသာ အမျိုးအစားများကိုဖော်ပြပါ။ အဖြေ ၅၈

ဘာသာ၏ မှားမှန်ကို မည်သို့
ကောက် ဖယ်မည်နည်း။ အဖြေ ၆၂

အမှန်ဆုံးဘာသာဟု ယူဆရန်နှင့်၎င်းအတွက်
လုံလောက်သောအချက်များကားအဘယ်နည်း? အဖြေ ၆၉

ဘာသာ၏ အတွင်းအသိ လုပ်ငန်းကား	
အဘယ်နည်း? အဖြေ	၇၁
ဘုရားနှင့်တရား	၇၃
ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရား။	၇၆
သီရိဓမ္မာ သောကမင်းကြီး	
ကိုယ်ကိုင်စိုက်တူခဲ့သော ကျောက်စာမူ	၈၉
ဗုဒ္ဓဘာသာတရား	၈၅
တရား၏ဂုဏ်လက္ခဏာ	၈၅
နိဗ္ဗာန်	၉၀
ပယ်ရမည့်တရား	၉၉
ပြုလုပ်ရမည့်လုပ်ငန်း	၁၀၃
ဗောဓိပက္ခိယတရား	၁၀၆
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး	၁၁၂
ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထန	၁၁၇
ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနတရားစကြာလှည့်	၁၁၉
လူ့ကျင့်ဝတ်တရားများ	၁၂၅
ခရစ္စယံဘန်သာ	၁၃၂
ခရစ္စယံဝါဒ အကျဉ်းချုပ်	၁၃၄
ခရစ္စယံဘုရား	၁၃၇
ခရစ္စယံတရား(က)ဖဘုရား၏တရား....	၁၄၀
ပညတ်တော် ၁၀ပါး....	၁၄၁
အပြစ်ဖြေခြင်း	၁၄၃
လက်စားချေတရား....	၁၄၅
သားဘုရား	၁၄၇
သားဘုရား၏တရား	၁၄၉

ခရစ္စယယုံကြည်ရေး				၁၅၂
ပသိဘာသာ				၁၅၅
ပသိဘုရား				၁၅၆
ပသိဘုရား၏အခြင်းအရာ				၁၅၉
အလ္လဟဘုရား၏ လုပ်ငန်းများ				၁၆၁
ကောက်ချက်				၁၆၃
ပသိတရား				၁၆၃
ပသိဝါဒ				၁၆၅
ပသိငရဲ				၁၆၈
ပသိကောင်းကင်ဘုံနန်း				၁၆၉
ပသိတို့၏ ရှင်ပြန်သံမြောက်ခြင်း				၁၇၂
ရူးဟခေါ်ဝိညာဏ်ရှုပါး				၁၇၄
ပသိသူတော်ကောင်း၏လက္ခဏာ				၁၇၅
မဟာမဒ်ဆာဟပ်				၁၇၆
ဟိန္ဒူဘာသာ				၁၈၁
ဟိန္ဒူဖြစ်ရန် ဂုဏ်အင်္ဂါ				၁၈၃
ဟိန္ဒူဘာသာ၏ ပေါ်နထူးခြားချက်				၁၈၄
ဟိန္ဒူဘာသာ၏အများနှင့်ဆက်ဆံခြင်းသဘော				၁၈၄
ဟိန္ဒူဘုရား				၁၈၆
ဟိန္ဒူဘုရား ကဲ့လာပု				၁၈၇
ဗြဟ္မာ၏လုပ်ငန်း။				၁၈၈
ဗိသျှနီး၏လုပ်ငန်း				၁၈၉
ရှိ၏လုပ်ငန်း				၁၉၁
ဗြဟ္မာ၏လျှိုဝှက်မှုကို ရှိမိသွားပု				၁၉၄
ဟိန္ဒူကျမ်းစာများ				၁၉၅

(၁) ရိဂ ဝေဒ				၁၉၆
(၂) ယဇုဝေဒ				၁၉၆
(၄) သာမဝေဒ				၁၉၇
(၄) အတ္ထာရဝေဒ				၁၉၇
ဝေဒကျမ်း၏အဖွင့်များ				၁၉၈
ဝေဒဂ်ကျမ်း				၁၉၉
ဝေဒနယ်မှ လွတ်သောကျမ်းများ (၁) သုတ္တ				၁၉၉
(၂) သမိတိ				၂၀၀
(၃) ပူရာဏ				၂၀၀
(၄) တနွရ				၂၀၂
(၅) ယာမာယဏ				၂၀၄
(၆) မဟာဘာရတ				၂၀၅
ကမ္ဘာဖန်ဆင်းပုံ				၂၀၆
ဟိန္ဒူဝါဒ				၂၀
ဟိန္ဒူဝါဒသင်္ခေပ				၂၀
ဟိန္ဒူဓလေ့ထုံးစံများ				၂၀
၁- ဆမ်ဆကာရ				၂၀
၂- ဥပါသန				၂၀
၃- သဒ္ဓါ				၂၀
၄- သန္တိ				၂၀၉
၅- ဝတ္ထ				၂၂၀
၆- ဒါန				၂၂၂
၇- အရှရမ				၂၂၄
၈- ပရာယရှ ကျစ်တ်				၂၂၄
၉- သုစိ				၂၂၉

အကြောင်းအရာ	သိုက်ညွှန်း
-------------	-------------

၁၀၀၀၅၅					၂၂၇
တာယိုဘာသာ					၂၂၀
တာယိုတေကင်					၂၂၉
တာယိုဝါဒ					၂၃၀
(၁) ကာယိုအဘိဓမ္မာ					၂၃၀
(၂) တာယို တိုင်းရေးပြည်ရေး					၂၃၁
(၃) တာယိုဘာသာ					၂၃၂
ကွန်ဗူးရှင်ဘာသာ					၂၃၄
ကွန်ဗူးရှင်၏ဝါဒ					၂၄၁
ကွန်ဗူးရှင်၏ လောကဓါတ်ပညာ					၂၄၂
ကွန်ဗူးရှင်၏ အစိုးရ					၂၄၂
ကွန်ဗူးရှင်၏ လူ့ကျင့်ဝတ်					၂၄၃
ကွန်ဗူးရှင်၏ လောကကျင့်စဉ်					၂၄၄
ကွန်ဗူးရှင်၏ရွှေ့မျဉ်းမဓ္ဌသတ်					၂၄၅
ရှင်တို့ဘာသာ					၂၄၇
သဘာဝဓမ္မ ကိုးကွယ်မှု					၂၄၇
လူ့မွေးကောင်းကိုရှိခိုးမှု					၂၄၈
ကျောက်တုံးကျောက်ခဲ ကိုးကွယ်မှု					၂၄၉
လောကဿ တဘာသာ					၂၅၀
ပိညာဏ်ဝါဒ					၂၅၁
နိမ္မိတ် ဝါဒ					၂၅၄
ဝါရဆီဘာသာ					၂၅၉
ဆစ်ခီဘာသာ					၂၆၁
ဆစ်ခီလက္ခဏာ					၂၆၃

ဆစ်ခ်ဘုရား				၂၆၄
ဂုရုများ				၂၆၄
ဆစ်ခ်တရား				၂၆၅
အဘယ်ကဲ့သို့သော သူကို ဘုရားဟု ခေါ်ဆို၍ မည်ကဲ့သို့သောအရာကို တရားဟုခေါ်ဆိုရပါသနည်း				
(ဖြေ)				၂၆၈
တရား				၂၇၂
ဘုရားနှင့် တရား အဘယ်သို့ ဖြစ်ပေါ်လာကြသနည်း				
အဖြေ				၂၇၇
ဘုရား၏ စွမ်းအားနှင့် တရား၏ စွမ်းအားကိုဖော်ပြပါ				
အဖြေ				၂၈၀
ဘုရားနှင့် ဟုရားမရှိပဲ မထားပဲ ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော				
မဖြစ်နိုင် ဘူးလော? အဖြေ				၂၈၄
၎င်းဘုရားနှင့် တရားကို အသိအမှတ် မပြုသူတို့၎င်းတို့က ဘယ်လို အပြစ်ဒဏ် ပေးဦး မည်နည်း? အဖြေ				၂၈၇
ဘုရားနှင့် တရားကိုမည်သူက ပြုလုပ် ဖန်ဆင်းသနည်း? ဖြေ				၂၉၀
ဘုရားနှင့် တရား အဘယ်နားမှာ တည်ရှိသနည်း? အဖြေ				၂၉၂
ဘုရားက တရားကိုခိုင်းစေနိုင်သလား?(ဝါ) ဟုရားက သာ ဘုရားကို ခိုင်းစေနိုင်သလား? သို့မဟုတ် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ခိုင်းစေနိုင်ကြပါသလား အဖြေ				၂၉၈
မည်သူမှ မခိုင်းစေနိုင်သော အရာမျိုး ရှိပါသလား? အဖြေ				၃၀၂
အကယ်၍မည်သူမှ မခိုင်းနိုင်မပြုနိုင်သော အရာရှိမလျှာ				

၎င်းကိုမည်သို့ရအောင် ပြုလုပ်ရမည်နည်း? အဖြေ ၃၀၄
အမှန်ဆုံး ဘုရားနှင့်တရားဟု ဆိုနိုင်ရန် လုံလောက်
သောအချက် နှင့် သန့်ရှင်းသော ရွေးချယ်နည်းကား
အဘယ်နည်း အဖြေ ၃၁၀

ဘာသာ-ဘုရား-တရား-သုံးခု အနက်တခုခု မှန်က
ကျန် ၂ခုပါ မှန်မည်လော? အဖြေ..... ၃၁၄
ဘာသာ-ဘုရား-တရားလုံးခုကို အားမထားပဲ(ဝါ)
အသိအမှတ်မပြုပဲ လိုရာကိစ္စအားလုံးပြီးပါမည်လော
(ဝါ)မပြီးပဲနေမည်လော? အဖြေ..... ၃၁၆

ဘာသာ-ဘုရား-တရား သုံးခု ကိုအားကိုး
ယုံကြည်နေရုံနှင့် လိုရာ ကိစ္စ ပြီးပါမည်လော?(ဝါ)
မပြီးဘဲ နေမည်လော? အဖြေ..... ၃၁၈

အချို့ကိစ္စ၌ ၎င်းသုံးခုကို အားမထားပဲ၊ လိုသာလို
ပြီးမြောက်ခဲ့၏ ထိုသို့ ပြီးမြောက် ရခြင်း၏ အကြောင်း
ကား။ဘာလဲ? အဖြေ..... ၃၂၁

လိုရာကို ရအောင်လုပ်နည်း ရှိပါသလော?အဖြေ ၃၂၃
ကိုယ်ဖြစ်ချင် သလို အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ရ
သလဲ? ဖြစ်နိုင်ဖို့ရာကော ရှိပါသေးသလား? အဖြေ ၃၂၈

ဘာသာ-ဘုရား- တရား- သုံးခုက ကိုယ်ဖြစ်ခြင်း
ရာကို လုပ်ပေးနိုင်ပါသလော?အဖြေ..... ၃၃၂

အဘယ် ကြောင့် အကောင်း ချည်းလဲ မဖြစ်
အဆိုးချည်းလဲမဖြစ်ရသနည်း? အဖြေ..... ၃၃၇

အကောင်း နှင့် အဆိုးကို မညှိသူက
လုပ်ပေး သနည်း? အဖြေ..... ၃၄၁

အဆိုးအဖြစ်နည်း၍အကောင်းအဖြစ်များအောင် မည်သို့လုပ်ရမည်နည်း? အဖြေ.....	၃၄၆
မည်သည့် အရာကို အမြဲ အားထားရ မည်နည်း? အဖြေ	၃၅၀
မည်သည့် အရာသည် အထွဋ်အကိတ် အကျဆုံး ဖြစ်သနည်း? အဖြေ	၃၅၅
၎င်းအချက်သို့ ရောက်အောင်မည်သို့ လုပ်ရ မည်နည်း? အဖြေ	၃၅၆

ဗုဒ္ဓဘာသာ အခန်း (၁)

ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသော စကား၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား အဘယ်? အဖြေ	၃၅၈
မည်သည့် အရာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အမွန် မြတ်ဆုံးဖြစ်သနည်း? အဖြေ	၃၅၉
၎င်း၏ မွန်မြတ်ပုံ၊ အခြင်း အရာကား မည်သို့နည်း? အဖြေ	၃၆၅
ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ မည်သည့်အရာများကို အဆိုး အညံ့ တွေဟု မှတ်ယူ၍ မည်သည့်အရာကို အကောင်း အမွန်တွေဟု မှတ်ယူထားပါသနည်း? အဖြေ	၃၇၁
ဗုဒ္ဓ ဘာသာ ကိုးကွယ် ယုံကြည်သူ များသည် မည်သို့သော အကျိုးကို ရမည်နည်း? အဖြေ	၃၇၃
ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကို ဆဲက အပြစ်ရှိမည်ဆို၏။ ထိုအပြစ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားက ပေးသလော? သို့မဟုတ် မည်သူက ပေးသနည်း? အဖြေ	၃၇၄

အပြစ်ဟူသော အရာသည် အဘယ်က ဖြစ်ပေ
လာသနည်း? အဖြေ ၃၇၆

လူတွေ သို့မဟုတ် သတ္တဝါတွေအပြစ်ခံရပုံ၊ အပြစ်
ကပင် ကြိုတင်၍ စောင့်နေသလော? သို့မဟုတ်
ထိုအပြစ် အဘယ်က ထွက်ပေါ်လာသနည်း? အဖြေ ၃၇၉

တယောက်ရ မည့် အပြစ်ကို တယောက်က
ပြောင်းလွှဲယူ၍ ရမည်လော? ရလျှင် မည်ကဲ့သို့ ရ၍
မရလျှင် အဘယ်ကြောင့် မရသနည်း? အဖြေ ၃၈၃

ဗုဒ္ဓဘာသာကို မကိုးကွယ်မယုံကြည်ဘဲ အခြား
ဘာသာကို ကိုးကွယ်ယုံကြည်သူများသည် ကောင်း
ကျိုးမခံစားရဘဲ ဆိုးပြစ်ကိုသာ ခံကြရတော့မည်
လော? အဖြေ ၃၉၀

ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်လျှင် အပြစ်မခံရတော့ဘူး
လား? အဖြေ ၃၉၂

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ရန် လုပ်ငန်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်တို့ လိုက်နာရမည့် တာဝန် ဝတ္တရား တို့ကား
အဘယ်နည်း? အဖြေ ၃၉၈

ဓမ္မတာဟူသောစကား၏အဓိပ္ပါယ်ကား အဘယ်
နည်း? အဖြေ ၄၀၁

ဓမ္မတာဖြစ်ပေါ်လာပုံကားအဘယ်နည်း? အဖြေ ၄၀၆

ဓမ္မတာ၏အစကားအဘယ်နည်း? အဖြေ ၄၀၇

ဓမ္မတာကို မည်သူက ဘန်ဆင်းပေးသနည်း?

အဖြေ ၄၀၈

ဓမ္မတာနှင့် လူ မည်သူက စသနည်း? အဖြေ ၄၀၉

ဘယ်လိုဟာ ကို လူဟု ခေါ်သနည်း? ၄၀၉

လူသည် ဘယ်ကစသနည်း? အဖြေ	၄၁၀
ဓမ္မတာနှင့် တရား မည်သည့် အရာက စသနည်း မည်သည့်အရာက လွှမ်းမိုးသနည်း? အဖြေ	၄၁၁
အရာတိုင်းမှာ ဓမ္မတာနှင့် တရား ပါဝင်သလော? ၎င်းနှစ်ပါးသည် အဖြေရှိနေသလော? အဖြေ	၄၁၂
ဓမ္မတာသည် အကြောင်းလော? သို့မဟုတ် အကျိုးလော? အဖြေ	၄၁၃
နိဂုံးပိုဒ်စုံ ရတု	၄၁၇
နိဂုံး သံပိုင်း	၄၂၀

သိုက် ညွှန်း ပြီး ဖြီ

ပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	အမှား	အမှန်
၁၁၅	၆	ဥက်ယံဗိဒ္ဓါယ	ဥဒ္ဓံကိုဗ္ဗိယေဂါက်

ဤ စာ အုပ် ၏ ရည် သန် မြော် လင့် ချက် ။

(၁) ကမ္ဘာလောကရှိ လူမျိုးတိုင်း အရေး အကြီးဆုံး ဖြစ်သော ကိုးကွယ်ယုံကြည်ရာ ဘာသာနှင့် ထိုဘာသာကို တည်ထောင်သူဘာသာရှင်၊ ထိုဘာသာရှင်၏ သဘာဝ ဓမ္မ အမျိုးမျိုးကို အခြေတည်၍ မေးမြန်းအပ်သော ပြဿနာ အရပ်ရပ်နှင့် တကွ၊ သဘာဝဓမ္မ သဘောကို စောကြော မေးမြန်းအပ်သော မေးခွန်း အမျိုးမျိုးတို့ကိုပါ ကမ္ဘာသား တို့၏အမှန်ဆုံးဖြစ်သောအကျိုးတရားရကြစေလိုမှုအကျိုးငှါ ဒဿကရုဏာ ရှေ့ထားလျက် သဘာဝ အချက်တို့ကို အကွယ်ကျအလက်ကျ ဖြေဆိုဖော်ပြပြီးလျှင် စီစဉ်ရေးသား အပ်သော ဤကျမ်းစာသည် ကမ္ဘာသားတို့၏ နောက်ဆုံး ဖြစ်သော အလိုဆန္ဒများကို ပြည့်စုံစေနိုင် ပေလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်နိုင်လောက်ရာ၊ သို့ ယုံကြည်သဖြင့် ကြည့်ရှုဘတ် ကြားသူတိုင်း သဘာဝဓမ္မ၌ သဘာဝအနှစ်အမှန်ဆုံးဖြစ်သော စနစ်ကို စိစစ်ဝေဖန်၍ မမှန်သောဝါဒမှ၊ အမှန်သို့ကျအောင် ဤစာအုပ်ကပင် ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ပြုလုပ်လျက် ချမ်းမြေ့ ဖြေလှသာ သဘာဝသုခ ကမ္ဘာ့ချမ်းသာကြီးကို ကမ္ဘာ သားအားလုံးတို့သည် ညီမျှစွာ ခံစား နိုင်ခွင့် ရှိကြပေလိမ့် မည်ဟု ရည်သန် မြော်လင့်ချက် ရှိလေသည်။

(၂) သို့ ရည်သန် မြော်လင့်သည့်အတိုင်း ဘာသာဝါဒ ဂိုဏ်းခွဲ အမျိုးမျိုးတို့ကို ဖြတ်ချိုးပယ်ရှင်း၍ အလင်းဥာဏ် ပေါက်ကာ တဘာသာတဝါဒလည်း ကမ္ဘာကြီး လုံးစည်း လျက် ထူးနည်းကျကျ အမှန်ဓမ္မတို့ကို အမှန်နယတို့ဖြင့် အမှန် သဘာဝအတိုင်း သိမြင်ကြကာမြေ စိုပြေသော

ဤကမ္ဘာလောက၏ အခြေအနေသည် အထူးပင်ကြက်သရေ
ရှိလှပေမည်ဟု စဉ်းစားစေတတ်မြော် မိလေသည်။

(၃) ယခုအခါကမ္ဘာတိုက်အတွင်း၌ အလင်းရောင်အား
နှံ့၍ အားမဲ့ခိုက် ကြုံကြိုက်လျက်ရှိရာ ဤသည့် ကျမ်းစာ
သည် အလင်းဓာတ်အား ကိုဖြည့်စွမ်းနိုင်၍ ကမ္ဘာ့ ဓာတ်မီး
တိုင်ကြီး သဘွယ် ကြုံ ခိုင်စွာ တည်တန့်လျက်အမှောင်ဓာတ်
ကြီးများကို ဟန့်တားလွင့်ရှားစေပြီးလျှင် ထင်ရှားဖြောင့်မှန်
သောသဘာဝဓမ္မလမ်းကြီးကိုအလင်းတင်ဆက်သိမြင်ကြကာ
ထိုသဘာဝ အမှန်သို့ ကမ္ဘာသား တိုင်း လျှောက်သွားနိုင်ကြ
လဖြင့် နိဗ္ဗာနသုခတည်းဟူသော အမာ ချမ်းသာခွင့်ကို
ကိုယ်တိုင် အသင့်ရရှိ၍ ဒုက္ခဆင်းရဲ ဟူသမျှမှ မုချလွတ်ကင်း
ပေမည်ဟု ယုံကြည် ကြရာ၌ သံသယ ကင်းရှင်းစွာလည်း
ရှိကြပေလိမ့်မည်။

(၄) ထိုသို့ သံသယကင်းရှင်း၍ ဥပဏ္ဍိအလင်း ပွင့်မြူး
လျက် လေးနက်သော သဘာဝနှင့် ဓမ္မအမှန်ကို အရိယ
သတ္တဉာဏ်ဖြင့် အခြေပြုကာဆုံး ဖြတ်ကြပြီးလျှင် ကာသာ
ဝါဒ၌ နာနာနာလေ့တည်းဟူသော ရှေးခေတ်က စွဲလမ်းချက်
ကို၌ ဝယ်သင့် လှသင့် ဆင်ခြင်ခွင့်ဖြစ်ပေါ်စေ၍ သင့်လျော်
သော မဇ္ဈိမ ဝဋ္ဌိဝဒါ-အခြေ၌ တည်ကြံကာညီမျှစွာသော
ကမ္ဘာ့ သာသနာကြီး တရပ်ဖြစ်ဘို့ ရည်သန် မြော်လင့် နှုတ်
ရှိလေသည်။

(၅) နှစ်ပေါင်းများစွာသော နောက်ခေတ် အချိန်ကာလ
ငြိမ်ဆိတ်သောကမ္ဘာ့ကာသာရေး၌ သွေးစည်း အောင်ဆက်
နွယ်၍အမှန်နယ်သို့ သွေးဆောင်လမ်းပြမည့် ဤကဲ့သို့သော

ကျမ်းစာ ဓမ္မလည်း တကြိမ်မျှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ဘူးသေးသဖြင့်၊ လက်ဦး ပေါ်ပေါက်လာသော ကျမ်းစာပင်ဖြစ်လင့်ကစား၊ ကမ္ဘာ့ မေတ္တာနှင့် ကမ္ဘာ့ သစ္စာကို ယုံကြည်၍ ခုံတည်ကာ အဆုံးအဖြတ်ခံဝံ့သည့်ပြင်ရိုးသား ဖြူဖြောင့်စွာ စိတ်ထားမှုကြောင့်စိုးနှောင့်ရှုံ့ကြောက်ခြင်းမရှိဘဲ ဤကမ္ဘာ့ ဘာသာ သာသနာ ပွဲကြီးသို့ရဲရဲကြီးဝင်ခဲ့သဖြင့် ပြင်မဲ့ ဆင်မဲ့ တကဲ့ ကမ္ဘာ့သုခမိန့် အပေါင်းတို့အား အလုပ်ကောင်းကြီး တခုကိုလွှဲ အပ်သော အနေသဘောသို့ ဆိုက်ရောက်ဘို့ကို လည်း ရည်ရွယ်မှန်ထားလေသည်။

(၆) ယခုအခါ ကမ္ဘာ ကြီး မငြိမ်းချမ်းဘဲ စစ်တည်းဟူသောဘေး ကြမ်း ဘေးဆိုးအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးအုပ်စိုး၍ နေခဲ့ရာကိုးကွယ်အားထားဘွယ်ရာ ဘာသာလက် မဲ့ဖြစ်ကြဘိသို့၊ ဝေဖန်၍ကြည့်ရှုက ကရုဏာ သက်ဖွယ် ကောင်းလှသော လူသားတို့အတွက် ငဲ့ ကွက် ယောက်ညှာမိ သဖြင့် လည်းကမ္ဘာ၏အားထားဘွယ်ရာအမှန်ဆုံးသော လက်ကိုင် ဘာသာဓမ္မ ကို စိစစ်ဘို့အချိန် တိုင်ရောက်ခဲ့လေပြီဟုလည်း သဘောပိုက်ခါ ကမ္ဘာ့ ဘာသာအ မျိုးမျိုးတို့ကိုစံထိုးချိန်ဆ နိုင်ကြရန်လိုရင်းကိုဖော်ထုတ်လျက် အချုပ်အားဖြင့် ပြပြီး လျှင်နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားဘွယ်ရာ တာဝန်ကိုကမ္ဘာ့ စာကြည့်သူ တို့အဘို့ သက်မှတ်လျက် ဆုံးဖြတ်ချက်တာဝန်မှာ နိယာမ ဖြစ်သော သဘာဝဓမ္မအစစ်ကို ရည်ညွှန်း၍ အစွန်းမထွက် သစ္စာဓမ္မနှင့် ချိန်စက်ကာ ကိုးကွက်အားထားရာ အမှန်ဆုံး သောဘာသာဓမ္မအစစ် သာသနာအစစ်ကို ကမ္ဘာသား တိုင်း လက်တွေ့ ဖြစ်ကြရန်အတွက်လည်း ယုံကြည်ပြီးဖြစ် လေသည်။

(၇) ဤကဲ့သို့ ဘာသာ ဓမ္မအစစ်ကို ကမ္ဘာသားတိုင်း လက်တွေ့ ဖြစ်ကြက၊ အားကိုးရာမဲ့ အပြစ်မှ လွတ်ကင်း၍ သန့်ရှင်းသော ကမ္ဘာ၌ သာယာ ငြိမ်းချမ်းသော ခေတ် ညီညွတ်စည်းလုံးသော စနစ်နှင့်၊ ကမ္ဘာသစ် ဘာသာသစ် အဖြစ်တမျိုးပြောင်း၍ကြက်သရေအပေါင်းတို့ဖြင့် တင့်တယ် ကောင်းမွန် လှသော ဤလူ့ဘုံကြီးကို ကမ္ဘာ သားတိုင်း တွေ့ကြုံလိုကြမည်သာမက ယခုလက်ရှိ မည်သည့်ဘာသာ ဓမ္မနှင့်မျှလည်း မဆန့်ကျင်ပေရကား အားရနှစ်သက်ဘွယ် ကကယ်လိုလားကြစွာနှင့်ဤသည့်ကျမ်းစာကို သေချာစေ့ငှ ကြည့်ရှုမှတ်သားရမည့် တာဝန် ဝတ္တရားမှာ ကမ္ဘာသား အားလုံးတို့၏ မလွဲမဖယ် ရမည့်တာဝန်ဖြစ်သည့် အကိုင်း ထိုသည့် တာဝန်ကို မည်သူ့အပေါ်သို့မျှ မရည်ညွှန်းဘဲ ကိုစီကြေမြှန်စေကြကာ အလွန်မွန်မြတ်မွန်ကန်သော အဆုံး လက်သူချမ်းသာစစ်ပြီးကို အပြီးတိုင်လက်ရောက်ရရှိကြ၍ အပြုအပြင် အပြောင်းအလဲကင်းစွာ ငြိမ်သက် ဖြန့်ချိသော အဖြစ်သို့ ရောက်ကြ ပေမည် ဟုလည်း မြော်လင့် ခြင်းရှိ ပေသည်။

(၈) ဤသို့ ဖော်ပြ ခဲ့သော အကြောင်း အချက် တို့တို့ ထောက်ဆ၍ ဤကျမ်းစာအုပ်ရေးသားထုတ်ဝေ ရခြင်း၏ မူလသဘောသွားနှင့် ရိုးသားဖြူဖြောင့် အနှောင့်အယှက် ကင်းသော စိတ်ထားမေတ္တာ ကရုဏာ ရှေ့သွားရှိကြောင်း များကို ထင်ရှားသိသာနိုင်ကြပြီဖြစ်၍ ဘာသာဓမ္မအစစ်ကို ဖော်လှစ် ထုတ်ယူ နိုင်ကြကာ ငြိမ်း ချမ်းမြေ့သော အမတ ဘုံနန်းသို့ခိုလှုံ လှမ်းကြနိုင်ကြခြင်း တည်းဟူသော မေတ္တာ အဘုံပြန်ခြင်းဖြင့် ကြေလည်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ကျမ်း : ဆရာ၏ အမှတ် ။

ဤကျမ်း စာကား မြန်မာနိုင်ငံတော်အထက်ပိုင်းအောက်ပိုင်းရှိ ငါးကျိပ်ကျော်ကုန်သော ရဟန်းပညာရှိ၊ လူပညာရှိတို့၏။ အဘိုးဥာဏ်ပေးချက် ဖြည့်စွက်ချက်တို့ကို အလေးပြုကာ ထုလုပ်ခဲ့သော အရုပ်ဖြစ်သည့်အပြင် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သာသနာပြု အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်တို့ကိုယ်တိုင် သုံးကြိမ်တိတိ ကိုယ်ဘိရင်ဘိ တိတိကျကျ ဂန သေချာစွာ ဆေးရော်ခြယ်၍ မှန်းခဲ့လေပြီ။ ထို့ပြင် ရွှေဘိုဆရာတော် (အရှင်ကေသရ) ၏ လက်ရာဖြစ်သော နိဒါန်းနှင့် နိဂုံးပိုဒ်စုံ ရတုဖွဲ့ဖြင့်လည်း ကောင်းစွာ တန်ဆာ ဆင် အပ် ရ ကား ဝေဝေ ဆာသာ တင့်တယ် ထယ်ဝါပြီး ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ပန်းပုဆရာ ကိုယ်တိုင်ကမူ အချိုးနိဒါန်း သို့မဟုတ် အမှာဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်လက်ကောက်တို့ကို ၎င်း အရုပ်တွင် ထပ်မံဆင်ပြင်ပေးရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိခဲ့ချေ။

သို့ရာတွင် အချိန်ကား ငြိမ်ငြိမ်လိပ်ခွေအမြဲနေတတ်သော သဘောတရားမှ ကင်းသည့် အားလျော်စွာ အမြဲတစေ အပေးပေး စွန့်ပစ်၍အသစ်လဲကာ နေကြဖြစ်ခဲ့၏။ နည်းငယ်တိုလျှင်သော ကာလအတွင်း၌ ခုတမျိုး နောက်တဖုံ မီးကုန် ကမ်းကုန် ပြောင်းလဲနေတတ်ချေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤကျမ်း စာ ရုပ်လုံးကို ထုလုပ်၍ ပြီးစီးခဲ့သော ၁၃၀၂ ခုနှစ်သည် ၁၃၀၃ ခုနှစ်ကို မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်ပြီးနောက် မပြန်လမ်းသို့ ကြွမြန်းခဲ့လေပြီ။ ဤသို့အားဖြင့် နှစ်ဟောင်း ကြွပြန်သစ်

တွေ ဖွား၍ဖွား၍ လာခဲ့ရာ ဆွေ(၇)ဆက်ကိုပင် ကျော်လွန်၍ လာခဲ့လေပြီ။

ဤအတော အတွင်း၌ ကမ္ဘာ လောကကြီးနှင့် လောက သားတို့သည်၎င်း၊ ထို့ပြင်ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့၏အတွေး အခေါ် အယူအဆ သည်၎င်း၊ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေ အနေ၏ အာနုဘော်ကြောင့် အဆမတန် ပြောင်းလဲလျက်လာခဲ့ချေပြီ။ ထို့အတူပင် ဤစာရေးသူ၏ ခန္ဓာကိုယ်အစုဟု ဆိုအပ်သော စက္ခု၊ သောဟ၊ ဃာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယ၊ ဟဒယ၊ ရုပ်ကြည်တို့ သည်လည်း ဖြစ်ပျက်ဖြစ်ပျက် ဟူသော သဘာဝဒဏ်ချက် ကို မတော်လှန်နိုင်ဘဲ နာရီစက်ကဲ့သို့ တကွက်ပြီး တကွက် ပြောင်းလဲ၍ လာခဲ့ကြလေပြီ။

ဤကျမ်းစာကို ရေးသားမည်က စာရေးသူ၏ပသာဒ ရုပ် ကြည်တို့သည် ဘဝဟောင်းကို စွန့်ပစ်၍ ဘဝသစ်ကိုယူကြ လေကုန်ပြီ။ ရုပ်ဟောင်းတွေ ချုပ်ပျောက် ကြကုန်ပြီဖြစ်၍ ရုပ်သစ်တွေပေါ်ပေါက် ဖြစ်ပွားနေသည့်ဟု ဆိုလိုကြောင်း။ အဟောင်းမဟုတ်သော ပသာဒ ရုပ်ကြည်တို့သည် အသစ် ဖြစ်သော အကြံဉာဏ်နှင့် နာမ်တရားတို့ကို ပေါက်ပွားစေမြဲ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် စာရေးသူ၏ ရုပ်သစ်ကို အမှီပြု၍ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ထွက်လာသော နာမ်သစ် အကြံသစ် ဉာဏ်သစ်များ သည်(၁၃၀၂၃ နှစ်)ကျမ်းဆရာ၏ ရုပ်ဟောင်းထွက် အယူ ဟောင်း အမြစ်ဟောင်းတို့နှင့် မတူကွဲပြား အလွန်ခြားနား သော အသွင်လက္ခဏာကို ဆောက်လျက်နေကြ လေကုန်ပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ အကြံဉာဏ်ဟောင်းတို့၏ လက်ရာဖြစ်သော ဤ ကျမ်းစာပါ အချို့သောအယူအဆနှင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိရ ယှဉ်လှည့်

ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်သစ်ဖွား အကြံသစ်ဉာဏ်သစ် အမြင်သစ်သဘောတရားတို့နှင့် အဆင်မပြေနိုင်လောက်အောင် ပဋိပက္ခလာ၍ ဖြစ်နေကြ လေကုန်ပြီ။ အမှန်မှာ အရောင်အမျိုးမျိုးရှိသော ဥပါဒါန် မှန်ဘီလူးကို တပ်ဆင်ပြီး ကြည့်ရှုရာ၌ မြင်ရသော ရူပါရုံနှင့် ၎င်းတို့ကိုချွတ်ပြီး ပကတိကြည်လင်သော မျက်လုံးဖြင့် ကြည့်ရှုတွေ့မြင်ရသော အာရုံများ ခြားနားသကဲ့သို့ပင် ဖြစ်၍နေချေပြီ။

သို့ရာတွင် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဤကျမ်းစာတရပ်လုံးသည် အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များနှင့် တကွ အခြားသော ရဟန်းပညာရှိ၊ လူပညာရှိ ၅၀ ကျော်တို့၏ သဘောတူညီချက်ကို ရရှိခဲ့ပြီဖြစ်သောကြောင့် ကျမ်းဆရာ၏ အမြင်သစ်နှင့် ဆီလျော် ကိုက်ညီအောင် ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းပိတ်လျက်ရှိချေပြီ။

ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းစာပါ အချို့သော အယူအဆ အတွေးအခေါ်တို့ကား အပေါင်းဖြစ်သော (ဥက္ကဋ္ဌ) နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည့် ဟူ၍ မှတ်ယူကြပါဟူသော အမှာ စကားကလေးနှစ်လုံးတပိုဒ်ကို ရေးသားလိုက်ခြင်းဖြင့် မှန်ကူကွက်ကလေးတပ်ဆင်၍ ပေးလိုက်ရပါသတည်း။

အရှင်ဥက္ကဋ္ဌ

ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်

တောင်တွင်းကြီးမြို့။

(22 nd July 1955)

ခဲ)

ကပ္ပပြဿနာကျမ်း။

ဒုတိယအကြိမ် -- ရိုက်နှိပ်ရခြင်းအကြောင်း။

ကျွန်ုပ်တို့ လူသားနေထိုင်ရာ ကပ္ပကြီး၏ သက်တန်းကား ရာဇဝင် ဆရာကြီးများနှင့် လောကဓါတ် ဝိဇ္ဇာဓိုရ်များက ခေါ်မ ရောမ တရပ် ဣန္ဒိယ အီဂျစ် စသောရှေးအကျဆုံးနိုင်ငံများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ အခြင်းအရာကို စစ်ဆေးကြရာ နှစ်ပေါင်း တသောင်းထက် မပိုသေးကြောင်းကို တွေ့ရှိကြကုန်သည်။ ။

ဘုရားနာမံတော်ကို ခံယူနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များ ဤဟင်္သာဝင်းခန့်သော ခေတ်အတွင်း၌ ပေါ်ပေါက်လာပုံများကို မှန်းဆကြသောအခါ ၎င်းကပ္ပသက်တန်း၏ ၁ပိုင်း ၂ပိုင်း အကျော်လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၃၅၀၀) ခန့်တွင် ဣန္ဒိယနိုင်ငံဂင်္ဂါမြစ်ဝှမ်း၌ ဗြဟ္မဏ ဘာသာရှင်များ သည်၎င်း၊ ထို့နောက် နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀) အကြာတွင် ဣန္ဒိယနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓဂယာမှ ဂေါတမဗုဒ္ဓ သည်၎င်း၊ ၎င်းနောက် (၅၄၄) ခန့်အကြာသောအခါ ပယ်လက်စတိုင်ပြည် ဂျေရုစလင်မြို့မှ ထာဝရ ဘုရား၏ တမာန်တော်သခင်ယေရှုခရစ် သည်၎င်း၊ ထို့နောက် (၅၁၀) ခန့်အကြာသောအခါ အာရေဗျနိုင်ငံ မက္ကာမှ မိုဒါအရှင်၏ တမာန်တော် မိုဟာမဒ်သခင် သည်၎င်း၊ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ဤသို့အားဖြင့် ဘုရားနာမံတော်ကို ဆင်မြန်းခဲ့ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီးများကား၊ အားလုံးပင် အာရှတိုက်သားများဖြစ်ခဲ့ကြရာ ဘုရားတည်းဟူသော ဧယဉ်ပုခက်တော်ကို အာရှတိုက်သားများသာ စီးနိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟူ၍ ဥရောပတိုက်သား ပညာရှိတိုင်းက ရေးသားဘူးလေသည်။ ။

ယခုလက်ရှိ ကပ္ပကြီးကား၊ ရေဒီယို တယ်လီဗစ်ရှင်း ရုပ်ဖန်းသံဖန်းလေယျာဉ်သည်ခေတ်ကြီးဖြစ်၍တအိမ်တည်း ကဲ့သို့ ဖြစ်နေပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ကပ္ပသုံး ဘုရားကြီးလေးဆူ ၏ တံရားတော်များကိုလည်း အားလုံးကျင့်သုံးနိုင်ရန် တအုပ် ထည်း စုပေါင်းထားရန် အချိန်တန်ပါပြီဟူ၍ ကပ္ပလူထုက တောင်းဆိုသကဲ့သို့ ရှိချေပြီ တဦးတည်းမစွမ်းနိုင်က ကပ္ပကြီးကို တအိမ်တည်းရှုမှတ်နိုင်သောမေတ္တာရှင် ပညာရှိများ စုပေါင်းရေးသားရန်ဖြစ်သည်။ ဘာသာတိုင်း၏ တရားဓမ္မ အဆီအနှစ်ကို နှိုင်းရှင်ချက်ရပါမှ ကပ္ပသားတို့၏။ သန္တာန်၌ တရားအပေါင်း ခိုင်ခန့်တည်မြဲစွာကံန်းအောင်း နိုင်ပါသည်။ စသောဥရောပတိုက်သား ပညာရှိများနှင့် ဣန္ဒိယ ပြည်သား ဒေါက်တာ တဂိုး စသော ကပ္ပ ပညာရှိကြီး တို့၏ ရှောက်ထားချက်ကို ကြားနာရသည်မှစ၍ တောင် တွင်းကြီးဆရာတော်အကျင့်ဥက္ကဋ္ဌသည် ပါဠိ အင်္ဂလိပ် နာဂရီ အူရဒူ ဟူသော ဘာသာစာပေလေးရပ်ကို ဟုနသိပ်သီးစွာ သင်ကြားရုံမျှမကမူ၍ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဘာသာဝင်ဆရာကြီး များနှင့် အထပ်ထပ်နှိုးနှော ဆွေးနွေးပြီးလျှင် ထိုဘုရားရှင် လေးဆူတို့၏ ဗုဒ္ဓဝင် ဓမ္မဝင်ချုပ်ခေတ် “ကပ္ပပြဿနာ” ကို လည်းအရှုတိုက်သားဖြစ်သောငါသည်ပင်ရေးသားရန်အဓိ ဌာန်ပြုလျက်ကျိုးစာခဲ့ရာဗုဒ္ဓသက္ကရာဇ် ၂၄၈၃ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၃၉ ခုတွင် မူကျမ်းရေးသား၍ ပြီးခဲ့လေပြီ ထိုနှစ်တွင်ပင် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး (၁၂) ပါးသို့တင်ပြ၍ သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် ဝေဖန်ဆွေးနွေးခဲ့သည် ထို့နောက် ပြည်တွင်း ပြည်ပ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး (၁၅၀) ထံသို့လည်း ပို့ဖျက် လိုစွက် ရန် မူကျမ်းကိုတင်ပြခဲ့ပြီး၊ ထို့နောက် စာအုပ်ရိုက်ရန်အချိန်

(၈၈၆)

တွင် ဒုတိယ ကပ္ပိစစ်ကြီးနှင့် ဩကြိုက် နေ၍ အထမ
မြောက်ရုံမျှမက ဂျာနယ်ပြည်သို့ သံအမတ်ကြီးအဖြစ်ဖြင့်သွား
သော ဆရာဝန်ကြီး ဦးသိန်းမောင်က တိုကျိုမြို့တော်မှာရိုက်
ရန်ယူသွားရာ မူကျမ်းပါ ရှာမရသောအခြေသို့ ရောက်သွား
ရတော့၏။ စစ်ပြီးအချိန်တွင်ဆရာတော်၏ တပည့်ကြီး အရှင်
ရေဝတ ကူးယူထားသော မူကျမ်းကို တွေ့လာပြန်သဖြင့်
မူမပျောက်စေရန်အုပ်ရေ (၁၀၀၀) ရိုက်နှိပ်ထားရာ ယခု
အခါ အစအနမျှပင်ရှာမရနိုင်တော့သဖြင့် ကပ္ပိသားတိုင်း
အမြဲလက်စွဲထားသင့်သောကပ္ပိသားတိုင်း၏ဘဝကိုဆုံးဖြတ်
ပေးစွမ်းနိုင်သော ဘုရားတရားဘာသာပေါင်းချုပ် ဖြစ်သော
ကပ္ပိသား တဦးတယောက်မျှမရေးသားဘူးသေးသော ဤ
“ကပ္ပိဌာနာကျမ်း”ကို ဒုတိယ အကြိမ် ထပ်မံရိုက်နှိပ်ရန်
ပို၍လိုလားခဲ့လေပြီ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ယခုအခါ ဤ
ကပ္ပိမြေပြင်ကား “ ဘာသာနဲ့ ဘာသာမဲ့ ” တို့၏အပြင်း
ထန်ဆုံးဆွဲတိုက်မိသမျှ လက်နက်တွေကို သုံးပြီးတိုင်းပုံစံ ဖလ
ဇတ် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်နေရာစစ်တလင်းကြီး ဖြစ်လျက်နေချေ
သည်။ ဤ ကပ္ပိဌာနာကျမ်းသည်ဘာသာနဲ့ ဖက်သားလူ
အများတို့အတွက်၊ အနုမြူ ဟိုက်ထရိုဂျင်ဗုံးတို့တက်ပိုမို၍သုံး
စွဲရာမှာထက်မြက်လှသောလက်နက်ကောင်းတခု ဖြစ်သော
ကြောင့်တည်း ဘာသာမဲ့ လှိုင်လုံးတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဟိန္ဒူ
ဘာသာခရစ္စယံဘာသာဗုဒ္ဓဆလမ်ဘာသာဟူသော ကျောက်
ဆောင်ကြီးများကိုနေ့မပြတ် ည မပြတ်အမြဲဒလဇပ်တိုးဝှေ့
တိုက်ခတ် ဗျက်ရှိချေပြီ။ ဘာသာနဲ့ အမည်ကို ခံယူကြသော
ဘာသာကြီးလေးရပ်ဝင် ရှေ့မြင် နောက်မြင် သူတော်စဉ်တို့

သည် ကပ္ပပြဿနာ ဟူသော လက်နက်ကောင်းကို ကိုင်
ဆောင်ခြင်းဖြင့် ဘာသာမဲ့တို့၏ တိုက်ခပ် တိုးဝှေ့မှုကို
ဣန္ဒြေမပျက် ခံနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤကပ္ပပြဿနာ ကို မကိုင်နိုင်
သော အချို့သော ဒေသဋ္ဌာနများတို့၌ ခိုခန့်သောကျောက်
ဆောင်ကြီးများမှအစ အနုကလေးများ ပဲ့၍ ပဲ့၍ ထွက်သွား
လျက်နေသည်ကို နေ့မဉ်နှင့်အမျှ တွေ့မြင်နေရသောကြောင့်
ရိုးသွားမဘတ်အခြေသို့ဆိုက်ရောက်လျက်နေချေပြီ။ မှန်လှ၏
ဘာသာဝင်တိုင်းသည် မိမိနှင့်သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာ၏အချက်
အချာဖြစ်သော တရားဓမ္မတို့ကို အသားကျကျ နားလည်ရန်
ဝတ္ထုတရားကို ကြေညွှန်ဘို့ လိုလာလေပြီ။ ထိုမျှမက ဘာသာနဲ့
လူမျိုးတိုင်းသည် ဘာသာဟူသော အခြေခံ၌ ရပ်တည်၍
အချင်းချင်းနားလည်မှု ရရှိကြပြီးလျှင် စီးလုံးညီညွတ်ဘို့အချိန်
သင့်ခဲ့လေပြီ။ ယခုသော် တမူကား သူတို့သည် တဦးနှင့်တဦး
ခွဲနှင့်ပစ်၍ နှုတ်လှံ ဆိုးဖြင့်ထိုး၍ နေကြလေပြီ။ ၎င်းကား ဘာ
သာမဲ့ အင်အားစု အတွက် အနုစွဖြစ်သော အချက်ကောင်း
ပင် ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာမဲ့တို့သည် ၎င်းတို့
ရရှိနေသည့် အခွင့် အရေးကို လက်လွှတ် မခံကြကုန်ဘဲ
တင်းပြည့် ကျပ်ပြည့် အသုံးပြုလျက်နေကြလေပြီ။ ၎င်းတို့၏
တိုက်ခိုက်မှုကား မည်မျှပြင်းထန်သနည်း? ဘာသာနဲ့ ဘက်
သားတိုင်း။ တွေးဝိုင်ပြီး ငေးမှိုင်ရတဲ့ အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်
လျက်နေချေပြီ။ အို ဘာသာနဲ့ လူသားဘာသာမဲ့ လူသားကို
မြင်ရုံ ကြားရုံနှင့် တု်လှုပ်မနေပါလင့် ငေးမှိုင်ပြီး တွေးဝိုင်
မနေပါလင့်။ အသင့်ဘာသာနဲ့ လူသားသည် ဤကပ္ပပြဿနာ
ကျမ်းကို ကိုင်စွဲလိုက်ရုံနှင့်အင် အားပြည့်ဖြိုး၍ သတ္တိတွေ
တိုးတက်လာပါလိမ့်မည်။ ထိုမျှမကတုံ့သေး၊ ကပ္ပပါပေ။ ရှိ

ဘာသာနဲ့ လူသားတိုင်းနေ့စဉ်ရက်ဆိုင်းနေရသော ကပ္ပ
 ပြဿနာအရပ်ရပ်တို့ကိုလည်း ရှင်းလင်းပြတ်သာစွာ ဝေဖန်
 လျက်အမှန်သို့ဝုတ်ဝုတ်ထိရောက်အောင် ပို့ဆောင် ပြီးပါပြီ။
 ပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား။ ဤ ကပ္ပ ပြဿနာကျမ်းကို
 အကောင်အထည် ရုပ်လုံးဖော်ရာ၌ ဘာသာ အမျိုးမျိုး
 ဆိုင်ရာမူရင်းကျမ်းစာမြောက်မြားစွာတို့ကို ကျနသိပ်သီးစွာ
 လေ့လာ ဆီးပူးပြီးလျှင် - ဘာသာ ရေးဆိုင်ရာ သုတေသန
 လုပ်ငန်းကို အဝှမ်းကျယ်ပြောစွာ ပြုလုပ်ပြီးမှ ရရှိအပ်သော
 အဆီအနှစ်တို့ကို အသုံးပြုခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။
 ထို့ပြင် ဤကပ္ပပြဿနာကျမ်းသည် ဘာသာမှန်သမျှ စိတ်ကူး
 ဘဝ၌ သာကိစ္စတုံးမြဲဖြစ်သည်ဟူ၍ စွဲယူမှတ်သားပြီးလျှင်
 မိမိကိုယ်ကို မိမိဘာသာမရှိဟူသောဆိုင်းပုတ်ကို ကပ်လျက်
 ထားသော အသစ်ဘာသာမဲ့ လူသား အတွက် လည်း
 အနုပညာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ဘာကြောင့်နည်း ? အသစ်
 ဘာသာမဲ့ လူသား၏ဘဝမှန်အမြင်မှန် အယူမှန်ကို ကိကျစွာ
 ဝေဖန်ဖော်ပြထားရာ၊ ဘာသာမဲ့ ဆိုတဲ့ - နာမံကား
 ဤကပ္ပါလောက၌ ယုန်ချိုလိပ်မွှေးပုဇွန်သွေး ဟူသောအရာ
 များကဲ့သို့သာဖြစ်ကြောင်းကို ဤကျမ်းစာကိုဘက်ပြီးသော
 အချိန်၌ အသစ်တို့၏ဥာဏ်အမြင်တွင် ထင်လင်းလာပေလိမ့်
 မည်။ ထို့ကြောင့်ဤကျမ်းစာသည်။ ဘာသာနဲ့ - ဘာသာမဲ့။
 လူတန်းစားနှစ်ရပ်လုံးအတွက် ရက်ရက်စက်စက်အကျိုးများ
 လိမ့်မည် ဟု ယုံကြည်ချက်ဖြင့်ခုတ်ယူအကြိမ် ထပ်မန်
 ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ဝေလိုက်ပါကြောင်း။

ပုံနှိပ်တုတ်ဝေသူ

နမော ဝိဘဇ္ဇဝါဒိနေ ဂေါတမဿ

ကပ္ပပြဿနာကျမ်း

(ပဌမပိုင်း)

အခန်း (၁) ဘာသာ

မေး (၁) ဘာသာဟူသည် အဘယ်နည်း။

ဖြေ (၁) ဘာသာဟူသော ပုဒ်သည် ပါဠိဘာသာမှ ဆင်းသက်ပေါက်ဖွားလာသော ဗမာစကားဖြစ်၏။ ၎င်းသည်

(၁) ပြောဆိုသော စကား။

(၂) အလေ့အကျင့်။

(၃) စာပေ။

(၄) အယူဝါဒ (ဝါ) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်မှု စသော အနက်တို့ကို ဟော၏။ ဤသို့ကျယ်ဝန်းသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ရှိသော ပါဠိပုဒ် ဘာသာသည် ယခုအခါ ဒုက္ခစသော ပါဠိ စကားတို့ကဲ့သို့ပင် မြန်မာဘာသာစကားအဖြစ်ဖြင့် အများ သုံးစွဲလျက်ရှိချေပြီ။ အကြောင်းကား ထိုသည့် ပါဠိပုဒ်ကို မြန်မာတို့သည် စဉ်းစားတွေးတောမနေရဘဲ အနက်အဓိပ္ပါယ် အမျိုးမျိုးဖြင့် သုံးစွဲနေကြသောကြောင့်တည်း။ မှန်လှ၏။

(၁) ဣဒ္ဓိယနိုင်ငံ၌မည်သည့်ဘာသာကိုလူအများတို့ပြော ဆိုကြသလဲ?....။

(၂) ကျေးတောသားတို့သည် သူတို့ဘာသာဘာသာပျော် မြူးနေကြကုန်၏။

(၃) ပထမပြန် ကော်မီတီသည် ပထမကြီးတန်း၌ '၁၀' ဘာသာဖြေဆိုရမည်ဟု ကန့်သတ်လိုက်၏။

(၄) ဤသူကား ခရစ္စယံဘာသာမှ ဗုဒ္ဓဘာသာသို့ ကူးပြောင်းလာသူတည်း ဟူသောစကားတို့ကို မြန်မာလူမျိုးတို့သည် အလွယ်တကူနှင့်ပင် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကျကိုနားလည်နိုင်ကြကုန်၏။ ။

ဤစာအုပ်ဤအမေး၌ဘာသာဟူသောပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား အယူဝါဒ၊ ယုံကြည်ရာ၊ ကိုးကွယ်ရာ၊ ဆည်းကပ်အားထားရာ ဟူ၍ မှတ်ယူရမည်။

သို့ရာတွင် မည်သည့်အရာကို ယုံကြည် ရမည်နည်း ? ဘာကို ကိုးကွယ်ရမည်နည်း ? မည်သူ့ကိုအားထားရမည်နည်း ? (၀၁) ဆည်းကပ်ရမည်နည်း ? စသောပြဿနာပေါင်းများစွာ ပေါ်ထွက်လာချေသည်။ ၎င်းတို့ကား ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ဘာသာဝင်အသီးသီးတို့၏ ကျေကျေနပ်နပ်လက်ခံနိုင်သော အဖြေမရသေးသော ပြဿနာတို့ဖြစ်ကြကုန်၏။ စင်စစ်မှာ ထိုဘာသာဟူသော ပုဒ်ကိုပင် ပညာရှင်အသီးသီးတို့သည် မိမိတို့၏တင်မြှင်ယူဆချက် အားလျော်စွာ အဓိပ္ပါယ်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်ဝေဖန်ရေးသားနေကြကုန်၏။ အနောက်တိုင်းသား ပညာရှိ အများတို့သည် အယူဝါဒ၊ ယုံကြည် ကိုးကွယ်မှု၊ အားထားမှုအဓိပ္ပါယ်ရှိသောဘာသာပုဒ်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ(၀၁) အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်ကို အမျိုးမျိုး ထုတ်ဆောင်၍ ပြခဲ့ကြကုန်သည်။ ၎င်းတို့၏အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူချက်ကို အောက်၌ ဖော်ပြထားသည်။

(၁) စိန်သောမတ်စ် အက်ကိနတ်၏ အလို။

ဌာဝယဘုရား၏ အလိုဆန္ဒတော်အတိုင်း၎င်း၏အမှုတော်ကို ကျေပြန်အောင်ယမ်းရှက်ခြင်း(ဝါ)ဌာဝယ၏ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်ကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်ခြင်းသည် “ဘာသာ” မည်၏။

(၂) ဆာဥန်ဆီလီ၏ အလို။

မျက်မြင်ကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ထင်ရှားရှိ၍ရှိခိုးထိုက်၊ ရှိသေထိုက်၊ ပူဇော်ထိုက်၊ ဖူးမျှော် ကန်တော့ထိုက်သော အရာဟူသမျှကို ရှိခိုး ပူဇော်ခြင်း၊ ချီးမွမ်းထိုက် ထောမနာထိုက်သော အရာတို့ကို ချီးမွမ်း ထောမနာခြင်းသည် ‘ဘာသာ’မည်၏။

(၃) ဖရက်ဒရစ် ဟာရစ်ဆံ၏ အလို။

သဒ္ဓိညာဏက-အဝိညာဏက (ဝါ) သက်ရှိ သက်မဲ့ ကမ္ဘာလောကဓါတ်ကို စိစဉ်ပေးနေသော (ဝါ) လွှမ်းမိုးကြီးစိုး၍ အုပ်ချုပ်နေသော(ဝါ) ကမ္ဘာ၏ကောင်းမှု ဆိုးမှု ဘက်မှုကျမှုဟူသမျှတို့ကို စိမ့်နေသောတန်ခိုးပါဝါသည် ရှိခဲ၏။ ၎င်းကို ရိုသေကိုင်းရှိုင်းခြင်းသည် “ဘာသာ” မည်၏။

(၄) ပါချက်စ်၏ အလို။

လူသားနှင့် ဌာဝယဘုရား ပြန်လည် ပူးပေါင်းမိအောင် ဟောဖော် ညွှန်ပြသော နည်းလမ်းကို “ဘာသာ” ဟု ခေါ်သည်။

(၅) ဆီ ဆီရို၏ အလို။

အနန္တတံခိုးတော်ရှင် ဤကမ္ဘာ လောက၏ ဖန်ဆင်းရှင် ဖြစ်သော ဌာဝဿဘုရားကို ကြည်ညိုရိုသေလှစွာရှိခိုးပူဇော်ခြင်း စမ်းဆည်းကပ်ခြင်း သည်သာလျှင် “ဘာသာ” မည်၏။

(၆) ဂျိုမ်းစ်ကဒ်၏ အလို။

ရှင်ထွေးများပြားလှသောလောကမူတာဝန်ဝတ္တရားတွေများမြှောင်လှစေကာမူ ဌာဝဿဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်တို့ကို မေ့လျော့ခြင်းမရှိဘဲ အမြဲဟစေ, တ, သအောက်မေ့လျက် ချီးကျူးထောမနာ ပြုခြင်းသာလျှင် မုချအားဖြင့် “ဘာသာ” မည်ချေသည်။

(၇) ဘဝနက်၏ အလို။

ဘာသာဆိုသည်ကား အဝတ်တန်ဆာ၌ သော်၎င်း၊ ဓမ္မသီချင်းကြိုးရင်း သီဆိုခြင်း၌၎င်း၊ ဆုတောင်းမေတ္တာ ဝတ္ထုနာကိုပြုခြင်း၌သော်၎င်း၊ အထူးထူးသောမင်္ဂလာအခမ်းအနားများကို ပြုလုပ်ခြင်း၌ သော်၎င်း၊ တည်ရှိနိုင်သော အရာမဟုတ်။ အဟုတ်သော်တမူကား သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ တည်ငြိမ်သော စိတ်၌သာလျှင် တည်ရှိဖြစ်ပေါ်နိုင်သောအရာ ဖြစ်သတည်း။

(၈) မဿျူးအနိုးလိ၏ အလို။

တစ်စုံတယောက်သော လူသား၏ အတွင်း စိတ်ဓါတ်၌ ထိခိုက်လက်တွေ့သိရှိထင်မြင်လာသော အချက်ကိုဖော်ပြခြင်း (ဝါ) ဒဿသံယုတ သမ္မာစာရ (ဝါ) ကြင်နာစိတ်နှင့် ယှဉ်သောအကျင့်သည် “ဘာသာ” မည်၏။

ဤသို့စသည်ဖြင့် ဘာသာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကျ အတ္ထုဒ္ဓါရကို ထိုထိုဘာသာဝင်ပညာရှင်တို့သည် ၎င်းတို့လိုက်နာယုံကြည်သောဘာသာနှင့် ကိုက်ညီဆီလျော်အောင် ဖွင့်ဆိုရေးသားခဲ့ကြကုန်သည်။ သို့သော် ၎င်းတို့ ဖွင့်ပြသော အနက်ကို ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား လူသတ္တဝါအများတို့ ကသဘောတူတူအယူမှူကျေနပ်လှစွာလက်ခံနိုင်ကြပြီလော?။ လက်မခံနိုင်ကြသေး။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြချက်ကို နားဆင်ပါဦးလော့။

(၉) အကြံတရားသည် ကျင့်ကြံအားထုတ်တကယ် တန်းအလုပ်လုပ်သော သတ္တဝါကို ထိုကျင့်ကြံအားထုတ်သော အချိန်မှစ၍ ပာဒယ နှလုံးကိုရော၊ ဦးနှောက်ကိုပါ နှစ်သိမ့် မြေစေလျက်၊ အပူဒုက္ခနှင့် ၎င်း၏ မျိုးစေ့ကိုပါ အကြွင်းမဲ့ ပျောက်ငြိမ်း စေနိုင်၏။ ၎င်းတရားကား မုချအားဖြင့် “ဘာသာ” ပင်ဖြစ်သတည်း။ (၀၁) ယုံကြည်ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သတည်း။ (၀၂) အယူဝါဒဖြစ်သတည်း။

ဤမျှဖြင့်ဘာသာဟူသော စကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ် အတန်အသင့်ပြည့်စုံ လုံလောက်ပေပြီ။ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား လူသတ္တဝါ အများတို့လည်း နှစ်သိမ့်စွာ လက်ခံနိုင်လောက်ပေပြီ။ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော (၉) ချက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့တွင် မည်သူ မည်ဝါ မည်သည့်ဆရာ၏ ဖွင့်ဆိုချက်ကား ကျေနပ်လောက်ပါပေသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ် ပြောဆိုရန် အခွင့်အရေးမရှိ ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့သော် အညစ်အကြေးကင်းသော ကြေးမုံပြင်၌ ဗဟိဒ္ဓ အရိပ်များ သည် ကြည်လင် ပြတ်သားစွာ ထင်လာကြကုန် သကဲ့သို့ ဥပါဒါန်ဟူသော စွဲလမ်းမှုအညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေးသော

ဉာဏ် အမြင်ရှိသူ၏ နှလုံးသား အကြည်၌ မူ ခိုင်မြဲမှန်ကန်သော “ဘာသာ” ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်သည် ထင်လင်း ပြတ်သားစွာ ပေါ်လွင်၍ လာပေလတံ့။ ထိုသို့ ပေါ်လွင်သင်ရှားလာသော အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြချက် သည်သာလျှင် “ဘာသာ” အားလုံးကို ငုံ့မိ-ခြုံမိ၍ ကမ္ဘာ့ ပညာရှင်တို့ နှစ်သက်စွာလက်ခံနိုင်သောအရာဖြစ်ပေသည်။ ဘာဘာဝင် အသီးသီးတို့နှစ်သိမ့်စွာ လက်ခံနိုင်သော အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြချက်ကို တွေ့မြင်သိရှိနိုင်ပြီးဖြစ်၍ ထိုအဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်ကို အခြေခံထား၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင် ခဲ့သော “ဘာသာ” မှန်အယူစစ် အယူမှန် ကိုလည်း ကေနိဒိဋ္ဌ တွေ့ရှိသိမြင်နိုင်ကြချေပြီ။

အခန်း (၂)

မေး (၂) အဘယ် အကြောင်းကြောင့် “ဘာသာ” ဖြစ်ပေါ်လာရသနည်း?

ဖြေ (၂) ဤကမ္ဘာ လောက တည်းဟူသော ဇာတ်ခုံ ပေါ်သို့လူသတ္တဝါများ တက်ရောက်ကပြသော နေ့မှ စ၍ နေ့ထိုင်ရေး၊ စားသောက်ရေး၊ ကိုးကွယ်ရေးစသော ကိစ္စများ လည်းပေါ်ပေါက်၍လာခဲ့ကြကုန်သည်။ လူသတ္တဝါ၏ အလိုဆန္ဒကား များပြားလှစွာ၏။ လူသတ္တဝါသည် မိမိ၏ဆန္ဒပြည့်စုံရေးအတွက်၊ ဖင့်နိုးလေးကန် အပျင်းကြောသန်မနေမူ၍ အမြဲတစေ စူးစမ်းရှာဖွေလုပ်ကိုင်၍ နေခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ အမြဲတစေ လုပ်ကိုင်နေသော လူသတ္တဝါသည် ရှေးဦးစွာ မိမိကိုယ်ခန္ဓာ၏ ဘေးကင်းမှုကို လိုလားခဲ့၏။ ထိုစကားဆို

အပ်စွာ။ လူသည် အစ ပဌမ၌ တောအတွင်းတွင် သားရဲ
 တိရစ္ဆာန်တို့နှင့် အတူ တွဲ၍ နေခဲ့ရ၏။ ထိုသားရဲ တို့၏
 အန္တရာယ်ကားကြီးမားလှစွာ၏။ လူသည်မိမိနှင့်ကကွသော
 သားမယားတို့ကို ထိုသားရဲတို့၏ဘေးမှ ကင်းဝေးစေရန်
 ကြံဆောင် အားထုတ်ခဲ့ရ၏။ သို့ အားထုတ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်
 သစ်ခေါင်းမှ-ကျောက်ဂူ၊ ၎င်းမှ-သစ်တဲ၊ ၎င်းမှ အိမ်စသည့်
 အဆောက်အဦး တိုင်အောင် တိုးတက် လာခဲ့၏။ ထို့ပြင်
 ရှေးလူအတွက် အကြီးဆုံးသော သဘာဝ ဓမ္မ ရန်သူကား
 အဓဓိတ်ပင်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအဓရန်ကို ကာကွယ်ရန် ဟေဇော
 (၀၁)အပူဓိတ်ကို လိုလားအပ်လေသည်။

၎င်းကိုပေးစွမ်းနိုင်သူကား နေနှင့်မီးပင် ဖြစ်၏။ ထိုနေနှင့်
 မီးတို့သည်အဓဓိတ်ဟူသော သဘာဝဓမ္မရန်ကို ကာကွယ်
 ပေးတတ်သောကြောင့် ရှေးလူတို့ အလွန်လိုလားအပ်သော
 အရာများဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် လူသား၏ ကိုယ်ခန္ဓာ
 နှင့်တကွ စိတ်ကိုပါ ထူးခြား မွန်မြတ်သော ချမ်းသာကို
 ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြ၏။

ထို့ကြောင့်လည်း လူသည် အဂ္ဂနိ ဒေဝတာ မီးနတ်၊
 သူရိယ ဒေဝတာ နေနတ် ဟူသောအမည်တို့ဖြင့် ၎င်းတို့ကို
 ကိုးကွယ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုခေတ်ကားအလွန်ရှေးကျ၍ရိုင်းစိုင်း
 လှသောကြောင့် လူသားသည် ကိုယ်ခန္ဓာ၏ဧပြေမှု၊ ဘေးကင်း
 မှုချမ်းသာမှုကိုသာ ပိုမိုအလေးပြုခဲ့၏။ အကွင်းဖြစ်သောစိတ်
 ၏ချမ်းသာမှုကို များစွာဂရုမပြု အမှုမထားခဲ့သေးချေ။ ထို့
 ကြောင့်လူသည် *Nature Worship* (ဝါ) သဘာဝဓမ္မကိုးကွယ်
 မှုဖြင့် လူ့ရာဇဝင်ကို စ,ခဲ့လေသည်။ ဤကိုးကွယ်မှုကို စတင်
 လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် သဘာဝဓမ္မ နယ်အတွင်း၌ထူးထူး

ဆန်းဆန်းအံ့ဘနန်းဖြစ်သောမိုဃ်းရှာခြင်း၊ မိုဃ်းကြိုးသစ်ခြံးခြင်း၊ လေမုတိုင်းတိုက်ခြင်း၊ မြေလျှင်တုံလှုပ်ခြင်း၊ တော်လဲခြင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌာယျံခြင်း၊ လ၊ ကြပ်ခြင်း၊ နေ၊ ကြပ်ခြင်းစသောသဘာဝဖြစ်စဉ်တို့ကို ကြောက်ရွံ့ ထိပ်လန့်စွာ ကိုးကွယ်စပြုခဲ့ကြလေသည်။ ဤကိုးကွယ်မှုကား လူသတ္တဝါ၏ ရှေးအကျဆုံးသော “ဘာသာ” ပင်ဖြစ်လေတော့၏။

ထို့ကြောင့်ရှေးလူတို့၏ “ဘာသာ” ပေါ်ပေါက်ထွန်းကားလာရခြင်း အကြောင်းကား ဆန်းပြားလှသည် မဟုတ်ချေ။ စင်စစ်မှာ ထိုသည့်ရှေးလူများ၏ ဘေးကင်းလိုမှု၊ ခန္ဓာကိုယ်ချမ်းသာလိုမှု၊ စိတ်ဇလိုမှုပင် ဖြစ်လေသည်။

ဤသည်ကို ထောက်ဆ ခဲ့သော် ကမ္ဘာ၌ ရှေးဦးစွာ “ဘာသာ” ဟု ပေါ်လာရခြင်းသည် ထိုရှေးကျသော လူသတ္တဝါ၏ဘေးရန်ကို ကြောက်မှု ကိုယ်ရောစိတ်ပါချမ်းသာလိုမှုကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မုချအားဖြင့် ဆိုနိုင်ချေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုရှေးခေတ် လူသားတို့ကိုးကွယ် အားထားခဲ့သော “ဘာသာ” ကား သဘာဝဓမ္မ ကိုးကွယ်မှုသာ ရှိခဲ့လေ၏။ ပူဇော်မှု ပသမှုများ မပေါ်ခဲ့သေးချေ။ ဘာကြောင့်? ထိုရှေးလူသည် ရှေ့ဘဝ နောက်ဘဝ, ဟူသော စကားမျိုးကိုပင် မကြားဘူးသေး (၀၁) မသိသေးချေ အမှန်မှာ ပေခုလက်ရှိ ဖြစ်သောသူ၏ ပစ္စက္ခဘဝကိုသာ သိသေး၏။ ထို့ကြောင့်-- သူ၏လက်ရှိ-- ကိုယ်ခန္ဓာ ဖြေချမ်းသာရေး အတွက်သာ သူ လုံးပန်းနေလေသည်။ ထိုသို့ သဘာဝဓမ္မ ဖြစ်စဉ်တို့ကို သူ ထက်တန်ခိုးကြီးသောနတ်(၀၂) “ဘုရား” များဟူ၍သာ အသိအမှတ်ပြု၍ ရိုသေလေးမြတ်စွာ ကိုးကွယ်မှုကိုသာ ပြုခဲ့လေသည်။ ပူဇော် ပ--သ-- မှုတို့ကား

ရှေးလူတို့၏ အသိဉာဏ် အတော် အတန် တိုးတက်လာ၍ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုး စားသောက်ရမှန်း သိလာသောခေတ်သို့ ရောက်သော အခါမှ စတင်ပေါ်ပေါက် လာခဲ့လေသည်။ ရှေးလူတို့သည်အမဲလိုက်ပြီးအစိမ်းစားခဲ့သောခေတ်မှမီးဖြင့် ဖုတ်ကင်၍အကျက်စားသောခေတ်သို့ရောက်ခဲ့ရ၏။ ထိုခေတ်မှထွန်ယက် စိုက်ပျိုး စားသောက်သောခေတ်သို့ရောက်ခဲ့၏။ ထိုခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ လူသည် သူလုပ်ကိုင်စိုက်ပျိုးသားသောကောက်ပဲသီးနှံများတစုံတခုသောအကြောင်းကြောင့် ပျက်စီးသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ရေကြောင့် ပျက်စီးသော် မိုးသီးနတ်၏ စိတ်ဆိုးမှုကြောင့်ဟု ထင်မှတ်လာလေသည်။ ထိုအခါ ထိုသည့်နတ် စိတ်ဆိုးပြေစေရန်တစုံတခုသော အဏဝတ္ထုဖြင့် ပူဇော် ဝသမှုကို စ၍ပြုခဲ့လေသည်။ မိုးသီးခေါင်ခြင်း။ ရေကြီးခြင်း။ လေပြင်းတိုက်ခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပျက်သောအခါ၌လည်း ရှေးနည်းအတိုင်းပင် သူ၏ တစုံတခုသောပြစ်မှုကြောင့် ထိုထို“နတ်” များ(ဝါ) “ဘုရား”များ အမျက်ထွက်သည်ဟု ယုံကြည် လာပြန်လေသည်။ ထိုသို့အားဖြင့် ယဇ်ပူဇော်မှုများ ဖြစ်ပွားလာခဲ့လေသည်။ ထိုအခါယဇ်ပူဇော်ခြင်းဖြင့်ထို“နတ်” “ဘုရား”တို့အမျက် ပြေသည်။ သို့ ပြေသဖြင့် လူသား၏ ကိစ္စ၌ ဝင်ရောက် နှောက်ယှက်ခြင်း မပြုကြ၊ သို့ မပြုကြခြင်းကြောင့် လူသား၏ စိတ်အလိုဆန္ဒပြည့်ဝသည်ဟု ယုံကြည်လာကြလေသည်။ နောက်ခေတ်များ၌ ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များသည် “ဘာသာ”ရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်လာကြကုန်၏။

ထိုနောက် လူသတ္တဝါ၏ အသိဉာဏ် ရင့်သန်တိုးပွားလာခဲ့ပြန်၏။ ထိုအခါ လူသည် မိမိ၏ထင်မြင်ချက်ဖြင့် မိမိ

ကိုယ်တိုင် ဖန်ဆင်းထားသော “ဘုရား” တို့ကို အဆိုး အကောင်းရွေးချယ်လာပြန်လေသည်။ သူ၏ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ချမ်းသာသူခကိုဖြစ်စေတတ်သော “ဘုရား” ကို အကောင်း၊ သူ၏ ကိုယ်စိတ်-- ၂--ပါးကို နှောင့်ယှက်တတ်သော (၀၇) ပူပန် ဆင်းရဲစေတတ်သော “ဘုရား” ကိုအဆိုးဟု သမုတ် ပြန်လေသည်။ ထိုနောက် အဆိုးအကောင်း -- ၂--ဖက်တို့၌ တန်ခိုး အကြီးဆုံး ‘ဘုရား’ များကို ရွေးချယ်၍ထားခဲ့ပြန်လေ သည်။ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနှင့် လိုရင်းဆိုရသော် ရှေးလူတို့ သည် သဘာဝဓမ္မ၌ ထူးထူးဆန်းဆန်း ကြက်သီးဖြန်းမှု၊ အံ့ဘနန်း၊ လန့်ဘနန်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရာဟူသမျှကို စစ်ဆေး တွေးတောခြင်း မပြုကြကုန်ဘဲ “နတ်” အဖြစ် “ဘုရား” အဖြစ်သို့ မြှင့်တင် ကိုးကွယ်ကြ ကုန်၏။ ပူဇော် ပသခဲ့ကြကုန်၏။

ဤနည်းအားဖြင့် ရှေးလူတို့၏ ဘေးကြောက်မှု ချမ်းသာ လိုမှု တို့သည် “နတ်” “ဘုရား” ကိုးကွယ်သော “ဘာသာ” ဝါဒများဖြစ်ပေါ်ရန် “ပဓာန” အကြောင်းများ ဖြစ်ခဲ့ကြလေ ကုန်သည်။

ထိုနောက် ရှေးလူတို့သည် လူဦးရေ တိုးပွားများပြား လာမှုကြောင့် နေထိုင်စားသောက်ရေး ကြပ်တည်းလာကြ ပြန်လေသည်။ ထိုအခါ--ရဲရင့်သူ--စွန့်စားသူ အချို့တို့သည် ကမ္ဘာမြေပြင်ရှိ အခြားရေကြည်ရာ၊ မြက်နုရာ အရပ်များ သို့ စွန့်စွန့်စားစားသွားရောက် နေထိုင်စပြုခဲ့ကြလေပြီ။ ထို သူတို့ရောက်လေရာ အရပ်ဒေသများ၌လည်း “ဒေသန္တရ” ဆိုင်ရာ “နတ်” များ “ဘုရား” များ ပေါ်ပေါက် လာကြ ပြန်လေသည်။

ဥပမာ . ဣန္ဒြိယနိုင်ငံ ဂင်္ဂါ မြစ်ဝှမ်းဒေသသို့ ရှေးဦးစွာ
 ရောက်လာကြသောရှေး “အရိယာ” လူမျိုးတို့ သည်မိမိတို့
 ပေါက်ဖွား၍ နေခဲ့ရင်း ဌာနဖြစ်သော--အလယ်ပိုင်း “ရှေ” ရှိ
 “ပါမိရ” ကုန်းမြေမြင့် အရပ်၌ မတွေ့ဘူး မမြင်ခဲ့ဘူးသော
 ဂင်္ဂါမြစ်ကြီးကိုတွေ့မြင်ကြလေကုန်ပြီ။ ထိုအခါ--ဂင်္ဂါမြစ်၏
 ဧမြကြည်လင်သော ရေစင်နှင့် ထိုရေကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ
 သော အလွန်ကောင်းမွန်သော မြေနှင့် အနှစ်ဩဇာပြည့်ဝ
 သော အသီးအနှံ များကို တွေ့ရှိကြကုန်သောကြောင့် “ဂင်္ဂါ
 မာတာ” ဟူသော အမည်ဖြင့် ထိုမြစ်ကို ကိုးကွယ်စ ပြုခဲ့
 ကြလေကုန်ပြီ။ ထိုနည်းအတိုင်း လူသည် မိမိရောက်လေရာ
 ဒေသ၌ ဘုရားအမျိုးမျိုး နတ်အမျိုးမျိုးတို့ကို ဖန်ဆင်းပြုပြင်
 ၍ “ဘာသာ” တရပ်အနေဖြင့် ကိုးကွယ်ခြင်း ပ--သ--ခြင်း
 တို့ကို ပြုခဲ့လေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် လူ သတ္တဝါ သည် ကိုယ်စိတ် နှစ် ဖြာ
 ဘေးဘယာကင်းပမူ ဧမြချမ်းသာ မူများ အတွက် (ဝါ)
 ဘေးကြောက်မှု၊ ချမ်းသာသူကို လိုလားမှုတခုခုအတွက်
 ကိုးကွယ်မှု အားထားမှုဟုဆိုအပ်သော “ဘာသာ” တရပ်
 ကို တည်ထောင်ခဲ့ လေ သည်။ လူသား၏စိတ်၌ ဘေး
 ကြောက်မှု၊ ချမ်းသာကို တမ်းတ လိုချင်မှုဟု ဆိုအပ်
 သော “အာ သာ ဆန္ဒ” ကား၊ ပြင်းထန်လှစွာ ၏ ။
 ထိုသို့ ပြင်း ပြ သော ၎င်း ၏ “အာ သာ ဆန္ဒ” မပြေ
 မပျောက်တိုင်း “ဘာသာ” တွေ အဆုံးအဆ မရှိအောင်
 ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

လူ၏ အဆင့်အတန်း တိုးတက်၍ လာလေလေ၊ ၎င်း၏
 အလိုဆန္ဒ များပြားလာလေလေဖြစ်၏။ တိရစ္ဆာန်ရိုင်းတို့၏

ဘေးနှင့် အဇာတုဘေးကိုသာ ကြောက်ရ---လန့်ရမှန်း သိခဲ့သောလူသည် အသိဥာဏ်ရင့်ကျက်လာ၍ အဆင့်အတန်းမြင့် တက်လာသောအခါ အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေး စသော ဘေးအမျိုးမျိုးနှင့်တကွ တမလွန်လောက နောက်ဘဝ၌ တွေ့ရမည့် ဘေးတို့ကိုပါ တွေးပြီး ကြောက်လာလေပြီ။ ယခုဘဝ-ဤကိုယ်ကာယ ချမ်းသာမှုနှင့်၊ အောက်တန်းစား အလိုပြည့်မှုကလေးကိုသာတောင်းတ မျှော်လင့်တတ်ခဲ့သော လူသည် နတ်လောက ဗြဟ္မာလောက ကောင်းကင်ဘုံနန်းဆိုတဲ့ ဌာနမျှမက၊ “ဧကန္တ” သုခစစ် ချမ်းသာမှန် ဖြစ်သော “နိဗ္ဗာန်” ထိအောင်ပင်၊ လိုလားတောင့်တလာခဲ့လေပြီ။ ထိုသို့ လူ၏အသိဥာဏ် ရင့်ကျက် တိုးတက်လာလေလေ--ရှေးကဖြစ်ကတတ်ဆန်း၊ ကြက်ကဏ္ဍား ဆန်တွေ၊ လွေ့၊ လွေ့ ငန်းငန်း၊ စွဲလမ်းယုံကြည်၍ လာခဲ့သော “ဘာသာ” ရပ်များသည် နေရောင်ခြည် တောက်တဲ့ ဆီးနှင်းပေါက်ကဲ့သို့ တခုပြီးတခု ကွယ်ပျောက်သွားလေလေ ဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့် ခေတ်သစ်ပြောင်း၍ ဥာဏ်သစ်လောင်းသော သမယ၌ ဖြစ်ပေါ်လာကြသော “ဘာသာ” တို့ကား ရှေးခေတ်ဟောင်း “ဘာသာ” တို့ထက် သာလွန်ပြည့်စုံ၍ လာလေသည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ဆိုရစေကာ ယခုခေတ် လူသတ္တဝါတို့၏စုံစမ်းလိုသော၊ စစ်ဆေးလိုသော၊ စမ်းသပ်လိုသောစိတ်ကို ရောင့်ရဲနှစ်သိမ့်စေနိုင်သည့် “ဘာသာ” ကား အလွန်ရှားပါးလျက်ပင်ရှိချေသေး၏။ အကြောင်းကား ယခုလက်ရှိ “ဘာသာ” ဝါဒများကို တည်ထောင်သူအချို့တို့သည် ၎င်းတို့ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ဖွားရာ အရပ်ဒေသနှင့်လူမျိုး၏ အဆင့်အတန်းအားလျော်စွာ ယုတ္တိသာဓက ရှာမရနိုင်လေဘဲ

အောင် သေးသိမ်သော အယူအဆများစွာတို့ကို ဟောပြော
ခဲ့ကြသောကြောင့် ဟူလို။

လူသတ္တဝါသည် ပူပင်မှုဒုက္ခဟူသမျှကို ရှုံ့မုန်း၏။ ဧဋ္ဌိမ်း
ခြင်းသုခကို လိုလားနှစ်သက်၏။ ထို့ပြင်သူသည် အစူးအစမ်း
အမေး အမြန်းထူထပ်၍ သဘာဝအားဖြင့် အတွေးအခေါ်
အကြံ အစီ ပေါများသော သတ္တဝါ ဖြစ်လေသည်။ ယခု
ပစ္စက္ခဤဘဝ၌၎င်း၊ တမလွန်လောက နောက်ဖြစ်လတံ့သော
ဘဝ၌၎င်း၊ သူ အလိုရှိသော ဧပြေသော သုခ စည်းစိမ်ကို
ပေးစွမ်းနိုင်သော (ဝါ) ပေးစွမ်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု သူတကယ်
ယုံကြည်သော “ဘာသာ” ကို လိုက်လံစုံစမ်း နေဆဲပင် ဖြစ်
ချေသည်။ စင်စစ်မှာလူသည် မှောင်ထဲ၌မနေလို၊ အလင်းရောင်
ကို ခိုလှုံလို၏။ အခွောင်မှထွက်မြောက်၍ အလင်းသို့ရောက်
အောင် ပို့နိုင်မည့် “ဘာသာ” သည် အစစ် အမှန် ဖြစ်၍
လောက၌ တည်နေခွင့် ရရှိချိမ့်မည်။ လူ၏ အလို ဆန္ဒကို
မဖြည့်စွမ်းနိုင်သော “ဘာသာ” တို့ကား၊ ရှေးခေတ်ဟောင်း
“ဘာသာ” များ၏ သွားရာလမ်းသို့ ပြန်ရက်မရှိ မြန်းရမည်
သာ ဖြစ်သတည်း။

ဤမျှသောစကားအစဉ်ဖြင့်၊ လူသတ္တဝါ၏ ဘေးကြောက်
မှု၊ ချမ်းသာသုခ လိုလားမှုသည် “ဘာသာ” ဖြစ်ပေါ် လာရ
ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အချက်ကား ပေါ်လွင်ထင်ရှား
ခဲ့ချေပြီ။

အခန်း (၃)

မေး (၃) “ဘာသာ” များအဘယ်သို့ဖြစ်ပေ
လာကြကုန်သနည်း။

ဖြေ (၃) လူသတ္တဝါ၏ ဘေးကြောက်မှု၊ ချမ်းသာလို
မှုကြောင့် “ဘာသာ” များဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းကိုနိပါတ် (၂)
အဖြေ၌ရေးခဲ့ပြီ။ လူသတ္တဝါ၏အလိုသည် များပြားလှစွာ၏။
သူ၏အလို မပြည့်စုံတိုင်း “ဘာသာ” တရပ် ပေါ်၍ ပေါ်၍
လာရမြဲဖြစ်ချေသည်။ ရှေးအကျဆုံးလူမှာ အလိုဆန္ဒအနည်း
ငယ်သာရှိခဲ့၏။ ဒေသောအခါ ပူလိုခြင်း။ ပူသောအခါ ဧလိုခြင်း။
မှောင်သောအခါလင်းစေလိုခြင်းမျှလောက်သော အလိုဆန္ဒ
သာ ရှိခဲ့လေသည်။

ထိုသည့် အလိုကို ဖြည့်စွမ်း နိုင်သော အရာ များကို
ကိုးကွယ်အားထားမှု ဟူသော “သဘာဝဓမ္မ” ကိုးကွယ်
ခြင်း “ဘာသာ” သည် ကမ္ဘာ့ ရာဇဝင်၌ ရှေးအကျဆုံး
“ဘာသာ” ပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ထို သဘာဝဓမ္မ “ဘာသာ” အရ ဖြစ်-ချောင်း-တော
တောင် တိရစ္ဆာန်ကြီးများ၊ သစ်ပင်- မုန်တိုင်း- မိုင်းကြိုး
နေ-လ စသော အရာများသည် မြင့်မြတ် ကြီးကျယ်သော
တန်ခိုးပါဝါများကို ပိုင်ဆိုင်ကြကုန်၏။ ထိုအရာများသည်
တန်ခိုးရှိသောနတ်တို့၏ဗိုရာများဖြစ်သည်ဟုယူဆကြကုန်၏။
၎င်းတို့သည် လူတို့၏ပူဇော် ပာဏှကို နှစ်သက် သည်ဟု
ယုံကြည်ကြ ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ယဇ်ပူဇော် မှုများ
ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြကုန်၏။ ထို့နောက် နတ်ကိုးကွယ်သော
“ဘာသာ” များ ဆက်ကာ-ဆက်ကာ ပေါက်ဖွား လာကြ

လေသည်။ ထိုနတ်တို့၏ အရေတွက်ကား ၈၈၈၈ ခုရှိ မရ နိုင်လောက်အောင် များပြားလှချေသည်။ ဣန္ဒြိယနိုင်ငံတခု၌ ပင် နတ်ပေါင်း ကုဋေ ၃၀-ကျော် ရှိလေသည်။ ထိုမှတပါး အခြားသော ဥရောပ — အာဖရိကတိုက် များနှင့် တိဗက် တရုတ်စသော ရှေးကျသော နိုင်ငံတို့၌လည်း မရေတွက်နိုင် လောက်အောင် ပေါများသော နတ်များရှိချေသည်။ ကျွန်ုပ် တို့၏မြန်မာနိုင်ငံ၌ပင်အတွင်း(၃၇)မင်း၊ အပြင်(၃၇)မင်းက စ၍ ဒေသန္တရ ဆိုင်ရာနတ်တွေ အများအပြား နတ်ကန္ဓာ တွေနှင့်ရှိလျက် နေသည်ကို သောက်ရာ၏။

ထိုသို့နတ်ကိုးကွယ်သော “ဘာသာ” တို့သည် ဝေဒခေတ် ၌အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်ကြလေ ကုန်သည်။ ဝေဒခေတ် ကား ကျွန်ုပ်တို့၏ “ဗုဒ္ဓ” ဂေါတမ မဖြစ်ပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း တထောင်ခန့်အခါက စခဲ့၏။ ထိုခေတ်သို့ရောက်သော် ထိုသို့ အရေအတွက်များပြားလှသော နတ်တို့အနက်မှ တန်ခိုးပါဝါ အကြီးဆုံးဖြစ်၍ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ထိုက်သော နတ်များကို ရွေးချယ်ကြလေသည်။ သို့ရွေးချယ်သောအခါ (၁)ဗြဟ္မာ (၂) ဗိသုဒ္ဓိ (၃) ရှိဝဟူ၍ အကြီးစား နတ်ကြီး ၃ ပါး ပေါ်ထွက် လာလေသည်။ ၎င်းနောက် ဥာဏ် ညှာရှင် ဖြစ်ကုန်သော လူပစ္စိုတ် တို့သည် ထိုနတ်ကြီး ၃ ပါးကို တပါးထည်း ပေါင်းလိုကြသဖြင့် “ဤရွာ” ဟူသော အမည်သစ် တခုကို ပေါ်ထွက်ကြပြန်သည်။ ထိုအခါ “ဘုရား” ဟူသည်ကား တဇာသာရှိ၏။ အ၊ ဒုတိယဖြစ်၏။ အစမရှိ၊ အဆုံးမရှိဟူသော ထက်မြက်သည့် စကားလုံးများကို သုံးလာကြကုန်၏။ ထို “ဘုရား” ကား “ဤရွာ” ဖြစ်သည်ဟု အခိုင်အမာ ပြောဆို လာကြကုန်၏။

ယင်းသို့ဖြစ်သော် မူလ ဘုရားကြီး ၃ ပါးကို ဖျက်ပစ်မည်လော? ဟူသောပြဿနာ ပေါ်ထွက်လာပြန် ချေသည်။ ထိုစိတ်ကူး ဥာဏ်ပိုင်ရှင် ပညာရှိ တို့သည် ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန်လည်း အသင့်ရှိခဲ့ကြကုန်၏။

အကြင်အခါ၌ တဆူထည်းသော “ဤရွာ” သည် “ရဂျ” ဂုဏ်ကိုဆောင်၏။ ထိုအခါ “ဩဇာ” ဟူ၍၎င်း၊ “ဆတွ” ဂုဏ်ကို ဆောင်သောအခါ၌ “ဗိဿနိုး” ဟူ၍၎င်း “ကမ” ဂုဏ်ကို ဆောင်သောအခါ၌ “ရှိဝ” ဟူ၍၎င်း ထင်ရှားလာ၏။ “ရဂျ” ဆိုသည်ကား လုပ်ကိုင်လှုပ်ရှား တတ်သော သတ္တိဖြစ်၏။ “ဆတွ” ကား အသိဥာဏ် အလင်းဓါတ်ကို ဆိုသည်။ “ကမ” ကား အလိုဆန္ဒဓါတ်ပင်ဖြစ်၏။

ဤသို့အားဖြင့်များပြားလှသော နတ်တို့သည် (၃) ဆူသော ဘုရားအဖြစ်သို့၎င်း၊ တဖန်ထို (၃) ဆူသော ဘုရားတို့သည် တဆူ တည်းသော ဘုရားအဖြစ်သို့၎င်း၊ စုပေါင်း၍ သွားကြပြန်လေသည်။ ထို “ဤရွာ” သည် ယခုအခါ ဌာဝယဟူသော နာမဖြင့် ကမ္ဘာ၌ ထင်ရှားနေလေသည်။

ထိုသည့်နည်းအတိုင်း သမ္မာ၊ ကျမ်းပါ ယေကောဝါခေါ် ဘုရားနှင့်ကိုရုံ၊ ကျမ်းပါ အလ္လဟခေါ် ခိုဒါဘုရားတို့သည်လည်း တဆင့်ပြီး တဆင့် တိုးတက်ပြုပြင်၍ နောက်ဆုံး မှူးထားသော ဆေးသားတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုမှတပါး အိဂျစ်--ဂရိတ်--စသောနိုင်ငံတို့၌ ဒဏ္ဍာရီမှာ ထင်ရှားသော သူရဲကောင်းများကို နတ်ဘုရားအဖြစ်သို့ မြှင့်တင် ကိုးကွယ်ကြကုန်သေး၏။ စင်စစ်လိုရင်းမှာ မည်သည့်တိုင်းပြည်နိုင်ငံက နတ်ပင်ဖြစ်စေ နောက်ဆုံး ရောက်ရမည့် ပန်းတိုင်ကား “ဌာဝယ” အဆင့်အတန်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ထို “ဌာဝယ” တို့သည် ရှေးလူတို့၏ နတ်များမှ ကိုးကွက် ကြီးပွားလာကြသူများ ဖြစ်သောကြောင့် ယင်း ပူဇော်မှုကို များစွာလိုလား နှစ်သက်ကြကုန်သည်။ ရှေးလူတို့၏ ယင်း ပူဇော်ခြင်း အလေ့အထသည်၎င်း၊ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ပုံ သည်၎င်း၊ ယနေ့တိုင်အဆက်မပြတ် အသက်ရှည်လာခဲ့လေ သည်။ ထို့ကြောင့် “ဌာဝယ” ဘုရားဦးစီးသော “ဘာသာ” တို့သည် ရှေး လူ တို့ ၏ အမွေအနှစ်သာ ဖြစ် လေ တော့ သတည်း။

ရှေးလူတို့၏သဘာဝ ဓမ္မကိုးကွယ်မှုမှ ကိုးကွက်ကြီးပွား လာသော နတ်ကိုးကွယ်မှု၊ ၎င်းမှတစ်ဆင့် တက်လာသော “ဌာဝယ” ကိုးကွယ်မှုတို့ကို ရဲဝံ့စွာတော်လှန်၍ ထိုဌာဝယ စသည်ကို အခြေမတည်ဘဲ (၀၂) အလေးမပြုဘဲ “ဘာသာ” သစ်တခု တည်ထောင်ဖန်ဆင်းခဲ့သူကား ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်၌ “ဗုဒ္ဓ” ဟူသောဘွဲ့နာမံဖြင့် ယင်ရှားခဲ့သော “သိဒ္ဓတ္ထ ဂေါ တမ” အရှင်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

“ဗုဒ္ဓ” ၏ဟောပြောချက်လိုရင်းကား၊ နတ်ကို၎င်း၊ ဌာဝယ ကို၎င်း၊ အားထား ယုံကြည်ခြင်း၊ ကိုးကွယ်ခြင်းဖြင့် လူသား၏ ဆန္ဒမပြည့်ဝနိုင်။ လူသား ကြောက်ရွံ့ သော ဘေးမှမလွတ်နိုင်။ လူသားလိုလားသော ချမ်းသာ သုခကို မရနိုင်။ လူသားတို့၏ဘေးကို လူသားရှောင်မှ လွတ်မည်။ လူ သား လိုသောချမ်းသာကို လူသားကိုယ်တိုင် ကြိုးစား အား ထုတ်၍ပြုလုပ်ယူမှရမည်ဟူသော ကိုယ် အား ကိုယ်ကိုး၍ ဝေဖန်ပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားရမည်ဆိုတဲ့ “ဘာသာ” ဖြစ်သတည်း။

(ထိုဘာသာ အသီးသီးတို့၏ အကျယ်သည် နောက်၌ ထင်ရှားလာလတ္တံ့။)

ဤသို့ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော “ဘာသာ” ဖြစ်ပေါ်လာပုံများကို အကျဉ်းချုံးလိုက်သော်။

(၁) ရှေးလူတို့၏သဘာဝ ဓမ္မ ကိုးကွယ်မှု၊ နတ်ကိုးကွယ်မှုမှတိုးတက်လာသော ဌာဝယ သဘာဝ။

(၂) ရှေးလူတို့၏ မှားယွင်းသော ကိုးကွယ်မှုကို ပယ်ဖျက်၍ လမ်းမှန်ကိုပြသော ဓမ္မဘာသာဟူ၍ နှစ်မျိုးသာရရှိလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာတို့၏ဖြစ်ပေါ်လာပုံမှာ အမှားတွေကို ထပ်ခါထပ်ခါ မှန်ရာသို့ရောက်လေမလားဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမွှမ်းတင်လာခြင်း၊ အမှားကို တွေ့ရဖန်များလှသောကြောင့် အမှန်ကို တွေ့မြင်သောအခါ၌ ထိုအမှားတွေကိုခြေစုံကန်ဖယ်ပြီးလျှင် အမှန်သို့ လမ်းညွှန်ခြင်းတို့သာ ဖြစ်လေသည်။

အခန်း(၄)

မေး (၄) အဘယ်ကြောင့် ဘာသာကို လိုက်စားရသနည်း?

ဖြေ (၄) ဤကမ္ဘာလောက မြေအပြင်၌ လူသတ္တဝါရှေးဦးပထမ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော အခါသမယမှ အစပြု၍ ယနေ့အထိ “ဘာသာ” မရှိသော လူမျိုးကား မရအောင် ရှားပါးချေမည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဤပြဿနာ ပေါ်ပေါက်လာချေသည်။ ဤပြဿနာ၌ လိုက်စားဟူသော စကားသည်

(၁) အကြားအမြင် ဗဟုသုတအလို့ငှါ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ နာယူမှတ်သားခြင်း၊ ဖတ်ရှုခြင်း။

(၂) နစ်နစ်ကာကာ စွဲစွဲမြဲမြဲ အူထဲ အသဲထဲက လိုက်လိုက် လှဲလှဲ လိုက်နာ ယုံကြည်ခြင်း ဟူသော အနက်နှစ်မျိုးလုံး ပါဝင်သောပုဒ် ဖြစ်လေသည်။

ထိုတွင်နံပါတ် ၂ အနက်ကိုသာ ဤနေရာ၌ အလိုရှိအပ်၏။ လူသတ္တဝါသည် ဘေးရန်အန္တရာယ် အမျိုးမျိုးကို စက်ဆုတ် ရှံမုန်း၏။ သူသည်ချမ်းသာ သုခကို အမြဲတမ်းလိုလား၏။ ဤကြောက်လန့်မှုနှင့် လိုလားမှု နှစ်ခုသည် လူသတ္တဝါ၏ “ဘာသာ” လိုက်စား ရခြင်း၏ အကြောင်းများ ဖြစ်လေသည်။

ရှင်းဦးစို့။ ။ လူသည် သူမှတစ်ပါးအခြားအားလုံးသော သက်ရှိသတ္တဝါတို့နှင့် မဆက်ဆံသော (ဝါ) ၎င်းတို့မှာ မရှိသော ထူးကဲမြင့်မြတ်သော အရာတခုကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ကမ္ဘာအစမှ ယခုသမယ တိုင်အောင် အဆက်မပြတ်တည်ရှိလာခဲ့၍ အားလုံးသော သက်ရှိသတ္တဝါတို့ယက်မြင့်မြတ်သော အခြေအနေ၌ ရပ်တည် နေနိုင်ခဲ့လေသည်။

ထိုမျှမက အခြားသက်ရှိသတ္တဝါ အားလုံး၏ အရှင်သခင် ဖြစ်နေလေသည်။ သက်မဲ့ဖြစ်သော ဓါတ်သတ္တုများကိုပင် သူအလိုရှိတိုင်း ခိုင်းစေနိုင်ခဲ့၏။ သူသည် ထိုထူးကဲမြင့်မြတ်သောအရာ၏ ပိုင်ရှင် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သက်ရှိသက်မဲ့ အားလုံးတို့သည် သူ၏အစေခံများသာ ဖြစ်ခဲ့ရကုန်ပြီ။ ထိုမျှ မြင့်မြတ်သော အရာကား အဘယ်နည်း? “၎င်းကား အခြား မဟုတ် အသိဥာဏ်ပင်ဖြစ်၏။”

လူသည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်သော အသိဥာဏ်ကို အလဟဿ မယားနိုင်ချေ။ အသုံးမချဘဲ မနေနိုင်ချေ။ သူ၏ လက်နက် ကောင်းကြီး တခုဖြစ်သော ထို အသိဥာဏ်ကို အမြဲတစေ အသုံးချ၍နေရချေမည်။ ယင်းသို့ အသုံးချသော အားဖြင့် ဥာဏ်မျက်စိကို ဖွင့်ကြည့်ခဲ့သော် သူသည် “ဘာတွေ” ကိုတွေ့မြင်ရမည်နည်း?

သို့ကြည့်ချေသော် သူသည် ကြည်သာ ရှင်ပြခြင်း ချမ်းသာမြေခြင်း စသောသူ၏ အရိပ် နိမိတ်ကို ဤကမ္ဘာ ပြေပြင်၌ တွေ့မြင်ရချိန်မည်လော? တွေ့ရမည် မဟုတ်ချေ။ စင်စစ်သော် ဆူမှု--ပူမှု--သက်မှု--ဖြတ်မှု--ဘိုက်မှု--ခိုက်မှု--လှမှု--ယက်မှု--လိုက်မှု--ပြေးမှု--ခုခံဖြစ်မှု--အသုံးမှာ အလိုမပြည့်မှု တွေကိုသာ တွေ့ရချိန်မည်။ မှန်စွာ။ လူသည် အချင်းချင်း ပေါင်းသင်းဆက်ဆံကာ အဖွဲ့အစည်းနှင့် နေရာမှ စိတ်ကြည် နိုင်--ရှင်လန်းနိုင်၊ ဝမ်းမြောက် နိုင်သော သတ္တဝါ တမျိုး ဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုသို့အဖွဲ့နဲ့ အစည်းအရုံးနဲ့ နေသောအခါ သူသည် လူတိုင်းလူတိုင်းအလိုမပြည့်၍ညည်းညူငေးမှိုင်းပိုင်နေဒါကို တွေ့ရ၏။ သို့တွေ့ရသဖြင့် လူတိုင်းမှာပူပင်ခြင်း ဗလပွေသော ကတွေအရှုပ်ရှုပ်၊ ခုကွတွေ အနန္တ၊ လောဘ--ဒေါသ--ဒိဋ္ဌိတို့ ကဲ့သို့သနောသည့်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုအခါသူသည် အလိုမပြည့် ခြင်းပင် ဆင်းရဲ ဧကံ “ယံပိစ္ဆံ နုလဘတိ တံပိဒုက္ခံ” ဖြစ်ကြောင်းသိလာလေသည်။

သူသည် မအိုချင်ဘဲ လျက်နှင့် အိုရခြင်း၊ မနာချင်ဘဲ လျက်နှင့်နာရခြင်း၊ မသေချင်ဘဲလျက်နှင့် သေရခြင်း တို့ကို လက်တွေ့သင်္ခန်းစာ သဘောဖြင့် မနာအကြည်ထိအောင်

သုတေသနစာကြည့်တိုက်
ဆာသီဟိုဠ်တိုက်သို့ ချမ်းသာစွာ ချစ်ခင်စွာ
လူမှုအသံကြားမှု

သိမြင်ခဲ့လေပြီ။ အချုပ်မှာ ချမ်းသာ ကြည်ညိုမှု တစ်ခုနှင့်
ပူပင်ဆင်းရဲမှု တစ်ခုသား တွဲ၍နေသည်ကို တွေ့ကြုံ နေရသော
လူသားသည် ဆင်းရဲလေလေ ချမ်းသာချင်လေလေ ဖြစ်လာ
မည်ကားမလွဲချေ။ ထို့ကြောင့် သူသည် မိမိ၏ လက်နက်
ကောင်းဖြစ်သော အသိဥာဏ်ကိုအသုံးပြု ရချေမည်။ မှန်လှ၏။
လူတို့တွင် အသိဥာဏ်ညောစူးရှထက်မြက်၍ အခြားလူတို့
ဥာဏ်ထက် လွန်ကဲသော အမြင်ရှိသူတို့သည် လူသားကိုယ်
တိုင်မလိုလားသော ဆင်းရဲဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရေး၊ ချမ်းသာ
သုခရရှိရေး အတွက်၊ နည်းကောင်း၊ နာကောင်း၊ ဥပပါယ်
ကောင်းတို့ကို စူးစမ်း ရှာဖွေကြ ကုန်၏။ တည်တွင်ခဲ့ကြ
ကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထူးတို့သည် မိမိတို့ ရှာဖွေတွေ့ရှိ ရသော
နည်းနာနာယတို့ကို အခြားလူတို့အား ဟောပြော ပြသကြ
ကုန်၏။

ထိုအခါ ဆင်းရဲမှု ဟူသမျှကို အမြဲတမ်း ရှုံ့မုန်း၍၊ နှလုံး
နာနေ ကြသော လူသတ္တဝါ အပေါင်း တို့သည် ထို
လူထူးတယောက်၏ တွေ့မြင်သိရှိ၍ ဟောပြောပြသသောမူ
ငြိမ်းမှု ချမ်းသာ ရှင်လန်းမှုကို တကယ် ဖြစ်စေ နိုင်သည်
ဆိုသောနည်းလမ်းရှိရာသို့ (၁) “ဘာသာ” ဘက်သို့ သွယ်
ဝါဦး စုအုံ ကာလိုက်ကြလေ ကုန်သည်။ ပျောက်စေ ဆရာ
တယောက် ပေါ်ပေါက်လာသော အခါ၊ ရောဂါ ပျောက်မှု
မပျောက်မှု အပထမ၌၊ ဝေဒနာသည် ရောဂါသည် အများ
ကား ထိုပျောက်စေဆရာ၏ ထံမှောက်သို့ တစုကြီးတဝေး
ကြီး လာရောက်ခိုလှုံကြကုန် သကဲ့သို့တည်း။

“ဘာသာ” တရပ်တည်ထောင် ဟောပြောသူ “ဘာသာ”

ရှင်၏ တရား ဥပဒေသ ကို တကယ်တမ်း အမှန်တရားသို့
ခံကြသိကိန်

မဆုတ်တမ်း ဟူသော ဗွဲ့ဖြင့် ကျင့်ကြံ အားထုတ် ခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့ဆင်းရဲရှင်ဖြစ်ကုန်သော လူသတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်စေ (၀၁) မကင်းသည် ဖြစ်စေ၊ ထို“ဘာသာ” ရှင်၏ အဆုံး အခံကို သေချာ ကျန လိုက်နာ ကျင့်ကြံမည့် သူကား ဤလောက၌ ရှားလှမည် မဟုတ်ချေ။ ရှေးခေတ်၌ ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ကြကုန်သော “ဂေါတမဗုဒ္ဓ” “ရာမ-ကရသျှဏ” “ယေရှုခရစ်” “မဟာမက် ဆာဟပ်” “ဇိုရို ယက်စတာ” “ဘာသာ”ရှင်ကြီးများကို ဖယ်ထား ဦးလော့။ ယခုခေတ် သမယ၌ပင် မည်သူ မည်ဝါ မဆို တစုံတယောက်သော လူသည် ကမ္ဘာ့ဆင်းရဲရှင်တို့၏ ဆင်းရဲဒုက္ခဧရာ ကြောင်း ငြိမ်းရာ ငြိမ်းကြောင်း နည်းကောင်းလမ်းကောင်း တရား ဥပဒေသကောင်းကို ညွှန်ပြ ဟောပြော နိုင်အံ့။ ထိုသူ၏ နည်းလမ်းကိုလိုက်၍ ၎င်း၏ ညွှန်ပြချက်အတိုင်း ကျင့်ကြံ အားထုတ်မည့်သူကား နည်းပါးလိမ့်မည်ဟုဆိုသော်လည်း မှား ချိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား “ဘာသာ”ရှင်များ(၀၁)ဘုရား များအဘယ်ချပွင့်ခဲ့စေကာမူ၊ နည်းကောင်းလမ်းကောင်းနှင့် တရားကောင်းတွေ အဘယ်လောက်များခဲ့စေကာမူ ကမ္ဘာ့ ဒုက္ခသယ် လူသားသည် ထိုနည်း ထိုလမ်းတို့ထက် ကောင်း သော (၀၁) ပို၍သေချာသော ဖြတ်လမ်းဖြင့် သွားလို စိတ် ပြင်းထန်လျက် ရှိသေးသောကြောင့်တည်း။

“ဂေါတမ” နွယ်ဖွား “ဗုဒ္ဓ” ရှင်တော်ဘုရား တောကြား ခဲ့သောတရားတော်ကို တသွေမကိမ်း လိုက်နာအားထုတ်နေ ကြသော လူသတ္တဝါတို့သည်၎င်း၊ ဝေဒကျမ်းလာ အတိုင်း ပြင်းထန်စွာ ကျင့်နေ သူတို့ သည်၎င်း၊ ရာမ ကရသျှဏ ရားကို လိုက်နာနေသူတို့ သည်၎င်း၊ ပြင်းထန်သော ပဉ္စာ

တပ အပူငါးမျိုး၏အလယ်မှာ ထိုင်၍ကျင့်နေကြသူတို့သည် ၎င်း။ ယေဟောဝါခေဏိဋ္ဌာဝယ၏တရားကိုလိုက်နာကျင့်ကြံ နေသူတို့သည်၎င်း၊ ခိုဒါအရှင်နှင့်မဟာမက်ဆာဟင်၏အယူ ဝါဒကိုစွဲမြဲစွာ ယုံကြည်နေသူတို့သည်၎င်း၊ ရုပ်ထု ဆင်းဘု အမျိုးမျိုးကို ကိုးကွယ်နေသူတို့သည်၎င်း၊ ရှိဝလိင်္ဂခေဏိပုရိသ လိင်္ဂကို ကိုးကွယ်နေကြသူတို့ သည်၎င်း၊ မီးကိုပူဇော်သ နေကြသူတို့သည်၎င်း၊ ဂုရုနာနတ် စသော ဆရာကြီး တို့၏ အယူကို လိုက်နာယုံကြည်နေကြသူတို့ သည်၎င်း၊ ယုတ်စွာ အဆုံးကျနိုင်တို့၏ “မြန်မာ့နိုင်ငံ” ၌အိမ်တွင်းမင်းမဟာဂီရိနတ် မြင်းဖြူရှင်နတ်၊ သုံးဆယ် ခုနှစ်မင်းနတ်၊ ဦးရှင်ကြီးနတ်၊ စသော နတ်အမျိုးမျိုးတို့ကို ပူဇော်သ နေကြ သူတို့ သည်၎င်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဘေးကြောက်မှုချမ်းသာလိုမှုကြောင့် “ဘာသာ” လိုက်စားသည်ဟူသောအဖြေကို ထောက်ခံချက်ပေးနေကြ ကုန်သည်။ ယုံကြည်သူမရှိသော ‘ဘာသာ’ လိုက်နာကျင့်ကြံ မည့်သူ ကင်းမဲ့သောတရားစသည်တို့ မရှိခြင်းတို့သည်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏အဖြေကိုပိုမိုလေးနက်စေလေသည်။

ဤအဖြင့် “ဘာသာ” ၏ ကောင်းဆိုးကိုမခွဲခြားဘဲ ထိုထို “ဘာသာ” တို့ကို လူသတ္တဝါအများ စိတ်အား ကပ်သန် လှစွာ ပြင်းထန်သော စေတနာဖြင့် သေချာ ဂန လိုက်စား ယုံကြည် အလီလီ မြတ်နိုး၍ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ် ခြင်း၏ အကြောင်းထင်လျားခဲ့ချေပြီ။

အခန်း (၅)

မေး (၅) ‘ဘာသာ’ လိုက်စားရခြင်း၏ အကျိုး အပြစ်ကို ဝေဖန်ပြပါ။

ဖြေ (၅) ကျွန်ုပ်တို့သည် “ဘာသာ” လိုက်စားရခြင်း၏ ဝါ ‘ဘာသာ’ တရားအတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံ အားထုတ် ရခြင်း၏ အကျိုးအပြစ်ကို စိစစ်ဝေဖန်ခြင်း မပြုမီ၊ ထိုထို “ဘာသာ” အယူဝါဒ အသီးသီးတို့ကို တည်ထောင်ဟော ပြောခဲ့ကြသော “ဘာသာ” ရှင်တို့၏ ပဓါန ဖြစ်သော အာ ဘောဂရည်ရှယ်ချက်ကို သေချာစွာ စစ်ဆေးဝေဖန်ရန်လို လေသည်။ မှန်စွာ၊ ထိုထို “ဘာသာ” ရှင်တို့၏ မူလရည်ရှယ် ချက်ကို သေချာမိမိ-မသိရှိမီ ထိုထို “ဘာသာ” တို့ကို လိုက် စားရခြင်း၏ ကျိုးရိ ပြစ်ရကို ဝေဖန်ခဲ့သော် ယထာဘူတ ကျန်မှန်ကန်ခြင်းသို့ ရောက်ရန် ခဲယဉ်းပေ လိမ့်မည်။ ထို ကြောင့် “ဘာသာ” ရှင်တိုင်း၏ ရည်ရှယ်ချက်ကို ရှေးဦးစွာ ကြည့်ကြည့်စို့။

ဘာသာ တခုကို တည်ထောင် ဖန်ဆင်း ခဲ့သော “ဘာသာ” ရှင်၏ ရည်ရှယ်ချက်ကား၊ မြင့်မြတ်သည်သာ များခဲ့လေသည်။ ဘာကြောင့်။ “ဘာသာ” ရှင် တိုင်းသည် မိမိဖြစ်ဟွန်းရာအရပ်ဒေသ၌ လူအများတို့ မိမိ မဖြစ်ပေါ်မီ အခါမှစ၍ အမြဲတစေ-လိုက်နာပြုကျင့် ကြသော ဓလေ့ ထုံးစံအကျင့်စာရိတ္တဆိုးများကို အနည်းနှင့်အများပပျောက် သွားစေရန် ထိုလူတို့၏ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်ရေး လောကဓမ္မ တိုးတက်ရေး စသည် ဖြစ်ပေါ် စေရန်သာ ရည်ရှယ် ခဲ့ကြကုန်သည်။

ဥပမာ၊ “ပဿိဘာသာ” ကို စတင် ဟောပြောခဲ့သော မဟာမက် ဆာဟင်သည် အာရေဗျ တိုင်း၌ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ ထိုနိုင်ငံဖွား၊ အာရပ်လူမျိုးများအတွက် အိဆလမ်ခေါ် “ပဿိဘာသာ” ကို ဟောပြောတည်ထောင်ခဲ့၏။ မဟာမက်သည် အာရပ် လူမျိုးတို့ကို မယား (၄) ယောက် သာယူရမည်ဟု ပညတ်ချက် ထုတ်ခဲ့၏။ ဤပညတ်ချက်ကို အာရပ် လူမျိုးတို့၏ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ထုတ်ခဲ့ရ၏။ မဟာမက်သာမဟုတ်၊ ထိုခေတ် ထိုသမယ ထိုဒေသ၌ ဖြစ်ပေါ်သော “ဘာသာ” ရှင်မှန်ကန် ထိုဥပဒေမျိုးကို ထုတ်ရမည်သာ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

သို့သော် ထိုမဟာမက်၏ ကဏ္ဍဥပဒေကို သမံကာ ရှိကာတွေးဆသူတို့က မှီမိန်းမသားများအပေါ်၌ သက်ညှာထောက်ထား သနားခြင်းကင်းမဲ့သော ဝါဒဟူ၍ ၎င်း၊ မိန်းမများကို ဖိစီးနှိပ်ကွပ်သော တရားဟူ၍ ၎င်း၊ မိန်းမတို့အဆင့်အတန်း အခြေအနေကို နိမ့်ကျစေသော ပညတ်ချက်ဟူ၍ ၎င်း၊ ထင်မှတ်ကြပေမည်။ သို့ရာတွင် ထိုသူတို့၏ ထင်မြင်ချက်မှာ ခိုင်လုံသော အထောက်အထားမရှိချေ။ စင်စစ်မှာ ထိုခေတ် ထိုအခါက အာရပ်ရာဇဝင်သည် မဟာမက်၏ ပညတ်ချက်ကို မွန်မြတ်သော ဥပဒေသ ဖြစ်သည်ဟု ထောက်ခံချေသည်။ အကြောင်းမှန်ကား မဟာမက်မပေါ်မီအခါက အာရပ်လူမျိုးတို့သည် မယားအများ ယူသော ဝါဒကို ယုံကြည်ခဲ့ကြ၏။ ယုံကြည်သည့် အတိုင်းလည်း ကျကျနန လိုက်နာပြုကျင့်ကြ၏။

မိန်းမတို့သည် ယောက်ျားတို့၏ ကိလေသာစိတ်ကို ဖြေဖျော်ရန်အတွက် ဖြစ်လာသော လူသတ္တဝါတမျိုးဟု အယူ

ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း အာရပ်ယောက်ျားတယောက်လျှင် မယား(၁၀)ယောက်ယူလေ့ ယူထရှိခဲ့ကြ၏။ စည်းမရှိကမ်းမရှိ မယားတွေ့မှိုလိုပေါက်အောင်လည်း ယူခဲ့ကြ၏။ မဟာမက်ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါဤဆိုးဝါးသော အလေ့အထကို တွေ့မြင်ခဲ့လေသည်။

ထိုအခါ သူသည် ဤအလေ့ဆိုးကြီးကို အရင်းအမြစ်မကျန် တော်လှန် ဖျောက်ဖျက်ပစ်လို၏။ သို့သော် တံငါရှာ၌ ပါဏာတိပါတ သူ့အသက် မသတ်နှင့်ဆိုသောတရားကို နာကြား လိုက်နာမည့်သူ မရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ရလေပြီ။ ဤအခြေမျိုးသို့ ရောက်ခဲ့သော် အဘယ်သို့ လုပ်မည်နည်း မဟာမက်၏ နည်းထက်ကောင်းသည်ကိုရှာတွေ့သူ ရှားပါးပေရာ၏။ သူ့နည်းကား အစ ဖျောက်ဖျက်ရန် မဖြစ်နိုင်၍ စည်းကမ်းသတ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ မယားတွေကို စိတ်ထင်သလို မယူကြနှင့်၊ လေးယောက်သာ ယူကြလေ ဟူသော ပညတ်ချက်သည် မိန်းမသားများ အပေါ်၌ မဟာမက်၏ ကြီးမားသော ကရုဏာကို ဖော်ပြထားခဲ့လေသည်။

ဤသို့ ရာဇဝင်ကြောင်းနှင့် တွေးဆဝေဖန်သော်သာ အမှန်သို့ ရောက်နိုင်ပေမည်။ အမှန်မှာ လုံးဝပျောက်ကင်းအောင် ကုသ၍ မရနိုင်သော ရောဂါဆိုး အနာဆိုးကို အနည်းငယ်သက်သာအောင် ဆေးပေးခြင်းမျိုးပင် ဖြစ်သတည်း။

အခြားသော “ဘာသာ” ရှင်တို့၏ မူလ ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်းဤဖော်ပြခဲ့ပြီးသော နည်းအတိုင်းစစ်ဆေး၍ အမှန်သို့ ရောက်အောင် ကြံဆောင်ရာသတည်း။

ထို့ကြောင့် အားလုံးသော “ဘာသာ” ရှင်တို့သည်မိမိတို့ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရာ အရပ်ဒေသ ခေတ်ကာလတို့၌ ထို ဒေသရှိ လူမျိုးတို့၏ မကောင်းယုတ်ညံ့သော။ သိမ်ဖျင်း သေးနပ်သော၊ စည်းကမ်းမထား အရမ်းကာယော လိုက် စားနေကြသော အယူအဆ အလေ့အထများကို တတ်နိုင် က လုံးလုံးပျောက်စေရန်၊ မတတ်သာက နည်းများမဆို သက်သာရာရစေရန်ရည်ရွယ်၍သာပျော် ထိုထို “ဘာသာ” အသီးသီးတို့ကို ကြံစည်ကြိုးစားကာ ဟောကြားခဲ့သည်ဟု မှတ်ယူရန် သင့်လေသည်။ ထိုအခါ “ဘာသာ” ရှင်တို့၏ ကြိုးမြတ်သောမဟာဇ္ဈာသယ၊ (၀၂) ရည်ရွယ်ချက်ကိုသိမြင် ကြပေမည်။ ဤသို့ “ဘာသာ” ရှင်တို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ထောက်သော် “ဘာသာ” လိုက်စားခြင်းသည် ကျိုးရ ဖြစ်ခဲ့ လုပ်ငန်းတခုဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်လေသည်။

သို့သော် စေတနာကောင်းနှင့် ကျွေးသော သေဆေးကို မျှဝါး စားသောက်ခဲ့သော် မသေပါသလော? မေးသင့်ပေ ၏။ ရည်ရွယ်ချက် မြင့်မြတ်သော မျက်မမြင် သူကဏ္ဍ၏ လမ်းညွှန်ရာသို့လိုက်ခဲ့သော် ချောက်ရှိ၊ မျှောင့်ကြား မြင့်မား သော ချောက်ကမ်းပါးသို့ ကြ၍ မပျက်စီးရာ သလော? ဤအချက်လည်း လျော်ကန်လှပေ၏။ နတ်တို့စခမ်း ကောင်း ကင်ဘုံနန်းသို့ ရောက်စေလိုသော ရည်ရွယ်ချက် ကောင်း ဖြင့် မီးပုံတွင်းသို့ အဆင်းခိုင်းသော “ဘာသာ” ရှင်၏စကား အတိုင်းခုန်ဆင်းခဲ့သော် သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိသော ဆင်းရဲ ကို ခံစားရမည် မဟုတ်တုံလော? အခွင့်ဆိုက်လှပါပေ၏။

ဤသည်တို့ကား မုချမေးထိုက်သောပြဿနာများဖြစ်ကြ ကုန်၏။ ဤသို့မေးသော် အသို့ဖြေမည်နည်း? အသို့ပြုလုပ်

ရမည်နည်း? ထိုအခါ ထိုထို“ဘာသာ”တို့၏ အမှားအမှန် ဤနှစ်တန်ကို ဝေဖန် စိစစ်ရချေမည်။ “ဘာသာ”ရှင်တို့ သည် များသောအားဖြင့် လူသား၏ ဒုက္ခဆင်းရဲ ဧပြိမ်းမှု၊ ချမ်းသာစစ် ချမ်းသာမှန်ကိုရမှု၊ အကျင့်စာရိတ္တ သန့်ရှင်းစင် ကြယ်မှု၊ အဆိုးတရားတွေ အကုန်ပျောက်၍ အကောင်းတရား တွေပေါ်ပေါက် ဖြစ်ပွားမှု စသည်တို့အတွက် “ဘာသာ” အသီးသီးကို တည်ထောင်ခဲ့ တရားဓမ္မကို ဟောခဲ့ပြောခဲ့ ကြကုန်သည်။ သူတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်ကား မွန်မြတ်ပေစွာ။

သို့သော် သူတို့ဟောတိုင်း ပြောတိုင်း မဆိုင်းမတွလုပ် ကြည့်ပါ။ လက်တွေ့ကျင့်ကြံကြည့်ပါ။ စမ်းသပ်ကြည့်ပါ။ ဤသို့လက်တွေ့စမ်းသပ်ကျင့်ကြံ ကြည့်ပါက၊ သူတို့ဟောခဲ့ တိုင်း ပြောခဲ့တိုင်း ကြောက်ဘွယ် လန့်ဘွယ် ဒုက္ခအပေါင်း ဆင်းရဲအပေါင်းမှ တကယ် ကေန အမှန် လွတ်လပ်သည် မလွတ်လပ်သည်ကို၎င်း၊ သူတို့အာမခံချက်အတိုင်း သုခ အစစ် ချမ်းသာအမှန်ကို မချွတ်မလွှဲ ရ-မရကို၎င်း တွေ့ရ ချိမ့်မည်။ သူတို့ ဟော ခဲ့ သည့် အ တိုင်း ဆင်း ရဲ မှ လည်း မလွတ်၊ ချမ်းသာကိုလည်း မ ရရှိခဲ့သော် ထို “ဘာသာ” သည် မမှန်တော့ပြီ။ စိတ်ကူးဖြင့် မှန်းပြီး ရမ်းဝစ်ခဲ့သော အရာမျှသာ ဖြစ်တော့၏။

ထိုမမှန်သော “ဘာသာ” ကို ဇွတ်မှိတ်၍ ယုံကြည်လိုက် နာနေလျှင် (၀၇) မိရိုးဖလာစွဲဖြင့် လိပ်ခဲတင်းလင်း တွယ်ကပ် နေခဲ့လျှင် စေတနာကောင်းကောင်း ရည်ရွယ်ချက် ကောင်း ကောင်းဖြင့် ကျွေးသော သေဆေးကို သောက်နေသလို သာ ဖြစ်ချေမည်။

“ဘာသာ” တရပ်၏အမှန်အမှားကို ခွဲခြားစစ်ဆေးဘို့ ကား လူသား၏တာဝန်သာဖြစ်ခဲ့၏။ လူသတ္တဝါသည် အသိ ဥာဏ်ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်းကျွန်ုပ်တို့သိခဲ့ရပြီ။ လူမှာ ‘ဘာသာ’ မှန်-မှားကို ခွဲခြားဝေဖန် စစ်ဆေးရန် မှတ်ကျောက်ရှိခဲ့၏။

ထိုမှတ်ကျောက်ကား အခြားမဟုတ်။ အကြောင်းအကျိုး တဲ၊ မတဲ၊ လောကယုတ္တိ သဘာဝ ယုတ္တိ မဲ-မမဲ ကို၊ ဝိဘဇ္ဇ သဘောဖြင့် စစ်ကြောတတ်သောဝိမံသနဆိုသော ဆင်ခြင် စဉ်းစားတတ်သော ဥာဏ်ပင်ဖြစ်ချေသည်။

ရွှေ စစ် မစစ်ကို စမ်းသပ်ရာ၌ မှတ်ကျောက်သည် မရှိ လျှင် မပြီးတမ်း အရေးကြီးသကဲ့သို့ “ဘာသာ” တရပ်၏ မှန် မမှန်ကို စိစစ်ဝေဖန်ရာ၌ ဝိမံသနဥာဏ်သည် များစွာအရေး ကြီးမလှသည်။ အနာနှင့်ဆေး၊ တဲ၊ အောပ်ပေး၊ ပျောက်ရေး မခက်ပါ ဟူသောစကားကဲ့သို့ ကမ္ဘာ့ ဆင်းရဲရှင်ဖြစ်သော လူသား၏ဝေဒနာနှင့်တဲ၊ မတဲ၊ ကို လေမဦးစွာ ကြည့်သင့်၏။

ထို “ဘာသာ” တရားကို လိုက်စား ကျင့်ကြံခြင်းဖြင့် ကမ္ဘာ့ဝေဒနာရှင်လူသား၏ ရောဂါအနာ ပျောက် မပျောက် ကို၎င်း၊ ဝေဒနာရှင်အပေါင်းတို့ စွဲစွဲလမ်းလမ်း အာသာငန်း ငန်း တမ်းတမြော်မှန်းနေသော သုခစစ် ချမ်းသာမှန်ကို အကန် အကဲ ပေးစွမ်းနိုင် မနိုင်ကို၎င်း၊ လူသား၏ ကိုယ်ပိုင် ဝိမံသန ဝိစာရဏဥာဏ်ဖြင့်စစ်ဆေးကြည့်ရမည်။ လက်တွေ့စမ်းသပ် ကြည့်ရမည်။ ဤသို့စမ်းသပ်ပြီးမှ (ဝါ) အမှန်တကယ် ယုံကြည် စိတ်ချရမှ လိုက်စားမှု ကိုးကွယ်မှုသည်သာလျှင် ကျိုးရပြစ်မဲ၊ ချည်း ဖြစ်နိုင်ချေမည်။ သို့မဟုတ်သော် ဆေးအတွက် ပိုပြီး လေးတတ်ချေသည်။

ကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ ထင်ရှားရှိနေသော “ဘာသာ” ရှင် အချို့တို့သည် စုံစမ်းခွင့်၊ စစ်ဆေးခွင့်၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားခွင့် ကို ငြင်းပယ်ခဲ့ကြကုန်၏။

အထူးထူးသော စည်းကမ်းများကို ထား၍၎င်း၊ ကြီးလေးသော အပြစ်ဒဏ်များ ထား၍၎င်း၊ ကြောက်ရွံ့လန့်ရွံ့လန့်သော ငရဲဘေးဖြင့် ချောက်လှန့်၍ လူသတ္တဝါ၏ ဘိုး-ဘ ပိုင် အခွင့်အရေးကို အ မပြုနိုင်အောင် ချုပ်ချယ်ခဲ့ကြကုန်၏။

သို့သော် ပီမိသန ဥာဏ်ရှင်ဖြစ်သော လူသတ္တဝါသည် မိမိ၏အဆင်ခြင်ဥာဏ်ကို အသုံးမပြုဘဲ မနေနိုင်ချေတကား။ လူသတ္တဝါ၏ သဘောကား အချုပ်အချယ်များလေလေ ၎င်းတို့ကို အတင်းတိုးထွက်ချင်လေလေဖြစ်၏။ မသိစေလို မမြင်စေလို၍ ဖုံးကွယ်ထားသော အရာကို သာ၍သိချင်၏။ မြင်ချင်၏။ ပို၍ကြည့်ချင်၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ ပီမိသန ပီစာရဏ ဥာဏ်ရင့်သန်လာလေလေ “ဘာသာ” ရေး အတား အဆီး အချုပ်အချယ်များ လွင့်ပါးပျောက်ပျက်၍ သွားလေလေ ဖြစ်ခဲ့ရ၏။ လူသား၏စုံစမ်းလိုမှု၊ စစ်ဆေးလိုမှု၊ မေးလိုမြန်းလိုမှု၊ သိမြင်လိုမှုများသည် မည်သူမှတားမနိုင် ဆီးမပုသော ဒီရေအသွင် တိုးတက်၍လာခဲ့ချေပြီ။

ဤသို့တိုးတက်လာခြင်းကြောင့် ကျဉ်းမြောင်းသေးသွယ်သော “ဘာသာ” ခွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန် ရေကာတာရီးများသည် လည်း တခုပြီးတခုဆက်ကာဆက်ကာ နေရာရွေ့ရှား ပျက်ပြား သွားခဲ့ကြကုန်လေပြီ။ လူသား၏အသိဥာဏ်အတွင်းသို့ တဖြည်းဖြည်း တစစ အလင်းရောင်ဝင်ရောက်၍ လွှမ်းမိုးစပြုခဲ့ချေပြီ။

ထိုသို့ အပွောင်ချက်၊ အလင်းဥာဏ်ရသော လူသားသည် စပ်ဆေးခြင်း၊ ဝေပန်ခြင်း၊ စမ်းသတ်ခြင်းဖြင့် “ဘာသာ” မှန်ကို ရှာဖွေချေမည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ရရှိအပ်သော “ဘာသာ” မှန်ကို လိုက်စားမှု၊ ယုံကြည်စွာ ကျင့်၍ အားထုတ်မှုသည် ပြစ်ကင်းကျိုးရသာ ဖြစ်ရမည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြဿနာ၏ အမှန်နှင့် ထပ်တူညီမျှသော အဖြေကား “မှန်သောဘာသာ” ကို လိုက်စားခဲ့သော် ကျိုးရပြစ်ကင်းဖြစ်၏။ “ဘာသာမှား” ကို လိုက်နာယုံကြည်ခဲ့သော် ကျိုးမဲ့ပြစ်ရ ကောန်မုချ ဖြစ်၏ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက်မှတစ်ပါး အခြားမရှိတော့ပြီ။

အခန်း (၆)

မေး (၆) “ဘာသာ” ကို လုံးဝ မကိုးပေးမနာ ယူသူမှာ အကျိုးရမည်လော? ဝါ၊ အပြစ်ချည်း ရမည်လော?

ဖြေ (၆) “ဘာသာမှန်” “ဘာသာမှား” ကို စိစစ်ဝေပန်၍ “ဘာသာမှန်” ကို လိုက်နာရမည်။ “ဘာသာမှား” ကို စွန့်ရမည်ဟု အမတ်၌ ကျွန်ုပ်တို့ရေးခဲ့ပြီ။ ဤပြဿနာကား “ဘာသာ” မှန်-မှား နှစ်စားကိုပင် လုံးဝမလိုက်စားသောလူကမျိုး ပိုသေးသည့်ဟူ၍ အခြေတည်တားပြီး မေးသောပုစ္ဆာဖြစ်ခဲ့၏။ ဤသို့မူတည်ခဲ့သော် “ဘာသာ” တရားလုံးဝမပေါ်မီအခါက လူသတ္တဝါ၏ အခြေအနေကို ကြည့်ရှုရချေမည်။ ထိုသို့ကြည့်၍သော် “ဘာသာ” တရား မလိုက်စားမီအခါက လူများကို ယခုပင်ဖော်ပြီလူများက လူရှိင်းဟု ခေါ်

ကြောင်းတွေရှိရချေသည်။ “ဘာသာ” မှန်သည် လူသတ္တဝါ ကိုယဉ်ကျေးစေခဲ့၏။ တိုးတက်စေခဲ့၏။ အသိဥာဏ်ပွင့်လင်း စေခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် “ဘာသာ” မှန်မပေါ်မီက လူသတ္တဝါသည် အကုန်းသဖွယ် ဖြစ်ခဲ့၏။ အဆိုး အကောင်းကို ခွဲခြားနိုင် သော ဥာဏ်မရှိခဲ့။ သူသည် အကုန်း လမ်းသွားသကဲ့သို့ အကောင်းကို လုပ်မိသောအခါလုပ်မိ၍၊ မကောင်းကိုလုပ်မိ သောအခါလည်း လုပ်မိချေသည်။ အကယ်တစေ “ဘာသာ” တရားမှန် မပေါ်ပေါက်ခဲ့ချေသော် လူသား၏အခြေအနေ သည်မူလလူရှိ နေရာမှ တိုးတက်၍လာခဲ့ရန် အကြောင်းမရှိ ချေ။ ထို့ကြောင့် “ဘာသာ” ကို လုံးဝမလိုက်စားသူသည် ကျိုးရနည်း၍ ဖြစ်ရသကဲ့သို့ပင်။

သို့ရာတွင် ဤစကားမှာ အလွန်ခက်ဆန်လှ၏။ ခေတ် ပေါ် ပြဿနာများ ဖြစ်ခဲ့၏။ ဘာကြောင့်? အတီးကာလ ရှေးခေတ်ယဉ်ကျေး ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ကြသော လူသတ္တဝါတို့သည် မိမိတို့ နှစ်သက်ရာ “ဘာသာ” တခုစီ လက်ကိုင် တား၍၊ သံသရာခမ်း သွားခဲ့ကြသောကြောင့်တည်း။ လူ့ အစည်း အရုံးဟူ၍ လက်မှန်မဆွဲဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာသောအခါ မှစ၍ လူသည် ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး “ဘာသာ” ဘခုကို ကား လိုက်စားယုံကြည်၍ ဖာခဲ့လေသည်။

သို့သော် ယခုခေတ်ကမ္ဘာလောကသည် “ဘာသာ” ရေး အဆီရစ်သဖြင့် အိခဲ့ပြီ၊ ဝခဲ့ပြီ။ “ဘာသာ” တို့သည်မိုက်နက်ပြီး ကျ အခါ၌ မှီတွေ ဖြစ်တွေပေါက်သလို တဖွားဖွား တသက် သက် ဆက်ကာဆက်ကာ ပေါ်ပေါက်လာကြခြင်းကြောင့် ငါးသိုင်းများ ဟင်းဟုန် ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်နေချေပြီ။ ကမ္ဘာက

သွေးတောင်းသောဓါတ်စာ မဖြစ်တော့ပြီ၊ တန်ဆေး - လွန်
ဘေး စခမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်နေခဲ့ချေပြီ။

ထို့ကြောင့်အချို့ သောခေတ်ပေါ်လူတို့ဟည် ‘ဘာသာ’
သည် ဘိန်းနှင့်တူသည်ဟု ဆိုကြလေပြီ၊ ‘ဘာသာ’ စွဲသူ
သည် ဘိန်းစွဲသူနှင့်မခြားဟု ဆိုကြလေပြီ။ ‘သာသာ’ စွဲသူ
သည် ဘိန်းစွဲသူကဲ့သို့ အချွတ်ရခက်၏။ ဤလောကကြီး၏
တိုးတက်မှု၊ သဘာဝမှု၊ ဝမ်းသာမှု၊ စည်ဝင်မှု၊ ကြီးပွားချမ်း
သာမှုတို့ကို ဥပေက္ခာပြုလစ်လျှူ ရှုတတ်၏။ စိတ်ကူးနှင့်
မျှော်မှန်းပြီးရော်ရမ်းကာ လွမ်းနေတတ်၏ဟု ရေးသားပြော
ဆိုကြလေကုန်ပြီ။

အချို့လူတို့ကမူ လူသား၏သန္တာန်၌ကိန်းဝပ်လာသော
ကျွန်စိတ်သည် ‘ဘာသာ’ ၏ လက်ဆောင် ဖြစ်သည်ဟုပင်
ဆိုကြလေကုန်ပြီ။

အချို့ရဲရင့်သူတို့ကမူ ထို့ထက်တဆင့်တက်ပြီး ‘ဘာသာ’
ရှင်တို့သည် လူသတ္တဝါ အပေါင်းကို အချိုးချင်း သွေး
ကဲ့အောင်၊ မေဗ္ဗာစိတ် ပြယ်အောင် လုပ်ခဲ့ကြသည်ဟုပင်
စွပ်စွဲခဲ့ကြလေပြီ။ “ဘာသာ” သည် လူ့ အစည်း အရုံးကို
အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာဖြစ်အောင်ခွဲစိပ်ရာ၌အကောင်းဆုံးဆာလျှင်
ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုစပြုလေသည်။ အကယ်၍ ဟိန္ဒူဘုရား
ပသီဘုရားတို့ကသာ ထိုသည့်ဟိန္ဒူ ‘ဘာသာ’ နှင့်ပသီဘာ ‘
သာ’ ကိုမတည်တောင်ခဲ့လျှင် ဟိန္ဒူပသီရိုက်ပွဲ၊ နတ်ပွဲ၊ သတ်
ပွဲ၊ ဖြတ်ပွဲများ၌ကမ္ဘာလောက၌ဖြစ်ပေါ်သွယ်မရှိဟုသာကေ
ဆောင်ကြလေကုန်ပြီ။ ယေရှုဘုရားကသာ ခရစ္စယံ ‘ဘာ
သာ’ ကို မတည်တောင်ခဲ့ပါမူ ခေတ်ခုလတ်အခါက ဥရောပ
တိုက်၌ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ကရုဆိဒ်ခေါ် “ဘာသာ” ရှေး စစ်ပွဲ

သည်၎င်း၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရာကောင်းလှသော အဖြူ အနီ (၀၇) ရေနှစ် ရေဖြန်းတို့၏ အချင်းချင်းနိုင်ရာ ညှင်းပန်းမှုများ သည်၎င်း၊ “Inquisition” အင်ကွင်ဇင်ရှင်းခေါ် ‘ဘာသာ’ ရေးနှိပ်ကွပ်မှုဥပဒေများသည်၎င်း၊ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဘွယ်ရာမရှိ နိုင် ဟု ဥဒါဟရဏ် ဆောင်ကြလေကုန်ပြီ။

ထိုသို့သော အကြောင်းမျိုးတို့ကြောင့် အချို့သောလူတို့ သည် ထိုထို ကျဉ်းမြောင်းလှသော “ဘာသာ” ရေး စည်း အတွင်းမှ အတင်းရုန်းကန် ထွက်ကြပြီးသော် “ဘာသာ” မှ အစည်းအရုံးများကိုတည်ဆောက်စွဲစည်းကြကုန်၍ အသက် ပါ ပြဿနာတို့ကို အသံကုန်တစ်ကာ မေးမြန်းလေကြ ကုန်သည်။

ထို့ပြင်ရုရှားပြည် “လီနင်” သည် “ခရစ္စယံဘာသာ” ၏ မျိုးစေ့ကိုရုရှမြေ၌မကျန်ရအောင် သုတ်သင်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ် တဦးဖြစ်ခဲ့၏။ ယခုအခါ ဆိုဗီယက်ရုရှနိုင်ငံ၌ဌာဝယ ဘုရား မရှိတော့ပြီ။ ၎င်းအနန္တတန်ခိုးရှင် ဌာဝယ ဘုရား၏ဘုန်း ပြဿာဒ်တို့သည်အသုံးကျသောအသင်းရုံ အလုပ်ရုံအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ ရောက်သွားကုန်ကြလေပြီ။ ထိုတန်ခိုးရှင် ဌာဝယ ဘုရားသည် ဘာမျှမတတ်နိုင်၊ လက်မှိုင်ချပြီးလျှင် လီနင်ကို အရှုံးပေးလိုက်ရလေပြီ။

သူ၏ဘက်တော်သား(၀၇) သူ၏ကိုယ်စားလည်များ(၀၇) သူနှင့်လူ၏အကြားမှာ ဖွဲ့ခဖြင့်အသက်မွေးသော ဖွဲ့စားများ ဖြစ်ကြကုန်သော ခရစ္စယံ ဘုန်းကြီးတို့၏ အမွေအစလည်း မရှိတော့ပြီ။ သူတို့အယူအဆအရ ခရစ္စယံ ဘုန်းကြီးတို့သည် ဌာဝယဘုရား၏ ကိုယ်စားလည်များ (၀၇)အေးဂျင်းများ ဖြစ်၍အလွန်တန်ခိုးကြီးကြကုန်၏။ သူတို့သည် ဌာဝယဘုရား

၏ ကိုယ်စား လူသတ္တဝါအများ၏ အပြစ်လွတ်မှု၊ အပြစ်
မလွတ်မှုကို ပြုလုပ်နိုင်ကြကုန်၏။

သူတို့သည် လူသတ္တဝါ၏ အခွင့်အရေးကို များစွာ ချုပ်
ချယ်ကြကုန်၏။ လွတ်လပ်မှုကို ချေမှုန်းပစ်ကြကုန်၏။ စဉ်းစား
တွေး တော မှုကို ဖိနှိပ်ကြကုန်၏။ စင်စစ်မှာ သူတို့သည်
ကောင်းကင်ဘုံ နန်းနှင့် ငရဲ၏သေ့ကိုင်များဖြစ်ကြကုန်၏။
လူသားသည် သူတို့၏ စိတ်ကြွေနှပ်မှု ကောင်းကင်ဘုံ နန်းသို့
တက်ခွင့်ရ၏။ သူတို့စိတ် မကြွေနှပ်က ငရဲတွင်းထဲသို့ ဆင်း
ရမည် အမှန်ဖြစ်တော့သည်။ ထိုမျှတန်ခိုးရှိသော ဘုန်းကြီး
များ ရှိနေခြင်းသည် ကြီးစွာသော အနှောက် အယှက် တခု
ဖြစ်သည်ဟု သူတို့ယူဆကြသည်။

ဤသို့ဖြစ်သော် “ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းကြီး” များသည်
လည်း တည်ရှိနေထိုက်ပါသေးသလော? “ဗုဒ္ဓ၊ ဂေါတမ”
တည်ဆောက်ခဲ့သော ဘာသာကား လူသား၏ သန္တာန်၌
ကိန်းနေသော “ကျွန်စိတ်ကို ပပျောက်စေခဲ့၏။” လူသား
ကို “ရဲရင့်စေခဲ့ တိုးတက်စေခဲ့၏” “ယဉ်ကျေးမှု၏။”
လောက၏ “ကြည်ရှင်မှု စသည်ကို တိုးဟက်စေခဲ့၏”
ဘာသာ အားလုံးတို့အနက် “ဗုဒ္ဓဘာသာ” သည်သာလျှင်
ဘာသာ တိုင်း၏ အုဉ်မြစ်ဖြစ်သော ဌာပယ ဘုရားကို
ဥပေက္ခာပြု လစ်လျူရှုခဲ့လေသည်။ ၎င်းသည်သာလျှင် မိမိ
ကိုယ်မှတစ်ပါး အခြားသူကိုအားမကိုးရန်ဆုမွှေခဲ့၏။ “လူတိုင်း
လူတိုင်း ကိုယ် အလုပ်ကို ကိုယ်လုပ်ရန် ဟောခဲ့၏”
ဆုတောင်းမေတ္တာ ပတ္တနာဖြင့် ဘာကိုမျှ မရနိုင်ကြောင်းကို
အတိအလင်းဖော်ပြခဲ့၏။ ၎င်းသည်သာလျှင် စစ်ဆေးခွင့်

စုံစမ်းခွင့် စောဒက တက်ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် လူသတ္တဝါကို လွတ်လပ်ခွင့်ပေးခဲ့၏။

၎င်း “ဗုဒ္ဓ” ဝါဒသညာသာလျှင် လူသားသည် သူကိုယ် တိုင်၏ ပိဿူကာဆရာကြီး ဖြစ်ကြောင်းကို ညွှန်ပြခဲ့လေ သည်။ ထိုဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာထမ်းကြသောရဟန်း(ဝါ) ဘုန်းကြီးတို့သည် လူတိုင်းလူတိုင်း သူတပါးတို့ လုပ်ရမည် ဟူသော ဝါဒကို လိုက်နာနေသူတို့တည်း။ အတ္တ ဟိတ ပရဟိတ (ဝါ)ကိုယ်ကျိုးသူကျိုး ၊---ပါးလုံးကို ပြုကျင့် အားထုတ်သူများဖြစ်၏။ (ဝါ) ဘုန်းကြီးများသည် လူများ အပေါင်း၏ တိုးတက် ကြီးပွားရေးကို ဆောင်ရွက်ရမည့် သူတို့ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် “ဗုဒ္ဓဘာသာ” ဘုန်းကြီး တို့သည် ကမ္ဘာလောက၏ တိုးတက်စည်ပင် ကြည်-ရှင်ရေး နှင့် ခွဲမရအောင်ဆက်စပ်လျက် ရှိကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဤကမ္ဘာလောက၌ မရှိမဖြစ်၍ မချတည်ရှိ နေထိုက်သည်ဟု တိုတိုနှင့် လိုရင်းကျ ဖြေဆိုအပ်ပေ သတည်း။

လူသေသိကား စကားဆက်ကို ပြန်ကောက်ကြဦးစို့။ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သော ဘာသာမရှိဆိုသော လူတို့သည် မည်သည့် တို့ကို လုပ်နေကြပါ သနည်း? သူတို့တွင် “ဘာသာ”မရှိဟုဆိုခြင်းသည်မှန်ပါ၏လော?

သူတို့သည် ဘာသာမရှိကာ မတ္တဖြင့် မကောင်းဆိုးဝါး မတော်မတရားဒါတွေကိုချည်း ပြုလုပ်ကြူးလွန်နေကြပါသ လော? ဤသို့ စစ်ဆေးမေးခြင်းပြီး ကျွန်ုပ်တို့၏ နံပါတ်(၁) အဖြေ၌ ပါရှိခဲ့ပြီး အမှတ် (၉) ဘာသာ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ (ဝါ)

အဓိပ္ပာယ် ပေါ်ပြချက်အရ စဉ်းစားခဲ့သော် သူတို့သည် ခရစ္စယံဘာသာမှ ထွက်ရုံသာ ထွက်ခဲ့ကြသည်။

ဘာသာအလျင်းမဲ့ သူများမဟုတ်ကြောင်းကို တွေ့ရချေမည်။ သူတို့သည် ယုတ္တိသာဓက အလျင်းရှာမရသော(၀၁) အကြောင်းအကျိုး မတုံ့သော(၀၁) အမြင်တို၍ကျဉ်းမြောင်းသော(၀၁) ဤကမ္ဘာလောက၏ တိုးတက်ရေးစည်ပင်ဝပြိုးရေးကြည်ရွှင်ချမ်းသာရေး၌ အတားအဆီးဖြစ်သော(၀၁) လူသားတို့၏ ဘိုးဘပိုင်း အဆု ခြံ့ဉာဏ်ကို အလုပ်မလုပ်နိုင်အောင် တုပ်နှောင်ထားသော လက်ထိပ် သံခြေကျဉ်းနှင့် တူသော (၀၁) လူသားကို အစဉ်သဖြင့် ကျွန်ဘဝ၌သာ ထားသော ဘာသာ၏နယ်နိမိတ်အတွင်းမှ အတင်းမဲထွက်၍ လောကယုတ္တိ သဘာဝယုတ္တိရှိ၍ ကျယ်ပြန့်သော ဘာသာရေး နယ်နိမိတ် အတွင်းသို့ ကူးပြောင်းခြင်းမျှသာ ဖြစ်၏။ သူတို့သည် ယခုအခါဘာသာစွဲ ဂိုဏ်းစွဲပါကိစ္စမရှိတော့ပြီ။ ကမ္ဘာလောကသည် ငါတို့၏ တိုင်းပြည်ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့၏ အကျိုးကို သည်ပိုး ရွက်ဆောင်ခြင်းသည် ငါတို့လုပ်ငန်းဖြစ်၏။ ဘာသာဖြစ်၏ဟုကြွေးကြော်နေလေပြီ။

သူတို့၏ လုပ်ငန်းသည် “လောကတ္ထစရိယ” လောကအတွက် (၀၁) လောက အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မြင့်မြတ်သော လုပ်ငန်းဖြစ်၏ဟု ဟောခဲ့သော ‘ဂေါတမဗုဒ္ဓ’ ၏ စကားတော်နှင့် ကိုက်ညီလျက် နေချေသည်။ ဤသို့ ခရစ္စယံ ဘာသာကို ပစ်ပယ်၍ ကျယ်ပြန့်သော ဘာသာကို လိုက်စားနေသူတို့သည် ယခုအခါ ဥရောပတိုက်၌၎င်း၊ အမေရိက တိုက်၌၎င်း၊ မြောက်မြားစွာ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိကြ ကုန်၏။

သူတို့သည်ကမ္ဘာလောက အတွင်းရှိကြသူ လူ အားလုံးက မကောင်းဟု သမုတ်ထားသော (၀၁) သဘာဝအားဖြင့် မကောင်း၍ ဆိုးကျိုးကို ဖြစ်စေ တတ်သော ကာယကံမှု ဝစီကံမှုမနောကံမှုများကို ရှောင်ကြဉ်၍ ကောင်းသောအမှု များကို ပြုလုပ်နေကြ ကုန်သည်။

သူတို့မှာ ဘာသာစွဲ ဘုရားစွဲ မရှိခြင်းတခုပင် အခြား ဘာသာပင်တို့နှင့် ကွဲပြားလေတော့သည်။ သူတို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်စွဲသည် ငရဲထက်ဆိုး၏ ဟူသော “ဂေါတမဗုဒ္ဓ” ၏ စကားတော်ကို သဘော ပေါက်နေပုံရသော သူတို့ဟည်း။ ထို့ကြောင့် သူတို့သည် လမ်းဖောက်သူ အင်ဂျင် နိယာကို အသိအမှတ်မပြုသော်လည်း၊ ဖြောင့်စင်းညီညာသော ၎င်း၏ လမ်းကောင်း လမ်းမှန်ကိုသာ အမြဲလျှောက်ခါ သွားလာ နေသူတို့တည်း။

ဘုရား၌ (၀၁) ပုဂ္ဂိုလ်စွဲကို ဖယ်စွန့်ပြီး၊ ထိုဘုရား၏ (၀၁) ပုဂ္ဂိုလ်၏ တရားမှန်ကိုသာ ကျင့်ကြံလိုသူတို့ဖြစ်ကုန် ၏။ “ချစ်သား ဝတ္ထုလိ ငါ၏ခန္ဓာငါးဝရပ်နာမ်ဓမ္မ အစုဖြစ် သော ကိုယ်ကာယကို ကြည်ညိုနေခြင်းဖြင့်၊ သင့်မှာဘာ အကျိုးရှိမည်နည်း။ ငါ့ညွှန်ပြသော တရားမှန်ကိုသာ လိုက် နာကျင့်ကြံလော့။ ထိုအခါ ငါ့ကိုမြင်နေရသည် မည်လိမ့်သ တည်း” ဟု ဟောခဲ့သော ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ စကားတော်နှင့် လည်းကိုက်ညီစွာ နေထိုင်ကြသူတို့ဖြစ်ကုန်၏။

၎င်းတို့သည် လွတ်လပ်၍ သူတို့၏ စဉ်းစားဉာဏ်ကို ကျယ်ပြန့်စေနိုင်သော ဘာသာကိုသာ လိုက်နာလို ကြကုန်၏ “ဗုဒ္ဓဘာသာ” ၏ ထူးခြားချက်ကို မသိမြင် သေးသော

ကြောင့်သာလျှင် ဘာသာဟူသော နာမကို စွန့်လွှတ်ထား
ကြခြင်းဖြစ်တန်ရာသည်။

အခြားသော ဘာသာ တို့သည် လူသတ္တဝါတို့ကို ကျွန်
အဖြစ် အစေခံအဖြစ်(ဝါ) တပည့် ငယ်သား အဖြစ် ဌာသ
အမြဲထားခဲ့ကြကုန်၏။

ခရစ္စယံ ဘာသာဝင် တယောက်သည် အစဉ် အမြဲ
ခရစ်၏နောက်လိုက်သာဖြစ်နေရချေမည်။ အဖဋ္ဌာဝယဘုရား
၏ အခြေအနေကို ဖယ်ထား ဘိဗ္ဗိး။ သား ဘုရား ယေရှု၏
အခြေအနေသို့ပင် ဘယ်မည်သော ခရစ်ဝါဒီမှ ရောက်နိုင်
လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။ လူသားသည် လူသား၏အဆင့်အတန်း
ဖြင့်သာ ရောင့်ရဲနေရ ချေမည်။ ခရစ္စယံ တယောက်သည်
ဘာကို ဝင်လုပ်လုပ်၊ ဘာတရားကိုပင် အားထုတ်တတ်၊ ဘယ်
နံယောအခါမျှ ခရစ်၏ အဆင့် အတန်းသို့ မရောက်နိုင်ဟု
ဆိုလိုသည်။

အစ္စလမ်မီဇမ် ပသီဘာသာဝင်တို့ သည်လည်းထိုနည်း
အတူပင် မဟာမက် ဆာဟပ်၏ အခြေသို့ ဘယ်အခါမှ
မရောက်နိုင် တော့ပြီ။ ဆိုလိုရင်း ကား ထိုထို ဘာသာရှင်
တို့သည် ၎င်းတို့၏အခြေအနေ(ဝါ) အဆင့်အတန်းကို၎င်းတို့
အတွက် သီးသန့်မှတ်ပုံတင်ထားခဲ့ကြသည်။

“ဗုဒ္ဓ” ကား ဤသို့မဟုတ်ချေ။ “ဗုဒ္ဓဂေါတမ” ကားသူ့
ကိုယ်တွေ့များကို(ဝါ) သူ့ကိုယ်တိုင် သွားခဲ့ဘူးသော လမ်း
ကိုညွှန်ပြခဲ့၏။ သူရောက်ရှိနေသော အဆင့် အတန်း (ဝါ) ဗုဒ္ဓ
အဖြစ်သည် လူတိုင်းလူတိုင်းအတွက် လမ်းဖွင့်လျက်ရှိရာ ညွှန်
ပြထားသောလမ်းအတိုင်း သွား၍လိုအပ်သော အရည်အချင်း
နှင့်ပြည့်စုံလျှင် လူတိုင်းဗုဒ္ဓအခြေသို့ ရောက်နိုင်၏။ ရောက်ရန်

အခွင့်အရေးရှိ၏။ လူတိုင်း လွတ်လပ်ရမည်။ လူတိုင်း ကိုယ်ကိုယ်ကို၊ ကိုယ်အားကိုးရမည်။ လူတိုင်း အချုပ်အချယ် အကန့် အသတ်မရှိပဲ။ စဉ်းစားနိုင်သည်။ စစ်ဆေး နိုင်သည်။ စမ်းသပ်နိုင်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် အကဏ်းယုံ အရမ်းယုံကို ရှုံ့ချကဲ့ရဲ့၏။ အကြောင်းအကျိုးမြင်အောင်ဆင်ခြင်စဉ်းစား၍၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍၊ လက်တွေ့စမ်းသပ်၍၊ ယုံကြည်မှုကို အားပေး၏။ ချီမွမ်း၏ “ဧဟိ သမိဓကာ” လာကြည့်ဟူ၍ (၀၁) လူသတ္တဝါကို စစ်ဆေးလှည့်၊ စုံစမ်းလှည့်၊ စောဒက တက်လှည့်၊ လက်တွေ့ စမ်းသပ်လှည့်ဟူ၍ ရဲရင့်စွာ လက်ယပ် ခေါ်ဝံ့သော ဘာသာကား “ဗုဒ္ဓဘာသာ” တခုသာ ရှိသေး၏။

ဤ“ဗုဒ္ဓဘာသာ” ကဲ့သို့ လာကြည့်ဟု လက်ယပ်ခေါ်သည့် ဘာသာ (၀၁) လူသား၏ ဝိစာရဏ၊ ဝိမံသ၊ ဝိဘဇ္ဇ ဟူသော စုံစမ်း စစ်ဆေး ဝေဖန်လိုတဲ့ ဥာဏ်ကို ကွန့်ချင်တိုင်းကွန့်၍ မြူးချင်တိုင်းမြူးပြီး လွန့်ချင်တိုင်းလွန့်၍ လူးချင်တိုင်း လူးနိုင်သော ဘာသာကို တွေ့ရှိ ပါမူ၊ ထိုသူ တို့သည် ဘာသာဟူသော စကားလုံးကို ပန်းကုံးကဲ့သို့၊ ဖြတ်နိုးခင်မင် အမြဲတမ်း ပန်ဆင်ကုန်ကြပေမည်။

ဌာဝယ ဘုရားစသည်တို့၏ အာစရိယမဋ္ဌိ ဟူ၍ဆိုအပ်သော အချို့ကို ဟော၍ အချို့ကို ဂုဏ်ထားသော (၀၂) အတွင်းနေ တည်တံ့သော သိအပ်သောတရား၊ အများလူတို့ သိအပ်သော တရားဟူ၍ ခွဲခြားလေ့ ရှိသော ဘာသာမျိုးကိုသာ ကန်တော့ဆွမ်းလောင်းခဲ့ကြကုန်၏။

စင်စစ်မှာ ထိုသူတို့သည် ဘာသာလုံးဝ မရှိသူများမဟုတ်ကြကုန်။ သူတို့၏စိတ်၌ (၀၁) ဥာဏ်အမြင်၌ မှားသည်ဟု ထင်

မြင်သော အရာများကို စွန့်ပယ်၍မှန် သည်ထင်သောအချက် များကိုလိုက်နာပြုကျင့်နေသူတို့သာဖြစ်ကြကုန်သည်။

အမှန်မှာ ဤကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ ဘာသာလုံးဝမရှိ သော လူသတ္တဝါ ဟူ၍မရှိ နှိုင်းချေ၊ ထိုစကား ဆိုအပ်စွာ။ လူတမျိုး(ဝါ)လူ့အစည်းအရုံး၌ပါဝင်နေသေးသောလူတစု တို့မှာ အများကြွေနှင်စွာလိုက်နာကျင့်ကြံနေသောဥပဒေသ (ဝါ)စည်းမျဉ်းတခုရှိရမည်။ထိုသည့် စည်းမျဉ်းကား ထိုသူ တို့၏ ဘာသာပင်ဖြစ်တော့သည်။

အချုပ်ဆိုရသော် ဘာသာမှန်သည်လမ်းမှန်ကိုညွှန်ပြ၏။ လူသား၏ တိုးတက်ရာ လမ်းမ၌ မီးရှူးတိုင်သဘွယ်ဖြစ်၏။ လူသား၏အသိဉာဏ်၌ အကောင်းနှင့်အဆိုးကိုထင်လင်းစွာ ကွဲပြားခြားနားစေခဲ့၏။ထိုအခါသူသည် အဆိုးကိုရှောင်ကြဉ် ၍ အကောင်းကို ပြုလုပ်ချေမည်။ထိုသို့ပြုလုပ်ခဲ့သော် ကျိုးရ များ၍ ပြစ်ရှိနည်းမည်အမှန်ဖြစ်ချေမည်။ထို့ကြောင့်ဘာသာ မှန်ကို လိုက်စား မှုသည် ကောင်းရာသို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်နိုင် သောကြောင့်(ဝါ) ကောင်းမှုကို လုပ်အောင် တိုက်တွန်းတတ်သောကြောင့် မချွတ်လိုလားအပ်လေသည်။

ဘာသာမှန်ကိုမလိုက်စားသူ(ဝါ)ဘာသာမှန်ကို လုံးဝ မယုံ သူသည် လုပ်ချင်ရာ တွေကို လုပ်မိ တတ်ခြင်း(ဝါ) အကောင်းအဆိုး မခွဲခြားနိုင်ဘဲ မိမိထင်ရာ မြင်ရာ သဘော ရှိရာတို့ကို ပြုလုပ်မိတတ်ခြင်း တို့ကြောင့် ပြစ်ရသာ များ ချေမည်။

ဘာသာမှားကို လိုက်စားမှုကား လမ်းမှားကိုလိုက်မည့် အစား မသွားဘဲထိုင်နေခြင်းက ပိုမိုကောင်းမြတ်သည်ဟူသ

ကဲ့သို့ ဆေးအတွက်ပိုလေးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်လေသည်။
 ထို့ကြောင့် ဘာသာမှားကို 'မလိုက် စားပဲ ဘာသာမှန်ကို
 လိုက်စား၍ ၎င်းကညွှန်ပြသောနည်းကောင်းလမ်းမှန်ကိုသာ
 ပြုလုပ်သင့်လေသည်။

ယခုသော် ဘာသာ ဟူ၍ သက်သက် မရှိသော (၀၇)
 ဘာသာကို လုံးဝမကိုးစားသောလူတယောက်ရှိသေးသည်
 ဟု စကားအဖြစ် ထားကြည့်ကြပါဦးစို့။ ထိုသူ၏ ကျိုးရ
 ပြစ်ရှိကို မည်သို့ ဝေဖန်မည်နည်း? ထိုသို့ဆိုသော် ၎င်း၏
 အလုပ်ကိုကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်ရ ရချေမည်။ သူသည် အကယ်
 တစေ မူကောင်းမှု တွေကို ချည်း လုပ်နေချေသော် ပြစ်ရှိ
 မွန်မြတ်သော ကောင်းမှုများ ကိုသာ ပြုကျင့် နေချေသော်
 ကျိုးရှိဟု ဆုံးဖြတ်ရချိန်မည်။ ယင်းရှားစေအံ့။ ကျိုးရပြစ်ရှိ
 နှင့် ကျိုးမဲ့ပြစ်ကင်းတို့သည် ဘာသာကို လုံးဝ ကိုးစား
 ယုံကြည်မှု၊ မကိုးစားမယုံကြည်မှု သက်သက်ကို အမှီသဟဲ
 မပြုကြကုန်၊ ထိုပြင်ဘာသာ၌ အကျိုးရစေ၊ အပြစ်ရစေဟု
 အမိန့်ချမှတ်ပေးနိုင်သောအာဏာလည်းမရှိချေ၊ အကြောင်း
 ကား ဘာသာကို ယုံကြည်သူများသည် ဘာမျှ မလုပ်ဘဲ
 အိပ်နေကာမျှဖြင့်ဘာအကျိုးမျှ မရနိုင် သောကြောင့်၎င်း၊
 ဘာသာယုံကြည်ပြီး ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်မိသူကို မည်သည့်
 ဘာသာကမှ အပြစ်လွှတ်စေဟု အမိန့်ချမှတ် မပေးနိုင်သော
 ကြောင့်၎င်း ဖြစ်ချေသည်။

ထို့ကြောင့် လူတယောက်၏ ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်ကို
 “ဘာသာတခုထည်းဖြင့်” ဆုံးဖြတ်ရန် ပခာန မဖြစ်နိုင်။
 ၎င်း၏ “အလုပ်ဖြင့်သာ ပခာနအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရပေမည်။

အခဏ်း(၇)

မေး(၇)ဘာသာမပါဘဲ ကိစ္စတိုင်းပြီးမည်လော ?
(၀၁) မပြီးဘဲရှိမည်လော ?

ဖြေ (၇) လူသတ္တဝါ၏အလိုဆန္ဒကား များပြားလှစွာ၏။
ယင်းသို့ အလိုဆန္ဒများသလောက် အလုပ်ကိစ္စ လည်း
ပေါများခဲ့ချေသည်။ ထိုများပြားလှစွာသော အလုပ်ကိစ္စ
တို့တွင် ဘာသာတရားကို လုံးဝ ကိုးစားယုံကြည်ခြင်းမရှိဘဲ
ပြီးမြောက်နိုင်သော အလုပ်ကိစ္စတို့သဖြင့် အသင်္ချေအနန္တ
ပေါများလှ၏။ ထိုမှတစ်ပါး ဘာသာပါမှ ပြီးနိုင်သော ကိစ္စ
လည်း ရှိပေသေးသည်ဟု မှတ်သင့်၏။

ဤပြဿနာ၌ “တိုင်း” ဟူသောစကားသည် အလုပ်ကိစ္စ
ကား တမျိုးထဲမဟုတ်၊ အမျိုးမျိုးအစားစား ကွဲပြားလျက်
ရှိကြောင်းကို ညွှန်ပြလေသည်။ ထိုသို့ညွှန်ပြတိုင်းလည်း။

(၁) ကိုယ်ဖြင့် လုပ်ပိုင်သောကိစ္စ။

(၂) နှုတ်ဖြင့် လုပ်ပိုင်သောကိစ္စ။

(၃) စိတ်ဖြင့် လုပ်ပိုင်သောကိစ္စဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစား
ကွဲပြားလျက်ရှိချေသည်။ တဖန်ထိုသုံးမျိုးကွဲပင်။

(၁) မိမိတဦးတည်းအတွက် ပြုလုပ်သော အတ္တဟိတ
လုပ်ငန်း။

(၂) သူတပါးတို့အတွက်ပြုလုပ်ရသော ပရဟိတလုပ်
ငန်းတို့ဖြင့် မြှောက်ပွားရပြန်လေသည်။ ထို့ပြင်။

(၁) ရုပ်နှင့်ဆိုင်သောလုပ်ငန်း။

- (၂) နာမ်နှင့်ဆိုင်သောလုပ်ငန်းဟုခွဲခြားနိုင်လေသည်။
ဖေဖော်ဝါရီပြန်ပြီးသောလုပ်ငန်းကိစ္စအဝဝကို။
- (၁) ကောင်းသောလုပ်ငန်းကိစ္စ။
- (၂) မကောင်းသော လုပ်ငန်းကိစ္စ၍ ၂ မျိုးထည်းဖြင့်
သိမ်းကျုံးမိနိုင်လေသည့်။

“ကိုယ်နှင့်ဆိုင်သော အလုပ်”

ကာယကံ (၀၁) ကိုယ်နှင့်လုပ်မှုပြီးမြောက်သောကိစ္စတို့
ကား၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ လှူဒါန်းခြင်း၊ အမှုကြီးငယ်ကို ကိုယ်ဖြင့်
ကာယကံမြောက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပြေးခြင်း၊ လွှားခြင်း၊
ကစားခြင်း။ ကိုယ်လက်ကျန်းမာရေးအတွက် လှုပ်ရှားသွား
လာခြင်း၊ ကခြင်း၊ ခုံခြင်း၊ သတ်ခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်း၊ ခိုးခြင်း၊ ဝှက်ခြင်း၊
သောက်စားခြင်း၊ ကာမဂုဏ်လိုက်စားခြင်း စသောကောင်း
မကောင်းနှင့် သောင်းပြောင်းရောရာ အလုပ် ကိစ္စတို့ဖြစ်
သတည်း။

“နှုတ်နှင့်ဆိုင်ရာ အလုပ်”

ဝစီကံ (၀၂) နှုတ်နှင့်ဆိုင်သော အလုပ်တို့ကား မေတ္တာ
ပို့ခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်း၊ စာပေရှုတ်ဖတ်ခြင်း၊ တရားဓမ္မဟော
ပြောခြင်း၊ ချီသာသော စကားကိုဆိုခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော
စကားကိုဆိုခြင်း။ လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်း၊ အတင်းပြောခြင်း၊
ဂုံးချောခြင်း၊ ဆဲရေးခြင်း၊ တိုင်းထွာခြင်း၊ ကျိန်ဆဲခြင်း၊
အကျိုးမဲ့ စကားကိုဆိုခြင်း၊ သိချင်းသိဆိုခြင်း စသည်တို့ပင်
ဖြစ်သတည်း။

“စိတ်နှင့်ဆိုင်ရာအလုပ်”

မနောကံ(၀၂)စိတ်နှင့်ဆိုင်သောအလုပ်တို့ကား အမှန်ကို ကြံစည်ခြင်း၊ တွေးတောခြင်း၊ ဖြစ်ပျက် ၂ တန်ကိုပွားများခြင်း၊ မနာလိုခြင်း၊ ပြုစုခြင်း၊ မှားသောအရာကို ယုံကြည်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်သတည်း။

အတ္တဟိတ မိမိနှင့်ဆိုင်သော လုပ်ငန်း။

မိမိ၏ အလုပ်ကိစ္စဟူ၍ဆိုအပ်သော အတ္တဟိတလုပ်ငန်း ဟူသည်ကား မိမိ တဦးထည်းအတွက် ကျန်းမာရေး၊ ချမ်းသာရေး၊ စိတ်လက်ကြည်ရွှင်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ တိုးတက်ရေး၊ ငံဒိုးဩဇာအာဏာရရှိရေး၊ လွတ်လပ်ရေး၊ ဒုက္ခဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်ရေးတို့ကို နေ့ဆက်ရက်ဆက်မပျက် မကွက် ပြုလုပ်နေမှုပင် ဖြစ်၏။

ပရဟိတ သူတပါးနှင့်ဆိုင်သောလုပ်ငန်း။

သူတပါးဆိုသည်ကား။

- (၁) တမျိုးလုံးတဆွေလုံး။
- (၂) တပြည်လုံး တနိုင်ငံလုံး။

(၃) တလောကလုံးတကမ္ဘာလုံး၌ပါဝင်သောသတ္တဝါ အပေါင်းကိုဆိုသည်။ ရိုးရိုးလူသားများသည် နံပါတ်(၁)၌ ပါဝင်သော သူတပါး အတွက်၎င်း။ အလတ်တန်းစားတို့ သည် နံပါတ် (၂)ပါ သူတပါးအတွက်၎င်း၊ အမြင့်ဆုံး အတန်းဝင်လူထူးပုဂ္ဂိုလ်ထူးတို့သည်နံပါတ်(၃) ပါသူတပါး အတွက်၎င်း၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့၏ ပင်ပန်းမှုကို ဂရုမစိုက်ကြ ကုန်၍ ဆောင်ရွက်အားထုတ်နိုင်ကြကုန်၏။ မိမိ၏ အကျိုး

စီးပွားကို လျစ်လျူရှုနိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသုံးမျိုး သုံးစားလုံး
သော သူတပါးတို့၏ ကောင်းစားရေးမှန်သမျှကို ပြုလုပ်ခြင်း
သည် ပရဟိတ လုပ်ငန်းမည်၏။

“ရှင်နှင့် ဆိုင်သော အလုပ်”

လူသည် အအားနေတတ်သော သတ္တဝါမျိုးမဟုတ်။
အမြဲတစေ အလုပ် လုပ်နေရမှကျေနပ်သော သတ္တဝါဖြစ်၏။
မှန်လှ၏။ အလွန်ရှေးကြီးသော အတီးကာလ၌လူသည် အလွန်
ရိုင်းစိုင်းသော အခြေ၌ တည်ရှိခဲ့ရပြီ။

ထိုအခါသူသည် သူ၏ချစ်လှစွာသော မယားနှင့် သား
ငယ် သွီးငယ်များ စားသောက်သောအတွက် အမဲလိုက်ခြင်း
ငါးမျှားခြင်း ငါးဘမ်းခြင်းကို လုပ်ကိုင်ခဲ့ရ၏။ သူသည်
မြေကြီးကို ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးစားသောက်ရမှန်း သိသော
အခါ ကြမ်းတမ်းလှသော ကိရိယာ တန်ဆာပလာများဖြင့်
မြေကြီးကို ထွန်ယက်၍ စိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်ခဲ့၏။ မည်းနက်
ထူထဲလှစွာ ပေါက်ရောက်နေသော တောကြီးမြက်မဲများ
ကို ခုတ်ထွင် သုတ်သင်၍ စိမ်းစိုဝေဆာသော လယ်ယာ
ကိုင်းကျွန်းအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲစေခဲ့၏။ သူသည် မိမိနှင့်တကွ
သားမယားတည်းဟူသော အချစ်ဝန်းပွင့်များကို အပူအဓ
တို့ကြောင့် မညှိုးနွမ်းစေရန်၎င်း၊ တောသား တိရစ္ဆာန်
ရိုင်းတို့၏ဘေးမှ ကင်းဝေးအောင် ကာကွယ်ပေးရန်၎င်း၊
ကျောက်တောင် ကျောက်ဆောင်များကို ညံ့ဖျင်းသော
လက်နက်များဖြင့် ပင်ပန်းလှစွာ လှိုင်ဂူများ ထွင်းပြီးသော်
သာယာသောနေအိမ်အဖြစ်သို့ရောက်အောင် ဖန်ဆင်းခဲ့၏။

ထိုနောက် သစ်ရိုင်းတုန်းတို့ဖြင့် ကြမ်းသမ်းညံ့ဖျင်းလှစွာ
သော တဲအိမ်များကို ဆောက်လုပ်ခဲ့၏။ လူသည် တော
တောင်များအတွင်း၌ ရိုင်းစိုင်းစွာ ပြေးလွှား၍ ယင်သလို
ကျက်စားနေသော ကျွဲနွား မြင်း သိုး ဆိတ် စသောသတ္တဝါ
များကို ယဉ်ကျေးစေ၍ အိမ်သုံးပစ္စည်းဖြစ်အောင် ပြုလုပ်
ခဲ့ရ၏။

မိမိကိုယ်တိုင် သွားလာရေး၊ မိမိလုပ်သော အသုံး
အဆောင်ပစ္စည်းများကို သက်သာလွယ်ကူစွာ ပြောင်းရွှေ့
သယ်ယူရေးအတွက် လူသည် သစ်သားစွပ်ဖါးမှ ယခု
ခေတ်ပေါ်ယာဉ်အမျိုးမျိုး တိုင်အောင်သော ယာဉ်တို့ကို
ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ လူသည် မိမိဝတ်ဆင်နေကျဖြစ်သော သစ်ရေ
သားရေ သစ်ရွက်သစ်ခေါက်တို့မှ တဆင့်တက်၍ ဝတ်စုံ
ဆင်မြန်းရန် အဝတ်ကြမ်း အထည်ကြမ်းများကို ယက်လုပ်
ရေးအတွက် ယက်ကန်းစင်များကို မနေ မနား ကြိုးစား
လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။

သူသည် တောမြက်ရိုင်းများကို ပြောင်းစပါးကျုံ့မယော
စသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်အောင်၎င်း၊ အသုံးမကျသော
တောချုံ့ရိုင်းများကို လှပမွှေးကြိုင်သောပန်းချုံ့ပန်းရုံအဖြစ်
သို့ ရောက်အောင်၎င်း ပြုလုပ်ခဲ့၏။ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနှင့်
လှိုရိုင်းဆိုရသော် ယခုကာလ၌ ကျွန်ုပ်တို့ နေ့စဉ်တွေ့မြင်
နေရသော လူ့အသုံးအဆောင်မှန်သမျှသည် မပျင်းမတွဲ
အားအံ့ခဲ့၍ အမြဲအလုပ် လုပ်လာခဲ့သော လူသတ္တဝါ၏
လက်ရာတို့သာဖြစ်သတည်း၍သို့စသောအလုပ်ကိစ္စတို့ကား
ရုပ်နှင့်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းတို့ပေတည်း။

“နာမ်နှင့် ဆိုင်သောလုပ်ငန်း”

အထက်ရုပ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ၌ ဖေဖါးပြုခဲ့သည့်အတိုင်း ရိုင်းစိုင်းသော လူမှ ယဉ်ကျေးသော လူအထိ၎င်း၊ စွပ်ဖါးဘီးလှည်းမှမီးရထား၊ မော်တော်ကား၊ လေယာဉ်ပျံအထိ၎င်း၊ ကျောက်ဂူနှင့်သစ်လုံးကြမ်းအိမ်မှ ခေတ်ပေါ်တိုက်အိမ်အထိ၎င်း၊ သစ်လုံးကို ထွင်းထားသော လှေမှ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘော စစ်သင်္ဘောစသည့် အထိ၎င်း၊ ကျောက်သွားတပ်သော လက်နက်မှ၊ ခေတ်ပေါ်လက်နက် အမျိုးမျိုးအထိ၎င်း၊ သစ်ခေါက်နှင့် သားရေအဝတ်မှ ပိုးဖဲသက္ကလပ်အထိ၎င်း၊ သစ်ခေါက်ဝါး ပေရှက် စသည်တို့၌ ဝေးရသားသောစာကျမ်းမှ၊ ဖြူနုပါးလွှာခိုင်ခန့် တောက်ပြောင်သော စက္ကူ၌ ရိုက်နှိပ်ထားသော စာအုပ်အထိ၎င်း။ လူသား၏အခြေအနေအသုံး အဆောင်များ တိုးတက်၍ လာခဲ့၏။ သို့ ကြီးပွားတိုးတက်လာစေကာ၊ လူသား၏စိတ်၌ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်း မရှိသေး၊ ဤသို့အဖက်ဖက်မှာပြိုင်တက်ယှဉ်ဘက်မရှိအောင် တိုးတက်လာခြင်းဖြင့်လူသားသည် သူလိုလားသောချမ်းသာ သုခကိုရရှိပြီလော? မရသေး။ ဤလောကသည်ချမ်းသာခြင်း ဧပြိမ်းသာယာခြင်းနှင့် အမြဲဒုန့်တွဲနေပြီလော? မနေသေး။

ဘာကြောင့်? ကမ္ဘာ၏ ကောင်းစားရေး တိုးတက်စည်ပင်ရေးအတွက်၊ အမျိုးမျိုးသောပြုမှု ပြင်မှုတွေကိုလုပ်ခဲ့စေကာ၊ (ဝါ)လူသား၏ လုပ်ငန်းလုပ်ခွင်၌ လိုလေသေးမရှိတိုးတက်ကြီးပွား လာခဲ့စေကာ၊ ကမ္ဘာသည် ဆင်းရဲနှင့် အပြစ်ဟူသော ဌင်းဒုန္နစ်ကောင်၏ထိုးဆိတ်ခြင်းမှ မလွတ်ကင်းခဲ့သေးချေ။ ဘာကြောင့်? အချုပ်ဆိုရလျှင်ယခုအခါကမ္ဘာ

ကြီးယဉ်ကျေးလာပြီဟု လူတိုင်းကပြောခဲ့၏။ သို့ယဉ်ကျေးခဲ့လျှင်ထောင်တွေမှာလူလျော့ပါ၏လော? တရားရုံး တွေမှာလူပြတ်ပါ၏လော? တရားသူကြီးတွေရှေ့နေတွေပုလိပ်တွေ စစ်သားတွေအလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ပါ၏လော? မဖြစ်သေးချေ။ ဘာကြောင့်?

ထိုဘာကြောင့်? ဟူသောအမေး၏ အဖြေကိုစဉ်းစားရန်လိုသည်။ သို့စဉ်းစား တွေးတောခဲ့သော် ရုပ်နှင့် ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းချည်းသက်သက်ဖြင့်ကမ္ဘာကလိုလားနေသော သုခစစ်ချမ်းသာမှန်ကန်မပြည့်စုံနိုင်သေးသည်၏အဖြစ်ကို တွေ့ရချိန်မည်။ ထိုမပြည့်စုံခြင်းသည် နာမ်၏လုပ်ငန်းကို ညွှန်ပြနေလေသည်။ နာမ်နှင့်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကား။ စိတ်အလုပ်ပင်ဖြစ်၏။ နာမ်၏လုပ်ငန်းကား၊ အမှန်တရားကို စိတ်၌နှလုံးသွင်းခြင်း၊ စိတ်၌ကပ်ငြိနေသော အညစ်အကြေးကို ပယ်ခွာဆေးကြောခြင်း၊ ဟိုဟို ဒီဒီ လွှင့်လေ နေသော စိတ်ကို တည်ငြိမ်အောင် အုပ်သိမ်းခြင်း၊ ချစ်ခင်ခြင်းမေတ္တာ၊ သနားခြင်းဂရုဏာ စသည်တို့ကို မိမိစိတ်၌ အမြဲကိန်းဝပ်အောင် ပွားများခြင်း၊ ဖြစ်ပျက်သဘာဝကို မြင်အောင် ရှုခြင်းစသော လုပ်ငန်းတို့ပင် ဖြစ်သတည်း။

“ကောင်းသော အလုပ်ကိစ္စ”

အထက်၌ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော အလုပ်ကိစ္စ ဟူသမျှတို့ကို (၁) ကောင်းသော (၂) မကောင်းသော အလုပ်ကိစ္စ ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားဖြင့် ခွဲခြားနိုင်လေသည်။ ထိုတွင်ကောင်းသော အလုပ်ဟူသည်ကား မိမိနှင့်တကွအားလုံးသော သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ချမ်းသာခြင်း၊ ကြည်လင် ရှင်လမ်း

ဝမ်းမြောက်ခြင်း တို့ကို တိုးတက် ဖြစ်ပွား စေနိုင်သော လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သတည်း။

“မကောင်းသော အလုပ်ကိစ္စ”

မိမိနှင့်တကွ အားလုံးသော သတ္တဝါတို့ပါ ကိုယ်၏ ချမ်းသာခြင်း စိတ်၏ ငြိမ်းခြင်း စသည်ကို ဖျက်ဆီး တတ်သော အလုပ် မှန်သမျှသည်၎င်း၊ မိမိတို့ အတွက် ကောင်းမွန်စေကာ အခြားသတ္တဝါများ၏ ကိုယ်စိတ်တို့၌ ဝိရိက်နစ်နာစေတတ်သော အလုပ်များသည်၎င်း၊ လိုရင်းမှာ လူကောင်း-သူကောင်းတို့ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချအပ်သော လုပ်ငန်းမှန် သမျှသည်၎င်း၊ မကောင်းသော အလုပ်တို့ပင်မည်လေသည်။

ဤသို့ ဖော်ပြအပ်ပြီးသော၊ လုပ်ငန်းကိစ္စ အဝဝတို့တွင် ဘာသာကို အဘယ်လုပ်ငန်း၌ ထည့်သွင်း ရေတွက် မည်နည်း?။ အကျယ်ဖွင့်ပြခဲ့သော လုပ်ငန်းများကိုဖယ်ထား ပြီး၊ နောက်ဆုံးဖော်ပြခဲ့သော အလုပ်ကိစ္စနှစ်ခုသို့၊ ဘာသာ ကို ထည့်သွင်းကြည့်ကြစို့။ သို့ကြည့်သော် ဘာသာသည် ကောင်းသော အလုပ်ကိစ္စ၌ထည့်သွင်း ရေတွက်အပ်သော ကိစ္စဖြစ်၏။ ကောင်းသော လုပ်ငန်းကိစ္စတွင် မထည့်သွင်း နိုင်သော ဘာသာသည် ဘာသာမှန်မဟုတ်နိုင်ပြီ။

မည်သည့်ဘာသာမဆို၊ မှန်ကန် ကောင်းသော ကိစ္စသာ ဖြစ်ရမည်။ ဤအချက်သည် ဘာသာမှန်မှားကို စစ်ဆေး သောအခင်း၌ များစွာအထောက်အပံ့ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာမပါဘဲပြီးနိုင်သော ကိစ္စလည်းရှိ၍ ဘာသာဟုရေးပါမှ ပြီးမြောက် စကောင်းသော ကိစ္စအချို့ လည်းရှိသည်ဟူ၍ မှတ်ရာ၏။

“ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အလုပ်ကိစ္စ”

ယခုသော်ကား ကမ္ဘာ၌ထင်ရှားသောဘာသာကြီး(၄) ရပ်တို့၏လုပ်ငန်းကို ကြည့်ကြဦးစို့။ ထိုထိုဘာသာဝင်တို့ လုပ်ရမည့်လုပ်ငန်းအကျဉ်းချုပ်ကို ကြည့်ပြီးလျှင် ကောင်း သောအလုပ် မကောင်းသောအလုပ် နှစ်ခုတို့တွင် တခုခုသို့ ထည့်သွင်းနိုင်လေသည်။ ကောင်းသောအလုပ်သို့ထည့်သွင်း ရေတွက်နိုင်သော ဘာသာမှသာလျှင်၊ ဘာသာ ဟူသော အမည်ကိုခံယူနိုင်ချိန်မည်ကမ္ဘာ၌လူဦးရေအများဆုံး လိုက်၊ နာယုံကြည်သည့်ဗုဒ္ဓဘာသာ၏လုပ်ငန်းကို ရှေးဦးစွာ ကြည့် ကြစို့။

ဗုဒ္ဓဘာသာက ညွှန်ပြသော (၀၁) ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တိုင်း လုပ်ရမည်ဖြစ်သော ပဓာနကိစ္စတို့ကား....။

(၁) လောဘ။ လိုချင်မှု၊ စွဲလမ်းမှု၊ ကပ်ငြိတွယ်ဟာမှု ဟူသမျှကို ခေါင်းပါးအောင် လုပ်ရမည်။ နောက်ဆုံး၌ ထို လောဘတရားကို အမြစ်မကျန် ဖြတ်တောက် ပစ်ရမည်။ မှန်စွာ။ ယခုလောက၌အမြဲတစေဖြစ်ပွားနေသော ရာဇဝတ် မှုများ၊ တိုက်ခိုက်နေသော စစ်ပွဲများသည် လောဘကြောင့် သာ ဖြစ်ရခြင်း များလေသည်။

(၂) ဒေါသ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ မလိုမုန်းထားခြင်း၊ ငြိုးသူရန်ဘက်ထားခြင်း၊ သတ်လိုဖြတ်လိုခြင်း၊ လက်စားချေ လိုခြင်းဟူသမျှ လုံးဝ ပျောက်ကင်းရန် အားထုတ်ရမည်။

(၃) မောဟ၊မသိခြင်း၊မလိမ္မာခြင်း၊တွေဝေခြင်း၊အမှန် ကို မမြင်နိုင်အောင် ကာကွယ်ဖုံးဖိတတ်သော အရာများကို လက်စတုံး-ချေမှုံးတိုက်ဖျက်ရန်အားထုတ်ရမည်။ ဤသုံးမျိုး ဘို့သည်၊ လောက၌ရှိသမျှသောပြစ်မှု(၀၁)မကောင်းသော

အမှုတို့၏ရေသောက်မြစ်များဖြစ်ကြလေသည်။ ထိုသုံးမျိုးကို ခေါင်းပါးအောင်မပြုလုပ်သမျှ ကမ္ဘာ၏ ဧပြိမ်းသာယာမှု ဘယ်အခါမျှမဖြစ်နိုင်၊ ရှည်လျားသော ဗုဒ္ဓဘာသာရာဇဝင် ကိုကြည့်လော့၊ ဘာသာရေးအတွက် သွေးတစက်မျှမကျခဲ့ ဘူးချေ။ ဤသုံးမျိုးကား ပယ်ရမည့်လုပ်ငန်းတို့တည်း။

ပြုလုပ်ရမည့်ကိစ္စတို့ကား....။

(၁) ဒါန--နှစ်မျောငြိတွယ်ခြင်းမရှိပဲ အသုံးလိုသူ၊ ဆင်း ရဲနွမ်းပါးသူ၊ ချို့တဲ့ သူများကို နည်းများမဆို ပေးကမ်း ထောက်ပံ့မှု။

(၂) သီလ--အကျင့် စာရိတ္တ ဖြစ်စင်ရေး၊ ၎င်း၌။

(၁) ပါဏာတိပါတ၊ အသက်ရှိသတ္တဝါ အားလုံးကို ညှဉ်းပန်းခြင်း၊ နာကျင်စေခြင်းသတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။

(၂) အဒိန္နာဒါန၊ သူတပါးပိုင် ပစ္စည်းကို တပ်မက် သော စွဲငြိသော ခိုးလိုသောစိတ်ဖြင့် ခိုးဝှက်တိုက်ခိုက် လု ယက်ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။

(၃) ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ၊ သူတပါး တို့၏ သားမယား ကို ပစ်မှား ကြူးလွန်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။

(၄) မုသာဝါဒ-မဟုတ်မမှန် ကြံဖန်လည်ဆယ်၍မသား စကားပြောကြားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။

(၅) ပိသုဏဝါစာ၊ ဂုံးချောစကား ကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။

(၆) ဖရူသဝါစာ။ ကြမ်းတမ်းရုံ့ရင်းသော စကား ကို ဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။

(၇) သမ္မုပလာပ၊ ကိုယ်ကျိုး-သူကျိုးမရှိသော စကား
ကို ပြောဆိုခြင်းမှရှောင်ကြဉ်မှု။

(၈) အဘိဇ္ဈာ၊ သူတပါးကြီးပွားချမ်းသာခြင်းကို မနာ
လို-မရှုစိမ့်သောသဘောမှ ရှောင်ကြဉ်မှု။

(၉) ဗျာပါဒ၊ ဒေါသလွှမ်းမိုးသဖြင့် သူတပါးတို့ပျက်စီး
ကြောင်း၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း၊ ကြံ စည် တွေး တော ခြင်း မှ
ရှောင်ကြဉ်မှု။

(၁၀) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားယွင်း ချက်ချော်သောအမြင်
[၀၁] အယူမှ ရှောင်ကြဉ်မှုတို့ပါဝင်လေသည်။

(၁၁) ဘာဝနာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့မမြဲမှု၊ ချမ်းသာသုခမှဆုတ်
သွင်းမှု၊ ရုပ်နာမ်သာရှိ၍ ၎င်းတို့ (၂)ခုမှတစ်ပါးအခြားဘာမျှ
ထင်ရှားမရှိမှု၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပွားများခြင်းဟူ၍ သုံးမျိုးရှိ၏။
ဤကားအကျဉ်းမျှဖြစ်စေကာ ငမာန အချုပ်အချာဖြစ်သော
ဗုဒ္ဓဘာသာရေး လုပ်ငန်းများဖြစ်သတည်း။

“ခရစ္စယံတို့၏ ဘာသာရေးလုပ်ငန်း”

ခရစ္စယံ ဘာသာရေး လုပ်ငန်းတို့ကား....။

(၁) ငါမှတစ်ပါး အခြားဘုရားကို မကိုးကွယ်ရ။

(၂) ရုပ်ထု-ဆင်းထု မကိုးကွယ်ရ။

(၃) ဘုရား၏ နာမတော်ကို မုသားနှင့်ဆိုင်၍ မမြှောက်
ဆိုရ။

(၄) ဥပုသ်နေ့၌ အလုပ်မလုပ်ရ။ အလုပ်-လုပ်သော်
သေဒဏ် သေပြစ်ပေးရမည်။

✓ (၅) မိဘကို ရိုသေရမည်။

✓ (၆) လူ၏အသက်ကိုမသတ်ရ။

(၇) သူ့သားမယားကို မပြစ်မှားရ။
 (၈) သူ့ ဥစ္စာကိုမခိုးရ။
 (၉) မုသားသက်သေမခံရ။
 (၁၀) ကိုယ်နှင့်မဆိုင်သော သူ၏ သက်ရှိသက်မဲ့ပစ္စည်းကို မတပ်မက်ရဟူသော ပညတ်တော် ၁၀-ပါးနှင့် တကွ ယဇ်ပူဇော်ရာ အခမ်းအနားမြောက်မြားစွာ ဖြစ်သတည်း။ လက်စားချေရမည်။ အရက်ပြင်းပြင်းနှင့် သိုးကင်း-ချိုးကင်းနှင့် ပူဇော်ရမည်။ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ဥပုသ်စောင့်ရမည်။ ဌာဝယဘုရား၏ ကမ္ဘာဖန်ဆင်းပုံနှင့် ကယ်တင်ပုံကို ယုံကြည်ရမည်။

(၁) ခမည်းတော်။
 (၂) သားတော်။
 (၃) သန့်ရှင်းသော ဝိဉာဏ်တော်ဟူသော ရတနာသုံးပါးကို ယုံရမည်။

ယေရှုခရစ်ကို ကယ်တင်ရှင် အဖြစ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ရမည်။ ယေရှုသည် လူသားအတွက် ကားစင်ထက်၌ အသေခံကြောင်း၊ သေပြီးနောက်သုံးရက်မြောက်၌ ထမြောက် ရှင်ပြန်ကြောင်းကို သံသယကင်းမဲ့စွာ ယုံကြည်ရမည်။

တရားဆုံးဖြတ်ရာ နေ့ကို၎င်း၊ ယေရှုခရစ်၏ ဒုတိယအကြိမ် ကြွလာခြင်းကို၎င်း၊ ယေရှုခရစ်အားယုံကြည်သူတို့ သွားရောက် စံမြန်းရမည့် အနန္တကောင်းကင်တုံနှင့် အနန္တသုခကို၎င်း၊ မယုံကြည်သူများပစ်ချခြင်းခံရမည့် အနန္တငရဲနှင့် အနန္တဒုက္ခကို၎င်း၊ စင်ကြယ်သော ဝိစိကိစ္ဆာဖြင့်

ယုံကြည်ရမည်။ ဤသည်တို့ကား ခရစ္စယံဘာသာဝင်တို့၏ ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြကုန်သတည်း။

“ပသီတို့၏ ဘာသာရေး လုပ်ငန်း”

ပသီဘာသာရေး လုပ်ငန်းကား....။

- (၁) အလ္လဟဟ ဘုရားတဆူကိုသာ ယုံကြည်ရမည်။
- (၂) နောက်ဆုံးနေ့ကို ယုံကြည်ရမည်။
- (၃) ကောင်းကင်တမန်တော်များကို ယုံကြည်ရမည်။
- (၄) ကိုရ်ကျမ်းစာများကို ယုံကြည်ရမည်။
- (၅) နဗီခေါ် အလ္လဟ၏ ပရောဖက်များကို ယုံကြည်ရမည်။

(၆) အလ္လဟကိုချစ်ခင်သော အားဖြင့် မိမိ၏ ပစ္စည်းများကို မိမိဆွေမျိုး များကို၎င်း၊ မိဘမဲ့များကို၎င်း၊ လိုနေသော သူတို့ကို၎င်း၊ သူတောင်းစား တို့ကို၎င်း၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲရမည်။

- (၇) ဘုရားရှိခိုးမှုကို အမြဲလုပ်ရမည်။
- (၈) ကတိတည်ရမည်။
- (၉) သည်းခံနိုင်သော ဇွဲရှိရမည်။
- (၁၀) အသက်ကို အသက်ချင်း ယောက်ျားကို ယောက်ျားချင်း ပြန်လည် သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့် လက်စားချေရမည်။

- (၁၁) ရမ်မဒမ်လ၌ ဥပုသ်စောင့်ရမည်။
- (၁၂) သတ္တဝါကိုသတ်၍ သတ်မှတ်ထားသော အချိန်မှာ ယဇ်ပူဇော်ရမည်။

(၁၃) မယုံကြည်သူများကို သုတ်သင်ပစ်ရမည်။ (ခ-၁၉၁)။

(၁၄) မက္ကာသို့ ဘုရားဖူးသွားရမည်။ ဤသို့စသည်တို့ကား အစ္စလာမ်ခေါ် ပသီ ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများဖြစ်ချေသည်။

‘ဟိန္ဒူဘာသာရေးလုပ်ငန်း’

ဟိန္ဒူတို့၏ဘာသာရေး လုပ်ငန်းတို့ကား ရှပ်ထွေးလှ၏။ ၎င်းတို့မှာ ဇာတ်လေးမျိုးရှိ၏။ ၎င်းတို့မှာ အသီးသီးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတွေ ရှိကြကုန်၏။ ထို့ပြင် အာရှရမခေါ် အဆင့်အတန်း လေးမျိုးရှိပြန်၏။ ၎င်းတို့မှာလည်း အဆင့်အတန်းအား လျော်စွာ လုပ်ငန်းများ ရှိကြကုန်၏။ တဖန် ဗိသျှနိုး ကိုးကွယ်သူတို့၏ ဘာသာရေး လုပ်ငန်းသည် ရှိဝကိုးကွယ်သူတို့၏လုပ်ငန်းနှင့်မတူ ကွဲပြားခြားနား၍ နေပြန်လေသည်။ ဤသို့သောအကြောင်းတို့ကြောင့် ဟိန္ဒူအများကြိုက် ညီသောဘာသာရေးလုပ်ငန်းကို ထုတ်ပြရန် မဖြစ်နိုင်သလောက် ရှိနေချေသည်။ သို့ရာတွင် အများ သဘောတူ လောက်သော ဘာသာရေးလုပ်ငန်းအချို့မှာ--

(၁) ပေးကမ်း လှူဒါန်းရမည်။

(၂) ကိုယ်ကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ရေး အတွက်အသက်သတ်ခြင်းစသည်မှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

(၃) ဝေဒကျမ်းကိုယုံကြည်ရမည်။

(၄) အဝကာရခေါ် ဌာဝယ ဘုရား၏ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အဆုံးအမကို လိုက်နာရမည်။

(၅) ဗြဟ္မာခေါ် ဌာဝယဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အမြဲအောက်မေ့ရမည်။

(၆) ယဇ်ပူဇော်ရမည်။

(၇) အတ္တ၏ တိုးတက်ရေး အတွက် ကောင်းသမျှကို လုပ်ရမည် စသည်တို့ပင် ဖြစ်သတည်း။

အိုအချင်းစာဖတ်သူ။ အသင်၏ရှေ့၌ ဘာသာကြီးလေးခု တို့၏ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများကို တင်ပြခဲ့ပြီ။ ကောင်းသော အလုပ် (၀၁) မကောင်းသော အလုပ်ဟူသော ကိစ္စနှစ်မျိုး အတွင်းသို့ သွတ်သွင်းရေတွက်ဖို့ကား အသင်၏တာဝန်သာ ဖြစ်တော့၏။

ယခုသော် ကျွန်ုပ်တို့သည် အ လုပ် ကိစ္စ အမျိုးမျိုးနှင့် တကွဘာသာရေးလုပ်ငန်းများကိုပါ ဖော်ပြခဲ့ပြီဖြစ်၍ ဘာ သာရေးလုပ်ငန်း၏ သဘောကိုလည်း သိခဲ့ကြပြီ။ ထို့ကြောင့် ဘာသာ မပါဘဲ ပြီးနိုင်သော ကိစ္စနှင့် မပြီးနိုင်သော ကိစ္စ တို့ကို ခွဲခြားဝေဖန်ပြီး ဖြစ်လေတော့သတည်း။

— ၀ —

အခန်း (၇)

မေး (၇) ဘာသာလုံးဝမရှိသူများ၏ အခြေ အနေမည်သို့ရှိမည်နည်း?

ဖြေ (၇) ဤပြဿနာကား နံပါတ်(၁)၌ ကျွန်ုပ်တို့ဖော် ပြခဲ့ပြီးသော ဘာသာတခုခုကိုမှ မယုံကြည်သူများ၏ အခြေ အနေကို မေးမြန်းခြင်းပင်ဖြစ်၏။

ထိုသို့ဖြစ်သော် ထိုသူတို့သည် လက္ခဏာသန်းခေါင် မိုဗ်း ကိမ်တောင် အုပ်ဖုံးသော တောကြီးမြက်မဲ အတွင်း ဆူး ညောင်ခလုပ် ချုံပုတ် ခိုမိမြင့် အဆင့်ဆင့်များသော လမ်း ကြမ်းကြီး၌ အဖော်မပါ တယောက်တည်း သွားနေရသော

ဝမ်းတွင်းကဏ္ဍ်း မျက်မမြင်၏ အခြေအနေ၌သာ ရှိနေသည်။ ဟု မှတ်သင့်၏။ ၎င်းတို့သည် အကောင်းနှင့် အဆိုး(၀၇)အကြောင်း အကျိုးကိုပင် ခွဲခြားသိမြင်နိုင်သော ဥာဏ် ရှိကြတော့ မည် မဟုတ်သောကြောင့် မိမိ တို့ စိတ်ထဲရာကို ဆင်ကဏ္ဍ်းတောတိုး အကျိုးမရှိ ပြုလုပ်နေကြမည်ကား မလွဲပင်ဖြစ်၏။ သူတို့သည် ရှေးလူရိုးတို့၏အခြေအနေသို့ (၀၇) တောသား တိရစ္ဆာန်တို့၏အဆင့်အတန်းသို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်ရန်သာ ရှိတော့သတည်း။

—၀—

အခန်း (၉)

မေး (၉) ဘာသာအမျိုးအစားများကိုမေးပြမာ။

ဖြေ (၉) ဤအခြေပြ၌ တိုက်ကြီးငါးတိုက်ရှိ၏။ ၎င်းတို့ကား(၁)ဧရှ(၂)အဖရိက(၃)ဥရောပ(၄)အမေရိက(၅)ဩစတြေးလျတို့ဖြစ်သတည်း။ ၎င်းတို့တွင် ဧရှတိုက်သည် အသက်အကြီးဆုံး (၀၇) အရင့်ဆုံးဖြစ်၍ ယခုအခါထင်ရှားသော ဘာသာအားလုံးတို့၏ ပုခက်သဘွယ် ဖြစ်ခဲ့၏။ (၀၇) စတည်ဖြစ်ထွန်းရာဌာနဖြစ်ခဲ့၏။ ယခုအခါကြီးပွားထွန်းကား၍ လူအများလိုက်နာ ယုံကြည်နေကြသော ဘာသာတို့သည် ဧရှတိုက်၌သာ အခြေစိုက်ခဲ့ကြကုန်သည်။ ထို့ကြောင့်အခြားသောတိုက်ကြီးတို့သည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ၌ ဧရှတိုက်၏ လက်အောက်ခံများ (၀၇) ကဆင့်ခံ ခေါင်းရွက်ပျပ်ထိုးများသာဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့သော ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်လာသော ဧရှဘက်သို့ ဦးညွှတ်ကြရကုန်၏။

ယခုအခါ ဤကမ္ဘာ၌ ဘာသာ၏ အရေ အတွက်ကား မနည်းလှသေးချေ။ ထိုဘာသာရပ်များသော ဘာသာ တို့မှာ နောက်လိုက် နည်းများ မဆို ရှိကြ ကုန်၏။ ရှေးရှေးသော ဘာသာအချို့ တို့မှာ ချုပ်ပျောက် ကွယ်ပခြင်းသို့ ရောက် သွားကြလေ ကုန်ပြီ။ သို့သော် အသက် အသက် ဖြစ်သော ဘာသာတို့သည် ထိုပျောက် သွားသော ဘာသာများ၏ အစား ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ကြကုန်သည်။ စစ်စစ်မှာ ဘာသာ သည် အရပ် အသွယ်တခု၌ ဟုတ်တရားသောခေတ်မှာ ပေါ်ပေါက် လာသော ဤရည် ဖန်ရည် ပညာဉာဏ်ရည် ထူးချွန်သော လူသားတဦးဦးက တည်ထွင်ခဲ့သောအရာဖြစ်၏။

ကောင်းကင်တိုသား ဌာဝဏတရား၊ နတ်ဘုရား တို့သည် လူသားက အသက် သွင်းပေး လာသော အရပ် များသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ လူသားက မြှောက်တင်ပေးသော်သာ ၎င်းတို့ သည် အမြင့်သို့ ရောက်ကြ၍ ဆွေချ ပြန်သော် အောက်သို့ ပြန်ကျ ခဲ့ရ လေသည်။ ၎င်းတို့သည် လူသား၏ လက်ရာ ဖြစ်သောစာပေ၌သာ တည်ရှိကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့်ဘာသာသ ဌာဝဏတရား(၀၁)နတ်ဘုရား ဦးစီးသော ဘာသာနှင့်၊ လူသား ဦးစီးသော ဘာသာဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားသော ရှိနိုင်လေသည်။ ထို့ပြင် အတ္တ ဘာသာ အနတ္တဘာသာဟူ၍နှစ်မျိုးသာရှိနိုင်လေသည်။ အတ္တဘာသာ ကား ရုပ်နှင့်နာမ်မှတစ်ပါး အခြား အရာတခု(၀၂)သဘာဝ တခု ရှိသေးသည့်ဟူသောဘာသာဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ကမ္ဘာ၌ အမြစ်တွယ်နေသောဘာသာဖြစ်၏။ အတ္တဘာသာမှန်သမျှ၌ ဌာဝဏတရား ပါဝင်ရမြဲဖြစ်လေသည်။

အနတ္တဘာသာကား ဤလောကဓာတ် အတွင်း၌ ရုပ်နှင့် နာမ်သာရှိသည်။ ရုပ်နာမ်မှလွှဲသောအရာ (ဝါ) သဘာဝဟူ၍ ဘာတခုမျှ မရှိ ဟူသော ဝါဒ ဖြစ်၏။ ၎င်းဝါဒကား ဗုဒ္ဓ ဟူသော ဘွဲ့ထူးကိုဆွတ်ခူးပန်ဆင်နိုင်သော ထူးချွန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး (ဝါ) လူသားဘုရားများ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်မှ သာလျှင် ထင်ရှားနိုင်သောအရာဖြစ်လေသည်။

ယခုအခါဤကမ္ဘာ၌ ထင်ရှားရှိနေသော ဘာသာအမျိုး အမည်တို့ကို ဖော်ပြကြဦးစို့။

(၁) ကမ္ဘာ့လူဦးရေအများဆုံးကိုးကွယ်သော ဗုဒ္ဓဘာ သာ။ ၎င်းကိုဗုဒ္ဓဘွဲ့ထူးကိုနောက်ဆုံးပန်ဆင်သောသိဒ္ဓတ္ထဂေါ တမစတင်တည်ထောင်ခဲ့လေသည်။

(၂) ဇင်ဒါအဝက်စတဘာသာ။ ၎င်းကို ဇရတုစကြ (ဝါ) ဇိုရိုယက်စတာမည်သော ဣရန် ပြည်သားတယောက် က ဟောပြောခဲ့၍ ပါရစီလူမျိုးများ လိုက်နာ ယုံကြည်နေကြ လေသည်။

(၃) ဂျိမ်းဘာသာ။ ၎င်းကို ပေသာလီမြို့သား ဝခုမာန မဟာဝိရ ဟူ၍ ရာဇဝင်၌ ထင်ရှားသော (ဝါ) နိဂဏ္ဌနာ ဋပုတ္တဟူသော နာမံဖြင့် ပါဠိစာပေ၌ ကျော်ကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးက စတင်တည်ထောင် ခဲ့၏။

(၄) ဝေဒနွဗြဟ္မဏဘာသာ။ ၎င်းကား ရှေးကျသော ဗြဟ္မဏလူမျိုး ရသေ့ကြီးများ၏ လက်ရာတည်း။ ၎င်းကို ဟိန္ဒူဘာသာဟူ၍ လည်းခေါ်သည်။

(၅) တရုတ်နိုင်ငံဖွား ပြည်ကြီးသားလာဟိုဇီသည် တာ ယိုဘာသာကို တည်ထောင်ခဲ့၏။

(၆) ကွန်ဖူးရှင်ဘာသာကို တရုပ်ပြည်ကြီး၁၁ ပညာရှိ ကွန်ဖူးရှင်က စတင်ဟောပြောတည်ထောင်ခဲ့၏။

(၇) ခရစ္စယံဘာသာ။ ပါလေတိုနပြည်၊ နဇာရက်ရွာ နေ ယောသတ် မည်သော လက်သမားတယောက်၏ သား ခရစ်သည်။ ၎င်းဝါဒကို တည်ထောင်ခဲ့၏။

(၈) အစ္စလာမ်ဘာသာ။ ၎င်းကို မက္ကာအမျိုးသား မဟာ မဒ်ကတည်ထောင်ခဲ့၏။

(၉) ဂျာမဏီပြည်သား မာတင်လူသာသည် ရေဖြန်း ဘာသာကို တည်ထောင်ခဲ့၏။

(၁၀) အဒ္ဝိတ္တဝေဒန္တ ဘာသာကား မာလဘာနယ် သား၊ ဆံကရ၏လက်ထက်ပွားဖြစ်၏။

(၁၁) ဒ္ဝိတ္တဝေဒန္တဘာသာ။ ဥဒိပိနယ် ဘဲလီရွာသား မာမဝမည်သော ပုဏ္ဏားသည် ဒ္ဝိတ္တဝေဒန္တဘာသာ၏ လက် သယ်ဖြစ်၏။

(၁၂) ဝိသေသဒ္ဝိတ္တ၊ ဣန္ဒြိယတောဝါဒီတို့သား ရာမာနုဂျ သည် ဝိသေသဒ္ဝိတ္တ ဝါဒကို တည်ထောင်ခဲ့၏။

(၁၃) ဗိုက်ရှနဝဘာသာ။ ကျိုက်တန္ဒယမည်သော ဗင်္ဂ လားနယ်သားသည် ဗိသျှနဝဘာသာကို တည်ထောင်ခဲ့၏။

(၁၄) ဆစ် (ခ) ဘာသာ။ ဂုရုနာနတ်သည် ပန်ဂျပ် (ဝါ) ပဉ္စာလတိုင်းသား စူဠနိဗြဟ္မဒတ်၏ အနွယ်ဖြစ်ကုန် သော နွေခေါင်းပေါင်းကြီးကုလား ပန်ဂျာပီများအတွက် ဆစ်(ခ)ဘာသာကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့၏။

(၁၅) ဗြဟ္မဏသမဂ္ဂ။ ၎င်းကို ရာဇာရစ်ပိုဟန်ရှိုင်က တည်ထောင်ခဲ့၏။

(၁၆) အရိယသမဂ္ဂ။ ဆွာမိဒယာနန္ဒသည် မူလဟိန္ဒူ ဘာသာရင်းမှ ခွဲထွက်၍ ၎င်းဘာသာကို တည်ထောင်ခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့တွင် (၄) (၁၁) (၁၂) (၁၃) (၁၄) (၁၅) (၁၆) တို့သည် ဟိန္ဒူ ဘာသာအတွင်းသို့ သွတ်သွင်း ရေတွက်ရသော ဘာသာတို့ဖြစ်သတည်း။

ထိုမှတပုဒ်း တိုက်ကြီး (၅) တိုက်စလုံးမှာ ပင်နတ်ကိုးကွယ်သော အလေ့အထများ ရှိကြကုန်၏။ နတ်ဦးရေအများဆုံးတိုင်းနိုင်ငံတို့ကား။ ဣန္ဒိယ တရုတ် အိဂျစ် ဂရိတ် မြန်မာတို့ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနတ်တို့၏ အရေအတွက်ကား များပြားလှ၏။ ဣန္ဒိယနိုင်ငံ တခုတည်း၌ပင် (၃၃) ကုဋေကျော် ရှိခဲ့လေသည်။ သို့သော် ၎င်းနတ်ကိုးကွယ်မှုသည် ဘာသာတခုအနေဖြင့် လိုက်စားခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် ဘာသာစာရင်း၌ ထည့်သွင်းဖော်ပြရန်မလိုဟောပြု ဤဘာသာအမည်နှင့် တည်ထောင်သူ၏ အမည်ကိုသာ ဖော်ပြခဲ့၏။ သို့သော် ဘုရား တရားအခမ်းသို့ ရောက်သောအခါ ၎င်းတို့၏ အကျယ်ကို တွေ့ရှိရပေကိမ့်မည်။

— ၀ —

အခမ်း (၁၀)

ပေး (၁၀) ဘာသာ၏ မှားမှန်ကို မည်သို့ ဝေဖန်မည်နည်း?

ဖြေ (၁၀) ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘာသာဟူသော ပုဒ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ဘာသာ အမျိုးမျိုးတို့ကိုပါ သိခဲ့ကြကုန်ပြီ။ ယခုသော် ထိုထိုများပြားလှသော ဘာသာတို့၏ အမှန်အမှားခွဲခြားဝေဖန်၍ အမှန်သို့ရောက်အောင် စစ်ဆေးနည်းကို ခေးသားဖော်ပြရအံ့မည်။

တရံခါသော် ကာလာမ မည်ဟော ပုဏ္ဏားတို့သည်
ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ ရှေ့တော်မှောက်သို့ ရောက်ကြကုန်၍
ဤသို့လျှောက်ထားလေ၏ “အရှင်မြတ်ဘုရား ။ တပည့်တော်
များသည် ဘာသာရှင်အသီးသီး (၀၁) ဂိုဏ်းဆရာကြီး
အသီးသီးတို့၏အထံသို့ ရောက်ခဲ့ကြပါပြီ၊ ၎င်းဘာသာရှင်
တို့သည် မိမိတို့ဟောသော ဘာသာ တရားသာလျှင်
မှန်သည့် အခြားဘာသာရှင်တို့၏ ဘာသာတရားတို့ကား
အမှားချည်းသာဖြစ်သည်ဟု တပည့်တော်တို့အား ပြော
ကြားလိုက်ကြပါပြီ။ ထို့ကြောင့်ကပည့်တော်များ၏ စိတ်၌
မည်သူ၏ဘာသာကရားကို အမှန်ဟု ယုံမှတ်ရပါမည်နည်း
ဟုယုံမှားခြင်း တွေ့တော့ခြင်းဖြစ်ခဲ့ရပါပြီ။” “ဟုတ်လှ၏။
ကာလာမတို့ သိပ်တို့၏။သံဝေယသသည့်အကြောင်းလုံလောက်
လှလေ၏။ ဤသို့ မိမိ၏အရာမှတစ်ပါး အခြားတရားတို့ မှား
ကုန်၏ဟု ဆိုသော် အမှန်မရှိဟောပြုခြင်း၍ မည်သူမဆို
သံဝေယဖြစ်ပေရာ၏။

သို့သော် အရှင်းကာလာမတို့။ နားထောင်ကြိုပြီးသော
သင်တို့သည် တဆင့်စကား သူတပါးပြောသဖြင့် ချွတ်ဖြင့်
၎င်းကိုမှန်ပြီဟု မယုံကြည်ရာ။ အစဉ်အဆက် သက်ကြီး
စကား သက်ငယ်ကြား ဟူသကဲ့သို့ သူပြော လူပြောကာမျှ
(၀၁)ယုံကြည်သူတွေ များကာမျှဖြင့်လည်း မှန်လှပြီဟု မစွဲ
မယူရာ။ ဤလိုတဲ့ ဟိုလိုတဲ့ဟု ပြောဆိုကာမျှဖြင့်လည်းအမှန်
ဟုမယုံမှတ်ရာ။ မိမိတို့ ယုံကြည်တိုးစားဟော ကျမ်းလာ
ပေတွက်ခြင်းကာမျှဖြင့် (၀၂) မိမိတို့၏ ကျမ်းစကားနှင့်
ညီညွတ်ကာမျှဖြင့် မည်းမုချကေန် တကယ်မှန်လှပြီဟုမယုံ
ကြည်ရာ။ မိမိတို့၏ ဥာဏ်ရည်ဖြင့် ဤစည်တွေဆရာသော

ကြောင့်လည်း မှန်လှပြီဟု မမှတ်မယူရာ။ လောကူပမာ အကြောင်းယုတ္တိ အထောအယားရှိကာမျှနှင့်လည်း အမှန်ဟု မမှတ်ယူရာ။ မိမိတို့၏ဥာဏ်နှင့် ကိုက်ညီကာမျှ ဖြင့်လည်း မှန်ပြီဟု မမှတ်ရာ။ ဂုဏ်သိရှိရှိ၍ ယုံကြည် ထိုက်သည့် သူတယောက်၏ စကားဖြစ်ကာ မျှဖြင့်လည်း မှန်ပြီဟု မမှတ်ရာ။ ငါတို့၏ဆရာ စကားသည် အမှားမဖြစ်ရာဟု ထင်မှတ် လေးစား ကာ မျှဖြင့် လည်း မှန် လှ ပြီ ဟု မယုံကြည်ရာ။

စင်စစ်မှာ အချင်းကာလာမဟုတ်။ အသင်တို့၏ ကိုယ်ပိုင် ဥာဏ် စဉ်းစားဥာဏ် အဆင်ခြင်ဥာဏ်ဖြင့် တရားတခု၏ ကျိုး ရပစ်မဲ့ကိုဆင်ခြင်ရာ၏။ စစ်ဆေးရာ၏။ စမ်းသပ်ရာ၏။ ရှေ့ပန်း သိမ်ဆရာသည် ရှေ့စစ် မစစ်ကိုဖို့ဖြင့် ကိုး၍စမ်းသပ်သကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရာ၏။ လင်းသို့ စမ်းသပ်၍ ကျိုးရ ပြစ်မဲ့ကို သိရသော်သာ အမှန်ဟု မှတ်ယူ ယုံကြည် ရာ၏။ ဤကား ဗုဒ္ဓ ဂေါတမ၏ ဘာသာ စစ်ဆေးနည်း မှတ်ကျောက် ဖြစ် သတည်း။ ဤမှတ်ကျောက်ဖြင့် စမ်းသပ်ခဲ့သော် ဘာသာမှန် မှားကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်ပေရာ၏။

ဘာသာတရားတို့သည် အမျိုးမျိုး အစားစား ကွဲပြားခဲ့ ကြကုန်၏။ ထိုသို့ ကွဲပြားနေသော ဘာသာ အသီးသီးကို လိုက်နာ ယုံကြည် နေကြသော ဘာသာဝင်တို့သည် မိမိတို့ ကိုးကွယ် ယုံကြည်သော ဘာသာမှ တပါးသော အခြား ဘာသာ တို့ကို မှားသည်ဟု ပြောဆို ယုံကြည် နေကြ ကုန်သည်။ ဘာသာ အမျိုးမျိုးဝင် လူပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် မည်သည့်တရားအချက်အလက်(ဝါ)ကျင့်လမ်းကြံလမ်းကို မဆို၊ ၎င်းတို့ ကိုးကွယ်ယုံကြည်သော ဘုရားက ဟောခဲ့ပါ

မဟုတ်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ကလေးမျှနှင့် မှားသည် ဟု ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိကြ ကုန်သည်။ ၎င်းတို့ ယုံကြည်သော ဘာသာဆိုင်ရာ စာပေ၌မပါခြင်းကြောင့်လည်း၊ မှားသည်ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိကြကုန်၏။ ယင်းသို့ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့် အမှန်သို့ ရောက်နိုင်ပါမည်လော? မရောက်နိုင်ချေ။ ဘာကြောင့်? မိမိ ကိုးကွယ်သော ဘာသာနှင့် ဘုရားတို့ကို ငဲ့ကွက်ညှာတာ စိတ်၊ ချစ်ခင်စိတ်၊ ကြည်ညို လေးမြတ် သောစိတ်၊ ဂတိ စောင်းသောစိတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်ဟူလို။

မှန်လှ၏။ ငဲ့ကွက်ခြင်း၊ ဥပပါဒါနိစ္စခြင်း၊ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း တို့သည် အမှန်သို့ သွားရာလမ်း၌ ကြီးကျယ် ထူထပ်သော အတားအဆီးများ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏ (၀၂) အမှန်၏ရန်သူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဘာသာမှန်ကို ယုံကြည်လိုသူ လိုက်စားလိုသူ အားထားလိုသူသည် ဘုရား၊ ဘာသာ၊ ဖုန်းကြီး၊ နတ်၊ စာပေ တို့ကို ကြောက်လန့်၍ မိမိ၏ ပိစာရဏ ပိမံသနဉာဏ်ကို မစွန့်လွှတ်သင့်ချေ။ ၎င်းကို စွန့်လွှတ် လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ သူသည် ဘာသာ၏ကျွန် (၀၂) စာ၏ကျွန် (၀၂) ဘုရား၏ ကျွန် ဖြစ်လေတော့၏။

ဘုရား၊ ဘာသာတို့မှာ အပြစ် ပေးနိုင် (၀၂) အကျိုးပေး နိုင်သောပါဝါတန်ခိုးများမရှိကြဟု သေချာစွာသိမြင်၍ စစ်ဆေး တွေးတောမှုကို ပြုသင့်၏။ စဉ်းစားခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ ဝေဖန်ခြင်း၊ စမ်းသပ်ခြင်းတို့သည် လူသတ္တဝါ၏ အခွင့်အရေးများ ဖြစ်ကြသည်သာမက အလုပ်ဝတ္တရားများ လည်းဖြစ်ကြကုန်၏။ ယို့ကြောင့် လူသားသည် ဘုရားကို ၎င်း၊ ဘာသာကို ၎င်း၊ ဖုန်းကြီးကို ၎င်း၊ စာပေကို ၎င်း၊ သေချာစွာ စစ်ဆေးခြင်းစသည် ပြုလုပ်ရမည်။

ထိုသည့် စဉ်းစားခြင်း ဆွေးနွေးခြင်း စစ်ဆေးခြင်း ဝေဖန်ခြင်း စမ်းသပ်ခြင်း တို့ဖြင့်သာ ဘာသာမှန် ဘုရားမှန်ကို ရနိုင်သောကြောင့်တည်း။

လူသတ္တဝါသည် မိမိ တွေ့ရှိ ရသော ဘာသာ၊ ဘုရားသည်ကို ချစ်စိတ်၊ မုန်းစိတ်၊ ကြောက်စိတ်၊ မြှော်လင့်စိတ် မထားဘဲ (ဝါ) လုံးလုံး ငဲ့ခြင်း ညှာခြင်း ကင်းပြီး စစ်ဆေး ဝေဖန်ရမည်၊ စမ်းသပ်ရမည်။ ဘုရား (ဝါ) ဘာသာတခုကို ချစ်ခင်ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့်၊ စစ်ဆေးသော အမှားမတွေ့ရဘဲ အမှန်တွေ အကောင်းတွေချည်း တွေ့နေရတတ် ချေသည်။ မုန်းစိတ်နှင့် စစ်ဆေးရာမှာမူ အကောင်းအမှန်ကိုမတွေ့မမြင် ရပဲအဆိုးနှင့်အမှားကိုသာလျှင် တွေ့မြင်နေရတတ်ချေသည်။ ထို ဘုရား နှင့် ဘာသာ တို့က ငရဲသို့ ချလိမ့် မည်၊ ကြီးစွာ သော ဒုက္ခ ကို ပေး လိမ့် မည်ဟု ချောက်လှန့် ကားခြင်းဖြင့် ကြောက်လန့် နေခဲ့သော် အချက် ကျကျ အကွက်ကျကျ စုံစမ်းခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း စသည်ကိုပြုလုပ် ဝံ့တော့မည်မဟုတ်ချေ။ ထိုဘုရားနှင့် ဘာသာတို့က ရလိမ့် မည်ဟု ဟောပြောထားသော ချမ်းသာ သုခကို၊ မျှော်လင့် တောင့်တခု မင်၍နေပြန်ကလည်းဘာသာ ဘုရားမှန် အမှား ကို စဉ်းစားနိုင်တော့မည်မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် လူသား၏ရည်ရွယ် ချက်ကား တခုတည်း သာ ရှိရမည် ၎င်းကား ဘာသာမှန် ရမူပင် ဖြစ်ရမည်။ သူ သည် ပိမိသနနှင့် ဝိစာရဏဥပဇာန်၏အမိန့်ကိုမဖီမဆန်လျှင် ဘာသာမှန်သည် ဘေးရန်ကင်းပ၍ ဖြေသော လက္ခဏာရှိ ကြောင်း ကို၎င်း၊ ဘာသာမှားသည် ပူပြင်း၍ ကြောက်လန့် ဘယ်လက္ခဏာရှိကြောင်းကို၎င်း၊ သိမြင်ရခြေမည်။ လူသည်

တစုံတခုသော ဘာသာမှ ထွက်ပေါ်လာသော အလုပ်ကိစ္စ အကျင့်ဓမ္မ ယုတ္တိသာဓက ဆင်ခြေဆင်လက်တို့ကို ဝိပဿနာ ဝိစာရဏဟူသော ချိန်ခွင်၌တင်၍ စမ်းသပ်ကြည့်ရမည်။

သူသည် ဩဇာအာဏာတန်ခိုးပါဝါတို့ကိုဂရုမစိုက်ရ ကျမ်းလာစာထွက်ကို အမှုမထားရ ဂုဏ်ကြီးသိန်ရှိအပ်ပတ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဟောခဲ့ဒါဘဲဟုအသိ အမှတ်မပြုရ။ ထူးစွဲ တွေ ဓလေ့တွေကို မငဲ့ မကွက်ရ။ ဘာသာတွေ အယူဝါဒ တွေကို အလေးဂရုပြုမနေရ။ ဤသို့မူ ကွက်မူ ညှာတာမူ တွေကိုအကုန်ပယ်ပြီးမှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအမြင်ဥပဇာန် ဆီးနှင်းမြူတိမ်၊ စသည်ကင်းစင်သော ဝိပဿနာဝိစာရဏဖြင့် စဉ်းစားရမည်။ ဆွေးနွေးရမည်။ စစ်ဆေးရမည်။ ဝေဖန်ရမည် စမ်းသပ်ရမည်။ သူသည်သူ၏ကမ္ဘာတစ်ခု၌ သူပင်အာဏာ ရှင်ဖြစ်သည်ဟု သဘောပိုက်၍ စစ်ဆေးခြင်း စသည်ကို ပြုလုပ်ကြည့်ရမည်။ ထိုအခါမှသာလျှင်အစစ်အမှန်ဖြစ်သော ဘာသာကို တွေ့ရှိနိုင်ချိန်မည်။

ဘာသာမှန်ကို တကယ်တမ်း လိုလားသူသည် ရှေးကျ သောဘုရား၊ ဘာသာ၊ စာပေတို့ကို ရှေးကျ သောကြောင့် မှန်သည်ဟူ၍၎င်း၊ ခေတ်ပေါ်ဘာသာစာပေတို့ကို အသစ် ဖြစ်သောကြောင့် မှားသည်ဟူ၍၎င်း၊ ဘာသာ ဟုဆိုသည့် သင်ရားကျော်ကြားသူတစ်ဦးက တည်ထောင် ဟောပြောခဲ့ သောကြောင့်မှန်သည်။ မထင်မရှား အညဟ လူသားက ဟောပြောခဲ့သောကြောင့် မှားသည်ဟူ၍၎င်း၊ တန်ခိုးပါဝါ ဩဇာကြီးသူကဟောပြောခဲ့သောကြောင့်မှန်သည်။ တန်ခိုး ပါဝါ သေးသိမ်သူ တယောက်က တည်ထောင်ခဲ့သော ကြောင့် မှားသည်ဟူ၍၎င်း၊ နတ်၊ ဘုရား၊ က ဟောခဲ့သော

ကြောင့် မှန်သည်။ လူသားက ဟောပြောခဲ့သောကြောင့် မှားသည်ဟူ၍၎င်း၊ ကျမ်းပြု ဆရာကြီးတဦးကတည်းထောင် ခဲ့သောကြောင့် မှန်သည်။ ကျမ်းစာမရေးသားနိုင် သူက တည်ထောင်ခဲ့သောကြောင့် မှားသည်ဟူ၍၎င်း၊ ဘာသာ တခုသည် ရှေးစာဟောင်း ပေဟောင်း ကျမ်းကြီး ဂန်ကြီး တို့၌ပါရှိသောကြောင့်မှန်သည်၊ ခေတ်ပေါ်စာပေတို့၌ ပါရှိ ခြင်းကြောင့် မှားသည်ဟူ၍၎င်း မမှတ်ယူသင့်ချေ။

စင်စစ်မှာ ထိုထိုဘာသာတို့၌ပါရှိသောစကား အချက် အလက်နှင့် ထိုသည့်စကား၏ အဓိပ္ပါယ် လိုရင်းဖြစ်သော ကျင့်လမ်းကြံလမ်း တရားစခမ်းတို့၏ ယုတ္တိ-ရှိ-မဲ့။ ကြောင်း ကျိုးတဲ့ မတဲ့သာလျှင် အရေးကြီးလေသည်။

အကြင်ဘာသာတရပ်၌ ပါရှိသော (ဝါ) အကြင်ဘာသာက ညွှန်ပြခဲ့သော တရားလမ်းစဉ် တခုသည် လောကယုတ္တိ သဘာဝယုတ္တိလည်းရှိ၏။ အကြောင်းအကျိုးလည်း ဆက်မိ ၏။ လူသား၏အစဉ်းစားဥာဏ်နှင့်လည်း တိုက်ဆိုင်၏။ ဆွေး နွေးစစ်ဆေးခြင်းကိုလည်း ခံနိုင်၏။ စမ်းသပ်ကျင့်ကြံကြည့် သော အခါ၌လည်း၊ မွန်မြတ်သော သုခစစ် ချမ်းသာမှန်ကို ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်၏။ ထိုဘာသာကား၊ မုချတ်ကေန၊ မည်သူ မည်ဝါမည်သည့်သတ္တဝါမျှ မငြင်းနိုင်အောင် မှန်လေတော့ လတည်း။

အချုပ်ပြောရသော်- ဘာသာတရပ်၌ပါရှိသော လုပ်ငန်း (ဝါ) ဘာသာဝင်တိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံရမည့် လမ်းစဉ် သည်၊ ကောင်းသောအလုပ်ကိစ္စစာရင်းသို့လည်း သွင်းနိုင် သော လမ်းစဉ်အတိုင်း၊ လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးသူတိုင်း လက်ငင်းဒိဋ္ဌ ယခုစွဲကွ၌ အကောလိက အခါမလင့်သဘော

ဖြင့် ကောင်းမြတ်သော အကျိုးခံစားခွင့်လည်း ရှိနိုင်သော
ဘာသာကို မှန်သောဘာသာဟုမှတ်ယူ၍ ထိုမှကြွင်းသော
ဘာသာကိုမူ ဗျတ္တိရိက်လွန်၍ မှတ်ယူကြရန်ပင် ဖြစ်တော့
သတည်း။

— () —

အခဏ်း (၁၁)

မေး (၁၁) အမှန်ဆုံး ဘာသာဟု ယူဆရန်နှင့်
၎င်းအတွက် လုံလောက်သော အချက်များကား
အဘယ်နည်း ?

ဖြေ (၁၁) အဝိဇ္ဇာ မောဟ ထက်ပို၍ ထူထပ်သော
အမှောင်ခါတ်သည် ဤလောက၌ မရှိတော့ပြီ။ ဝိဇ္ဇာထက်
ပိုမိုပြောင်လက် အရောင်ထွက်သော အလင်း သည်လည်း
ဤလောကခါတ်တခွင်၌ မရှိချေ။ လူသတ္တဝါသည် ဘူမိ၊
ပကတိသဘောအားဖြင့်အမှောင်ကို စက်ဆုပ်၏။ ရှိမုန်းမီး
နှလုံးနာ၏။ အလင်းရောင်ကို မြှော်လင့်၏။ တောင့်တ၏။ ခုံမင်၏။
လိုလားနှစ်သက်၏။ ဘာသာတိုင်း၏ ပခါန ရည်ရွယ်ချက်
ကား လူသတ္တဝါကို အမှောင်နယ်အတွင်းမှထုတ်နှုတ်ပြီးလျှင်
အမှောင်မသန်း၊ အလင်းရောင် လျှမ်းသော နယ်ပယ်သို့
ရောက်အောင် ပို့ရန်ဖြစ်ခဲ့၏။

ဖြစ်လာသော အရာတို့သည် အဖြစ်တွင်ရပ်၍ မနေကြ
ကုန်ပဲ ပျက်ခြင်းသို့တိုင် ရောက်ရခြင်း၊ ထို့ပြင် မွေးပြီး
သေရခြင်းတို့ထက် ပိုမိုစူးရှ ပြင်းထန် အခံရခက်သော
ဆင်းရဲဒုက္ခကား လောက၌ မရှိတော့ပြီ။

လူသည် ထိုဒုက္ခဆင်းရဲကိုနှစ်မျိုးခြင်းမရှိ၊ ဘာသာပိုင်း၏

ရည်ရွယ်ချက်ကား အများအားဖြင့် လူကို ထိမဲနက်သော ခုက္ခတွင်းထဲမှ ဆွဲထုတ်၍ သုခချမ်းသာ တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်သို့ တင်ပို့ရန်ဖြစ်၏။

တပ်မက်ခြင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်းထက်ပို၍ ပူပြင်းသော မီးသည် ဤကမ္ဘာလောက၌ မရှိတော့ပြီ။ ဘာသာတိုင်း၏ လုပ်ငန်းကား များသောအားဖြင့် လူသား၏ အပူဓါတ်ကို ငြိမ်းသတ်၍ အဓဓါတ်ကို ထူထောင်ပေးရန်ဖြစ်ခဲ့၏။

လူသတ္တဝါ၏ အသိဥာဏ်ကို ပိုမိုစူးရှထက်မြက်အောင် လုပ်ပေးမှု၊ လူသား၏ ပူမှု ဆူမှု ဆင်းရဲမှုတွေကို အောင် ငြိမ်းအောင်လုပ်ပေးမှုတို့သည် ဘာသာ၏လုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ကြ ရာ ထိုသည့် လုပ်ငန်းများကို ကျေပြန်အောင် တင်းပြည့် ကျပ်ပြည့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သောဘာသာသည် အမှန်ဆုံး ဘာသာပင် ဖြစ်ချေမည်။

၎င်း၏ တာဝန်လုပ်ငန်းကြေမကြေကို စစ်ဆေးဆိုကား လူသား၏ တာဝန်သာဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုသို့စစ်ဆေးရန်အတွက် မှတ်ကျောက်ကို နံပါတ် (၁၀) အဖြေ၌ ရေးခဲ့ပြီ။ ထိုနည်း အတိုင်း စမ်းသပ်ကြည့်သောအခါ အစစ်အမှန်ဖြစ်သော သုခကိုအကြင်ဘာသာ၌တွေ့ရ၏။ ယုံဘာသာ ကိုအမြဲတမ်း မလွှတ်တမ်း ဆွဲကိုယ်ထားရမည်။

ဤသို့ စစ်ဆေးခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်း၊ ဝေဖန် ခြင်း၊ လက်တွေ့လိုက်နာ လုပ်ကိုင်ကြည့်ခြင်းဖြင့်၊ လူသတ္တဝါ ၏ ယဉ်ကျေးမှုကို၎င်း၊ ငြိမ်းမှုကို၎င်း၊ ချမ်းသာကြည်ရှင် မှုကို၎င်း၊ ဥာဏ်အမြင် ဖြောင့်မတ်မှု သန့်ရှင်းမှုကို၎င်း၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ လွတ်လပ်မှုကို၎င်း၊ မုချရရှိနိုင်၏။

ယခုခေတ်ရှိ ဘာသာအားလုံးတို့၌ ပါဝင်သောအချက် အလက်များကို အထက်ပါနည်းဖြင့် စမ်းသပ်ကြည့်ခဲ့သော် အမှန်ဆုံး ဘာသာကို တွေ့ရချိန်မည်၊ ထို့ပြင် မည်ကာမတ္တ ဖြစ်သော (ဝါ) လူရိုင်းတို့၏အလေ့အထ မပပျောက်သေး သော (ဝါ) ကြမ်းတမ်းရက်စက်သော (ဝါ) သတ်မှုဖြတ်မှု ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဘာသာများကိုလည်း တွေ့ရ ပေမည်။

အို အချင်းလူသား။ အသင် ကိုးကွယ်ယုံကြည်နေသော ဘာသာကို စစ်ဆေးလော့၊ ဝေဖန်လော့၊ စမ်းသပ်လော့ အမှတ်တမဲ့ ယုံကြည်နေခြင်းဖြင့် သင့်မှာ ဘာအကျိုးရှိမည် နည်း? အချင်းလူသား၊ သင်၏ ကောင်းစားရေး ချမ်းသာရေး အတွက် သင်၏ဘာသာကို ဝေဖန်လော့၊ စစ်ဆေးလော့။ စမ်းသပ်ပါလော့။

— ၀ —

အခန်း [၁၂]

မေး (၁၂) ဘာသာ၏ အထွဋ်အထိပ် လုပ်ငန်းကား အဘယ်နည်း?

ဖြေ (၁၂) ဘာသာ၏ အထွဋ်အထိပ် အကျဆုံးလုပ်ငန်း ဟူသည်ကား လူသား၏ ကြောက်စိတ်ကို ပပျောက်စေမှု နှင့် ၎င်း၏အသိဉာဏ်ကို ဖြောင့်မှန် ကြည်လင်စေမှုပင်ဖြစ် သတည်း။

(မှတ်ချက်။ ။ နောက်၌ ဘာသာဟူသော စကားကို ဘုံးစွဲသော အခါတိုင်း တွေ့မြင်သောအခါတိုင်း၌ မှန်သော ဘာသာဟု မှတ်ယူရမည်။)

လူသားစိတ်၌ အကြောက်စိတ် ကိန်းအောင်းလျက် ရှိခဲ့၏။ ထိုကြောက်စိတ်သည် ယဇ်ပလ္လင်များကို ဆောလုပ်၍ ကျဲ နွား မြင်းဆိတ် သိုး ချိုး ခါ စသော သတ္တဝါတို့ကို သတ်၍ ၎င်းတို့၏ အသွေးအသားတို့ဖြင့် လူကို ပူဇော်စေခဲ့၏။ ထို အကြောက်စိတ်ပင် လူသားကို နူးဖျပ် ဝပ်တွား စေခဲ့၏။ ဘုရားကျောင်း နတ်ကွန်း နတ်စင်တို့ကို ဆောက်လုပ် စေ ခဲ့၏။ အဓိပ္ပါယ်မရှိသော ဆုတောင်းပတ္တနာတို့ကို ရွတ်ဖတ် စေခဲ့၏။ ၎င်းသည် လူသားကို မှန်မုသား အမှားကို ဆိုပြော စေခဲ့၏။ လိမ်လည်စေခဲ့၏။ ဟန်ဆောင်စေခဲ့၏။ ထိုကြောက် စိတ်ကြောင့် လူသားသည် မှားယွင်းသော အရာများကို လုပ်ခဲ့ရ၏။ မိမိကိုယ်ကို မိမိပုံကြည်မှု ကိုးစားမှု အားထွားမှု မိမိ၏ဥာဏ်ကို အထင်ကြီးမှု အားကိုးမှုများကို ထိုကြောက် စိတ်ကပင် တိုက်ဖျက်ချေမှုန်းခဲ့လေသည်။

ထို ကြောက် စိတ် ကြောင့် လူသည် ဘုရား မှန် မှား၊ ဘာသာမှန်မှား စသည်တို့ကို မစစ်ဆေး မ စုံ စမ်း ဝံ ပဲ အကုသိုလ်ပမာ သူတပါးတောင်ဝှေးခွဲရာသို့ လိုက်ပါခဲ့ရ၏။ ထိုကြောက်စိတ်သည် လူသား၏ ဥာဏ်အမြင်ကို မှေးမှိန် စေခဲ့၏။ ကွေးကောက်စေခဲ့၏။ နေရာတိုင်း၌ ကြောက်စရာ ကွေကို ထင်မြင်စေခဲ့၏။ လိုရင်းမှာ လူသတ္တဝါ၏ အမှား ဟူသမျှသည် ထိုကြောက်စိတ်၌ အခြေပြု၍ တည်နေကြ ကုန်၏။

လူသား ၏ အသိဥာဏ်ကို ဖြောင့်စင်း၍ အလင်း ရအောင် လုပ်ပေးသူကား ဘာသာပင်ဖြစ်၏။ ဘာသာမှန် သည် အကောင်းနှင့် အဆိုးကိုခွဲခြား၍ပြခဲ့၏။ အကျိုးနှင့် အကြောင်းကို တင်ရှားစွာ ဖော်ထုတ်ခဲ့၏။ အမှန်တရကို

တွေမြင်တိုင်း၊ တွေမြင်တိုင်း၊ လူသား၏အခြေအနေ တိုးတက်
လာမြဲဖြစ်ခဲ့၏။ လူသည် သက်ခေါင်းကျောက်ဂူတွင်းအောင်း၍
သားစိမ်းစား ဘဝမှ ယခုအခြေရောက်အောင် တိုးတက်
လာခဲ့၏။ ၎င်းကား ဘာသာ၏ ကောင်းမှုပင် ဖြစ်တော့သည်။
လူ၏အသိဥာဏ် တိုးပွားကြ လာလိမ့် မိုမိုဖြောင့်မှန်မှု များ
ကို ဘာသာမှန်ကန်သော ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ခဲ့လေသည်။ လူသား၏
ဥာဏ် အမြင်ကြည် လင် ဖြောင့် မှန် လာလေလေ၊ ၎င်း၏
ချမ်းသာသုခလည်း တိုးတက်လေလေ ဖြစ်ခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် ကြောက်စိတ် ပပျောက်၍ ရဲရင့်သော စိတ်
ဓါတ် ကိန်းဝပ်မှု၊ လူသား၏ ဥာဏ်အမြင် ကြည်လင်မှု တို့
သည် ဘာသာမှန်၏ အထွဋ်အ ဝိပ် အကျဆုံး အမြင့်ဆုံး
အကောင်းမွန်ဆုံး လုပ်ငန်းများဖြစ်သတည်း။

—၀—

ဒုတိယပိုင်း

ဘုရားနှင့် တရား

အခဏ်း (၁)

ဤအခဏ်း ဆိုရာ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်း သုခသင်
ခြင်းကိုမပြုမီ ဘုရားအမျိုးမျိုးနှင့် တရားအစားစားကို သိရှိ
နားလည် ထားသင့်လေသည်။ ဘုရားနှင့် တရားတို့ကား
ဘာသာနှင့် လူမျိုးအလိုက် ကွဲပြားလျက်ရှိချေသည်။

ထိုစကားမှန်လှ၏။ ပညာဥာဏ် အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျ
သော (၀၇) ခေတ်မမှီသော လူမျိုး၏ ဘုရားနှင့် တရားသည်
ချို့တဲ့ခြင်း မပြည့်စုံခြင်း နိမ့်ကျခြင်း ယုတ်ညံ့ခြင်း စသော
ချို့ယွင်းချက်များဖြင့် ပြည့်နက်လျက် ရှိချေသည်။ ထို့ပြင်

ကြိရည် ဖန်ရည် ဥာဏ်ရည်ပြည့်ဝ စိတ်ကူးဥာဏ် အထက်
တန်းကျသော လူတမျိုး၏ ဘုရားနှင့်တရားတို့မူကား၊ ထို့အ
တူပင် ဖန်ဆင်းတည်တောင်သူ၏ အဆင့်အတန်းကိုလိုက်၍
အထက် တန်းကျ၍ ထူးခြား မွန်မြတ်သော လက္ခဏာ
အပေါင်းနှင့်ပြည့်ဝနေလေသည်။ စင်စစ်မှာ ဘုရားနှင့် တရား
တို့သည် ၎င်းတို့ကိုဖန်ဆင်းတည်ထွင်သူ၏ အယုတ်အမြတ်
ကို အမှီပြု၍လေကုန်သည်။

ထင်ရှားအောင် ပြရသော် ရှေးလူရိုင်းတို့၏ ဘုရားနှင့်
တရားတို့သည်၊ ယခုခေတ်လူများအတွက်ရယ်စရာသာဖြစ်ခဲ့
၏။ သတ်မှု ဖြတ်မှု သွေးထွက်သံယိုဖြစ်မှု၌ ဝါသနာထုံသူ
တို့၏ ဘုရားနှင့် တရားတို့သည် သတ်မှု ဖြတ်မှု စသည်တို့
ကိုသာ အားပေး ခဲ့လေသည်။ မယား များများ ယူလေ့
ရှိသောသူများ တူလုပ်လိုက်သော ဘုရားနှင့် ရေးဆွဲလိုက်
သော တရားတို့သည်လည်း ၎င်းတို့၏ လက်သယ်ဖြစ်သော
အသက်သခင် လူသား၏ အလိုကို လိုက်လျော၍ ဘုရား
ကိုယ်တိုင်က မယားတွေ အများကြီးယူ၍ တရားကလည်း
မယားများများ ယူသော အလေ့ကို ထောက်ခံရ၏။
ထို့ကြောင့် ဘုရားတွေအမျိုးမျိုး တရားတွေအဖုံဖုံ ဖြစ်ထွန်း
ခဲ့ရလေသည်။

အချို့သော ဘုရားများသည် ပုံသဏ္ဌာန်မရှိ နိရာကာ
ရ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အချို့ကား ပုံသဏ္ဌာန်ရှိ၍ သာကာရ
ဖြစ်ကုန်၏။ အချို့ဘုရားတို့၏ ဥက္ခေတ္တင်း၌ ဦးချိုများ ပေါက်
လျက်ရှိကြကုန်၏။ အချို့ဘုရားများမှာလက်လေးဘက်(၀၇)
ရှစ်ဘက်ရှိကြကုန်၍ အချို့မှာ မျက်စိသုံးလုံး ရှိကြကုန်၏။
အချို့ဘုရားမှာ အစွယ်ပေါက်၍ အချို့မှာ ဆင်ခေါင်း

နှင့် လူကိုယ်ရှိကြကုန်၏။ အချို့ဘုရားများမှာလူပျိုကြီးဖြစ်၍
 အချို့ဘုရားတို့မှာ လူအိုများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အချို့သည်
 အသက်အရွယ်ကြီးမှ ဘုရားဖြစ်ကြ၍ အချို့မှာ ငယ်ငယ်
 ကပင် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြကုန်၏။ အချို့မှာ အမြဲ
 တမ်း မအိုမသေ ဘုရားအဖြစ်၌ တည်နေခဲ့ကြ ကုန်၏။
 အချို့ဘုရားများသည် ရုပ်ချော၏။ လှ၏။ အချို့မှာ အကျည်း
 တန်၏။ အချို့ဘုရားများသည် အချိုးကျ၏။ အချို့မှာ အချိုးမ
 ကျ။ အချို့ဘုရားမှာသားမယားရှိ၍ အချို့မှာမရှိကြလေကုန်။

ဤသို့စသည်ဖြင့် ဘုရားတွေ အစားစား ဝေါများခဲ့လျှင်
 တရားတွေ ဗည်း မှိုလိုပေါက် နေမည်ကား ယုံမှားဘွယ်ရာ
 မရှိတော့ချေ။ ဘုရားနှင့် တရား အားလုံး ခြုံမိသော (ဝါ)
 ငုံ့မိသော အတ္ထုန္ဒါရ (ဝါ) အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြချက်တစ်ခုပြုလုပ်
 ခဲ့သော် အချို့ဘုရားနှင့် တရားများ လွင့်ပါးပျောက်ပျက်၍
 သွားချေမည်။

သို့သော် ထိုအတ္ထုန္ဒါရကို မထုတ်ပြမီ ကမ္ဘာ၏လူဦးရေ
 အများဆုံးတို့၏ ယုံကြည်ရာ လိုက်နာ ကိုးကွယ်ခြင်းကိုခံယူ
 နှိုးသော ဘာသာကြီးတို့၏ စာပေ ကျမ်းဂန်များ၌ ပါဝင်
 သည့်ဘုရားနှင့် တရားတို့ကို သိဘာနှင့်ရန် များစွာလိုလား
 အပ်လေသည်။

၎င်းစာပေတို့၌ ပါရှိသည့်အတိုင်း ဘုရားကား ဘယ်လို၊
 တရားကားမည်သို့ဟုထင်လင်း သောချာသိရှိပြီးသော အခါမှ
 ကျွန်ုပ်တို့ဖော်ပြလတံ့သော ဘုရားတရား စစ်ဆေးနည်းဖြင့်
 ထိုထို ဘုရားတို့ကို စမ်းသပ် ကြည့်ရှုရ၏။ ထိုသို့ကြည့်မှ
 သာလျှင်ဘုရားမှန်တရားစစ်ကို ရရှိနိုင်ပေလိမ့်မည်။

“ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရား”

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အယူအဆအားဖြင့် ဇာတိအားဖြင့် ဖြစ်သောဘုရား (၀၁) ဘုရားမျိုး၊ (၀၁)အဖေ ဘုရားအမေ ဘုရားတို့မှ မွေးဖွားသောကြောင့်၊ သားလည်း ဘုရားဟူ၍ မရှိချေ၊ ပကတိအားဖြင့် မွေးခြင်း သေခြင်း ကင်းပြီး ဘုရား အဖြစ်၌ တည်နေသော ဘုရားကဖြစ်သော ဘုရားမျိုးကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အတွက် ရယ်ဘွယ်ရာသာ ဖြစ်ချေသည်။

သို့ရာတွင် ဘုရားဆိုသော စကား လုံးကား ဤကမ္ဘာ လောကတစ်ခု၌ ယှဉ်စရာ၊ ပြိုင်စရာ၊ နှိုင်းစရာ ခိုင်းစရာမရှိ အဓိပတိအဖြစ်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး၊ အမွန်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး ဂုဏ်ထူး ဘွဲ့ထူးဟူ၍မူကား အားလုံးသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တို့က ဝန်ခံနိုင်ကြလေသည်။

၎င်းဘုရားဆိုသော ဘွဲ့ထူးကား ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းစာတို့ အရ တဦးထည်း တယောက်ထည်း ဆိုင်သော ဘိုးဘုပိုင် မဟုတ်ချေ။ စင်စစ်မှာ အများနှင့်ဆိုင်သော ဘုံပိုင် ဘုံဆိုင် ဘွဲ့ထူးမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

၎င်းသည် လူသတ္တဝါတိုင်း တောင့်တမျှော်မှန်းနိုင်သော ဘွဲ့ဖြစ်၏။ ထိုဘုရား (၀၁) ဗုဒ္ဓ(၀၁)သိသူ ဟူသောဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးကိုဆွတ်ခူးပန်ဆင်လိုသူသည်--

(၁) ဤလောကသား အားလုံးအတွက် မိမိ၏ အသက် ရော စည်းစိမ်ပါ ဘယ်အခါမဆို စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်း။

(၂) ကိုယ်ကျင့်တရား ဖေါက်ပြား ပျက်ယွင်းခြင်း မရှိ ပကတိဖြူစင်သော အကျင့်အာစာရကို အားထုတ်ခြင်း။

(၃) လောကရှိစည်းစိမ်ဥစ္စာ သားရောမယားပါ ငဲ့ညှာ

ခြင်းမရှိဘဲ အမှန်ကိုသိမြင် ရရှိရေးအတွက် စွန့်လွှတ်ပယ်ခွာ
၍ ထွက်သွားနိုင်ခြင်း။

(၄) ရှိသမျှ အရာအားလုံးတို့၏ မမြဲသော သဘော၊
ဆင်းရဲသော သဘော၊ ရုပ်နှင့်နာမ်မှ တပါး အခြား အတ္တ
ခေါ်သော သဘာဝမှ ဆိတ်သုဉ်းသော သဘော တို့နှင့်
ပတ်သက်၍ အမှန်ကို မြင်သော အသိဥာဏ် ပညာကို
ရအောင်အားထုတ်ခြင်း။

(၅) အမှန်ကိုသိရှိရေး၊ ဤလောကတခုလုံး၏ လွတ်လပ်
ရေးအတွက် မနေမနား ပျင်းရိ ပြီးတွားခြင်း မရှိပဲ၊ အမြဲ
တစေ အားထုတ်ပြုလုပ်နေခြင်း။

(၆) အမှန် တရားကို ခေါင်းဆောင် ထားပြီးလျှင်
ပေးထားသော ကတိ စကားကို ဘက်အခါမျှ ပျက်ကွက်
ရှေ့သွားခြင်းမရှိအောင် သစ္စာတည်ခြင်း။

(၇) ဤတွေ့ခံစားရသော ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ ပူစရာ၊ ပင်စရာ
ဟူသမျှကို မငြီးမတွားကြီးမားသော စိတ်ဝါဒဖြင့်၊ သည်းခံ
နိုင်ခြင်း။

(၈) အလွန်ခိုင်မြဲ၍ လှုပ်ရှားခြင်း မရှိသော စိတ်၏
ဆုံးဖြတ်မှုရှိခြင်း။

(၉) ဗုဒ္ဓိလိမ္မေး မုန်းသူ၊ ချစ်သူမရွေး၊ တပြေးတည်း
သဘောထား၍ ချစ်ခင်နိုင်ခြင်း။

(၁၀) ဆင်းရဲခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ချီးမွမ်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့
ခြင်းစသည့် တို့ကြောင့် မပူနီ လှုပ်ပဲ၊ ညီမျှစွာ သဘော
ကားနိုင်ခြင်းဟူသော (၁၁) ခါးလောအကျင့်လှူအကျင့်မြတ်
တို့ကိုပြုလုပ်အားထုတ်ရမည်။

ဤသတ္တလောကတခုလုံး၏ ချမ်းသာရွှင်ပျရေး၊ လွတ်လပ်
ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်လိုသော စိတ်ထားဖြင့်၊ ကြိုးစား
အားထုတ်ရမည်။ ဤသို့ အားတုတ်သဖြင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့
ရောက်သောအခါ ထိုသူသည် ဗုဒ္ဓ ဟူသော ဘွဲ့ထူးကို
ပန်ဆင်နိုင်လေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်း
စာများအရ၊ ဘုရား(၀၇) ဗုဒ္ဓအဖြစ်သို့ သွားသောလမ်းသည်
လူအားလုံးအတွက် အမြဲပွင့်လျက်ရှိ၏။

ဤလောက၌အဆင့်အတန်း (၀၇)ရာထူးခွဲခြားထားသကဲ့
သို့၊ ဗုဒ္ဓ(၀၇) ဘုရား အဖြစ်သည်၊ အမြင့်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး
အကောင်းဆုံး ရာထူးသာဖြစ်၏။ ဤကား အခြားသောဘာ
သာတို့နှင့်မတူထူးခြား ကွဲပြားသော အချက်ဖြစ်သတည်း။

ထိုထို ကျင့်လမ်း ကြံလမ်း၏ ခရီး အဆုံး ရောက်၍၊ ဗုဒ္ဓ
(၀၇)ဘုရားဟူသော ဘွဲ့ထူးကို ပန်ဆင်နိုင်ပြီဖြစ်သောဘုရား
(၀၇)ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၏ဂုဏ်တော်တို့ကား—

(၁) စိတ်၌ တွယ်ကပ် တတ်သော၊ ငြိစွမ်းတတ်သော
စိတ်၏ ရန်သူ အညစ် အကြေး ကိလေသာ မြူဟူသမျှကို
သုခသင်ရှင်းလင်းပြီးခြင်း။

(၂) သိသင့် သိထိုက်သော တရား အချက် အလက်နှင့်
သဘာဝ ဟူသမျှကို မိမိ၏ လုဠ္လပိရိယ ညွှာက်အားဖြင့်
သိမြင်ပြီးခြင်း။

(၃) အသိ စခမ်း အကျင့် စခမ်း တို့၌ ဆုံးခန်းတိုင်
ရောက်ခြင်း။

(၄) အပြစ်ဟူက မြူမျှမတင်၍ ကောင်းမြတ်ဖြောင့်မှန်
သော ကျင့်လမ်း ကြံလမ်း မဂ်စခမ်းဖြင့် ဖြောင့်တန်းစွာ
ကျင့်ကြံလာခဲ့ခြင်း။

(၅) လောကအကြောင်းအရာ အဖြာဖြာကို သေချာစွာ ဝေဖန်ပိုင်းခြား၍ ပြတ်သားထင်လင်းစွာ သိမြင်ပြီးခြင်း။

(၆) ကိုယ်နှုတ်စိတ် လုံးပါးလုံးရိုင်းစိုင်း၍ ထုထိုင်းထိုင်း ဖြစ်နေသူ ဟူသမျှတို့အား အမှန် တရားကို ပြ၍ ယဉ်ကျေး အောင် ဆုံးမနိုင်ခြင်း။

(၇) အား လုံး သော သတ္တဝါတို့ကို လမ်း ကောင်း လမ်းမှန် ညွှန်ပြ နိုင်ခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏ ဆရာ အစစ် ဖြစ်ခြင်း။

(၈) အမှန်တရားကို ကြံစည်ခြင်း၊ တွေးတောခြင်း၊ ဝေဖန် ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ စမ်းသပ်ခြင်းတို့ဖြင့် ကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်း။

(၉) မိမိ၏ စိတ်ကို အောင်မြင်ပြီး ဖြစ်၍ ၎င်း၏ အစိုးရ သခင် အာဏာရှင် ဖြစ်ခြင်းတို့ ဖြစ်သတည်း။ ၎င်းတို့ကား ဘုရားဘွဲ့ကို ခံယူရရှိပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်ထင်ရှား လာသော ဘုရားစစ် ဘုရားမှန်ပေပဲဟု၊ သိကြောင်း သိရာဖြစ်သော ဂုဏ်လက္ခဏာတို့ပေတည်း။

ထိုသို့သော ဂုဏ်လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဘုရား ဘွဲ့ ထူး ကို နောက် ဆုံး ဆွတ် ခူး ပန် ဆင် နိုင် သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကား “သိဒ္ဓတ္ထဂေါတမ” ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းသည် အခုခရစ်သက္ကရာဇ်မပေါ်မီ အနှစ်ခြောက်ရာကျော်အခါ၌ ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။

ယခုအခါ ရုမ္မဒေဝ်ခေါ်သော လုမ္ဗနိဥယျာဉ်၌ ဖွားမြင်ခဲ့ ကြောင်းကို ထိုမီးရှူးသန့်စင်ရာ အရပ်၌ သိရှိခမ္ဘာသောက မင်းကြားကြီး ကိုယ်တိုင် စိုက်ထူ ခဲ့သော ကျောက်စာက ခိုင်မာစွာ ထောက်ခံချက်ပေးလေသည်။

ထိုကျောက်စာတိုင်ကား နေပါလိနယ်တွင်းသို့ လေးမိုင် ခန့်ရောက်၍ တိလာရ် (၀၇) တရပ်ခရီးသည် ရဟန်းတော် အရှင်ဟိယံဆိုင်၏ သွေးမြစ်၏ အနောက်ဘက်မှာတည်ရှိ၏။ (85-11-E-Long-25-58-N-Lat.) ထိုကျောက်စာ တိုင်၏ အထွဋ်ဖြစ်သော မြင်းရုပ်ကား မြင်းကြိုးခသဖြင့်၊ ယခုအခါ မရှိတော့ပြီ။ သို့သော် ကျောက်စာကား ကျောက်တိုင်၏ အောက်ခြေ၌ ရေးထိုးထားခဲ့သောကြောင့် မပျက်မစီးပဲ၊ ယခုတိုင် ပကတိအတိုင်း၊ ငါ ညှိရှိနေဆဲဖြစ်လေသည်။

“၎င်းကျောက်စာမူကား”

- (၁) ဝေဒါနံ ပိယေန ပိယဒဿိနာ၊ လာဇိနာ ဝိသတိ ဝဿာဟိသိတေန။
- (၂) အတ္တန အာဂါစ မဟိယိတေ ဟိဒ ဗုဒ္ဓေ ဇာတေ သကျမုနိတိ။
- (၃) သီလာပိဂဋ္ဌဘိစာ ကာလာပိတ သီလာကမ္မေစ ဥသပိပိတေ။
- (၄) ဟိဒဘဂဝံ ဇာတေတိ ဂုဗ္ဗ နိ ဂါမေ ဥပလိကေ ကတေအဋ္ဌဘာဂိယေစ။

“အဓိပ္ပာယ်ကား”

နတ်အပေါင်းတို့၏ ချစ်ခင် လေးမြတ် ခြင်းကို ခံယူ ရရှိသော မင်းကြီးကြီးသည် နန်းစံအနှစ် ၂၀၌ ကိုယ်တော်တိုင်ကြွလာပြီးသော်၊ သကျမုနိ ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရား မွေးဖွားတော်မူရာ အရပ်ကိုအရိုအသေပြုတော်မူ၏။ မြင်းရုပ်အထွဋ်

တပ်သောကျောက်တိုက်ကို စိုက်ယူစေတော်မူ၏။ ဤအရပ်၌ ရှင်တော်ဘုရား မွေးဖွားခဲ့ခြင်းကြောင့် ဝဋ္ဋနိရုတ္တိကို မြေခွန် ဂဗုံ၂ပုံသာ ကောက်ယူစေ။ ။ ဟူသောတရား။

ကပ္ပိလဝတ္ထုမြို့ကား ဗာဏဏသီ မြို့၏ မြောက်ဖက် မိုင် ၁၀၀ ကျော်ကွာမှာ တည်ရှိလေသည်။ ဤရာတွင် ယခု အခါ လူနေအိမ်ခြံလှည်း၍မိမ့်ကြီး မြို့ကြီးစိုးသဖြင့်၊ တောကြီး မြက်ခဲဖြစ်နေလေသည်။ ထိုမြို့၌ ရွေးကောက်တင်မြှောက် ထားသော၊ အကြီးအမှူး(ဝါ) သမုတမင်းကား၊ သုဒ္ဓေါဒန ဖြစ်ခဲ့၏။ အကြောင်းကား၊ ထိုခေတ်သပယဉ် သကျမိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်ရေးသည် ယခုခေတ်ပေါ် ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ် နည်းမျိုးပင် ဖြစ်ခဲ့သောကြောင့်တည်း။ ထိုသုဒ္ဓေါဒန၏ ကြင် ယာတော် မယာမာယာဒေဝီသည် အခုမင်း ပြုသော ကမ္ဘာ့ သက္ကရာဇ် ၆၈-ခု ပိသာခယက္ခမိဖြစ်သော ကဆုန် လပြည့် သောကြာနေ့၌ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရကို မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်ခဲ့လေသည်။

သိဒ္ဓတ္ထကုမာရသည် ထိုခေတ်အခါကခေတ်စားသော ပိဇ္ဇာသိပ္ပဟူသမျှကို စာလေးအရွယ် ငယ်စဉ်ကပင် ကဖက် ကမ်းရောက် တတ်ပြောက်အောင် သင်ကြားခဲ့၏။ ၁၆-နှစ် အရွယ်သို့ရောက်သောအခါ မိဘတို့၏ သဘောတူညီချက် အရ၊ ယသော်ရာ မင်းသမီးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့ရ၏။ ၎င်းတို့ နှစ်ဦးမှ ရာဟုလာမည်သော သားတယောက် ပေါက်ဖွား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသည်။

ဤသို့ သားမယား အခြွေအရံ စည်းစိမ် ချမ်းသာ ပျော်စရာရှင်စရာ အဖြာဖြာတို့ဖြင့် ပြည့်စုံစွာနေထိုင်ရစေ ကာမူ၊ သိဒ္ဓတ္ထသည် ၎င်းတို့ကို သာယာစွာစောင့်မြင် မရှိခဲ့။

အမြဲအားဖြင့် ကမ္ဘာ၏ဒုက္ခ ဧရာဧကြောင်းကိုသာ စဉ်းစား
 တွေးတော၍ နေခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် အသက် ၂၉-နှစ်
 သို့ ရောက်သော် ကမ္ဘာ၏ဆင်းရဲမှု ဟူသမျှ၏ အကြောင်း
 ကို ရှာဖွေရန် အရေးက ပိုမိုအရေးကြီး လာလေသည်။
 ထို့ကြောင့် သူသည် ထီးရောနန်းပါ သားရော မယားပါ
 စည်းစိမ်ရော ချမ်းသာပါ သာမန်လူသားတို့ စွဲလမ်း
 တပ်မက်ဖွယ်ရာ ဟူသမျှကိုရဲဝံ့စွာ ပယ်စွန့်ပြီးတော့ထွက်
 လေသည်။

ထိုနောက် ၆ နှစ်တိုင်တိုင် မယိမ်းမယိုင်သောစွဲ စွဲမြဲ
 သော အဓိဋ္ဌာန် သူမတူတန် ပြင်းထန်သော ဝိရိယဖြင့်
 အမှန်တရားကို မနေမနား စူးစမ်းရှာဖွေခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် သက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု ကဆုန်လပြည့်နေ့၌ပင်
 အလင်းဥာဏ်ကို ရရှိ၍ အမတဓါတ် အမှန်တရားမြတ်ကို
 ကွေ့ရှိ သိမြင်တော်မူခဲ့၏။ ထိုအခါမှစ၍ ငယ်မည်ပျောက်၍
 ဗုဒ္ဓဟူသောဘွဲ့ထူးအမည်ဖြင့် ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်၌ ထင်လျား
 ခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့ ဗုဒ္ဓ (၀၁) ဘုရားဘွဲ့ကို ပန်ဆင်ရရှိပြီးနောက်
 ဗာရာဏသီမြို့အနီး မိဂဒါဝုန်တော၌ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့အား
 တရားဦး * ဟောတော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓ၏ ပဋ္ဌမဆုံး တရားကား
 မဇ္ဈစက္က ပဝတ္ထန တရားပင်တည်း။ (၀၁) တရားစကြာ
 လှည့်သုတ်ဖြစ်၏။ (၎င်း၏ဘာသာပြန်ကို နောက်၌ဖော်ပြ
 ပေအံ့။)

သူသည် ၎င်းမိဂဒါဝုန်တော၌ ပထမ ၀၁ ကပ်တော်မူ၏။
 ထို့ပထမ ၀၁ ကျွတ်သောအခါ၌ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်၌ ထင်လျား
 တော်သောသာသနာပြုစေလွှတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကြီးကိုစခဲ့လေသည်

ချစ်သားတို့ လောကသားအားလုံး၏စီးပွားရေးကြီးပွားရေး
တိုးတက်ရေး ချမ်းသာရေးအတွက် အမှန်တရားကို ပြကြ
လော့၊ ချစ်သားတို့ထွက်ခွါကြလော့၊ လှည့်လည်ကြလော့၊
အရပ်ဒေသတိုင်းသို့ သွားကြကုန်၍မြင့်မြတ်သော နမူနာကို
ပြကြကုန်လော့။ အစ အလယ် အဆုံးသုံးပါးလုံး၌ အပြစ်
ကင်းသော အမှန်တရားကို ပြကြလော့ဟု မိန့်မှာ၍ တပည့်
အများကို သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ဤကား
ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်၌ မဋ္ဌမရှေးဦးဆုံး သာသနာပြု စေလွှတ်
သော လုပ်ငန်းဖြစ်ခဲ့၏။

ထိုအမိန့်ကို ရိုသေသောအားဖြင့်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ
သာသနာပြု ဆရာတော်များသည် မရောက်သော နေရာ
မရှိလောက်အောင် လှည့်လည်ကြသွားခဲ့ကြကုန်၏။ အမှန်
တရားကို ဟောပြ ခဲ့ကြကုန်လေသည်။ ရောက်လေရာ
အရပ်ရပ်တို့၌ ရိနှိပ်ရင်းဖြစ်သော ရိုင်းစိုင်းခြင်း ဟူသော
အမှောင်ခါက်ကို ပယ်ဖျက်၍ အလင်းရောင် ဝောက်ပစေ
ခဲ့လေသည်။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်လည်း ၄၅-နှစ်တိုင်တိုင် မရပ်
မနားကြသွားပြန်၍ အမြဲတမ်းဒေသစာရီ လှည့်လည်ခဲ့၍
ဒုက္ခဝန်ကို ထမ်းရသဖြင့် ပင်ပန်း နွမ်းပျက်နေသော
လောကသား အားလုံးတို့၏ အကျိုးစီးပွား တိုးတက်
ကြီးကြွားရေးအတွက် အမှန်တရား တည်းဟူသောစည်ကြီး
ကို ရိုက်တီး ဆော်ယွန်းခဲ့လေသည်။ ဗုဒ္ဓ ဂေါတမ၏ဝါဆို
စဉ်နှင့်တကွ အလုပ်လုပ်သော အချိန်စာရင်းကိုပါ ဝါဠုမှတ်
တမ်းများ၌တွေ့ရှိရလေသည်။

ဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ သတ္တရသမ ဝိဂတိပ ဝါ
ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၎င်း၊ ပဉ္စမ တေရသမ အဋ္ဌာရသမ ကုန်း

သ ဝါ စာလိရတောင်၌၎င်း၊ ဆဋ္ဌမဝါမကုလတောင်၌၎င်း။
 သတ္တမဝါ တာဝတိံသာ၌၎င်း၊ အဋ္ဌမဝါသံသုမာဂီရိမြို့၌၎င်း၊
 နဝမဝါကောသလ၌မြို့၌၎င်း၊ သမ ဝါ ပုလလံတောင်၌၎င်း၊
 ကောသလမဝါနာလ၌၎င်း၊ ဗြဟ္မာသမဝါဝေရဉာမြို့၌၎င်း၊
 စုဒ္ဓသမ ဝါ ဇေတဝန် ကျောင်း၌ ၎င်း၊ ဝန္တရသမ ဝါ
 ကပ္ပိလဝတ္ထုမြို့၌၎င်း၊ သောဠသမ ဝါ အာဠဝိမြို့၌၎င်း၊
 ထို့ပြင် ၂၄ ဝါတို့ကိုး သာဝတ္ထိမြို့၌၎င်း၊ နောက်ဆုံး ဝါ
 ဗေလုဝပုဏ္ဏားရွာ၌၎င်း၊ ကပ်ဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

အလုပ်ချိန်မှာလည်းတနေ့လျှင် နာရီပေါင်း ၂၀ကျော်မျှ
 ရှိခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်၌ နှစ်ကာလ
 အကြာဆုံး နယ်ပယ် အကျယ်ပြန့်ဆုံး တနေ့လျှင် အလုပ်
 ချိန်အများဆုံးအလုပ်လုပ်ခဲ့သော ဘုရားကား ဗုဒ္ဓဂေါတမ
 သာလျှင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏
 အကျိုးကို သည်ပိုး ရွတ်ဆောင်တော်မူပြီး၍ သက်တော်
 ၈၀ ဝါတော် ၄၅ ၌ ဗလ္လဘတိုင်း ကုသိ နာရမြို့ အနီး
 အင်ကြီး ဥယျာဉ်အတွင်း၌ ဒုက္ခစာတ်သိမ်း၍ အငြိမ်းကြီး
 ငြိမ်းခဲ့လေသည်။ ထိုနေ့ကား မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခု
 ဝေဆုန်လပြည့် သောကြာနေ့ဖြစ်သတည်း။

ဤဗုဒ္ဓ ဂေါတမကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ဘုရားဖြစ်
 ၏။ ဤသို့ ကျင့်လမ်းကြံလမ်း မည်းနှင့်ကမ်းနှင့် ဖြစ်သော
 ဘုရားတို့ကား ရှားလှ၏။ ထိုသို့ စည်းကမ်း အကျင့်စခမ်း
 အပြည့် အစုံ ရှိခြင်းကြောင့် သည်း ထို့ လမ်းစဉ်အတိုင်း
 လျင်တိုင်ကျင့်ကြံခဲ့သော် မည်သူမဆို ထိုမြင့်မြတ်သော

အဆင့် အတန်းသို့ ရောက်နိုင်ကြောင်း ဟူသောအချက် သည် ပိုမိုလေးနက် ခိုင်မြဲလေသတည်း။

“ဗုဒ္ဓဘာသာမဂ္ဂရား”

ဗုဒ္ဓဘာသာသင်္ဃာလျှင် အခြားသော ဘာသာနှင့် မကွဲပဲ တရား၏ဂုဏ် (၀၇) လက္ခဏာများကို တွေ့ရလေသည်။ အခြားသော ဘာသာဝင်တို့၏ အယူအဆအားဖြင့် တရား ဆိုသောအရာသည် ဌာဝယဘုရား၏ မုက္ခပတ်နှုတ်တော် ထွက်ဖြစ်ရမည် (၀၈) ဌာဝယ၏ မုက္ခပတ်မှသာလျှင် တရား ဟူသော နာမ်ကို ခံယူနိုင်လေသည်။ ထိုသည့် ဌာဝယ၏ မုက္ခပတ်သည် အမြဲတစေ မှန်၍နေရမည်။ လူသတ္တဝါသည် သူ၏ အစဉ်းစားဥာဏ်နှင့် ကိုက်ချင်ကိုက် မကိုက် ချင်နေ (၀၉) လောက၊ သဘာဝ၊ ယုတ္တိရှိချင်ရှိ မရှိချင်နေ ဌာဝယ ၏ စကားကို ပြန်လှန် စစ်ဆေးခြင်း စောဒကဏဏ်ခြင်း ဝေဖန်ခြင်းမပြုဘဲ မျက်စိမှိတ်၍ ယုံကြည်ရမည်ဟု ဌာဝယ ဝါဒီတို့ကပြောဆိုကြကုန်၏။

သို့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာသင်္ဃာကား ဤသို့မဟုတ်ချေ။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တို့ကား သောသု ခြောယူရေးသားသူ၏ မျက်နှာ ကိုမလိုက်ပဲ ပေးပေးသော ဂုဏ်လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံမှ သာလျှင် အမှန်တရား အစစ်ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်နိုင်ကြ လေသည်။

“တရား၏ဂုဏ်လက္ခဏာကား”

(၁) သဒ္ဓါနည်း။ အလင်္ကာနည်း၊ ဆန်းနည်းစသည်တို့ဖြင့် ဘယ်လိုပင် စစ်ဆေးစစ်သပ်စေကာ အပြစ် အနာ အဆာ

မတွေ့ရပဲ၊ ကောင်းမွန် ချောမွေ့သော ဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံသော စာအသွားအလာရှိခြင်း။

(၂) အကြင်သူ တဦး တယောက်သည် တရားကို ကျင့်ကြံ၏။ လက်တွေ့စမ်းသပ် လုပ်ကိုင်ကြည့်၏ ထိုသူသည် ကျင့်ကြံ ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မွန်မြတ်သော အကျိုးကို ယခု မျက်မှောက်၌ပင် ခံစားရရှိ နိုင်ခြင်း။

(၃) အခါမလင့်၊ အချိန်မဖင့်ပဲ။ ချက်ချင်း လက်ငင်း ကောင်းသောအကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်ခြင်း။

(၄) ယုံသူမယုံသူ ထိုနှစ်လူတို့ကို စစ်ဆေးရန် ဆွေးနွေး ရန်၊ စုံစမ်းရန် လက်တွေ့ စမ်းသပ် ကြည့်ရန်၊ ဖိတ်မန္တက ပြုခြင်း(၀၇)အခွင့်ပြုနိုင်ခြင်း။

(၅) အမှန်တရားကိုတကယ်တမ်းမဆုတ်တမ်းအဟုတ် တမ်း ကျင့်ကြံသူကို၊ သန္တိသုခ (၀၇) ငြိမ်းသော ချမ်းသာ အစစ်သို့ရောက်အောင်ပို့ ဆောင်တတ်ခြင်း။

(၆) အကြောင်း အကျိုးကို စဉ်းစား ဆင်ခြင် တတ်၍ အသိဉာဏ် အလွန်ထက်သန်သော မညှာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြံပါမူ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သိုးတွင်း သိမြင်နားလည်နိုင်ခြင်း။

ဗုဒ္ဓ ဟာသာ တို့သည် ဤဂုဏ် လက္ခဏာ အင်္ဂါများနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကိုသာ အမှန်ဟု လက်ခံနိုင်ကြ ပေမည်။ ၎င်းတို့သည် ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ ဘယ်ဆရာ ဘယ်ဘုရား ကပင် ဟောဟော၊ ဟောသူ ပြောသူကို အလေး မပြု ဥပေက္ခာ ရှုပြီးလျှင်၊ အထက်ပါ ဂုဏ်လက္ခဏာ များနှင့်

ကိုက်ညီလျှင် အမှန်တရားဖြစ်ကြသည်ဟု ယုံကြည်နိုင်ကြလေကုန်သည်။

ထိုဂုဏ်အင်္ဂါလက္ခဏာတို့တွင်လည်း နံပါတ် ၂--၃--၄--၅--တို့သည်၊ အလွန်အကြီး အထူး အရေးကြီးသော ဂုဏ်တို့ ဖြစ်ကြကုန်၏။

လိုရင်းကား ဤဂုဏ် လက္ခဏာ တို့ဖြင့် အစစ် အဆေး အစမ်းအသပ်ခံနိုင်သော တရားမှသာလျှင် အမှန် ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ကိုခံယူနိုင်မည် ဖြစ်သတည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အပေါင်းတို့၏ တရားသည် ပိဋကတ် ၃ ပုံ၊ နိကာယ်ငါးရပ်၌ ပါဝင်လေသည်။ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် (၈ ၄ ၀ ၀ ၀) ရှိ၍ အလွန် ကျယ်ဝန်းများပြား လေသည်။ ဗုဒ္ဓဂေါတမ ဘုရား ၄၅ နှစ်တို့၌ပင် ဟောပြော ခဲ့သော တရားများကို အကုန်စုံပေါင်းပြီး ကရောင်းရှစ်ချိုးနှင့် ပုံရိတ် ခဲ့သော် စာမျက်နှာ ၁ ၅ ၀ ၀ ၀ ကျော် ရှိချေမည်။ ပိဋကတ် ၃ ပုံကား ပထမ ဝိနယ၊ ဒုတိယ သုတ္တံ၊ တတိယ အဘိဓမ္မာ တို့ဖြစ်၏။

ထိုတွင် ပထမ ဝိနယ ပိဋကတ်ကို (၁) သုတ္တံဝိဘင်္ဂ (၂) ခန္ဓက (၃) ပရိဝါရဟူ၍ ခွဲခြားထားလေသည်။ ၎င်းတို့၌ ရဟန်း များကျင့်ကြံ လိုက်နာရမည့် သိက္ခာပုဒ်များ ပါဝင်လေသည်။

ဒုတိယ သုတ္တံ၌ ဒီဃ မဇ္ဈိမ သံယုတ္တ အင်္ဂုတ္တရ ဟူသော နိကာယ်ကြီးလေးခု ပါဝင်လေသည်။ ဒီဃ၌ ရှည်လျားသော သုတ်များ၊ မဇ္ဈိမ၌ အလယ် အလတ် ဖြစ်သော သုတ်များ ပါဝင်၍ ၎င်းတို့၌ သုတ်ပေါင်း (၁၈၆) သုတ် ပါဝင်လေသည်။ သံယုတ္တ၌ သုတ်ပေါင်း (၅၅) ခုပါရှိ၍ အကြောင်းအရာများကို အစီအစဉ်ကျကျ ဖော်ပြထား လေသည်။ အင်္ဂုတ္တရ၌ ကာ

၁ ခု- ၂ ခု- ၃ ခု- မှစ၍ ၁၁ ခု တိုင်အောင် အရေး အတွက် သင်္ချာတူ တရားများကို တခုစီ တခုစီ ခွဲခြားဖော်ပြ ထားလေသည်။ ၎င်းသည် အရှည်လျားဆုံးနိကာယ်ဖြစ်လေသည်။

တတိယဖြစ်သော အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်၌ ကျွန်ုပ် တို့သည် နက်နဲခက်ခဲသော ရုပ်နာမ်ဆိုင်ရာများကို နည်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ဝေဖန်ထားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ၎င်းပိဋကတ်ကို (၁) ဓမ္မသင်္ဂဏီ (၂) ဝိဘင်္ဂ (၃) ဓာတုကထာ (၄) ကထာဝတ္ထု (၅) ပုဂ္ဂလပညတ္တိ (၆) ယမက (၇) ပဋ္ဌာနဟူ၍ ၇ ပိုင်းခွဲခြား ထားလေသည်။ ၎င်းတို့တွင် ကထာဝတ္ထု ကကျမ်းသည် သာလျှင် နောက်အကျဆုံးဖြစ်၍ ရေးသားသူ ဥက္ကဋ္ဌကဏ္ဍက၏ အမည်ထိ ရှားလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ပိဋက နောက်ဆက်တွဲများလည်း များစွာ ရှိသေး၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ကား အထက်ပါ ပိဋကတ်တော်များကိုသာ အမှီပြုကြသောကြောင့် အထူးရေးသားဖော်ပြရန် လိုအပ်မထင်ပြီ။

“နိဗ္ဗာန်”

ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဦးကာစာပေ အထွေထွေတို့၌ အရေးကြီးဆုံး အဓိက အချက်ဖြစ်သော (၀၇) ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူရှင် ရဟန်းတို့ အာသာ ငန်းငန်း စွဲလမ်း ကောင့်တ မရခနဲ သဘောဖြင့် ရ ည့်မှန်းအားပြုရာဖြစ်သော (၀၇) ဆင်းရဲ ဟူသော ဒုက္ခ ငန်ကို အားသွန် ကြိုးပမ်း၍ ထမ်းပိုး နေရသော လူသားတို့ ၊ လူသားတို့ ၊ အားသား ခပ်မင်းသင့်သော အရာကားအခြားမဟုတ် နိဗ္ဗာန်ပင်ဖြစ်၏။

၎င်းကားအများနားရှင်းအောင် ဟောပြောရေးသားရန် အလွန်ကြီး မလွယ်ကူလှသော သဘော တရား ဖြစ်ခဲ့၏။

ဟောပြောသူနာယူသူ ရေးသားသူ ဖတ်ရှုသူ နှစ်ဦး လုံးပင် မျက်တွေ ကိုယ်တွေ မိတ်တွေ ဘာတွေလေးချက်နှင့်ပြည့်စုံရန် လိုအပ်လေသည်။

ဟောပြောသူ ရေးသားသူ တို့က အားကြိုးမာန်တက် အဖက်ဖက်မှ လိုလေသော အာဝါဒအောင် ပြုဆောင် ကိုးကား၍ ဟောကြား ရေးသားကြ စေကာမူ နာယူ ဘတ်ရှုသူတို့၌ အတွေ့လေးချက်ဖူလုံခြင်းမရှိပါလျှင် သံတွင်ရေကျသို့ အလဟဿ ဖြစ်တတ်ချေသည်။

ထို့ကြောင့်အတွေ့နှစ်ဖုံဖူလုံစေရန် အတန်အသင့် အခွင့်အားလျော်ကာအားထုတ်ပြီးဖြစ်သော ကျွန်ုပ်တို့သည် နိဗ္ဗာန်ဟူသော သဘာဝဓမ္မကို ဝေဖန် ပိုင်းခြား၍ ရေးသားရာ၌ အတွေ့လေးခု ဗဟုသုတရှိသူ စာဖတ်ပရိသတ်များကိုသာ ဝဓာနအားဖြင့် ရည်မှန်းခဲ့လေပြီ။

ထိုနိဗ္ဗာန်ကား (နိ)ပုဒ်နှင့် (ဝါ)ပုဒ်တို့စပ်ပြီး ထုတ်လိုက်သောရှုပ်ဖြစ်၏။ နိကားပဋိသေသပုဒ်ဖြစ်၍ မရှိခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ဝါနပုဒ်မူကား ဥပါဒါနိ အကပ်အစေး ချေးညွှတ် ကော်ဟူသော အနက်တို့ကိုဟောလေသည်။ နှစ်ပုဒ်စပ်လိုက်သောအခါ ဥပါဒါနိ အကပ်အစေး ချေး ညွှတ် ကော်မရှိဟူသောအနက် ဖွားမြင်လာလေသည်။ ကိလေသာ ကုန်ခမ်းခြင်း၊ တဏှာကုန်ခြင်း၊ အာကာပေါ ခမ်းခြောက်ခြင်းစသော စကားများသည်လည်း ထို အနက်၏ဖွားဖက်များသာဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့ပြင် အောက်၌ဖော်ပြထားသော ၎င်း၏ဖွားဖက်တော် (၄၀) ကိုလည်းသတိပြု၍ ကြည့်ရှုရာ၏။

အသျှင်ဥက္ကဋ္ဌ ရေး

“ နိဗ္ဗာန် ”

- (၁) အစ္စန္ဒ။ ။
ဘဝ စက်ကြီးကို ဖျက်ဆီး လိုက်ပြီး ဖြစ်၍
အလည့်ရပ်ခြင်းသဘော။
- (၂) အကလံ။ ။
မည့်သူ- မည့်ဝါ- မည့်သည့် အရာကြောင့်
ဖြစ်လာရသည့် မရှိခြင်းသဘော။
- (၃) အနန္တ။ ။
အစကားမီမှာ အဆုံးက ဟိုမှာဟု လက်ညှိုး
ထိုး၍ ပြစရာ မရှိခြင်းသဘော။
- (၄) အတ္ထုဘံ။ ။
မွေးမှု ဖြစ်မှုကို နှိုးပြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် သေမှု
ပျက်မှု မရှိခြင်းသဘော။
- (၅) အသန္တံ။ ။
ကံစိတ် ဥတု အာတာရဟို၏ ပြုမှု ပြင်မှုမှ
ကင်းခြင်းသဘော။
- (၆) အနုတ္တရ။ ။
အာရုံ မျိုးစုံ၊ ဇာတ်သိမ်း မြုံသဖြင့် ဤလောက
ဘုံထက် မြတ်ခြင်း သဘော။
- (၇) အပလောကိတံ။ ။
ညစ်ကြေးမတင်၊ ချေး ချွတ် စင်သဖြင့်၊
ကြည့်လင် တောက်ပခြင်းသဘော။
- (၈) ပဏိတံ။ ။
ခံစားရသော လူသားကို မအံ့ မဝစေနိုင်သဖြင့်
မွန်မြတ်ခြင်းသဘော။

- (၉) သရဏံ။ ။
ဘေးရန်မျိုးစုံ အကုန်လုံးသဖြင့် ခိုလှုံရာ ဖြစ်ခြင်း
သဘော။
- (၁၀) ခေမံ။ ။
ဘေးဆိုး ရန်ဆိုး အန္တရာယ်ဆိုး၊ အနာမျိုးတို့
မချဉ်းမကပ်နိုင်ခြင်းသဘော။
- (၁၁) တာဏံ။ ။
ဘေးရန် ဒုက္ခ ဟူသမျှကို၊ တားမြစ်တတ်ခြင်း
သဘော။
- (၁၂) လေဏံ။ ။
မွေးခြင်း-သေခြင်း ဟူသော သားရဲတိရစ္ဆာန် အ
လှိုက်ခံနေရသော သတ္တဝါ၏ ခိုအောင်းရာ လှိုင်ဂူ
သဘော။
- (၁၃) ပရာယနံ။ ။
ဤလောက၌တွေ့ကြုံရသော ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်း
မှလုံးခြုံခြင်းသဘော။
- (၁၄) သိဝံ။ ။
အပူဒုက္ခ ဟူသမျှတို့ မြူမျှမကြွင်းကျန်တော့ပြီ
ဖြစ်၍ ဧပြီမ်းခြင်းသဘော။
- (၁၅) နိပုဏံ။ ။
တကယ်တမ်း မလုပ်သူ - မကျင့်သူတို့ အဟုတ်
တမ်း မသိနိုင် လောက်အောင် သိမ်မွေ့ခြင်း
သဘော။

- (၁၆) သစ္စံ။ ။
အမှားနယ်ကို လွန်မြောက် နေသဖြင့် ဖောက်လွှဲ
ဖောက်ပြန် မရှိ ပကတိ မှန်ခြင်းသဘော။
- (၁၇) ဒုက္ခက္ခယံ။ ။
ပူမှုဆူမှုမှ သွေ့စေ့၏ ကုန်ခြင်းသဘော။
- (၁၈) အနာသဝံ။ ။
ယင်ကော ဝိသညိ ရံ ရံ နိ ဧ အာ ဝိတောံ ပ
ပူပြင်းသော သံချောင်းသို့ မချဉ်း မကပ် မနား
သကဲ့သို့ အာရုံငါးဝတ္ထိ မချဉ်းကပ်၊ မငြိတွယ်ခြင်း
သဘော။
- (၁၉) ပါရံ။ ။
ဒုက္ခ ဟူသော ဤမှာဘက်ကမ်းမှလွန်မြောက်၍
ထို့မှာ ဘက်ကမ်းသဘွယ် ဖြစ်ခြင်းသဘော။
- (၂၀) ပရံ။ ။
မဂ်ဖိုလ်သို့ အာရုံ၊ သုခ-ချမ်းသာ အလုံးစုံ တို့၏
အတွင်းအသိပ်ဖြစ်၍ အမြင့်မြတ်ဆုံးသဘော။
- (၂၁) မောက္ခံ။ ။
သတ္တဝါကို ဆင်းရဲ ဒုက္ခ တွင်းမှ အရှင်း
ကင်းလွတ်စေတတ်သောသဘော။
- (၂၂) နိရောဓံ။ ။
ရှုပ်နမ်းဟူသော ဒုက္ခ၏ဓိုရာများကို ဖျက်သိမ်း
ပြီးခြင်းသဘော။

- (၂၃) အနိဒဿနံ။ ။
လုလ္လအား၊ ဥဉာဏ်အား၊ ချို့တဲ့ လျော့နည်း
သော သာမန်လူသားတို့ ဥဉာဏ်မျက်စိ၌ ထင်
မြင်နိုင်ခြင်း မရှိသော သဘော။
- (၂၄) ဓုဝံ။ ။
ဖြစ်မှု ပျက်မှု ပြောင်းလဲမှုအားလုံး ချုပ်ငြိမ်း
ကုန်ဆုံးသဖြင့် ဖြေခြင်းသဘော။
- (၂၅) အဗျာပဇ္ဇံ။ ။
အာရုံရန်သူ ဟူဟူသမျှတို့၏ အနှောင့်အယှက်
တို့မှ ကင်းလွတ်ခြင်းသဘော။
- (၂၆) ဒိပံ။ ။
အမြင့်ဆုံးအမြတ်ဆုံးဖြစ်၍ ဘေးရန်အကင်းဆုံး
ကိုးကျွန်း ဖြစ်ခြင်းသဘော။
- (၂၇) ဝိဝဇ္ဇံ။ ။
ဖြစ်ချိန်ပျက်ချိန် တဝစက်၊ ကလည် ရပ်ခြင်းသဘော။
- (၂၈) ကေဝလံ။ ။
တုစရာ ယဉ်စရာ နှိုင်းစရာ မရအဒုတိယ
တခုတည်း တည်ခြင်းသဘော။
- (၂၉) အနိတိတံ။ ။
ရောဂါဘေးဆိုး၊ ရန်အမျိုးမျိုး တို့မှ ကင်းဝေး
သဖြင့် ဖြေခြင်းသဘော။
- (၃၀) အနာလသိ။ ။
မျှားစွာအာရုံ ကာမဂုဏ် တို့ကိုတပ်ငြိစွဲလမ်း
တောင့်တမှုမှ ကင်းခြင်းသဘော။

- (၃၁) အက္ခယံ ။ ။
မည်သူ - မည်ဝါ မည်မျှ တန်ခိုးကြီးသောသူမှ
ဖျက်လို့ မရခြင်း သဘော။
- (၃၂) ဝိမုတ္တံ ။ ။
အဖြစ်ရှိက အပျက်ရှိရသော အဆင့်အတန်းမှ
လွတ်မြောက်ခြင်းသဘော။
- (၃၃) အပဝဂ္ဂံ ။ ။
မည်သူမည်ဝါ မည်သည့် သတ္တဝါသာလျှင်
နိဗ္ဗာနအဆင့်အတန်းသို့ ရောက်စေဟု လူဖြူ
လူမဲ နှာခေါင်းချန်ပြား ခဲ့ခြားခြင်း မရှိသော
သဘော။
- (၃၄) ဝိရာဂံ ။ ။
အညစ်အကြေးမတင် သန့်စင်ခြင်းသဘော။
- (၃၅) ယောဂက္ခေမံ ။ ။
ယောဂဟူသော နှောင်ကြိုးတို့ကို လက်စသတ်
ဖြတ်ခြင်းသဘော။
- (၃၆) ဝိသုဒ္ဓိံ ။ ။
ဘဝချေးညွှန် တို့ကို ဆေးလျော်သုတ်သင်ပြီး၍
ဖြူစင်ခြင်း သဘော။
- (၃၇) နိဗ္ဗူတံ ။ ။
အပူမီးဟူသမျှတို့ကိုသတ်ငြိမ်းပြီးခြင်းသဘော။
- (၃၈) အနာဒိံ ။ ။
မည်သူမည်ဝါက ပြုလုပ်ဖန်တီးသဖြင့်ပေါ်ပေါက်
လာရခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် အစမရှိခြင်း
သဘော။

(၃၉) အမတံ။ ။
 ဖြစ်ခြင်း မရှိ၍ သေခြင်း မရှိသောသဘော။

(၄၀) သန္တိ။ ။
 အလိုမီး---အမျက်မီး---အမှောင်မီးတို့ လက်စသတ်
 ကင်းငြိမ်းပြီးဖြစ်၍ ပကတိမြေသောသဘော။

ဤသို့စသည်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်၏ သဘောမှန်ကို အကွင်းသား
 အကွင်းသား ထင်လျားစေသောပုဒ်များကို ပါဠိအဋ္ဌကထာ
 စသည်တို့၌ အကြောင်းအရာ အခွင့်အခါ အားလျော်စွာ
 ဗုဒ္ဓဂေါတမ ကိုယ်တိုင်နှင့် နောက်ခေတ်ပေါက်ဖွား ဆရာ
 အများတို့ သုံးစွဲခဲ့ကြကုန်၏။

ဖေပြီပြပါရာနိဗ္ဗာန်၏အခြင်းအရာအာကာရလက္ခဏာပြ
 ပုဒ်များကို တွေးတွေးတောတော အတွင်းရော အပြင်ပါ
 သေချာစွာစဉ်းစားဝေဖန်ခဲ့သော် နိဗ္ဗာန်သည်ဂုဏသဘာဝ
 (၀၇) ဂုဏ်သဘော သက်သက် ဖြစ်ကြောင်းကို ချွေတ်မုချ
 တွေ့မြင်ရချေမည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ဂုဏ်နှင့်ခြင် ကပ်လျက်ရှိရမည့် ဟူသော
 ပရိဘာသာအရ ထိုဂုဏ်၏မရှိရာတည့်ရာခြင်ကို သိရှိနားလည်
 ရန် အရေးကြီးလေသည်။ ဂုဏ်နှင့်ခြင် မတွေ့ပြားမှုကြောင့်
 အများသောသူတို့လည်း ဂုဏ်တို့ချည်း ရည်မှန်း တောင့်တ
 ၍ တဖွဖွ ဆုံတောင်းနေခဲ့ကြကုန်၏။ အသိဟူသောဂုဏ်ကို
 အလိုရှိသူသည် ထိုအသိရောင်ကို ရရှိရန် ဆုတောင်း
 မနေပဲ မီးအိမ် မီးခွက်ကို ရရှိအောင် ဖန်တီးမြှင့်တင် အားထုတ်
 လိုက်လျှင် အသိရောင်မျှ တိစ္ဆဟဝတည်း ပြည့်စုံသည်၏
 အဖြစ်ကို မေ့လျော့ခဲ့ကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့်နိဗ္ဗာန်ဟူသော ဂုဏ်၏မှီရာခြံကား အဘယ်နည်း?ဟူသော ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ထုတ်သင့်လေသည်။ ၎င်း၏အဖြေဝိသဇ္ဇနာကိုကား။

ဣမသ္မိံ ယေဝကဠေဝရေဗျာမ မဇ္ဈေသဝိညဏကောသမနကေ လောကဠေဝ မညပေမိ လောကသမုဒယဉ္စ လောကနိရောဓဉ္စ လောကနိရောဓဂါမိနိ ဝဋ္ဋိဒဉ္စ။

လောကသည်၎င်း၊ လောက၏ ဖြစ်ကြောင်းသည်၎င်း၊ လောက၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်၎င်း၊ ၎င်းသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းစဉ်မှန်သည်၎င်း၊ ဖိတ်အသက်ဝိညာဏ် တင်းလင်းရှိသော တလံမျှလောက် ရှည်လျားသော ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌သာရှိသည်ဟု ငါကျေညာ၏ဟူသော သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၌ တွေ့ရှိနိုင်လေသည်။

ဤပါဠိတော် အရနိဗ္ဗာန်ဟူသော အလင်းရောင်ကားဘုရားရဟန္တာတို့၏ ခန္ဓာငါးရပ်ဟူ၍ အခြေတည်၍ အမှီပြုသည်၏အဖြစ် တထမ်းမျှ သိမြင်နိုင်။

ထို့ပြင် “အညေခန္ဓာ အညနိဗ္ဗာနန္တိ နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ။ နိဗ္ဗာန်ကားတခြား ခန္ဓာကား တမျိုးဟု မဆိုကောင်းချေဟူသော ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်နှင့် နိဗ္ဗာနံ ခန္ဓပဋိပန္နမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်သည်လည်း ခန္ဓာနှင့် စပ်လျက် တည်ရှိသည်သာလျှင်တည်း ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာတို့လည်း အထက်ပါ သံယုတ်ပါဠိတော်ကို လေးနက်စွာထောက်ခံကြကုန်၏။ ထိုမှတစ်ပါးနိဗ္ဗာန်၏ သဘာဝအမှန်ကို ဖော်ပြသော ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့လည်း မြောက်မြားစွာ ရှိကြကုန်သေး၏။ သို့ရာတွင် ဤမျှသောကိုးကားချက်ဖြင့်ပင် နိဗ္ဗာန်၍ ဂုဏသဘာဝ ဖြစ်သော အချက်မှာ လုံးဝပြည့်စုံ ဖူလုံ

မြဲဖြစ်၍ အကျယ်တဝင့် ဆင့်ကာဆင့်ကာ ဖော်ပြနေရန် မလိုတော့ပြီ။

နိဗ္ဗာန်ဟူသည် ဝါနဟူသောတဏှာမှ တွက်မြောက်ခြင်း ကိလေသာ အပူဟူသမျှတို့၏ ဧပြိမ်းခြင်း သမုဘာမျှ ဖြစ်၏။

ဤအချက်၌ အငြင်းထွက်ဘွယ် မလိုချေ။ ထိုနိဗ္ဗာန်ဟူသော ဂုဏသဘာဝ၏ မှီရာ တည်ရာခြပ်ကား ဘုရားရတနာတို့၏ ခန္ဓာငါးရပ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ရာတွင် ထိုခန္ဓာငါးခုကို ခွဲခြားရန်လိုလေသည်။ ကင်းသို့ ခွဲခြားလိုက်သော အခါရူပက္ခန္ဓာတခု၊ အရူပက္ခန္ဓာ (ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ)လေးခုကို ရရှိလေသည်။

ထိုတွင် အရူပက္ခန္ဓာလေးခုသည် ရူပက္ခန္ဓာ၏ ဂုဏ်များပင် မဟုတ်တုံလော? နိဗ္ဗာန်သည် ထိုကဲ့သို့သော ဂုဏ်မျိုးပင် ဖြစ်လေသလော? ဟူ၍ လင်းပါးဘွယ်ရှိလာပြန်သည်။ မအေးမေးသင့်လှ၏။ ထိုဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏဟူသော အရူပက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့သည် အမှန်အာရုံဖြင့် ရူပက္ခန္ဓာ၏ ဂုဏ်တို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

သို့ရာတွင် ဂုဏ်ဟူသည်လည်း (၁) အဖြစ်ဂုဏ် (၂) အနှစ်ဂုဏ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရူပက္ခန္ဓာလေးပါးတို့သည် အဖြစ်ဂုဏ်တို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထိုတွင် အဖြစ်ဂုဏ်ဆိုသည်ကား အဇ္ဈတ္တရုပ်ကမ္မလက္ခဏ်ရှိသော ပဿာဒရုပ်ကြည်နှင့် ဗဟိဒ္ဓမှာရှိသော သက်ဆိုင်ရာ အာရုံ တခုခုတို့ တွေ့ကြုံသိခိုက်မိသော အခါမှ ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်လာသော ဂုဏ်ဖြစ်သည်။ ရုပ်ကမ္မလက္ခဏ်တို့သာ စက္ခုပဿာဒဟူသော မျက်စိအကြည်ရုပ်သည် အကြိမ်အခါ

၌ ရူပါရုံဟူသော ဗဟိဒ္ဓအဆင်းရပ်နှင့် တိုက်ဆိုင်သိမိတ်
မိ၍။ ထိုအခါဝေဒနာ သညာစသော ဂုဏ်တို့သည်ဖြစ်ပွား
၍ လာပြာကုန်၏။ ဓါတ်မီးခြစ်ခေါ်အရာဝတ္ထုတွင် သံဘီး
ကလေးကို၎င်း၊ ကျောက်ခဲငယ်ကို၎င်းအမှီပြု၍မီးပွင့်ကလေး
ဖြစ်ပွားလာသကဲ့သို့တည်း။

ထိုပြင် အနှစ်ဂုဏ်ဆိုသည်မှာ တစုံတခုသော ဗဟိဒ္ဓ
ဝတ္ထုပစ္စည်းကို အမှီပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာရသော သဘော
မဟုတ်မူ၍၊ ၎င်း၏အလိုလို ပင်ကိုယ်သဘာဝ အတိုင်း
ဖြစ်နေသော ဂုဏ်မျိုးဖြစ်သည်။

ဥပမာ။ စိန်ကောင်း မြကောင်းတို့မှထွက်သောအရောင်
ကဲ့သို့တည်း၊ ထိုအရောင်သည်ညဉ့်အမှောင်တွင်းမှာဖြစ်စေ၊
နေ့ခင်းမှာဖြစ်စေ၊ ဗဟိဒ္ဓ ပစ္စည်းဝတ္ထုတခုခုကိုမျှ အမှီမပြုပဲ
အမြဲတစေ တွန်းလက်၍နေမြဲဖြစ်ပေသည်။

ဤဂုဏ်နှစ်မျိုးတို့တွင် နိဗ္ဗာန်ဟူသည့် မုချအားဖြင့် အနှစ်
ဂုဏ်ဖြစ်၏။ ထိုအနှစ်ဂုဏ်သည် ဘုရားရဟန္တာတို့၏ ခန္ဓာ
ငါးဝဟူသော စိန်တုုံး မြခဲမှ အမြဲထွက်လျက် နေလေ
သည်။

ခဏာသဝ ပုဂ္ဂိုလ် (ဘုရား နှင့် ရဟန္တာ) ၏ ခန္ဓာငါးဝ
နှင့် ပုထုဇာန်တို့၏ခန္ဓာငါးခုတို့သည် စကျင်ကျောက်ခဲ (ဂါ)
ကျောက်စရိပ်ခဲနှင့် စိန်တုုံးမြခဲတို့ ကွဲပြားသလောက်ပင်
ကွဲပြားခြားနားချေသည်။ စိန်နှင့်မြတို့၌အကြီးဝင်သော ဓါတ်
သဘာဝတို့သည် နာမအာရုံဖြင့်၎င်း၊ သဏ္ဌာန်အာရုံဖြင့်၎င်း၊
တူသည့်ပု ယင်းမြ မှတ်ယူရစေကာ အခြေအနေအာရုံဖြင့်
မူကား နှိုင်းစာ၍မဖြစ်နိုင်လောက်အောင် ကွဲပြားခြားနား

လျက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကား လူတိုင်း မငြင်းနိုင်သည်၏ အချက်ဖြစ်ချေသည်။

ခိဏာသဝက္ခို၏ ခန္ဓာငါးရပ်ကား ဆိုလတုံသော ဗောဓိပက္ခိယ တရား (၃၇) ပါးတို့ဖြင့် မွမ်း၍ထုံ၍ ကား အပ်လေသည်။ ဤသို့အမြဲ နိစ္စပါတ် မွမ်းထုံ၍ ထားအပ် သောကြောင့် နိစ္စဓူဝ အဝိနာသီ သဘောအားဖြင့် အမတ ရသနှင့် သန္တိသုခ ကို ခံစားနေသည်ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။ ဥပမာ မံသောဗနဟု ဆိုအပ်သော သားပြွမ်းအာဟာရကို ပြုပြင်စီမံသကဲ့သို့ကည်း။ ရိုးရိုးသာမန်ဖြစ်သော အမဲသားနှင့် ဆန်ကိုအမွှေးအကြိုင် အနံ့ အရသာကို ဖြစ်စေတတ်သော ဟင်းခတ်စရာ မဆလာ ၃၇ မျိုးတို့ဖြင့် မွှေးထုံအပ်သော သားပြွမ်းအာဟာရ၏ အရသာကဲ့သို့ပင်တည်း။

အတို့ရုန်း၍ အကျဉ်းချုံးရလော် အကြီး လူသတ္တဝါ တ လောက်၏ ခန္ဓာငါးပါးသည် အပြင်အခါ၌ ထို ၃၇ ပါး သော ဗောဓိပက္ခိယ ဟင်းခတ်စရာအမွှေးအကြိုင် မဆလာ တို့ဖြင့် ထုံအပ်၏။ မွှေးအပ်၏။ ထိုအခါ ထိုလူသတ္တဝါ၏ ငါးဝ သော ခန္ဓာတို့တွင် အမတ ရသ ပြန့်နှံ့ လွှမ်းမိုး၍ တည်ရှိ လာလိမ့်မည်။ ၎င်းသည်ပင် သန္တိသုခ (၀၁) နိဗ္ဗာန်အစစ်ဖြစ် လေတော့သတည်း။

“ပယ်ရမည့် တရား”

ဤလောက၌ ထင်ရှားရှိသော ဘာသာအချို့ကို တည် ထောင်ခဲ့ကြသော ဘာသာ ခေါင်းဆောင် အချို့ ဟို့ သည် ဖူးဖူးယောင်ယောင် ငန်းမန်းယနေသောအနာကို မြင်၍ ထိုအနာ ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ခမ်းရဲဒုစနာသည် အလွန်စူးရှ

ထက်မြက် အခံရ ခက်ပေရာ၏ဟု သိနားလည်၏။ ထို့ပြင် ပြင်းထန်သောဝေဒနာကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သော ထိုအနာကြီး ပျောက်ကင်းသွားခဲ့လျှင်လည်း အလွန်အမင်း ချမ်းသာခြင်းကြီးမက ချမ်းသာပေရာ၏ဟုလည်း သိမြင်ကြကုန်၏။ သို့သော်ထိုအနာဆိုးကြီးဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း၏အကြောင်းကိုမူ မရိပ်မိ မသိရှိသော ဆေးသမားကဲ့သို့ အနာပျောက်ကင်းသူ၏ချမ်းသာမှုကိုသာ အလှိုင်းတကြီးဟောခဲ့ပြောခဲ့ကြကုန်သည်။

အနာမသိ ဆေးမရှိဟူသကဲ့သို့ အနာ၏ အကြောင်းကိုမသိဘဲ ပေးသော ဆေးသည် ဘေးဖြစ်တတ် ကြောင်းကိုမေ့လျော့ ခဲ့ကြကုန်၏။

အနာ၏ အကြောင်းရင်းနှင့်ဟက္ခ ထိုဝေဒနာရှင် ရှောင်ရမည့်အစာ ဆောင်ရမည့် အစာတို့ကို စာတိုင်း ကဏ္ဍညွှန်ကြားပေးပြီးပြီလားခဲခြင်း မရှိခဲ့ကြကုန်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် အနာကိုလည်းမသိ၊ ၎င်း၏ အကြောင်းကိုလည်းမသိ၊ ဆေးဝါးလည်းမရှိဘဲ အနာပျောက်ကင်းလျှင် ချမ်းသာတာဘဲ ဆိုသောအချက်ဟုကို သိကာမဗ္ဗတ္တဖြင့် ဆေးသာရာလုပ်နေသူနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ကုန်၏။

သို့သော် ဂေါဟမဗုဒ္ဓကား ဤသို့မဟုတ်ခဲ့ချေ။

ရှောင်၊ အနာ၏အကြောင်း၊ ထိုအနာပျောက်ကင်းစေရန် အဟွတ်ဆေးနှင့်ဓါတ်စာ၊ ပျောက်ကင်းပြီးနောက်အခါ၌ပွေ့ရှိခံစားရလေ့ သောနိဗ္ဗာန်ဟူသော အခြေအနေကိုပါ ပြည့်စုံစွာ ညွှန်ပြခဲ့လေသည်။

အနာပျောက်ရေးအတွက် ကားကောင်းစေကာ ရှောင်စာ ဆောင်စာ(၀၇)ဓာတ်ကြိုက် ဓာတ်ခိုက် စာတို့သည်လည်း

များစွာအရေးကြီးကြကုန်၏။ထိုတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ခိုက်စာ
(၀၇) ရှောင်စာဖြစ်သော ပဟာတဗ္ဗပယ်ရမည့်အချက်ကို
ရှေးဦးစွာဖော်ပြပေအံ့။

မိမိကိုယ်တိုင် နိဗ္ဗာန အဆင့်အတန်း(၀၇) အခြေအနေသို့
ရောက်လိုသော လူသားကို တုပ်နှောင်ဖွဲ့စည်းထားသော
လက်ထိပ်သံခြေကျဉ်းတို့ကား(၁၀)ကွင်းရှိချေသည်။လူသား
သည် ထို (၁၀) ကွင်းတို့ကို ရှေးဦးစွာ ချိုးဖျက် ပယ်ရ
ချေမည်။ ။

(၁) သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။

သဘာဝ အမှန်ကို မမြင်ခြင်း
ကြောင့် သက်ရှိသက်မဲ့ ရုပ်ပစ္စည်းတို့၏ ရှေ့၌
ငါဟူသော စာလုံးတပ်နေခြင်း။

(၂) ဝိစိကိစ္ဆာ။ ။

သို့လော သို့လော တွေးတော၍ အမြဲ
တစေသံသယရှိနေခြင်း။

(၃) သိလဗ္ဗတပရာမာသ ။ .

ဆုတောင်းခြင်း၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၊
နတ်ကိုးခြင်း၊ ပဿခြင်း၊ ဂါထာဝန္တရား
ရွတ်ဖတ်ခြင်း။တန္တရ(၀၇)၊ ရိုက်ထိုးမှုတ်ခြင်း။
ယဉ္ဇာချေခြင်း၊ ပေဒင်ယုံခြင်း၊ မှားယွင်းသော
အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ ကိုက်၏ပင်ခန်းမှုကို ပြုလုပ်
ခြင်း စသည်ကိုဖြင့် စိတ်၏ ဘေးရှင်းစင်ကြယ်ခြင်း
(၀၇)နိဗ္ဗာန အဆင့် အခြေသို့ရောက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်
သည်ဟု ယုံကြည်လာလိုက်နာမှုကို ဆိုလိုသည်။
ဤ ၁-၂-၃- ဟူသောလက် ဝိပ်ခြေကျဉ်း ၃ ကွင်း

ကို ပယ်ရှင်း ဖြတ်တောက်ပြီးသော လူသား၏
စိတ်ဓာတ်သည် သောတာ ပတ္တိ အဆင့်အတန်း
သို့ရောက်လေတော့၏။

(၄) ကာမရာဂ ။ ။

၎င်း ကား အ ဆင်း အ သံ စ သည် မျိုး စုံ
နှစ်သက်ဖွယ်ရာ ခင်မင်တွယ်တာတွယ်ရာ ကာမ
အာရုံတို့၌ ကပ်ငြိမှု စွဲလမ်းမှု သဘောပင်တည်း။

(၅) ပဋိဃ ။ ။

ပ ဉ္စ မ မြောက် ချိုး ဖောက် ပယ် ဖျက် ရ
မည့်သံခြေကျဉ်းကားဒေါသ (ဝါ) မုန်းတီးစိတ်
ဖြစ်၏။ ၎င်းကို မေတ္တာ ချစ်ခြင်း။ ကရုဏာ၊
သနားခြင်း။ မုဒိတာ၊ ဝမ်းမြောက်နိုင်ခြင်း။
ဥပေက္ခာ၊ သာ နာမရှိ ညီမျှသော သဘော
ထားနိုင်ခြင်းဟူသော အမြတ်တရား ၄-ပါး ကို
ပွားများခြင်းဖြင့် ပယ်ဖျက်ရာ၏။ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီး
သော သံခြေကျဉ်းကို ပယ်ဖျက်ပြီးသော လူသား
၏ စိတ်သည် သကဒါ ဂါမိ အနာဂါမိ အဆင့်
အတန်းသို့ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်မြိုက် ရောက်လေ
တော့၏။

(၆) ရူပရာဂ ။ ။

ဒို့တ္တံ ဝါ ဒ အ ရ ရူ ပ ဒ ရာ နာမ် ပါ
တွဲ၍ အထက်ကောင်းကင်ဘုံနန်း၌ မနုဿိယသော
ချမ်းသာသူကို ခံစား ခံ စား ရလိမ့်မည် ဟု
ယုံကြည်ခြင်းသဘော။

(၇) အရူပရာဂ။ ။

အ ဒ္ဓိတ္တံ ဝါ ဒ အ ရ ကောင်း ကင် ဘုံ
စခမ်း၊ အထက်နန်း၌ ရုပ်ကားမဝါ၊ နာမ်ဝိညာဉ်
သက်သက်သာ ကြီးစွာသော သုခကို ခံစားရ
လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းသဘော။

(၈) မာန။ ။

မ မှန် သော အ မြင် ကြောင့် ဖြစ် ပေါ်
လာတတ်သော လွဲမှားသော(ဝါ) အစွဲလွန်သော
မာန(ဝါ) စိတ်နေ မြင့်မြင်းသဘော။

(၉) ဥဒ္ဓစ္စ။ ။

စိတ် ၏ ကည် ငြိမ် မှ မ ရှိ ခြင်း သ ဘော။

(၁၀) အဝိဇ္ဇာ။ ။

နောက်ဆုံးချိုးဖျက်ရမည့် အခိုက်မာဆုံး သံခြေကျဉ်း
ကား၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုး၊ အကောင်းနှင့် အဆိုး
ကို မသိမမြင်နိုင် စေရန် ပိတ်ဆို့ ကာဆီးတတ်
သော မောဟ (ဝါ) အမှောင်ခါတ်ဖြစ်၏။

ဤသို့ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ဒုတိယနှောင်းကြိုး ငါးကွင်းကို
အကြွင်းမဲ့ ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီးပြီးသောအခါ လူသား၏ စိတ်ပါတ်
သည့် ရဟန္တာ အဆင့် အတန်းသို့ ရောက်၍ နိဗ္ဗာန် အခြေသို့
ဆိုက်လေတော့သတည်း။

“ပြုလုပ်ရမည့် လုပ်ငန်း”

နိဗ္ဗာန်ဟူသော ဧပြိမ်းမှ အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်ရန်
မြှော်မှန်းသော လူသားသည် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော နှောင်းကြိုး
(၁၀)စင်းဟူသော ခိုက်စာကို အမြဲရှောင်ကြဉ် ရမည်။ ဤသို့

ရှောင်ကြဉ်၍ မိမိကိုယ်တိုင်မြင့်မြတ် တိုးတက်ရေး အတွက် ဆောင်ရမည့် (၀၇) အခြေမှီရမည့် ဓါတ်စာတို့လည်း (၁၀) ပါး ပင်ရှိလေသည်။

(၁) ဒါန။ ။

မိမိ၌ ရရှိလာသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို အတ္တဟိတ (၀၇) မိမိတဦးဆည်း အတွက် ချည်း သက်သက် သုံးစွဲခြင်း မပြုပဲ ဤလောကနှင့် လောကသားတို့၏ ချမ်းသာသုခ ကြည်လင် ရှင် ပျရေး အတွက်ပေးကမ်း လှူဒါန်း စွန့်ကြဲခြင်း။

(၂) သီလ။ ။

မိမိ၏ ကိုယ်ကျင့် စာရိတ္တ ကောင်းမွန် တိုးတက်ရေး အတွက် မိမိ အသက်နှင့် စည်းစိမ် ကိုပင် ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိပဲ ကိုယ်နှုတ် စိတ်တို့ကို လုံခြုံအောင် စောင့်စည်းခြင်း။

(၃) ဘာဝနာ။ ။

ထူးထွေ ဆန်းပြား နှစ်သက် ခုံမင်စရာ နှင့် မုန်းတီး ရှုရှာဘွယ်ရာ ဖြစ်သော အာရုံအစား စားတို့၌ လှည့်သွား ပျံ့လွင့်နေသော စိတ်ကို တည်ငြိမ်အောင် အုပ်ထိန်း ချုပ်သိမ်းခြင်း၊ ဖြစ်မှုပျက်မှု ဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန် ဖြစ်တတ်မှု ဆင်းရဲမှုစသည်တို့ကို ဆင်ခြင်ပွားများခြင်း။

(၄) အပစာယန။ ။

အရွယ် ကြီးရင့်သူ ဥာဏ် ပညာရင့် သန် ထွားကြိုင်းသူ ရှိသေ ထိုက်သူ ချီးမွမ်း ထော

မနာထိုက်သူ စသည်တို့ကို ရိုသေ ချီးမွမ်း နိုင်ခြင်း။

(၅) ဝေယျာဝစ္စ။ ။

ပရဟိတ လုပ်ငန်း၌ ရှင်လမ်း ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ဖြင့် မိမိမှတစ်ပါး အခြားသော လောကသားတို့၏ အကျိုးကိုမိမိ၏ အကျိုးတမျှ အားကျိုး မာန်တက် စိတ်လက်ကိုယ်ပါ ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ခြင်း။

(၆) ပတ္တိဒါန။ ။

မိမိ၏ ကောင်းမြတ် မှန်ကန် သောအလုပ် ကိစ္စ အဝဝတို့၌ သူတစ်ပါးတို့အား ရှယ်ယာ ဝေစု ယူစေခြင်း။

(၇) ပတ္တာနုမောဒါန။ ။

သူတစ်ပါးတို့ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် နေသော တော်တည့် ဖြောင့်မှန်သော လုပ်ငန်း ကိစ္စတို့ကို မနာလိုမရှုစိန်မရှိဘဲ အားတက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း။

(၈) ဓမ္မသဝန။ ။

သူတစ်ပါးတို့ ဟောကြား ပြသသော အမှန်တရားကို လိုက်စားနာယူကျင့်ကြံခြင်း။

(၉) ဓမ္မဒေသနာ။ ။ မိမိကိုယ်တိုင် ထိုးထွင်း သိမြင်လာသော အမှန်တရားကို သူတစ်ပါးတို့အား ပြောကြားခြင်း။ (၁၀) ဖေါက်သည်ချခြင်း။

(၁၀) ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ။ ။

မမှန်သော အရာတို့ကို လိုက်စားခြင်းမှ ရှောင်
ကြဉ်၍ မှန်သော တရားကိုသာယုံကြည် လိုက်
နာခြင်း။

ဤ (၁၀) မျိုးတို့ကား ဝေဒနာသယ် လူသား အတွက်
ဓါတ်စာများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းကို အစဉ်အမြဲ စားသုံးမှီဝဲ၍
ခိုက်စာ(၁၀)မျိုးကို ရှောင်ခဲ့သော် သန္တိ ခရင် ဖြစ်နိုင်လေ
ကောသတည်း။

“ဗောဓိပက္ခိယတရား”

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် အသက်၌ ဖော်ပြ ခဲ့သည့် အတိုင်း
ခိုက်စာရှောင်ကြဉ်ရေးနှင့် ဓါတ်စာမှီဝဲရေး ဤမက မူ၍အမြဲ
တစေ ထု၍ မှမ်း၍ ထားရမည့်လမ်းစဉ်ကိုပါဖော် ဖော်
လေသည်။

(၁) (သတိပဋ္ဌာန်) စွဲပြီစွာ နှလုံးသွင်းမှု လေးပါး။

(၁) ကာယာနုပဿနာ။ ။

ခန္ဓာ ကိုယ်ကာယ၏ အစိတ်အပိုင်း အားလုံးတို့၏
လှုပ်ရှား လုပ်ကိုင်မှုများကို မလစ်ဟင်းရအောင်
နှလုံးသွင်းသတိထားမှု။

(၂) ဝေဒနာနုပဿနာ။ ။

လက်ငင်း တွေ့ကြုံခံစား နေရသော သုခ-ဒုက္ခ
(၀၇) ဆင်းရဲ ချမ်းသာတို့၏ အဖိုး မတန်ခြင်း။
အစိုးအခဲ အမြဲ မတည်ခြင်းစသည်ကိုနှလုံးသွင်း
သတိထားမှု။

- (၃) စိတ္တာနုပဿနာ။ ။
မခိုမမြဲဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန်ဖြစ်နေတတ်သော
စိတ်ကို ထိန်းအုပ် သိမ်းချုပ်မိအောင် နှလုံးသွင်း
သတိထားမှု။
- (၄) ဓမ္မာနုပဿနာ။ ။
“ဖြစ်”ဆိုသော စကားလုံးဖြင့် ခြံ့ ရစကောင်း
သော အရာ သတ္တဝါ တို့သည်မှ ဖြစ်သော သဘော
မှ ဆိတ်သုဉ်း၏ဟု အမြဲတစေ နှလုံးသွင်း သတိ
ထားမှု။
- (၂) (သမ္မပဓါန်) စွဲမြဲအားထုတ်မှုလေးပါး။
- (၁) အနုပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ
ဝါယာမော။ ။ အသစ်အသစ်ဖြစ်လာတဲ့ သော
မကောင်းမှု အကုသိုလ်များကို အာရုံ၏ သွေး
ဆောင်ရာ မလိုက်ပါခြင်းဖြင့်၊ မဖြစ်အောင် ကြံ
ဆောင်ကြိုးစားခြင်း။
- (၂) ဥပ္ပန္နာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ
ဝါယာမော။ ။ ဖြစ်ပြီး ကျူးလွန်မိ ပြီးသော
မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားတို့ကို နောက်ထပ်
တဖန် မကျူးလွန်မိ စေရန် သတိသံဝေဂနောင်
တရခြင်းဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ခေါင်းပါးပပျောက်
အောင် ကြံဆောင်ကြိုးစားခြင်း။
- (၃) အနုပ္ပန္နာနံကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဝါယာမော။
မဖြစ်သေးသော ကောင်းမှု၊ လောက၏ သု ခ
ချမ်းသာ တိုးတက်မှုများကို အသစ်သစ် အထပ်

ထပ်ဖြစ်ပေါ်လာ အောင်ကြံဆောင် အားထုတ်
ခြင်း။

(၄) ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဘိယျောဘာဝါယ
ဝါယာမော။ ။

ပြုလုပ်ပြီး [ဝါ] ဖြစ်ပြီးသော ကောင်းမှု
ကုသိုလ်တရား အစားစားဖို့ကို တိုးသည်ထက်
တိုး၍ ပွားသည်ထက်ပွား များသည်ထက်
များအောင်ကြံဆောင်ပြုလုပ် အားထုတ်ခြင်း။

(၃) (ဣဒ္ဓိပါဒ်) ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ညွှန်ပြ
သော လမ်းလေးသွယ်။

(၁) ဆဒ္ဓိဒ္ဓိပါဒ်။

အရဟန္တ အဆင့်အတန်းသို့ အနှေးနှင့်အမြန်
ဧကန် ဧကရောက်ရှိရေး အတွက်ပြင်းထန်သော
အာသာဆန္ဒ [ဝါ] လိုလားတောင့်တမှုရှိခြင်း။

(၂) ဝိရိယိဒ္ဓိပါဒ်။ ။

မိမိကိုယ်တိုင် နိဗ္ဗာနအခြေသို့ ဆိုက်ရောက်မှု
အတွက် ပြုလုပ်ဘွယ်ကိစ္စအဝဝတို့ကို ကြောက်
ရွံ့နောက်တွန့်ခြင်းမရှိ ပက ဝိဒိုင်မြဲသော စိတ်
ဓါတ်ဖြင့်အား ခဲ ပြု လုပ်နိုင်သောဝိရိယ။

(၃) စိတ္တိဒ္ဓိပါဒ်။ ။

တောမျောက်ရိုင်း ကဲ့သို့ ထင်ရာ မြင်ရာစိုင်း၍
ပြေးလွှားနေတတ်သောစိတ်ကို တခုတည်းသော
ချည်တိုင်၌ ခိုင်မြဲစွာဘုပ်နှောင်၍ ထားနိုင်ခြင်း
ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်၏တန်ခိုး။

- (၄) ဝိမံသိဒ္ဓိပါဒ။ ။
အမှား-အမှန်ဤနှစ်ဟန်ကို ပေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်ရန်
စုံစမ်းစစ်ဆေးနိုင်ခြင်း။

(၄) (ဣန္ဒြေ) စောင့်စည်းမှုငါးပါး။

- (၁) သဒ္ဓိန္ဒြိယ။ ။
မိမိကိုယ်တိုင်စုံစမ်း၊ စစ်ဆေး၊ စမ်းသပ်ခြင်းဖြင့် မှန်
သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသောအရာ၌ ယုံကြည်မှုကို
မပျက်ပျောက် မတိမ်းစောင်းစေရန် စောင့်စည်း
ခြင်း။

- (၂) ဝိရိယိန္ဒြိယ။ ။
ကောင်းမြတ်သော လုပ်ငန်း ပြီးမြောက်ရေး
အတွက် အားတက်မာန်ပါ ကြိုးစားသောအခါဖြင့်
အားခဲ၍ စိုက်လုပ် တားသော ဝိရိယာဓိတ်ကို
မလွှတ်ရှားစေရန် စောင့်စည်းခြင်း။

- (၃) သာတိန္ဒြိယ။ ။
ခပ်သိမ်းသော ကိစ္စ လူသမ္မုက္ခိန္ဒြိယသော သာတိ
တရားကို မလစ်ပာင်းမပျောက်ပျက်စေရန် စောင့်
စည်းခြင်း။

- (၄) အမာဓိန္ဒြိယ။ ။
မမရွံ့ မရှား၊ အာရုံ မပြားဘဲ၊ ကလေးကည်း
တည်ငြိမ်ပြီးဖြစ်သော [ပါ] သမာဓိ ပေါ်ပေါက်သော
စိတ်ဝါတ်ကို မပျက် မပျောက်စေရန် စောင့်
ရှောက်ထိန်းသိမ်းခြင်း။

(၅) ပညိန္ဒိယ။ ။

အကြောင်း အကျိုးနှင့် ကောင်းဆိုး နှစ်တန်ကို
ဝေဖန်ပိုင်းခြား၍ ထင်ရှားစွာ သိမြင် စွမ်းနိုင်
သော ဥာဏ်ပညာကို မတိမ်ကော မပပျောက်
စေရန် စောင့်စည်းခြင်း။

(၅) (ဗု^၀လိ)ငါးပါး။

(၁) သဒ္ဓါဗလ။ ။

ကောင်းမြတ် မှန်ကန်သော ချမ်းသာရွှင်ပျမှုကို
တိုးတက်စေတတ်သော အရာတို့ကို ယုံကြည်နိုင်
သော အားခွန်ဗလ။

(၂) ဝီရိယဗလ။ ။

ကောင်းမြတ် မှန်ကန်သော အလုပ်ကိစ္စ တို့ကို
အားထုတ် ပြုလုပ်ရာ၌ တွန့်တိုးဆုတ်ယုတ်ခြင်း
ကင်းသော ဝီရိယအားထုတ်မှုဗလ။

(၃) သတိဗလ။ ။

သွားရာလာရာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာ၊ အား
ထုတ်ရာတို့၌ မေ့လျော့ခြင်းမရှိသော ခိုင်မြဲသော
သတိ (ဝါ) အမှတ်အသား။

(၄) သမာဓိဗလ။ ။

မလှုပ်မရှား ကြံ့ခိုင် ကြီးမားသောသမာဓိ(ဝါ)
စိတ်၏ တည်ငြိမ်မှု အားခွန်ဗလ။

(၅) ပညာဗလ။ ။

အကြောင်း မှန် အကျိုး မှန်ကိုဝေဖန် သိမြင်

နိုင်စွမ်းသော၊ နက်နဲ သိမ်မွေ့သော အသိဉာဏ်
ပညာအား။

(၆) (ဗောဇ္ဈင်) အဘိုးတန်ရတနာခုနစ်ပါး။

(၁) သတိသမ္ပောဇ္ဈင်။ ။

သတိကရား၏ စင်ကြယ်ခြင်း။

(၂) ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်။ ။

အဆုတ် အလျှော့မရှိ အတိုး အတက်ချည်းသာ
ဖြစ်သော ဝီရိယအားထုတ်မှု။

(၃) ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်။ ။

ကြောင်းကျိုး နှစ်တန်ကို ခွဲခြားဝေဖန်၍ အမှန်
ကိုသိမြင်စွမ်းနိုင်သော ဉာဏ်ပညာ။

(၄) ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်။ ။

အညစ် အကြေးချေးညှော် မကပ်ပဲ သန့်ရှင်း
စင်ကြယ်သော ရှင်လန်းပမ်းမြောက်မှု။

(၅) ပဿဒိသမ္ပောဇ္ဈင်။ ။

ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ကြောင့် ဖြစ်သောအပြစ် အာဒိ
နဝ ဟူသမျှတို့ကို လုံးဝဆေးကြော သုခ်သင်ပြီး
ဖြစ်၍ ကိုယ်ရောစိတ်ပါငြိမ်းခြင်း။

(၆) သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်။ ။

ကျောက်အောင် သံတိုင်ကဲ့သို့ မလှုပ်မလှိုင်း၊
ကြံ့ခိုင်သောစိတ်၏ တည်ငြိမ်ခြင်းသမာဓိ။

(၇) ဥက္ခေယသမ္ပောဇ္ဈင်။ ။

ပူမှု၊ ဧမှု၊ ဆင်းရဲမှု၊ ချမ်းသာမှု စသည်တို့ကို
မခွဲမခြား တသားတည်းရှုနိုင်သောသဘော။

ဤအဘိုးတန် ရတနာ (၇) ပါးကိုလက်ကိုင်ထား
နိုင်သူသည် အထက်တန်းရောက်သော လူ၊ အဘိုးတန်ပင်
ဖြစ်လေတော့၏။

(၇) (မဂ္ဂင်) မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။

ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တရားကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆိုင်ရာပြဿနာ
နံပါတ်(၃)၏အဖြေ၌ အကျယ်တဝင့်ဖော်ပြလိမ့်မည်။ ဤ
စုစုပေါင်း ၃၇-ပါးရှိသော တရားတို့သည် အမှန်ကိုသိသော
ဥာဏ်ပညာ၏ ဖွားဘက်များဖြစ်ကုန်သည်။ နိဗ္ဗာန အဆင့်
အတန်း(ဝါ) အခြေအနေသို့ဆိုက်ရောက်ပြီးသော ခဏာသဝ
၏အင်္ဂါလည်းဖြစ်ကုန်သည်။ ဤသို့ ဖော်ပြအပ်ပြီးသော
ပယ်မှု လုပ်မှု ပွားမှုတရားတို့ကို စခမ်းအစဉ်အားဖြင့်ခွဲလိုက်
သော် သီလစခမ်း၊ သမာဓိစခမ်း၊ ပညာစခမ်းဟူ၍ သုံးပါး
သာရရှိလေသည်။

ဤသို့ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော နည်းများ အတိုင်း လက်တွေ့
စမ်းသပ်လိုသောလူသားသည် ပယ်ရမည့်အရာကို ပယ်၍
၎င်း၊ လုပ်ရမည့်ကိစ္စကို လုပ်ကိုင်၍၎င်း၊ ပွားများအားထုတ်
ရမည့် တရားကို ပွားများ လေ့လာ၍၎င်း၊ ပြုလုပ်သင့်
လေသည်။

ထိုသို့ လက်တွေ့စမ်းသပ်ကြည့်ခဲ့သော် ထိုသည့်လူသား
သည် သံဒိဋ္ဌိက အကာလိက သဘောဖြင့်လက်ငင်းချက်ချင်း
အချိန်မဆိုင်း အခါမလင့်ဘဲ နိဗ္ဗာန အခြေသို့ဆိုက်ရောက်
ရမည်ကား မချွတ်မလွဲပင်ဖြစ်တော့သတည်း။

အို....အချင်းလူသား။ ဖတ်ရုံကြားနာရုံနှင့် တင်းမတိမ်ပဲ
ကိုယ်တွေ့စမ်းလေ့လက်တွေ့စမ်းသပ်လေ့၊ နောက်မဆုတ်

တမ်း ဟူသောလုလ္လင်္ဂိရိယဖြင့် အားထုတ်ပြုလုပ်ကြည့်လော့၊
အသင်လူသားအလိုရှိနေသော အမြဲတောင့်တ မြှော်လင့်နေ
သော သုခစစ် ချမ်းသာမှန်ကိုကောင်း၍ ဟောပြောရမည်ကား
မလွဲတည်း။

အကြင်လူသား တယောက်သည် အထက်ပါ အတိုင်း
ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုကြောင့်၊ နိဗ္ဗာန် အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်
နေလေ၏။ ထိုလူသားကို အရဟန္တ (ဝါ) အညစ် အကြေး
ရန်ဘေးကင်းဟု ခေါ်ဆိုရလေသည်။

ထိုအရဟန္တ ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၏ သုခ ချမ်းသာ
ကား ဘာသာ စကားနယ်ကိုလွန်လျက် နေချေ၏။ ၎င်းကို
ပြောဆိုရေးသားရန် ဤလောက၌စကားလုံး အလုံအလောက်
မရှိတော့ပြီ။ လောက၌ရှိသမျှ ခံစားရသမျှ သုခ ချမ်းသာ
ကြက်သရေ မင်္ဂလာတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ် စံထိုးပမာ ကိုးစရာ
မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် ထိုအရဟန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကား ညစ်ကြေး
မတင်ချေးညှော်ကင်းစင်၍ အမြဲရှင်လမ်း ခြေလျက်ရှိသော
ဖေပြုလတုံသော အမွှေးရနံ့အစုံ (၃၀) သော ကျေးဇူး
ဂုဏ်တို့ဖြင့်၊ ထုံလွှမ်းထားအပ်ပေသတည်း။

(၁) မကောင်းသူဟူသမျှကို ကျူးပင်ခုတ်ကာ၊ ကျူးငုပ်
မကျန် အမြစ်ပါလှန်၍ အကုန် ဖျက်ဆီးခုတ်ထွင်၊ သုခ
သင်ပြီးခြင်း။

(၂) သူ၏စိတ်သည် နူးညံ့သိမ်မွေ့သော မေတ္တာဓါတ်
ဖြင့်၊ အမြဲစိမ့်ယုံ၍ အလုံးစုံပြည့်လျှံနေခြင်း။

(၃) မာန်မာန၊ ဟူသော ပလ္လားမှု တရားများကို သူ၏
စိတ်မှ ပယ်ထုတ်ပြီးဖြစ်ခြင်း။

(၄) သူ၏စိတ်သည်တုန်လှုပ်ချောက်ချား၍ ထိုထို-ဤဤ ပြေးလွှား ကျက်စားတတ်သော သဘောမှ ကင်းခြင်း။

(၅) မိမိ၏လုပ်ငန်းကိစ္စ ဟူသမျှနှင့် မိမိ၏စွမ်းအားတို့၌ လှုပ်ရှားမယ့် ခိုင်ခန့်သော ယုံကြည်မှုရှိ၏။

(၆) သူ၏စိတ်သည် ပွားများအားထုတ်မှုကြောင့် ရရှိ အပ်သော ဖြေသော သုခ၊ ချမ်းသာမှုကို အမြဲတစေ ခံစားလျက်နေခြင်း။

(၇) အစွန်းအငြိအပြစ်အနာမရှိ ချေးညွှန်မဘင် သန့် ရှင်းစင်ကြယ်သော ဘဝ၏နမူနာကို ပြနိုင်ခြင်း။

(၈) အားလုံးသော သက်ရှိသတ္တဝါအပေါင်း၏ ချစ်ခင် ကြည်ညို-ရိုသေ-လေးမြတ်မှုကို အမြဲခံယူနိုင်ခြင်း။

(၉) လောက၌အမြင့်ဆုံး အဆင့်အတန်းသို့ဆိုက်ရောက် ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတို့၏ ချီးမွမ်းဩဘာ ထောမနာ ပြုမှုကို ခံယူရရှိခြင်း။

(၁၀) အားလုံးသော သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကြည်နူးစွာ ဆီးကပ် ပူဇော်မှု ပြုရာဖြစ်ခြင်း။

(၁၁) ဤကမ္ဘာလောကရှိ လူလိမ္မာ လူပညာရှိ အပေါင်း တို့၏ အရိုအသေပြုမှုကို ခံယူနိုင်ခြင်း။

(၁၂) ယခုဘဝ နောက်ဘဝတို့၌ စွဲမက်မှုဘဝ သမုဒယ ကင်းငြိမ်းပြီးခြင်း။

(၁၄) လောကပြစ် ဓမ္မပြစ်တို့ အနက်မှ အသေးငယ်ဆုံး သော အပြစ်ကိုပင် အမြဲရှောင်ကြဉ်လေ့ ရှိခြင်း။

(၁၄) အနန္တသုခ ဟူသော ချမ်းသာစစ် ချမ်းသာမှုန် ရှာကြံသူတိုင်း ရရှိခံစားအပ်သော အကျိုးထူး အာနိသံသ ကို ရရှိခြင်း။

(၁၅) ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်သောစိတ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လိုသောအရာမရှိ အမြဲ ပြည့်စုံလျက်ရှိခြင်း။

(၁၆) ဤကမ္ဘာလောကကြီး တခုလုံးကို သူ၏အိမ်၊ လောကသား အားလုံးကို သူ၏အိမ်သူအိမ်သား အမှတ်ပြု၍ ကျင့်ကြံ သွားလာနေထိုင်ခြင်း။

(၁၇) တဏှာ(၀၂)စွဲမက်ခြင်းဟူသောဥကယ်^၁ နှစ်ပြီးဖြစ်၍ နောက်ထပ် အသစ်တဖန် ပေါက်ပွားဘွယ် မရှိခြင်း။

(၁၈) အမြင့်မြတ်ဆုံးစခမ်းသို့ သွားရာလမ်း၌ အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သော တပ်မက်ခြင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ တွေဝေခြင်း၊ ယုံမှားခြင်းဟူသော ခလုတ်ငါးစင်းကို ပယ်ရှင်းပြီးခြင်း။

(၁၉) ညစ်ကြေးမတင် ချေးညှော်စင်၍ မြင့်မြတ်သော အကျင့်စာရိတ္တရှိခြင်း။

(၂၀) အခြား အခြားသော သာမန် လူသားတို့ထက် ထူးကဲမြင့်မြတ်သော အပြုအမူရှိခြင်း။

(၂၁) လောက ဥပဒေ၊ အစည်းအရုံး၏ ဥပဒေတို့ကို မည်သည့်အခါမှ မကြူးလွန်ခြင်း။

(၂၂) သူ၏စိတ်၌ အရှုပ်အထွေးကင်းလျက် အမြဲရှင်းလင်း နေခြင်း။

(၂၃) သူ၏စိတ်သည်အားလုံးသောသံယောဇဉ် အနှောင်အဖွဲ့ အတားအဆီးဟူသမျှမှ ကင်းဝေးနေခြင်း။

(၂၄) အမှန်တရားကို သူ၏ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့် ထင်လင်းစွာ မြင်ခြင်း။

(၂၅) သူ၏စိတ်သည် စိုးရိမ်ပူပန်မှု အားလုံးမှကင်းဝေးခြင်း။

(၂၆) သူ၏စိတ်သည် မကောင်းသောဖက်သို့ တိမ်းစောင်း ကိုင်းညွတ်ခြင်းမှ အမြဲကင်းဝေးခြင်း။

(၂၇) အပြစ်နယ်ကို လွန်မြောက်၊ အမှန် နယ်ဖက်သို့ ရောက်နေခြင်း။

(၂၈) အမတဟူသော ရသထူးဖြင့် ပြည့်ဝနေခြင်း။

(၂၉) ခိုင်မြဲသော ချမ်းသာမှုကို အမြဲတစေ ခံစား၍ နေရခြင်း။

(၃၀) မကောင်းနှင့် အဆိုးဟူသမျှ အမြဲပြတ်ပြီးဖြစ်၍ အကောင်းနှင့်အမြတ်တို့ဖြင့် မွမ်းစု လျက်ရှိခြင်း။

ဤသို့ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ကြက်သရေ မင်္ဂလာတို့ကား ၎င်းတို့ အတွင်းသဘောကို ကြည့်ကာ လူသားတိုင်း) သတ္တဝါတိုင်း လိုလားတောင့်တ၍ မြှော်မှန်းနေသောအရာ တို့ပင် ဖြစ်သတည်း။

ဤဆိုခဲ့ပြီး အရသာထူး(၃၀)တို့ဖြင့် ထုံအပ် စိမ်အပ်သော် သာ၊ သတ္တဝါ၏စိတ်သည် ကြွနီရောင်ရဲမှုဖြစ်နိုင်ချေမည်။ ဘာသာဟူသော ကတ္တားဖြင့် ပိုင်းခြားထားသော လူအစား စားတို့သည် ဤအရသာ ထူးကို ခံစားလိုခြင်း၌သဘောမကွဲ တသားထည်းဖြစ်ကြကုန်သည်။

အို အချင်းလူသား။ ဘာသာ ကတ္တားကိုချိုးလော့၊ ဖျက်လော့၊ လွတ်လပ်စွာ ကြံစည် စဉ်းစားလော့၊ လွတ်လပ်စွာ တွေးတောလော့၊ မဆုတ် မနစ်သော လုလွ်ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော အကျင့်မှန်တို့ကို ကျင့်ကြံကြလော့၊ ကျိုးကုတ်လော့၊ အားထုတ်လော့။ နောက်ဆုံး၌ သင်၏ လိုလားချက် ပြည့်စုံ ရမည်သာတည်း။

“ဓမ္မစက္က ပဝတ္ထန”

ကျွန်ုပ်တို့ ယခုတည်ဆောက်ခဲ့သော ဗုဒ္ဓဘာသာဗိမာန် ကား၊ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထန(ဝါ)တရားစကြာလှည့်ခြင်း၊(ဝါ)တရား မြှောက်တည်ထောင်ခြင်းတည်းဟူသော အတွင်း ခုပိကာ မတပ် ဆင်၍ ပြည့်စုံသောကြက်သရေမင်္ဂလာကို ဆောင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

၎င်းသုတ်သည် ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ ပထမ ဗုဒ္ဓဝစန ဖြစ်၏။ (ဝါ) လက်ဦးဆုံး ဟောပြောသောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းသည်ဗုဒ္ဓ ဘာသာ၏ အရှေ့မြစ်လည်းဖြစ်၏။ ခိုင်ခံ့သောဒုဒယ်၊ ထယ်ဝါ သော ကိုယ်ထည်လည်းဖြစ်၏။ ဝင်းလက် တောက်ပြောင် အရောင်ထွက်သောအတွင်း ခုပိကာ ငှက်မြတ်နားလည်းဖြစ် ခဲ့၏။ ဤသုတ်၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ မုက္ခပတ် စကားအစစ်ကို တွေ့ရ၏။ ၎င်းကိုယ်တိုင် သုံးလေ့နှုန်းလေ့ ဟောလေ့ပြောလေ့တို့ကိုဆောင်သောအသုံးအနှုန်းများကို လည်းတွေ့မြင်ရလေသည်။ နောက်ခေတ်နောက်ပွား ပညာရှိ များ၏ ထည့်သွင်းချက်များမှ လုံးဝကင်းစင်သော သုတ် ဖြစ်၏။

၎င်းသည် ဗုဒ္ဓဝါဒ တခုလုံး၏အခြေခံဖြစ်သည်ဟု မယုံ ကြည်နိုင်လောက်အောင် တိုလှ၏။ ကျဉ်းလှ၏။ သို့သော် လိုရင်းကို ထိမိခြင်းကြောင့် ပိဋကတ် သုံးပုံ၊နိကာယ်ငါးရပ်ကို အကုန်သိမ်းခြုံ မိလေသည်။ ၎င်းသုတ်သည် အမှန်နှင့်အမှား ကို ခွဲခြားဝေဖန်၍ အမှန်ကို သိမြင်စေရန်အတွက် မှတ် ကျောက်အစစ်ဖြစ်၏။ ၎င်းမှတ်ဖြင့် တိုက်ကြည့်သောအခါ အရည်မမှီသောတရားသည် ဘယ်ကျမ်း ဘယ်စာ ဘယ်ပါဠိ

ဘယ်အဋ္ဌကထာမှာ ပါသည်ဖြစ်စေ၊ အမှန်ဟူသောနာမံကို မခံယူနိုင်တော့ချေ။

ထို့ပြင် ဤသုတ်၏ ထူးခြားချက် တခုရှိသေး၏။ ကမ္ဘာ၌ ပေ၊ ပေါက် ဖြစ်ထွန်းခဲ့သမျှသော ဘာသာရှင် အားလုံးတို့ သည် ဌာဝယဘုရားနှင့် မြဲသောအတ္တကို လက်သုံးပြု၍၊ ၎င်းတို့ တည် ထောင် သော ဘာသာ၏ အုဋ်မြစ်ကိုချကြခဲ့ ကုန်သည်။

ဤဗုဒ္ဓ ဘာသာ၏ အုဋ်မြစ်ဖြစ်သော ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန သည် ထိုဘာသာတိုင်း၏ လက်သုံးအခြေခံဖြစ်သော အချက် ကြီးများကို အလေးမပြု ဂရုမထားခဲ့ချေ။ ထိုမှတစ်ပါး မဟုတ် မမှန်သောအချက်များကို စွဲလမ်းတတ်သောဥပါဒါန်မှ ကင်း ခြင်း၊ ဌာဝယ ဘုရားနှင့် ကောင်းကင် ဘုန်းတို့ကို ဂရု မထား အရေးမစိုက်ခြင်း၊ ရုပ်ထု၊ ဆင်းဘုကိုးကွယ်မှု၊ နတ် ကောင်း နတ်ဆိုးတို့ကို အားထားယုံကြည် ပသမှု၊ မန္တာန် မန္တရား လိုက်စား ယုံကြည်မှု၊ ဆုတောင်း မတ္တာကို အား ထားမှု စသည်တို့မှ လွတ်ကင်းစင်ကြယ်ခြင်း တို့သည် အပို ထူးခြားချက်တို့ပင်ဖြစ်သတည်း။

ထို့ကြောင့် ဤသုတ်၌ ပါဝင်သော အချက် အလက်တို့ သည် ဘာသာ ရှင် အားလုံးတို့၏ တရားတို့တွင် အနက်နဲ အသိမ်မွေ့ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏။ အနှစ် အသား အပါဆုံး ဖြစ်ကြ ကုန်၏။ ၎င်းသည် ဘာသာအားလုံးကို စုပေါင်း သိကု်း၍ ထားသော ပုတီးကု်း၌ ပင်လယ်ကူး ပုတီးခေါင်း သဘွယ် ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ကမ္ဘာ့သရဖူ၌ အဘိုးအတန်ဆုံး အရောင် အလက်ဆုံး ရတနာအစစ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ကျွန်ုပ်တို့သည်

လူအများ နားလည်နိုင်လောက်သောစကား အသုံးအနှုန်းတို့
ဖြင့် ထိုသုတ်ကိုဘာသာပြန်ဆိုပေအံ့။

(ဓမ္မစက္က ပဝတ္ထန) တရားစကြာလှည့်

ချစ်သားတို့။ ။

အပူနယ်မှ လွတ်ထွက်၍ ကွက် ရရှိရန် အဟုတ်
ကြိုးပန်း ရှာဖွေသူများ သေ့ကွင်းရှောင်ဖယ်ရမည့်
အစွန်းနှစ်ဘက်ရှိကုန်၏။

ချစ်သားတို့။ ။

တဖက်စွန်းကား လူသား၏ ဓါတ်ကြိုက်ဖြစ်သော
(ဝါ) ယုတ်သော ညံ့သော ကြမ်းသော တမ်း
သော ပျော်မှု ပါးမှု ငါးပါးအာရုံ ကမဂုဏ်
လိုက်စားမှုဘက်သို့ အုပ်မနိုင်သိန်းမရ၊ သိမ်းမနိုင်
ချုပ်မရ အလွန်အကြူး စည်းလွတ် ကမ်းလွတ်
တရားလွတ် လိုက်စားခြင်း ပင်တည်း။

ချစ်သားတို့။ ။

အခြားအစွန်း တဖက်သော်ကား မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာ
ကို ပင်ပန်းစေတတ်သော နှမ်းနယ်စေတတ်သော
(ဝါ) နာကျင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော အကျင့်
ကြမ်း၊ အကျင့်မှားတို့ကို အားလျှော့ ကျင့်ကြံခြင်း
ပင် ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သားတို့။ ။

ထိုအစွန်း နှစ်ဖက်တို့၏ အလယ်၌ ကျယ်ပြော
ပြန့်ပြူးသော ဖြောင့်စင်း ညီညာသော ခလုတ်
ကံသင်း ဆူး ဖြောင့်ရှင်းသော အလယ်လမ်းစဉ်ကို

ငါ့ကိုယ်တိုင် သိရှိတွေ့မြင်ခဲ့လေပြီ။ ထိုလမ်းစဉ်
ကား အဘယ်နည်း? ကောင်းစွာ။

ချစ်သားတို့။ ။

ထိုလမ်းစဉ်ကား။

- (၁) မှန်သောအမြင်
- (၂) မှန်သောကြံစည်မှု
- (၃) မှန်သောနှုတ်မှု
- (၄) မှန်သောကိုယ်မှု
- (၅) မှန်သော အသက်မွေးမှု
- (၆) မှန်သော အားထုတ်မှု
- (၇) မှန်သော မှတ်သားမှု
- (၈) မှန်သော စိတ်တည်ငြိမ်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါး
နှင့် ပြည့်စုံသော လမ်းစဉ်ပင် ဖြစ်ချေသည်။

ချစ်သားတို့။ ။

ပထမဖြစ်သော ဒုက္ခသစ္စာ(၀၁)ဆင်းရဲမှန် ဟူမူ
ကား ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏။ ထို့အ
တူ ဒုစိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေရခြင်း တို့လည်း
ဆင်းရဲကုန်၏။ မလိုသောအရာကို ရခြင်း၊ လိုသော
အရာများနှင့် ကွေကွင်းရခြင်း။ အလိုမပြည့်ခြင်း
တို့သည်လည်း ဆင်းရဲပင် ဖြစ်ကြကုန်၏။

ချစ်သားတို့။

တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းနှင့် လိုရင်းဆိုရသော် စွဲလမ်းမှုနှင့်
တကွဖြစ်သော ရုပ်အစု နာမ်အစုတို့လည်း ဆင်းရဲ
ဒုက္ခပင်ဖြစ်ကြကုန်၏။

ချစ်သားတို့။ ။

ဤသည်တို့ကား ပထမ ဆင်းရဲမှန်ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သားတို့။ ။

ထိုဆင်းရဲဒုက္ခ အပေါင်း၏ အကြောင်းမှန် ဖြစ်သော ဒုတိယ သစ္စာကား အဘယ်နည်း?

ချစ်သားတို့။ ။

ဘဝအသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကာမအာရုံကို ခုံမင်တွယ်တာခြင်းနှင့် တကွသော (၀၁) ထိုဘဝ ဤဘဝတို့၌ ကြွေပျက်ခြင်းကို ရှာကြံတတ်သော အဓိပ္ပာယ်ကား လူသား၏ ကာမအာသာ ပြည့်စုံမှုအတွက် တောင့်တ စွဲလမ်းခြင်း(၀၂)အနာဂတ်ဘဝကို တောင့်တခြင်း ဟူသော စွဲလမ်းမှုပင် ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သားတို့။ ။

စွဲလမ်းမှုသည် ဒုက္ခဆင်းရဲ အပေါင်း၏ အကြောင်းမှန် ရေသောက်မြစ်ဖြစ်သော ဒုတိယ အကြောင်းမှန် ဖြစ်သတည်း။ ၎င်းကား အဘယ်နည်း?

- (၁) ကာမဆာခြင်း။
- (၂) ဘဝဆာခြင်း။
- (၃) ဘဝစီးစိမ်ကို ဆာခြင်းတို့ပင်တည်း။

ချစ်သားတို့။ ။

ထိုဆင်းရဲအားလုံး၏ ကုန်ဆုံးခြင်းဟူသော အကျိုးမှန်ဖြစ်သော တတိယ သစ္စာကား အဘယ်နည်း?

ချစ်သားတို့။ ။

ထိုတဏှာဟူသော စွဲလမ်း တပ်မက်မှု၏ မရှိခြင်း။ ကုန်ဆုံးခြင်း၊ ချုပ်ငြိမ်းခြင်း၊ အညွန့်မတွက်နိုင်ခြင်း၊ တဖန်ပြန်၍ မရှင်နိုင်ခြင်း (၀၃) ထိုစွဲလမ်းမှု ရေ

သောက်မြစ်ကို အပြီးတိုင် ဖြတ်တောက်လိုက်ခြင်း
ပင် ဖြစ်၏။

ချစ်သားတို့။ ။

ဤသည်ကား တတိယ အကျိုးတရား ဖြစ်သ
တည်း။

ချစ်သားတို့။ ။

ဒုက္ခဆင်းရဲ အားလုံး၏ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ဖြစ်စေ
တတ်သော စတုတ္ထ အကြောင်းမှန်ကား အဘယ်
နည်း?

ချစ်သားတို့။ ။

(၁) စွဲလမ်းခြင်း ယုံမှားခြင်းတို့မှ ကင်းသော အမြင်
မှန်မှု

(၂) မြင့်မြတ်သော အထက်တန်းစား လူ့အဖိုးတန်
တို့နှင့်သာ ထိုက်တန်သော မှန်သော ကြံစည်
တွေးတောမှု

(၃) ကြင်နာခြင်း ဖြောင့်မှန် ပွင့်လင်းခြင်းနှင့် တကွ
သော မှန်သောပြောဆိုမှု

(၄) ငြိမ်းသောယာခြင်း၊ ရိုးဖြောင့်စင်ကြယ်ခြင်း၊ ချစ်
ခင်သနားခြင်းနှင့် ယှဉ်သော မှန်သောလုပ်ကိုင်မှု

(၅) သက်ရှိသတ္တဝါ တို့အား ထိခိုက် နာကျင်စေခြင်း၊
သေကြေပျက်စီးစေခြင်း၊ အကျိုးဆုတ်ယုတ်စေခြင်း
တို့မှ ကင်းသော မှန်သော အသက်မွေးမှု

(၆) မိမိကိုယ်တိုင် လေ့ကျင့်ခြင်း၊ အုပ်ထိန်းခြင်း၊
စောင့်စည်းခြင်းနှင့် တကွသော မှန်သော အား
ထုတ်မှု

(၇) ပေါ့ပါးလျင်မြန် သွက်လက်သော သိမ်းချုပ် ထိန်း
အုပ်၍ ထားသော မေ့လျော့ ပျောက်ပျက်ခြင်း
မရှိသော မှန်သော မှတ်သားမှု

(၈) ဘဝ၏ အဖြစ်အပျက်အမှန်ကို စဉ်းစား ကြံစည်
ခြင်းဖြင့် ရရှိအပ်သော မှန်သောစိတ်၏ တည်ငြိမ်မှု
ဟူသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အလယ်လမ်းတရား အစု
ပင်၊ ဒုက္ခဆင်းရဲခြင်း၏ ဇာတ်သိမ်းရန် အကြောင်း
မှန်ဖြစ်သတည်း။

ချစ်သားတို့။ ။

ဤသည်ကား ဒုက္ခ သစ္စာ ဆင်းရဲမှန်ဖြစ်၏။ ထိုဆင်းရဲ
မှန်ကား ပိုင်းခြားသိမြင်ရမည့် သဘောတရား ဖြစ်၏။
၎င်းကို ငါသည် ပိုင်းခြားသိမြင်ခဲ့ပြီ။

ချစ်သားတို့။ ။

ဤသည်ကား ဒုက္ခသမုဒယ ဆင်းရဲ၏အကြောင်းမှန်
ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းမှန်ကား ပယ်ဖျတ် တိုက်ဖျက်
ပစ်ရမည့် သဘောတရားတည်း။ ၎င်းကို ငါသည်
တိုက်ဖျက်ပယ်ဖျတ်၍ပြီးခဲ့ပြီ။

ချစ်သားတို့။ ။

ဤသည်ကား ဒုက္ခနိရောဓ ဆင်းရဲ ကင်းငြိမ်ခြင်းအမှန်
ဖြစ်၏။ ၎င်းကား အာရုံပြုရမည့် သဘောတရား ဖြစ်၏။
၎င်းကို ငါသည် အာရုံပြု၍ပြီးခဲ့ပြီ။

ချစ်သားတို့။ ။

ဤသည်ကား ဒုက္ခနိရောဓ ဂါမိနီ ပဋိပဒါ ဆင်းရဲငြိမ်းရာ
လမ်းစဉ်မှန်ဖြစ်၏။ ထိုလမ်းစဉ်မှန်ကား လက်တွေ့လုပ်

ကိုင်ရမည့် သဘောတရားဖြစ်၏။ ၎င်းကိုငါသည် လက်
တွေ့သုံးသပ်လုပ်ကိုင်၍ ပြီးခဲ့ပြီ။

ဤသို့ သိမြင်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ရှေးက ကြားမှမကြား
ဘူးသော သဘာဝဓမ္မ တို့နှင့် ပတ်သက်၍၊ ငါဘုရား၌
မျက်စိပွင့်ခဲ့ပြီ။ အသိဥာဏ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ပညာထွန်းခဲ့ပြီ။
ဝိဇ္ဇာပေါက်ခဲ့ပြီ။ အလင်းရောင်တောက်ခဲ့ပြီ။

ချစ်သားတို့။ ။

ဤအမှန်လေးချက်ကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ထင်လင်း
သေချာ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါ
ကိုယ်တို့ မသိမမြင်ခဲ့သေး။ ထိုမျှလောက်သောကာလ
ပတ်လုံး ငါသည်ဤမြေပြင်ရော ကောင်းကင်ဘုံနန်း၌ပါ
အဘုမရှိသောထိုးထွင်း၍ အမှန်မြင်တတ်သော ဥာဏ်ကို
မရခဲ့သေးချေ။

ချစ်သားတို့။ ။

ယခုသော် တမူကား ငါသည်ထိုဥာဏ်အလင်းရောင်ကို
ရရှိခဲ့ချေပြီ။ ထိုဥာဏ်အလင်းရောင်သည်ငါ၏စိတ်ဓါတ်၌
ကိမ်းဝပ်ခဲ့ပြီ။ ငါ၏စိတ်သည်အမှောင်ကင်း၍ အလင်း
သို့ရောက်ခဲ့ပြီ။ ငါ၏လွတ်လပ်မှုကား မလှုပ်ရှားမသိမ်း
ယိုင်တော့ပြီ။

ချစ်သားတို့။ ။

ဤကား ငါ၏နောက်ဆုံးဘဝဇာတ်ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဘဝသစ်
တဖန်ဖြစ်စေတတ်သောဘဝရေသောက်မြစ်ကို လက်စ
သတ် ခုတ်ဖြတ်ပြီးခဲ့လေပြီ။

ဤကား ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ “ဓမ္မစက္က ပဝတ္တန” သုတ်ကို
အကျဉ်းချုပ် အများနားလည်လွယ်အောင် ဘာသာပြန်ဆို

ချက်ဖြစ်၏။ ဤသုတ်၏လိုရင်းအချုပ်ကားအကြောင်းအကျိုးမှ
တပါး အခြားဘာမျှမရှိဟူသောအချက်ဖြစ်၏။

အကြောင်းအကျိုးမှ လွတ်သော(ဝါ)ကင်းသော အရာ
သည် အမှန်မဟုတ်ဟူသော အချက်ကို လက်ညှိုး ညွှန်ပြ
လေသည်။ ၎င်းသုတ်သည် တို့လှကျဉ်းလှ၍ လွယ်မယောင်
တိမ်မယောင် ထင်ရစေကာ ဗုဒ္ဓဘာသာတရား အားလုံးကို
သိမ်းကြုံးမိခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်တရားရော အဘိဓမ္မာပညာပါ
အကြုံးဝင်ခြင်း တို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ အခြေခံ ဖြစ်ထိုက်
လေသည်။ အထပ်ထပ်ဖတ်၍ အကြိမ်ကြိမ် ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်
ဖြင့် စဉ်းစားဖို့လိုလေသည်။ ဤသို့ဖတ်၍စဉ်းစားတွေးတော
မိလေလေ၊ နက်နဲ၍သွားလေလေဖြစ်သော သုတ်ပင်ဖြစ်၏။

မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင် ဥာဏ်ကို အသုံးမပြုသူ၊ စဉ်းစား
တွေးတောခြင်း ကင်းသူများ အဖို့၊ အမြင်နက်၍အသိခက်
သောတရားဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အိုအချင်းလူသား၊ အထပ်
ထပ်ဖတ်၍အကြိမ်ကြိမ် စဉ်းစားလော့။ အမှန်သို့ထိရောက်
အောင်ကြံလော့၊ စည်လော့၊ ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ကို အသုံးပြု၍
တွေးတောပါလေလော့။

“လူ ကျင့်ဝတ် တရားများ”

ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ မူလအခြေခံတရားများကို၊ ကျွန်ုပ်
တို့ရေးပြီးခဲ့လေပြီ။ ၎င်းတို့ကို ထောက်ဆခြင်း အားဖြင့်
မင်္ဂလာ အခမ်းအနားလုပ်ခြင်း၊ နတ်ကို ကိုးကွယ်ပသခြင်း၊
ဗေဒယုံခြင်း၊ သိုက်တပေါင်ကို အားကိုးခြင်း၊ ယတြာချေ
ခြင်း၊ ဂါထာမန္တရား မန်းမှုတ်ခြင်း၊ တန္တရဝါဒီ ဂိုဏ်းသုံး
ပရိတ်တွေကို ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်း စသည်တို့ဖြင့်

လူသား၏ ကောင်းဆိုးနှစ်ဝ နှစ်ဌာနသော အကျိုးကိုပြီးစေ
နိုင်သည်ဟူသော အယူဝါဒမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ မရှိကြောင်း
ထင်လျားချေပြီ။

သို့ရာတွင် ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ခေါ်ဆိုကြသော
လူတို့သည် ထိုထိုများစွာသော ယုတ္တိယုတ္တံာ ကင်းမဲ့သော
အရာများကို ပြုလုပ်နေကြပါကော ဟူ၍ မေးဘွယ်ရာရှိ၏။
အဖြေကား ၎င်းတို့ပြုလုပ်နေခြင်းကား ဘာသာရေးမဟုတ်၊
စင်စစ်မှာ လူမျိုးဆိုင်ရာ (ဝါ) ဒေသန္တရဆိုင်ရာ ထုံးစံလေ့
များသာဖြစ်ချေသည်။

ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်ကင်းမဲ့သော ထုံးစံ အလေ့အလာများ
ကို ယုံကြည်စွာ လိုက်နာ ပြုကျင့် နေကြခြင်းသည်လည်း
ဥာဏ်ပညာ အလင်းရောင်ကို မရမသးသောကြောင့်သာ
ဖြစ်ခဲ့၏။ အကြင်အခါ စဉ်းစား ဆင်ခြင်တတ်သော ဥာဏ်
အလင်းပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ အမှောင်ခမာထိုထိုများလှစွာ
သော ထုံးစံဓမ္မတာတို့သည် အလိုအလျောက် ကွယ်ပျောက်
ချုပ်ငြမ်းခြင်းသို့ ရောက်ချေမည်။

မှန်လှ၏။ ဗုဒ္ဓဂေါတမ ၏ ဝါဒကား မဖြစ်နိုင်တာတွေ
စိတ်ကူးနှင့်သာ ရူးရသော အရာတွေကိုသာ မြှော်မှန်းပြီး
အကဏ္ဍ်း လမ်းသွားသလို စမ်းတဝါးဝါး ပြုလုပ်နေရန်
မဟုတ်။ အဟုတ်ကား၊ စိတ်နိုင်ဉာဏ်ပိုင် ကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်၍
ဖြစ်သော ချက်ချင်းလက်ငင်း အကျိုးအာနိသင်ကို ဖြစ်စေ
နိုင်သော လုပ်ငန်းပင် ဖြစ်သတည်း။

ဗုဒ္ဓဂေါတမ သည် စိတ်ကူးစိတ်တန်းဖြင့် လေဖန်းဒန်းစီး
ရသကဲ့သို့သော အလုပ်မျိုးကို အလွန်စက်ဆုပ်တော်မူခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် ဌာဝယဘုရားကို၎င်း၊ ဖြဲသောအတ္တဇီဝကို၎င်း၊ သူ၏တရားနယ်ပယ်မှ ဖယ်ထုတ်ပြီးလျှင်လက်တွေ့လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာတရားကိုသာ ဟောကြားခဲ့လေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် လူသားအားလုံးနှင့်ဆိုင်သော(ဝါ) နှာခေါင်းချွန်ပြား အသားဖြူမဲ မခွဲခြားပဲ၊ လူသားအများနှင့် ဆိုင်သော လူ့ကျင့်ဝတ်ငါးပါးကို ရှေးဦးစွာဟောပြခဲ့၏။ ၎င်းကား။

- (၁) သတ္တဝါ၏အသက်ကို မသတ်ခြင်း။
- (၂) သူတပါး၏ပစ္စည်းဥစ္စာကို မခိုးခြင်း။
- (၃) ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော အကျင့်စာရိတ္တရှိခြင်း။
- (၄) မှန်သောစကားကိုဆိုခြင်း။
- (၅) မူးယစ်စေတတ်သော အစာရေစာမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတို့ပင် ဖြစ်၏။

၎င်း လူ့ကျင့်ဝတ်ငါးပါးကို လူသားတိုင်းလိုက်နာရမည်။ လိုက်နာခြင်းဖြင့် မွန်မြတ်သော အကျိုးကို လက်ငင်းဒိဋ္ဌခံစားရချေမည်။ ယခုခေတ်၌ ဤလူ့ကျင့်ဝတ် ချို့တဲ့သော လူမျိုးကို လူရိုင်းဟု ခေါ်ဆိုလေသည်။

ဤငါးပါးမှ တပါးသော လူ့ကျင့်ဝတ် တရားတို့လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆိုင်ရာ ပိဋကတ်တို့၌ များပြားစွာ ရှိကြကုန်သေး၏။ ၎င်းတို့သည် မယဉ်ကျေးသေးသောလူသားအတွက် များစွာ အဖိုးတန်သော ကြောင့်၎င်း၊ ယဉ်ကျေးပြီးသော လူသား ၏ တိုးတက်ရေး၌ အားပေးတံပမာ ဖြစ်သော ကြောင့်၎င်း။ အကျဉ်းမျှ မဖော်ပြပဲ မဖြစ်နိုင်ချေ။

- (၁) လိုချင်တပ်မက်ခြင်း၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ခြင်းကို ဖျောက်ဖျက်နိုင်ခြင်းသည် မွန်မြတ်လှ၏။

(၂) ချစ်ခင်ခြင်းလောကနှင့်လောကသားတို့၏ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ တိုးတက်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းသည် ဘာသာတရားအမှန်ဖြစ်၏။

(၃) အသင်တို့သည် အဘယ် ဘာသာကိုပင် ယုံယုံ။ ထိုသင်တို့ ယုံကြည်သော ဘာသာအားဖြင့် ပူမှုငြိမ်း၍ဧမူကို ၎င်း၊ သည်းခံခြင်းကို၎င်း၊ ရောင့်ရဲခြင်းကို၎င်း၊ ကြည်သာရွှင်ပျခြင်းကို၎င်း ဖြစ်စေနိုင်၏။ ၎င်းကားတရားဖြစ်၏။

(၄) ဆင်းရဲမွဲတေနေသော သူတို့အား ပေးကမ်းသည့် ဒါနကို အမြတ်ဆုံးဟု ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်က ချီးမွမ်းတော်မူ၏။

(၅) ငါ့အား ခစား ဆီးကပ် လိုသူများသည် လူမမာ ဂီလာနကို ဖေးမ ကူညီပြုစုခြင်းဖြင့် ထို ဆည်းကပ်လိုမှုကို ပြီးစေရာ၏။

(၆) မှန်သောတရားကို ကျင့်ကြံသူ၏စိတ်၌နိဗ္ဗာန်တရား တည်ရှိခဲ့၏။

(၇) အလိုမီး အမျက်မီး အမှောင်မီး ဧပြိမ်းသောအခါ နိဗ္ဗာန် အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်လေသည်။

(၈) ကျန်းမာ ခြင်းသည် အကောင်းဆုံး လာဘ်ဖြစ်၏။ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်းသည် အမြတ်ဆုံးရတနာဖြစ်၏။ စိတ်၏ ဧပြိမ်းမှုသည် အမြင့်ဆုံးချမ်းသာဖြစ်၏။

(၉) အမှန်တရားကို ဟောပြောခြင်းသည်။ အမြတ်ဆုံး အလှူဖြစ်၏။

(၁၀) မိမိကိုယ်ကို အောင်နိုင် ခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး သော အောင်ခြင်းမင်္ဂလာဖြစ်၏။

(၁၁) အမျက်ထွက်သူကို ချစ်ခြင်း မေတ္တာဖြင့် အောင်လော့၊ ဆိုးယုတ် သူကို ကောင်းမြတ်သော အမှု အရာဖြင့်

အောင်လော့။ လိမ်လည်တတ်သူကို အမှန်ဖြင့် အောင်မြင်လော့။ ကပ်စေးနဲသူကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် အောင်မြင်လော့။

(၁၂) ရန်သူ ဟူသမျှကို ရန်တုံ့ခြင်းဖြင့် မအောင်နိုင်။ လက်စားမချေခြင်းဖြင့်သာ အောင်မြင်နိုင်လေသည်။

(၁၃) စင်ကြယ်သော နှလုံး၊ အချစ်ဓါတ်ဖြင့် ထုအပ်သော စိတ်ကိုထား၍ သူတပါးတို့အား နှိပ်စက်ကာလူ မပြုရ။ ကိစ္စအားလုံးကို ကိုယ်ချင်းစာထား၍ ပြုကျင့်ရာ၏။

(၁၄) ဗဒ္ဓိသန္ဓေအားဖြင့် မြင့်သူမြတ်သူ ယုတ်သူမာသူ မဖြစ်နိုင်၊ မရှိနိုင်။ စင်စစ်မှာ ကိုယ်ကျင့် တရားဖြင့် အယုတ်အမြတ်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်၏။

(၁၅) မိဖတို့ကို ကိုင်းညွတ်ရိသေခြင်း၊ သားမယားတို့ကို ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အပြစ်ကင်းသော အသက်မွေးမှုရှိခြင်း တို့သည် ထွဋ်မြတ်သော ကြက်သရေများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

(၁၆) မိမိတို့ကိုယ်ထည့်၏ ချမ်းသာရေးအတွက် သူတပါးကို ညှဉ်းပန်းသူသည် ချမ်းသာစစ်ကို မတွေ့နိုင်။

(၁၇) အားလုံးသော သက်ရှိသတ္တဝါတို့ကို ချစ်လော့၊ သနားလော့၊ ၎င်းတို့၏ချမ်းသာသုခ တိုးတက်ရေးအတွက် အားထုတ်လော့။

(၁၈) မိမိ၏ ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ကို နိုင်အောင် ထိန်းအုပ်သိမ်းချုပ်လော့။ ၎င်းတို့ကို အောင်နိုင်သူသည် တကမ္ဘာလုံးကို အောင်နိုင်သူထက် ပိုမိုမြင့်မြတ်၏။

(၁၉) ရွှေငွေနှင့် အခြားစည်းစိမ် ဥစ္စာတို့သည် အများသတ္တဝါ၏ အကျိုးငှာ သုံးနိုင်သော်သာ မြင့်မြတ်သော ကြက်သရေ မင်္ဂလာကို ဆောင်စွမ်းနိုင်ကြလေသည်။

(၂၀) ငါနှင့် သူတပါးကို တသားသည်း ဖြစ်အောင် ဥာဏ်မျက်စိဖြင့် ရှုကြည့်လော့။ ထိုသို့ ထင်မြင်အောင် ကြည့်ရ၍ သူတပါးတို့အား နာကျင်မှု စိတ်မရွှင်မှု မဖြစ်စေ ဆဲ ကြည့်ရှင် ချမ်းသာ ဖြစ်စေရာ၏။

(၂၁) ငါ၏အလုပ်သည် ငါပိုင်ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ငါ၏ အမွေအနှစ်ဖြစ်၏။ ၎င်း၏အကျိုးမှ ငါပြေးရှောင်၍ မလွတ်နိုင် ထို့ကြောင့်ကောင်းသောအလုပ်ကိုသာ ကြိုးစား၍လုပ်ကိုင် ပါလော့။

(၂၂) မိမိ၏ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အခြားသူကို အားကိုးအားထား မပြုပါနှင့်။ မိမိကိုယ်တိုင် အားထုတ် ပြုလုပ်မှသာလျှင် ထိုလွတ်လပ်ခြင်း၏ အရသာ ကို ခံစားနိုင်၏။

(၂၃) ရေချိုရေငံ ရေမွှေး ရေနံတို့ဖြင့် မိမိစိတ်ကို မစင် ကြယ်စေနိုင်။ ကောင်းမြတ်သော လုပ်ငန်းဖြင့်သာ ၎င်းကို စင်ကြယ်စေနိုင်၏။

(၂၄) အနာဂတ် ချမ်းသာသုခနှင့် လာဘ်လာဘကို မြှော်လင့်တောင့်တမှုမရှိပဲပေးကမ်းစွန့်ကြဲရာ၏။

(၂၅) ချမ်းသာခြင်း မဲ့တေခြင်း ဂုဏ်ရှိခြင်း မဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်း ထင်လျှားခြင်း မှေးမှိန်ခြင်း ပူခြင်း ခြေင်းစသည်တို့ကြောင့် မဘုန်လှုပ်သူသည်လူမြတ်ဖြစ်၏။

ဤသည်တို့ကား ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ လူကျင့်ဝတ်တရား တို့၏ သဲလွန်စမျှသာဖြစ်ချေသည်။ ထိုထက် များမြောက်လှ သောလောကကျင့်ဝတ်တို့ကို အလိုရှိသူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဆိုင်ရာ ပိဋကတ်များကိုကြည့်ရှုသင့်ပေသည်။ ဤလူကျင့်ဝတ် တရားများကိုဘာသာတိုင်း၌ ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့မြင်ရကုန်သည်။

သို့ရာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ထူးခြားချက်ကား၊ ထိုလူကျင့်
ဝတ်အတိုင်း နေထိုင်သူအား ဌာဝယ ဘုရားက ဆုတောင်း
လာဘ်တော် ပေးသည်ဟူသောအချက်ကို အသိအမှတ်မပြု
ခြင်းပင် ဖြစ်သတည်း။

ဆိုသင့်စွာ။ အခြားဘာသာဝင်တို့သည် ကောင်းမြတ်သော
လူကျင့်ဝတ်တရားကို ကျင့်ကြံနေကြကုန်၏။ အပြစ်ကင်းသော
လုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်အားထုတ်နေကြကုန်၏။ သို့သော် ဌာဝယ
ဘုရား၏ အလိုတော်မပါဘဲ၊ ပြည့်စုံခြင်း ကောင်းမြတ်ခြင်း
စသည် မဖြစ်နိုင်ဟု အယူရှိကြကုန်၏။ အလုပ်ကိစ္စတည်
သည်စည်းစနစ်ကျနစွာ လုလ္လဝိရိယဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်
မှုကြောင့် ပြီးမြောက်ခြင်းသို့ ရောက်သည် မဟုတ် (ဝ၊မီး
လူတယောက်သည် မြင့်မြတ်သော လူကျင့်ဝတ်တရားတို့
ကို ရှိသေစွာ လိုက်နာ ကျင့်ကြံခြင်းကြောင့် မြင့်မြတ်ခြင်း
သို့ ရောက်သည်မဟုတ်။ အဟုတ်သော်တမူကား ဌာဝယ
ဘုရား၏ အလိုတော်ကြောင့်သာ အလုပ်ကိစ္စလည်း ပြီးမြောက်
ရ၏ လူလည်း မြင့်မြတ်လာရ၏ဟု ယုံကြည် နေကြကုန်၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ကမူ ကိုယ်အား ကိုယ်ကိုးမှုသည်
မြင့်မြတ်၏ ကိုယ်ကျင့်ဝတ်၊ ကိုယ်ကျင့်သော် မြင့်မြတ်လာ
ရ၏။ သူတပါးကို ယုံ၍ နေ၊ ကို ခုန်ဆွဲခြင်းသည် ရယ်ဘွယ်သာ
ဖြစ်၏။ ဤခြားနားချက်ကား ကြီးကျယ်လှစွာ၏။ အလုပ်တခု
ကို ကိုယ်တိုင် လုပ်မှပြီးခြင်းသည် လောက၌ ထင်လျားပါ
လျက် အခြားသူတို့၏အလိုကြောင့် ပြီးရသည်ဟု ယုံကြည်
နေမှုတွေ ရှိနေသေးသောကြောင့် ကမ္ဘာ၏ ပညာအဆင့်
အတန်းထင်သလောက် မမြင့်သေးကြောင်းမှာ ထင်လျား

ကည်း။

“ခရစ္စယံ ဘာသာ”

ရေနှစ် ရေဖြန်း (၀၇) စာဖြူ စာနီ အလီလီသော ခရစ္စယံ ဝါဒီအပေါင်းတို့၏အားကိုးအားထားရာကျမ်းစာကားသမ္မာ ကျမ်းပင်တည်း။ ၎င်းကိုဓမ္မဟောင်းနှင့် ဓမ္မသစ်ဟူ၍ နှစ်ပိုင်း ခွဲခြားထားလေသည်။ ဓမ္မဟောင်းကား ဖဘုရားခေါ်ဌာဝယ ၏ မုက္ခပတ်တော်ဖြစ်၍ အစပထမ၌ဟော၏ ဘာသာဖြင့် ရှိခဲ့၏။ ၎င်းတွင်ကျမ်းစာ အရေအတွက်အားဖြင့် ၃၉ ကျမ်း ပါဝင်၏။ ၎င်းဓမ္မဟောင်းပါ ကျမ်းများ၌ အခဏ်းပေါင်း ၂၉ ခဏ်း၊ လင်္ကာအပိုဒ်ပေါင်း ၂၃၂၁၄ ပါဝင်လေသည်။ အဟူဒီ တို့ကမူ အပို ခရစ်ဖါမည်သော ၁၄ ကျမ်းကိုပါဓမ္မ အဟောင်း၌ ထည့်သွင်း ရေတွက်လေသည်။ ၎င်းတို့ကား ။

(၁) အိစဒြိ ပထမစာစောင် ။

(၂) အိစဒြိ ဒုတိယစာစောင် ။

(၃) တိုဗစ် ။

(၄) ယုဒိသ ။

(၅) အိစသာ နောက်ဆက်တွဲ ။

(၆) ရှောလမုံပညာ ။

(၇) အိကလက် ဆိယက်စတပ် ။

(၈) ပရုစံ ။

(၉) သူငယ်သုံးဦး၏ဓမ္မသိချင်း ။

(၁၀) သုသန္ဓ ရာဇဝင် ။

(၁၁) ပေလနှင့်ဒရက်ဂုံ ။

(၁၂) မာနဿမေတ္တာစာ ။

(၁၃) မက္ကာဗီ ပထမစာစောင် ။

(၁၄) မက္ကာဗီ ဒုတိယစာစောင်တို့ ဖြစ်သတည်း ။

၎င်းတို့သည် ဂရိဘာသာဖြင့် ရှိသောဆက် ပတူဂျင်း ခေင်္ဂဇ္ဈဟောင်း၌၎င်း။ ဗွာလဂိတ်ခေင်္ဂဇ္ဈဟောင်း၌၎င်း။ ပါရှိခဲ့ကြစေကာ ယခုခေတ်သုံး အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ခေမ္မဟောင်းမှမူပယ်ထုတ်ခြင်းကိုခံကြရလေကုန်ပြီ။

ဓမ္မသစ်ကား အစပထမ၌ဂရိဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော ကျမ်းဖြစ်၍ကျမ်းပေါင်း ၂၇၊ အဏ္ဏန်းပေါင်း ၂၆၁ လင်္ကာအပိုဒ်ပေါင်း ၇၉၅၉ ပါရှိသော ကျမ်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ အားဖြင့် သမ္မာကျမ်း တစောင်လုံး၌ ပုဒ်ရေ-၇၇၄၆၈၀ ပါရှိ၍ ယေဟောဝါ ဟူသော ဌာဝယဘုရား၏ ငယ်နာမည် ၉၈၅၆ ကြိမ်ပါရှိလေသည်။

ဆက်ပတူဂျင်ခေင်္ဂဇ္ဈဟောင်း ကျမ်းကို ပတို လမီး ဖိလေဒေလဖက်၏ အမိန့်အရ(၇၂)ယောက်သော ဘာသာ ပြန်ဆရာကြီးတို့သည် ခရစ်မပေင်မီ အနှစ် ၂၀၀(ဝါ) ၃၀၀ ခန့်က အလိသန္ဒမြို့၌ ဂရိဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ကြလေသည်။ ဗွာလဂိတ် သမ္မာကျမ်းကား ခရစ်သက္ကရာဇ် ၄၀၀ ၌ ဂျာရုန်း မည်သော ဆရာကြီးသည် လယ်တင် ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့သောကျမ်းဖြစ်၏။ ဂျွန်ဝိုင်ကလစ်ဖ်သည် ၁၃၈၀ ခုနှစ်၌ဗွာလဂိတ်သမ္မာကျမ်းကိုရှေးဦးစွာ အင်္ဂလိပ် ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့၏။ မူရင်းဖြစ်သော ဟေဗြဲဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူကားဝိလျံ တင်ဒေလီဖြစ်၍ ၁၅၂၅-၃၄ ခုနှစ်၌ပြီးမြောက်အောင် ပြုပြင်ခဲ့လေသည်။ တဖန် ၁၆၀၁ ခုအင်္ဂလန်ပြည်ရှင်ပထမမြောက် ဂျိမ်းဘုရင်၏ လက်ထက်၌ ဘုရင်၏အမိန့်ဖြင့်အများသုံးအတည်ပြုရန်အားလုံးပြင်ဆင်၍ အသစ် ဘာသာ ပြန်ဆိုပြန်လေသည်။ ၎င်းကားယခုအခါ အများအသုံးပြုနေကြသောသမ္မာကျမ်းစာပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် သက္ကရာဇ် ၁၉၀၀, ကုန်ခါနီးသို့ ရောက်သော အခါ ထိုသမ္မာကျမ်းကို အသစ်တဖန် မွမ်းမံ ပြင်ဆင်ပြန်လေသည်။ သို့သော်ဂျိမ်းဘုရင်၏ လက်ထက်၌ ပြင်ဆင်သောကျမ်းနှင့် များစွာထူးခြားခြင်း မရှိချေ။

ခရစ္စယံဝါဒအကျဉ်းချုပ်

ခရစ္စယံဘုရားနှင့် တရားကို မရေးသားမီ အများသော သုတေသီပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလွယ်တကူ သိမြင်နိုင်စေရန် ထိုခရစ္စယံဘာသာ၏ အတိုချုပ်ကို ဤနေရာ၌ ရေးသားဖော်ပြရသော် များစွာ သင့်လျော်ပေရာ၏။ ထို့ကြောင့် ရှုလော့၊ ကြည့်လော့။ ခရစ်သက္ကရာဇ် မစမီ နှစ်ပေါင်း ၄၀၀ ၄ နှစ် အခါက ယေဟောဝါ အမည်ရှိသော ဌာဝယ ဘုရားသည် ဤကမ္ဘာ လောကဓါတ်ကြီး တခုလုံးနှင့် အတွင်းရှိ အရာအားလုံးကို ဖန်ဆင်းခဲ့လေသတတ်။ သူသည် လူထီးကို ရှုံ့ရုပ် ပြုလုပ်၍ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ ထိုရှုံ့ရုပ်လူ၏နာခေါင်း တွင်းသို့ လေမှုတ်သွင်းခြင်းဖြင့် အသက်ရှိသောလူအဖြစ်သို့ရောက်စေခဲ့၏။

လူမ,ကို လူထီး၏နံရိုးတချောင်းဖြင့် ထုလုပ်ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ မြေကြီး ကောင်းကင်-- နေ-- လ-- ကြယ်-- တာရာ-- ရေ-- လေ သစ်ပင် တော-- တောင်နှင့် တကွ၊ အားလုံးသော သားတိရစ္ဆာန်များကိုမူ “ဖြစ်စေသတည်း” ဟူသောစေတလုံးဖြင့်သာ ဖန်ဆင်းခဲ့၏။

ထိုလူထီးနှင့်လူမကို ဌာဝယသည်အီဒင်ဥယျာဉ်အတွင်း၌ ထားခဲ့၏။ အသိဥာဏ်ကို ပေးတတ်သောအပင်မှ ဥာဏ်သီးနှင့် အသက်ပင်မှ အသက် သီးကို မစားရန် တားမြစ်ထားခဲ့သည် သို့ရာတွင် စာတန်ခေါ် မာရ်နတ်၏ သွေးဆောင်

ဖြားယောင်း ချက်ကြောင့်၊ ထိုလူ ၂ ဦးတို့သည် ဌာဝယံ
 ဘုရား၏အမိန့်ကိုဖိဆံတော်လွန်၍ ဥာဏ်သီးကို ခိုးယူစားကြ
 ကုန်ပြီ။ ထို့ကြောင့် သူတို့ ၂ ယောက်သည် အသိဥာဏ်ကို
 ရလောကြကုန်သော ဟူ၏။ ထိုအကြောင်းကို သိသော အခါ
 ဌာဝယံ ဘုရားသည် သွေးဆောင်သူ မာရ်နတ်ကို ကျိန်ဆဲ၍
 လူ ၂ ယောက်ကိုလည်း အပြစ်ဒဏ်ခပ်ပြီးသော် ဥယျာဉ်
 အတွင်းမှ နှင်ထုတ်လိုက်လေသည်။ ထိုနေ့နံနက်ပေါင်း ၁၅၀၀
 ခန့်ကြာသောအခါ လူသတ္တဝါ၏ညစ်ညမ်းဆိုးသွမ်းမှုကို၎င်း၊
 တော်လွန်ဖိဆံမှုကို၎င်း၊ သည်းမခံနိုင်သော ဌာဝယံ ဘုရား
 သည် နောဇနှင့်တကွသောလူ(၈)ယောက်၊ ဘိရစ္ဆာန်အမျိုးမျိုးမှ
 ဖို-မ တကောင်စီမှတစ်ပါး အခြားသောသူ၏သားသမီးများကို
 ရေဘေးဖြင့် သတ်ဖြတ်တော် မူခဲ့သော ဟူ၏။ ထိုနောက်
 ဌာဝယံသည် အဗရဟံးအမှူးရှိသော ရဟူဒီလူမျိုးတို့ကို
 ရွေးချယ်၍ သူတို့ကို တရားဥပဒေများလုပ်ပေးခဲ့၏။ သူသည်
 ၎င်းတို့ကို ယဉ်ကျေးအောင် ကြိုးစားခဲ့၏။ သူသည် ၎င်းတို့
 အတွက် အရာအားလုံးကို အုပ်စိုးနိုင်သော သခင်အဖြစ်သို့
 ရောက်အောင်ကြံဆောင် ကြိုးစားခဲ့၏။ သို့သော် ၎င်းတို့သည်
 ကျွန်အဖြစ်ဖြင့်သာ ရောင့်ရဲခဲ့ကြရကုန်ပြီ။

သူသည်သူ၏အလိုဆန္ဒကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ထင်ရှား
 ဖော်ပြခဲ့၏။ သူသည်များစွာအံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော တန်ခိုး
 ဗျာဒိဟာများကို ပြုလုပ်ခဲ့လေ သတတ်။ သို့သော် သူသည်
 မအောင်မြင် ခဲ့ချေ။ နောက်ဆုံး၌ သူသည် လူသတ္တဝါကို
 တိုးတက်ယဉ်ကျေးအောင် ပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင် ကြောင်းကို
 သိမြင်လာသောကြောင့်၊ လူဝင်စားဇာတ်ကိုခင်းရန်စီမံရပြန်
 လေသည်။

ထို့ကြောင့်သူသည် အပျိုစစ်မာရီ၏ ဝမ်းတိုက်၌ ကိမ်းအောင်း ဖွားမြင်ခြင်းဖြင့် လူ၏အသွင်ကို ယူခဲ့ရပြန်၏။ သူသည် ပါလေတီနမှာ နေထိုင်၍ အသက် ၃၀ အရွယ်တွင် ဌာဝယ၏ သတင်းကောင်းကို စတင်ကျေညာ ခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် ထိုနယ်ပယ်တလျှောက်သို့ လှည့်လည်၍ သုံးနှစ်ခန့် ဧဝံဂေလိတရားတော်ကို ဟောကြား ခဲ့လေသည်။

သူသည်လည်းအဖဘုရားကဲ့သို့ပင် တန်ခိုးအမျိုးမျိုးကိုပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။ သူသည်တရံအခါ လူသေများကို အသက်သွင်းပေးခဲ့သကဲ့သို့ အကဏ္ဍများကို အလင်းရ စေ ခဲ့သကဲ့သို့ နားပင်းသူများကို ကြားနာခွင့်ရစေခဲ့သကဲ့သို့ ဆွံ့အသောသူများကို စကားပြောစေ၍ ခြေလက် သေသူများကို လမ်းရှောက် စေခဲ့လေသကဲ့သို့ ဤသို့စသည်ဖြင့် လောကသားတို့၏အကျိုးကို သည်ပိုး ရှက်ဆောင်နေစဉ် ရဟူဒီတို့သည် သူ့ကို ဘုရားသခင်အား ပြစ်မှားသောအမှုဖြင့် စွပ်စွဲကြလေကုန်ပြီ။ နောက်ဆုံး၌ လူအများ၏ သဘောတူညီချက်အရ ဖိလိတ် ဘုရင်ခံသည် သူ့ကို သူ ခိုး နှစ် ယောက်၏ အလည်ကြား၌ လက်ဝါးကပ်စင်တင်၍ သတ်စေဟု အမိန့်ချမှတ်လိုက်လေသည်။

သို့ရာတွင် ခရစ္စယံတို့ကမူ သူသည်သူ့အား ယုံကြည်ကိုးစားအားထားသူ လူသတ္တဝါအပေါင်း၏ အပြစ်ကို မိမိသွေးဖြင့် စင်ကြယ်အောင် ဆေးကြောသုခ်သင်ရန် အလို့ငှါ သူ့ကိုသူ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်နေကြလေကုန်သည်။

သူသည် သေပြီးနောက် ၃ ရက်မြောက်မှာ ရှင်ပြန်ထမြောက်၍ အရက် ၄၀ တိုင်တိုင် တပည့်တော်များနှင့်နေ

ထိုင်ပြီးသော် အဆုံးသတ် သဘောဖြင့် ကောင်းကင်ဘုံနန်း
သို့ တက်ကြွပြီးလျှင် ဖဘုရား၏ ထံပါးတွင် အမြဲတည်ရှိနေ
သောဟူ၏။

သူသည် တရားဆုံးဖြတ်ရာနေ့သို့ ရောက်သော အခါ
သူ့အားယုံကြည်သူများ၏ အပြစ်ကိုခွင့်လွှတ်၍ မယုံသူများ
ကို အနန္တအဆုံးမရှိသောငှါသို့ပို့ချလိမ့်မည်။ အပြစ်ကို ခွင့်
လွှတ်ခြင်းခံရ၍ ကောင်းကင်ဘုံနန်းသို့ တက်ခွင့်ရသော သူ
တို့သည် မအို မနာ မသေပဲ ဌာဝယသုခချမ်းသာကို အမြဲ
တစေ ပျော်ပျော်ပါးပါး ခံစားနေရလိမ့်မည်။

ငါ့သို့ ပို့ချခြင်းခံရသော သူတို့မူကား ၎င်းတို့၏ ရုပ်နှင့်
နာမ်ကို ငရဲမီးလောင်ကြွမ်း၍ ပစ်လိုက်သောကြောင့် ရုပ်
ရောနာမ်ပါချုပ်ပြီး ဘဝဇာတ်သိမ်းရသောဟူ၏။ ဤကား
“ခရစ္စယံဝါဒ”၏အကျဉ်းချုပ် သဘောတရားတည်း။

“ခရစ္စယံဘုရား”

(၁) အဖဘုရား။
(၂) သားဘုရား။
(၃) ဝိညာဏ်တော်ဟူ၍ ၃မျိုးကွဲပြားနေစေကာ။ ၎င်း
၃ခုသည် သဘာဝအားဖြင့်မူ အဟူတူပင်ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကို
ခရစ္စယံ ရဟန်း(၃)ပါးဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုနိုင်၏။ ၎င်းကို၃ခု
တဆူဘုရားဟု ခေါ်၏။ အကြောင်းကား ၎င်း(၃)ခုသည် အ
လုပ်အားဖြင့် ကွဲပြားနေစေကာ သဘောအားဖြင့် အတူတူ
ပင် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

(၁) အဖဘုရားဟူသည်ယေဟောဝါ။

(၂) သားဘုရားဟူသည်ယေရှုခရစ်။

(၃) ဝိညာဏ်တော်ဟူသည် နံပါတ်(၁)နှင့် (၂)မှဖြစ်

ပေါ်လာသော သဘောတရားကို ဆိုသည်။ ဤ(၃)ခုတဆူ ဘုရားကိုပင် ဌာဝယဘုရားဟု ခေါ်သည်။

၎င်းဌာဝယသည် ရှေးကျသော ဘုရင်ဂျီဂိုဏ်း(၀၇) စာ နိဂိုဏ်း(၀၇) ရေနှစ်ဂိုဏ်း၏ အယူအားဖြင့် ကိုယ်လက်အင်္ဂါ အပြည့်အစုံရှိသော သာကာရဘုရားဖြစ်၏။ သူသည်ကောင်း ကင်မြေကြီးတောတောင်အလင်းအမှောင်ဖြစ်ချောင်း သမုဒ္ဒ ရာ သစ်ပင် နွယ်ပင်မြက်ပင် ရေသွား ကုန်းသွား ကောင်း ကင်ပျံ တိရစ္ဆာန်အားလုံးနှင့် လူထီးလူမ တစ်စုံကို ဖြတ်နှင့် ပြီးအောင်ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ သူသည် အနန္တတန်ခိုးရှင်ဖြစ်၏။ အစ မရှိ အဆုံးမရှိ မွေးခြင်း သေခြင်းမရှိ ပကတိအတိုင်း ဘုရား ဇာတိအားဖြင့် အမြဲတည်နေ၏။

နောက်ပေါ်ပရော်တက်စတင်ဂိုဏ်း (၀၇) စာဖြူဂိုဏ်း၏ အလိုအားဖြင့် ဌာဝယသည် ဘာမျှမရှိသော(၀၇) နိရာကာရ ဖြစ်သောသူညဖြစ်၏။ ခြေမရှိပဲလျက်နှင့်သွားနိုင်၏။ နားမရှိပဲ လျက်နှင့်ကြားနိုင်၏။ မျက်စိမရှိပဲလျက်နှင့်မြင်နိုင်၏။ ပါးစပ် မရှိပဲလျက်နှင့် ပြောဆိုနိုင်၏။ ဤသည်တို့ကား ထိုသူညဘုရား ၏ ဂုဏ်များပင်ဖြစ်ကြကုန်၏။ ခရစ္စယံတို့သည် သူတို့ဘုရား နှင့်ပတ်သက်၍ သကာရ နိရာကာရ သာကျဲကြ ကုန်သည်။ အခြားအခြားသောဂုဏ်ပုဒ်တို့မှာ၎င်းဂိုဏ်းအားလုံးသဘော တူကြလေကုန်သည်။

ထိုယေဟောဝါခေါ်သောဌာဝယဘုရားသည်ဤကမ္ဘာ လောက၏ အာဏာရှင် ဖြစ်၏။ သဘာဝ ဓမ္မသည် သူ၏ အမိန့်ကိုနာခံရ၏။ သူသည် သဘာဝဓမ္မကို ကပြောင်းကပြန် လှန်ချင်သလိုလှန်နိုင်၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား မီးကိုရေဖြစ်အောင် (၀၇)ရေကို မီးဖြစ်အောင်ပြုလုပ် စွမ်းနိုင်၏ဟု ဆိုလိုသည်။

သူသည် တရားပိုင်မင်း ဖြစ်သောဟူ၏။ သူသည် အနန္တ
တန်ခိုးရှင်ဖြစ်သောကြောင့်ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့သူ့အား
ယုံကြည်စွာ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ် စေခြင်းငှါ များမြောက်လှ
စွာသော တန်ခိုးဗျာဒိဟာတို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ရသောဟူ၏။

သူပြုလုပ်ခဲ့သောတန်ခိုး ဗျာဒိဟာ အချို့ကို ဓမ္မဟောင်း
ကျမ်းမှ အမြွက်ချဖော်ပြပေအံ့။ သူသည် တိရစ္ဆာန် များကို
လူကဲ့သို့ စကား ပြောဆိုစေနိုင် ခဲ့၏။ ခြောက်သွေ့ နေသော
အရိုးမှစမ်းရေထွက်အောင် လုပ်နိုင်ခဲ့၏။ စစ်ဗိုလ်ကြီးဂျောရှယ
သတ်ဖို့၊ ဖြတ်ဖို့၊ အချိန်ပိုစေရန် အလို့ငှါ၊ နေနှင့် လတို့ကို
ကောင်းကင်၌ရပ်တန့်စေခဲ့၏။ နေနာရီ၌နာရီလက်တံရိပ်ကို
နောက်သို့ပြန်လည်သွားအောင်လုပ်နိုင်ခဲ့၏။ မီးကိုလောင်မြှိုက်
ရန် ငြင်းပယ်စေနိုင်ခဲ့၏။ ရေသည် ညီသော မျက်နှာပြင်
ရှိ၏ ဟူသော ဓမ္မတာကို ပယ်ဖျက်၍ နံရံကဲ့သို့ မတ်မတ်
ထောင်နေအောင်ပြုလုပ် နိုင်ခဲ့ လေသတတ်။ မြေမှုန့်များကို
ပိုးကောင်ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့၏။ လက်ကိုင်ဒုတ် ၂ ချောင်း
ကိုမြွေဖြစ်စေ၍အချင်းချင်းမျှဝါးအောင်တတ်နိုင်ခဲ့၏။ ရေကို
အာကုသုဒ္ဓိကိုငြင်းဆံ၍ မြင့်မောက်သော တောင်ပေါ်
သို့ စီးတက်စေနိုင်ခဲ့သောဟူ၏။ လူမိန်းမကို ဆားတုံး ဆားခဲ
ဖြစ်စေခဲ့၏။ လူသေများကို အသက်တဖန် ပြန်၍ ရှင်စေခဲ့
ဘူးသောဟူ၏။ ဤသို့စသော သဘာဝဓမ္မနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်
ဖြစ်သော တန်ခိုးဗျာဒိဟာများကို ပြုလုပ်ခဲ့သောဟူ၏။

ဤသို့စသော ဘုန်းတန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဌာဝယဘုရား
၏ ဂုဏ်ပုဒ်များကိုအကျဉ်းချုံးလိုက်သော်---

- (၁) အနန္တတန်ခိုးရှင်။
- (၂) အနန္တညာဏ်ကြီးရင် ၊

(၃) မဟာကရုဏာရင်။

(၄) တရားပိုင်မင်း။

(၅) မွေးခြင်း သေခြင်း ကင်း၍ အနန္တ ကာလတိုင် ဘုရားဇာတိဖြင့် တည်နေခြင်းတို့ ဖြစ်သတည်း။ ဤဂုဏ်များ နှင့်ပြည့်စုံမှသာ ဘုရားဖြစ်နိုင်သည်။

လူသားဘုရားဟုမရှိနိုင်၊ မရှိထိုက်။ ဘုရားဇာတိအားဖြင့် အမြဲတမ်း ဘုရားအဖြစ်၌တည်ရှိ၍ ဘုရားကဖြစ်သော ဘုရား မှ ဘုရားစစ် ဘုရားမှန် ဖြစ်သည်ဟု ခရစ္စယံအများတို့အယူ ရိကြ(၀၁)ယုံကြည်ကြကုန်သတည်း။

ခရစ္စယံ တရား

(က) ဖ ဘုရား၏ တရား

ခရစ္စယံတရားကို(၁) ဖ ဘုရား၏တရား (၂) သားဘုရား ၏ တရားဟူ၍နှစ်မျိုးခွဲခြားထားလေသည်။ ထိုတွင် ဖဘုရား ၏ တရားသည် ဓမ္မဟောင်း ၃၇ ကျမ်း၌ ပါဝင်လေသည်။ ထိုဓမ္မဟောင်း ကျမ်းအရ၊ ဖ ဘုရားသည် စမဲဟင်းလျာကို ကြိုက်နှစ်သက်၏။ သိုးငယ် နွားငယ်၏ အသား ချိုးခါ၏ အသားများကို အလွန်ကြိုက်၏။ အဖုတ် အကင် အကြော် အလှော်ကို ပိုမို၍မြတ်နိုး၏။ ထို့ကြောင့် ကောင်းကင်ကျော ပေးသွားသော တိရစ္ဆာန်များကို စား သောက် နိုင်၏ ဟု ဟောခဲ့၏။

ထို့ပြင် ပြင်းထန်သော စပြစ်ရည်(၀၁)မီးတောက်သော အရက်ကိုလည်း အထူးခုံမင်တော်မူ၏။ ရဟူဒီ လူမျိုးတို့ကို အထူးချစ်ခင်၍ အခြားလူမျိုးတို့ကို မုန်းတီးတော်မူခဲ့၏။ ရဟူဒီတို့ကို အမြဲတမ်းအကူအညီပေးခဲ့၏။ ၎င်းတို့၏ စစ်ပွဲ

များတွင် သူကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင်၍ တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်ခဲ့၏။ သူ့အားမကြည်ညိုသူ(ဝါ)သူ့အမိန့်မနာခံသူ များကို ပြင်းထန်စွာကျိန်ဆဲ၍ ရက်စက်စွာသတ်ဖြတ်တော် မူလေ့ရှိ၏။ ဥပမာ၊ သင်္ဘောကို ချောင်းကြည့်မိကာ မတ္တဖြင့်၊ လူ(၇၀၀၀၀)ကျော်ကို အပြစ်မဲ့သတ်ဖြတ်တော်မူခဲ့၏။

သူသည် လက်စားချေတတ်သော အလေ့ရှိ၏။ (ထွက် မြောက်ရာကျမ်း တောလည်ရာ ကျမ်းများကိုကြည့်ပါလေ) သူသည် အသားစားနှင့် အရက်သောက်နှင့် သတ်ဖြတ်နှင့် ပြုခဲ့၏။ တရားဥပဒေအမျိုးမျိုးကိုပြုလုပ်ခဲ့၏။ သေဒဏ်အပြစ် ပေးနိုင်သော ပြစ်မှု ရာပေါင်းများစွာရှိလေသည်။ ဥပမာ။ ဥပုသ်နေ့ (ဝါ) တနင်္ဂနွေနေ့မှာ အလုပ်လုပ်ခြင်းသည် သေ ဒဏ် သေပြစ်ပေးထိုက်၏ (ထွး ၂၃း ၂) ကျွန်ုပ်တို့သည်ဤ ဖာရုရား၏ လုပ်ပုံ ကိုင်ပုံ ဟောပုံ ပြောပုံ ကျိန်ပုံ ဆဲပုံ သတ်ဖြတ်ပုံတို့ကို အလုံးစုံ ဖော်ပြနေခဲ့သော် ဓမ္မ ဟောင်း တကျမ်းလုံးကို ကူးရေးရမလိုဖြစ်သောကြောင့် စာဖတ်သူ တို့အား၊ ထိုကျမ်းကိုလက်ညှိုးညွှန်ပြ၍ သူ၏ပဝေန တရား များကိုသာ ရေးသားဖော်ပြပေအံ့။

ပညတ်တော် (၁၀) ပါး။

ဓမ္မ ဟောင်း၌ အကောင်းဆုံးတရားကား ပညတ်တော် (၁၀)ပါးဖြစ်၏။ ပထမ၌ ကိုယ်လက်အင်္ဂါသည်မရှိသော ဋ္ဌာဝယဘုရားသည် ၎င်းတရား(၁၀)ပါးကို ကျောက်ပြား နှစ်ချပ်ပေါ်၌ ကိုယ်တော်တိုင် လက်ညှိုးဖြင့် ရေးတော်မူ၍ မောရေသို့ ပေးအပ်ခဲ့သတတ်။ ၎င်းပညတ်တော်(၁၀)ပါး ကို ထွက်မြောက်ရာကျမ်း အခန်း ၂.၀ ၌တင်ကြိမ်၊ တရား ဟောရာကျမ်း အခန်း ၅ ၌တင်ကြိမ် တွေ့ရှိရ၏။

(၁) ငါမှတပါး အခြားသောဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆီးကပ်ခြင်း မပြုရ။

(၂) အထက်မိုဃ်းကောင်းကင်၌၎င်း၊ မြေကြီးအောက်ရေထဲ၌၎င်း၊ ရှိသောအရာနှင့်ပုံသဏ္ဌာန်တူအောင် ရုပ်ထူကိုကိုယ် အဖို့မလုပ်နှင့်၊ ဦးမချ ဝတ်မပြုနှင့်၊ အကြောင်းမူကား၊ သင်၏ဘုရားသခင် ဌာဝယဘုရားသည် သင်၌အပြစ်ရှိသည်ဟု ယုံလွယ်သော(ဝါ) ငြူစူတတ်သောငါ့ကို မုန်းသောသူတို့၏ အမျိုးအစဉ်အဆက်၊ တတိယအဆက်၊ စတုတ္ထအဆက်တိုင် အဖဘို့၏အပြစ်ကိုသားတို့၌ ဆပ်ပေးစီရင်သော ဘုရား၊ ငါ့ကိုချစ်၍ ငါ့ညတ်တို့ကို ကျင့်သောသူတို့၏ အမျိုး အစဉ်အဆက် အထောင်အသောင်းတိုင်အောင် ကရုဏာကိုပြသောဘုရားဖြစ်၏။

(၃) သင်၏ဘုရားသခင် ဌာဝယ ဘုရား၏ နာမတော်ကို မုသားနှင့်ဆိုင်၍ မမြွက်မဆိုနှင့်။ အကြောင်းမူကား နာမတော်ကို မုသားနှင့်ဆိုင်၍ မြွက်ဆိုသောသူကို အပြစ်မရှိဟု ဌာဝယဘုရား မှတ်တော်မမူ။

(၄) ဥပုသ်နေ့ကို သန့်ရှင်းစေခြင်းငှါ ထိုနေ့ ရက်ကို အောက်မေ့လော့။ ခြောက်ရက်ပတ်လုံး အလုပ်လုပ်၍ ထိုနေ့၌ ငြိမ်ဝပ်စွာနေလော့။

(၅) သင်၏မိဖုကိုရိုသေစွာပြုစုပါလော့ ။

(၆) လူ၏အသက်ကိုမသတ်နှင့် ။

(၇) သူတပါး၏ သားမယားကို မပြစ်မှားနှင့် ။

(၈) သူတပါး၏ဥစ္စာကို မခိုးမဝှက်နှင့် ။

(၉) ကိုယ်နှင့်စပ်ဆိုင်သူတဖက်၌ မမှန်သော သက်သေကို မခံနှင့် ။

(၁၀) ကိုယ်နှင့်စပ်ဆိုင်သောသူ၏အိမ်ကို၊ သူ၏ မယားကို၊ သူ၏ကျွန်ထီး-မကို၊ သူ၏ကျွဲ နွားကို တပ်မက်သောစိတ် မရှိနှင့်။

အပြစ်ဖြေခြင်း။

ဓမ္မဟောင်းကျမ်း၌ပ--ဘုရား၏ တရားတို့တွင် အာပတ်ဖြေခြင်း(၀၁)အပြစ်ဖြေခြင်းလည်းပါဝင်၏။ ဌာဝယဘုရား၏ အပြစ်ဖြေနည်းကား ယဇ်ပူဇော်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ယဇ်ပူဇော်ပုံ ပူဇော်နည်းတို့ကား များပြား လှစွာ၏။ သားကောင်၊ ချိုးကောင်၊ ခါကောင်များကိုမီးနှင့်မြှိုက်၍ပူဇော်ခြင်း၊ အကြော်အလှော်၊ အဖုတ်--အကင်တို့ဖြင့်ပူဇော်ခြင်း၊ အသားစိမ်းဖြင့်ပူဇော်ခြင်း၊ အသွေးဖြင့်ပူဇော်ခြင်းစသောယဇ်ပူဇော်ရာအစီအရင်များကို ဝတ်ပြုရာ ကျမ်း၊ တောလည်ရာ ကျမ်း၊ တရားဟောရာကျမ်းတို့၌ တခဏ်းတနား ရေးသား ဖော်ပြထားခဲ့၏။

သို့ရာတွင်လိုရင်းအစီအစဉ်ကား အကြင်တစ်စုံတယောက်သော လူသားသည် အပြစ်တစ်ခုခုကိုဖော်ပြားကျူးလွန်၏ ထိုသူသည် ထိုအပြစ်မှပပြောက်စေရန်အလို့ငှာအပြစ်အနာအဆာကင်းစင်သောသန့်ရှင်းသော နွားကို၎င်း၊ ဆိတ်ကို၎င်း၊ သိုးကို၎င်း၊ ဥချိုးကို၎င်း၊ ခါကို၎င်းအပြစ်အချိုးအစားအလိုက် ယဇ်ပူရောဟိတ်(၀၁) ဖုန်းကြီးသံသို့ ယူဆောင်သွားရမည်။ ယဇ်ပူရောဟိတ်သည် ယဇ်ကောင်ပေါ်သို့ သူ၏လက်ကို တင်လိမ့်မည်။ ထိုအခါ လူ၏ အပြစ်သည် ယဇ်ကောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားလိမ့်။ ထိုနောက်ဖုန်းကြီးသည်ယဇ်ကောင်ကိုသတ်၍ ၎င်း၏အသွေးဖြင့် ဌာဝယဘုရား၏ ယဇ်ပလ္လင်ကို ဖြန်းပတ်ပြီးလျှင် အပြစ်အားလျော်စွာ မီးမြှိုက်ဖုတ်ကင်၍

၎င်း၊ အသားစိမ်းသက်သက် ဖြင့်၎င်း ပူဇော်ခြင်း အမှုကို ပြုလိမ့်မည်။

ထိုအခါ လူသား၏ အပြစ်သည် ပပျောက် လေတော့ သတည်း။ အပြစ်နှင့် ယဇ်ကောင်ရာရှိ၊ အချိုးစု မကိုက်သော် အပြစ်မှကင်းလွတ်ခြင်း မဖြစ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် အပြစ် အကြီး အငယ်ကိုလိုက်၍ ယဇ်ကောင်ကို ယူဆောင် သွားရသော ဟူသတတ်။ ထိုသို့ ယဇ်ပူဇော် ရမည့် အပြစ် တို့ကား ဓမ္မဟောင်းကျမ်း၌ အလွန် ပေါများ ချေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကျမ်းကို ကြည့်ရှု ခြင်းဖြင့် အကျယ်ကို သိရာသည်။ သို့သော်ကျွန်ုပ်တို့သည် အပြစ် တခုနှင့် ထိုအပြစ် အတွက် ယဇ်ပူဇော်ပုံအခြင်းအရာတခုကိုနမူနာအဖြစ်ဖြင့် ဓမ္မဟောင်း ကျမ်းပါအတိုင်း ဖော်ပြပေအံ့။

မိန်းမသည် ပဋိသန္ဓေယူ၍ သားယောက်ျားကို ဖွားမြင် ပြီးလျှင် ဥဟု ရောက်၍ ခုနစ်ရက်မစင်ကြယ်သကဲ့သို့ ခုနစ်ရက် မစင်ကြယ်နေရမည်။ အဋ္ဌမနေ၌ သားယောက်ျားအား အရေ ပြားလှီးခြင်းကိုပြုရမည်။ ထိုနောက် အမိသည် စင်ကြယ်စေ ခြင်းနှင့် ဆိုင်သော အသွေးရှိ၍ အရက်သုံးဆယ် သုံးရက် ပတ်လုံး နေရမည်။ စင်ကြယ် စေခြင်း နေ့ရက် မစေ့မီ တိုင်အောင် သန့်ရှင်းသော အရာကိုမကိုင်ရ၊ သန့်ရှင်းသော ဌာနဟော် (ဘုရား ကျောင်းကို ဆိုလိုသည်) သို့ မသွားရ သားမိန်းမကို ဖွားမြင်လျှင် ဥဟု ရောက်သကဲ့သို့ တဆယ် လေးရက်ပတ်လုံး မစင်ကြယ်နေရမည်။

စင်ကြယ် စေခြင်းနှင့် ဆိုင်သော အသွေးရှိ၍ အရက် ခြေံဆယ်ခြောက်ရက်ပတ်လုံး နေရမည်။ သားယောက်ျား ဖြစ်စေမိန်းမဖြစ်စေ စင်ကြယ်စေခြင်းနေ့ရက်ကာလစေ့သော

အခါမီးရှိရာယဇ်သို့ အခါမလည်သော သိုးငယ်တကောင်
အပြစ် ဖြေရာ ယဇ်ဖို့ ဂျိုးငယ်တကောင်၊ သို့မဟုတ်၊
ခိုဘကောင်ကို ပရိသာဘ် စည်းဝေးရာ တဲတော် (ဘုရား
ကျောင်းဝတ်ဇရပ်) တံခါးရှေ့ ယဇ်ပရောဟိတ်သံသို့ ဆောင်
ခဲ့ရမည်။ ယဇ်ပရောဟိတ်သည် ဌာဝယဘုရား ရှေ့တော်၌
ပူဇော်၍ ထိုမိန်းမအဖို့ အပြစ် ဖြေခြင်းကို ပြုသဖြင့်
သူသည် အသွေးသွန်ခြင်း အလုပ်မှ သန့်ရှင်းလိမ့်မည်။ သိုး
အငယ်ကို မတတ်နိုင်လျှင် ခိုနှစ်ကောင်ဖြစ်စေ ဂျိုးကလေး
နှစ်ကောင်ဖြစ်စေ မီးရှိရာ ယဇ်ဖို့တကောင် အပြစ်ဖြေရာ
ယဇ်ဖို့တကောင်ကို ဆောင်ခဲ့၍ ယဇ်ပရောဟိတ်သည်
သူအဖို့ အပြစ်ဖြေခြင်းကိုပြုသဖြင့် သူသည် သန့်ရှင်းရလိမ့်
မည် (ဝတ် ၁၂:၂-၈) အဓိပ္ပာယ်ကား မိန်းမသားများ
ကလေးမွေးဖွားလျှင် အပြစ်ရှိ၍ ထိုအပြစ်မှ သန့်ရှင်းစေခြင်း
ငှာ အသက်ပါအတိုင်း ယဇ် ပူဇော်ရမည်ဟုဆိုလိုသည်။

“လက်စားချေ တရား”

ခမည်းတော် ဌာဝယဘုရားသည် ဝတ်ပြုရာကျမ်း
အခန်း ၂၆ အပိုဒ် ၂၇-၂၈ တို့၌ ငါ့စကားကိုနားမထောင်၊
ငါ့ကို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုသေးလျှင် ငါသည်လည်း အမျက်
ထွက်၍ သင်တို့ကို ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုသဖြင့် သင်တို့အပြစ်
ကြောင့် ခုနစ်ဝသော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးဦးမည်ဟု အတိ
အလင်းဟောခဲ့၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား ငါ့ကို ဂလံ ဂဆံ ကဏ္ဍကောစလုပ်သူကို
ငါ့အမျက်ထွက်သဖြင့် အပြစ်ဒဏ် ၇ မျိုးပေးမည်ဟု ဆိုလို၏။
ထို့ပြင် ၎င်းကျမ်း (၂၅:၁၆) ၌ ဌာဝယ၏အမည်ကိုပြစ်မှား
သူသည် အသေသတ်ခြင်းကို ခံရမည်။ တဖန် အပိုဒ် ၂၀ ၌

အရိုးကို ချိုးသည့် အတွက် အရိုးချိုးခြင်းကို၎င်း၊ မျက်စိကို ဖျက်သည့်အတွက် မျက်စိကွယ်ခြင်းကို ၎င်းသွားကိုချိုးသည့် အတွက် သွားချိုးခြင်းကို၎င်း၊ သူ့ကို နာကျင်စွာ ပြုသည့် အတိုင်း၊ နာကျင်စွာ ခံရမည်ဟု လက်စားချေ တရားများကို ဟောကြားခဲ့လေသည်။

ဤဓမ္မဟောင်းကျမ်း၌ ပါဝင်သော ဖ ဘုရားသည် ပြုလုပ် ပြောဆိုခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်းစသော အမူအရာများရှိခြင်း ကြောင့်၎င်း၊ ယာကုပ်နှင့် နာမင်းသတ်၍ ၎င်းကို ပေါင်ကျိုး အောင် လက်သီးနှင့် ထိုးနိုင်သောကြောင့်၎င်း၊ အဗရဟမ် အိမ်သို့ အလည်အပတ် ကြွလာနိုင်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ မောရှေ ကိုယ်တိုင် မြင်ရ၍၎င်း၊ မောရှေနှင့် စကားပြောဆို နေနိုင် သောကြောင့်၎င်း၊ ပုံသန်းသဏ္ဌာန် ကိုယ်ခန္ဓာအပြည့်အစုံ ရှိသူဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

ဤ ဖ ဘုရား ယေဟောဝါ၏ ဒေသ နာတော်၌ ငရဲ အကြောင်း ကောင်းကင်ဘုံနန်းအကြောင်း အရိပ်အမြွက်မျှ မပါချေ။ အပြစ်ရှိသူကို ယဇ် အမျိုးမျိုး ပူဇော်စေခြင်း ကိုယ်တော်တိုင် အပြစ်ဒဏ်ခတ်ခြင်း လက်စားချေခြင်းဖြင့် ပြီးစေခဲ့၏။

၎င်းကိုငရဲသို့ပို့ခြင်းဖြင့်လက်စားချေမည်။ ကောင်းကင်ဘုံ နန်းသို့ ပို့ခြင်းဖြင့် ဆုပေးတော်မူမည်ဟူသော စကားလုံး တို့ကို ဖ ဘုရား သည်တကြိမ်တခါမှမသုံးစွဲခဲ့ချေ၊ မှန်လှ၏။ ဖဘုရားသည် အနာဂတ်ဘဝအကြောင်းကို မဟောခဲ့သေး ချေ။ သူ၏လုပ်ငန်းသည် သံဂြိုင်းကူး ရောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် အပြီးသို့ရောက်ခဲ့၏။

ထိုအချက်များကို သားဘုရားအတွက်ထားခဲ့ဟန်ရှိလေ

သည်။ ဓမ္မဟောင်း၌ ဖ ဘုရားသည် အတိတ်လုပ်ငန်းများကို ဖော်ပြပြီး၍ ဓမ္မသစ်၌ ၎င်း၏ အနာဂတ် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ပြချိန်မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် သားဘုရား၏ လုပ်ငန်းနှင့် သူ၏တရားကို နာယူကြဦးစို့။

“သားဘုရား”

ကျွန်ုပ်တို့သည် သားဘုရား၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရှင်မဿ် ရှင်လုကာ ရှင်မာကု ရှင်ယောဟန် မည်သော ခရစ်ဝင် လေးကျမ်း၌ တွေ့ရှိကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုခရစ်ဝင် ကျမ်းဆရာတို့သည် ယေရှုခရစ်တဦးတည်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားခဲ့ကြစေကာမူ တဦးနှင့် တဦးအဆိုအမိန့်မတူကြကုန်။

၎င်းကျမ်းများ၌ သူ၏မွေးရက် မွေးလ မွေးသက္ကရာဇ်ကို အတိအကျမရေးသား မဖော်ပြခဲ့ချေ။ သို့ရာတွင်အချို့ဆရာ တို့က သူသည် ခရစ်သက္ကရာဇ်မပေါ်မီ ၄-နှစ်ခန့်မှာ မွေး သည်ဟူ၍၎င်း၊ အချို့ပညာရှိတို့ကမူ ထိုသက်အနည်းငယ် စော၍မွေးဖွားခဲ့သည်ဟူ၍၎င်း၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။ သို့သော် သူသည် နဇာရက်ရွာနေ လက်သမား ယောသတ်နှင့် မေရီ တို့၏ သားဖြစ်ကြောင်းကား ထင်ရှားခဲ့ချေ၏။

ခရစ္စယံတို့၏ ယုံကြည်ချက်အားဖြင့် မေရီသည် ယော သတ်နှင့် လက်မထပ်မီအချိန်မှစ၍ ပဋိသန္ဓေ (ဝါ) ကိုယ်ဝန် အရင့်အမာရှိနှင့်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် သူသည် အပျိုစစ်မေရီ မှ လက်သယ်အဖေမရှိပဲ မွေးဖွားခဲ့ရသောဟူ၏။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ သူသည် မေရီ၏သားဖြစ်ကြောင်းကား မငြင်းနိုင် သောအချက်ဖြစ်၏။

သူ၏မွေးဖွားရာ ဗိမာန်တော်ကား ဂျေရုဆလင်မြို့အနီး ထမင်းဆိုင်တခုအတွင်းရှိနွားတင်းကုပ်ဖြစ်၏။ ဤသို့မွေးဖွား

သည်မှစ၍ ၁၂ နှစ်သားတိုင်အောင်သော အချိန်အတွင်း၌ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သောသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ်ကို ခရစ်ဝင်ကျမ်းများ၌ တွေ့ရှိနိုင်လေသည်။

သို့ရာတွင် ၎င်း ၁၂-နှစ်မှ ၃၀-အထိဖြစ်သော ၁၈-နှစ် အတွင်း၌ သူ၏အကြောင်းအရာသည်တိမ်မြုပ်လျက်ရှိခဲ့၏။

သို့သော်အသက် ၃၀ အရွယ်၌ ဘုရားသားတော် သား ဘုရားအဖြစ်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။ ထိုအခါမှစ၍ သူသည် ဂျူဒနယ် တလျှောက်သို့ လှည့်လည်ကြသွား၍ သတင်းကောင်းကို ပြောကြားခဲ့လေသည်။

သူသည် ဌာဝယ၏ သားဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုမိခြင်းကြောင့် တရားစွဲခံရ၍ နောက်ဆုံး၌လက်ဝါးကပ်စင်တင်ပြီး အသတ်ခံခဲ့ရလေသည်။ သို့ရာတွင်ထိုနောက် ၃-ရက်မြောက် ၌ ရှင်ပြန်ထမြောက်သွားသောဟူသတတ်။ သူသည် ၃-နှစ် နီးပါး ဧဝံဂေလိတရားတော်ကို ဟောကြားခဲ့၏။ တန်ခိုးဗျာဒိဟာ အမျိုးမျိုးကိုပြုလုပ်ခဲ့သောဟူ၏။ ရှင်မသဲကျမ်း၌တန်ခိုးပေါင်း ၂၂-မျိုး၊ ရှင်လုကာ၌ ၁၈-မျိုး၊ ရှင်မာကု၌ ၁၉-မျိုး၊ ရှင်ယောဟံ၌ ၇-မျိုး ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု မှတ်တမ်းတင်ခဲ့လေသည်။

သားဘုရား ပွင့်ရခြင်းအကြောင်းကို သူ၏ မုက္ခပတ်တော် အားဖြင့် ထင်ရှားစေရသော် အလွန်သင့်မြတ်ပေရာ၏။ ရှင်မသဲခရစ်ဝင်ကျမ်း ၁၀း ၃၄ ၌ မြေပေါ်သို့ ငြိမ်သက်ခြင်းကို စေလွှတ်အံ့သောငှါလာသည်ဟုမထင်ကြနှင့်။ ငြိမ်သက်ခြင်းကို စေလွှတ်အံ့သောငှါ ငါလာသည်မဟုတ် ဒါးကိုစေလွှတ်အံ့သောငှါငါလာသတည်း။ (၃၅) အဖနှင့်သား၊ အမိနှင့်သမီး၊ ယောက္ခမနှင့် ချေးမ အချင်းချင်းကွဲပြားစေခြင်းငှါ ငါ

လာသတည်း စသည့်ဖြင့်ဟောခဲ့၏။ တဖန် ၎င်းကျမ်းအခန်း ၁၅ အပိုဒ် ၂၄ ဌာသရေလ(ဂဟူဒိ)အမျိုးဝင်ပျောက်လွင့်သောသိုးများမှတစ်ပါး အခြားသောလူမျိုးရှိရာသို့ ငါ့ကိုမစေလွှတ်ဟု မိန့်မြွက်ပြန်၏။

ထို့ပြင်တပည့် ၁၂-ယောက်ကို သာသနာပြု စေလွှတ်ခန်း၌လည်း “သင်တို့သည် တစ်ပါး အမျိုးသား ရှိရာသို့ မသွားကြနှင့်၊ ရှင်မာရိမြို့ရွာထဲသို့ မဝင်ကြနှင့်၊ ဣသရေလအမျိုးပျောက်လွင့်သော သိုးများရှိရာသို့ သွားလော့” ဟု တွေ့ရပြန်လေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ခရစ်၏ မျက်နှာလိုက်မှုကို ပေါ်ပြသော အပိုဒ်များတွင်တွေ့ရှိသေး၏။ သို့ရာတွင် ဤမျှဖြင့် သားဘုရားပွင့်ရခြင်း၏ အကြောင်းတရား ထင်ရှားခဲ့ချေပြီ။

“ သားဘုရား၏ တရား ”

သားဘုရား(ဝါ)ယေရှုခရစ်၏တရားတို့တွင် (Serm on the mount) တောင်ပေါ်၌ ဟောသော တရားသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။ ၎င်းတရားကို ရှင်မဿဲအခန်း ၅-နှင့် ရှင်လုကာ အခန်း ၇-တို့၌ တွေ့ရှိရလေသည်။

ထိုတရားကား။ ။

- (၁) စိတ်နှလုံးနှိမ့်ချသော သူတို့သည်၎င်း။
- (၂) စိတ်မသာ ညည်းတွားသောသူတို့သည်၎င်း။
- (၃) စိတ်နှိုးညံ့ သူတို့သည်၎င်း။
- (၄) ဖြောင့်မတ်သော ပါရမီကို ဆာငတ်ခပ်မွတ် သူတို့သည်၎င်း။
- (၅) သနားချစ်ခင်တတ်သော သူတို့သည်၎င်း။
- (၆) စိတ်နှလုံး ဖြူစင်သူတို့သည်၎င်း။

- (၇) သူတပါးတို့ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းကို ငြိမ်းစေတတ်သော သူတို့သည်၎င်း။
- (၈) ဖြောင့်မန်ခြင်းတရားကြောင့် ညှင်းဆဲခြင်းကို ခံရသော သူတို့သည်၎င်း။
- (၉) ငါ့ကြောင့် ညှင်းဆဲခြင်း မမှန်၇ အပြစ်တင်ခြင်း ခံရသူတို့သည်၎င်း။
- (၁၀) တရားတော်ကို စောင့်သိန်း၍ ဟောပြောသူတို့သည်၎င်း။
- (၁၁) အပြစ်ကို သည်းခံ ခွင့်လွှတ်သူတို့သည်၎င်း။
- (၁၂) ခမည်းတော် ဌာဝယဘုရား၏ အလိုအတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်သူတို့သည်၎င်း။
- (၁၃) မိမိမှာ ရှိသမျှရောင်းချ၍ လူဆင်းရဲတို့အား ပေးလှူသူတို့သည်၎င်း။
- (၁၄) ငါ့အတွက် အိုးအိမ် သားမယား ဆွေမျိုးမိဘ မောင်နှမတို့ကို စွန့်ပြစ်နိုင်သူတို့သည်၎င်း။
- (၁၅) ဆာသူကိုကျေး၊ ရေငတ်သူကိုရေတိုက်၊ ဧည့်သည်ကိုလက်ခံကျွေးမွေး၊ အဝတ်မဲ့သူကို အဝတ်ဆင်၊ လူနာကို ပြုစုသူတို့သည်၎င်း ဖဘုရား၏ ကောင်းကင်ဘုန်းသို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို ရရှိကြလိမ့်မည် စသည်တို့တည်း။

ထို့ပြင် ယေရှုခရစ်သည်ဤတောင်ပေါ်တရား၌ပင် ဖခင်ဌာဝယဘုရား၏ မှားယွင်းသောတရားတို့ကို ပြင်ဆင်ခဲ့ပြန်လေသည်။ ဖဘုရား၏ပညတ်တော် ၁၀-ပါး၌ သူ့သားမယားကို မပြစ်မှားနှင့်ဟုပညတ်ခဲ့၏။ သားဖရားကမူ၎င်းတို့ကို တပ်မက်သောစိတ်ဖြင့်ပင် မကြည့်ရဟုတားမြစ်ခဲ့လေသည်။

ဤသို့စသည်ဖြင့် သားဘုရား၏ ပြင်ဆင်ချက်များကို တွေ့ရ၏။

၎င်းသည် ဗုဒ္ဓဘုရား၏ မပြည့်စုံမှု ချို့ယွင်းမှုများကို ကင်ရှားစေ၏။ ဤမသဲခရစ်ဝင်၌ ယုံကြည်မှုဖြင့်ကောင်းကင်ဘုံသို့ ရောက်လိမ့်မည် (၀၁) ကယ်တင်ခြင်း ခံရလိမ့်မည်ဟူသော အချက်များကား အရိပ်အမြွက်မျှ မပါမရှိချေ။

သို့ရာတွင် ရှင်မာကုခရစ်ဝင်နှင့်အတူ ခက်ခဲမှုများ စ၍ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့၏။ ဘာကြောင့်? ထိုကျမ်းသို့ရောက်သော အခါ ယုံကြည်မှုကို ပခာန ပြုလာသောကြောင့်တည်း။ ယုံကြည်၍ နှစ်ခြင်းကို ခံရသောသူသည် ကယ်တင်တော်မူခြင်းသို့ရောက်လတံ့။ မယုံကြည်သောသူမူကား အပြစ်စီရင်ခြင်း ခံရလတံ့ စသည်တို့ကို၎င်း၊ မယုံကြည်သူများကို ငါ့ရှေ့သို့ခေါ်ဆောင်၍ သတ်ပစ်ရမည်ဟူသော တရားတို့ကို၎င်း၊ ထိုမာကုလုကာဟူသော ခရစ်ဝင် ကျမ်းများ၌ တွေ့ရှိရချေသည်။

ထို့ပြင်ကျွန်ုပ်တို့သည် ယောဟန်ခရစ်ဝင်သို့ ရောက်သော အခါ ခရစ်တော်လေသံပြောင်းသွားသည်ကို တဖန်တွေ့ရပြန်၏။ ၎င်းသို့ရောက်သောအခါ ခရစ်သည် ကယ်တင်ခြင်း ခံရဘို့အတွက် (၁) ဒုတိယမွေးခြင်းကို ခံယူရမည်။ (၃:၅) (၂) ယေရှုခရစ်ကို ယုံကြည်ရမည်။ (၆:၄၇) (၃) ခရစ်၏ အသားကိုစား၍ အသွေးကိုသောက်ရမည်။ (၆:၅၃, ၅၄) ဟု ဟောပြန်လေသည်။ ။ ဤမျှဖြင့် သားဘုရား၏တရားကို စာဖတ်သူတို့ရိပ်မိလောက်ပေပြီ။

“ ခရစ္စယံ ယုံကြည်ရေး ”

ခရစ္စယံတို့၏ ပဓာန ယုံကြည်မှုတို့ကား။ ။

(၁) ရတနာ ၃ ပါး။

(၂) လူဝင်စား။

(၃) အပြစ်ဖြေခြင်း။

(၄) ရှင်ပြန်သမြောက်ခြင်း။

(၅) တရား ဆုံးဖြတ်ရာနေ့တို့ဖြစ်သတည်း။

ထိုတွင် (၁) တရနာသုံးပါးဟူမူကား။

[၁] ခမည်းတော်ဌာဝယဘုရား။

[၂] သားတော်ယေရှုခရစ်ဘုရား။

[၃] ဒိဗ္ဗာဏ်တော် ဘုရားတို့ဖြစ်၏။

(၂) လူဝင်စားဟူသည့်ကား သားဘုရားသည် အဖ၏ အာနုဘော်အားဖြင့် လူ့ဇာတိကိုယူ၏။ သူသည် ဘုရား တပိုင်း လူတပိုင်းဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် သဘာဝအားဖြင့် သူ သည် ဘုရားအစစ်ဖြစ်၏။ သို့သော် ဇာတိအားဖြင့် လူသား ဖြစ်၏။ ပြည့်စုံသောဘုရား ပြည့်စုံသော လူသားဖြစ်သည်။ သားဘုရား လူဝင်စား ဇာတ်ခင်းရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ကား ဌာဝယဘုရားသည် လူသတ္တဝါကို သနားခြင်းကြောင့် ၎င်း၊ ထိုလူသား၏အပြစ်ကို သုခသင်လိုသောကြောင့်၎င်း၊ လူဇာတိကိုယူရလေသည်။ ။

(၃) အပြစ်ဖြေခြင်း ဟူသည်ကား ခရစ်သည် လက်ဝါးကပ်စင်၌ မိမိ၏အသက်ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြင့် လူ သား၏ အပြစ်ဟူသမျှကို သူ၏သွေးဖြင့် ဆေးကြောသုခသင် ခြင်းကိုဆိုသည်။

(၄) ရှင်ပြန်သမြောက်ခြင်းကား နှစ်မျိုးရှိ၏။ [၁]

ယေရှုခရစ်၏ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်း [၂] လူ သတ္တဝါအပေါင်း၏ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ခရစ်သည် သေပြီးနောက်၃-ရက်မြောက်၌ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခဲ့သတတ်။ လူသားအားလုံးလည်း တရားစီရင်ရာနေ၌ ပြန်လည်ရှင်ပြန် ထမြောက်ကြရဦးမည်။

(၅) တရားဆုံးဖြတ်ရာနေ့။ ။ ထိုနေ့သို့ ရောက်သော် ဌာဝယဘုရား၏ ကောင်းကင်တမန်တော်တို့သည် တံပိုး (ဝါ) ခရာတို့ကို မှတ်ကြကုန်လတ်။ ထိုအခါ သေပြီးသူ (ဝါ) ရွှေကသေပြီးသူတို့သည် မိမိတို့၏ သံဂြိုင်းစုအတွင်းမှ အပြိုင်နက်သကြကုန်လတ်။ ယင်းသို့ သတ္တဝါအားလုံး ထပြီးသောအခါ ဌာဝယဘုရားသည် ကိုယ်တော်တိုင် တရားမလွှင့်၌ထိုင်၍ လူသား၏ကျိုးရှိ ပြစ်ရကို စစ်ဆေးတော်မူလိမ့်မည်။

ဌာဝယက သူ့သားတော်ဘုရား ယေရှုခရစ်အား ယုံကြည်သူများကိုလက်ျာ၊ မယုံကြည်သူများကို လက်ဝဲဟု ခွဲခြားပြီးသော် လက်ျာဘက်လူများကိုနတ်စောင်းပေး၍ ကောင်းကင်ဘုံသို့ ပို့တော်မူလတ်။ ထိုနောက်သူမယုံသူများကို ရုပ်ရောနာမ်ပါလက်စသတ် ဇာတ်သိမ်း၊ နောက်ထပ်တဖန် ဘယ်အခါမှ ထိုရုပ် ထိုနာမ်တို့ ပြန်လည်၍မတွဲ မစင်နိုင် (ဝါ) ပြန်ပေါင်း မလုပ်နိုင်သော အနန္တငရဲသို့ အပြု ပို့တော်မူလိမ့်မည်။

ယေရှုခရစ်ကို ယုံကြည်၍ကောင်းကင်ဘုံနတ်သို့ အပို့ခံရသောသူတို့သည် ထိုကောင်းကင်ဘုံနန်း၌ အနှစ်တထောင်တိုင်တိုင် ဌာဝယဘုရားနှင့်အတူ နေထိုင်ကြရပေလိမ့်မည်။ ယင်းသို့နေထိုင်ပြီးနောက် အနှစ်တထောင်စေ့ရောက်သော

အခါ ဌာဝယဘုရားနှင့်တကွ အားလုံးသောလူသားတို့သည် ဤကမ္ဘာမြေပြင်သို့ ဆင်းသက် လာကြကုန်လတံ့။ ဂျေရုဆလမ် မြို့သစ်လည်း ကျ၍လာလတံ့။ လူသားသည် ဌာဝယဘုရားနှင့်အတူ မအို--မနာ--မသေတော့ပဲ သားနှင့် သမီးနှင့် မယားနှင့်ဇနီးနှင့် ဆွေနှင့် မျိုးနှင့် အနန္တ ကာလ တိုင်အောင်အနန္တသုခခံစားနေရပေလတံ့။ ၎င်းကားခရစ္စယံ တို့၏ နောက်ဆုံးဇာတ်သိမ်းရာ စခမ်းဖြစ်သတည်း။

မယုံကြည်သော သူများကား ငရဲမီးအလောင်အမြိုက် ခံရခြင်းကြောင့် ရုပ်ရော နာမ်ပါ ချုပ်ငြိမ်း သွားရတော့ သတည်း။ ဘဝသစ်တဖန်သပ်မဖြစ်ဘို့မရှိတော့ပြီ။ ခရစ္စယံ တို့၏အလိုအားဖြင့်ရုပ်နာမ် ၂-ပါးချုပ်ငြိမ်း၍ဘဝဇာတ်သိမ်း ရခြင်းသည် အပြင်းအဆန်ဆုံးဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်၏။ အသက်မသေ ပဲ ဤရုပ်ဤနာမ်နှင့်အမြဲနေ၍သာဝရစည်းစိမ်ကိုခံစားရခြင်း သည် အကောင်းဆုံးချမ်းသာသုခဖြစ်သတည်း။

ထိုအနန္တသုခကို ရရှိခံစားရေးအတွက် ပဓာန ဖြစ်သော လုပ်ငန်းကား ခရစ်တော်အား ကယ်တင်ရှင် ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ သင်တို့သည်ဘာကိုပင်လုပ်လုပ်(ဝါ) အကောင်းကိုပင်လုပ်သည် ဖြစ်စေ၊ မကောင်းဒါ ကိုပင် လုပ်သည်ဖြစ်စေ ခရစ်ကိုမယုံကြည်က အပြစ်ကျခံရမည်။ ၎င်းကိုယုံကြည်သော် အကျိုးခံစားရချိန်မည်။

သင်တို့သည်ဘယ်လိုပင် ကောင်းမှုတွေ အကောင်းတွေကို လုပ်စေကာမူ ခရစ်၏ အဆင့်အတန်းသို့ မရောက်နိုင်ချေ။ သင်တို့သည်အစဉ်သဖြင့် အနန္တကာလ တိုင်အောင် ကျွန် အဖြစ်နှင့်သာ ကျေနပ် နေရချေမည်။ ဖဘုရား၏ စံမြန်းရာ ဖြစ်သော ကောင်းကင်ဘုံ နန်းသို့ ရောက်ရစေကာ သင်တို့

သိည့် ယခုလက်ရှိအခြေအနေထက်မပိုနိုင်ချေ၊ ခရစ်၏အပါး
မှာ အမြဲတန်းစားနေရချိန်မည်သာတည်း။

ထို့ကြောင့်အို အချင်းလူသား၊ အသင်၏ဥာဏ်မျက်စိကို
ဖွင့်၍ကြည့်လော့၊ မှန်မမှန်ကိုစုံစမ်းစစ်ဆေးပါလေလော့။

“ ပ သီ ဘာ သာ ”

အစ္စလမ်(ဝါ)မဟာမေဒင်(ဝါ)ပသီဘာသာဝင်အားလုံးတို့
အတွက် အရေးအကြီးဆုံး ဓမ္မ ကျမ်းစာကား ကိုရန်ကျမ်း
ဖြစ်၏။ ၎င်းကား အလ္လာဟဘုရား၏ မုက္ခဝတ်အစစ်ဖြစ်သည်
ဟု ယုံကြည်ကြ၏။ ၎င်းဘုရားသည် ထိုကျမ်းစာကို သူ၏
တမန်တော် (ဝါ) ကိုယ်စားလှယ်တော်ဖြစ်သော မဟာမဒ်
သခင်သို့တပိုဒ်စီအားဖြင့် ၎င်း၊ ကဏ္ဍတခုစီအားဖြင့် ၎င်း (၂၃)
နှစ်သောကာလအတွင်းမှာ ပြောပြခဲ့သည်။ မဟာမဒ်သည်
အလ္လာဟဘုရား၏တမန်တော် ဖြစ်သည့်အား လျော်စွာ
ထိုဘုရား၏ညွှန်ပြသောနည်းအတိုင်း ကိုယ်ရန်ကျမ်းပါ
တရားတို့ကို သူ့သားအား ဟောပြောခဲ့လေတတ်။

၎င်းကျမ်း၌ ရှိယာဆွန်ဟူသော ပသီအားလုံးတို့၏
ကိုးစားရာ အားသားရာ တရားပေစာ အယူဝါဒအားလုံး
သိမ်းကျုံးပါဝင်လေသည်။ ၎င်းကိုရန်ကျမ်းကို ကဏ္ဍအားဖြင့်
၁၁၄-ခဏ်း ခွဲခြား၍သားလေသည်။ ၎င်းကဏ္ဍ(ဝါ)အခဏ်း
တို့သည် အတိုအရှည် မတူညီကြကုန်။ အချို့ မှာ အလွန်
ရှည်လျား၍ အချို့ကားအလွန်တိုလေသည်။ အရှည်လျားဆုံး
ကဏ္ဍသည် ကိုယ်ရန်ကျမ်း၏ $\frac{1}{3}$ မျှရှိ၍ အတိုဆုံး အခဏ်း
မှာလင်္ကာ ၃-ပိုဒ်သာရှိလေသည်။ ကိုရန်ကျမ်းစာတခုလုံး၌
အာယတ်(ဝါ)လင်္ကာပိုဒ်ပေါင်း ၆၂၄၇--သို့မဟုတ်ဗစ္စမီလာ

ဟူသော ပဏာမတွေကိုပါ ထည့်သွင်း ရေတွက်ခဲ့သော်
၆၃၆၀---ရှိလေသည်။

ပရောဖက်မဟာမဒ်သခင်သည် အလ္လာဟဘုရား၏
မုက္ခဝတ်များကို ၎င်းဘုရား၏ သွန်သင် ညွှန်ပြချက်အတိုင်း
ဟော့ရုံသာ ဟောလေသည်။ တကျမ်းတဖွဲ့ ဖြစ်စေရန်
ရည်သန်ရိုးရင်း နှလုံးသွင်းဖြင့် ၎င်း၏ တရားဟူသမျှ ကို
စုပေါင်းဖွဲ့စည်း၍ ရေးသားခဲ့သည် မဟုတ်ချေ။

ဤသို့ တကျမ်းတဖွဲ့ ဖြစ်စေရန် ရည်သန်ချက်လည်း ရှိခဲ့
ပေန် မတူချေ။ သို့ရာတွင် သူ သေလွန်ပြီးနောက် သူ၏
ရိုက်ရာကို ဆက်ခံ သိမ်းပိုက်သော အဗူဗက္ကရသည် သူ၏
ဟောပြောချက် ဖြစ်သော တရားစာပိုဒ် တို့ကို ရနိုင်သမျှ
စုဆောင်း၍ စုပေါင်းခဲ့လေသည်။ သို့သော် ၎င်း၏စုဆောင်း
ချက်သည်လည်း ပြန့်ကြဲနေသော တရားများကို ပြည့်စုံစွာ
မဖော်ပြနိုင်ချေ။

ယိုးကြောင့်တတိယမြောက် မဟာမဒ်၏ ရိုးရာကိုဆက်ခံ
သော ကာလိဖ် အိုသမန်သည် အပြီးသတ် သဘောဖြင့်
အပြည့်အစုံ စုဆောင်း၍ သင်္ဂြိုဟ်နာတင်ခဲ့၏။ ထိုအိုသမန်၏
ကျမ်းစာကား မူအဖြစ်ဖြင့် ယခုတိုင်တည်ရှိခဲ့၏။ နောက်ဆက်
တဖန် ပြင်ဆင်ခြင်း ဖြည့်စွက်ခြင်း မရှိတော့ပဲ ပသီဘာသာ
ဝင်အားလုံး တို့၏ ဓမ္မကျမ်းစာ အဖြစ်ဖြင့် အတည်ဖြစ်ခဲ့
လေသည်။

“ပသီ ဘုရား”

ပသီဘာသာဝင် တို့သည် တဆူတည်းသော ဘုရားသာ
ရှိသည်ဟု ယုံကြည်ကြကုန်၏။ ထိုဘုရားကား အလ္လာဟပင်
တည်း။ ၎င်းကိုခိုဒ် (ဝါ) ခုဒ် အာကိုယ်တိုင် လာဟူ၍လည်း

ခေါ်ဆိုကြလေသည်။ ၎င်းဘုရား၏ ပဓါန ဖြစ်သော ဂုဏ်တို့
မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

(၁) အဇ္ဈာဟ။ ။

၎င်းသည် ပဿီဘုရား၏ ဂုဏ်တို့တွင် အမြင့်ဆုံး
အမြတ်ဆုံး အထင်ရှားဆုံး ဖြစ်၏။ ၎င်းသည်
ဘုရားနှင့်သာဆိုင်သော ပုဒ်ဖြစ်၏။ အခြားလူသား
တို့နှင့် မဆိုင်ချေ။ ၎င်းပုဒ်သည် ကေဝိနနာမ်
သဘော ရှိသော အာရဗီ ဘာသာ စကားဖြစ်
၏။ ၎င်းအဇ္ဈာဟ ဟူသော အာရဗီ ဘာသာကို
အခြား မည်သည့် ဘာသာ စကားမျိုး နှင့်မျှ
အဓိပ္ပါယ် တိုက်ရိုက်ကျအောင် ဘာသာ ပြန်ဆို
ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ဟု မောလာနော မဟာမဒ်
အလီက ရေးသား ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

သို့သော် အနီးကပ်ဆုံးဘာသာပြန်ရသော် ၎င်းပုဒ်သည်
မြင့်မြတ်သူဟူသော အနက်ကို ဟောလေသည်။ ဤအဇ္ဈာဟ
ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို ကိုရန်ကျမ်း၌ (၂ ၇ ၉ ၉) ကြိမ်တွေ့ရှိ
ရ၏။ ထို့ကြောင့်၎င်းသည် ပဿီဘုရား၏ ပထမတမ်းဂုဏ်ပုဒ်
ဖြစ်သည်ဟု အတိအလင်း ဆိုနိုင်လေသည်။

(၂) ရဗ္ဗ။ ။

၎င်းသည် ပဿီဘုရား၏ ဒုတိယ အကောင်းဆုံး
ဂုဏ်ပုဒ်ဖြစ်၏။ ၎င်း၏ အဓိပ္ပါယ်ကား အရှင်သခင်
(၀၁) စောင့်ရှောက်သူဟု ဆိုလိုသည်။

၎င်းဂုဏ်အရ ပဿီဘုရားသည် ယုံကြည်သူနှင့် မယုံ
ကြည်သူမရွေးပဲ (၀၁) ပဿီဘာသာဝင် ဟုတ်သူနှင့်မဟုတ်သူ
မခြားမနားပဲ တသားတည်း ကူညီ စောင့်ရှောက် တော်

မူသတတ်၊ ၎င်းရဗ္ဗဂုဏ်ကို ကိုရန်ကျမ်း၌ (၉ ၆ ၅) ကြိမ်
တွေ့ရှိ ရသောကြောင့် ၎င်းသည် ဒုတိယ အရေးအကြီးဆုံး
ဂုဏ်ပုဒ်ဖြစ်ဟန် ရှိလေသည်။

(၃) ရမာန်နှင့် ရဟမ်။ ။

၎င်းသည်တတိယမြောက်ဂုဏ်တော်ဖြစ်၏။ ရမာန်
ကား လူသား၏ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ မင်္ဂလာ
ကို ဆောင်တတ်သော ရဟမ်ကား သနားကရု
ဏာအပြည့်ရှိနေခြင်းဟူသော အနက်ကို ဟော
လေသည်။ ၎င်းဂုဏ်ပုဒ်သည် ကိုရန်ကျမ်း၌
အကြိမ်ပေါင်း (၅၇၀) ပါရှိ၍ ရဗ္ဗဂုဏ်၏
နောက်၌ တန်ခိုးအမောက်ဆုံး ဂုဏ်တော်ဖြစ်
ဟန် ရှိလေသည်။ ပထိဘုရားသည် ရမာန်
ဂုဏ်တော်အားဖြင့် ကမ္ဘာ ဖြေပြင်၌ သတ္တဝါ
အားလုံးတို့ အသက်ရှင်၍ တည်တန့် နေနိုင်ရေး
အတွက် ၎င်းတို့၏ အသုံး အဆောင် အစား
အသောက် ငစွည်းဟူသမျှကို ဖန်ဆင်းပေးစွမ်း
နိုင်၏။ ၎င်း ဘုရားသည် ရဟမ် ဂုဏ်တော်၏
အစွမ်းအားဖြင့် သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်း
မကောင်း ဟူသော ကမ် (ဝါ) အလုပ်တို့၏
အကျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင် လေသည်။ တနည်းသော်
ကား ပထိ ဘုရားသည် ရမာန် ဂုဏ်အားဖြင့်
လူသတ္တဝါ စိတ်ဝိညာဏ် တိုးတက် ရင့်သန်
စေရန် မုက္ခ ပတ်ဖြင့်လမ်းမှန်ကို ညွှန်ပြနိုင်၏။
ထို့ပြင် ရဟမ်ဂုဏ်၏အစွမ်းကြောင့် ယုံကြည်သူ
သည် ပထိဘာသာဝင်အပေါင်း၏ကောင်းသော

အလုပ်အတွက် ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ပေး
စွမ်းနိုင်လေသည်။

(၄) သာဗုရ။ ။

စတုတ္ထ(၄)ခုမြောက်ဖြစ်သောဤသာဗုရဂုဏ်ပုဒ်
၏ အဓိပ္ပါယ်ကားအခွင့်လွှတ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ၎င်း
ဂုဏ်အရ ပဿိဘုရားသည် ပဿိဘာသာဝင်ဟုတ်
သူ မဟုတ်သူ ထိုနှစ် ဦး သော သူတို့၏ အပြစ်ကို
ခွင့်လွှတ်သော ဟူ၏။

(၃၉-၅၃) ၎င်း ဂုဏ် ပုဒ် ကို ကိုရန်ကျမ်း၌
(၂၃၃) ကြိမ်တွေ့ရှိရလေသည်။

ဤသို့ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ပဓာနဂုဏ်ပုဒ်ကြီး (၄) ခုတို့မှ
တပါး အခြား များပြားလှစွာသော ဂုဏ်တော် အငယ်စား
တို့လည်း ရှိကြကုန်သေး၏။ ၎င်းတို့ကို အကျယ်သိရှိလို
ကြသော သုတေသီတို့သည် မော်လာနာ မဟာမင်း အလီ
ပြု စု ရေးသားသော ကိုရန်အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ရှုကြကုန်
ရာသည်။

ပဿိဘာသာဝင်တို့၏ အလိုအားဖြင့်(၀၇)ကိုရန်ကျမ်း၏
အဆိုအားဖြင့် ဤဂုဏ်တော်အပေါင်းဖြင့် ပြည့်စုံ မှသာ
ဘုရားဖြစ်၏။ ထိုဘုရားလည်း တဆူသာရှိရမည်။ ၎င်းကား
အလ္လ္လာဟ္သာ ဖြစ်ရမည် (အလ္လ္လာဟ္) ဘုရားကိုခစားလော့၊
၎င်းမှတပါး သင်တို့အဖို့ အခြားဘုရားမရှိပြီဟု ကိုရန်ကျမ်း
(၇:၅၉။၆၅။၇၃။၈၅)တို့၌ ဟောပြောခဲ့လေသည်။

“ပဿိဘုရား၏ အခြင်းအရာ”

အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ဂုဏ်တော်များနှင့် ပြည့်စုံ
သည်ဟု ဆိုကြသော တခုထည်းသော ထိုအလ္လာဟ္ ဘုရား

သည် လူမျိုး အား လုံးအတွက် ၎င်း၊ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် အနာဂတ်ဟူသော ကာလသုံးပါးအတွက်၎င်း၊ အမြဲတည်ရှိသောတဆူတည်းသောဘုရားဖြစ်၏။ ၎င်းဘုရားသည် အလ်-အယလ်-အစလည်းဖြစ်၏။ အလ်-အခိရ်-အဆုံးလည်းဖြစ်၏။ အလ်-ဗာရီ-အရာအားလုံးဖန်ဆင်းသော ဘုရားဖြစ်၏။ အလ်-ယဒုဒ်-ကရုဏာရင်ဖြစ်၏။ အလ်-အဇစ်ဇ်-အနန္တတန်ခိုးတော်ရှင်၊ အလ်-ဣလင်မအနန္တ ဥာဏ်တော်ရှင်၊ အလ်-ဖဆိရ်-ဒိဗ္ဗစက္ခုရှင်ဖြစ်၏။ အလ်-ဟ လ် မ-သည်းခံခြင်း-ခန္တီ-တရားနှင့် ပြည့်ဝသူဖြစ်၏။ အလ်-အဗုခ်-အပြင်-ဟူသမျှကို ခွင့်လွှတ်တတ်သော သူဖြစ်၏။ အလ်-ရှုကုရ်-ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ သုခမင်္ဂလာကို ပေးစွမ်းနိုင်သူဖြစ်၏။

၎င်းဘုရားသည် အခြင်းအရာ အာကာရမရှိ နိရာကာရ ပင်ဖြစ်၏။ သူသည်မြဲခြင်း၊ ကြာခြင်း၊ သနားခြင်း၊ ချစ်ခင်ခြင်း မုန်းခြင်း-သဘော မကျခြင်း- အမျက်ထွက်ခြင်း စသောအပြု အမူများကို ပြုလုပ်သည်ဟု ကိုရန်ကျမ်း၌ ပါရှိခဲ့၏။

သို့ပင် ဖြစ်စေတမင့် သူ့မှာ အခြင်းအရာ အာကာရမရှိ။ ပုံပန်း သဏ္ဌာန် မရှိ။ အဖြူအမဲစသည်မရှိဟု မော်လာနာ မဟာမဒ်-အလီကရေးခဲ့၏။ (သူ့ကိုမမြင်နိုင်သူသည်အမြင်ကို ကျော်လွန်၏)ဟု ကိုရန်ကျမ်း အခဏ်း ၆ အပိုဒ်(၁၀၄)၌ ပါရှိသောစကားသည် အထက်ပါ အချက်ကို ထောက်ခံလေသည်။ ထို့ကြောင့် ပသီတို့၏ အားထားရုံကြည် မှီခိုရာ ဖြစ်သော အလ္လာဟ ဘုရားသခင်သည်ကား အသွင်အပြင် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်စသည်မရှိ ပကတိသဘောဖြင့် အမြဲတည်ရှိ နေသော နိရာကာရပင် ဖြစ်သတည်း။

အလ္လဟ ဘုရား၏ လုပ်ငန်းများ။

ထိုသို့ဆိုခဲ့ပြီးသည် အားလျော်စွာ နိရာကာရဖြစ်သော အခြင်းအရာမရှိသော (ဝါ) သုညဖြစ်သော အလ္လဟ ဘုရားသည် ကောင်းကင်မြေကြီးနှင့်တကွ ၎င်းအတွင်းရှိ သက်ရှိ သက်မဲ့ ဟူသမျှကို ခရစ္စယံ ဌာဝယဘုရားကဲ့သို့ ခြောက်ရက် ဖြင့် မဟုတ်ပဲ၊ ခြောက်ခေတ်ဖြင့် ပြီးမြောက် စုံလင်အောင် ဖန်ဆင်းခဲ့လေသတတ်။

လူသတ္တဝါကို မြေကြီးမှ ရှုံ့ရုပ်လုပ်ပြီး ဖန်ဆင်း၍ သူ၏ ဝိညာဏ်ကို (ဝါ) လေကိုထိုရှုံ့ရုပ်၏ နှာခေါင်းမှ မူတ်သွင်းခြင်း ဖြင့် အသက်ရှူသော (ဝါ) လှုပ်ရှား သွားလာသော လူသား စင်စစ်ဖြစ်စေခဲ့သော ဟူ၏။ ကောင်းကင် တမန်တော်များကို အရောင်မှ ဖန်ဆင်း၍ မာရ်နတ်ကိုမူ မီးတောက်မီးလျှံ အား ဖြင့် ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ ရှင်းရှင်းဆိုရသော် ကောင်းကင် တမန်နှင့် မာရ်နတ်တို့သည် အရောင်နှင့် မီးတောက်ကို တုလုပ်သား သော အလ္လဟ ဘုရား၏ အရုပ်များ ဖြစ်လေသည်။ (၃၉:၇၂)

သူသည် လူသတ္တဝါများစီးရန် (ဝါ) စားသောက်ရန် အလို့ငှါ ကျွဲ နွား မြင်း ဆိတ် စသော သတ္တဝါများကို ဖန်ဆင်း၍ ပေးခဲ့သော ဟူ၏။ သူသည် မျက်နှာလိုက်ခြင်း သဘောမရှိသော ကြောင့် သူ့ကို ယုံကြည် ကိုးကွယ်၍ သူ့အမိန့်အတိုင်း ကောင်းမှု ကောင်းတာ ကောင်းသော အရာများကို ပြုလုပ်သူများ သွားရောက် နေထိုင်ရန် အလို့ငှါ ဂျန္နတ်ခေ်သော ကောင်းကင် ဘုံနန်းကို ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ ထိုသူသည် မဟာကရုဏာတော်ရင်ဖြစ်သော (ဝါ) သတ္တဝါအများကို မိမိ၏ ရင်ဝယ်ပေါက်ဖွားသော သွေးအသွင်အလွန် ချစ်ခင် တော်မူသော အလ္လဟ ဘုရားသည်ပင် သူ့အားမယုံကြည်သူ သူ့

အမိန့်မနာခံသူမကောင်းမှုပြုသူများအဖို့တံခါး(၇)ပေါက်ရှိသောဟနူးမခေ် ငရဲကို လက်မွန်မဆွတ်တင်ဖန်ဆင်းခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် ကိုရန်ကျမ်း အခန်း ၃၄ အပိုဒ် ၆၄ ၌ အလ္လာဟသည် မယုံကြည်သူ လူမိစ္ဆာများ ဌာဝယနေရန် အလို့ငှါ ထိုငရဲကို ပြင်ဆင်ထားခဲ့၏ဟု ပါရှိလေသည်။ သူသည် ချစ်ခင်ခြင်း သနားခြင်းကရုဏာတို့ဖြင့် ပြည့်ဝသော နှလုံးရှိသူဖြစ်ခြင်းကြောင့်မယုံကြည်သူမသမာသူများကို ငရဲ၌ခံစေ၍ ယုံကြည်သူ သမ္မာ အယူရှိသူများကို ကောင်းကင်ဘုံနန်း၌မွန်မြတ်သော အရသာကို အနန္တကာလတိုင်အောင် ခံစားစေသည်ဟု ကိုရန်ကျမ်း အခန်း ၄၅ ၌ ပါရှိလေသည်။

ထိုသည့်ကရုဏာတော်ရှင် ဟလ္လာဟ ဘုရားသည်ပင် ကိုရန်ကျမ်း အခန်း ၂ အပိုဒ် ၁၉၁၌ မယုံကြည်သူ(၀၁) တရားလွန်သူများကို သတ်ဖြတ်ပစ်ရန်၎င်း၊ ၂၂၄ ၌ မယုံကြည်သူကို တိုက်ခိုက်ရန်၎င်း၊ ဟောခဲ့လေသည်။ အလ္လာဟသည် အသက်ကိုပေးသူ အသက်သခင်လည်း ဖြစ်၏။ သေခြင်းကိုလည်းသူပင်ဖြစ်စေခဲ့၏။ သူသည် ကတိလိုက်စားမှုများမှကင်းလွတ်သောကြောင့်၊ သူအပြစ်လွတ်လိုသူများကို လွတ်၍အပြစ်ပေးလိုသူများကို ပေးစွမ်းနိုင်၏။ ဘာကြောင့် သူသည် သတ္တ ၀၁ အားလုံး၏ အရှင်သခင်ဖြစ်သောကြောင့် ဟူလို(၂၆:၂၀၄)ထိုပြင်အခန်း(၁၆၈)၌မူအလ္လာဟသည် မယုံကြည်သူ မတရားကျင့်သူများကို အပြစ်မှ လွတ်လပ်ခွင့်မမေးပဲ၊ ငရဲသို့ သွားရန်လမ်းကြောင်းကိုသာ ပြလိမ့်မည်ဟု အတိအလင်းပါရှိလေသည်။

ထင်ရှားခြင်းတို့ကြောင့် အမှားမရှိ အမှန်ချည်းသာ ဖြစ်၏။ သို့သော် ကိုရန်ကျမ်း၌ပါဝင်သော အကြောင်းအရာတို့ကား အစီအစဉ်မှ ကင်းကုန်၏။ အကြောင်းအရာ အမျိုးမျိုးအစားစား ရောထွေးလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်ရာဇဝင်ကြောင်း အရ ခုနှစ် သက္ကရာဇ်တို့ဖြင့် သေချာစွာကိုက်မိအောင် မည်သူမျှ မစီစဉ်နိုင်ချေ။

ထိုကိုရန်ကျမ်း၌ ပရော်ဖက်မဟာမဒ်၏ တရားများ၊ တားမြစ်ချက်များ၊ စည်းကမ်းများ၊ လူမျိုးဆိုင်ရာ ဥပဒေများ၊ သူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများ၊ သူတိုက်ခိုက် အောင်မြင်ခဲ့သော (၀၂) ရှုံးခဲ့သော စစ်ပွဲအမျိုးမျိုး၏ အကြောင်း အရာ များ၊ ခရစ္စယံ ဓမ္မဟောင်းကျမ်း၌ ပါရှိပြီးဖြစ်သော အာဒံ၏ အကြောင်း အရာများ၊ နောဇ၏အဖြစ်အပျက်များ အဗဗရာဟံနှင့် မောရှေတို့၏ ရာဇဝင်များ အီးနောနှင့် လောတတို့၏ အဖြစ်အပျက်များ၊ အာရန်နှင့်ဒေးဗစ်တို့၏ အကြောင်းအရာများ၊ ရှောလမုနှင့် ယောဘတို့၏ ရာဇဝင်များ၊ ထို့ပြင် ဓမ္မသစ်၌ ပါပြီးဖြစ်သော ယေရှုခရစ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများ၊ ယေရှုမယ်တော် မာရီ၏ အကြောင်းအရာများ၊ ယောဟန်၏ အဖြစ်အပျက်များ ပါဝင်လေသည်။ ဤသည်တို့ကို ထောက်ရှုသော် ကိုရန်ကျမ်း၌ ပါဝင်သော အကြောင်းအရာများသည် အကြောင်းမျိုးစုံနေသဖြင့် ခွဲခြားရန်ပင် မလွယ်ကူလှချေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပဿိဘာသာ ဝင်တို့အဖို့ကား ကိုရန်ကျမ်း၌ ပါဝင်သော စကား ဟူသမျှသည် တရား ဖြစ်၏။ တရားသည် အခြားသော ကျမ်းစာတို့၌ မပါရှိနိုင်။ ထို့ကြောင့် ပဿိ ဘာသာဝင်တို့၏ အလိုအားဖြင့် တရား ဆိုသည်ကား အလ္လဟ၏ မုက္ခပတ်တော်ဖြစ်၍ ကိုရန်ကျမ်း၌

ပါရှိသော အရာသာ ဖြစ်ရမည်ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သတည်း။
“ပသီဝါဒ”

အသာ ကိုရန်ကျမ်း၏ ဒုတိယ ကဏ္ဍဖြစ်သော အလံဗက္ကရာ စလျှင်စခြင်း ပသီဘာသာဝင် အားလုံးတို့ အမြဲမသွေလိုက်နာကျင့်သုံး နေကြရမည်ဖြစ်သော ဝါဒစည်းမျဉ်းငါးခုကို ဖော်ပြထားလေသည်။

- (၁) အလ္လ္လာဟ ဘုရားမှတစ်ပါး အခြားဘုရားမရှိ။ သူသာလျှင် တဆူတည်းသော အနန္တတန်ခိုးရှင်ဖြစ်သော ဘုရားဖြစ်၏ဟု ယုံကြည်ခြင်း။
- (၂) တနေ့လျှင် အနံ့ဆိုးငါးကြိမ်။ နမာဇ် ဖတ်ရမည်။
(၀၁) ဘုရားရှိခိုးခြင်း ဆုတောင်းမေတ္တာ ပို့ခြင်း။
- (၃) အလ္လ္လာဟ ဘုရား၏ အာနဘော်အားဖြင့် ရရှိအပ်သော မိမိတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာ ရွှေငွေတို့ကို တတ်အားသမျှ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း။
- (၄) ပရော်ဖက် မဟာမဒ် သခင်နှင့် အလ္လ္လာဟ၏ အာနဘော်အားဖြင့် သူ ဟောကြားခဲ့သော ကိုရန်ကျမ်းကို ယုံကြည်မြတ်နိုးခြင်း။
- (၅) ယခုဘဝမှ သေလွန်ပြီးနောက်၌ ဘဝတစ်ခုရှိခြင်းနှင့် နောက်ဆုံး တရားဆုံး ဖြတ်ရာနေ့ ရှိခြင်း တို့ကို ယုံကြည်ခြင်း။

ဤသည်တို့ကား ပသီဘာသာဝင်တို့၏ အရေးအကြီးဆုံး ဝါဒစည်းမျဉ်းဖြစ်သတည်း။ ထိုနောက် ယုံကြည်သူ (၀၁) ပသီ ဘာသာဝင်တို့ စံစား ခံစား ရလတံ့သော ကြီးကျယ်မွန်မြတ်သော အကျိုးနှင့်၊ မယုံကြည်သူ(၀၁) ပသီဘာသာဝင် မဟုတ်သူများ တွေ့ကြုံ ခံစားရမည့် စူးရှ ထက် မြက်

အခံရ ခက်လှသော ဆင်းရဲ ဒုက္ခများကို ပိုင်းခြား ဝေဖန်၍
ဟောပြောခဲ့လေသည်။

တဖန် ထိုဒုတိယကဏ္ဍ အပိုဒ် ၁၆၈ မှစ၍အပိုဒ် ၁၇၆
တိုင်အောင် လူသတ္တဝါအများ စားသောက်ဖို့ အစားအသောက်
စာရင်းကို ဖော်ပြလေသည်။

“အို လူသားတို့ တရားသော မြေပြင်၌ရှိသော ကောင်း
သောအရာများကို စားကြလော့” ဟု အစချီ၍ စားသင့်စား
အပ်သောအစာနှင့် မစားသင့် မစားအပ်သော အစာတို့ကို
ခွဲခြား၍ ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ မစားသင့်မစားအပ်သောအစာ
တို့ကား (၁) စည်းကမ်းကျနစွာ မသတ်ရပဲ အလိုလျောက်
သေသောသတ္တဝါ၏ အသား (၂) သတ္တဝါ၏ အသွေး (၃) ဝက်
၏အသားတို့ ဖြစ်သတည်း။

တဖန် မဟာမဒ်သခင်သည် ရမ္မဒိလ၌ ကိုရန်ကျမ်းစာကို
စတင် ဟောပြောခဲ့သောကြောင့် ပထိဘာသာဝင် အားလုံး
တို့သည် ထိုလ၌ ဥပုသ်စောင့်ရမည်ဟု အမိန့် ချမှတ်ခဲ့၏။
ဥပုသ်ထွက်သော အပ်ဒွဲများ ပြုလုပ်လေ့ရှိကြ၏။ အပ်ဒ်ဆို
သည်ကား ဆိတ်နွားစသည်တို့ကိုသတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း
တမျိုးပင်ဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ဥပုသ်စောင့်စဉ် မိမိတို့၏သား
မယားနှင့် ဆက်ဆံမှုပြုနိုင်သည်ဟု (၂:၁၈၇)၌ အခွင့်ပေး
ခဲ့လေသည်။

အဘတ်စဉ် ဥပုသ်နေ့ကား သောကြာနေ့ပင် ဖြစ်သည်ဟု
ကိုရန်ကျမ်းစာ အခန်း ၆၂ အပိုဒ်(၁၁) တို့၌ သတ်မှတ်ခဲ့
လေသည်။ ထိုသောကြာနေ့၌ ဘုရားဝတ်ပြုရန် သတ်မှတ်
ထားသောအချိန်ကား မွန်းလွဲပြီးခါစ အချိန်ဖြစ်၏။ ထိုဝတ်ပြု
ချိန်၌ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းကား(၁)တရားဓမ္မ

ဟောပြောခြင်း၊ (၂)ရကတ် ၂ခု ရွတ်ဖတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို
နောက် ညနေစောစောအချိန်၌ တဖန် ဝတ်ပြုရပြန်၏။ ထို
အချိန်ကား ရကတ်(၇)ခု (၀၁)ကိုရန်ကျမ်းမှ ကဏ္ဍ၇ခုကို
ရွတ်ဖတ်၍ ကြားနာရလေသည်။

မည်သည့်အချိန်မှာ ဘုရား ဝတ်ပြုသည်ဖြစ်စေ ထိုအချိန်
၌ အနောက်ဘက်သို့ ကပ်လော့မူရမည်၊ ကပ်လော့ဆိုသည်
ကား မျက်နှာမူရာ အရပ်ကို ဆိုလိုသည်။ မဟာမင်း သခင်
အသက်ရှင်စဉ်အခါက သူသတ် မဏ္ဍာမြို့မှ ရွှေစာလင်မြို့ရှိ
ဘုရားကျောင်းဘက်သို့ ကပ်လော့ ခဲ့လေသည်။ ထိုနောက်
ဂျူးလူမျိုးမြောက်ခြားစွာ နေထိုင်သော မင်္ဂလာမြို့သို့ ရောက်
သောအခါ သူသတ်က ဗရိုရာဖက်သို့ မျက်နှာမူ၍ ကပ်လော့
ပြုရာ အရပ်ကို ပြောင်းလဲခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုခေတ်ရှိ ပဿိ ဘာသာဝင် အားလုံး
တို့သည် ဘုရားဝတ်ပြုသောအခါ အနောက်ဖက်သို့ မျက်နှာ
မူကြလေသည်။ သို့သော်သူတို့သည် ကိုရန်ကျမ်း အခန်း ၂
အပိုဒ် ၁၄၂၌ “ဘုရားသည် အရှေ့အနောက် အရပ် ဒေသ
မရွေး တည့်ရှိ၏” ဟူသော အဋ္ဌာပ္ပာယ်၏ မူလ ဝတ်တော်ကို
မူကားမေ့လျော့နေကြပန်တူသည်။

တဘဝက ဝတ်နိဗ္ဗာန် အကြိမ်ပေါင်း များစွာ ပဿိ
ဘာသာ ဝင်တိုင်း ဟင်္ဂျ (၀၁) ဘုရားဖူး သွားရမည်ဟု
ပဟာပြောခဲ့ လေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ သတ်မှတ်
ထားသော လူများအတွင်း၌ ပဿိ ဘုရားဖူး၊ မြောက်ခြား
စွာတို့ဖြင့်ပြည့်လျက် နေသော သင်္ဘောများကို အာရေဗျ
ရေပြင်၌ တွေ့မြင်ကြရ လေသည်။ ပဿိဘာသာဝင် တို့၏
စိတ်သည် မဏ္ဍာသို့ဘုရားဖူးမရောက်ရသမျှ ဖြေနိုင်နှစ်သိမ့်

ခြင်းမရှိနိုင်ချေ။ ဤကိစ္စကားပသိဘာသာဝင်တိုင်း မချွတ်မလွဲ ပြုလုပ်ရမည့်အလုပ်တခုဖြစ်လေသည်။ ၎င်းဘုရားဖူးခြင်းကိစ္စ ကိုရှာဝလံဇီကက် (လ) တို့နှင့်ဇီလဟဂျ်လဆန်း (၉) ရက် အတွင်းမှာ ပြုလုပ်ရမည်။ ပသိဘုရားဖူးတို့သည် မက္ကာသို့ မရောက်မီ(၁၂)မိုင်ကွာမှာတည်ရှိသောအရဖတ်ကွင်းပြင်၌ ဇီလဟဂျ်လဆန်း(၉)ရက်နေ့ညနေတွင် စုဝေးရမည်ဟုအဆို ရှိလေသည်။ ထိုနောက်မှ မက္ကာမြို့ ဘုရားကျောင်း ရှိရာသို့ သွားရန်ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ ဘုရားဖူး သွားရခြင်း(၀၁) ဘုရားဖူးရခြင်း၏ အကျိုးတူး မဟပွလကို ကိုရန်ကျမ်း၌ မြန်ယုက်လောက်အောင် ချီးကျူးဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ယင်းသို့ဖော်ပြခဲ့ခြင်းကြောင့်ပင်အားလုံးသောပသိဘာသာ တို့သည် မက္ကာသို့ ဘုရားဖူး သွားရောက်ရန် အရေးကို တသက်သတ်လုံး နေ့ရှိသမျှမျှော်တွေးမှန်းဆ၍အာရုံပြုနေကြ လေကုန်သည်။ မက္ကာသို့ ဘုရားဖူး မရောက်ပဲ ဘဝအဆုံး သတ်ရခြင်းကို ရှုံးခြင်းကြီး တရပ်ဟု ပသိ ဘာသာဝင် အပေါင်းတို့က မှတ်ယူပိုက်ကြိုးနှလုံးသွင်းကြလေသည်။

အလာ ကိုရန်ကျမ်းအလို အားဖြင့် ငရဲသည် အလွှာဟ ဘုရား၏ လက်ရာပင်ဖြစ်၏။ ကိုရန်ကျမ်းအခဏ်း ၁၅ အပိုဒ် ၄၃-၄၄ တို့၌ ငရဲသည်မယုံကြည်သူ(၀၁)ပသိဘာသာဝင် မဟုတ်သူများ မုချသွားရောက်နေထိုင်ရမည့်အရပ်ဖြစ်သည် ဟုအတိအလင်းအမိန့်တော်ရှိခဲ့လေသည်။ ၎င်းငရဲသို့ဝင်ရန် တံခါး(၇)ပေါက်ရှိလေသည်။ သို့ရာတွင် ဝင်ပေါက်ကိုသာ ဖော်ပြခဲ့၏။ ထွက်ပေါက်ကိုမူကားမဖော်ပြခဲ့ချေ။

ကိုရန်ကျမ်း၌ ငရဲကိုအမည်နာမ(၇)မျိုးတို့ဖြင့်ခေါ်ဝေါ် ခဲ့လေသည်။ ထိုအမည်တို့၏အဓိပ္ပါယ်ကိုကြည့်ရှုခြင်းအားဖြင့်

၎င်း၏ စူးရှ ပြင်းထန် လှသော ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ရိပ်မိနိုင်လေသည်။

(၁) ဂျဟနန်း၊ ချမ်းသာကင်းသော၊ ငရဲ။

(၂) လဇာ၊ အမြဲတစေ တဟု်းဟု်းတောက်နေသော မီး (၇၀:၁၅)

(၃) ဟုတမာ၊ စိစိညက်ညက်ဒိဏ္ဍေဝအောင် ကြိတ်ချေတပ်သောဥပါဒ်။

(၄) ဆဒ္ဒိရ်၊ လောကီစာ ရှိသမျှကို အမြဲလောင်နေသော မီး (၁၂:၄)

(၅) ဆက္ကရ်(၅၄-၄၈) ယူဇနာပေါင်း များစွာအကွာမှ ဝင်မခံ မရပ်နိုင်အောင် ကြောက်လန့်ဘွယ်မီး (၄:၄၈)

(၆) ဂျဟန်း၊ မဟွေးဝံ့ မကြံဝံ့ လောက်အောင် ကြောက်လန့်ဘွယ်မီး (၁၁၉)

(၇) ဟဝိယာ၊ နက်လှသော ချောက်ကမ္ဘားပြတ် (၁၀၁:၉) တို့ ဖြစ်လေသည်။

သို့ရာတွင် ဂျဟနမ် ဟူသော အမည်ကို ကိုရန်ကျမ်း၌ ငရဲအတွက် အများဆုံးအသုံးပြုခဲ့လေသည်။ ထိုငရဲသည်မယုံကြည်သူ (၀၇) ပဿိဘာသာဝင် မဟုတ်သူတို့၏ နေရာဖြစ်၏။ ငရဲသည်မယုံကြည်သူတို့၏ မိတ်ဆွေဖြစ်၏ ဟုအခန်း ၅၇ ၌အတိအလင်းမိန့်ပြန်ခဲ့လေ၏။

“ပသီကောင်းကင်ဘုံနန်း”

ကိုရန်ကျမ်းစာ၌ကောင်းကင်ဘုံနန်းကိုဂျန္နတ်(၀၁)ဥယျာဉ်ဟု ခေါ်လေသည်။ အခန်း ၄၇ အပိုဒ် ၁၂- ၌အလ္လာဟဘုရားသည် သူ့အား ယုံကြည်သူများကို၊ ထိုပြင်သူ့အမိန့်

ကို လိုက်နာ၍ ကောင်းမှုလုပ်ခဲ့သူများကို ထိုဂျန္ဓတ်ခေါ် ဥယျာဉ်တော်သို့ဝင်ရန်အခွင့်ကိုပေးမည်။ မယုံကြည်သူ (၀၁) သူ၏ အမိန့်ကို မိဆံတော်လွန်သူများကို ငရဲသို့ ပို့မည်ဟု ပါရှိခြင်းကြောင့် ထိုဂျန္ဓတ်ခေါ် ကောင်းကင် ဘုံနန်းသည် ယုံကြည်သူများအတွက် သက်သက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

ဤနေရာ၌ ယုံကြည်သူဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရှင်းလင်းရန်လိုလေသည်။ ကိုရန်ကျမ်း အခန်း ၅၀ အပိုဒ် ၁၅ ၌ ယုံကြည် သူ ဆိုသည်ကား အလွှာဟု ဘုရား ၎င်း၏ မဟာမိတ်သခင်နှင့် ကိုရန်ကျမ်းစာကို ယုံကြည်သူဟု အတိအလင်း ပါရှိခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် ပထမီတို့၏ ကောင်းကင် ဘုံနန်းသည် ခရစ္စယံတို့၏ ကောင်းကင် ဘုံနန်း ကဲ့သို့ပင် ယုံကြည်သူ အတွက်သာ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

ထိုဂျန္ဓတ်ခေါ်သော ဥယျာဉ်အတွင်း၌ မြစ်ကြီးမြစ်ငယ် အသွယ်အသွယ်တို့သည် ကွေ့လည်ဝတ်ခါ သာယာသော ရေအယာဉ်ဖြင့်ပြောင်းလဲခြင်းမရှိပဲ တသွင်သွင် စီးဆင်းနေကြကုန်၏။ ချိုဆိမ့်သော အရသာဖြင့် ပြည့်ဝသော နွားနို့ ရေအယာဉ်တို့သည်လည်း နွေး၍မကုန် သောက်၍မခန်းနိုင်အောင် တသွင်သွင် တဒီးဒီး စီးဆင်း၍ နေကြကုန်သည်။ သောက်လိုသူများ အတွက် အလွန် စူးရှ ထက်မြက်သော အရသာကို ဆောင်ကုန်သော အရက်သေစာ ခန်းပြန်တို့သည်လည်း အံ့မခန်း တသွင်သွင်ရေအယာဉ်ကဲ့သို့စီးဆင်းနေကြကုန်လေသည်။ ချိုမြိန်သောပျားရည်အယာဉ်ဖြင့် ပြီးသောမြစ်ချောင်းတို့သည်လည်းနေ့ညသောသော ဒလဟော စီးဆင်း နေကြကုန်လေသည်။ အရသာ မျိုးစုံကို ဆောင်

သောသစ်သီးဝလံပင်တို့သည်၎င်း၊ အရောင်ပြုံးပြင်း ရှုမခန်း
အောင် လှပသော ပန်းပွင့်ကိုဆောင်သော ပွင့်ပင်တို့သည်
၎င်း၊ လူသား၏မျက်စိဖြင့် တကြိမ် တခါမျှ မမြင် ဘူးသေး
သော ထူးမြတ်သော အလှ ဂုဏ်ကြက် သရေ မင်္ဂလာ ကို
ဆောင်ခန့်ကြကုန်၏။ (၄၇:၁၅) ။ ။

ထိုဂျန္ဓတ်ခေါ် အလ္လ္လ္လဟ၏ ဥယျာဉ်အတွင်း၌ နေလည်မရှိ၊
အဆမတန်ပူပြင်းခြင်းလည်းမရှိ၊ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်း
ခြင်းလည်းမရှိ ပကတိကောင်းမွန် ညီမျှသော ရာဇဝိဉာဉ်ရှိ၏။
(၇၆:၁၃) အလ္လ္လ္လဟဘုရားသည် သူ့အားယုံကြည်သူ မိန်း
မ ယောက်ျား သတ္တဝါအများတို့အား သူအမြဲ နေထိုင်ရန်
မြှုပ်ချောင်းစသည်တို့နှင့်တကွ လှပ ကောင်းမွန် ခိုင်ခန့်သော
အဆောက်အဦးများဖြင့် တင့်တယ်သော ဂျန္ဓတ်ကို ရစေ
မည်ဟုကတိထားခဲ့၏။ (၉:၇၂ ။)

ဤကောင်းကင် ဘုံနန်း ဂျန္ဓတ်၌ ချမ်းသာပုံ ပြည့်စုံ ကုံလုံပုံ
စသည်ကို ကိုရန်ကျမ်း အခန်း ၁၅ အပိုဒ် ၄၅- ၄၈ အတွင်း
၌ သေချာစွာ ဖော်ပြဘူးလေသည်။ သို့သော် လိုရင်းအကျဉ်း
မျှကိုသာ ဤနရာ၌ ဖော်ပြသင့်လေသည်။ ၎င်းဂျန္ဓတ်၌ ပူ
ဆွေးရခြင်း၊ ငိုကျွေးရခြင်း၊ စိုးရိမ်သောက ကြုံတွေ့ ရခြင်း၊
ပင်ပန်း နွမ်းနယ်ရခြင်း၊ စားရေး၊ သောက်ရေး၊ နေထိုင်ရေး၊
ကျန်းမာရေး၊ ဝမ်းဗိုက်ရေး၊ အသက် မသေရေးတို့အတွက် ဘာမျှ
လုပ်ကိုင်ဘွယ် မရှိခြင်း၊ တဦးနှင့် တဦး ပြုမူခြင်း၊ စောင်း
မြောင်းခြင်း၊ မကောင်းကြံခြင်း စသည်တို့မှ ကင်းဝေး၍ စင်
ကြယ်သော နှလုံးနှင့် ဧပြိမ်းခြင်း၊ လုံခြုံခြင်း၊ ချမ်းသာ သုခ
တို့ပင်ဖြစ်သတည်း။

ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သုခ ချမ်းသာ ကြက်သရေမင်္ဂလာ

အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဂျန္ဓတ်သည် အလ္လာဟဘုရား
ကို ယုံကြည်သူ ပသီဘာသာဝင် အပေါင်းတို့၏ နောက်ဆုံး
မျှော်မှန်း တမ်းတရာ (၀၁) ရောက်ရှိခံစားရာ ကောင်းကင်
ဘုံနန်း ဘဝမှ လွတ်မြောက်ရာ စခမ်းဖြစ်သတည်း။

“ ပသီတို့၏ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်း ”

ခရစ္စယံများအတွက် ရှင်ပြန်ထမြောက်ရာနေ့ (၀၁) တရား
ဆုံးဖြတ်ရာနေ့ ရှိသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ပသီများအတွက်လည်း
ထိုနေ့ရှိလေသည်။ ထိုနေ့ကို ကိုရန် ကျမ်းစာ၌ အမည်နာမ
အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖော်ပြသားခဲ့၏။

(၁) ယကုမုလိကိယာမာ။ ။

သေပြီးလူ အများတို့တဖန် ရှင်ပြန် ထမြောက်သော
နေ့။

(၂) ယကုမုလိဖဆလိ။ ။

လူသား၏ ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်ကို စိစစ်ဆုံးဖြတ်ရာ
နေ့။

(၃) ယကုမုလ်ဟိဆာဗ်။ ။

လူဆိုးနှင့်လူကောင်းကို ပိုင်းခြားရေတွက်သောနေ့။

(၄) ယကုမုတလာက်။ ။

ယခုအခါ သေဆုံး၍ မြေတွင်း အောင်းနေ ကြရ
ကုန်သော မိ-ဖ-သားသွီး ဆွေမျိုး မိတ်သဟ်တို့
နှင့် ပြန်လည် တွေ့ဆုံရာနေ့၊ စသော အမည်တို့သည်
ထို၊ ရှင်ပြန် ထမြောက်ရာနေ့ကို ညွှန်ပြကြကုန်၏။

သို့ရာတွင် ကိုရန်ကျမ်းစာ၌ အများဆုံး တွေ့ရသော
အမည်ကား အာဆ် ဆာ အာဟ်ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် နေ့ထူး
အချိန်ထူးဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ ရလောင်ပ် မည်သော

ကိုရန်ကျမ်းတတ် ပညာရှိကြီး၏ အလိုအားဖြင့် အချိန်သည်
(၃)မျိုးရှိ၏။

(၁) ကုဗရာ။ ။

အကြီးဆုံး အဓိပ္ပါယ်ကား၊ လူသား အားလုံး၏။
ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် အတွက်၊
လူသားအားလုံး ရှင်ပြန်ထမြောက်သောနေ့။

(၂) ဓုဆတာ။ ။

အလယ် အလတ် အဓိပ္ပါယ်ကား၊ လူမျိုးတဆက်
ကွယ်ပျောက်သောနေ့။

(၃) ဆုဃရာ။ ။

အငယ်ဆုံး၊ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ လူသား တယောက်စီ
ဘဝဆုံး၍ သေကျေ ပျက်စီးရသော နေ့ဟူ၍ ခွဲခြား
ထားခဲ့၏။ ။ ထို နေ့သို့ ရောက်ရန် အချိန်နီးလာ
သောအခါ ကြီးစွာသော တိတ်နိမိတ် တို့သည်၊ ဤ
လောက၌ ထင်ရှား ပေါ်လွင်လာလိမ့်မည်ဟု ကို
ရန်ကျမ်း စာအခန်း(၇၈)၌ ညွှန်ပြခဲ့၏။

လူသားအားလုံး သေဆုံးပြီးနောက် ပုန်းအောင်း၍ နေရ
သော သင်္ဂြိုင်းအတွင်းမှ မူလအတိုင်း တပြိုင်နက် ထလာကြ
ရန် တံပိုးမှုတ်လိမ့်မည်(၀၂) ခရာတုတ်လိမ့်မည်။ အာကာသ
ကောင်းကင်သည် ဟင်းလင်း ပွင့်လာ လိမ့်မည်။ ကြီးကျယ်
မြင့်မောက်သော တောင်တန်း များသည် နေရာရွေ့ ရွား၍
သွားကြလိမ့်မည်။ ဤသည်တို့ကား ထို နေ့အတွက် တိတ်
ကြီးနိမိတ်ကြီးတို့ ဖြစ်ပေသတည်း။

အလ္လဟ ဘုရားသည် လူသား အားလုံး အတွက် စာ
တအုပ်စီ သီးသန့်ထားခဲ့ လေသည်။ ထို စာအုပ်၌ လူသား

ပြုလုပ်သမျှ ကြူးလွန်သမျှ ကောင်းမှု၊ ဆိုးမှု တို့ကိုစေ့ စေ့ စုံစုံ တခုမကြံ၊ ရေးယူမှတ်သားထားရန် ဖြစ်လေသည်။ လူသား အားလုံးရှင်ပြန်ထမြောက်သော အခါ ၎င်းတို့ အသီးသီး၏ လက်သို့ ဆိုင်ရာစာအုပ် တအုပ်စီ ပေး၍ ဖွင့်ပြ ပေလတံ့။
 ထို အခါ လူသည် မိမိပြုလုပ် ကြူးလွန်ခဲ့သော ကောင်းမှု ဆိုးမှုတို့ကို အကုန်အစင် ပြန်လည်တွေ့မြင်ရပေလတံ့။ (၁၈: ၄၉) လူကောင်း၏ စာအုပ်ကို အမြင့်မြတ်ဆုံး နေရာ၌ တင် ထား၍ လူဆိုး၏စာအုပ်ကို ယုတ်ညံ့သော ထောင် အတွင်း၌ ထားလိမ့်မည် (၈၃: ၇-၉) (၁၀: ၅၀)။ ။

ထို နောက် အလွှာဟု ဘုရားသည် မယုံကြည်သူ လူဆိုး ကို ငရဲသို့ပို့ချ၍ ယုံကြည်သူ လူကောင်းကို ဂျန္နတ်သို့ ပို့ လိမ့်မည်။ ထို အခါ လူသားသည် အနန္တ ဖြစ်သော ချမ်း သာသုခကို၎င်း၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကို၎င်း ခံစားနေရ ချိမ့်မည်။ ဤ အချက်၌လည်း၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ခရစ္စယံ တို့၏ ရှင်ပြန်ထ မြောက်ခြင်းနှင့် ထူးခြား ကွဲပြားသော အနက် သဘောကို မတွေ့ရချေ တကား။

ရူးဟခေ၍ ဝိညာဏ်ငါးပါး

(၁) အမာရဟ်။ ။

လူသား၏ စိတ်ဝိညာဏ် တဖြည်းဖြည်း တိုးတက် ရာ၌ အနိမ့်ဆုံး အဆင့် အတန်း၌ ဖြစ်သော၊ ဝိညာဏ်ကို ဆိုလိုသည်။

(၂) လဝါမာဟ်။ ။

လူသား၏ ဝိညာဏ် တိုးတက်လာပြီဖြစ်၍ မိမိ ပြု လုပ်ကြူးလွန်မိသော အမှားတို့ကို သိနိုင် ဖြစ်နိုင် သော ဝိညာဏ်ကို ဆိုသည်။

(၃) ဣဟုလ်ကုဒုဏ်။ ။

မြင့်မြတ်သော ဝိညာဏ် တော် (၀၇) ကောင်းကင်
တမန်တော် (ဂေဗရိယလ်-ကိုလည်း ဆိုသည်)
ပရော်ဖက် မဟာမင်းသခင်သို့ အလ္လ္လာဟ ဘုရား၏
မုက္ခပတ်တော်ကို ထင်းရှား ဖွင့်ပြသော ဝိညာဏ်
တော် ပင်တည်း။

(၄) နတ်ဖဆိနတိကာဟ်။ ။

ရှုံ့ဖြင့် မွမ်းမံသူလုပ်ထားသော လူရုပ်၏ နှာခေါင်း
အတွင်းသို့ ဘုရားကိုယ်တိုင် မှုတ်သွင်းလိုက်သော
လေကို ဆိုလိုသည်။ (၁၅း ၂၀, ၂၉) ၎င်း ဝိညာဏ်
ကြောင့် လူသားသည် အားလုံးသော သတ္တဝါတို့
ထက် မြင့်မြတ်သည့် အရာအားလုံးကို စီမံနိုင်သည်
ဟု ဆိုလို၏။

(၅) မုထဒဿန္တဟ်။ ။

အပြစ်ဟူက မြူချမကြံအောင် ချုပ်ငြိမ်းပြီးဖြစ်၍
မြေသော ငြိမ်းချမ်းသော အနန္တသုခ အဆုံး အပိုင်း
အခြားမရှိသော ချမ်းသာကို ကောင်းကင်ဘုံနန်း
ဂျန္ဓတ်စခမ်း၌ ဧချမ်းစွာ စံမြန်းနေသော ဝိညာဏ်
ကို ဆိုလိုသည်။

“ပသီယူတော်ကောင်း၏ လက္ခဏာ”

ယခုအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပသီဘာသာဝင် သူတော်စင်
၏ လက္ခဏာများကိုရေးသားဖော်ပြပေအံ့။ ၎င်းကိုအလ္လ္လာဟ
ကိုရန်ကျမ်းအခန်း ၂ အပိုဒ် ၁၇၇ ၌ တွေ့ရှိရလေသည်။

၎င်းတို့ကို အကျဉ်းချုံး၍ဖော်ပြရသော် နှစ်ဆူမရှိ အဘု
မရှိ၊ အဒုတိယ ဖြစ်သော အလ္လ္လာဟ ဘုရားရှင်ကို၎င်း၊ ယကု

မုလ်ကိယာမာခေၤသော ရှင်ပြန်ထမြောက်၍ တရားစီရင်
မည့် နေ့ကို၎င်း။ မုက္ခပတ်တော် ကိုရန် ကျမ်းစာ ကို၎င်း
အလ္လဟဘုရား၏ ပရော်ဖက်ခေၤ တမန်တော်များကို၎င်း၊
ကင်းစင်သောသံသယဖြင့်ယုံကြည်ရမည်။ မိမိပိုင် ပစ္စည်းများ
အနက်မှ အချို့ အဝက်ကို ဆွေမျိုးညာတိ မိတ်သဟ်များ
သို့၎င်း၊ မိမိ ၆၆၆ ခိုကိုးရာမဲ့တို့သို့၎င်း၊ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသူများ
သို့၎င်း၊ ခရီးသွားအာဂန္တုဇဉ်သည်များကို၎င်း၊ ဖုံးတောင်း
ယာစကာများကို၎င်း၊ တတ်ဉ်း သမျှခွဲခြမ်း၍ ပေးကမ်း
လှူဒါန်းသူဖြစ်ရမည်။ သို့၎င်းအကျဉ်းသားများကို ရွေးနှုတ်
ယူ၍ လွတ်လပ်ခွင့် ရရှိစေမည်။ မေ့လျော့ ပေါ့တော့ခြင်း
မရှိပဲ အမြဲနိစ္စ ဆုတောင်း မေတ္တာ ပတ္တနာ ပြု၍ ဘုရားကို
ဆည်းကပ်ဝတ်ပြုရမည်။ ပြုလုပ်ပြီးပြောဆိုပြီးဖြစ်သောကတိ
စကားသို့ကို ပျက်ပြား သွေစောင်းခြင်း မရှိအောင် စောင့်
ရှောက်ရမည်။ ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံရသောအခါ ဇွဲနှင့်မဲနှင့်
အားအံ့ခဲ၍ သည်းခံနိုင် ရမည်။ ဤအခြင်းအရာ ဂုဏ်အင်္ဂါ
လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့ကား ဘုရားကို ရိုသေ
ကြောက်ရွံ့သော ပဿီသူတော်ကောင်းတို့ဖြစ်သတည်း။

မဟာမဒ်ဆာဟပ်

ပဿီဘာသာဝင်တို့၏ အယူအားဖြင့် မဟာမဒ်ဆာဟပ်
သည် ဘုရား မဟုတ်၊ အဟုတ်သော် တမူကား ဘုရား၏
တမန်တော်သာ ဖြစ်၏။ သူသည် ဘုရားနှင့် တိုက်ရိုက်
ဆက်သွယ်၍ ကောင်းကင်တမန်တော် ဂေဗရီယဲလ်၏ အကူ
အညီဖြင့် ဘုရား၏ မုက္ခပတ်တော်တို့ကို ရရှိခဲ့၏။ သူသည်
ဘုရား၏ အလိုအတိုင်း (ဝါ) ဂေဗရီယဲလ်၏ ညွှန်ပြချက်အတိုင်း
တရားဓမ္မတို့ကို ဟောပြောခဲ့သူဖြစ်၏။

သူသည် ဘုရားကံမှ တမန်တော် ဂေဗရိယံ၏ အကူအညီအားဖြင့် ရရှိ အပ်သော တရားကို ၂၃ နှစ်တိုင်တိုင် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါများ၏ အကျိုးငှါ ဟောကြားခဲ့၏။ သူသည် ဟိုတစ်ခုသည်တခြား အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ ကွဲပြားနေသော အာရပ်လူမျိုး တို့ကို တဆူ ယည်းသော အလ္လာဟ ဘုရားနှင့် ခြံသောနိစ္စ အတ္တကို ယုံကြည်မှုတည်းဟူသောရွှေ ကြိုးဖြင့်၊ ဖွဲ့စည်း၍ စည်းလုံး ညီညွတ်သော လူတမျိုးအဖြစ်သို့ရောက်စေခဲ့၏။

သူသည် အာရပ်တို့ကို ရုပ်ထု ဆင်းကု ကိုးကွယ် ယုံကြည်ခြင်းဘေးနှင့်၊ လူမျိုးခြားတို့ကို အုပ်စိုး နှိပ်စက်ခြင်းဟူသော ဘေးဆိုးတို့မှ ကင်းသွတ်စေခဲ့၏။

သူသည် ရိုင်းစိုင်းသော (၀၂) နိမ့်ကျသော အာရပ်တို့ကို ယဉ်ကျေး၍ အထက်တန်းသို့ ရောက်စေခဲ့၏။

သူသည် စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့ မယားတွေ မှီလိုပေါက်အောင် ယူဟတ်သော အာရပ်တို့၏ မယားအများယူ ခြင်းဝါဒကို ပယ်ဖျက်၍ ယောက်ျားတယောက်လျှင် မယား ၄ ယောက်ထက် ပိုမယူရဟူသော စည်းမျဉ်းကို သတ်မှတ် ပေးခဲ့လေသည်။

သို့သော် သူကား ဘုရားမဟုတ်ခဲ့ချေ၊ လူသားပင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ရှိယာဂိုဏ်းဝင် ပသီ တို့၏ အယူအားဖြင့် ဝရော်ဖက်ခေါ် ဘုရား၏ တမန်များသည် စင်ကြယ်သော အပြစ်အားလုံးမှ ကင်းသော ပြည့်စုံသော လူသားတို့သာဖြစ်ကုန်သည်။ သို့ရာတွင် ဆွန်နီ ဂိုဏ်း ဝင်တို့၏ အယူအားဖြင့်မူကား မဟာမင်းဆက်ဟုကိုယ်တိုင် အပြစ်မှကင်းလွတ်ခြင်းမရှိချေ။ သို့သော် အလ္လာဟဘုရားကမူ သူ့အား ခွင့်လွှတ်သည်ဟု ယုံကြည်

ကြလေကုန်သည်။

မဟာမဒ်ဆာဟပ်သည် အဖ အဗ္ဗဒူလာနှင့် အမိ အမိနာ တို့မှ ပေါက်ဖွားသော လူသားဖြစ်၏။ သူသည် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၅၇၁ခုနှစ် ဧပြီလ၌ မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်ခဲ့၏။ သူ၏အဖ အဗ္ဗဒူလာသည် သူမွေးပြီးနောက် သတင်းသုံးလေးပတ်ကြာသောအခါ လူ့ဘဝအဆုံး ကိစ္စတုံးခဲ့၏။ အချို့ ရာဇဝင်ဆရာတို့ကမူ သူမမွေးမီ သူ့ဖခင်သေဆုံးခဲ့ပြီဟု ဆိုကြကုန်၏။ သူ၏မိခင် အမိနာသည် မကြာမှ အပြန်တွင် သေဆုံးခဲ့လေသည်။

ထိုအခါ မိဘမဲ့ ကလေးငယ်ဖြစ်သူ မဟာမဒ်သည် သူ၏ ဘကြီးအဗ္ဗဒူလာ၊ မူတာလစ်နှင့် အတူ နေထိုင်ရလေတော့၏။ သို့ရာတွင် ကံခေသော သူငယ်၏မှီခိုရာ ဘကြီးသည်လည်း နောက် နှစ်နှစ်ကြာသောအခါ ကံဆိုးသည့် မဟာမဒ်ကို ဖွန်ပစ်၍ သွားခဲ့ပြန်လေသည်။

ထိုနောက် သူသည် သူ၏ဦးလေး အဗ္ဗတာလဗ္ဗနှင့် အတူ သွားရောက်နေထိုင်ရပြန်လေသည်။ သို့သော် သူ၏ဦးလေးသည် ဆင်းရဲ မှဲ့တေလှသဖြင့် သူ၏ မှီခိုအားထားရာ ကောင်းစွာ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ချေ။ အဗ္ဗတာလဗ္ဗသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ များစွာချို့တဲ့ခြင်းကြောင့် အားကိုးရာမဲ့ ဖြစ်သော တူတော် မဟာမဒ်ကို ကောင်းမွန်စွာ စောင့်မကြည့်ရှုခြင်း၊ ကျွေးမွေးဆင်မြန်းခြင်း၊ ညှာသင်ပေးခြင်းစသည်တို့ဖြင့် မကူညီနိုင်ခဲ့ချေ။

ထိုနောက် မဟာမဒ်ကလေးသည် အခ ကြေးစား သိုးကျောင်းခြင်း အလုပ်ဖြင့် ဆင်းရဲ ပင်ပန်းလှစွာ အသက်မွေးခဲ့ရလေသည်။

ထိုနောက် သူသည် အသက် ၂၅ နှစ်သို့ ရောက်သော

အခါ သူ၏ စန်းပွင့်လာလေပြီ။ ခဒီဂျာမည်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ
ကြွယ်ဝသော မုဆိုးမကြီး၏ လက်အောက်၌ သူသည် အလုပ်
အကိုင် ရလာလေပြီ။ သူ၏အလုပ်ကား ထိုမုဆိုးမကြီး၏ ဝန်
တင် ကုလားအုပ်များကို ထိန်းကျောင်း၍ မောင်းရသော
အလုပ်ပင်ဖြစ်၏။ ထိုသို့လုပ်ကိုင်နေစဉ်ပင် မဟာမဒ်သည်
စန်းပေါ်မှာစန်းယပ်၍ စုပ်ကြီးလာလ်ကြီး ဝင်ရောက် ကိန်း
သို့ ဆိုက်ရောက်လာလေသည်။

အကြောင်းမူကား မကြာမီသူသည် မုဆိုးမကြီး ခဒီဂျာ
ကို ကြင်ယာတော် အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းပိုက်နိုင်ခွင့် ရလေသော
ကြောင့်တည်း။ ထိုသို့ကြင်ယာသက်သား ခဒီဂျာနှင့် ညားပြီး
နောက်မှ သူသည် ဘုရားတရား ဖက်သို့စိတ်ယိလက်ရောက်
လိုက်စားရန် အခွင့်ကို ရရှိခဲ့၏။ သူသည် စာပေမသင်ခဲ့ရ
သဖြင့် ဗညာရေး၌ ချို့တဲ့စေကာ ဂျုဒ္ဓဘာသာ ခရစ္စယံဘာ
သာဟို့၏ အကြောင်းခြင်းရာအားလုံးကိုမူ တဆင့်စကားဖြင့်
မှတ်သားခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘာသာရေး ဗဟုသုတများ၌ ပြည့်
စုံ ဖူလုံသူဖြစ်လေသည်။ စကားပြောနှင့် တရားဟော အရာ
တို့မှာ သူသည် အလွန်အပြူး အထူးကောင်းမွန် ကြင်လည်
လေသည်။

ထိုသို့ ဟောရင်း ပြောရင်းနှင့် သူသည် အသက် ၄၀ အ
ရွယ်၌ ပရော်ဖက်အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ ထိုနေ့မှစ၍ သူသည်
၂၃နှစ်တိုင်တိုင် အလ္လဟဘုရား၏ တရားကိုလူသားတို့အား
ဟောကြားခဲ့၏။

သူသည် ပထမ မယားကြီး ခဒီဂျာ သေဆုံးပြီးနောက်
ခါလလစ်၏ အရီးလေး မေမူနာ အပူ ဗက္ကရ၏သို့ အမီရှာ
အူမာရ်၏သို့၊ ဟပ္ပဇာ အပ္ပဒူလာ၏နှင့်မ နောင် အဗစ္စိ နိယာ

မှ ဆက်သသော ကျွန်မကလေး မေရီစသော ကြင်ယာသက်
ထား မယားပေါင်း မြောက်မြားစွာတို့ကို လက်ယပ် သိမ်း
ပိုက်ခဲ့၏။ သူသည် ၁၄ ရက် တိုင်တိုင် ပြင်းထန်လှစွာသော
အဖျားရောဂါကို ခံစားရပြီးလျှင် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၆၃၂ ခုနှစ်
ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့၌ ခန္ဓာဝန် လွတ်ငြိမ်း ဘဝဇာတ်သိမ်း၍
ငြိမ်းသော ကောင်းကင် ဘုံစခမ်း အလွှာဘုရား၏ အထက်
နန်းသို့ ကြွမြန်းခဲ့လေသတည်း။

ယခုသော် ကျွန်ုပ်တို့သည်မူယာ၏ မဟာမဒ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ၌
ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း မဟာမဒ်၏ ပုံပန်း သဏ္ဌာန်ကိုယ်
နေဟန်ယား အသွားအလာ အမူအယာ စသည်တို့ကို ရေး
သား ဖော်ပြရသော် များစွာသိုက်မြိုက်၍ အကွက်ဆိုက်ပေ
လိမ့်မည်။

မဟာမဒ်၏ အရပ်အမောင်းမှာ မနိမ့်လွန်း မမြင့်လွန်းပဲ
အလောတော်ပင်ဖြစ်၏။ ကြီးကျယ်သော မြင့်မောက်သော
မြတ်သောလက္ခဏာကို ဆောင်သော ဥက္ကောင်းရှိ၏။ ကျယ်
ပြန့်၍ မြင့်မြတ်သော နဖူးနှင့် အချိုးအစား ကျနသဖြင့်လှပ
သောပါးစပ်ရှိ၏။ တူယပ်သော မုတ်ဆိတ်မွေးတို့သည် သူ၏
မေးရိုး၌ လှပသောတန်ဆာသဘွယ်တည်ရှိကြကုန်၏။ မိုဗ်း
စွာ ခေါ်ရမ်းပန်းတို့ကဲ့သို့ နီမြန်းသောပါးအို့ မြင့်မောက်
ပေါ်လွင်သောနှာဟံ ပြူးကျယ်မဲနက် အရောင် လက်သော
မျက်လုံးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော မျက်နှာရှိ၏။ မဟာ
မဒ်၏နဖူး၌ ဖြောင့်စင်းစွာ တန်းသော အကြော တချောင်း
ရှိ၏။ ၎င်းသည် သူစိတ်ဆိုးသောအခါ ကြီးလာသည် ပွလာ
သည်ဟု ဆိုကြကုန်၏။ သူ၏ အောက်နှုတ်ခမ်း၌၎င်း၊ လက်
ဖြန့်နှစ်ခုတို့၏ အကြား၌၎င်း၊ မှည့်ရှင်တလုံးစီရှိ၏။ ၎င်းမှည့်

ရှင်တို့သည် ပရော်ဖက်အဖြစ်၏ အထိမ်းအမှတ် ဖြစ်သည့် ဟု လူအများတို့က ယုံကြည်ကြလေသည်။

သူ၏ဆံပင်သည် လည်ကုတ်ပေါ်၌ ဝဲယျက်တည်ရှိ၏။ ၎င်းဆံပင်သည် သူ၏ နောက်ဆုံးနေ့ တိုင်အောင် အရောင် အဆင်း မပျက် မညှိုးနက်သော အရောင်ကို သေခွင်လေ သည်။ သူသည် ၎င်းဆံပင်ကို တရံတခါ ဆေးနီဆိုးလေ့ရှိ သောဟူ၏။ တရံတခါ မွေးကြိုင်သော ဆီဖြင့် သုတ်လိမ်း လေ့ရှိ၏။ နောက်ဆုံးအကြိမ် ဘုရားဖူး သွားသော အခါမှ သာလျှင် သူသည် ထို ဆံပင် ကို ရိတ်ပယ်ခဲ့၏။ သူသည် ကောကြာနေ့တိုင်း ဘုရားဝတ်မပြုမှီ သူ၏ ကြီးစွယ် နှင့် ဂျိုင်းမွှေးများကို ရိတ်ဖြတ်လေ့ရှိ၏။ ခြေသည်းလက်သည်း များကိုလှီးဖြတ်လေ့ရှိ၏။ သူသည် ကျယ်ပြန့် မို့မောက်သော ရင်အုံနှင့် ဖြောင့်စင်း ညီညာသော ကည်ကိုင်းရှိခြင်းကြောင့် အလွန်သင့်ကျေးသော ကိုယ်ဟန်အနေအထားရှိလေသည်။ သူ၏ခြေနှင့်လက်တို့သည် ကြိုးမားလှစေကာ များစွာပေါ့ပါး လျစ်မြန်၍ သံပြင်၌ ခရီးသွားသောအခါမှာပင် ခြေရာမထင် အောင်လျစ်မြန်သောဟူ၏။ သူသည်အစားအသောက်၊ အနေ အထိုင် အသုံးအစွဲတို့၌ အလွန်ရိုးသား၏။ ကကြကုလ္လပိရိယရှိ ၏။ ကြိုးစွာသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို အောင့်အီးသည်းခံနိုင်သော ဇွဲရှိ၏။ အလ္လာပ ဘုရားနှင့် အာရပ်အမျိုးကို လွန်မင်းစွာ ချစ် ခင်သော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သတည်း။

“ဟိန္ဒူဘာသာ”

ဟိန္ဒူဝါဒဆိုင်ရာ ကျမ်းစာတို့သည် ဟိမာလာယတောင် တန်းပမာ ကြိုးကျယ်ထူပြော များပြားလှစွာ သောကြောင့်

၎င်းဟိန္ဒူတို့၏ဘာသာဝါဒလည်း ကျယ်ဝန်းများပြားလှချေသည်။ ဣန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်း၌ အလွန်ရှေးကျသော အခါမှစ၍ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြကုန်သော ဂုတ္တိလ်ထူးတို့ ဟောခဲ့ပြောခဲ့သမျှ တို့ကို၎င်း၊ ရေးခဲ့သားခဲ့သမျှတို့ကို၎င်း၊ ဟုမကျန်အကုန်သိမ်းကျုံး၍ ဖွဲ့စည်းသားသောကြောင့် အမျိုးအစားခွဲခြားဘို့ပင် မဖြစ်နိုင်အောင် ခဲယဉ်းလှချေ၏။ ဟိန္ဒူတို့မှာ ကျမ်းစာတွေ များသလောက် ဘုရားတွေလည်း ပေါများ၍ ဘာသာ ဝါဒ အယူ အဆတွေလည်း ကွဲပြားလျက် နေချေသည်။

ဥပမာ ဝေဒကျမ်းကြီးများ၌ ပါရှိခဲ့သော ဘုရား ၃ဆူတို့သည် ခေတ်ကာလတွေ ပြောင်း၍ အချိန်ကြာညောင်းလာသောအခါ ၃၃ ကုဋေအထိ တိုးပွား၍ လာချေသည်။ ထိုမျှကျမ်းစာရော ဘုရားတွေပါ ပေါများခဲ့သော် ဟိန္ဒူတို့၏ အယူ ဝါဒများ မည်မျှရှုပ်ထွေး၍ အဘယ်မျှ ပေါများထူးခြားမည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရေးခြင်းသက် စာ ဖတ် သူ များ တွေးဆခြင်းဖြင့် ပိုမိုသင်ရှားစွာ သိမြင်နိုင်ချေမည်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုမျှ ကြီးကျယ်သော အဖု အဆစ် အဆစ် အမြစ် မပြေပြစ်သော ကျောက်ရိုင်းတုန်းကြီးကို ချောမွတ်ပြေပြစ် ကျစ်လစ် တင့်တယ် ကြည့်ရှုချင် စကွယ် ကောင်းသော ကျောက်ရုပ် ဖြစ်လာအောင် ကျောက်ဆစ် လုပ်ငန်းကို ပြုလုပ်ရချေမည်။ ထို့ကြောင့် ဟိန္ဒူ ဘာသာ ဆိုင်ရာ ဘုရားနှင့် ဟုရားတို့ကို မရေးသားမီ ဟိန္ဒူ တယောက်ဖြစ်ရန်အတွက် အရေးကြီးသော အရည်အချင်း(ဝါ) အင်္ဂါလက္ခဏာများကို ရှေးဦးစွာပေါ်ပြပေအံ့။

“ဟိန္ဒူဖြစ်ရန် ဂုဏ်အင်္ဂါ”

- (၁) ဟိန္ဒူဘာသာဝင် မိဖန္ဒစ်ပါးမှ ခေါက်ဖွား ဆင်းသက်သူဖြစ်ရမည်။
- (၂) ဝေဒကျမ်းကြီး ၃ (ဝါ) ၄ ကျမ်းကို မဟာဗြဟ္မာ၏ (ဝါ) ဌာဝယဘုရား၏ မုက္ခပတ် အစစ်ဖြစ်သည် ဟုယုံကြည်ရမည်။
- (၃) ဇာတိဝါဒကို ယုံကြည်ကြ၍ ၎င်းဝါဒ စည်းမျဉ်း အတိုင်းကျင့်ကြံရမည်။
- (၄) နွားသည် စင်ကြယ် သန့်ရှင်း၏။ ဗြဟ္မဏ ဇာတ်သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ရမည်။
- (၅) ကပ္ပာလောကနှင့် ရှိသမျှ သက်ရှိ သက်မဲ့တို့ကို ဖန်ဆင်းသူ ဌာဝယဘုရား ရှိသည်ဟု ယုံကြည်သူ ဖြစ်ရမည်။
- (၆) ဥက္ခေသင်းထက်၌ ဇာတ်အားလျော်စွာ၊ ရှိခါဝါသိ ခါခေါ် ဦးစွန်းငယ်ရှိရမည်။
- (၇) ဇာတ်အားလျော်စွာ စလွယ်ကို သိုင်း ဆင် ယားရမည်။
- (၈) (၁)ကမ်တရား(၂)မြို့သောအတ္ထနှင့်(၃)ဘဝသစ် ရှိခြင်းကိုယုံရမည်။
- (၉) အဝတာရခေါ် ဌာဝယဘုရား၏ ကိုယ်စားလှည် တော်များကိုယုံရမည်။
- (၁၀) တရားဥပဒေအရ တားမြစ် ပိတ်ပင် ယားသော အစားအသောက်များကိုအမြဲရှောင်ကြဉ်ရမည်။ ၊ ဤသို့သော ဂုဏ်အင်္ဂါ လက္ခဏာများနှင့် ပြည့်စုံ သာလျှင် ဟိန္ဒူဟူသောနာမကို ခံယူနိုင်လေသည်။

“ဟိန္ဒူဘာသာ၏ ပဓာနထူးခြားချက်”

ဟိန္ဒူ ဘာသာမှတစ်ပါး အခြားသော ဘာသာတို့သည် စတင်တည်ထောင်သူ ဘာသာရှင်၏ အမည်တို့ ဖြင့်သာ လောက၌ ထင်ရှားနေကြကုန်သည်။ ဟိန္ဒူဟူသော အမည် ကား တည်ထောင်သူကိုစွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော နာမ မဟုတ် ခဲ့ချေ။ ဘာကြောင့်? ဟိန္ဒူဘာသာကို စတင်တည်ထောင် ဖန်ဆင်းခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ် အသီးအခြား မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

စင်စစ်မှာ ဟိန္ဒူဟူသော ပုဒ်သည်ပင်ရှေ့သက္ကဋ္ဌ ကျမ်း ကြီးကျမ်းခိုင်းတို့၌ မပါရှိခဲ့ချေ။ ထိုဟိန္ဒူဟူသောပုဒ်ကို ပါရ မီလူမျိုးတို့၏ ကျမ်းစာ၌ တွေ့ရ၏။ ထို့ပြင် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၂၀၀ခန့်ကရေးထိုး ဘားခဲ့သော ကြေးပြားတခု၌ ဟိန္ဒူပုဒ် ၏ ဗဟုဝန်ကိန်းဖြစ်သော ဟိဒါဝါ ဟူသောပုဒ်ကို တွေ့ရ လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဟိန္ဒူဝါဒသည် အခြားသော ဘာသာတို့ ကဲ့သို့ တဦးတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်က တည်ထောင်ခဲ့သော ဘာသာ မဟုတ်သည့်ပြင် ဣန္ဒိယနိုင်ငံအတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ သမျှသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတို့၏ တရားဓမ္မ ဟူသမျှတို့ကို ဆန့် ကျင်ဘက် မပြုပဲ အကုန်လုံးသိမ်းရုံးပြီး လက်ခံခဲ့သော ဘာ သာ ဟင်းလေးအိုးကြီးဖြစ်လေသည်။ ဤကား ဟိန္ဒူဘာသာ ၏ ထူးခြားချက်ပင်တည်း။

“ဟိန္ဒူသာသာ၏ အများနှင့် ဆက်ဆံခြင်းသဘော”

ဟိန္ဒူ ဘာသာသည် အချင်းချင်း မတူညီသော အနား များစွာရှိသော ဗဟုဝန်ကြီးနှင့် တူလေသည်။ အနားတဖက်

သည် လက်တွေ့ လုပ်ငန်းအတွက်သော် ၎င်း၊ အခြားတဖက်
 သည် လောကဓမ္မဟူသော လူ့ကျင့်ဝတ် ဟုန်းများအတွက်
 ၎င်း၊ နောက်တဖက်သည် ဘုရားအား မှီဝဲဆည်းကပ်မှုများ
 အတွက်၎င်း၊ နှစ်တဖက်သည် ခက်ခဲသော ဒုက္ခရစရိယာ
 (၈၁)လောကလုပ်ငန်းများအတွက်၎င်း၊ တဖက်သည် ကာမ
 ဂုဏ်နှင့် အာရုံငါးပါးကို မြှီရက်စွာ ခံစားရေး အတွက်
 ၎င်း၊ အခြားတဖက်ကမူ နက်နဲခက်ခဲသော အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာ
 နည်း နာ န ယ များ အတွက်၎င်း၊ တဖက်သည် တွေးတော
 ငြိစည်မှုများအတွက်၎င်း၊ တစ်ရှိလေသည်။ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်
 တို့သည် ဟိန္ဒူ ဘာသာအတွင်း၌ အားလုံးသော ဝါဒများ
 (၈၁)ကမ္ဘာလတ်ရှိအောင်အကျဆုံးမှ အလတ်ကန်းအကျဆုံး
 ဘာသာအပိုဖြစ်သော ဘာသာအသီးသီးတို့၌ ဝါဝင်သော
 ယုံကြည်ယူဆချက် အားလုံးကို တွေ့ရှိနိုင်လေသည်။ မင်္ဂလာ
 အခမ်းအနား ပြုလုပ်ခြင်း ခုတောင်းပတ္တနာ ပြုခြင်းတို့ဖြင့်
 သံသရာ စခမ်း သွားလိုသူများ အတွက် ၎င်းတို့ နှစ်သက်
 သော အချက်များကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လုံလုံ လောက်လောက်
 တွေ့ရှိနိုင်လေသည်။

အလုပ်လုပ်ခြင်းသည် အနန္တသုခ ရရှိခံစားရေးအတွက်
 ၎င်း၊ ဤလောကမှ လွတ်မြောက်ရေး အတွက်၎င်း၊ ပဓာန
 မဟုတ်ချေ။ ဌာဝယာဘုရားအား အကန့်အသတ်မရှိယုံကြည်
 ခြင်းဖြင့်သာ ကကယ်တမ်း လွတ်မြောက်၍ အဆုံးမဲ့သော
 ချမ်းသာကို ခံစားနိုင်သည်ဟု ယူဆသောသူတို့သည် မိမိတို့
 လိုလားသောနည်းကို၊ ဟိန္ဒူဘာသာ၌ ပိုမိုပြည့်စုံစွာ တွေ့ရှိ
 ရပေလိမ့်မည်။

နတ်ဘုရားတို့ကို အားကိုးမှသာ လိုရာပြည့်စုံ နိုင်သည်

ဟု ယုံကြည်သူများသည် ဟိန္ဒူ ဘာသာကို လက်လွှတ်၍ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ပြင်းထန်သော အကျင့်ထူး သည်သာ လျှင်လွတ်လပ်ခွင့်ကို ပေးနိုင်သည်ဟု ယူသောသူများ အတွက် ယောဂ လုပ်ငန်းရှိပြီဖြစ်၍ ၎င်းတို့သည် ဟိန္ဒူဝါဒ၏ နယ်နိမိတ်အတွင်းမှ ထွက်ပြေးရန် မလိုချေ။

ကာမ ချမ်းသာမှုကို ခံစားလိုသူအများ တို့သည်လည်း လိုလေသေး မရှိသော နည်းနာ နိဿယများကို ဟိန္ဒူဘာသာ၌ တွေ့ရှိရပေလိမ့်မည်။ လူသတ္တဝါ၏ အရင်း မူလ ဖြစ်စဉ်ကို စဉ်းစား ဝေဖန်လိုသူ ဌာဝယဘုရား ရှိမရှိကို၎င်း။ အတ္တရှိမရှိ(ဝါ)မြဲမမြဲကို၎င်း၊ တွေးတောလိုသူများ အတွက်လည်း အဖက်ဖက်မှ ပြည့်စုံ လုံလောက်စွာရှိလေသည်။

တို့တို့ လိုရင်း ဆိုရသော် ဟိန္ဒူတို့၏ ဘုရားကျောင်း၌ ကမ္ဘာ့ဘုရား အမျိုးမျိုးကို၎င်း၊ ဟိန္ဒူတို့၏ တရားစင်၌ အနက် နှစ်ဆုံးတရားမှ အညွှန်းဆုံးကရားအထိ အမျိုးမျိုးသောတရား တို့ကို၎င်း၊ ပြတ်သိုက်ရှုပ်ပွေလျက် အချင်းချင်း ဆန့်ကျင် နေသော ဝါဒများကို၎င်း၊ တွေ့ရှိရချိမ့်မည်။

“ဟိန္ဒူဘုရား”

ဟိန္ဒူတို့၏ ဝေဒကျမ်းကြီး ၄-ခုတို့၌ ပါရှိသော ဘုရားတို့အနက် (ဤရွာ) သည် အရေးကြီးဆုံး ဘုရားဖြစ်၏ ၎င်းသည် အနာဒိ အနန္တဖြစ်၍ အစမရှိ အဆုံးမရှိဖြစ်၏။ သူသည် ကမ္ဘာလောကကို ဖန်ဆင်းသူဖြစ်၏။ ဤလောက အတွင်း၌ ရှိသမျှ သတ္တဝါတို့သည် သူမှ ပေါက်ဖွား ဖြစ်ထွန်းလာကြကုန်၏။ သူ၌သာလျှင် တည်ရာမှီရာ ရှိကြကုန်၏။ သူနှင့်သာလျှင် ပြန်လည်ပူးပေါင်းကြကုန်၏။

သူသည် မြင့်မြတ်၏။ ကရုဏာရှင်ဖြစ်၏။ သတ္တဝါအားလုံး

၏ ကယ်တင်ရှင်ဖြစ်၏။ အနန္တ တန်ခိုးရှင် အနန္တဉာဏ်ကြီး ရှင်ဖြစ်၏။ ဆံကရ ကျာ ရ ယ၏ အလိုအားဖြင့် (ဤရွှေရ) သည် သာလျှင် ပရမတ္ထအားဖြင့် မုချထင်ရှားရှိသော အရာ ဖြစ်၏။ သူမှတစ်ပါး အခြားဘာမျှမရှိ သံသရာ ကမ္ဘာလေ က နှင့် ရှိသမျှသော သက်ရှိသက်မဲ့ အရာတို့သည် မာယာမျှသဘာဝ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဧကန္တ အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော အရာများ မဟုတ်ကြကုန်။

ထို့ပြင် ရာမနု ဇာစရိယမည်သော ဆရာ၏ အလိုအား ဖြင့် (ဤရွှေရ)သည် အိုးလုပ်သမားလည်းဖြစ်၏။ ထို့ပြင် အိုး အမျိုးမျိုးလည်းဖြစ်၏။ ထိုအိုးကို ပြုလုပ်ရန် ရွှံ့ပြေလည်းဖြစ် ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား သူသည် အကြောင်းလည်းဖြစ်၏ အကျိုး လည်းဖြစ်၏ဟု ဆိုလိုသည်(သော ဟံ) ငါသည် သူဖြစ်၏ဟူ သော ဣဆိုး ပနိသျှင် ကျမ်းလာစကားကို၎င်း၊ (သွာဟံ ပြဟ္မသ္မိ) ငါသည်(ဤရွှေရ) ဖြစ်၏ဟူသော ဗရိဟဒ္ဒ ရညက ကျမ်းလာစကားကို၎င်း၊ (တထွမသိ) ထိုဟာသည် သိဖြစ်၏ ဟူသော ဆန္ဒောဂျ ကျမ်းလာစကားကို၎င်း၊ ကိုးကားကြကုန် ၍ အားလုံးရှိသမျှ သက်ရှိ သက်မဲ့တို့သည်(ဤရွှေရ) (ဝါ) ပြဋ္ဌာဖြစ်ကုန်၏ ဟု ယုံကြည်ယူဆ နေကြလေကုန်သည်။

“ ဟိန္ဒူဘုရား ကွဲ လာ ပုံ ”

ထို တဆူတည်းသော ဤရွှေရ ဘုရားသည် အကြင်အခါ ၌(ရဂျာတ်စ်)ဂုဏ်ကိုဆောင်၏။ ထို အခါ သူသည် ပြဟ္မာ ဟူသော အမည်ဖြင့် တင်ရှားလာလေ၏။

(ဆတ်တွ) ဂုဏ်ကို ဆောင်သော အခါ သူ့ကို ဗိသျှနိုး ဟု သိကြကုန်၏။ ထို့ပြင်(တမတ်စ်)ဂုဏ်ကို ဆောင်သော အ ခါ သူသည် ရှိဝ ဟူသောနာမဖြင့် ထင်လျား လာလေသည်။

ထိုသို့ သုံးဆူသော ဘုရားကြီးများ ဖြစ်လာကြသော အခါ သူတို့သည် လူမျိုးကြီး ဘုရားများ မဟုတ်ကြတော့ချေ။ ဗြဟ္မာ မှာ သူရဿတီ၊ ဗိသျှနိုးမှာ လက်ချမီ၊ ရှိဝမှာ ပါရဝတီဟူ၍ ကြင်ဘက်သက်ထား ဘုရားကတော်များ အသီးသီး ရှိလာကြကုန်၏။

၎င်း တို့မှတစ်ပါး ဝေဒကျမ်း၌ ဘုရား အငယ်စားများလည်း ရှိကြကုန်သေး၏။ ၎င်းတို့ကား ဝသုနာမံ ခံယူသော ဘုရားပေါင်း (၈)ဆူ၊ ရုဒြ နာမံကို ခံယူသော ဘုရားပေါင်း (၁၁)ဆူ၊ အာဒိစ္စမည်သော ဘုရားပေါင်း (၁၂)ဆူ၊ အဿဝဏီ အမည်ရှိသော ဘုရားပေါင်း (၂)ဆူ၊ အားဖြင့် (၃၃)ပါး ရှိလေသည်။ ဣန္ဒနှင့် ပရ ဇာပတိတို့ သည်လည်း အတော် အထက်တန်းကျသော ဘုရားများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို ၃၃ ဆူသော ဝေဒကျမ်းပါ ဘုရား အရေ အတွက်သည် ပူရာဏ် ခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ ၃၃ကုဋေအထိ တိုးတက်ပွားများ၍ လာခဲ့လေသည်။ ထိုပြင် မြန်မာတို့၏ တာဝန်တို့သာ ဘု၌ ပါဝင်သော နတ်- ၃၃ နှင့် ဤဝေဒကျမ်းပါ ၃၃ တို့သည် ထပ်မံလှချေ၏ တကား။

“ဗြဟ္မာ၏ လုပ်ငန်း”

ဟိန္ဒူ ရတနာသုံးပါးဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ဘုရားအကြီးစား သုံးဆူတို့မှာ အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးအတိုင်း၊ ကြင်ယာတော် တယောက်စီ ရှိကြသကဲ့သို့။ ၎င်းတို့အတွက် သီးသန့်ထားသော လုပ်ငန်း အသီးသီးလည်း ရှိကြကုန်၏။ အခြားသော ဌာဝယ ဝါဒီတို့၏ ဘုရားကဲ့သို့ တဦး တည်းသော ဘုရားက အကောင်းရော အဆိုးကိုပါ ဒိုင်ခံ၍ ပြုလုပ်နေသည် မဟုတ်ချေ။ ဟိန္ဒူ ဘုရားတို့သည် တာဝန်ကို တဦးစီ

ခွဲဝေ၍ အလုပ် လုပ်ကြကုန်သည်။ ဤကား ဟိန္ဒူတို့၏ စိတ်
ကူးဉာဏ် အထက်တန်း ကျပုံတည်း။ (၀၇)အခြား ဌာဝ
ယ ၀၇တို့နှင့် ထူးခြားသော ကွဲလွဲချက်ဖြစ်၏။

ထို ဘုရားကြီး သုံးဆူတို့တွင် ဗြဟ္မာသည် အရေးကြီးဆုံး
နံပါတ်တစ် ဘုရားဖြစ်၏။ သူ၏ပဓာန လုပ်ငန်းကား ဤကမ္ဘာ
လောကကြီးနှင့် တကွ ၎င်း အတွင်းရှိ အားလုံးသော သက်ရှိ
သတ္တဝါနှင့် သက်မဲ့ အရာဟူသမျှ တို့ကို အစီအစဉ် ကျကျ
ဖန်ဆင်းပေးရန်ဖြစ်၏။ သူသည် ကမ္ဘာ့ လက်သမား ဆရာ
ကြီးဖြစ်၍ ကမ္ဘာ၌ ရှိသမျှ ဆိုးဆိုးကောင်းကောင်း အရာဟူ
သမျှသည် သူ၏ လက်ရာချည်းသာ ဖြစ်၏။ သူသည် ဘယ်
အခါမှ မခွဲသော မက်တားနှင့် ဖွဲ့စစ် (၀၇) ဓါတ်သေ နှင့် ဓါတ်
ရှင်တို့ကို တွဲပေးလိုက်သောသူဖြစ်၏။ သူသည် သတ္တဝါ အ
ပေါင်းတို့ ပြုသမျှ လုပ်သမျှ ကြူးသမျှ လွန်သမျှ ကောင်းမ
ကောင်း ကမ်တို့အတွက် သူ ၀၇တို့အား ကောင်းကျိုး ဆိုး
ဖြစ်တို့ကို တိကျစွာ ဆုံးဖြတ်ပေးသူ ဖြစ်ခဲ့၏။

“ဗု သျှနိုး၏ လုပ်ငန်း”

နံပါတ် (၁) ဗြဟ္မာက ဖန်ဆင်းတည်ထောင်လိုက်သော
ကမ္ဘာသည် ၎င်းကို အမြဲတမ်း စောင့်ရှောက် ကြည့်ရှု၍
မွမ်းမံ ပြင်ဆင်နေမည့် သူ လိုနေချေသည်။ တစုံတဦးသော
ဘုရားသည် ဤတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရချေမည်။ အကြောင်း
ကား ကမ္ဘာကို ဖန်ဆင်းပြီးနောက် ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေ သဘော
မျိုးနှင့် ပစ်ထားရန် မဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထိုတာဝန်ကို
ထမ်းဆောင်ရမည့် ဘုရားကား ဗုသျှနိုးပင်ဖြစ်၏။ သူသည်
လူသတ္တဝါ အပေါင်းအား ကောင်းမြတ်သော သုခချမ်းသာ
ကြက်သမျှ မင်္ဂလာအဖြစ်ဖြင့် တန်ခိုးပါဝါကို ပေးတတ်၏။

ထိုကြောင့် သူသည်လူသား၏ ချစ်ခင် ကြည်ညို မြင်းကို အများဆုံး ခံယူရသော ဘုရားဖြစ်၏။ သူသည် လူသား၏ အသိ ဥာဏ်ညာ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိမ္မာယဉ်ကျေး၍ အထက်တန်း ရောက်ရေးတို့ အတွက်၎င်း၊ လောကသူ လောကသားတို့အား တရား လမ်းမှန်ကို ပြရန်အလို့ငှါ၎င်း အဓမ္မဟူသော မတရား မှုကို ပယ်ဖျက်၍ ဓမ္မဟူသော တရား၏ နယ်ကိုခွဲရန်၎င်း။ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားမှန်ကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ၎င်း။ ဤလောကသို့ အဝ တာရများကို လွှတ်လေ့ရှိလေသည်။

အဝတာရ ဆိုသည်ကား မိ သျှန်း ကိုယ်တိုင် လူဝင်စား ဇာတ်ကို ခင်း၍ လူ့ဇာတိကို ယူခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာ၏ အမှောင်ကို ပယ်ခွင်း၍ အလင်းကို ပြရန် ပွင့်ပေါ်ခဲ့ကြသော အဝတာရတို့၏ အရေအတွက်ကား စာရင်းကျယ် အရ ၂၄ စာရင်းငယ်အရ ၁၀ ခုဖြစ်လေသည်။ စာရင်းကျယ်၌ ဂျိန်း (၀၁) ဇိနဘုရား၊ ရိသျှာဏ ဒေဝ၏။ အမည်လည်း ပါရှိ ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် စာရင်းငယ်၌ မူ၎င်း ဘုရား၏အမည် မပါရှိတော့ချေ စာရင်းငယ်အရ အဝတာရတို့ကား

(၁) မစ္ဆိ ။

(၆) ပရသုရာမ ။

(၂) ကစ္ဆပ ။

(၇) ရာမ ။

(၃) ဝရာဟ ။

(၈) ကရသျှဏ

(၄) နရသီဟ ။

(၉) ဗုဒ္ဓ ဂေါတမ ။

(၅) ဝါမန ။

(၁၀) ကာလကီတို့ ဖြစ်သ

တည်း။

နောက်ဆုံး ဖြစ်သော ကာလကီ အဝတာရသည် ဤကလိယုဂ် အတွင်း၌ပင် ဖြစ်ပေါ်လိမ့် ဦးမည်။ သူသည် ဖြူဆွတ်

သော မြင်းကိုစီး၍ ပြောင်လက်ထက်မြက်သော ဓါးရှည်ကို ကိုင်၍လာလိမ့်မည်။ ထူးဆန်းသော အချက်ကား ဤသို့ ဓါးရှည်ကိုပင် ကိုင်ဆောင်၍ လာစေကာ သူသည် ဗြဟ္မဏဇာတ်ဝင် ပုဏ္ဏားလူမျိုးဖြစ်လေသတတ်။

ဤသို့ပင် အဝတာရတွေ ပေါ်များလှစေကာ ယခုခေတ်ပေါ် ဟိန္ဒူတို့ကမူ လွန်ခဲ့သောနှစ်- သိန်းပေါင်း (၂၀) ကျော်က ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ရောမနှင့် ကရစ်သျှဏ အဝတာရများကိုသာ ယုံကြည်လေးမြတ်စွာ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်နေကြလေတော့သည်။ အခြား အဝတာရများကိုမူ ဥပေက္ခာပြု လစ်လျူ ရှုထားကြလေတော့သတည်း။

“ရှိုဝ၏လုပ်ငန်း”

ယခုအခါ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဟိန္ဒူ ရတနာ သုံးပါးတွင် တတိယမြောက်ဖြစ်သော ရှိုဝဘုရား၏ အကြောင်းအရာ နှင့် ၎င်း၏လုပ်ငန်းများကို ရေးသားရန် အခွင့်ဆိုက်ရောက် ခဲ့ပြီ။ သူသည်ဗေဒခေတ်၌ ရုဒြဟူသောအမည်ဖြင့် တင်ရှားခဲ့၏။ ယခုအခါ လူသိ အများဆုံးသော သူ၏ အမည်ကား မဟာဒေဝဖြစ်သတည်း။ သူသည် သန္တတနု ငြိမ်းသာယာ ချစ်ဖွယ် ရာနုပျိုယဉ်ကျေးသော ကိုယ်နှင့် ယောရတနု ကြောက်ခမန်း လန့်ခမန်း ရုံ့ရင်းကြမ်းတမ်းသော ကိုယ်ဟူ၍ ကိုယ်နှစ်မျိုးကို ဆောင်လေသည်။

သူသည် သူ၏တကိုယ်လုံးကို ပြာဖြင့် လူးလားလေ့ရှိ၏။ သင်္ဂြိုင်းမှရသော လူ့ခေါင်းခွံများကို ကြိုးဖြင့် သိ၍ ပုတီးအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်လေ့ရှိ၏။ မြွေအမျိုးမျိုးကို မိမိကိုယ်မှာ ရစ်ခွေနှောင်ပတ်လျက် နေစေ၏။ သစ်နက် ရေကို အမြဲဝတ်ဆင်လေ့ရှိ၏။ ကြိယူလခေါ် အဖျား၌ သုံးခရီးသော သစ်ခွေ

လက်နက်ပိုင်ရှင်ဖြစ်၏။ သူ၏ ပခာန ကိစ္စကား အဖျက်လုပ်ငန်း ဖြစ်သတည်း။ ဤကမ္ဘာလောက၌ ဖျက်စီးမှု ဟူသမျှသည် သူ၏ လက်ရာများသာ ဖြစ်၏။ ဗိသျှနိုးသည် ချစ်ခင်ဘွယ် ဘုရား ဟူသော နာမံကို ခံယူ သကဲ့သို့ သူသည် ကြောက်လန့်ဘွယ် ဘုရားဟူသော နာမံကို ခံယူလေသည်။ ကမ္ဘာ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖျက်ဆီးမည့်သူ (ဝါ) သူတော်ကောင်းတို့၏ ရန်သူများ ပေါ်ပေါက်လာသော အခါ ရှိစွာ ဘုရား ပွင့်ပေါ်မြဲဖြစ်၏။

ဥယျာဓု အချိန်အခါကား ထို ရှိစွာဘုရားပွင့်သို့ အကောင်းဆုံး သမယ ဖြစ်ချေ၏ တကား၊ သူ့မှာ သူ၏ ကြွယ်ဝတော်ပရာဝတီအားဖြင့် မွေးဖွားသော သားတပါးရှိ၏။ ၎င်းကား သွေးကဲ့သို့ နီသော အဆင်းရှိသော ဝက်၏ ပမ်းဗိုက်မျိုးရှိသော ဆင်ဦး ခေါင်းရှိသော ဂဏေသျှ (ဝါ) ဂဏ ပတိ ဖြစ်၏။

၎င်းသည် ဂိုဏ်းစောင့် (ဝါ) ဝဉ္ဏာ ပေးကတ်သောနတ် ဖြစ်၏။ တစုံတခု စတင်ပြုလုပ်သော အခါ (ဝါ) ကျမ်းစာရေးသောအခါ ဟိန္ဒူတို့သည် ဥဒ်ရရီ ဂဏေ သျှါယနမ ဟု ဆို၍ ၎င်းကို ရှိခိုးကြကုန်၏။ အဘယ်ကြောင့် သူသည် လူတပိုင်း ဟိရန္တာနတ်ပိုင်း ဖြစ်နေ၍ ဤသူကဲ့သို့ အကျည်းတန် အရုပ်ဆိုးနေရသနည်းဟု သူ၏ ခမည်းတော် မဟာဒေဝအား မေးသောအခါ သူနှင့် ပရာဝတီ ဟိမဝန္တာတော အတွင်း၌ အပျင်းပြေ လက်တွဲ၍ လယ်ပတ်နေစဉ် ဆင်များအရွေလိုက်သည်ကို မြင်သဖြင့်၊ အာရုံတိမ်းညွတ်မိသော ကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ဖြေဆိုတော် မူသတတ်။

သူ့ကို ကိုးကွယ်သူ ရှိစွာဂိုဏ်းဝင်များသည် အဝတာရ

များကို အယုံ အကြည် များစွာ မရှိကြကုန်။ ရှိဝဂိုဏ်းဝင်
တို့သည် သူတို့၏ဘုရား ရှိ၏ ပုံတူကို ပြုလုပ်၍ ကိုးကွယ်
လေ့ မရှိကြကုန်။

“ရှိဝ ” ၏ ပူရိသ လိင်နှင့် ပရာဝတိ၏ ဣတ္ထိယော နိများကို
ပုံတူပြုလုပ်၍ စုံတွဲ ပြုလုပ် ကိုးကွယ်ကြကုန်၏။ ဣန္ဒြိယနိုင်ငံ
ရှိ ရှိဝ၏ ဘုရားကျောင်းတိုင်း၌ အမြဲ ဆိုးလှသော (ဝါ) အော့
နှလုံး နာဘွယ် ဖြစ်သော ဤပုံများကို အမြဲ တွေ့ရှိ ရလေ
သည်။

ဤသို့ပင် မြင်ရသူတို့၏ စိတ်ကို နောက်ကြို စေလောက်
သော အသွင်အပြင်ရှိစေကာ သူသည် ဟိန္ဒူ ရတနာသုံးပါး
တို့တွင် လူကြိုက်အများဆုံး ဖြစ်၏။ ဗာရာဏသီမြို့၌ ဗိရူနာထ
ခေါ်သော “ရှိဝ” ၏ လိင်ကြီးသည် ရွှေသား ပကတိ သွန်း
ထုတ်သော ပုံဖြစ်၏။ သူ၏ အကြောင်းအရာများကို တခမ်း
တနား ဖွဲ့ဆိုရေးသားသားသော ကျမ်းစာမှာလည်း များပြား
လှစွာ၏ ထို့ပြင်သူသည်

- (၁) အဏိမာ၊ ကြီးချင်သလို ကြီး၍ ငယ်ချင်သလို ငယ်
နိုင်သော တန်ခိုး
- (၂) လသိဝာ၊ အလို အတိုင်း ပေါ့ပါး လျင်မြန်စေနိုင်
သော တန်ခိုး
- (၃) ပရာဝတိ၊ မိမိလို ပုဏ္ဏားမဆို ရနိုင်သော တန်ခိုး
- (၄) မဟိမာ၊ မိမိ၏ ပုဏ္ဏကို လိုသလို ပြုပြင်နိုင်သော
တန်ခိုး
- (၅) ဣသိက္ခာ၊ အမြင့်ဆုံးတန်ခိုး
- (၆) ဂသိက္ခာ၊ အရာ အားလုံးကို အုပ်စိုး သွမ်းမိုး နိုင်
သောတန်ခိုး။

- (၇) ပရာကာမျှ၊ မည်သူ မည် ဝါမျှ မခုခံ နိုင်သော တန်ခိုး။
- (၈) ဂရိမာ၊ အရာအားလုံးကို မိမိ၏အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သော တန်ခိုးဟူသော တန်ခိုးရှစ်ပါးတို့၏ အရှင်ဖြစ် ခဲ့ ၏။ ဤသို့စသော တန်ခိုးများပင် ထိုဆိုးဝါးသော ပုကြီးကို မလွှမ်းမိုးရှာနိုင်ချေ တကား။

ထို့ပြင် ယခုခေတ်ပေါ် ဟိန္ဒူပညာတတ်တို့သည် “ရှီဝ” ၏လုပ်ငန်းနှင့် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ကို ဖုံးအုပ်လိုကြသောကြောင့် “ရှီဝ” (ဝါ) သီဝဟူသော ပုဒ်၏ အနက်ကို ကြံဆ တွေးဟော၍ အလွန်ချောသောအဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ထုတ်နေကြလေပြီ။ ထို“ရှီဝ”ပုဒ်၏ အနက်ရင်းကား ဧဋ္ဌိမ်းခြင်းဖြစ်၏။ ထို“ရှီဝ” ပုဒ်ကို သဒ္ဒါနည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဝေဖန်၍“ရှီဝ”(ဝါ) ဧဋ္ဌိမ်းသော ဝါဒသည် အကောင်းဆုံး အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သည် ဟု ကျေညာကြလေပြီ။

ထိုခေတ်ပေါ် ဟိန္ဒူ ပညာရှိ တို့ သည် ရှီဝ ပူရာဇ် လိင်ပူရာဇ် ကျမ်းကြီးများကို ပယ်ကြ ဖျက်ကြ၍ ရှီဝ ပုဒ် ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် အသစ်ကို ဖော် ထုတ် ကြ လေ ပြီ။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့သည် ရှီဝ၏ လိင်ပုံကိုကား လက်စတုံး မဖျက်နိုင်ကြသေးချေ။ ဤဆိုးဝါးသော လိင်ပုံကို အစတုံး အညွန့်မတက်အောင် မပယ်ဖျက်နိုင်ကြသမျှကာလပတ်လုံး ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းသည် တောတွင်း၌ အော်သကဲ့သို့သာ ရှိချေမည်။

“ဗြဟ္မာ၏လျှို၎င်းကို ရှီဝမိသွားပုံ”
ဤသို့ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ဘုရားကြီးသုံးဆူတို့သည် ဟိန္ဒူ

ဣန္ဒြိယကို လွှမ်းမိုး၍ တည်ထွန်းခဲ့ကြကုန်၏။ သို့သော် ယခု
 ခေတ်၌မူ နံပါတ် ၁ ပြဋ္ဌာဘုရားသည် တန်ခိုး သေးသိမ်
 မှေးမှိန်ခြင်းသို့ရောက်၍ ခေတ်မစားတော့ပြီ(၀၂)လူကြိုက်
 မများတော့ပြီ။ ယခုအခါ သူ့အတွက် ရည်မှန်းဆောက်လုပ်
 ယားသော ဘုရားကျောင်း ၂ ခုသာရှိတော့၏။ ဤသို့ပြဋ္ဌာ
 ကို လူကြိုက် နည်းရခြင်း (၀၂) အကြည်ညို နည်းရခြင်း၏
 အကြောင်း များကို ပူရာဇ် ကျမ်းများ၌ အကျယ် ကဝဠု
 ဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ထိုအကြောင်းတို့တွင် ပဓာန အကြောင်း
 ကား ပြဋ္ဌာသည် သူ၏ သွီးဟော်ကို ကာမဂုဏ် အားဖြင့်
 အတင်းပြစ်မှားမည်ရှိစဉ် နံပါတ် ၃ ဘုရားရှိဝက မိသွား
 သောအကြောင်းပင်ဖြစ်သတည်း။

ထိုမှတစ်ပါး ဗိသျှနိုးကိုကိုးကွယ်မှု၊ ရှိဝဆည်းကပ်မှုများ
 ထွန်းကား လာသော အခါဝေဒ ခေတ်၌ များစွာ ထင်ရှား
 ခဲ့သော ပရဇာပတိ ဝရုဏ ဣန္ဒြ၊ အဂ္ဂနိစသော ဘုရားများ
 သည်လည်း တဖြည်းဖြည်း မှေးမှိန်၍ ခေတ်တိမ် ခြင်းသို့
 ရောက်ကြရလေကုန်သတည်း။

“ဟိန္ဒူကျမ်းစာများ”

ဂိုဏ်းဂဏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော ဟိန္ဒူဘာသာဝင်
 အားလုံးတို့ အတွက် အပြင်မြတ် ဆုံးသော ကျမ်းစာကား
 ဝေဒန္တပင် ဖြစ်သတည်း။ ဝေဒ-ပညာ၊ အန္တ-အဆုံး၊ ပညာ
 မှန်သမျှ အဆုံးသတ်ရာ ကျမ်းဟု ဆိုလိုသည်။ ၎င်းဝေဒန္တ
 ကျမ်းသည် မစ္ဆ ပူရာဇ်ကျမ်းအရ တကျမ်းသာရှိခဲ့စေကာ
 ယခုအခါ ဥာဏ်ပညာသေးသိမ်သော နောက်လာ နောက်
 သားလူအများတို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် နားမလည်မှုကြောင့်
 လေးကျမ်းဖြစ်၍နေခဲ့လေပြီ။

ကျာရဝါက ဆရာ စီရင်သော သဗ္ဗ ဒဿန သင်္ဂဟ ကျမ်း၌မူဝေဒ သုံးကျမ်းရှိသည်ဟု ပါရှိ၏။ထိုအတူ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဆိုင်ရာ ပိဋကတ် များ၌လည်း ဝေဒ သုံးကျမ်းသာ ရှိသည်ဟု အဆိုရှိလေသည်။ထို့ကြောင့် စတုတ္ထ ဝေဒကျမ်း သည် အလွန်နောက်ကျ၍ နောက်လူတို့၏ ဖြည့်စွက်ချက် ဖြစ်ဟန်ရှိလေသည်။

ထိုဝေဒကျမ်းများကို မန္တရ(ဝါ)သံဟိတာနှင့်ဗြဟ္မဏ ဟုနှစ်ပိုင်းစီ ခွဲခြားထားခဲ့၏။ ဟိန္ဒူတို့၏ အယူအားဖြင့်ထို ဝေဒကျမ်းတို့သည်အပေါ်ရသေယျ(ဝါ)လူသား၏လက်ရာ မဟုတ်။စင်စစ်မှာနံပါတ်၁ ဗြဟ္မဏဘုရား၏ မုက္ခပတ်တော် များသာဖြစ်ကုန်သည်။ထို့ကြောင့်၎င်းကိုရုရှတ်ဟူ၍ခေါ်ဆို ကြလေကုန်သည်။

(၁) “ရိဂဝေဒ”

ရှေးအကျဆုံးဖြစ်၍ ဟိန္ဒူ အားလုံးတို့ အလေးပြုဆုံး အမြတ်နိုးဆုံးကျမ်းကား ရိဂဝေဒဖြစ်၍ ၎င်းကျမ်းကိုမနု၏ အလိုအား ဖြင့်ဗြဟ္မာဘုရားသည် မီးမှဖန်ဆင်းခဲ့သောဟူ၏။ ၎င်းကို မဏ္ဍလအားဖြင့်(၁၀)ခုခွဲခြားထားလေသည်။၎င်း၌ ရီက(ဝါ)ဂါထာ(ဝါ)လင်္ကာပေါင်း(၁၀၀၀)မျှပါရှိ၏။၎င်းတို့ သည် ဘုရားအမျိုးမျိုးတို့၏ဂုဏ်ကို ချီးကျူးဖွဲ့နွဲ့ ထားသော ထောမနာဂါထာတို့သာဖြစ်ကြလေကုန်သည်။

(၂) “ယဇုဝေဒ”

ဒုတိယနှစ်ခုမြောက်ကားယဇု ဝေဒကျမ်းဖြစ်၏။၎င်းဝေဒ ကျမ်း၌ စုဏ္ဏိယတဝက်၊ ဂါထာတဝက် ပါရှိ၏။ သို့ရာတွင် ယိုတဝက်သော၊ဂါထာတို့သည် ရိဂဝေဒကျမ်း၌ ပါရှိပြီး

တို့ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ၎င်းတို့သည် များသော အားဖြင့် ယဇ်ပူဇော်ရာ၌ ရွတ်ဖတ်မန်းမှုတ်ရသော မန္တရားတို့သာဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းကိုသုက္ကယဇာ (၀၇) အဖြူယဇာနှင့် ကဏ္ဍယဇာ (၀၇) အမဲယဇာဟုနှစ်ပိုင်းခွဲခြားထားလေသည်။

(၃) “သာမဝေဒ”

၎င်းသည် တတိယမြောက်ဝေဒကျမ်းဖြစ်၏။ ၎င်းကျမ်း၌ ပါဝင် သော ဂါထာ တို့ တွင် ၇၅ ဂါထာ သာလျှင် အ သစ်ဖြစ် သည်။ ကြွင်း ကျန်သော ဂါထာ တို့ကား ရိဂဝေဒ၌ ပါရှိပြီး တို့သာ ဖြစ်ကြလေကုန်သည်။ သောမယဇ်ပူဇော်ရာ၌ ရွတ်ဆိုရန် အလို့ငှါ ရိဂဝေဒ ဂါထာများကိုစည်း-- ဝါးထည့်သွင်းပေခြင်း (၀၇) စည်းဝါးကိုက် အောင်ပြုပြင်ပေးခြင်းမျှသာဖြစ်သတည်း။

(၃) “အတ္တာရဝေဒ”

၎င်းသည်နောက်ဆုံးပေါ်ဝေဒကျမ်းဖြစ်၍ ၎င်းကိုကဏ္ဍပေါင်း ၂၀ ကျော် ခွဲခြား ထား၏။ ၎င်းကျမ်း၌ ဂါထာပေါင်း ၆၀၀၀ ပါရှိ၏။ ၎င်းတို့အ နက် ဂါထာ ၁၂၀၀ သည် ရိဂဝေဒ၌ ပါပြီးဖြစ်၍ အဟောင်းတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းကျမ်း၏ ၆--ပုံ--ပုံ သည် စုံဏ္ဍိယဖြစ်၏။ အကြွင်းတို့သည် ဂါထာများသာဖြစ်ကြကုန်သည်။

၎င်းဝေဒ ကျမ်း၌ စုန်း ကဝေ-တစ္ဆေ-မြေဘုတ်-နတ်ဘီးလူးနတ်မိစ္ဆာစသည်တို့၏ ဖမ်းစား မှုကြောင့် ဖြစ်သော ရောဂါ ဝေဒနာ အပေါင်းနှင့် ရာသီ-ဥတု-လေ-သည်းခြေ-သလိတ်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော သဘာဝ ရောဂါဝေဒနာများ တို့ကိုပျောက်ကင်း ချမ်းသာအောင် မန်းမှုတ်ရသော မန္တရားများပါရှိလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ကာယသိဒ္ဓိ ပိယသိဒ္ဓိ

နေသိဒ္ဓိစသော သိဒ္ဓိအမျိုးမျိုးကိုပြီးမြောက်စေနိုင်သော၊ ဂါထာများ၊ မန္တရားများလည်း ပါရှိလေသည်။

“ဝေဒကျမ်း၏ အဖွင့်များ”

ထို့ပြင် (၁) သံဟိတာ (၂) ဗြဟ္မဏ (၃) အရညက (၄) ဥပနိဿာဒမည်သော ကျမ်းများလည်း ရှိကြကုန်သေး၏။ ၎င်းကျမ်းစာတို့တွင် သံဟိတာနှင့် ဗြဟ္မဏတို့သည် ဝေဒကျမ်းကြီးများ၌ ပါရှိပြီး ဖြစ်သော လျှို့ဝှက် နက်နဲသော အနက် အဓိပ္ပါယ်များကို နောက် လာနောက်သားများ နားလည်စေရန် ဖွင့်ပြ ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြကုန်၏။

ရအညကဋ္ဌကား ထူးဆန်းသော ယဇ်ပူဇော်မှုများပါဝင်လေသည်။ ၎င်းယဇ်တို့တွင် အထူးခြားဆုံးတို့ကား ဗြဟ္မဒေဝနှင့် ပုဏ္ဏရိကတို့ဖြစ် သတည်း။ ၎င်းယဇ်ပွဲများ၌ ပြည့်တန်ဆာမ များသည် ပခါန အသုံးတော်ခံများဖြစ်ကြ ဟုန်၍ လူ၏သုတ်သွေးဖြင့် ယဇ်ပူဇော်မှုကိုပြုကြလေသည်။

ဥပနိဿာဒ ကျမ်းတို့ သည်ကား ယဇ်ပူဇော်မှု များကို ပယ်ရှား၍ တွေးတောကြံစည်မှု သမထပွားများမှုဆိုင်ရာ နက်နဲခက်ခဲသော အဘိဓမ္မ တရားများကို နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ခွဲခြားဖော်ပြခဲ့လေသည်။ ၎င်းတို့ အရေအတွက် ရှေးစကားအရ ၃၀၀ ကျော်ရှိသော ဟူ၏။ သို့ရာတွင်--

(၁) ဣသ။

(၇) တြိတြေယျ။

(၂) ကေနိ။

(၈) ဣတြေယျ။

(၃) ကထာ။

(၉) ဆန္ဒောဂျ။

(၄) ပရဿန။

(၁၀) ဗြဟ္မန္တရညက။

(၅) မုဏ္ဍက။

(၁၁) ကောသိတကီ။

(၆) မဏ္ဍုကျ။

(၁၂) ဆွေတဆွတြိ။

၎င်းကျမ်း တို့သည် သာလျှင် ကျမ်း များ၏။ နယ်နိမိတ် အတွင်းသို့ ချင်းနင်းပင် ရောက် နိုင်ခွင့်ရှိလေတော့သည်။

“ဝေဒင် ကျမ်း”

ဝေဒင်ဟူသည် ပညာစစ်ပညာမှန်၏ အစိတ်အပိုင်းများ ဟုဆိုလိုသည်။ ၎င်းဝေဒင်ကျမ်းများ၌ ဂဏန်းသင်္ချာ၊ စသော ပညာများ ယခုအခါ မြန်မာ နိုင်ငံ၌ ယုံကြည်စွာ လိုက်နာနေ ကြသော ပေဒင်ပညာများ ပါဝင်လေသည်။ အထက်ပါဝေဒ ကျမ်းကြီး တို့ကား ဘာသာရေး အတွက် ဖြစ်၍ ပေဒင် ဟောခြင်းနှင့်လုံးဝမသက်ဆိုင်ချေ။

“ဝေဒနယ်မှ ထွက်သော ကျမ်းများ”

“(၁) “သုတ္တ”

သုတ္တ ဆိုသည်ကား တိုတို ကျဉ်းကျဉ်း နှင့်စကားလုံး အပိုမပါပဲ လိုရင်း အဓိပ္ပါယ် အကျယ်ပါဝင်အောင် ဆို ရေးသားထားသော (ဝါ) စကားပုံပမာ အသားပါသော အပိုဒ်များကို စုပေါင်းထားသော ကျမ်းများကို ဆိုသည်။ ၎င်းကျမ်းများ၌ ဘာသာရေး--နေရေးထိုင်ရေး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး--လက်မှု--နှုတ်မှု--ပညာရေး စာပေ ပညာရေး အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်ရေးစသော အကြောင်းအရာများ ပါဝင်လေသည်။

သရောတ သုတ္တ၌ ယဇ်ပူဇော်ပုံ အခြင်း အရာ အခမ်း အနားကို ဖော်ပြ၏။ ဂရိဟသုတ္တ၌ အိမ်တွင်းမှုများ အိမ်နှင့် ဆိုင်သော မင်္ဂလာ အခမ်း အနားများကို ဖော်ပြထား၏။ ဓမ္မ သုတ္တ၌ ဟိန္ဒူအားလုံးတို့ လိုက်နာရန် ဟုရားဥပဇ္ဇေ များကို ဖော်ပြထားလေသည်။ ပတိသာသ သုတ္တ၌ ဝေဒကျမ်းများတွင် ပါရှိသော ဂါယာလင်္ကာ များ၏ ရွတ်နည်းကို စည်းကမ်း

တကျဖေဖော်ပြထားလေသည်။ ပါနိုနိုသုတ္တ၌ စာပေရေးသား စီကုံးရေးအတွက် သဒ္ဒါနည်း များကို ဝေဖန် ဖော်ပြထား လေသည်။ ကာမ သုတ္တ၌ ကာမဂုဏ် ချမ်းသာ ခံစားရေး အတွက် နည်းနာနာ ဟူသမျှကို ကျကျနန ဖော်ပြထား လေသည်။ ဤသို့စသော သုတ်ပေါင်းများစွာရှိလေသည်။

(၂) “သမိတိ”

မနုဿည ဝါကျ-နာရဒ-စသော ပညာရှိ အပေါင်း တို့သည် အသက်၌ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော သုတ္တများကို အမှီပြု၍ သမိတိ- မည်သော ကျမ်းပေါင်း ၁၅၀ ကျော်တို့ကို ရေးသား စီရင် ခဲ့ကြ လေကုန်သည်။ ၎င်းကျမ်းတို့၌လည်း အကြောင်းအရာ များစွာတို့ကို ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

(၃) “ပူရာဏ”

ပူရာဏသည် ဗြဟ္မန္တ - ပူရာဏ် ကျမ်း၏ အလို အားဖြင့် တကျမ်းသာရှိခဲ့သတည်း။ ထိုတကျမ်း တည်းသော ပူရာဏ် ကို ပျသုဆရာကြီးသည် စတင်ရေးသား ခဲ့၏။ သူသည် ထို တကျမ်းကို သူ၏တပည့်ဖြစ်သော သုတနှင့်လောမ ဟာသန တို့အား သင်ပြပေးခဲ့၏။ ဟဖန် လောမ ဟာသနသည် သူ၏ တပည့်(၆)ဦးတို့ကို သင်ပြပေးပြန်၏။ ထိုတပည့်(၆)ဦးတို့ အနက်မှ အကရိဟဝကာ သောမဒတ္တ သုသာမ မည်သော တပည့် သုံးယောက်သည် တဦးလျှင် ပူရာဏ် တကျမ်းကျစီ ရေးသားစီရင်ကြလေကုန်သည်။

ထိုအခါပူရာဏ် ၄ ကျမ်းဖြစ်လာပြီးလျှင်ဂါထာ ၄၀၀၀ ရှိလာ လေသည်။ ထိုနောက် ပူရာဏ်ကျမ်း ၄ ကျမ်းမှ ၁၀။ ဟဖန် ၁၀ မှ ၃၆ အထိ တိုးတက် ပွားများ လာခဲ့၏။ ထိုမှ တဆင့် ပူရာဏ် ကျမ်းပေါင်း ၅၄ အရေ အတွက် ဖြစ်လာ

ပြီးသော် ယခုအခါ ၆၀ ကျော် ရှိလေသည်။ မူလဂါထာ ၄၀၀၀ မှယခုအခါဂါထာ ၁၀ သိန်းအထိတိုးတက်ပွားများလာခဲ့လေသည်။

ယခုသော် သက္ကဋ္ဌ စာပေနယ်၏ အလွန်ကျယ်ဝန်းသော အဖြစ်ကို အနည်းငယ် ထင်ရှားစေလိုသောကြောင့် ပူရာဏ်ကျမ်းစာရင်းကို ဖော်ပြဦးအံ့။ ဂါထာ တသောင်းကျော် ပါဝင်သော ပူရာဏ်ကျမ်းများ အမည်၏ နောက်၌ ဂါထာ အရေအတွက်ကို ကွင်းနှင့် ဖော်ပြ ထားသည်။

(၁) ဗြဟ္မ(၁၀၀၀၀၀)	(၁၀) ဗြဟ္မန္တ(၁၂၀၀၀)
(၂) ပဒမ(၅၅၀၀၀)	(၁၉) ရှိဝဟရဿ(၁၅၀၀၀)
(၃) ဗိဿုနိုး(၂၃၀၀၀)	(၂၀) ဗိဿုနိုးရဟဿ။
(၄) သျှိဝ(၂၄၀၀၀)	(၂၁) ဆနတ်ကုမာရ။
(၅) ဘဂဝက(၁၀၀၀၀)	(၂၂) နရသီတ။
(၆) နာရဒ(၂၅၀၀၀)	(၂၃) ဗြဟ္မန္တရာဒီယ။
(၇) မာကန္တယ(၁၀၀၀၀)	(၂၄) ဒုဝဿ။
(၈) အဂ္ဂနိ(၁၅၄၀၀)	(၂၅) ကပိလ။
(၉) ဘဝိဿ(၁၄၅၀၀)	(၂၆) ဝါယု (၂၄၀၀၀)
(၁၀) ဗြဟ္မဝိဝတ္ထ(၁၀၀၀၀)	(၂၇) အဂ္ဂဝ။
(၁၁) လိင်္ဂ(၁၁၀၀၀)	(၂၈) ဝရုဏ။
(၁၂) ဝရာယ(၂၄၀၀၀)	(၂၉) ကလိက။
(၁၃) ခန္ဓ(၈၁၀၀၀)	(၃၀) သမ္ဗ။
(၁၄) ဝါမန(၁၀၀၀၀)	(၃၁) နန္ဒီ။
(၁၅) ကုမ္ဘ(၁၇၀၀၀)	(၃၂) သောရ။
(၁၆) မစ္ဆ(၁၄၀၀၀)	(၃၃) မရသာရ။
(၁၇) ဂရုဠ(၁၉၀၀၀)	(၃၄) ဝါဇေဋ္ဌ။

(၃၅) ဒေဝီဘဂဝန္တ (၁၀၀၀၀)	(၄၉) ကာလကီ။
(၃၆) ဂဏေသျှ။	(၅၀) အာဒိစ္စ။
(၃၇) ဟံသ။	(၅၁) ကလိ။
(၃၈) ပုဂ္ဂလ။	(၅၂) အတ္တမ။
(၃၉) ရေနုက။	(၅၃) ယောဝါသေဋ္ဌ(၃၂၀၀၀)
(၄၀) ဗိသျှနိုးဓမ္မုတ္တရ။	(၅၄) အဒိ။
(၄၁) ရှိဝဓမ္မုတ္တရ။	(၅၅) ဗြိဟဓမ္မ။
(၄၂) ကုမာရ။	(၅၆) ဘာသဝ။
(၄၃) အဗ္ဗိက။	(၅၇) နန္ဒိကေသရ။
(၄၄) မရိစိ။	(၅၈) သူရိယ။
(၄၅) ဩသာနသ။	(၅၉) မာနဝ။
(၄၆) မဟေသ္မရ။	(၆၀) ကံကလ။
(၄၇) လဂုနာရဒ။	(၆၁) ဂဒ။
(၄၈) ဝသုဘတ။	(၆၂) ဗြိဟဿပုတိ။

စသည်တို့ပင် ဖြစ်သတည်း။

(၄) “တန္တရ”

တန္တရဆိုရာ ကျမ်းစာတို့ သည်လည်း အရေ အတွက် အားဖြင့် များပြားလှချေကုန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုကျမ်းစာများ ကို ယုံကြည်၍ လိုက်နာ သိမ်းပိုက် ထားကြသော တန္တရ ဂိုဏ်းဝင်တို့သည် မိမိတို့၏ ကျမ်းစာများကို အလွန် သိပ် သည်းစွာ လျှို့ဝှက်ထားကြသောကြောင့် အပြင် လူများတို့ သည် ထိုကျမ်းများ၌ ပါရှိသော အချက်များကို သိရှိနိုင်ခွင့် မရရှိကြလေကုန်။ ဤတန္တရကျမ်းများသည် ဝေဒကျမ်းရင်း ကြီးတို့ကိုသာ အမှီပြု၍ ကြီးပွားထွန်းကား လာကြကုန်၏။ ဝေဒကျမ်းများ၌ ရှေးဟိန္ဒူဇာတိတို့သည် မိမိတို့ ကိုးကွယ်

ယုံကြည်သော နတ်များ ဘုရားများ၏အာဏံမှ မိမိတို့ အလိုရှိသော စည်းစိမ် ချမ်းသာမှုစွာ အားလုံးသော အရာများကို ဆုတောင်းပတ္ထနာ ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသို့ပတ္ထနာ ပြုချက်ကို အခြေခံထား၍ နောက်ခေတ်ပေါက်ပွားအချို့သော ပညာရှိတို့သည် နတ်အစားစား ဘုရားအမျိုးမျိုးတို့၏ဂုဏ်များကိုဖွဲ့ဆိုသီကုံးထားသော ဂါထာမန္တရားမှော် ပဉ္စလက်စသည်ပါဝင်သော တန္တရကျမ်းများကို ရေးသားစီရင် ကြလေကုန်သည်။

၎င်းတန္တရဂိုဏ်းသည် ဝါမတန္တရ (ဝါ) လက်ဝဲဂိုဏ်း၊ ဒက္ခိဏတန္တရ (ဝါ) လက်ျာဂိုဏ်းဟူ၍ နှစ်မျိုး ကွဲပြားခဲ့လေသည်။ ထိုတွင် လက်ဝဲ ဂိုဏ်းသားတို့သည် စုန်း-တစ္ဆေ မြေဘုတ်-နတ်ဘီလူး- နတ်မိစ္ဆာ- ရက္ခိုက်စသော ဆိုးဝါးယုတ်ညံ့သော (ဝါ) လူတို့အား ဆင်းရဲဒုက္ခကိုသာ ပေးတတ်သော အဟိတ် တိရစ္ဆာန်တို့ကို စေခိုင်းနိုင်ရန် ဂါထာမန္တရား အင်းအိုင် ခလွဲ လက်ဖွဲ့ စသည်ကို စီရင် ကြလေကုန်သည်။ ဤဝါမတန္တရသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အောက်လမ်း၏ ဖခင်ဖြစ်ခဲ့၏။

ထို့ပြင် လက်ျာဂိုဏ်းဝင် တို့ကား အတော်အသင့်ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ လာပြီဖြစ်၍ မိမိတို့ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဘုရား နတ်တို့၏ ဂုဏ်ကိုဖွဲ့ဆို သီကုံးထားသော ဂါထာမန္တရား တို့ဖြင့် ရောဂါဝေဒနာ ပပျောက်ရေး၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ တိုးတက်ရေး၊ အသက်ရှည်ရေး၊ ရာထူးဂုဏ်သိမ် တိုးတက်ရေး စသည်တို့ကို ပြီးမြောက်စေရန်အား ဆုတ်ကြလေကုန်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဆေးဖယောင်းတိုင်ထွန်းခြင်း၊ ပရိတ်ရှုတ်ခြင်း စသည် တို့သည် ဤဒက္ခိဏ တန္တရ၏ အမွေအနှစ်များ ဖြစ်ဟန်ရှိလေသည်။

“အထင်အရှားဆုံးကျမ်းစာတို့ကား”

(၁) ယမလ။	(၇) သုန္ဒရီယလဟရိ။
(၂) မေရု။	(၈) အဂ္ဂစသုတ္တ
(၃) ဝါမကေသုရ။	(၉) ယောဂီနိဟရိဒယ။
(၄) ပိန္နုပ္ပိဋိပိကာ	(၁၀) သေတုဗန္ဓ။
(၅) လလိတသဟဿရနာမ	(၁၁) မဟာနိဗ္ဗါနတန္တရ။
(၆) ပဉ္စထဝီ။	(၁၂) သတစက္ကပဒီပိကာ
- တို့ဖြစ်သတည်း။

“ရာမာယဏ”

ရာမာယဏကား ရာမသီတာ လက္ခဏတို့၏ အတ္ထုပ္ပတ် ဖြစ်၏။ တူလဆိဒါသမည် သောကဗျာသရာကြီး၏ ကောင်းမှု ဖြစ်သော ရာမာယဏကြောင့် ၎င်းသည် ဟိန္ဒူ အိန္ဒိယ၌ အကောင်းဆုံး အထင်ရှားဆုံး လူကြိုက်အများဆုံး ကျမ်း တခုဖြစ်လာလေသည်။ စာတတ်မတတ် ဟိန္ဒူလူမျိုးတိုင်း ထိုဘုလဆိဒါသ၏ ရာမာယဏမှ အနည်းဆုံး လင်္ကာ ၁ပိုဒ် ၂ပိုဒ်ကို နှုတ်တိုက်ရ၍ ရွတ်ပြနိုင်ကြလေသည်။ ၎င်းကျမ်းကို အစပ စမ၌ ဝါလမိက်ရသေ့ ကြီးရေး သား စီရင်ခဲ့ သည်ဟု လူအများ ယုံကြည်ကြကုန်၏။

သို့သော်၎င်းရသေ့၏ ဝတ္ထုသည်ဗျာသဆရာ၏ ဝတ္ထုနှင့် ၎င်းပါဠိဘာသာ၅၅၀ဇာတ်၌ပါဝင်သော ဒသရတ္တ ဇာတ် နှင့်၎င်း၊ ဟေမစန္ဒြေရေးသားသော ဂျိန်းရာမာယဏနှင့်၎င်း၊ များစွာ ကွဲပြား ခြားနားလေသည်။ ၎င်းရာမဇာတ်သည်။ ယိုးဒယား ဂျားဝါးတို့၌၎င်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၌၎င်း၊ အတော် ထင် ရှားခဲ့၏။ ခရစ်က္ကရာဇ်အဋ္ဌာရသမ သဘာပတိ(ဝါ)၁၈၀၈ ၌ ရာမာယဏကျမ်းပေါင်း(၂၀)ကျော်ရှိခဲ့၏။

ထိုမှတစ်ပါး ကန့်မာန်မျောက်ကြီး ကိုယ်တိုင် ရေးသားခဲ့သော မျောက် ရာမာယဏပင် ရှိသေး၏ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ဝါလမိက် ဆရာသည်ရာမာယဏကို စတင်ရေးသားစဉ်က ဝတ္ထုကြောင်း ဇာတ်လမ်းကို ဝရမပြုပဲ ကာဗျ ဂုဏ်ကိုသာ အလေးပြု၍ရေးသားခဲ့၏။ သို့သော်ယခု ခေတ် ဟိန္ဒူတို့ကား ဝတ္ထုဇာတ် ကြောင်းကိုသာ ပဓာနပြု၍ ကိုးကွယ်နေကြလေကုန်သည်။

ဟိန္ဒူတို့၏ အယူအားဖြင့် ရာမာယဏသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၂၀၀၀၀၀၀) နှစ်သန်း ခန့်အခါက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသည်။ သို့သော် ဗုဒ္ဓ ဘာသာဆိုရာ ဘုရားစေတီများ အကြောင်းကို ၎င်း ကျမ်းအယူဒွယ ကဏ္ဍ၌ တွေ့ရှိရသောကြောင့် ဗုဒ္ဓ၏ နောက်ဖြစ်သော ခေတ်၌ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ကျမ်းစာဟုသာယူဆ ရန်ရှိသည်။

“၆ မဟာဘာရတ”

မဟာ--ကြီးသော၊ဘာရတ--ဣန္ဒြိယနိုင်ငံ။ မဟာ ဘာရတ။ ကြီးသော ဣန္ဒြိယနိုင်ငံဟု အဓိပ္ပါယ်ရသော မဟာဘာရတကို ပထမရေးသားစီရင် သူကား ပရာသရ ရဟန်းနှင့် ငါးဖမ်းစားသူ သူငယ်မတို့မှ မွေးဖွားသော သားဖြစ်သည်ဟူ၍ ၎င်း (ဝါ) ဝေဒကျမ်းများကို ပြင်ဆင်သော ကရာပင်ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း (ဝါ) ပဒ္မနှင့်ဝိဇ္ဇာတို့၏ ဖခင်ပင်ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း။ (ဝါ) ဗာရာဏသီမြို့ရှိပြည့် တန်ဆာမတဦး၏ရိုးစီးသယ်ဖြစ်သည်ဟူ၍၎င်း၊ အမျိုးမျိုးပြောဆိုကြကုန်သည်။

သို့သော် မူလရေးသားသူ မည်သူပင်ဖြစ်စေ ဝါတာ (၄၀၀၀) ရှိသော၊မူလမဟာဘာရတကျမ်းကို နောက်ပင် ပြင်ဆင်ရေး သားသူကား ဝေသံပယာနမည် သော ဝညာရှိ

ကြီးဖြစ်၏။ ၎င်းပြင်ဆင်းသော ကျမ်း၌ ဂါထာ (၂၄၀၀၀) ပါရှိလေသည်။

ယခုလက်ရှိ မဟာဘာရတ ကျမ်းကြီးကား သောတ မည်သော ဆရာကြီး၏လက်ရာဖြစ်၍ ဂါထာပေါင်း (၁၀၀, ၀၀၀) ပါရှိလေသည်။ ၎င်းကျမ်း၏ လိုရင်းကား ကုရုတိုင်း၌ ပဏ္ဏဝမင်းနှင့် ကောရဗျမင်းတို့ တိုက်ခိုက်ကြသော ဣန္ဒိယ စစ်ပွဲကြီး၏ အကြောင်းအရာများဖြစ်၏။ ထို့ပြင်လူအမျိုးမျိုး တို့၏ အကြောင်း အရာများ လူကောင်း လူယုတ် မှာ တို့၏ အဖြစ်အပျက် များဟိန္ဒူတို့၏တရားဥပဒေ ဓလေ့ထုံးစံများ တိုင်းရေး ပြည့်ရေး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေးများ ဘာသာ ရေးကိုးကွယ်ယုံကြည် ရေးများ၊ လူမျိုးရေး၊ လောက ဓမ္မရေး များစစ်မက်ကို ခိုက်ရေး စသော အရေးများ အပြည့်အစုံ ပါရှိလေသည်။

အလွန်ထင်ရှား ကျော်ကြားသော ဘဂဝါ ဂီတကျမ်း သည်လည်း ဤမဟာဘာရတ၏ အစိတ် အပိုင်းဖြစ်ခဲ့၏။ ၎င်း ကိုကရစ်သျှဏဘုရားသည် ကုရုစစ်ပွဲအတွင်း၌ စစ်ရထား မောင်းနှင်စဉ် အဇ္ဈ နမင်းသားသို့ ဟောသော တရားဖြစ်၏။ ၎င်းကျမ်း၌ ကရစ်သျှဏ သည် နိစ္စဓူဝ သဿတ ဖြစ်သော အတ္တကိုမူတည်လေသည်။

၎င်းကျမ်းကား ဟိန္ဒူတို့အတွက် အဘိဓမ္မာဖြစ်၏။ ဟိန္ဒူ တို့သည် ၎င်းကျမ်းကို ဝေဒကျမ်း များကဲ့သို့ ချစ်မြတ်နိုးကြ ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို ပဉ္စမဝေဒ၊ ငါး ခုမြောက် ဝေဒ ကျမ်း ဟူ၍ပင်ခေါ်ဆိုကြလေကုန်သည်။

“ကမ္ဘာမန်ဆင်းပူ”

ဤရွာဟူ၍ ၎င်း၊ ပရမေရွာဟူ၍ ၎င်း၊ ထင်ရှားသော

ဗြဟ္မာသည် ဤဗ္ဘာလောက၏ ဖန်ဆင်းရှင်ဖြစ်ကြောင်း(၁၂) စေတလုံးပိုင်ရှင် ဖြစ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သိခဲ့ရပေပြီ။ ထို ဗြဟ္မာမည်သော ဌာဝယ ဘုရားသည် အခြားသော ဌာဝယ တို့နှင့်ဂုဏ်ရည်တူပင်ဖြစ်၏။

သို့သော် သူ၏ ကမ္ဘာ ဖန်ဆင်းပုံ အခြင်းအရာ သည် အခြားသော ဌာဝယတို့၏ ဖန်ဆင်းပုံနှင့် မတူချေ။ မနုဿ မိတ္တိကျမ်း၏အလိုအားဖြင့် အစပထမ၌ ဤစကြာဝဠာကမ္ဘာ လောကဓါတ်သည် ကြီးကျယ် ထူထပ် လှသော အမှောင် ဓါတ်ကြီးသာ ဖြစ်ခဲ့၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား ဗြဟ္မာမှတစ်ပါး ဘာမျှ မရှိခဲ့ (၁၂) သည်သာ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟူလို။ ထိုအခါ သယံဇာတ သယံဘူတ မိမိအလိုအလျောက်ဖြစ်၍ နိစ္စယာဇရ အမြဲ တည်ရှိနေခဲ့သော(၁၂)နေဆဲဖြစ်သော(၁၂)နေလတံ့သော ဗြဟ္မာသည် မိမိ၏အလင်းရောင် တည်းဟူသော လက်နက် ဖြင့် အမှောင်ထုကို ပစ်ခွင်း ချေမှုန်းလိုက်လေသည်။

ထိုသို့အမှောင်ကိုပယ်ဖျက်၍ အလင်းရောင်ပေါ်ပေါက် စေပြီးနောက် သူသည် ရေကို ဖန်ဆင်းလိုက်၏။ ထိုရေ အတွင်းသို့ သဉ္စ ဗီဇ (၁၂) သတ္တဝါ မျိုးစေ့ကိုထည့်သွင်း ပေးလိုက်သောဟူ၏။

ထိုအခါ ဗီဇမျိုးစေ့သည် ရွှေဖြင့်ပြီးသော ဥတလုံးဖြစ် လာခဲ့၏။ ဗြဟ္မာသည် ထိုဥ၏ အတွင်းသို့ မိမိကိုယ်တိုင် ဝင် ရောက်၍ ထိုဥ နှစ်ခြမ်းကွဲသောအခါ တခြမ်းကို မြေ ဖြစ်၊ ကျန်တစ်ခြမ်းကို ကောင်းကင် ဖြစ်စေခဲ့၏။ ထိုနောက် ဗြဟ္မာ သည် မိမိစိတ်ကန်ခိုးဖြင့် စိတ္တဇ သားတော် ၁၀ ပါးကိုဖြစ် ပေါ်စေခဲ့၏။ ၎င်းတို့သည် ပဇာပတိ၊ သဝတ္ထာတို့၏ အရှင်ဟူ

သော နာမဖြင့် ထင်ရှား၍ လူသတ္တဝါအားလုံး၏အဆက်
အနွယ်များ ဖြစ်ကြသောဟူသတတ်။

ရာမယဏ ကျမ်းအရ ဖန်ဆင်းပုံကား ပြဟွာသည်၍
သာမညသော အဇဋ္ဌာ ကာသ အတွင်းမှ ဆင်းသက် လာ
ပြီးသော် မရိစိကိုဖန်ဆင်းလိုက်၏။ ၎င်းမှ ကဿပမည်သော
သားကိုမွေးဖွားခဲ့၏။ ၎င်းမှဝိဝါသတ။ ၎င်းမှ မနုတို့သက်ဆင်း
ပေါက်ဖွား၍လာခဲ့ကြကုန်၏။ မနုမှလူသတ္တဝါအဆက်ဆက်
ဆင်းသက်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လူသတ္တဝါအားလုံး
သည် မနု၏သားသွီးများဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြကုန်၏။

တက်လဖန်ဆင်းပုံကား အသက်ပါအတိုင်း ဖန်ဆင်း
ပြီးနောက် ဥကို ထက်ခြမ်းခွဲလိုက်၏။ တခြမ်းသည် အထီး
ကျန်တခြမ်းကား အမဖြစ်လာသောဟူ၏။ ထိုသို့အထီး အမ
ကဲ့စေကာ သဘာဝမှာ ပြဟွာတဦးတည်းသာ ဖြစ်၏။ ထို
အထီးအမတစ်စုံမှ ဝိရဇာနှင့် မနုတို့ ပေါက်ဖွားခဲ့၏။ ၎င်းတို့
သည် လူမျိုးကို စတင်တည်ထောင်သူတို့ ဖြစ်ကြကုန်
သတည်း။

ပူ ရာဏ် ကျမ်း များ ၏ အလိုအားဖြင့် ဟင်္သာယာဉ်၏
ပိုင်ရှင်ဖြစ်သော ပြဟွာသည် ဗိ ဂျနိုး၏ ချက်၌ပေါက်သော
ကြာပွင့်မှ ဖြစ်ပေါ်လာရ၏။

ဤသို့ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာပြီးနောက် ပြဟွာသည်
ကမ္ဘာကို ဖန်ဆင်းပြီး၍ လူမျိုးကို ပြုစုပျိုးထောင်ရန်အာသာ
ဆန္ဒဖြင့် သူ၏သွီးတော်ကို ဇနီးမြှောက်မည်ရှိစဉ် ရှိဝဘုရား
က မိသွားသောဟူ၏။

ထိုအခါ ရှိဝဘုရားသည် ဒေါသအမျက် ခြောင်းခြောင်း
ထွက်တော်မူလတ်၍ ပြဟွာ၏ဦးခေါင်း ၅ လုံးအနက်မှ တလုံး

ကိုဖြတ်ယူပြီးသော် မိမိ၏ တ ဂိယမျက်လုံးကို ဖွင့်ခြင်းအား
ဖြင့် ၎င်းဦးခေါင်းကို ပြာကျစေခဲ့သတတ်၊ ထိုကြောင့် ယခု
အခါပြဟွာ၌ ဦးခေါင်းလေးလုံးသာ ရှိတော့သတည်း။

ပြဟွာသည်ဤကမ္ဘာမြေပြင်မှအထက်၌ လောက(၇)ခု
အောက်၌ ၇ ခု ကို ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ အထက်လောကတို့ကား

(၁) ဘူလောက။	(၅) ဇန လောက။
(၂) ဘူဝရလောက။	(၆) တာပလောက။
(၃) သဂ္ဂလောက။	(၇) ဗြဟ္မာ လောက
(၄) မဟာရလောက။	တို့ဖြစ်၏။

ထို့ပြင် အောက်လောကတို့ကား-

(၁) အတလ။	(၅) တလာတလ။
(၂) ဝိတလ။	(၆) မဟာတလ။
(၃) သုတလ။	(၇) ပါတလ။
(၄) ရသာတလ။	တို့ ဖြစ်သတည်း။

ထို့ပြင်ရှိဝလောက၊ ဗိသုနိုးလောက စသည်တို့နှင့်တကွ
မြန်မာတို့၏ စာပေ၌ ပါရှိသော နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်၊ မျိုးတို့
ကား မရေတွက်နိုင်အောင် ပေါများလှချေ၏။ ထို့ပြင်ဤ
မြေအောက်၌ ၀ ရဲ့ အ နှု ဝေါင်း (၂၀) ကျော်လည်းရှိ
လေသည်။

“ဟိန္ဒူဝါဒ”

ဟိန္ဒူလူမျိုးတို့မှာ အားထားမှီခိုရာ ကျမ်းဂန်တွေ များ
သလောက် အယူဝါဒတို့လည်းပေါများလှကုန်၏။ အသီးသီး
သော ဝေဒကျမ်းကြီးများ၌ပါရှိသော စာပိုဒ်တခု ကိုဖြစ်စေ
ကဏ္ဍတခုကိုဖြစ်စေ အမှီပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၏။ ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၌

အရေးအကြီးဆုံးသော ဝါဒတို့ကား(၁)ဆံကရ၏ အဒ္ဓိတ္တ
ဝါဒ(၂)ရာမနုဇ၏ ဝိသေသအဒ္ဓိတ္တဝါဒ(၃)မာဓဝ၏ဒ္ဓိတ္တ
ဝါဒတို့ဖြစ်သတည်း။

ဤဝါဒတို့၏ အကျယ်ကို ရေးရသော် တခုစီ တခုစီ
အတွက် ကကျမ်းစီရေးမှသာလျှင်ပြည့်စုံပေရာ၏။ သို့သော်
ဘာသာရေး အသိဉာဏ် ဗဟုသုတ တိုးပွားရေး အတွက်
အမြင်ချစ်ဖော်ပြပေအံ့။

ဆံကရသည် တတွမသိ ဟူသော ဝေဒကျမ်းလာ စကား
နှင့် သဗ္ဗခလုဏ္ဍံ ဗြဟ္မာဟူသောဆန္ဒာဂျ ဥပနိသ္မာဒ ကျမ်း
လာစကားတို့ကို အခြေခံ၍ ဤလောက၌ မြင်-ကြား-နံ-
လျက်-သိခြင်းတို့ဖြင့် သိရသော အရာဟူသမျှ တို့သည်
မာယာမျှသာဖြစ်ကုန်၏။ ပရမတ္ထ သဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှား
ရှိသော အရာများမဟုတ်ကြကုန်။

ဤရှုရ(ဝါ)ဗြဟ္မာသည်သာလျှင် တကယ်ရှိ အဟုတ်ရှိ
သောအရာဖြစ်၏။ ဆိုလိုရင်းကား ဤရှုရသာလျှင် မှန်၏။
အခြားအားလုံးသော အရာတို့သည် အမှားတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏
ဟူလို သည်။ ဤရှုရ၏အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော မိမိ၏အတ္တကို
ရင့်ကျက်အောင် အားထုတ်ရမည်။ ငါသည် ဗြဟ္မာ (ဝါ)
ဗြဟ္မာသည် ငါဖြစ်၏ဟု သိလာသောအခါ မောက္ခ (ဝါ)
လွတ်လပ်ခြင်း ဖြစ်လေတော့၏။ ဤဆံကရ၏ အလိုအားဖြင့်
ထင်ရှားမရှိသော သံသရာမှလွတ်မြောက်လိုမှူသည် အချိုးနီး
ပင်ဖြစ်၏။ လူသားသည် မိမိပင်လျှင် ဗြဟ္မာဖြစ်ကြောင်းကို
သိအောင်အားထုတ်ရမည်။ ဤသို့အားထုတ်၍ သိမြင်လာ
သော် လူသား၏ကိစ္စပြီးလေတော့၏။

ရာမနုဇ၏အလိုအားဖြင့် ဗြဟ္မာဟူသော ပရမတ္ထမသည် ရှိလည်းရှိ၏၊ မှန်လည်းမှန်၏။ သို့ရာတွင် သံသာရိက (ဝါ) လောကအတွင်းရှိ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာတို့ကား ရှိရုံသာရှိ၍ မှန်ကား မမှန်ကြကုန်။ ထို့ကြောင့်မမှန်သော သံသာ ရိက နယ်မှ လွတ်မြောက်ရန် အရေးကြီးလေသည်။ သတ္တဝါ ကလောက်၏ ကိုယ်ကာယသည် ရှိကားရှိ၏။ သို့ရာတွင် မှန်သောအရာ မဟုတ်ချေ။ ထို ကိုယ်ကာယ အတွင်း၌ ရှိသော အတ္တမူကား ရှိလည်း ရှိ၍ မှန်လည်း မှန်သော အရာ ဖြစ်၏။

ကာယသည် မမြဲ ပျက်စီးတတ်၏။ သို့ရာတွင် အတ္တကား ဖြစ်၏။ ပျက်စီးခြင်းမှ ကင်း၏။ သတ္တဝါ၏ အတ္တသည် ပရမတ္ထ မ၏ အစိတ် အပိုင်း ဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ်ကို အမှီပြု နေသော ကြောင့် သဂုဏအတ္တ (ဝါ) အလယ် ခြင်္ကိုတို့သော အတ္တဖြစ် ၏။ ပရမတ္ထမကား နိဂုဏဖြစ်၍ အလယ်ကိုယ် ခြင်္ကို မှီတွယ် ခြင်းမရှိချေ။ ဤသို့ ဝေဖန်ပြီးသော် ရာမနုဇသည် ပိသေသ အဒ္ဓိတ္တ ဝါဒကို ဖြန့်ဖြူးခဲ့၏။

မာဓဝ ဆရာကမူ ဗြဟ္မာ ဟူသော ပရမတ္ထမ လည်း အဟုတ်ရှိ၍ တကယ်မှန်၏။ ထို့ပြင် သံသာရိက လောက အတွင်း ရှိသမျှ အရာတို့သည်လည်း အဟုတ်ရှိ၍ တကယ် ပင် မှန်ကြလေကုန်သည်။ အဓိပ္ပါယ်ကား ကိုင်တွယ်စမ်းသပ် လို့ ရ စကောင်းသော ရုပ်နှင့် ကိုင်တွယ် စမ်းသပ်လို့ မရ စကောင်းသော နာမ်တို့သည် နှစ်ခုစလုံး တကယ် တင်ရှာ ရှိ၍ တကယ် မှန်ကြကုန်၏ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤနည်း အားဖြင့် အကျယ်တဝင့် ဝေဖန်၍ မာဓဝ သည် ဒ္ဓိတ္တ ဝါဒကို စတင် ဟောပြောခဲ့လေသည်။

“ဟိန္ဒူဝါဒသင်္ခေပ”

ဟိန္ဒူဟို၏ ယုံကြည်မှုကို အကျဉ်း ချုံးရသော် ဟိန္ဒူသည် ကမ်ကို၎င်း။ ကမ်၏ အကျိုးကို၎င်း။ ယုံ၏။ ကမ်၏ အကျိုးကို ပြဟွာက အမိန့်ချမှတ်ပေးသည်ဟု ယုံကြည်၏။

သတ္တဝါတိုင်း၌ အတ္တသည်ရှိ၏။ ထိုအတ္တသည် ပရမတ္တမ၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်၍ ပရမတ္တမမှ ထွက်လာခဲ့၏။ သတ္တဝါ သေသေ လည်း အတ္တကား မသေ၊ ခန္ဓာ အသစ်လဲခြင်းမျှ ဖြစ်၏ မြွေများ အရေ လဲသကဲ့သို့တည်း။ သတ္တဝါ၏ အတ္တသည် မကောင်းမှုများကို ရှောင်ကြဉ်၍ ကောင်းမှုများကို တွင်တွင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ယောဂ လုပ်ငန်းများကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ပြဟွာ၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်ကို ဆင်ခြင် အောင်မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ တဖြည်းဖြည်းရင့်၍ ကျက်၍ တိုး၍ တက်၍လာ၏။ မြင့်၍ မြတ်၍ လာရ၏။ ထိုသို့ ရင့်ကျက်၍ မြင့်မြတ်လာလေလေ ပရမတ္တမ နီးကပ်၍ လာလေလေ ဖြစ် ချိမ့်မည်။

နောက်ဆုံး၌ သတ္တဝါတိုင်း၏ အတ္တသည် ၎င်းထွက်ခွာ လာခဲ့ရာ ဖြစ်သော ပရမတ္တမနှင့် ပြန်လည် ပူးပေါင်းရပေလိမ့် သည်။ ဤသို့ ပြန်လည် ပူးပေါင်းမိခြင်းသည် ဟိန္ဒူဝါဒအရ မွန်မြတ်သော မောက္ခ (ဝါ) လွတ်လပ်မှု ဖြစ်သတည်း။ ဤ ကား အယူဝါဒ ကွဲပြားနေစေကာ ဟိန္ဒူဝါဒီ အားလုံး ကြိုက်ညီသော ယုံကြည်မှုပင်ဖြစ်သတည်း။

“ဟိန္ဒူဓလေ့ထုံးစံများ”

ဟိန္ဒူဣန္ဒိယ၏ အသက်ကား အိုမင်းရင့်ရော် လှလေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဟိန္ဒူဘာသာ၏ အသက်လည်း အကြီးဆုံးဖြစ်ခဲ့

၏။ ယင်းသို့ အသက်ရှည်စွာ တည်ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် နောက်
ခေတ် ပေါက်ဖွား ဘာသာအများ ထို့ လိုက်၍ မရှိမိ
လောက်အောင် ဓလေ့ ထုံးစံများ ကြွယ်ဝခဲ့လေသည်။ ၎င်း
ထုံးစံ ဓလေ့များကို အကျယ်တဝင့် ရေးသားခဲ့သော် အလွန်
ရှည်လျား များပြားပေရာ၏။ ထို့ကြောင့် တိုတိုကျဉ်းကျဉ်း
နှင့် လိုရင်းကို ဖော်ပြခြင်းဖြင့် ကိစ္စ ပြီးစေအံ့။

ဟိန္ဒူတို့၏ ဓလေ့ ထုံးစံများကား

(၁) ဆမ်ဆကာရ ။	(၆) ဒါန ။
(၂) ဥပါသန ။	(၇) အာရုံရမ ။
(၃) သဒ္ဓါ ။	(၈) ဗရာဟတ် ရုကျစ်တ် ။
(၄) သန္တိ ။	(၉) သုစိ ။
(၅) ဝတ္ထ ။	(၁၀) ဝဏ္ဏတို့၊ ဖြစ်သတည်း ။

၎င်း(၁၀)မျိုးတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်မဟုတ်စေကာ
ခတ်ကျဉ်းကျဉ်း ရေးသားဖော်ပြခဲ့ သော် ဟိဓလေ့ ထုံးစံ
တို့၏ သဘောသွားကို အများနားလည် နိုင်ပေလိမ့်မည်။

(၁) “ဆမ် ဆကာရ”

၎င်းကား သတ္တဝါတယောက်၏ ဘဝတွင် ပိုင်းခြားသတ်
မှတ်ထားသော အချိန်အခါ၌ လူတိုင်းလိုက်နာ ပြုမူရမည့်
မင်္ဂလာ အခမ်းအနား ဖြစ်၏။

ဤမင်္ဂလာ အခမ်းအနားသည် မနုဿရာကြီး၏ အလိုအား
ဖြင့် ၁၂ ရပ်ရှိ၏။ ပြန်မာတို့ မင်္ဂလာ ၁၂ ရပ်နှင့် မခြား မနား
ချေ။ ထို့နောက် မင်္ဂလာ ၁၆ ခုကို ဖြစ်လာပြန်သည့် ဂူပုဏ်
ခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ မင်္ဂလာ ၅၂ ရပ် ဖြစ်လာ၍၊ လာမ
အခါ၌မူ မင်္ဂလာ အခမ်းအနားပေါင်း ၅၄ ဖြစ်လာလေပြီ။
နောက်ကို မည်မျှ ဘိုးပွားဦးမည်နည်း?

ထို မင်္ဂလာတို့တွင် နာမကရဏနှင့် ဝိဟာဟ မင်္ဂလာတို့
သာ ဇာတ်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်၍ ကြွင်းကျန်သော မင်္ဂလာ
များမူ ဖြေဖျက်နှင့် ခတ္တိယ ဇာတ်တို့အတွက် သက်သက်ဖြစ်
သည်ဟု ဆိုရိုး ပြုကြကုန်သည်။ ဤမင်္ဂလာ အခမ်းအနားတို့
ကား ဟိန္ဒူတယောက် အမိဝမ်းတွင်း ပဋိသန္ဓေ စ၍တည်နေ
သောအခါမှ အစပြု၍ ၎င်းသေပြီးနောက် စတုတ္ထ ၄ခုမြောက်
ဖြစ်သော ဆွေစဉ်မျိုးဆက်တိုင်အောင် အမြဲနိစ္စပတ် ပြုလုပ်
ရသော ကိစ္စများဖြစ်ကြကုန်၏။ ဂစ္ဆ ဓါရဏ မိန်းမ ကိုယ်ဝန်
ဆောင်သောအခါ ပြုလုပ်ရသော မင်္ဂလာ အခါကြီး၌ ရုတ်
ဖတ်ရသော ဂါထာ မန္တန်များသည် အခြားဘာသာဖြင့် ပြန်
ဆို မဖြစ်နိုင်အောင် ရုံ့ရင်းကြမ်းတမ်းကြကုန်၏။ ကိုယ်ဝန်
ပြင်သည့် သီမန္တော နယာယနဟူသော ဆံပင် ခွဲထားခြင်း
င်္ဂလာကို ပြုလုပ်ရ၏။

ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမသည် ပုံသင်္ကေ မင်္ဂလာပြုလုပ်ရာ၌
သားယောက်ျား ဖွားမြင်စေရန် အလို့ငှါ ယောက်ျားအင်္ဂါ
ဇာတ်သဏ္ဌာန် ပြုလုပ်ထားသော မုန့်များကို စားသောက်
ရ၏။ ဤသို့အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေ တည်နေသောအခါမှစ၍ သေ
ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာသည်တိုင်အောင် ပြုလုပ်
ရမြဲဖြစ်သော မင်္ဂလာ အခမ်းအနားတို့ကား ဆင်ဟကာရ
မည်သဟည်း။

[၂) “ဥပါသန”

ဘုရားထီး ဘုရားမ အမျိုးမျိုးတို့၏ဂုဏ်ကို ဖွဲ့သိ၍ ၎င်းတို့
ဖြင့် ရုတ်ဖတ် မန်းမှုတ်ပြီး ပြုလုပ်သော ပူဇော်မှုကို ဥပါသန

ဟု ခေါ်ဆိုလေသည် ၎င်း ဥပါသနတို့ကား (၁) ပရာဏယာမ (၂) ဇပ္ပ (၃) ဈာနဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစား ခွဲထားလေသည်။

ထိုတွင် ပရာဏယာမ ဟူသည်ကား အာဏာပါန (ဝါ) ထွက်သက် ဝင်သက်ကို အမှတ် ပြု၍ စိတ်၏ တည်ငြိမ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာအောင် အားထုတ်ခြင်းကို ဆိုသည်။

ဇပ္ပကား ဂါထာမန္တရားကို ရှုတ်မှုဖတ်မှု တန္တရခေါ် ပရိတ်တို့ကို ရှုတ်မှု ဖတ်မှု ပုတီးစိတ် မှု တို့ကို ဆိုသည်။ ဈာနကား တစုံတခုသော ဘုရား၏ ဂုဏ်ကိုအောက်မေ့၍ တန္တရကျမ်းများ၌ ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ပုံပေါ်လာအောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်မှုကို ဆိုလိုသည်။

တဖန် ဇပ္ပမှ ပရာဏဝနှင့် ဂါယတြီဟူ၍ နှစ်မျိုးကွဲပြား၍ လာပြန်၏။ ထိုတွင် ပရာဏဝ လုပ်ငန်းကား ။ အနုဥမဟူသော အက္ခရာသုံးလုံးကို တွဲစပ်ထားသော အုမ်အက္ခရာကို အမြဲတစေ ရှုတ်ဖတ်-နေမှုပင်တည်း။ ထိုအက္ခရာ သုံးလုံးတို့သည် ဗြဟ္မာဗိသျှနိုး ရှိဝဟူသော ဘုရားကြီး ၃ ဆူတို့၏ ဂုဏ်များ စုပေါင်း ပါဝင်သော အက္ခရာများ ဖြစ်ကြ ကုန်သတတ်။

၎င်းအုမ်ကို ရှုတ်ဖတ်ခြင်းဖြင့် သိဒ္ဓိဟူသမျှ ပြီးပြည့်စုံနိုင်သည်ဟု ဟိန္ဒူတို့ ယုံကြည်ကြကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် ဟိန္ဒူတို့၏ ဘုရားကျောင်း အဝင်ဝ အိမ်အဝင်ပေါက်တိုင်းတို့၏အထက်၌ အုမ်ဟူသော အက္ခရာကို တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။ ဟိန္ဒူတို့သည် ကျမ်းမာရေး စည်းစိမ်ဥစ္စာတိုးတက်ရေး လွတ်လပ်ရေး စသည်တို့ကို ရရှိခံစားရေး အတွက် ထိုအုမ်ကို အမြဲရှုတ်ဖတ်လေ့ ရှိကြကုန်၏။

ထို့ပြင် ဂါယတြိကား မန္တာန်ဟူ၍ဖြစ်၏ ၎င်းကား (တတ္ထံ သဝိက္ခဗ္ဗရေချံ သွားဟ။ ဘာဂေါဒေဝသာ ဓီမိသွားဟ ဓီယောယောနော ပစ္ဆော ဒါယ သွားဟ) တို့ဖြစ်၏။ ၎င်း ဂါယတြိ မန္တာန်ကိုတဖန် တခုသော ကိစ္စကို ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်မည်ရှိသောအခါ ၁၀ ကြိမ် အနည်းဆုံး ရွတ်ဆိုရ မည် နေထွက်ချိန် နေဝင်ချိန်တို့၌ သန္ဓေပါသန အဖြစ်ဖြင့်။ ၎င်း ဂါယတြိ မန္တာန်ကို ရွတ်ဆိုရမည်။ ၎င်းကို အကြိမ် တထောင်ပြည့်အောင် ရွတ်ဖတ်နိုင်လျှင် အသိုလိ အပြစ် ဟူ သမျှ တစမကျန် ကင်းစင် ပပျောက်နိုင်သော ဟူသတတ်။

(၃) “သဒ္ဓါ”

၎င်း သဒ္ဓါဆိုသည်ကား လူတယောက်၏ ကွယ်လွန် လေဆုံးလေပြီးသော မိဖ ဆွေမျိုးတို့အား၊ အစာနှင့် ရေကို ပေးဝေခြင်း။ (၀၁) ၎င်းတို့ကိုရည်မှန်း၍ ဆွမ်းသွတ်ခြင်း လုပ်ငန်းဝေဟည်း။ ထိုသို့ရည်မှန်းပြီး ဆွမ်းသွတ်ခြင်း။ အမျှ အတန်း ပေးဝေခြင်း ပြုလုပ် ရပ်သောသူတို့ကို ပီတိဟု ခေါ် ဆိုကြကုန်၏။

၎င်း ပီတိကား၊ ရုပ်မရှိ၊ ပိညာဏသက်သက်သာ ရှိသော ပီတိ ၃မျိုး ရုပ်ပေ နာမ်ပါရှိသူ ၄မျိုးဟူ၍ (၇)ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို့ပြင် ယမဝင်းနှင့်၊ ၎င်း၏ အခြွေအရံများ ကိုလည်း၊ ပဓာနအားဖြင့် ရည်မှန်း ရပ်လေသည့် ထို ၇ ပါးသော ပီတိ တို့ကား။

(၁) သောမသဒ္ဓါ ။

လ၊ ဌ၊ နေသူများ၊ ၎င်းတို့ကား ပိရာတ (၁၂) ပြဟ္မာ၏ သားဖြစ်၍ ၎င်းတို့သည် အောက်ကန်စား နတ်တို့၏ ပီတိ များဖြစ်ကြကုန်၏။

(၂) အင်္ဂုနိသတ္တာ ။

မီးစားသူများ၊ ၎င်းတို့ကား မရိစိ ရသေ့၏ သားများ ဖြစ်ကုန်၍ နတ်တို့၏ ပီတြီများ ဖြစ်ကုန်၏။

(၃) ဗြဟ္မသဒ္ဓါ ။

ကုသ (ဝါ) သမန်းမြက်၌ နေသူများ ၎င်းတို့ကား၊ အတြိ ရသေ့၏ သားများဖြစ်ကုန်၍ ဒိတျ။ဒါနဝ ယက္ခ ဂန္ဓဗ္ဗဥရဂ သုဗ္ဗန္တ ကိန္နရ ရက္ခသတို့၏ ပီတြီများဖြစ်ကြကုန်၏။

(၄) သောမ ပါနာ ။

သောမ အရက်ကို သောက်သူများ၊ ၎င်းတို့ကား ဘရိဂူ ရသေ့၏ သားများဖြစ်ကြကုန်၍ ဗြဟ္မဏဇာတ်ဝင် ပုဏ္ဏားတို့ ၏ ပီတြီများဖြစ်ကြကုန်၏။

(၅) ဗာဓိရ ဘူဇာ ။

ကျက်ပြီးသော အစာကိုစားသူများ ၎င်းတို့သည် အင်္ဂီ ရသေ့၏ သားများဖြစ်၍ ခတ္တိယဇာတ်ဝင်၊ မင်းမျိုးတို့၏ ပီတြီများဖြစ်ကြကုန်၏။

(၆) အဓျပါနာ ။

ထောက်ကို စားသောက်သူများ၊ ၎င်းတို့ကား ဖုလသ စစ္ဆ၏သားများ ဖြစ်ကြကုန်၍ ဝေဿဇာတ်ဝင် ကုန်သည်တို့ ၏ ပီတြီများဖြစ်ကြကုန်၏။

(၇) သုကလိမာ ။

အခါကောင်းကို ယူဆောင်လာသူများ (ဝါ) သုဒ္ဓဇာတ် ၌ဖြစ်စေရန် ပို့ချတတ်သောကမ်ကို ဖျက်ဆီးသူများ၊ ၎င်းတို့ ကား။ ဝါသေဋ္ဌရသေ့၏ သားများဖြစ်၍ သုဒ္ဓဇာတ်ဝင် တောင်သူဆင်းရဲသားတို့၏ ပီတြီများဖြစ်ကြကုန်၏။

ထိုပြင်ကဏ္ဍာယန အဿနာနသုတ်၌ လာသောပိတြာ (၇)
ပါးရှိသေးသည်

- (၁) အရှေ့အရပ်ကို အစိုးရသောသူများ ။
- (၂) တောင်အရပ်ကို အစိုးရသောသူများ ။
- (၃) အနောက်အရပ်ကို အစိုးရသောသူများ ။
- (၄) မြောက်အရပ်ကို အစိုးရသောသူများ ။
- (၅) အထက် အရပ်ကို အစိုးရသောသူများ ။
- (၆) အောက် အရပ်ကို အစိုးရသောသူများ ။
- (၇) ယမ မင်းနှင့် ၎င်း၏ လက်ပါးစေ ယမဒေါယမက
တို့ဖြစ်သတည်း။

ဤဖေဖါပြုခဲ့ ပြီးသော ပိတြာတို့ကား၊ သူ့ လုပ်ရာ၌ရည်
မှန်းတိုင်တယ်အပ်သော သူတို့ဖြစ်ကြကုန်၏။ မြန်မာနိုင်ငံ ရေ
စက်သွန်းချရာ၌ ဆိုရသောနည်းမျိုးပင်ဖြစ်သတည်း။

ဤသဒ္ဓါ လုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ၌ သပိဏ္ဏခေတ် ဆွမ်းသွတ်မှု
အခမ်းအနားလည်းပါဝင်လေသည်။ ဤ၌ သပိဏ္ဏ ဆိုသည်
ကား သေသူများအတွက် ရည်မှန်း၍ ဆွမ်းသွတ်မှုကို ပြုလုပ်
ခွင့်ရရှိသောသူတို့၏ စာရင်းဖြစ်၏။ ဆိုးမွေရောကောင်းမွေပါ
ခံစားထိုက်သူများသာ ဆွမ်းသွတ်ခြင်း အမှုကိုပြုရာသည်။
သို့မှသာလျှင် ဆွမ်းသွတ်မှု၏ ရည်ရွယ်ချက် ပြည့်စုံနိုင်သည်။
၎င်း၏ရည်ရွယ်ချက်ကား ဘဝတပါးသို့ပြောင်းသွားသူအား
အထက်၌ဖေဖါပြုခဲ့ ပြီးသော ပိတြာတို့က ကောင်းမွန်စွာ
စောင့်ရှောက်ကယ်မစေရန် ၎င်းတို့ကို ဆွမ်းကွမ်းစသည်ဖြင့်
လာဘ်ထိုးခြင်းပင် ဖြစ်၏။

မှန်လှ၏။ သေဆုံးသွားသူ၏ ကောင်းမွေခံ နှင့် ဆိုးမွေခံ
တို့သည် ဘဝတပါး၌သွားလေသူ၏ သက်သာချောင်ချိရေး

အတွက်မျှော်မှန်း၍ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့အား ကျွေးမွေးလှူဒါန်း ပြီးလျှင် အထက်ပါပိတြာတို့ကို တိုင်တယ်ကြရ လေသည်။ သို့မှသာလျှင် ပိတြာတို့၏ စောင့်ရှောက်မှုကြောင့် သွားလေ လူသည် ဘဝတပါး၌ ချမ်းသာ သုခကို ရရှိနိုင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆွမ်းသွတ် မှုသည် ဟိန္ဒူတို့ အတွက် အလွန် အရေးကြီး၍ မချွတ်မလွဲ အမြဲပြုလုပ် ရမည့် လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

၎င်းဆွမ်းသွတ်မှု ဆိုင်ရာ အခမ်း အနားတို့သည်လည်း များပြားလှကုန်၏။ ပုဗ္ဗဆွမ်းသွတ်မှု(ဝါ)အချိန်ကောင်း အခါ ကောင်း၌ပြုလုပ်ရသော ဆွမ်းသွတ် မျိုးပေါင်း (၉၆)မျိုးရှိ၍ ဧကုဒ္ဒိယ တဦး တည်းကို ရက်ရှယ်၍ ပြုလုပ် ရသော ဆွမ်း သွတ်နည်းမျိုးပေါင်း (၂၅)ရှိလေသည်။ သို့သော် ဤဆွမ်း သွတ်မျိုးတို့ကို အကျယ် တဝင့် ရေးသားခြင်းဖြင့် အကျိုး မများတော့ပြီ ဖြစ်၍ ဆွမ်းသွတ် ခြင်း၏ ရည်ရွယ် ချက်ကို ဖော်ပြခဲ့ခြင်းဖြင့် လုံလောက်ပေပြီ။

(၄) “သန္တိ”

၎င်းကား တစုံတခုသော တိတ်ဆိုးနိမိတ်ဆိုးများဖြစ်ပေ၍ လာသောအခါ (ဝါ) တွေ့မြင်ရသောအခါ ထိုတိတ်နိမိတ် ဆိုးတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေ၍ လာလတ်သော ဘေးဆိုး ရန်ဆိုး အန္တရာယ်များတို့ကို ပပျောက်စေရန် (ဝါ)၎င်းဘေးတို့မှ ကင်းလွတ်စေရန် (ဝါ)အပြစ်ပြေစေရန် ယတြာ ချေရသော ထုံးစံဖြစ်၏။

သို့သော်၎င်းထုံးစံကား ဝေဒစသော ကျမ်းကြီးဝန်ကြီး တို့၌မပါရှိခဲ့ချေ။ စင်စစ်မှာ နောက်ခေတ်ပေါက်ဖွား ရဟန်း ပုဏ္ဏားများ စားလမ်း ဖွင့်သော ဂိစ္စမျှသာ ဖြစ်ခဲ့၏။ အိပ်၌

ထွန်းညှိထားသော မီးခွက် ရုတ်တရက်သေခြင်း၊ အိမ်မျှောင် ကျခြင်း၊ စုတ်ထိုးခြင်း၊ မကောင်းသော အိပ်မက်မြင်မက်ခြင်း၊ အိမ်ပေါ်၌ လင်းတ နားခြင်း၊ ကျိုးကန်း ပင်ခြင်း၊ ငှက်ဆိုး ထိုးခြင်း၊ ရွာအတွင်းသို့ တောတိရစ္ဆာန်ဝင်ခြင်း စသော ထောင်ပေါင်းများစွာသော အခြင်းအရာ များသည် အလွန် မကောင်းသော တိတ်ဆိုးနိမိတ်ဆိုးများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

၎င်းတို့အနက်မှ တိတ်နိမိတ် ဆိုးများ ဖြစ်ပွား ခဲ့သော် ထိုတိတ်နိမိတ်ဆိုးများဆောင်ယူလာ၍ လူသတ္တဝါ၏အပေါ် သို့ ချပေးမည့် ဘေးရန်အန္တရာယ်များကို ပပျောက်လွင့်စင် စေရန် တစုံတရာသော လူ့ဘွယ်ဝတ္ထုကို ဘန်းပြု၍ ဖုန်းကြီး ရဟန်းများ (ဝါ)ပုဏ္ဏား များကို၊ ပင့်ဖိတ်ပြီးလျှင် မန္တရ တန္တရ၊ ပရိတ်စသည်တို့ကို ရွတ်ဖတ်စေရ၏။ ထိုသို့ရွတ်ဖတ် သောအခါ၊ ထိုဘေး အန္တရာယ်များ ပပျောက်သွားသော ဟူ၏။

(၅) “ဝတ္ထ”

ဝတ္ထဆိုသည်ကား၊ ဦးပုသ်စောင့်ခုံးခြင်း ဝတ္ထရားပင် ဖြစ်၏။ ဟိန္ဒူတို့အတွက် ဟနေလုံးဖြစ်စေ၊ (ဝါ)နေ့ဝက်ဖြစ် စေ ဦးပုသ်စောင့်ခုံးရမည့် နေ့ရက်တို့သည် ဟနစ်မှာ ရှိ သော နေ့ရက်နှင့်ညီမျှလှမဟတ် ရှိကြကုန်၏။ ၎င်းတို့တွင် အရေးအကြီးဆုံးနေ့တို့ကား လဆန်းလဆုတ် ၁၁ရက် နှင့် ဟနစ်လျှင် တကြိမ်သာ ကြုံတွေ့ရသော၊ ရှိဝရကြံတို့ ဖြစ်လေ သည်။

တို့ပြင် နေ့စဉ်ရက်ဆက် မပျက်မကွက် ပြုလုပ်ရမည့် ပဉ္စမဟာယာဉ္ဇဝတ္ထရှိသေး၏။ ၎င်းကား

(၁) ပြဗ္ဗယဉ္ဇ၊ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ခေဒကျမ်းကို ရွတ်

ဖတ်ခြင်း။

- (၂) ဒေဝယည (၀၇) အဂ္ဂနိဟောတြ၊ အမွေးဆီမီး စသည်တို့ကို မီးရှိ၍နတ်တို့အား ပူဇော်ခြင်း။
- (၃) ပိတြိယည၊ လက်ခုတ်ဖြင့် ရေကိုယူ၊ ၎င်းရေတွင် နှမ်းစေ့ အနည်းငယ်ရော၊ ထိုနောက် မန္တာန် တခုခု ကိုရှုတ်၍ ပိတြိတို့ကို ရည်ရွယ်ပြီး ရေဖြင့် ပက် ဖျန်းခြင်း။
- (၄) ဘူတယည၊ တစ္ဆေ ဖြေဘုတ်စသော အောက်တန်း စားများကိုကျွေးမွေးခြင်း။
- (၅) အတိသိယည၊ မိမိတို့၏ စားဦး စားဖျားကို ဧည့် သည်တို့အား ကျွေးမွေးခြင်းတို့ဖြစ်၏။

ဤဧည့်သည်ကား၊ ဗြဟ္မဏဇာတ်ဝင် ပုဏ္ဏားသာဖြစ်ရ မည်။ အကြောင်းကား၊ ဗြဟ္မဏဇာတ်မှ တပါးသော အခြား ဇာတ်ဝင်တို့သည် အတိသိဟူသောဘွဲ့ကို မရနိုင် သော ကြောင့်ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါး ဥလမ်းသဘင်နှင့် ယာတြတို့လည်း ဤဝတ္ထု မင်္ဂလာ၌ အကြုံးဝင် ကုန်သည်။ ဥလမ်း သဘင် ဟူသော အခါကြီးရက်ကြီးတို့ကား၊ ဟိုလီ၊ ဒီလစာလီ ပိဇယ သေမိ၊ ယက္ခ သဗန္ဓန၊ ဝဿန္တပဉ္စမ၊ ကရသျှဏ ဂျန္ဓမ အဋ္ဌမိ၊ မကာရ သင်္ကရန္တီ (မြန်မာသင်္ကြန်) စသည်တို့ ဖြစ်၏။

ထို အခါကြီး ရက်ကြီး တို့မှာ ဥလမ်းသဘင် ဆင်ယင် ကျင်းပ၍ ကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်ရမည်။

ထို့ပြင် ၆ နှစ်တကြိမ် ပြုလုပ်မြဲဖြစ်သော ကုမ္ဘမေလာ အငယ် ၂၅နှစ် တကြိမ်ခင်းကျင်းရသော ကုမ္ဘမေလာကြီး တို့ကား ဟရိဒ္ဒါရ၊ ဝရယာဂ နာဆိက ဥဇ္ဈေနီတို့၌သာလျှင်

ကျင်းပရသော ပွဲသဘင်ကြီးတို့ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ထိုပွဲကြီးများနှင့် ကြုံကြိုက်သောအခါ သိန်းသန်းများစွာသောဟိန္ဒူတို့သည် အဝေး အနီးမှ၊ ထိုပွဲကျင်းပရာဘို့ လာရောက်ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်တရားကို ပွားစီးစေကြလေကုန်သည်။ ထိုမှတစ်ပါး ယာတြဆိုသည်ကား ဘုရားဖူးသွားခြင်း ဝတ်ကရားဖြစ်၏။ ဟိန္ဒူတိုင်း ယာတြအမှုကို ပြုဘို့ဝတ်တရားရှိ၏။ တန်ခိုးအကြီးဆုံးသော ဟိန္ဒူဘုရားတို့ကား။ မြောက်ပိုင်း၌ ကေဒါရနာထနှင့် ဘဒြ်နာထဘုရား။ တောင်ပိုင်း၌ ရာမိဿရဘုရား၊ အရှေ့ပိုင်း၌ ပူရီဂျဂနာထဘုရား။ အနောက်ပိုင်း၌ ဒွါရကတို့ဖြစ်သတည်း။

ဟိန္ဒူတို့၏ အဝဇ္ဇနိယဌာန(ဝါ)မချွတ်ဧကန် အမှန်သွားရောက်ဖူးမျှော်ခြင်းဖြင့် ကုသိုလ်တရားကြီးကိုယူရန် မြို့ပြတို့ကား

(၁) ကာသိ ။

(၅) မာယာဝတီ ။

(၂) ကညိုပူရ် ။

(၆) ပရယာဂ ။

(၃) အဝန္တိ ။

(၇) မဇ္ဈရ ။

(၄) ဥဇ္ဈေနိ ။

ဟို့ ဖြစ်သည်တည်း။

ဟိန္ဒူတို့၏ အယူအားဖြင့် ဘုရားဖူးသွားခြင်းသည်။ လူသတ္တဝါ၏ အပြစ်ကို စင်ကြယ်စေ၍ ကြီးမြတ်သော ကုသိုလ်ကို ဖြစ်စေလေသည်။

(၆) “ဒါန”

ဒါနဆိုသည်ကား၊ ပေးကမ်းမှု လှူဒါန်းမှု စွန့်ကြဲမှု အစုစုပင်ဖြစ်၏။ ဤဒါနဟူသောမင်္ဂလာကား၊ ပြဟ္မဏပုဏ္ဏားနှင့် ဖုံးကြီးရှိသော ဘာသာများ၌ မထားမဖြစ်၊ မရှိမဖြစ်သော အရာဖြစ်ခဲ့၏။ ပြဟ္မဏနှင့် ဖုံးကြီးတို့သည်ဣန္ဒြိယနိုင်ငံ၌အလွန်ရှေး

ကျသော ခေါတ်အခါမှစ၍ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းကားဘာသာရေးဆိုင်ရာ နက်နဲခက်ခဲသော တရား အချက်အလက်တို့ကို တွေးကောကြံစည်ရန်၊ ဗာရာဏသီ ဗဟုကိစ္စဖြင့် အလုပ်များသော လူတို့အား တရားမှန်ကို ပြသရန်၊ လူသားအားလုံးအပြစ်ကင်းစွာ နေထိုင်ဖို့လို့ ကျင့် ဂတ်တရားများကို ဟောပြရန်၊ လူတို့ အားလပ်သောအခါ ဖတ်ဖို့တရားကျမ်းစာများကိုရေးသားရန်ဖြစ်၏။

လူတို့သည် ကျေးဇူးတုံ့ပြန်သောအားဖြင့် ၎င်းတို့အား အဝတ်အစား နေရာထိုင်ခင်းစသည်တို့ကိုပေးလှူကြကုန်၏။ ဤပစ္စည်းပစ္စည်း သဘောဖြင့် နေထိုင်လာခဲ့ရာ ခေတ်ကာလ ကြာပြောင်း၊ အချိန်တွေ ပြောင်းလာသောအခါ ထိုဗြဟ္မဏ နှင့်ဖုံးကြီးတို့သည် မိမိတို့ရရှိအပ်သော ပါဝါကိုအလွဲ သုံးစား ပြု၍မိမိတို့ဇာတ် (ဝါ) မိမိတို့ဘဝ၏မြင့်မြတ်ပုံနှင့်လူရိုးရိုးဇာတ် တို့၏နိမ့်ကျပုံတို့ကိုအကျယ်ကဝင့်ရေးသားလာကြကုန်၏။

၎င်းတို့ကို ပေးလှူခြင်းဖြင့် လူရိုးရိုးသည် ကောင်းမှုကို ပွားစီးနိုင်သည်။ သူတို့သာလျှင် နတ်ရွာ၏၎င်း၊ နိဗ္ဗာန်၏၎င်း၊ သော့ထိန်းများဖြစ်ကုန်သည်ဟုရေးသားလာကြလေကုန်ပြီ။ ထိုအခါပညာဉာဏ် ကင်းမဲ့သော ရှေးလူသည် ၎င်းတို့ကို ယုံကြည်စွာ ပြုလေပြီ။ ထိုသူတို့သည် ဇာတ်မြတ် ဇာတ်နိမ့် တို့ကိုဖန်ဆင်း၍ မိမိတို့ကိုယ် ကိုမူအမြင့်ဆုံး ဇာတ်ဉာဏ်၌ ထားခဲ့ကြ ကုန်သည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ၎င်းတို့သည် သွေးစုတ် သူများ ဖြစ်လာကြကုန် သည်။ ခတ္တိယနှင့် ဝေဿ ဇာတ်တို့၏ပဓာန လုပ်ငန်းကား ဝေဒကျမ်းကို သင်ကြားရန်ယဇ် ပူဇော်ရန် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပေးကမ်း လှူဒါန်းရန်ဖြစ်၏။ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဝတ္တရားကားဝေဒ

ကျမ်းကိုသင်ပြပေးရန်၊ ယဇ်ပူဇော်ရာ၌ ပုရောဟိတ် (၀၇) ဖုံးကြီးအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်၊ သူတပါးတို့၏ ပေးကမ်း စွန့်ကြဲသော ဒါနကိုအလှူခံရန် ဖြစ်၏။ အောက်တန်းစား ဇာတ်တို့မူကားဤဝတ္ထုရားတို့မှကင်းလွတ်ကြကုန်၏။

(၇) “အရှုရမ”

၎င်းကား လူသား၏ အဆင့် အတန်းကို ခွဲခြား ထားခြင်း ပင်ဖြစ်၏။

(၁) ပထမ-ဥက္ကဋ္ဌစာရာဇာဏ္ဍိယအဆင့်၌ လူသည် ဝညာအမျိုး မျိုးကိုဆည်းပူး ရှာဖွေရမည်။

(၂) ဒုတိယ-ပိဝါဟ၊ ဤအဆင့်သို့ ရောက်သောအခါ အိမ်ရာထောင်၍ စီးပွားဥစ္စာကို ရှာဖွေစုဆောင်း ရမည်။

(၃) တတိယ-ဝနပတ္တ ဤအဆင့်သို့ ရောက်သောအခါ မိမိ၏ ရှာဖွေစုဆောင်းပြီး စီးပွားဥစ္စာတို့ ကို သားနှင့်သမီးတို့အား လွှဲအပ် ပြီးသော် တောထွက် ရမည်။

တောထွက်ရန် သတ် မှတ် ထားသော အချိန်ကား ဆံပင်ဖြူ ခြင်း၊ အရေတွန့် လိပ်ခြင်း သို့ရောက်၍ မြေးရသောအခါပင်တည်း။

(၄) စတုတ္ထ-ဆံညာဆ၊ မိမိနှင့်အတူပါလာသောမယား ကိုပါစွန့်လွှတ်၍မိမိကဦးထည်း သွားလာ ကျင့်ကြံ အားထုတ်ရမည်။

(၈) “ပရာယရှုကျစ်တ်”

၎င်းကားကြူး လွန်ပြစ်မှားမိသော အပြစ်ကို ဖြေရန်ပင် ဖြစ်၏။ တစုံတခုသော အပြစ်ကိုကြူး လွန် မိသောအခါ

လူသည်သံတ်မှတ်တားသော မန္တရကို၎င်း၊ ရွတ်ဖတ်ရမည်။
 (၀၇) ဘညတ်သားသော မင်္ဂလာအခမ်းအနားကိုသော်၎င်း၊
 ပြုလုပ်ရမည် (၀၇) ယဇ်တမျိုးမျိုးကိုသော်၎င်း၊ ပူဇော်ရမည်။
 သို့မှသာလျှင်ထိုအပြစ်မှ ကင်းလွတ်နိုင် ချေမည်။ ဤအပြစ်
 ဖြေရန်ယဇ်ပူဇော် မူကားဌာဝယ ဇာတ်လိုက် လုပ်သော
 ဘာသာတိုင်း၏လက်ကိုင်လုပ်ငန်း ဖြစ်သတည်း။ လောက၌
 လူသား၏ အပြစ်များသလောက် ယဇ်ပူဇော်မှုနှင့်မန္တ ရတွေ
 ပေါများမည့်အရေးကိုတွေး ကြည့်ခြင်းဖြင့်၊ ပိုမိုဆင်ရှားစွာ
 သိမြင်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

(၉) “သုစိ”

၎င်းအခမ်းအနား မင်္ဂလာကား၊ မစင်ကြယ်မှုကို မပျော်
 အောင်ပြုလုပ်ရသော ကိစ္စ ဖြစ်၏။ မိန်းမသားတို့မှာ မိန်းမ
 တို့ဓမ္မတာ သွေးသွန်ရခြင်း၊ မီးဖွားရခြင်းဟူသော မစင်
 ကြယ်မှုနှစ်ခုပို၍ရှိလေသည်။ အားလုံးအတွက် နေအိမ်တခု၌
 လူသေခြင်းသည် မစင်ကြယ်မှုပင်ဖြစ်၏။

ဗြဟ္မဏဇာတ်၌ လူသေသော် ၁၀ ရက်၊ ခတ္တိယဇာတ်၌
 လူသေသော် ၁၂ ရက်၊ ဝေဿဇာတ်၌ လူသေသော်
 ၁၅ ရက်၊ သုဒ္ဓဇာတ်၌ လူသေသော် ၃၀ ရက် တိုင်တိုင်
 ကျန်ရစ်သူများမစင် မကြယ်ဖြစ်နေရစ်ခဲ့ကြရကုန်သည်။

အဆိုးဆုံး ကားအိမ်တအိမ်၌ အရွယ်ရောက်ပြီး ဤလက်
 မသပ်ရမီ မိန်းကလေး တယောက်သေဆုံး ခဲ့လျှင် ကျန်ရစ်
 သော မိဖတို့သည် တသက်လုံးမစင် မကြယ်ဖြစ်၍ နေကြရ
 ကုန်၏။ ထို့ပြင် သားယောက်ျားဖွားမြင်သော မိခင်သည်
 အရက် ၂၀၊ သွီးမိန်းမဖွား မြင်ရသော ကံဆိုးမသည်အရက်
 ၃၀ မစင်မကြယ် နေရလေသည်။ မိန်းမများမှာ လစဉ်

မစင်ကြယ်မှုရှိ၏။ ဥဘုလာ သော အခါ ထိုမိန်းမကို နေ အိမ်မှ ဂုရုတ်နှင်ထုတ်သား ရမည်။ သို့မဟုတ် အိမ်အတွင်းရှိ ဒေါင့်ကျသော ညစ်ပတ်သော ကြွက်သရေ ကင်းမဲ့သော အညစ်အကြေးသားရာဖြစ်သော ချောင်တခု၌ ထိုမိန်းမသည် အပေါင်းအသင်းမရှိပဲ၊ အခြားသောသူတို့နှင့် ထိရကိုင်ရခြင်း မရှိပဲ ပကတိဇာတ် ပျက်သူ ကဲ့သို့ ဂုရုတ်တိုင် တိုင်နေထိုင်ရ မည်။ ဤသို့အထက်၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော မစင်ကြယ် ရက်စေ့ ရောက်သော အခါယောက်ျားသားတို့သည် ခေါင်းရိတ်ခြင်း မှတ်ဆိတ် ကျင်စွယ် ပယ်ခြင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း လှီး ဖြတ်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြရ ကုန်၏။

ထိုမှတပါးမိန်းမသား တို့ မူခြေသည်း လက်သည်းပယ်ရုံ ရေချိုးရုံဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ကြ လေကုန်သည်။ ၎င်းပြင် ကိုယ်ခန္ဓာ စင်ကြယ် ရေး အတွက် အကောင်းဆုံး ဆေးကားနွားချေး ပင်ဖြစ်၏။ နွားချေးအနည်းငယ် ကို မျှ ဝါး စားခြင်း။ နွားကျင် ငယ်ရေကို အနည်းငယ် သောက်ခြင်း၊ မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်ကို နွားချေးဖြင့် သုတ်လိမ်း၍ ရေချိုးခြင်း၊ နွားချေးဖြင့်ကောက်မွန်စွာ လိမ်းကျံထားအပ်သော မြေပြင် ၌ ခဲသွယ် ဘောဇဉ်ကို စားသောက်ခြင်း ရေမိုဗ်းချိုး ပြီး နောက်နွား ချေးပြာဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုလိမ်း ကျံခြင်း တို့သည် အလွန် မြင့် မြတ်သော (ဝါ) ဗြဟ္မာဗိဿနိုး ရှိဝဟူသော ဘုရားကြီးတို့၏ အကြိုက်ဖြစ်သော လုပ်ငန်းများဖြစ်၍ မိမိ တို့၏ ခန္ဓာကိုယ်မှ အပြစ်ဟူသမျှကို စင်ကြယ် ပပျောက် စေနိုင်သော တန်ခိုးသတ္တိရှိကြကုန်၏။

(၁၀) “ဝဏ္ဏ”

ဝဏ္ဏကား(၁)ဗြဟ္မဏ(၂)ခတ္တိယ(၃)ဝေဿ(၄)သုဒ္ဓဟူသော ဇာတ်ကြီး လေးခုနှင့်တကွ များပြားလှစွာသော ဇာတ်အငယ်အနှောင်းများကို ဆိုသည်။ ဗြဟ္မဏဇာတ်ဝင်တို့၏ လုပ်ငန်းကား ဝေဒကျမ်းများကိုသင်အံရန်၊ ယဇ်ပူဇော်ပေးရန်၊ ကောင်းမှု မျိုးစေ့တို့၏ စိုက်ပျိုးရာဖြစ်ရန် တို့ပင်တည်း။

ခတ္တိယဇာတ်ဝင်တို့၏ လုပ်ငန်းကား တိုက်ရန် ခိုက်ရန်၊ နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့၏ အသက်အန္တရာယ်၊ ပစ္စည်းအန္တရာယ်တို့ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်ဖြစ်၏။

ဝေဿဇာတ်ကား ကုန် သွယ် ခြင်းဖြင့် ရရှိ အပ်သော ပစ္စည်းတို့၏ အနက် ဗြဟ္မဏတို့ကို လှူရန်၊ ခတ္တိယတို့ကို ပထာက်ပုံ နေရန်ဖြစ်၏။

သုဒ္ဓဇာတ်ဝင်တို့၏ တာဝန်ကား လယ်ယာ ကိုင်းကျွန်း စသော အလုပ်ကြမ်းများလုပ်၍ အသက်မွေးရန်၊ အားလုံးသောဇာတ်ကြီးတို့၏ အစေအပါး ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်၏။

ဗြဟ္မဏ ဇာတ်ဝင်တို့သည် ဗြဟ္မာ၏ပါးစပ်မှ မွေးဖွားကြသောကြောင့် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ခတ္တိယတို့သည်ဗြဟ္မာ၏ လက်ရုံးမှ မွေးဖွားခဲ့ကြကုန်၏။ ဝေဿတို့သည် ဗြဟ္မာ၏ ဝမ်းပိုက်မှ မွေးဖွားခဲ့ကြ၏။ သုဒ္ဓတို့သည်ဗြဟ္မာ၏ခြေမှ ဖွားမြင်ခဲ့ကြသောကြောင့် အယုတ်ဆုံးဖြစ်ကြကုန်၏။

ယခုအခါ၌ ဇာတ်အမျိုးပေါင်း များစွာ တိုးတက်လာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို အကျယ် ရေးသား ရသော် အလွန်ငြီးငွေ့ဘွယ် ဖြစ်ချေမည်။ ထို့ကြောင့် ဤ ဇာတ် ကြီး လေးခုဖြင့်ပင် ဇာတ်သိမ်းသင့်လေပြီ။

“တာယိုဘာသာ”

တာယိုဘာသာကိုစတင်ဖန်ဆင်းသူကား လာယိုစီ (၀၇) လာယိုငူဖြစ်၏။ သူ၏အမည်ရင်းကားလီအာဖြစ်၏။ သူသည် ခရစ်မပေါ်မီ ၆၀၀ ခန့်၌ မီးရှူးသန့်စင်အလင်းကိုမြင်ခဲ့၏။ သူ၏ ဇာတိဒေသကား ဟိုနန်နယ်ကဲ့တေမြို့နှင့် မနီးမဝေး၌ တည်ရှိသောတောရွာငယ်ဖြစ်၏။ လာယိုစီဟူသော နာမည် သည် အိုသော အဘိဓမ္မာဆရာကြီးဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်၏။

ရှန်ရှင်ချုံကျမ်းအရ သူသည် ထူးခြားစွာ ပဋိသန္ဓေတည် နေပြီးနောက် သူ၏မယ်တော်သည်သူ့ကို ၇၂ နှစ်သို့မဟုတ် ၈၁ နှစ် ဝမ်းကြာတိုက်၌ လွယ်ပိုက်သားခဲ့ရ၏။ ထိုနောက် သူမွေးဖွားလာသောအခါ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်ပြီဖြစ်၍ အမိဝမ်းတွင်းမှဆံ့ဝင်ဖြူလာခဲ့လေသတတ်။

သူသည် ကုန်ဇီ (၀၇) ကွန်ဖူးရှပ်နှင့် ခေတ်ပြိုင်ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့သော် နောက်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသက်အရွယ်အားဖြင့် ရှေး ပုဂ္ဂိုလ်ထက်ငယ်၏။ ကွန်ဖူးရှပ်၏ အသက် ၃၅ နှစ်၌ ထို ပုဂ္ဂိုလ် ၂ ဦး တွေ့ဆုံမိကြသည်ဟု မှတ်တမ်းများ၌ တွေ့ရှိရ လေသည်။ လာယိုသည်ဆိတ်ငြိမ်ရာဌာနကိုအလွန်နှက်သက် ၏။ ထို့ကြောင့် ချိုးမြို့တော်မှ ထွက်ခွာလာခဲ့၏။ တံခါးသို့ ရောက်သောအခါတံခါးမှူးယင်ရှိသည် ဤသို့ကြွတော်မမူမီ ကျွန်တော်မျိုးအတွက် ကျမ်းစာတစောင် ရေးပေး တော် မူခဲ့ပါဟု တောင်းခံနိုင်လေသည်။

ထိုအခါ လာယိုသည် တာယိုဝါဒနှင့် ပါရမီတရားတို့ ပါဝင်သော ကျမ်းစာတစောင်ကို ရေးသားခဲ့၏။ ၎င်းကျမ်း ကား တာယိုဝါဒ၏ အခြေခံဖြစ်၏။ ကဏ္ဍအားဖြင့် နှစ်ပိုင်း၊

စာလုံး ရေ အားဖြင့် ၅၀၀၀ ရှိသောဟူ၏။ ဤသို့ယင်ရှိ၏
တောင်းပန်ချက်ကို ဖြည့်ပြီးနောက် သူသည် ဆိတ်ငြိမ်သော
တောအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်လေသတည်း။

လာယိုလေမည်သော သူ့တပည့် တယောက်၏ အဆို
အားဖြင့် သူသည် အသက် ၁၆၀ ကျော်သောအခါ၊ အချို့
ရာဇဝင်ဆရာတို့အဆိုအားဖြင့် အသက် ၂၀၀ ကျော်သော
အခါ ခန္ဓာပောဒ်ကို စွန့်ပစ်ခဲ့လေသည်။ သူ၏ဘဝအဆုံး
သတ်ရာဌာနကား ရာဇဝင်များ၌ မထင်ရှားခဲ့ချေ။ ချီယင်၏
အဆိုအားဖြင့် လာယိုစီသည်ထူးခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်
၍ ကမ္ဘာ၌ ကျေးကြားသင် ရှားခြင်း ကို အလိုမရှိခဲ့ချေ။
လာယိုသည် အထက်တန်းစား ပညာတတ်များ အတွက်
မဟုတ်။ စင်စစ်သော် အောက်တန်းကျသော ပညာမဲ့များ
အတွက်သာ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

“တာယို တေကင်”

လာယိုစီ ပောခဲ့ ပြောခဲ့သမျှသော တရားအားလုံးကို
တာယိုတေကင် ဟူသောအမည်ဖြင့် စုပေါင်း သိမ်းဆည်း
ထားခဲ့လေသည်။ ၎င်းကျမ်းသည် သံခပ်သဘောမျိုး ဖြစ်၍
တိုလှကျဉ်းလှ၏။ အားလုံးစုစုပေါင်းစာလုံးရေ ၅၀၀၀ ကျော်
သာရှိလေသည်။ လျှို့ဝှက်သော အဓိပ္ပါယ်လည်းရ၏။ ကာဗျ
ဥာဏ်လည်းပါဝင်၏။ ၎င်းကိုပထမ၌ နှစ်ပိုင်း ခွဲထားခဲ့၏။
နောက်၌ ၈၂ ခုစုစုအောင် ထပ်မံ၍ အဆင့်ဆင့်ခွဲလာခဲ့ကြ
လေသည်။

တာယိုဟူသောပုဒ်၏အနက်ကား မုချအားဖြင့် လမ်းစဉ်
ဖြစ်၏။ ဥပစာအားဖြင့် လုပ်နည်း ကိုင်နည်း ကျင့်ကြံနည်းဖြစ်
၏။ သို့ဖြစ်ခဲ့သော် လာယိုသည် အဘယ်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်

တာယိုကိုဟောခဲ့သနည်း။ တာယိုဆိုသည်ကား လုပ်နည်းကို လုပ်ကိုင်ရန် အသံငဲ့ရှိခြင်း၊ ဆုလာဘ်ကို မြှော်ကိုးခြင်း မှကင်း၍ အလုပ် လုပ် ခြင်း၊ ကိုယ် ကျိုး ကို ငဲ့ ကွက် ခြင်း မှ ကင်းလွတ်ခြင်း၊ ကိစ္စပြီးမြောက်အောင်မြင်မှုမှတစ်ပါး အခြားကို မရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်၏။

“တာယိုဝါဒ”

တာယိုဝါဒကို။

- (၁) စဉ်းစားတွေးတောမှု အဘိဓမ္မာ ဆိုင်ရာ။
- (၂) တိုင်းရေး ပြည်ရေး ဆိုင်ရာ။
- (၃) ဘာသာရေးဆိုင်ရာဟူ၍ ၃ ပိုင်း ခွဲခြားထားလေသည်။

(၁) “တာယိုအဘိဓမ္မာ”

တာယို၏ မူလအဓိပ္ပါယ်ကား ကမ္ဘာမြေကြီးထက်ဝန်းကျင်ရှိ နေ လ နက္ခတ် တာ ရာ တို့ ၏ သွား လမ်း ပင် ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ ကောင်းကင်နယ်သားများလှုပ်ရှားသွားလာမှုသည် ဤမြေပြင်၌ ဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲသမျှတို့၏ ပဓာနအကြောင်း ဖြစ်သည်။ တာယိုသည် ကောင်းကင်အလယ်၌ရှိ၏။ ၎င်းသည် တန်ခိုးပါဝါ၏ တည်ရာဖြစ်၏။ ဘာကြောင့်? အားလုံးသော အရာတို့သည် သူ့ကိုဗဟိုထား၍ လှည့် လည် နေ ကြ သော ကြောင့်တည်း။ ဤကား တာယိုကို သာကာရ အထည်ခြံ ရှိသော အရာအဖြစ်ဖြင့် မှတ်ယူပုံဖြစ်၏။

သို့သော် နှစ်တွေညောင်း၍ ခေတ်ပြောင်း လာ ခဲ့ သော နှောင်းအခါ၌ ၎င်းတာယိုကို နိရာကာရစိတ္တဇနာမ်မျိုးအဖြစ် သို့ မြင့်တင်ခဲ့ ကြလေသည်။ ၎င်းအရ တာယိုသည် စကြာဝဠာ မဟာလောက ဓါတ်ကြီးတခုလုံး၏ ကြိုးကိုင်ဖြစ်သော

မြင်ရသော ကမ္ဘာတန်ဆာ၏ နောက်၌ ကွယ်၍နေသော သတ္တိထူးဖြစ်၏။ ၎င်းသတ္တိကို အားလုံး၌ နှံ့၍ တည်သော အဆုံး အပိုင်း အခြားမရှိ ကိုယ်ကောင် အလည် ခြင်္မရှိ၍ နိရာကာရဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ဟု ပုံကြည်လာကြ၏။

၎င်း၏လုပ်ငန်းတို့ကား လူသား၏ အကောင်းဆုံးအကျိုး ပြီး မြောက် ရေး အတွက် ဖြစ်လေသည်။ တာယို သည် ယင်နှင့်ယန်ကို ဖြစ်ပွားစေခဲ့၏။ ယင်ကားဖိုဓါတ်၊ ယန်ကား မဓါတ်ဖြစ်၏။ သဘာဝ ဓမ္မ၌ ထိုဖိုဓါတ် မဓါတ်တို့ရှိကုန်၏။ ဖိုဓါတ်နှင့် မဓါတ်တို့ ပေါင်းမိခြင်းကြောင့် ကောင်းကင်နှင့် မြေကြီး ဖြစ်ပွားလာရ၏။ တဖန်၎င်းကောင်းကင်နှင့် မြေကြီး တို့သည် သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံးကို ဖြစ်စေ၏။

(၂) “တာယိုတိုင်းရေးပြည်ရေး”

တာယိုဝါဒသည် ချွေတာရေး၊ ရိုးသားစွာ နေထိုင်ရေး လယ်ယာ လုပ်ကိုင် စားသောက် သူတို့၏ ရွှံ့လျှရေးတို့ကို ညွှန်ပြ၍ အုပ်ချုပ်ရေး၌ တင်းကြပ်သော ဗဟိုအစိုးရ အုပ်ချုပ်မှုကို အပြင်းအထန် ရှုံ့ချခဲ့လေသည်။ အများလူငယ်၏အများဆုံး လွတ်လပ်သော အခွင့်အရေးကို ဟောပြောခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် လာယိုစီနှင့် သူ၏နောက် ရိုက်ရာဆက်ခံသူတို့သည် လွတ်လပ်သော ရွာနယ်များကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြ၏။ ထိုရွာနယ်များသည် လုံးဝ လွတ်လပ်ခွင့်ကိုရရှိ၍ နီးကပ် လျက်ရှိသော ရွာနယ်များနှင့် သင့်မြတ် ညီညွတ်စွာနေခဲ့၏။ တာယို လောကဓမ္မများသည် ကွန်ဖူးရှင်လောကဓမ္မများနှင့် အတိုက်အခံဖြစ်ခဲ့၏။ ချစ်ခင်ခြင်း၊ မှန်ကန်ခြင်း၊ ရိသေခြင်း၊ ပညာရှိခြင်း၊ ရိုးဖြောင့်ခြင်းဟူသော ကွန်ဖူးရှင် တရားများသည် ရိုးသားညီညွတ်စွာ နေထိုင်သော ဘဝလမ်းကြောင်း

မှ တိမ်းစောင်း၍ သွားသော ပထမခြေလှမ်းများ ဖြစ်သည် ဟူ၍ ၎င်း၊ ဘဝ၏ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းမှုကို မည်းနက် ညစ်ကြ စေတတ်သော ပဋိပက္ခ (ဝါ) ဆန့်ကျင်မှုများကို ဖြစ်စေသည် ဟူ၍ ၎င်း၊ တာယို ဝါဒီတို့က အယူရှိကြကုန်၏။

တာယိုဝါဒီတို့သည် ဂုဠဝိဇ္ဇာရတီ (ဝါ) လျှို့ဝှက်သော ပညာကို လိုက်စားသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သို့သော် ၎င်းတို့ သည် လက်တွေ့ စမ်းသပ်သူများတည်း။ တာယိုနှင့်ညီမျှစွာ ဆက်သွယ်ခြင်းဖြင့် လူမျိုးရေးကို တိုးတက်စေရန် ရည်ရွယ် သူတို့ဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ ယူဆချက်ကား ဤလောကနှင့် သာဆိုင်၏။ ၎င်းတို့၏ ဝါဒ၌ အဆင့် ၃ ဆင့်ရှိ၏။

(၁) သန့်ရှင်းခြင်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ ကိုယ်ကျိုးရှာခြင်း နှင့် မျက်နှာလိုက်ခြင်းသဘောကို ပယ်စွန့်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

(၂) တာယိုနှင့်ပေါင်းမိခြင်း (ဝါ) ပဋိပက္ခ ဆန့်ကျင် ဘက် အရာတွေကို ထုတ်နုတ်လိုက် ပြီး ဖြစ်၍ ငါပျော်ခြင်း။

(၃) သတ္တိ၊ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ တာယိုအတွင်းသို့ ငုပ်ဝင် သွား၍ ကောင်းကင်နှင့် အချိန်ကာလတို့၏ စည်းဝိုင်းအတွင်းမှ လွတ်မြောက်စေရန်အားပေး တံဖြစ်သော ပါဝါပင်ဖြစ်၏။

(၃) “တာယိုဘာသာ”

တာယိုဝါဒသည် ခရစ်မပေါ်မီ ၂၀၆ မှ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၂၂၁-ခုနှစ်အတွင်း စိုးစံသော တရုတ် “ဟန်” မင်းဆက်သို့ ရောက်မှ ဘာသာရေးအဆင့်သို့ ရောက်ခဲ့၏။ ထိုအခါတာယို ဘာသာဝင်တို့သည် အသက်ရှည်ဆေး (ဝါ) မသေတတ်

သောဆေးတို့ ဖေါ်စပ်ရန် အားထုတ်စပြုကြကုန်၏။ အရှေ့ဘက် တရပ်သမုဒ္ဒရာ အတွင်းရှိ အချို့ ကျွန်းများကို အမက ကျွန်းဟု သမုတ်၍ ထိုကျွန်းများသို့ သွားရောက်စပြုကြလေကုန်ပြီ ၊

ခရစ်သက္ကရာဇ် ၈၁၁ သဘာဗဒီ၊ ပထမနှစ် ရာစု၌ ကျံတာ အိုလင်မည်သော ဗုဂ္ဂိုလ်ထူးတယောက်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့၏။ သူသည် လာယိုမိ၏ တာယိုကို ဘာသာတခု အဖြစ်သို့ မြှင့်တင်လိုက်လေသည်။ သူသည် တာယိုဘာသာကို ပဓါန ဟောပြောသူနှင့် အုပ်ချုပ်သူဖြစ်လာ၏။ သူသည် အထက်တန်းကျသော မှော်အတတ်ကို တတ်မြောက်သော ပထမတန်း မှော်ဝိဇ္ဇာကြီးဖြစ်ခဲ့၏။ သူသည် တောထွက်၍ သူကိုတိုင် ဖေါ်စပ်သော ရုပ်ပျိုကိုယ်နုဆေးကို မှီဝဲသဖြင့် ပြန်၍နုဖျိုလာသော ဟူ၏။ အားလုံးသော စိုး ကဝေ တစ္ဆေ မြေဘုတ် နတ်ဘီးလူး နတ်မိစ္ဆာ အစိမ်း သူရဲစသည်တို့ကို သူ၏ပါဝါတန်ခိုးဖြင့် လွှမ်းမိုး အုပ်စိုးနိုင်ခဲ့၏။ သူသည် စာတကြောင်း အင်းတကွက်ဖြင့် သိန်း ပေါင်း များစွာသော နတ်ဘီလူး စသည်တို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့၏။ သူသည် သူ၏ တန်ခိုးပါဝါဩဇာအာဏာနှင့်တကွ ဝိဇ္ဇာအတတ် အမျိုးမျိုးတို့ကို သူ၏ တပည့်အဆက်အနွယ်တို့ အသုံးပြုနိုင်အောင် အမွေပေးခဲ့၏။

ဤသို့အားဖြင့် ကျံတာ အိုလင် ၏ အစွမ်း ပယောဂကြောင့် ဘာသာတခုအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့စေကာ ဘုရားကျောင်းများ၊ ဘုရားစေတီရုပ်ပွားများ၊ ဘုရားရှိခိုးနည်းများ၊ ဝတ်ပြုနည်းများ၊ မင်္ဂလာအခမ်းအနားများ မရှိခဲ့သေးချေ။

၎င်းတို့ကို ဗုဒ္ဓဘာသာထံမှတစ်ဆင့် ဖောက်သည် အဖြစ်ဖြင့် ခံယူရရှိလေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ တရုပ်ပြည်သို့ ရောက် လာ၍ နှစ် ပေါင်း များစွာ ဆက်ဆံလာခဲ့ခြင်းကြောင့် တာယို ဘာသာသည် ရတနာသုံးပါး ရဟန်းသင်္ဃာစသော အရာများကိုပါ အတု ယူခဲ့လေသည်။ ယခုခေတ် တာယိုဘာသာကား အရာရာ တိုင်းမှာ ဝိညာဏ်ရှိ၏ဟူသော ဝါဒ၊ ဘုရားအများကိုးကွယ် သောဝါဒ၊ မွှော်ပဉ္စလက်ဝါဒတို့ ရောနှောဖြတ် သိပ်၍ နေသော စာဖူးတောင်းသိုက်ကြီးဖြစ်လေသတည်း။

“ကွန်ဖူးရှင်ဘာသာ”

ဤဘာသာကို တည်ထောင်သော ကွန်ဖူးရှင်၏ ဖွား သက္ကရာဇ်နှင့် ပတ်သက်၍ တရုပ် ရာဇဝင် ဆရာကြီးတို့ သည် အယူအဆ ကွဲပြား နေကြလေကုန်၏။ ရာဇဝင်ဆရာ ကြီးဇီမာချိုင်းယာ၏ အလိုအားဖြင့် ၎င်းသည်ခရစ်သက္ကရာဇ် မပေါ်မီ ၅၅၀-ခုနှစ်တွင် မွေးဖွား၏။ သို့ရာတွင် ကံရာနှင့် ကုလီယာမည်သော ရာဇဝင်ဆရာကြီးတို့၏ အလိုအားဖြင့် မူကား ၎င်း၏ဖွားသက္ကရာဇ်သည် ၅၅၁-ခုနှစ်ဖြစ်၏။ ရင်းသို့ ဖွားသက္ကရာဇ်နှင့် ပတ်သက်၍ အယူအဆ ကွဲပြားကြစေ ကာ ၎င်း၏ မွေးလ မွေးနေ့တို့နှင့်ပတ်သက်၍မူကား ရာဇဝင် ဆရာအားလုံး သဘောတူမျှကြလေကုန်သည်။

ကွန်ဖူးရှင်သည် ကမ်းအနွယ် ဝင်ဖြစ်၍ ၎င်း၏ အနွယ် အမည်ကား ကမ်းဖြစ်၍ ရဠိအမည်မှာ ကွန်ဖူးရှင်ဖြစ်လေ သည်။ ဤကွန်ဖူးရှင်သည် အနောက်တိုင်းသားတို့ ခေါ်ဆိုကြ သော လက်တင်ဘာသာဆန်သော အမည်ဖြစ်၏။ တရုပ် အခေါ်အားဖြင့်မူ ကန်ဖူစီ ဖြစ်သည်။

အဓိပ္ပါယ်ကား အတွေးသမားကြီး (ဝါ) အဘိဓမ္မာဆရာကြီးကမ်ဟု ဆိုလိုသည်။ ၎င်းသည် ယခုအခေါ်ရှစ်တန်း (ရှေးအခေါ်) လူအမည်ရှိသော နယ်သားဖြစ်ခဲ့၏။ ၎င်း၏အဘကား ဆောင်းနယ် ဗိုလ်မှူး ရှူးလီယံဟေးဖြစ်၏။ ကွန်ဖူးရှပ်သည် သူ၏ခမည်းတော် သက်ရှယ်ကြီးရင့်သောအခါမှ မွေးဖွားရသောကြောင့် လူအို နောက်ကျသားဖြစ်ခဲ့၏။ သူ၏ခမည်းတော်သည် ကွန်ဖူးရှပ် ၃ နှစ်သားရှိသောအခါ ကွယ်လွန်ခဲ့၏။ ၎င်းသည် ၅ နှစ် ၆ နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သော အခါ စွန့်စားခြင်းနှင့်တကွ မင်္ဂလာအခမ်းအနားများ ပါဝင်သော ကစားနည်းတို့ကို သူ၏ သူငယ်ဘော်များနှင့် နှိပ်နှိပ်ချိုက်ချိုက် ကစားလေ့ရှိခဲ့၏။ ထိုကစားနည်းမျိုးတို့ကို သူအလွန် နှက်သက် သဘောကျသည်ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြရ၏။

သူသည် အသက် ၁၅ နှစ်သို့ရောက်မှ အတတ်ပညာတို့ကိုလေ့လာဆည်းပူးခဲ့သည်ဟူ၍ ၎င်း၊ ယင်းသို့ဆည်းပူးရာ၌ ခုက္ခဆင်းရဲဟူသမျှကို ဇွဲ-မဲနှင့် သည်းခံခဲ့သည် ဟူ၍ ၎င်း၊ သူကိုယ်တွင်က ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

၎င်းသည် အသက် ၁၉ နှစ် အရွယ် ၌ ဆောင်းနယ်သူ တယောက်နှင့်အိမ်ထောင်ဘက်ပြုခဲ့၏။ လက်ထပ်ပြီး နောက်နှစ်၌ သားတယောက်မွေးဖွားခဲ့၏။ ထိုနောက် များမကြာမီပင် ဆောင်းနယ်ကို စီရင်အုပ်ချုပ်သော စော်ဘွားတယောက်၏လက်အောက်တွင်ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့၏။ ပဌမ၌ သူသည် ပစ္စည်းဘိန်း ရာထူးကို ရရှိခဲ့၏။ ထိုနောက်မှ သူသည် ပန်းခြံနှင့် တိရစ္ဆာန်အုပ်များဆိုင်ရာ ဝန်ထောက် ရာထူးသို့ ရောက်ခဲ့လေသည်။

သူသည်အသက် ၂၂ နှစ် အရွယ်၌ အကျင့် စာ ရိတ္တ ကောင်းမွန်ရေးနှင့်တိုင်းရေးပြည်ရေး(၀၇) နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ရေး တို့ကို သင်ပေးသော ကျောင်းတကျောင်းကို တည်ထောင် ဖွင့် လှစ် လိုက် လေ သည်။ သူ ၏ တပည့် တပန်းများသည် ဤကျောင်းထောင်ခြင်းကိစ္စ၌ ငွေ ကြေးဖြင့် သူ့ကိုများစွာ ကူညီကြလေသည်။ သူသည်ပညာသင်လိုစိတ်ပြင်းထန်သော ကျောင်းသားများကို ကျောင်းလခနည်းသည် ဖြစ်စေ (၀၇) လုံးလုံးမရ သည်ဖြစ်စေ လက်ခံသင်ကြားပေး၍ ပညာသင် ယူလိုသော အာသာဆန္ဒမရှိပဲ။ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နေလိုသော ကျောင်း သား များကိုမူ ငွေကြေးအမြောက်အမြားကျောင်း လခအဖြစ် ပေးစေကာမူ ကျောင်း မှ ချက်ချင်း နှင် ထုတ် လေ့ရှိခဲ့၏။

ထို့နောက် ခရစ်သက္ကရာဇ် မပေါ်မီ ၅၁၇--ခုနှစ်တွင် လူနယ်စော်ဘွား၏ အဆက်အနွယ်ဖြစ်သော သူငယ်နှစ်ဦး တို့သည် သူ၏အထံသို့လာရောက်၍ပညာဆည်းပူး ကြလေ သည်။ ၎င်းသည် ထိုတပည့်သစ် ၂ ယောက်တို့နှင့် အတူ မြို့ တော် ကြီးသို့ သွားရောက် လည် ပတ် ၍ ၎င်း မြို့ တော်ရှိ နန်းစဉ် စာကြည့်ပိဋကတ်တိုက်သို့ သွားရောက် ပြီးလျှင်ရှေး ဟောင်း စာအုပ်စာတမ်း များကို ရှာဖွေကြည့် ရှုမှတ်သား လေ့လာခဲ့၏။ ထိုအချိန် အခါ၌ပင် သူသည်ဂီတပညာကို လေ့လာဆည်းပူးခဲ့လေသည်။ အကြောင်းမူကားထိုအခါက အဆင့်အတန်း အမြင့်ဆုံးသော ဂီတပညာကို ထိုမြို့တော်၌ သာလျှင်တွေ့ရသောကြောင့်တည်း။

ထို့ပြင် သူသည် တာယိုဝါဒကို တည်ထောင် ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှင့်သွား ရောက် တွေ့ဆုံ၍ နှီးနှော ဆွေးနွေး ခွင့်

ရရှိခဲ့လေသည်။ သူသည်ရွှေမြို့တော်မှ လူနယ်သို့ ပြန်လာသောအခါ နယ်စားနှင့်တကွမှူးကြီး မတ်ကြီးတို့ ကိုပါ မတွေ့မမြင်ရတော့ချေ။ အကြောင်းကားထိုနယ်နယ်၌ သူပုန်ရန်မီး ထ၍ဘရုတ်ဘရက် ကာလနှင့် ကြုံနေသဖြင့် နယ်စားနှင့်တကွ သောသူတို့သည် အနီးအနား၌ ရှိသော စိနယ်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရသောကြောင့်တည်း။

ထို့ပြင်ကွန်ဖူးရှပ်သည် သူပုန်ဂိုဏ်းဝင်တို့ကို အားမပေးလိုသောကြောင့်သူ၏နောက်လိုက်နောက်ပါ တပည့် တပန်းတို့နှင့်အတူတကွ ထိုနယ်မှ ထွက်ခွါ လာခဲ့လေသည်။ ဤသို့ ထွက်ခွါသွားပြီးနောက် တိုင်တောင်တန်းကိုလွန်သောအခါ သူတို့သည် သင်းချိုင်း ဟုခေါ်သော ပြေးဆန်စွာငိုကြွေး နေသော မိန်းမကြီးတယောက်ကို တွေ့ကြ၍ကွန်ဖူးရှပ်သည် အဘယ်ကြောင့်ဤမျှပူဆွေးငိုကြွေးနေရသနည်း ဟုထိုမိန်းမကြီးအား မေးလေ၏။

ထိုအခါ ထိုအပူသယ် မိန်းမကြီးက ကျွန်တော်မျိုးမ၏ ယောက္ခမ ယောက်ျားသူ၊ ကျွန်တော်မျိုးမ၏ခင်ပွန်းသယ်နှင့်ကျွန်တော်မျိုးမ၏ သားတို့သည် ကျားကိုက်၍ သေကြသောကြောင့်ငိုကြွေးနေရပါသည်ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုအခါကွန်ဖူးရှပ်က ဤမျှလောက် သားရဲ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ဘေးကိုကြောက်ရသော နေရာဌာနမှ အဘယ်ကြောင့် အသင် မခွါဘဲ နေရသနည်းဟု မေးမြန်ရာ ထိုမိန်းမ ကြီးက ဤနေရာ၌ကျားရိုင်းတိရစ္ဆာန်၏ ဘေး ရန်ကိုကြောက်ရသော်လည်းဖိစီး နှိပ်စက်တတ်၍ ဆိုးသွမ်းသော အစိုးရ မရှိသောကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးမ နေရပါသည်ဟု ပြန်လည် ဖြေကြားလေ၏။

ထိုအခါ ကွန်ဖူးရှပ်သည် သူ၏ တပည့် များအား ငါ့သားတို့ ဖိစီးချုပ်ချယ် နှိပ်ကွပ် တတ်သော အစိုး ရသည် ကျားထက်ပင်ဆိုး၍ ကျားတက်ပင် ကြောက် စရာကောင်း သည်ဟူသော ဥပဒေသကို မိန့်မြွက်လေသတည်း။

သူသည် စိနယ်သို့ ရောက်ပြန် သော်လည်း သူသဘော နှစ်ချိုက်သော နေရာဟုဆိုမျှ မတွေ့ရသည့်အပြင် ထိုနယ် စားကလည်းသူ့ ကိုသူ၏ အမျိုးအဆင့်အတန်း နှင့်သင့်လျော် အောင် ဧည့်ခံပြုစုခြင်း မလုပ်သည်ကို တွေ့နေရ ချေသည်။ ထိုနယ်စားကမူ သူ့ကိုမည်သည့် အဆင့် အတန်းနှင့်မှ မတူ အောင် ထူးခြားစွာခြီးမြှင့်ပြု စုလို၏။ သို့သော် အချို့ သော မှူးမတ်တို့က ကွန်ဖူးရှပ်ကား ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၍ မဖြစ် နိုင်သောသူတယောက်ဖြစ်၏။ မိမိကိုယ်ကိုမိမိအလွန်အထင် ကြီးသူ တယောက် ဖြစ် ၏ဟု ဆို၍ ကန့် ကွက် ကြသော ကြောင့်သာလျှင် နယ်စားသည် သူ့အား စိတ်ရှိသလောက် ဧည့်ဝတ်ကြေကုန်အောင်မပြုစုနိုင်ခဲ့ချေ။

ထို့ပြင် နယ်စားသည် ၎င်းအား အခွန်တော် ငွေထဲမှ ရိက္ခာတော်ကို လက်ခံ မည်လောဟု ဆိုပြန်လေ၏။ သို့နှင့် သူသည် ထိုနယ်၌ နေထိုင်ရန် အဆင် မပြေသော ကြောင့် လူနယ်သို့ပင်ပြန်လည်ကြွမြန်းခဲ့ရလေ၏။

ထိုနောက် ၁၅ နှစ်တိုင်တိုင် စာပေပညာ များကိုလေ့ လာဆည်းပူး၍နေခဲ့လေသည်။ များစွာသော တပည့်တပန်း များသည်လည်း ပညာရင်နို့ သောက် စို့နိုင်ရန် သူ့ထံသို့ ဆည်းကပ်ကြရလေကုန်၏။ သူသည်ထိုစဉ်အခါ၌ တိုင်းနိုင်ငံ အတွင်းရှိ အသင်းအပင်း အဖွဲ့အစည်း ဟူသမျှတို့နှင့် လုံးဝ ဆက်ဆံခြင်းကို မပြုပဲနေခဲ့လေသည်။

အသက် ၅၂ နှစ်သို့ ရောက် သောအခါ သူသည်ဌ်တူး နယ်မြို့တော်ကြီး၌တရား ဝန်ကြီးရာထူးကို ထမ်းရွက်ရလေ သည်။ ထိုအခါပြည်နယ်အတွင်း၌ အမျိုးမျိုး သောပြောင်းလဲ ချက်များဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။ ထိုနောက်စီနယ်သို့ ထွက် ပြေး ပြောရသော နယ်စား၏ ညီတော် တယောက် ကွယ်လွန် အနိစ္စ ရောက်သဖြင့် သူသည်ရာဇဝတ် မှု ဆိုင်းရာ တရားဌာန ဝန်ကြီး ရာထူးကို လက်ခံသိမ်းပိုက် ရပြန်လေ သည်။ ထိုသို့သိမ်းပိုက်လိုက် သည့်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုပြည် နယ်အတွင်း၌ ရာဇဝတ်မှုများ မရှိသ လောက် ပပျောက် သွားလေ၏။

တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် ရေးဆိုင်းရာ သူ၏လက် သုံးဝါဒကား စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကိုအင်အားတောင့်တင်းစေ၍ မှူးမတ်များ ကိုနှိမ်နင်းရမည်ဟူသောဥပဒေပင်ဖြစ်သတည်း။

ယင်းသို့သူကိုယ်တိုင်အုပ်ချုပ်စဉ်အခါက အစိုးရအဖွဲ့၌ ကြီး ကျယ် သော ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်ခဲ့၏။ လူမသမာများ တို့လည်းခေါင်းမဖော်ဝံ့အောင် တိမ်မြုပ်၍ နေကြလေ ကုန် ၏။ ယောက်ျားများလည်း သစ္စာ တော်ကို ရှိသေစောင့်ထိန်း ကြလေကုန်သည်။ မိန်းမများသည်လည်း ပီပီရီရီနှင့် အတတ် ပညာတို့ကို လိုက်စား၍ မိမိတို့ဆိုင်းရာ လုပ်ငန်းများကို ကျေ ပြန်စွာ လုပ်ကို င်ကြလေကုန်၏။ ဤလုပ်ငန်းကား တိုင်းသူ ပြည်သားတို့အတွက် ကောင်းမြတ်သော နမူနာကြီး တခု ဖြစ်ခဲ့၏။

ထို့ကြောင့် တိုင်းသူပြည် သားတို့သည် သူ့ကို အစဉ် မပြတ် ခြီးကျူးနေကြလေကုန်သည်။ ထိုမျှတိုင်းပြည်ကြီး စည်ပင်ဝပြော၍လူတို့၏အကျင့်စာရိတ္တမွန်မြတ် လာအောင်

ပြုပြင် ဖန်တည်း၍ ပေး နိုင် စေ ကာ မူ အနှောင့် အယှက် အဖျက်အဆီးကား မကင်းခဲ့ချေ။ မှန်လှ၏ ။ စိနယ်စားသည် ကွန်ဖူးရှပ်၏ဝါဒ ပြန့်ပွားလာခဲ့သော် သူ၏ နယ် အပေါ်သို့ လူနယ် လွှမ်းမိုး လာလိမ့်မည်ဟု စိုးရိမ် ပူပန်လာ၍ ၎င်း၏ လုပ်ငန်းကို ဖျက်ဆီး ရန် အမျိုးမျိုး ကြံ စည်လေ တော့၏။ နောက်ဆုံး၌ ၎င်းနယ်စားသည်အဆိုအံကကျမ်းကျင်၍လှပ ယဉ်ကျေးသော ကချေသည် တစုနှင့် ဖျဉ်ကောင်း ကောင်း တအုပ်ကိုလူနယ်သို့ပို့ လွှတ်လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ လူနယ် သူနယ်သားတို့သည် ကွန်ဖူးရှပ်၏ ဝါဒ ကို စွန့်လွှတ်၍ကမ္ဘာများကို ကြည့် ရှုခြင်းဖြင့်သာလျှင် အချိန် ကုန်ကြလေကုန်၏။ ဤအခြင်းအရာကိုမြင်သောအခါ ကွန်ဖူး ရှပ်သည် ထိုနယ်မှ ထွက်ခွာပြီးလျှင် ဧကစာရီ လှည့်လည် နေထိုင်ခြင်းဖြင့်အသက်၅၆နှစ်တိုင်ခဲ့လေသည်။

ဤသို့ နှစ်လုံးလုံး ကွန်ဖူးရှပ်သည် တနယ်မှ တနယ်သို့ လှည့်လည်လျက် တနေ့နေ့တွင် သူ၏ ဩဝါဒကို နာခံမည့် မင်းသားတပ်မီးကို တွေ့ခဲ့သော် ထိုမင်းသားပိုင်ရာ နယ် ပယ်ကိုဗဟိုဌာနပြုလုပ်၍ အစိုးရ အုပ်ချုပ် ပုံကို ပြုပြင်မည် ဟူသောမြော်လင့်ချက်ဖြင့်မရပ်မနားလှည့်လည်သွားလာနေ ခဲ့၏။

သို့သော် သူ၏မြော်လင့်ချက်ကားအထမ မြောက်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် အသက်၆၉နှစ်ရှိသောအခါ လူနယ်သို့ပြန်လာ ခဲ့လေသည်။ သို့သော်လည်း မည်သည့်ရာထူးကိုမျှ လက် မခံဘဲ စာပေ ကျမ်းဂန်တို့ ကိုသာ ရေးသား ပြုစု၍ တပည့် တပန်းများအား ဆုမ္မဩဝါဒကိုသာ ပေးနေ လေတော့၏။ နောက်တနှစ်တွင် သူ၏သားအနိစ္စရောက်၏။ သို့သော်တရား

နှင့်ဖြေ ဖျော်ခြင်းကြောင့် ပူပင်ဆွေး တခြင်းမရှိခဲ့။ သို့ရာတွင် သူ၏တပည့်ရင်း ရန်ဟူးအိုင် ကွယ်လွန်သောအခါမူ အလွန် အမင်း တမ်းတပူဆွေးခြင်းဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

ထိုနောက် ၄၇၀ ခုနှစ် အတွင်း သူ၏ တပည့်ရင်း ဇီလူ ဆုံးရှာပြန်၏။ ကွန်ဖူး ရုပ်၏ဇာတာကား ညှိုးနွမ်းလာခဲ့ချေပြီ။ ထိုနောက် ၎င်းနှစ်ဝါဆိုလတနေ့သောနံနက်ခင်း၌ ကွန်ဖူးရုပ် သည် တောင်ဝှေး ကိုဆွဲလျက် တောင်ကြီး များသည် လဲပြို ရမည်။ ခိုင်မာတောင့်တင်းသော လျှပ်ရောက်များသည်။ ကျိုး ကျရမည်။ ပညာရှိလည်း သစ်ပင် ကလေး ကဲ့သို့ခြောက်သွေ့ ချိသွားရမည်ဟု ညှိုးညှူလေ၏။ ထိုအခါသူ၏ တပည့်ဇီကန် သည် သူ့ထံသို့ လျှောက်မြန်စွာ ပြေးသွား၍ အကျိုး အကြောင်း မေးမြန်းရာ ငါသေရန်နိမိတ်ပြုပြန်သော အိပ်မက်ကိုလွန်ခဲ့ သောညက ငါမြင်မက်ခဲ့ပြီဟုသာ ဖြေလိုက်ရတော့၏။ ထို နေ့မှ နောက် ၇ရက် မြောက်သော နေ့၌ ကွန်ဖူးရုပ်သည် ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွားခဲ့လေသတည်း။

“ကွန်ဖူးရုပ်၏ဝါဒ”

ဤဝါဒကား ကွန်ဖူးရုပ်၏ အမည် တပ်ထား ရစေကာ ကွန်ဖူးရုပ်ကိုယ်တိုင် စတင်တည်ထောင်သော ဝါဒ မဟုတ် ခဲ့ချေ။ စင်စစ်မှာ ကွန်ဖူးရုပ်သည် လောကဓါတ် ဆိုင်ရာ ပညာ၊ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး အုပ်ချုပ်နည်းစနစ်၊ လူ့ ကျင့်ဝတ် လောကနီတိ စသည်တို့နှင့် ဆိုင်ရာ ရှေးဟောင်း တရုပ်ဘာသာ စာပေ ကျမ်းဂန်တို့၏ အဆီ အနှစ်ကို ညစ် ထုတ် စုပေါင်းခဲ့ခြင်းမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

၎င်း၏သင်ပြမှုတို့ကို (ဝါ) ဩဝါဒတို့ကို ခရစ်သက္ကရာဇ် မပေါ်မီ ၃၇၂မှ ၂၀၉ နှစ်အတွင်း၌ စီစဉ်ခဲ့၍ တရုပ်ပြည်

ဟန့်မင်းဆက်များ ကြီးစိုးလာသော အခါ ၎င်း၏ ဩဝါဒ အတည်တကျ လွှမ်းမိုးလာလေသည်။ ထိုနောက် ခရစ် သက္ကရာဇ် ပဉ္စမအနှစ်(၁၀၀၀)အတွင်း၌ ကွန်ဖူးရှပ် ဝါဒ သည် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အရှိန်အစင် လွှမ်းမိုးခြင်းကို ခံရလေ သည်။

ထို့ကြောင့် ဤကွန်ဖူးရှပ်ဝါဒ၌ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။ မန်းချူးမင်း ဆက်၌ ကွန်ဖူးရှပ်၏ ဝါဒနှင့် တရုတ်ရှေးဟောင်းစာပေတို့ကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ် ရန် တရုတ်ပညာရှိအချို့က ကြိုးစားကြလေသည်။

ကွန်ဖူးရှပ်၏ လောကဓါတ်ပညာ”

ဤကမ္ဘာ လောက၏ အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်ရာ၌ ကွန်ဖူးရှပ်ဝါဒသည် အဖို အမဓါတ်ကို အခြေပြုလေသည်။ ၎င်း၏ အလိုအားဖြင့် အဖို အမဓါတ် ပေါင်း ဆုံမှု ကြောင့် ကောင်းကင် မြေကြီးနှင့်တကွ အခြားသက်ရှိ သက်မဲ့ အရာ ဝတ္ထုဟူသမျှတို့ ပေါ်ပေါက်လာသည်ဟု ဆို၏။

ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အကျင့် စာရိတ္တ ကောင်းမွန် ရေးတို့ပါ စိတ်ကူး ညွှာဏ် ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အရာတို့တည်း။ ၎င်းဝါဒအရ ထိုသည့် စိတ်ကူးညွှာဏ်တို့သည် သူတော်ကောင်းများ ပညာ ရှိများ၏ သဏ္ဌာန် အတွင်း၌ ကိန်းအောင်းပြီးလျှင် ၎င်းတို့ သည် ထိုစိတ်ကူးညွှာဏ်၏ တည်ရာ မှီရာသာ ဖြစ်ချေသည်။ ၎င်းတို့သည်ပင် ထိုစိတ်ကူး ညွှာဏ်ကို လောက လူသားတို့ အတွက် အသုံးချ၍ ပေးရသည်ဟုဆိုလေသည်။

“ကွန်ဖူးရှပ်၏ အစိုးရ”

ကွန်ဖူးရှပ်၏ အလိုအားဖြင့် တိုင်းပြည်နိုင်ငံ ဆိုသည်

ကား အိမ်ထောင်ကြီးတခုနှင့်တူ၏။ အစိုးရကား အိမ်ထောင်
မှူးဖြစ်၏။ ရှင်ဘုရင်ကား တိုင်းပြည်၏ အမိအဘ ဖြစ်၏။
မှူးမတ်စသော မှုထမ်းရာထမ်းတို့သည် ရှင်ဘုရင်အား ကူ
ညီရမည်။ ထိုမှူးမတ်စသည်တို့ကိုလည်း တိုင်းသူပြည်သား
တို့၏အထဲမှ စာမေးပွဲပြုလုပ်၍ ရွေးလောက် တင်မြှောက်
ရမည်။ ၎င်းတို့ကို အဆင့်အတန်းခွဲ၍ ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး
အာဏာတို့ကို ပေးအပ်ထားပြီးလျှင် တလုံးတစည်းထည်း
ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ရမည်။ ရှင်ဘုရင်ကိုကား များစွာလေးစား
ရိုသေရမည်။ ထိုနောက် ရှင်ဘုရင်နှင့် မှူးကြီး မတ်ကြီးများ
စုပေါင်းပြီးသော် သာသနာရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဥပဒေပြုရေး၊
တရားစီရင်ရေးစသော အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှု တာဝန်တို့ကို
စီမံဆောင်ရွက်ရမည်။

ကွန်ဖူးရှပ်၏ အလိုအားဖြင့် အုပ်ချုပ်မှုတွင် တရားဥပဒေ
ထက် လူကိုပို၍ အလေးဂရုပြုရမည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း?
လူသည် တရားဥပဒေကို ပြုလုပ်၍ ၎င်း၏ အရှင်သခင် ဖြစ်
သောကြောင့်တည်း။

“ကွန်ဖူးရှပ်၏ လူ့ကျင့်ဝတ်”

လူကားသဘာဝအားဖြင့် အကောင်းဘက်ကများသော
ကြောင့်ကျမ်းဂန်သင်ကြားမှုစာပေလိုက်စားမှုဖြင့် လူကောင်း
များအောင် ပြုလုပ်နိုင်လေသည်။ ကွန်ဖူးရှပ်၏ စနစ်အရ
လူအစည်းအရုံးကြီးကို ၅ စုခွဲထားလေသည်။ ၎င်းတို့ကား

- (၁) အုပ်ချုပ်သူနှင့် အုပ်ချုပ်ခံရသူ။
- (၂) အဖနှင့်သား။
- (၃) လင်နှင့်မယား။
- (၄) အစ်ကိုနှင့်ညီ။

(၅) မိတ်ဆွေနှင့် မိတ်ဆွေတို့ ဖြစ်သတည်း။ ၎င်းတို့ သည်အချင်း ချင်းပေါင်း သင်းဆက် ဆံ ကြ ရာ ဌ သင်မကြိုက်သောအရာကို အခြားသူတို့ အား မပြုလုပ်ပါနှင့်ဟူသော ဝါဒကို လက်ကိုင်ထား ရမည်။

ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကို ချစ်ခင် ကြင်နာခြင်း ရှိမှသာလျှင် ပြုနိုင်သည်ဟူ၍၎င်း၊ တရားရှိမှသာလျှင်လူအခွင့်အရေးအသီး သီး နှင့် ကိစ္စတာဝန်တို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဟူ၍၎င်း ရှိသေကိုင်းရှိုင်းမှုရှိမှသာ လူတို့၏ အခွင့်အရေးကို နားလည် နိုင်မည်ဟူ၍၎င်း၊ အသိအလိမ္မာရှိမှသာလျှင်အကောင်းအဆိုး ကိုခွဲခြားနိုင်မည်ဟူ၍၎င်း၊ သစ္စာကတိရှိမှသာအမှန်ကိုပြုလုပ် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟူ၍၎င်း၊ ကောင်းသောလုပ်ငန်း ၅ မျိုး ခွဲခြားသားလေသည်။ သားသွီးတို့က မိဘတို့အား ကြည်ညို ရှိသေခြင်း လုပ်ကိုင် ကျွေးမွေးခြင်း သည် အားလုံး သော ကောင်းမှုတို့ထက် မြင့်မြတ်သည်ဟု ကွန်ဖူးရှပ် ဘာသာ လိုက်စားသူတို့က ယုံကြည်ကြလေသည်။

“ကွန်ဖူးရှပ်၏ လောကကျင့်စဉ်”

ကွန်ဖူးရှပ်၏ ဝါဒအားဖြင့် သဘာဝဓမ္မနှင့် ဘိုးဘေး အဆက်အနွယ်ကို ရှိခိုးမှုသည် လောကကျင့်စဉ် ဖြစ်လေ တော့၏။ ၎င်းဝါဒအရ လှူဒါန်းပူဇော်မှု ၃ မျိုးသာ ရှိ၏။ ၎င်းတို့ကား (၁) မိုဃ်းနှင့်မြေကြီးကို ပူဇော်မှု (၂) မင်းဆက် မင်းနွယ်တို့ကို ပူဇော်မှု (၃) ကောက်ပဲသီး နှံစောင့်နတ် တို့ကိုပသမှုပင်ဖြစ်သတည်း။ ထိုမှတစ်ပါးနေလ သူရဲကောင်း များနှင့်တကွ အခြားနတ် အမျိုးမျိုးကို ပူဇော်မှုများလည်း ရှိသေး၏။ မူထမ်းရာထမ်းဖြစ်သော လူတို့သည်အများအား

ဖြင့်သူရဲကောင်းများ သဘာဝ နတ်များကို ပူဇော်ကြကုန်၏။
တိုင်းသူပြည်သားတို့ကမူ ၎င်းတို့၏ မိဘ ဘိုး ဘေး ဘီဘင်
အစဉ်အဆက်နှင့် အစိုးရက ခွင့်ပြုထားသော နတ်တို့ကို
ပူဇော်ပသကြကုန်၏။

ရှင်ဘုရင်ကမူ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ ဘာ သာ ရေး
ခေါင်းဆောင်အနေဖြင့် ထုံးတမ်းစဉ်လာ တည်တန့်ခြင်း
ငှာ ဆောင်းဥတုအခါ၌ မိုးသီးကောင်းကင်ကို၎င်း၊ နွေဥတု
အခါ၌ မြေကြီးကို၎င်း ရှိခိုးပူဇော်ရလေသတည်း။

“ကွန်ဖူးရှပ် ရွှေမျဉ်း ဓမ္မသတ်”

ကွန်ဖူးရှပ်သည် လူသတ္တဝါတို့၏ စိတ်အခြေအနေကို
သေချာ မိမိသိရှိအောင် အားဘုတ်ပြီး၍ လူသဘောနှင့်
လိုက်လျော ညီညွှာသော မြင့်မြတ်သော ဆုံးမဩဝါဒများ
ကိုပေးခဲ့လေသည်။ ၎င်း၏ဩဝါဒအချို့ ကို ရွှေမျဉ်းဥပဒေ
ဟု အမည်ပေး၍ အကျဉ်းမျှ ဖော်ပြရသော် လူသား၏။
စိတ်ဓါတ် တိုးတက်ကြီးမြင့်ရေးအတွက် အလွန် အဘိုးတန်
သော အကူအညီကို ပေးဆက် ပေလိမ့်မည်။

(၁) မြင့်မြတ်သောလူတို့သည် မိမိ၏ကိုယ်အတွင်း၌သာ
လျှင်အပြစ်ကိုရှာ၏။ သေးနုတ်သောလူအောက်တန်းစားတို့
ကား သူတပါးတို့၌ အပြစ်ကိုရှာတတ်၏။

(၂) ထူးမြတ်သောသူသည် ကြက်သရေ မင်္ဂလာရှိပြီး
ဖြစ်၏။ သို့သော် ငြင်းခုံခြင်းမရှိ ရှေ့ဘော်၏ သို့သော် ခွဲခြား
ခြင်းမရှိ။ လူတယောက်၏စကားကို ယောက်ဆ၍ ၎င်းကို
ချီးမြှင့်လေ့မရှိ။ သို့သော် လူကိုကြည့်၍ ၎င်း၏စကားကို
မပယ်ချေ။

(၃) သူများကို မမြှောက်ပင့်တတ်သော လူဆင်းရဲသည် ၎င်း၊ မောက်ကြွားခြင်း မရှိသော လူချမ်းသာသည် ၎င်း၊ သင့်လျော်သော အကျင့်စာရိတ္တရှိ၏ဟု ဆိုနိုင်၏။ သို့သော် ဆင်းရဲသော်လည်းပြုံးနိုင်သော လူမွဲနှင့်၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝသော်လည်း ဖြောင့်မန်သော အကျင့်ရှိသော ဓနရှင်တို့သည် အားလုံးတို့ထက် ပိုမို၍ အချိုးအမွှမ်းကို ခံထိုက်လေသည်။

(၄) ဆင်ခြင်တွေးတောခြင်း မရှိသော စာပေသင်ကြားမှုသည်။ အလဟဿ အင်အားကို ဖြုန်းတီး မှုပင်ဖြစ်၏။ မဖတ်မသင်ဘဲနှင့် တွေးတောခြင်းကား၊ အလွန်ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလှ၏။

(၅) အဓိပ္ပါယ်ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင်ပြောဆိုတတ်သော အရည်အချင်းကား များစွာလိုလားအပ်သော အရာတည်း။

(၆) ဖြုန်းတီးမှုသည် စည်းကမ်းမဲ့ခြင်း မ နှံ့ နာ ခြင်း ကို ဖြစ်စေ၏။ နှစ်မြောစေးနဲခြင်းကား ယုတ်ညံ့သော သဘောကို ဖြစ်ပွားစေတတ်၏။ သို့ရာတွင် သဘောယုတ်ခြင်းသည် မနှံ့ နာ ခြင်းထက် ပို၍ကောင်း၏။

(၇) လူကယောက်သည် သူ၏ဝါဒစည်းမျဉ်းကိုသူကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲနိုင်၏။ သို့သော် သူ၏ဝါဒစည်းမျဉ်းသည်သူ့ကို မပြုပြင်နိုင်။

(၈) သတိရှိသောသူသည် အမှားကိုပြုလုပ်ခဲ၏။

(၉) ယုတ်ညံ့သောသူသည် အုပ်ချုပ်သောလုပ်ငန်းနှင့် မသင့်တော်ချေ။

ဤထူးမြတ်သော ကွန်ဖူးရှပ်၏ ဝါဒများသည် ထိုခေတ်အခါမှစ၍ ယခုကာလတိုင်အောင်တရပ်နိုင်ငံဘွားပြည်ကြီးသားတို့၏ အကျင့်စာရိတ္တကို များစွာကောင်းမွန်စေခဲ့လေ

သည်။ တရုပ်တိုင်း၎င်းဝါဒကို နည်းများမဆို နှုတ်တိုက်ရရှိကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် တရုပ်နိုင်ငံ၌ ကွန် ဖူး ရှပ်၏ ဝါဒ တိမ်ကောခဲ့စေကာ ၎င်း၏ဝါဒကိုမူ တရုပ်လူမျိုးတို့ နည်းများမဆို သတိရလျက် ရှိကြလေသတည်း။

“ရှင်တို့ဘာသာ”

ရှင်တို့ဟူ၍၎င်း။ ကာမိ နိမိကျိဟူ၍၎င်း(ဝါ)လောကုတ္တရာလမ်းဟူ၍၎င်း ထင်ရှားသော ဘာသာသည် ရှေးဂျပန်လူမျိုးတို့၏ အယူဝါဒဖြစ်ခဲ့၏။

၎င်းသည်ဂျပန်ပြည်နှင့်တရုပ်ပြည် ပထမအကြိမ်အဆက်အသွယ်ဖြစ်ပြီးနောက်များမကြာမီဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လှီခဲ့လေသည်။ ရှင်တို့ဘာသာကြီးပွားတိုးတက်၍လာရာ၌ (၁)သဘာဝဓမ္မ (၂) ယဉ်ကျေးမှုဟူ၍ အဆင့်အတန်း ၂ မျိုး ပိုင်းခြား၍ ကြီးပွားခဲ့လေသည်။ ထို ၂ မျိုးတို့တွင်နံပါတ်(၁) အရသဘာဝဓမ္မရှိခိုကုဘာသာကိုတွေ့မြင်ရ၏။ နံပါတ်(၂) အရဗုဒ္ဓဘာသာကွန်ဖူးရှင် ဘာသာတို့၏ ဩဇာတန်ခိုး လွှမ်းမိုးခြင်းခံရသော လောကဓမ္မဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုများကိုဖော်ပြထားလေသည်။

“သဘာဝဓမ္မကိုးကွယ်မှု”

ရှင်တို့ဝါဒ၌ သဘာဝဓမ္မ ရှိခိုးမှုကို၎င်း၊ အဝိညာဏကရုပ်ထု ကိုးကွယ်မှုကို၎င်း တိရစ္ဆာန်ရုပ်၊ ရှိခိုးမှုကို၎င်း ဝိညာဏ ကိုးကွယ်မှုကို၎င်း၊ ဌာဝယ တဆူတည်းသာ ရှိသည်ဟူသောယုံကြည်မှုကို၎င်း တွေ့ရှိရလေသည်။

ရှင်တို့ဘာသာဝင် ရှေးဂျပန်တို့သည်နေကို၎င်း၊ လကို၎င်း၊ မိုးသက်မုန်တိုင်းကို၎င်း၊ မိုးဇလ္လိကို၎င်း၊ လေကို၎င်း၊ မီးကို၎င်း၊ မြေကြီးကို၎င်း၊ ပင်လယ်ကို၎င်း၊ တောင်ကို၎င်း၊

မြေငလျင်၏ အရှင်ဖြစ်သော နတ်ကို၎င်း၊ မီးတောင်ကို၎င်း၊
 ရေတွင်းများကို၎င်း၊ စန်းချောင်းများကို၎င်း၊ ကျောက်တောင်
 ကျော့ဆောင်များကို၎င်း၊ မြေအမျိုးမျိုးကို၎င်း၊ ပျားကို၎င်း၊
 ဝံပုလွေကို၎င်း၊ တောဝက်ကို၎င်း၊ ယုန်ကို၎င်း၊ အဆုံးစကား
 ရေးသားရသော်ပိုးကောင် မွှားကောင်တို့နှင့်သစ်ပင်နွယ်ပင်
 ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင် ပျောင်းစပါးစသော အပင်တို့ကို၎င်း
 ရှိခိုးပူဇော် ကြလေကုန်၏။

“လူ့စွမ်းကောင်းကို ရှိခိုးမှု”

ရှင်တို့ဘာသာဝင်တို့သည် ထူးချွန်မြင့်မြတ်သော သူရဲ
 ကောင်းများကို ကာမိ (ဝါ) နတ်ဟု အမည်တပ်၍ ၎င်းတို့
 အသက်ရှင်စဉ် အခါ၌၎င်း၊ သေပြီးနောက်၌၎င်း ရှိခိုးပူဇော်
 လေ့ရှိ၏။ ထိုသူရဲကောင်းများမသေမီအခါ၌၎င်းတို့အတွက်
 ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသောရှင်တို့ဘုရားကျောင်းများကိုပင်
 ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရှိရလေသည်။ ဂျန်ဇကရာဇ် ဘုရင်မင်းမြတ်
 ကို အာကျိုတိုဂမိ (သို့မဟုတ်) အကီစကမိ (သို့မဟုတ်)
 သာကာရဒေဝ (သို့မဟုတ်) အကောင်အထည်ရှိသောနတ်ဟု
 အသိုအမှတ်ပြုကြလေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး ရဲရင့်သော စစ်သူကြီးများ (သို့မဟုတ်)
 ကြီးကျယ်သော သူရဲကောင်းများ ကိုလည်း လူ၏ အသွင်ကို
 ဆောင်၍ နေသော နတ်များဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြလေ
 ကုန်သည်။ ထို့ပြင်ရှင်တို့ဘာသာ၌ ဘိုးဘွားဘီဘင်အဆက်
 အနွယ်ရှိခိုးမှုနှင့် ဆင်းချိုင်းပူဇော်မှု အမျိုးမျိုးတို့ကို ပြုသည့်
 အပြင် ဇကရာဇ် ဘုရင်မင်းမြတ် အသုံးပြုခဲ့သော မှန်မီးရည်

ကျောက်သံ ပတ္တမြားတို့ကို သက်မဲ့ ဆင်းတု အဖြစ်ဖြင့် ကိုးကွယ်ပူဇော်လေ့ရှိကြကုန်၏။

“ကျောက်တုုံးကျောက်ခဲ ကိုးကွယ်မှု”

ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ကြီးကျယ်သော ကျောက်တုုံးကျောက်လုံး ကြီးများကို အဝိညာဏက ရုပ်တု ဆင်းဘုရား ဖြစ်သည်ဟု အသိအမှတ် ပြုကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ကျောက် (သို့မဟုတ်) သစ်သားဖြင့် ထုလုပ်ထားသော ပုရိသလိင် ဣတ္ထိလိင်အမျိုးမျိုးတို့ကို မြတ်နိုးကြလေကုန်၏။ ထို့ပြင် ကျိုတိုမြို့ရှိ ကာမိဘုရားကျောင်းမှ ရှင်တိုရဟန်းတို့၏ အလွန်ရှေး ကျသော ဘိုးဘွား ဘီ ဘင်ဖြစ် သော ကာမိဘကေမိ နှမိနို့ ပိကိုတို့ သည် မြင့်မြတ် ကြီးကျယ်သော ကျီးကန်းကြီး ဖြစ်သည် ဟု ရှင်တိုဘာသာဝင်တို့က ယုံကြည်ကြကုန်၍ နေအခါ၌ ၎င်းကျီးကန်းကြီး အတွက် သီးသန့် ကျောင်းဆောင်တခု ဆောက်လုပ်၍ ၎င်းကို ပူဇော်ကြလေကုန်၏။ ရှင်တိုဘာသာဝင် ဂျပန်တို့သည် ဂျပန်မုဒကရာဇ် ဘုရင်၏ အဘကား မိကျောင်းမှ (သို့မဟုတ်) ဟိကို ဟိုဟိုဒေမိ နို့မိကိုတို့၏။ ကြီးဘက်တော်ဖြစ်သော တိုရိုတာ မဟိမေ မည်သော ပိဋလယ်နတ်သွီးမှ၎င်း မွေးဖွားသော သားထူးသားမြတ် ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းကြောင့် ၎င်းကိုလည်းအမြတ်တနိုး ရှိခိုး ကိုးကွယ်ကြလေကုန်၏။

ထိုမှတစ်ပါး ဂျပန်ကေရာဇ် ဘုရင်တိုင်းကို နေနတ်သွီး၏ အဆက်အနွယ်များ ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသောကြောင့် ယခုခေတ် သမယတိုင်အောင် ဂျပန် ကေရာဇ်တိုင်းသည် ဘာသာရေး၏၎င်း၊ တိုင်းရေးပြည်ရေး၏၎င်း၊ တဦးတည်းသော ကိုယ်စားလည်ဖြစ်လေသည်။ ဆိုလိုရင်းကားဘာသာ

ရေးဆိုင်ရာရှိခိုးပူဇော်ဘွယ်ရာ ဘုရားလည်းဖြစ်၍တိုင်းပြည်ကိုအုပ်ချုပ်သော မင်းလည်းဖြစ်သည်ဟုဆိုလိုသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ရှင်တို့ဘာသာသည် ဂျပန်အမျိုးသား ဘာသာ (သို့မဟုတ်) အစိုးရဘာသာဖြစ်၍ ဧကရာဇ် မင်းများကို ရှိခိုးသောဝါဒအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ အမျိုးကိုချစ်သောစိတ်နှင့် ဘုရင်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိ ရှိ သေ သော စိတ်တို့သည် ဘာသာရေးအရှိန်အစက် လွှမ်းမိုးမှုကြောင့် အခြားလူမျိုးတို့၏ မျိုးချစ်စိတ် စသည်တို့ထက် များစွာပိုမို၍ ခိုင်မာလေသည်။ နံပါတ် ၂ ဖြစ်သော ယဉ်ကျေးမှု အဆင့်အတန်းနှင့် ပတ်သက်၍ကားရှင်တို့ဘာသာသည် အစပထမ၌ အဝိညာဏက အရာဝတ္ထုများကို ဝိညာဏ်ရှိသည်ဟု ယူသောဝါဒ ဖြစ်ခဲ့၏။ ဒုတိယ အဆင့်၌ နတ်အများကို ကိုးကွယ်သောဝါဒဖြစ်ခဲ့၏။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တတိယ အဆင့်၌ ဌာဝယသည် အားလုံးသော အရာဖြစ်၏။ အားလုံးသောအရာသည် ဌာဝယဘုရားဖြစ်၏ဟု ယူဆသော ဝါဒ ဖြစ်ခဲ့၏။

“လောကယတ ဘာသာ”

၎င်းဘာသာကို တည်ထောင်သူကား ဩပ္ပသိဆရာကြီး၏တပည့်ဖြစ်သော စာရဝါက မည်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းဆရာကြီး၏ဟောပြချက်တို့ကား အသက်မသေမီအတွင်း၌ ချမ်းသာစွာနေရမည်။ ဤလောက၌ မသေမည့်သူမရှိ။ ထို့ပြင် သေပြီးသောသူသည် ပြန်လာရိုးမရှိ။ နတ်ပြည်လည်းမရှိ။ ဗြဟ္မာပြည်လည်းမရှိ။ နိဗ္ဗာန်လည်းမရှိ။ ငရဲ

လည်းမရှိ။ အသက်မသေမီအတွင်း၌ ထင်သလို စားသောက်၍ ထင်သလို နေထိုင်နိုင်၏။

လူသတ္တဝါသည် မိမိစိတ်ထင်ရာကို ပြုလုပ်နိုင်၏။ ၎င်းဘာသာ၏ အလိုအားဖြင့် လူသတ္တဝါသည် ယခုတဘဝအတွက်သာ ဖြစ်၏။ ဤပစ္စက္ခဘဝ သည် အစလည်းဖြစ်၏။ အဆုံးလည်းဖြစ်၏။ ယခုဘဝ၌ ပြုလုပ်သမျှသော အကြောင်းတရားကိုသည် သတ္တဝါသေသည်နှင့် တပြိုင်နက်ကုန်ဆုံးချုပ်ပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ကြကုန်၏။ နောက်တဖန် ဘဝအသစ် ဖြစ်ပေါ်၍ ထိုထိုအကြောင်းတရားတို့၏ ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်တို့ကို ခံစားဘွယ်ရာ မရှိတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် လူသတ္တဝါသည် မိမိ၏ ကိုယ်စိတ် ပျော်ရွှင်မှုအတွက် မိမိကောင်းမည် ထင်သော အရာများကို အပိုက် အပင် အဆီးအတား မရှိ ကြောက်ဘွယ် လန့်ဘွယ်မရှိ ပြုလုပ်နိုင် လေတော့သတည်း။

ဤဝါဒ မျိုးကား အမှန်တရားတည်းဟူသော အလင်းရောင်ကို ထွန်းပြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ မရှိကင်းကွာသောခေတ်အခါ၌ ဖြစ်ထွန်း၍ ပေါ်ပေါက်၍ ဖြစ်လေသည်။ ဤဆရာ၏ အယူအတိုင်း ဤဘဝသည် နောက်ဆုံး ဖြစ်ခဲ့သော မည်သည့်ကောင်းမှု ကောင်းတာကိုမျှ ပြုလုပ်ရန် မလိုသည်ကား မှန်ပေ၏။ သို့သော် မှောင်နေစဉ် အခါအိမ်အောက်မှာ ဘာမျှမရှိဟုတင်မှတ်၍ ပေါက်ဆိန်ကို ပစ်ချလိုက်သော လူမိုက်သားကဲ့သို့ အမိ၏ခေါင်းကို ပစ်ချပြီးသား ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ထိုအယူဝါဒများကို အထူးစင်းစားသင့်၏။

“၈ ညာဉ်ဝါဒ”

၎င်းဝါဒကို အင်္ဂလိပ် ဘာသာအားဖြင့် စပီးရစ်ကြူး

ရယ်လစ်ဇင်းဟုခေါ်သည့်မြန်မာတို့၏လောကလန်းသဘွယ်
ဝိညာဉ်တွယ် ဟူသော ဝါဒပင်ဖြစ်၏။ ထို ဝါဒ မျိုးက
အလင်းရောင်ကင်းမဲ့စဉ်အခါက ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြသော လူသတ္တဝါ
တို့ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း တောရမ်းမယ်ဘွဲ့ ယုံကြည် ပြောဆို
လာကြသောအရာဖြစ်ခြင်းကြောင့် မယ်မယ်ရရတည်ထောင်
ဖန်ဆင်းသူကိုဖော်ပြရန်မဖြစ်နိုင်ချေ။ သို့သော် ထိုဝါဒသည်
ယခုအခါ လောကအတွင်းရှိ တိုင်းပြည်နိုင်ငံ အသီးသီးတို့၌
လူအမျိုးမျိုးတို့သည် များစွာယုံကြည် အားကိုး ကြသော
ကြောင့် အလွန်ထင်ရှား လူကြိုက်များလျက် ရှိချေသည်။

၎င်းဝါဒအရ သတ္တဝါတိုင်း၌ (၁) ရူပကာယ ရုပ်ကိုယ်
(၂) နာမကာယ နာမ်ကိုယ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိလေသည်။ ထိုနှစ်
မျိုးတို့တွင် ရူပကာယဟူသည့် ကျွန်ုပ်တို့ မြင်နိုင် တွေ့ဆုံနိုင်
သော ရုပ်အစုကိုဆိုသည်။ နာမ်ကိုယ်ဆိုသည်ကား ထိုရုပ်တို့
၏ အတွင်း၌ ကိန်းအောင်းမှီတင်းနေပြီး၍ ရုပ်ကိုယ် ပျက်စီး
သောအခါ (ဝါ) သတ္တဝါသေသောအခါ ရူပကာယအတွင်း
မှ ထွက်ခွါသွားသော ကျွန်ုပ်တို့မမြင်နိုင်သော ကိုယ်ဟုဆိုလို
သည်။

ထိုသို့သတ္တဝါ၏ကိုယ်တွင်းမှ ထွက်ခွါသွားသော နာမ်
ကိုယ်ဟု ခေါ်အပ်သော ဝိညာဉ်တို့သည် ဝိညာဉ်လောက
ကြီး၌ အထင်အရှားသွားလာနေထိုင်လျက်ရှိကြကုန်၏။ တခါ
တရံ ထိုဝိညာဉ်လောကသို့ ရောက်နေကြသောသူတို့သည်
ဤလောက၌ အသက်မသေ တည်ရှိနေရစ်ခဲ့ကြသော လူတို့
နှင့် အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်လျက် နေကြကုန်သည်ဟူ၏။

သို့ရာတွင် ဤကမ္ဘာလောကရှိ လူသတ္တဝါတိုင်း ဝိညာဉ်
လောကရှိသူတို့နှင့် အဆက်အသွယ် မပြုမလုပ်နိုင်ချေ။ ထို့

ကြောင့် မိဒီယံခေါ်သောနတ်ဝင်များလိုလေသည်။ ထိုနတ်
ဝင်များသည် ဝိညာဉ်လောကရှိသူတို့နှင့် အမြဲဆက်သွယ်
နိုင်ကြကုန်သတတ်။ သေဆုံးလေပြီးသော မိဘ သို့မဟုတ်
ဆွေမျိုးညာတိ၊ သို့မဟုတ် ချစ်ခင်သောမိတ်ဆွေတို့နှင့် တွေ့
ဆုံ၍ စကားပြောဆိုလိုကြသော သူတို့သည် ထိုမိဒီယံခေါ်
သော နတ်ဝင်သံသို့ သွားရောက်ကြရကုန်၏။ ထိုအခါ
နတ် ဝင်သည် ထိုသူတို့ တွေ့ဆုံ ပြောလိုသော ဝိညာဉ်
လောကမှသူတို့ကို ခေါ်ယူလိုက်လေသည်။ ထိုနောက် နတ်
ဝင်၏ အကူအညီအားဖြင့် ဤလောကရှိ လူသား တို့သည်
ဝိညာဉ် လောကမှ သူတို့နှင့်အကျိုးအကြောင်းမေးမြန်းပြော
ဆိုနိုင်ကြကုန်သောဟူ၏။

သေလွန်၍ သွားကြ လေကုန် ပြီးသော ကျွန်ုပ်တို့၏
ဆွေမျိုးညာတိ မိတ်သဟာတို့သည် ဝိညာဏ လောကသို့
ရောက်ရှိကြ၍၊ မအို-မသေ အမြဲ တည်နေကြကုန် ပြီးလျှင်
ကျွန်ုပ်တို့လာမည့်လမ်းကို မျှော်မှန်းစောင့်စားလျက် နေကြ
ကုန်သောဟူ၏။

ယခုအခါ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာ လောကရှိ နတ်ကတော်
ဆိုသော သူတို့သည်လည်း၊ ဤဝါဒ၏ စည်းမျဉ်းကို အတိ
အကျလိုက်နာလုပ်ကိုင်နေသူများဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်
များစွာသောလူတို့သည် ထိုနတ်ကတော်များထံသို့ သွား၍
အနာဂတ်၌ ဖြစ်ပျက်လတ်သော အကြောင်းအရာများနှင့်
တကွ အရပ်တပါးသို့ သွားလေသူ၊ သို့မဟုတ် သေဆုံးပြီး
လေသူတို့၏အကြောင်းအရာကို မေးမြန်းကြလေကုန်သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံမှ တပါး အခြားသော နိုင်ငံ များ၌လည်း
ဤနည်း အတိုင်းပင်လူအများတို့ ပြုလုပ်၍ နေကြ ကုန်၏။

သို့ရာတွင် ထူးခြားချက်ကား အနောက် တိုင်းရှိ နတ်ဝင်တို့ သည် ခေတ်ပေါ် လောကဓာတ်နှင့် တွဲဖက်၍ မိမိ တို့၏ လုပ်ငန်းကို တွင် ကျယ် အောင် ပြုလုပ် ကြ လေ သည်။ လောကဓာတ် ပညာ ကို တတ်မြောက်သော အချို့သော ဝိညာဏဘာသာဝင်တို့သည် ဝိညာဏလောကရှိ သူတို့ကို ဓာတ်ပုံရိုက်ယူရန်ပင် ကြိုးစားနေကြ လေကုန်ပြီ။ စင်စစ်မှာ ဤဝိညာဉ် ဝါဒသည် အတ္တဝါဒ၏ အစိတ် အပိုင်း မျှသာ ဖြစ်သတည်း။

“ဇိနဝါဒ”

ဂျိုနီး(ဝါ) ဇိန ဝါဒကို စတင် တည်ထောင် သူကား မဟာဝိရ ဟူသော အမည်ဖြင့် ရာဇဝင် ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ပါဠိပိဋကတ်များ၌ နိဂန္ထနာဋပုတ္တ ဟူသောဘွဲ့ဖြင့် ထင်ရှားခဲ့၏။ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓ မပွင့်ပေါ်မီက ကျော်စောထင်ရှားခဲ့သော ဘုရား(၆)ဆူတို့တွင် တပါးအပါ အဝင်ဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းဝါဒသည် ကမ္ဘာ၌ အလွန် ရှေးကျသော ဘာသာတရပ် ဖြစ်ခဲ့၏။ ၎င်းဘာသာအရ ကိလေသာကုန်ပြီးသော(ဝါ)ကမ်တည်းဟူသော အာသဝ ကို ဖျက်ဆီးပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဇိနဟုခေါ်လေသည်။

မဟာဝိရဘုရားကို တိရစ္ဆာန်ကရဟုလည်း ခေါ်ဆိုကြ ကုန်၏။ ၎င်းသည် ဝေသာလီမြို့၌ ခရစ် မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း ၆၀၀ ကျော်က မွေးဖွားခဲ့၏။ ၎င်းသည် ပရာကရစ် ဘာသာ ဖြင့် ၎င်း၏တရားများကိုဟောခဲ့၏။ ၎င်း၏ ရုပ်ပွား များကို ဇိနဘုရားကျောင်းများ၌ ယခုအခါတွေ့မြင်နိုင်၏။ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓ၏ရုပ်ပွားနှင့် ဆင်တူ ရိုးမှား ဖြစ်၏။ ထူးခြားချက်ကား မဟာဝိရ၏ ရုပ်ပွား၌ အဝတ်သင်္ကန်းမပါခြင်းပင်ဖြစ်၏။

၎င်းမဟာဝိရ မရှိသည်နောက် ဇိနဝါဒ၌ ဒီဃဗ္ဗရနှင့် သေတဗ္ဗရဟူ၍ဂိုဏ်း ၂ ဂိုဏ်းကွဲပြားခဲ့၏။ ပဓာန ကွဲပြားခြင်း၏ အကြောင်းကား၊ ရဟန်းများ သင်္ကန်း ဝတ်ရုံမှုနှင့် မဝတ်ရုံမှုဖြစ်ခဲ့၏။ ဒီဃဗ္ဗရဂိုဏ်းဝင် ဇိန ရဟန်း တို့သည် သင်္ကန်းအဝတ် မဆီးမဝတ်ကြကုန်၊ သေတဗ္ဗရ ဂိုဏ်းဝင် ရဟန်း တို့ထက် ပြင်းသန်သော အကျင့် ရှိကြ ကုန်၏။ သေတဗ္ဗရ ဂိုဏ်းဝင် တို့ကား သင်္ကန်း ဝတ်ရုံကြ ကုန်၏။ ဒီဃဗ္ဗရ-ကောင်းကင် ပုဆိုးဘိမ်မီးရိုးဝတ်သူ၊ အဓိပ္ပါယ်ကား လုံးလုံး အဝတ်မကပ်သူ။ ။ သေတဗ္ဗရ-အဝတ်ဖြူ ဝတ်သူဟု ဆိုလို၏။ ယခုခေတ်ပေါ် သေတဗ္ဗရမှ ကွဲလာသော ဌာနက ဝါသီ ဂိုဏ်းဝင်တို့သည် ရုပ်ပွား ဆင်းဘု ကိုးကွယ် မှုကို စွန့်ပယ်ကြလေကုန်ပြီ။

မဟာဝိရ ဝဒ္ဓမာနသည် ဝေသာလီ လိစ္ဆဝီ မင်းချီးမှ မွေးဖွားခဲ့၏။ အရွယ် ရောက်သော် တောထွက် ပြီးလျှင် ပါရ ရှုနာထ၏ အသံ၌ တရားနိဿျည်းကို ခံယူလေသည်။ သို့သော် ထိုသူ၏ တရားကို မကြော်နပ် သဖြင့် ကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ဘုရားအဖြစ်သို့သက်တော်(....) အရွယ်၌ရောက်ရှိလေသည်။ ထိုအခါမှစ၍ နှစ်ပေါင်း(၃၀) ကျော်တိုင်တိုင် မရပ်မနား လှည့်လည် ကြသွား၍ တရား အမြိုက်ဆေးကို လောကသား တို့အား တိုက်ကျွေးခဲ့ လေသည်။ သူသည် ခရစ်သက္ကရာဇ်မပေါ်မီ ၄၄၇ ခုနှစ်၌ ပါဝါမြို့တွင် နောက်ဆုံးစခမ်း မောက္ခနန်းသို့ ကြွမြန်းခဲ့လေ သတည်း။

ဇိနဝါဒအရ လောကကြီးတခုလုံးကို ဇီဝ နှင့် အဇီဝဟူ၍ နှစ်ပိုင်း ခွဲထား၏။ ဇီဝကား၊ အသက်(ဝါ) နာမ်ရှိညာဉ်။

အဇီဝကား သက်မဲ့ အရာ (၀၁) ရုပ်ဖြစ်၏။ ဇီဝနှင့် အဇီဝ ပေါင်းမှုသည် ဤကမ္ဘာလောက၌ ဒုက္ခ-သုခ ရှုပ်ပွေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၏။ ဇီဝသည် အဇီဝဟူသော အနှောင်အဖွဲ့မှ ကင်းလွတ် နဲ့သော် သန့်ရှင်း စင်ကြယ် ခြင်းသို့ ရောက်၍ နောက်ဆုံး မောက္ခစခမ်းသို့ ဝင်ရောက်နိုင်လေသည်။

ဇီဝသည် အဇီဝနှင့်တွဲနေသမျှ ကာလပတ်လုံး (၀၁) အဇီဝစာရင်းဝင် သုဘကမ္မ အသုဘကမ္မ နှစ်ခုတို့နှင့် ရောထွေးနေသမျှ ကာလပတ်လုံး လွတ်လပ်ခွင့်ကို မရနိုင်။

တဖန် သိဒ္ဓဇီဝ၊ သံသာရိကဇီဝဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲခြားပြန် သည်။ လွတ်လပ်ပြီးသောဇီဝနှင့် မလွတ်လပ်သောဇီဝဟု ဆို လိုသည်။ သံသာရိက-မလွတ်လပ်သေးသောဇီဝကို (၁)ဇင်္ဂဇီဝ ထာဝရဇီဝ (၂) ဒေဝဇီဝ၊ မနုဿဇီဝ၊ တိရစ္ဆာန် ဇီဝဟူ၍ ၄ပါး၊ (၃)ဧကဝေါကာရဇီဝ၊ ဥဘဝေါကာရဇီဝ၊ ဩဝေါကာရဇီဝ၊ စတုဝေါကာရဇီဝ၊ ပဉ္စဝေါကာရဇီဝ ဟူ၍ ၆ပါးစသည်ဖြင့် ခွဲခြားထားပြန်လေသည်။ ဤဇီဝ သည် ကမ္မနှင့် တွဲ စပ် မိ သော အခါ ပုံ သဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး ယူသောကြောင့် ဤသို့ကွဲပြားရသတည်း။

အဇီဝသည်လည်း။

(၁) မဇ္ဈဋ္ဌိကာယ-ဝိညာဏ်နှင့်ရုပ် ကိုတွဲပြီးလျှင်လျှပ် ရှားသွားလာအောင်ကူညီတတ်သောအဇီဝ။

(၂) အဓမ္မာဋ္ဌိကာယ-ဝိညာဏ်ကိုဖြစ် စေ ရုပ်ကို ဖြစ်စေငြိမ်းနေအောင်ကူညီတတ်သော အဇီဝ။

(၃) အာကာသဋ္ဌိ- သက်ရှိသက်မဲ့တို့ကို မိုးကာ၍ ပေးတတ်သောအဇီဝ။

(၄) ကာလ-အချိန်။

(၅) ဗုဒ္ဓလ ရုပ်ဒြပ်ဟူ၍ ငါးပါး ကွဲပြားပြန်လေသည်။

သုဘကမ္မ ကောင်းသောကံ၊ အသုဘကမ္မ မကောင်းသောကံတို့ကို အာသဝဟုခေါ်၏။ ၎င်းအာသဝ မစီးဝင်နိုင်အောင်သံဝရဟူသော ပိတ်ဆီးမှုရှိရမည်။ ထိုအာသဝမှ မိမိ၏ ဇီဝကင်းအောင်အားလျှော့၍ ၎င်းကံများအပြီးသတ်သေခဲ့သော်မောက္ခအစစ်ကိုရရှိလေတော့၏။

ဇိနရဟန်းများအတွက် ငါးပါးသီလကား

(၁) သန္တတိကိုညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်မှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

(၂) မမှန်သောစကားကို မပြောဆိုခြင်း။

(၃) သူတပါး၏ စွည်းကိုမခိုးယူခြင်း။

(၄) ကာမမှုမှရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

(၅) ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းမတားခြင်း။ တို့ဖြစ်သတည်း။

၎င်းတို့တွင် (၁) နံပါတ်အဟိံ သာတရားသည် အလွန်တင်းကြပ်လှ၏။ ဇိနဘာသာဝင်တို့၏ အယူအားဖြင့် လူအခြေလေးချောင်း ၂ ချောင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ပိုးမွှားတို့သာမက သစ်ပင်အမျိုးမျိုး၊ တွင်းထွက်သတ္တု အမျိုးမျိုး၊ ရေလေမီးတို့ဝင် သဇီဝ သတ္တဝါများ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်ယာထောင်သူဇိနဘာသာဝင်တို့သည်၎င်းအဟိံသာကို မဖြည့်မကျင့်နိုင်ကြကုန်။ ဇိနရဟန်းများသာ ဖြည့်ကျင့်နိုင်လေသည်။ ဇိနရဟန်းတို့သည် ရေကိုပင် အစိမ်းသောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်၏။

ဇိနဘာသာဝင် ဒကာ ဒကာမတို့သည် ဆွမ်းရော ရေကျက်ပေါ်လှူဒါန်းကြရကုန်၏။ ထို့ပြင် အခြား သိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်း သာမန်လူသားတို့ မလိုက်နာနိုင်အောင် တင်းကြပ်လှကုန်၏။ အတ္တကိလမထာနုယောဂ သဘောမျိုး

သို့ သက်ရောက်အောင် ပြင်းထန်လှ၏။ ထို့ကြောင့် ဇိနဘာသာသင်္ဃာတိနည်းပါးလှသောသိက္ခာ ပုဒ်ငါးခုမျှကိုအပြည့်အစုံ စောင့်သိန်းရသောကြောင့် ရဟန်းများ နည်းပါးလှချေ၏။ ဇိနဘာသာဝင် လူဦးရေ ၁၀ သိန်းမျှ ရှိစေကာ ဇိနရဟန်း ၁၀ ပါးသက်ပိုမည် မဟုတ်ချေ။

ဇိနဘာသာသည် ဌာဝယဘုရားကို၎င်း ၎င်း၏ဗျာဒိတ်မှကွပတ်တော်ကို၎င်း၊ ကမ္ဘာ၏ ဖန်ဆင်းရှင်ကို ၎င်း၊ အသိအမှတ်မပြုချေ။ သိဒ္ဓမောက္ခအခြေသို့ ရောက်နေသော ဇီဝကိုဌာဝယဘုရား ဆိုကဆိုနိုင်၏။ ဇိနဘာသာဝင်တို့အတွက် အရေးအကြီးဆုံးပဓါနလုပ်ငန်းကား ကမ္မရေအယာဉ် ကိုရပ်စဲရန်၊ ရှေးရှေးဘဝကပြုလုပ်စုဆောင်းလာခဲ့သော ကမ္မအစိုင်အခဲကို ထုခွဲချေဖျက်ရန်၊ ဇီဝလွတ်လပ်ရေး အတွက် ကောင်း ဆိုသမျှ အရည်အချင်းတို့ကို ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ရန်ဖြစ်၏။ ပြင်းထန်သော အကျင့်များကိုကျင့်ခြင်းဖြင့် ကမ္မသတ္တိကို ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်လေသည်။ ဇိနဘာသာဝင်တို့၏ဘုရားကား ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းအတိုင်း ကာမအနှောင်အဖွဲ့ကို ချိုးဖျက်ပြီးသူ လုံးဝလွတ်လပ်ပြီးသူတို့သာဖြစ်၏။

ဇိနဝါဒသည် သက်ရှိသတ္တဝါ ဟူသမျှကို သမာနတာသဘောအားဖြင့် အားလုံး အတူတူပင် ဖြစ်သည်ဟု ရှုရန်၊ သတ္တဝါအားလုံး၏ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ချမ်းသာ ရှင်လန်းမှုကို အလေးပြုရန်၊ ဇီဝကို တဆင့်ထက် တဆင့် မြင့်သည်ထက် မြင့်အောင် အားထုတ်ရန် ဟောခဲ့၏။

ဇိနဝါဒသည် ဇာတ်ကို၎င်း၊ အယူကို၎င်း၊ အမျိုးအနွယ်ကို၎င်း၊ အသိအမှတ်မပြုချေ။ မည်သူမဆိုအဟံ သစသောငါးပါး

သီလကို အထိုက်အလျော့လုံခြုံ အောင်(ဝါ)မပေါက်ကြား
အောင် စောင့်ဆိုင်းနိုင်၏။ ထိုသူသည် ဇိနဘာသာဝင်ဖြစ်လေ
တော့၏။

ပြင်းထန်သော အကျင့်ဖြင့်သာ ဇီဝ၏ လွတ်လပ်မှုကို
ရနိုင်သည်။ အဟိံသသစ္စ၊ အထေယျ၊ ပြဟ္မစာရီ၊ အပ္ပရိဂ္ဂဟ
ဏဟူသော သိက္ခာပုဒ် ၅ခုသည် ဇိနရဟန်းနှင့် ဇိနလူသား
တို့အတွက်ဖြစ်၏။ ရဟန်း တို့သည် ၎င်းတို့ကို ကမ်းကုန်
လမ်းကုန် လိုက်နာ ကျင့်သုံးရမည်။

လူသားကား လောကဓမ္မ စည်းမပေါက် ကြားရုံမျှသာ
လိုက်နာကျင့်သုံးရ၏။ ဤမျှသာထူးလေသည်။ ထို့ကြောင့်
အလွန်ရှေးကျသော ခေတ်သမယမှစ၍ ရိသျှဘဒေဝ ဇိနတို့
စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော ဇိနဘာသာသည် ယခုတိုင်လူနွယ်
နိုင်ငံ၌ အဆက်မပြတ် တည်ရှိခဲ့လေသည်။

ထိုမျှတာရှည်စွာ တည်ရှိခဲ့စေကာ ပြင်းထန်သောဒုက္ခရ
စရိယ အကျင့်တည်းဟူသော ခိုင်ခံ့သော တံခါးဖြင့်အမြဲ
ပိတ်ကာ၍ထားခဲ့လေသောကြောင့်၊ ဇိနဘာသာဝင်များမတိုး
ပွားပဲ ရှိခဲ့ရလေသည်။ ထိုတံခါးကိုသာ ဖွင့်လိုက်ချေသော်
မဟာဝိရဝဒ္ဓ မာန၏ တရားဂုဏ်ကို ခိုလှုံသူဦးရေ ယခုထက်
တိုးတက်လာ မည် ကား မြေလက်ခတ် ပင် ဖြစ်လေတော့
သတည်း။

“ပါရဆီဘာသာ”

ဤဘာသာ တည်ထောင်သူကား ဇရသူစဉ်း ဟူ၍၎င်း၊
ဇိုရိယက်စတား ဟူ၍၎င်း ရာဇဝင်၌ ထင်ရှား လေသည်။
သူသည် ရှေးအီရန် လူမျိုးတို့၏ ပရောဖက်ဖြစ်၏။ သူသည်
ခရစ်မပေါ်မီ :နှစ်ပေါင်း (၈၀၀) ခန့်က ပါရှားပြည်၌

ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ သူဟောကြားဆုံးမခဲ့သောတရားများကိုစင်းဒ
အဝက် စတား ဟူသော အမည်ဖြင့် စုဆောင်း ထားခဲ့လေ
သည်။ ၎င်းကျမ်းကား ပါရမီတို့၏ ဘာသာရေးကျမ်း(၀၇)
သမ္မာကျမ်းဖြစ်၏။

ရုပ်ဘု ဆင်းတု ကိုးကွယ်မှုသည် သူ ဖြစ်ပေါ်သော
သမယ၌ အလွန်ခေတ်စားခဲ့၏။ သို့ရာတွင် သူသည် ဒေခြင်း
အရာ အာကာရမရှိသော တဆူတည်းသော ဌာဝယဘုရား
ဝါဒကို စတင်ဟောပြော ခဲ့လေသည်။ ရုပ်ပွား ဆင်းတု
ကိုးကွယ်မှုကို ပပျောက်အောင် ကြိုးစားတော်မူခဲ့၏။ ထိုစင်း
ဒအဝက် စတားကျမ်း၌ လောကကျင့်ဝတ်တရား ဆုတောင်း
မေတ္တာများနှင့်တကွ နက္ခတ် အကြောင်း ဆေး အကြောင်း
များပါရှိလေသည်။ ပါရမီတို့သည်မီးကို များစွာ ရိသေကြ
ကုန်၏။ ရှိခိုး ကြကုန်၏။ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ ဘုရားကား
အဟုရမ ဇဒ အမည် တော်ရှိ၏။ ပါရမီတို့သည် ခရစ်
သက္ကရာဇ် (၈၀၀) ခန့်၌ ပါရှားပြည်ကို ပသီတို့ လွှမ်းမိုး
သော အခါ မိမိတို့၏တိုင်းပြည်ကိုစွန့်ခွဲ ခဲ့ ကြကုန်ပြီး နောက်
ဣန္ဒိယနိုင်ငံဘု ဘိုင်းဆူရပ်စသောပြည်နယ်များသို့ လာရောက်
နေထိုင်ကြကုန်၏။

ဇီရိယတ်စတားသည် ဓမ္မနှင့်အဓမ္မ (၀၇) အကောင်းနှင့်
မကောင်း တို့၏ သူနိုင်ငါနိုင် စစ်ပြိုင်ကြပုံ အချက်များကို
ဟောပြောခဲ့၏။ သူ၏ တရားသည် ဤအချက်ကို အခြေပြုလေ
သည်။ နောက်လာ နောက်သား တို့သည် ထိုအကောင်းနှင့်
အဆိုးကို အသက်သွင်းပေးလိုက်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ အဟု
ရမ ဇဒကို အကောင်းအတွက် ဘုရားစင်သို့တင်ကြကုန်၏။
မကောင်း ဘုရားကား အဟရိမံဖြစ်၏။

သို့သော်ဤဘုရားတို့ကား နောက်ပေါ်ပါရဆီပညာရှင်တို့၏ လက်ရာသာဖြစ်ချေသည်။ ဇိနိယက်စတား၏ ဂါထာများ၌ပါသော ပဓာနတရားတော်များကို ချုံးလိုက်သော် ‘ဖရရှိကကရက်တ’ဟူသောစကား တလုံးသာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကား ကမ္ဘာ၏ တိုးတက်ရေး ဟူလိုသည်။ ဤစကားတလုံးကြောင့်ပစ္စက္ခ ကမ္ဘာပညာရှင်တို့သည်၎င်းကို ချီးကြူးကြလေသည်။ ၎င်း၏အလိုအားဖြင့်ရှေးခေတ်ဖြစ်ပြီးနောက်ခေတ်ဖြစ်လက်သော ပရော်ဖက် များသည် ဤကမ္ဘာ တိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ပြီး (၀၂) ဆောင်ရွက်လတံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတို့သာ ဖြစ်လေသည်။

သာမန်လူသားတို့ သည်လည်း ဝန်နှင့်အား ညီမျှအောင် ထိုလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက် ရမည်ဟု ဟောခဲ့၏။ သူသည် တိုးတက်ရေး တရားမျှ မက ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေး တရားကိုလည်း ဟောပြော ခဲ့၏။ ဟောတိုင်းလည်း ကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ ယာရှတ်ခေါ် ဆုတောင်း များဖြင့် ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းများ ထင်ရှား လေသည်။ ဖါဝါဒင် ယာရှတ်ဖြင့် ၊ တကမ္ဘာလုံးရှိ မြင့်မြတ်သူများကို အရိုအသေ ပြုခဲ့၏။ ဒင်ယာရှတ်ဖြင့်၊ အများငြိမ်းရေး အတွက် ဘာသာ အားလုံး၏ မြင့်မြတ်သော နမူနာကို လိုက်နာ ပြုကျင့်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့၏။

“ဆစ်ခ်ဘာသာ”

(၁) ရှရိဝါဟိဂုရုဂျီးကာခါလဆာ။

(၂) ရှရိဝါဟိဂုရုဂျီးကာဖတေးဟ။

ဆစ်ခ် ဘာသာကား ဟိန္ဒူ ဝါဒ၏ ဇာတိ ဘေဒကို တော်လှန်ပြီး ခွဲထွက်လာ ခဲ့သော ဘာသာတရပ် ဖြစ်လေ

သည်။ ၎င်းကို စတင်ထည်ထောင် သူကား ဂုရုနာ နတ်ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ရှိက္ခပူရနယ်၊ တာလန္ဒီပရားတွင် ဟိန္ဒူ သက္ကရာဇ် ၁၅၂၆ ခုတန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌ အဖဘာ ဘာ ကာလူး နှင့်အမိတြိပတာတို့မှမွေးဖွားခဲ့၏။

၎င်းသည် ဟိန္ဒူ ဝါဒ၏ချိနဲ့သော အဖြစ်ကို မြင်၍ ဘာသာ သစ်တည် ထောင်ရန် စိတ်ကိုမွေးမြူလာခဲ့၏။ ဟိန္ဒူ ကျမ်းစာများကို အကုန်လုံးပုန်ကန်တွန်းလှန်ပစ်လိုက်စေကာ ဌာဝယဘုရား ကိုမူ မဇ္ဈနိသွတ်ပဲ ၎င်း တည်ထောင် သော ဝါဒ၏ အခြေခံ ပြုလုပ် လိုက် လေသည်။ ဌာဝယ ဘုရားကို အကာလပုရိသဟုခေါ်၏။ ခေါင်းစဉ်၌ ရေးခဲ့သော စာနှစ်ကြောင်းသည် ဆစ်ခ်ဝါဒ၏ အဋ္ဌမြစ်ဖြစ်၏။

(၁) ဒိုဘုရား၊ ကျွန်ုပ် တို့သည် သင်၏ ပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အဓိပ္ပာယ်ကား ရှိသမျှ အရာအားလုံး သတ္တဝါ အားလုံးသည့် သူပိုင်ဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မဆိုင်၊ လိုရင်း ကား ငါ-ငါ့ဟာဟူသော အစွဲကို ဖြတ်တောက်ဖျက်ဆီးဖို့ ပင်တည်း။

(၂) အသင်၏ အလိုတော် ပြည့်စုံ ပါစေ သတည်း။ ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရှိ၏။ ဆစ်ခ် တို့သည် ဟိန္ဒူ အဝတာရ များကို မယုံကြည်။ ဂုရုများ ကိုသာ ယုံကြည်ကြ၏။ ဝေဒပူရာဏ်စသော ကျမ်းများကို မယုံ။ ဂုရုဋ္ဌဆာဟပ်ကိုသာ ယုံကြည်ကြ၏။ ဂုရုနာနတ်သည် ခရစ်သက္ကရာဇ် ပန့်ရသမသတာဗဒီ (၁၅၀၀) ၌ ဤဝါဒကို စတင်ဟောပြောခဲ့၏။

မူလရင်း တည်ထောင်သော ဂုရု၏ ရည်ရွယ်ချက်ကား မြင့်မြတ်လှ၏။ ဟိန္ဒူ ရောပသီပါ ယုံကြည်နိုင်အောင်၊ ဟိန္ဒူ နှင့်

ပသီ သင့်မြတ်၍ ညီရင်း အစ်ကို ပမာ၊ ချစ်ချင် လာအောင် ရည်ရွယ်ခဲ့၏။ သို့သော် လူသတ္တဝါ၏ အမြင်ကျဉ်းမြောင်းမှုကြောင့် မအောင်မြင်ခဲ့ပဲ ဘာသာ တရပ် ဖြစ်လာခဲ့ရလေသည်။ ၎င်းဆစ်ခံဘာသာဝင်တို့သည် အများအားဖြင့် ပန်ဂျပ် ပြည်နှင့် ပါတီယာလ နာဘာဂျင်းဒေသော မဟာရာဇာပိုင် နယ်များ၌ နေထိုင်ကြကုန်၏။

“ဆစ်ခံလက္ခဏာ”

ဆစ်ခံလူမျိုးတိုင်းမှာ လက္ခဏာ ငါးမျိုးရှိရမည်။ ၎င်းတို့ကား။

- (၁) ကေသ။ ဆံပင်နှင့် ဖုတ်ကိုယ် လုံး၌ ပေါက် ရောက်သော အမွေး များကို မရိတ်မဖြတ်ရ၊ မိမွေးတိုင်း ဖမွေးတိုင်း ချီစေရမည်။
- (၂) ကံဃာ။ ဆံပင်ရှင်းရန် ဘိဝယ် အမြဲ ပြုရမည်။
- (၃) ကိရပန်။ အဖျားချွန်လက် အသွားမြက်သော ဒါးကို အမြဲ ဆောင်ရမည်။
- (၄) ကရာ။ လက်၌ သံဖြင့် ပြုလုပ် ထားသော လက်ကောက်ကို အမြဲ ဝတ်ဆင်ရမည်။
- (၅) ကတ်ကျရာ။ အသားကပ် မဘောင်း ဘိ တို့ကို အမြဲ ဝတ်ဆင်ရမည်။

ဤငါးပါးတို့ဖြစ်သတည်း။ ၎င်းတို့ကို ဆစ်ခံငါးပါးသီလ ဟုလည်းခေါ်ဆိုနိုင်၏။ နံပါတ် (၁) သည် ထက်သော အသွားရှိသော ဒါးကို မိမိ ကိုယ်ပေါ်သို့ အတင် မခံရ ဟူသော သဘောကို ဖော်ပြ၏။ နံပါတ် (၂) သည် နံပါတ် (၁) ၏ နောက်လိုက် ဖြစ်၏။ နံပါတ် (၃) (၄) တို့သည် ဆစ်ခံ၌ သံ၏ အသုံးဝင်ပုံကို ညွှန်၍ စစ်စိတ်စစ်သွေးကို ဖော်ပြလေသည်။ နံပါတ် (၅)

သည်အမြဲတစေ တကြွလုလွပ်ရိယရှိနေသော အချင်းအရာ ကိုဖော်ပြလေသည်။

“ဆစ်ခ်ဘုရား”

ဆစ်ခ်တို့၏ဘုရားကား အကာလပုရိသ (ဝါ) ဝါဟိဂုရု အမည်ဖြင့်ယင်ရှား၏။ မွေးခြင်း သေခြင်း မရှိသော ဘုရား (ဝါ) ကမ္ဘာ၏ဆရာကြီး ဖြစ်သော ဘုရားဟူသောအဓိပ္ပါယ် ရှိ၏။ အခြားသော ဌာဝယဘုရား၏ ဂုဏ်အပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ သို့သော်ဆစ်ခ်တို့၏ဌာဝယဘုရားကား နိရာကာရ ဘုရား (ဝါ) ဂုဏ်ဘုရားဖြစ်၏။ ဤကမ္ဘာ လောကကြီးကို ပြုစု ဖန်ဆင်းခဲ့သော၊ ယခုလည်း စည်း စနစ် ကျကျ စောင့်ရှောက်နေသော တန်ခိုး ပါ ဝါ တခု ရှိ၏။ ၎င်းကို အမည် အမျိုးမျိုးနှင့် ခေါ်ဆိုနေကြသည်။ ထို့ပြင်အမှန်သည် အမြင့် ဆုံးဖြစ်၏။ အမှန်ကိုလိုက်နာခြင်းသည် အမြတ်ဆုံး အလုပ်ဖြစ် ၏ဟု (ဆရိရတ်ဝံဂုရုကျမ်း) အခန်း (၁) ဌာဆိုသဖြင့် ဆစ်ခ်တို့ သည် အမှန်ကို အကာလပုရိသဘွဲ့ပေး၍ ကိုးကွယ်ကြောင်း ထင်ရှားလေ တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ ဘုရားကို အထူးချွတ်ထွင် ရေးသားတွယ် ခေါ်ပြီ။

“ဂုရုများ”

ဆစ်ခ် လူမျိုးတို့သည် ဂုရုနာနတ်မှ စ၍ ဂုရုဂိုဗင်ဒဆင်အ ထိ တကျိပ်သော ဂုရုတို့ကို ဝါဟိဂုရု (ဝါ) ဌာဝယ ဘုရား၏ ကိုယ်စားလည်တော် များ ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ကြကုန်၏။ ဤဆစ်ခ် ဂုရုများသည် လူသား၏ တကိုယ်လုံး ဘာသာရေး ဖြင့် စိမ်တုံထားသကဲ့သို့ဖြစ်စေရန် ကိုယ်ရော စိတ်ပါသန်မာ ထွားကျိုင်း၍ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်း မွန် စေ ရန် အဓိက ထား၍ ဟောကြားခဲ့ကြကုန်၏။

၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာလောက၌ နေထိုင်၍ လူသား၏လုပ်ငန်း (၀၇) ဌာဝယနှင့် တွေ့ဆုံလုပ်ငန်းကို လုပ်ရန်ဟောခဲ့ကြကုန်၏။ ကြောက်စိတ်ကို ပယ်ဖျောက်ရန်၊ အတ္တဟိတ စိတ်ပပျောက်စေရန်၊ သူ တော် ကောင်း နှင့် စစ်ဗိုလ်၏ အရည်အချင်းများနှင့် ပြည့်စုံစေရန် သွန်သင် ခဲ့ကြကုန်သည်။

ထင်ရှားစေအံ့၊ ဂုရုဂိုဗင်ဒဆင်ပေါ်ပေါက်လာသော ခါသိုးငယ်ပမာ သနားစရာကောင်းသော ဆစ်ခံတို့သည် ခြင်္သေ့ဘဝသို့ ပြောင်းလဲ သွားခဲ့ကြကုန်၏။ ဂုရုဂိုဗင်ဒ ဆင်သည် စာကလေးနှင့် တူသော ဆစ်ခံတို့ကို သိမ်းစွန့် အဖြစ် သို့ ပြောင်းလဲ စေခဲ့၏။ ဤဒဿမမြောက် ဂုရုတရားကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆစ်ခံတို့၏ ပြောင်းလဲမှုသည် အံ့ အား သင့်လောက်၏။ ဌာဝယ၏ တန်ခိုး ထက်ပင် သာ သာ ယောင်ယောင်ရှိခဲ့၏။ ဆစ်ခံတို့၏ သတ္တိကား ထူးကဲလှ၏။ အံ့ခြီးဘွယ်ကောင်းလှ၏။ တယောက်ကောင်းနှင့် တသောင်းဗိုလ်ခြေ ညက်ညက်ကျေ ဆိုသော သတ္တိမျိုးပင်တည်း။

“ဆစ်ခံတရား”

ဂျပူဂျီ ကျမ်း၌ ပထမ ဂုရုကြီးနာနတ်သည် ဆစ်ခံ နိဗ္ဗာန်သို့တိုင်ရောက်အောင် အဆင့်အတန်းများကို ငါးပိုင်းခွဲခြား၍ ဟောကြားခဲ့လေသည်။

(၁) ပထမ အဆင့်သည် ခမ္မခန္ဓဖြစ်၏။ တာဝန်ဝတ္တရား ကျေညီအောင် ဆောင်ရွက်မှုကို ခေါ်သည်။ ဆုံးဖြတ် တတ်သော ဥာဏ်သည် အလုပ် ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ပါဝင် ဖြစ်သည်ဟု ဟောခဲ့၏။ မြေကြီးသည် လေ-ရေ-မီးဟူသော ဘေးဥပါဒ်တို့၏ အလယ်၌ မိမိ၏ ဝတ္တရားကို မပျက်မကွက်

ဆောင်ရွက် သွားသကဲ့သို့ လူသားသည် မိမိ၏ တာဝန် ဝတ္တရားကို မပျက်မကွက် ပြုလုပ်ရမည်။ အကြောင်းကား ယခုဘဝမှ သေလွန်သွားခဲ့သော် မိမိ၏ ကောင်း မကောင်း အလုပ်များ သည်သာ လျှင် မိမိမှာ အဖေအမိရှိသောကြောင့်တည်း။

(၂) ဒုတိယ အဆင့်ကား ဂိယံခန္ဓဖြစ်၏။ ထိုအဆင့်၌ ဌာဝယဘုရား၏ ဥာဏ်တော် လွှမ်းမိုး၍တည်ရှိ၏။ ထိုအဆင့်၌ လူသားသည် မိမိ ဝတ္တရားကို ပြုလုပ် ရန် ထပ်မန် စိတ်အား တင်းလိုက်ပြန်၏။ မိမိ ဝတ္တရားကို ကျေပြန်အောင် မဆောင်ရွက်ပဲ မည် သူမျှ မိမိလိုအပ်သော ခြေမ်းမှုကိုမရနိုင်။

(၃) တတိယကား ရှုရန်ခန္ဓဖြစ်၏။ ဤအဆင့်သို့ ရောက် သောအခါ ဓမ္မသည် ဝတ္တရား အသိဥာဏ် အဖြစ် ၌သာ မတည်နေတော့ပဲ လူသား၏ အစိတ်အပိုင်း တခု ဖြစ်လာလေသည်။ တည်ငြိမ်သော သမာဓိ ဓါတ် ကိန်းဝင်လာသည့်ဟူလို။

(၄) စတုတ္ထကား ကမ္မ ခန္ဓဖြစ်၏။ ဤအဆင့်သို့ ရောက် သော လူသားသည် တန်ခိုး ပါ ဝါ ကို ရရှိလာ၏။ အားခွန်ဗလနှင့် ပြည့်စုံလာ၏။ ဧရာမ သူရဲကောင်း ကြီးဖြစ်လာ၏။ ပြည်သူမျှ သူတို့ကို မထိမဲ့ မြင်မပြုနိုင်၊ မသတ်နိုင်၊ မရုဏ်တော့ ပျောက်ကွယ်၍ မွေးခြင်း၊ သေခြင်းတို့သည် သူ့ကို အနှောင့်အယှက် ပေး နိုင်တော့ပြီ။

(၅) သစ္စခန္ဓ၊ ၎င်းကား ပဉ္စမမြောက် နောက်ဆုံးအဆင့် ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် အမှန်၏ နန်းတော်ဖြစ်၏။ ဤအ

ဆင့်သို့ ရောက်သောအခါ လူသား၏ ရုပ်-ဓါတ်-ပုံ သဏ္ဌာန် အကုန်ပျောက်၍ ဝိညာဉ်သာ ကျန်တော့ ၏။ ဝိညာဉ်သည် တဆင့်ထက် တဆင့် မြင့်တက် လာ၍ ယခုအခါ ဌာဝယဘုရားနှင့် အဆင့်အတန်း ညီမျှခြင်းသို့ ရောက်လာလေပြီ။ ဌာဝယနှင့် ပူးပေါင်း မိလေပြီ။ ဤသို့ဌာဝယနှင့် ပူးပေါင်း မိခြင်းသည် လူသား၏ ကိစ္စတုံးခြင်း၊ နိစ္စသုခနှင့် အတူတူခံစား ရခြင်းပင် ဖြစ်သတည်း။

ဤကား ဆစ်ခံရုတို့ ညွှန်ပြခဲ့သော ဘဝ ကုန်ရာဆုံးရာ သို့ သွားရာလမ်းကြောင်းဖြစ်သတည်း။ ဤနည်းအတိုင်း သွား သော နမူနာ တင်ပောက်သော ဆစ်ခံသည် ဘာသာရေး လိုက်စားသော ရဟန်းမျိုးလည်းမဟုတ်၊ ကာမဂုဏ်ဘက်သို့ ငန်းငန်းတက် လိုက်စားသော ကမ္ဘာ သားလည်း မဟုတ်၊ အဟိံသ မညှဉ်းဆဲရေး ဝါဒကို လိုက်နာသူလည်း မဟုတ်၊ သွေးထွက်သံယိုမှုကို ယုံကြည်သူလည်း မဟုတ်၊ အဟုတ် သော်ကား ကမ္ဘာထဲ၌နေသော်လည်းကမ္ဘာ့အညစ်အကြေး မှကင်းသော ရဟန္တာ၏ စိတ်ဓါတ်နှင့် သတ္တိ ဗျတ္တိရှိသော စစ်ဗိုလ်၏ စိတ်ဓါတ် ၂ခု ပေါင်းစပ်ထားသော ညွန့်ပေါင်း သာဖြစ်လေသည်။

သူသည် ကိုယ်ဖို့ သူဖို့ ကျင့်သူဖြစ်၏။ သူသည် လောက စည်းစိမ်ကိုရှာကြံ၏။ သို့သော် စွန့်လွှတ်ရန်လည်း အသင့်ရှိ ၏။ သူသည်နူးညံ့၏။ သိမ်မွေ့၏။ ပြေငြိမ်ပျောက်၏။ သို့သော် အမှန်၏ရန်သူ လူသား၏ ရန်သူများအတွက် ကြောက်ဘွယ် ကောင်းသော ကျားကြီးနှင့် တူ၏။ သူသည်ပါးစပ်မှ ဆတ် ဆရိ အကာလဟု ဘုရား၏ နာမတော်ကို ရွတ်ဆို၏။ လက်

တဖက်မှ ပုတီးကို စိပ်၏။ သို့သော် ကျန်လက် တဖက်ဖြင့် လူသား၏ ရန်သူများကို သတ်ဖြတ် သုတ်သင်၏။ သူသည် ဆာဒူးခေါ် ဖုံးကြီးများထက်လည်းပို၏။ သာမန် လောက သားလည်းဖြစ်၏။ လူသား၏ဘေးကို ကာကွယ်သော သူရဲကောင်းလည်းဖြစ်၏။ သူသည် ပေးလှူမှု စင်ကြယ်မှု ချစ်ခင်မှုကို အလေးပြုသူဖြစ်၏။ သူသည် ဌာဝယ ဘုရားအတွက်၎င်း၊ ဂုရုများအတွက်၎င်း၊ လူသား၏ အမှုကို ထမ်းရန် အတွက်၎င်း၊ အားနဲ့သူ အနှိပ်အစက် ခံရသူ အောက်ကျသူ များကို ကာကွယ် ဆယ်တင်ရန် အတွက်၎င်း၊ မိမိအသက်ကို ယဇ်ပူဇော်ရန် အသင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပေသတည်း။

အခန်း ၂

မေး (၁) အဘယ်ကဲ့သို့သောသူကို ဘုရားဟု ခေါ်ဆို၍ မည်ကဲ့သို့သောအရာကို တရားဟု ခေါ်ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ (၁) ဘုရား။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရားအမျိုးမျိုးနှင့် တရားအစားစားတို့ကို ခြားနားစွာ သိမြင်ခဲ့ကြရလေပြီ။ ထိုဘုရားအမျိုးမျိုးကို အကျဉ်း ချုံးလိုက်သော် လူသားပကတိမှ အမှန် တရားကို ထိုးထွင်း သိမြင်မှုကြောင့် ဘုရားဘွဲ့ထူးကို ရရှိသောဘုရားနှင့် ဘုရားဇာတိအားဖြင့် ဘုရားချည်းအမြဲဖြစ်နေသောဘုရားဟူ၍ နှစ်မျိုးသာ ရရှိနိုင်လေသည်။ ထိုဘုရားနှစ်မျိုး၏ မှန်မမှန်ကို ပေဖန်နိုင်ရန် ထိုဘုရားဟူသော ပုဒ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ (ဝါ) အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်ကို ရှေးဦးစွာ ပြုလုပ်ရန် လိုလေသည်။

အချို့သော ဘာသာဝင် ပညာရှင်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပြချက်ကား အနန္တတန်ခိုးဟော်၊ အနန္တဥာဏ်တော်၊ အနန္တကရုဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံသော (ဝါ) အနာဒိကာလမှ စခဲ့၍

အနန္တကာလတိုင်အောင်ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲခြင်းမရှိ ပကတိ အားဖြင့် ဘုရားအဖြစ်၌ တည်မြဲသော(ဝါ)ဤကမ္ဘာလောကဓါတ်နှင့်တကွ ၎င်းအတွင်းရှိ သက်ရှိ-သက်မဲ့ ဟူသမျှကို လက်မွန်မဆွဖန်ဆင်းခဲ့သော ဆရာသည် ဘုရားဖြစ်၏။

သို့သော် ဤအတ္ထုဒ္ဓါရကို ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား ပညာရှင်အများတို့သည် ကြွနပ် နှစ်သိမ့်စွာ လက်မခံနိုင်ကြချေ။ ဘာကြောင့်? ထိုသည့်ဂုဏ်တော်များနှင့် ပြည့်စုံသော ကိုယ်ထယ် ခြင်္ခရိသော မြသောကမ္ဘာ၏ လက်သယ်ဖြစ်သော ဘုရားမျိုးသည် လူသား၏ ဝိစာရဏဥာဏ်နှင့် ကဏ္ဍကောစဖြစ်၍ အနန္တရယ်ဘွယ်ရာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ပြင် ဘုရားမှ ဖြစ်သောဘုရား (ဝါ)ဘုရားဇာတိဖြင့် အမြဲဘုရားဖြစ်နေသော ဘုရားဟူသည် ဝဏ္ဏာရိ၌သာ ရှိနိုင်သော အရာဖြစ်သောကြောင့်ဟူပေ။

စင်စစ်သော် တမူကား ဘုရားဟူသောပုဒ်သည် သိသူဟူသောအနက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် အသွယ်ဆုံးဖြစ်၍ အမှန်ဆုံးသော အတ္ထုဒ္ဓါရကို ထုတ်ရသော်(သိသူကိုဘုရားဟုခေါ်သည်) ပင်ဖြစ်၏။ မှန်လှ၏။ ဘုရားသည် ဂုဏ်နာမဝိသေသနပုဒ်ဖြစ်၍ ဂုဏ်ကိုဟော၏။ လောက၌ သိသင့်သိ ထိုက်သော အမှန်တို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ သို့သော် လူတိုင်း လူတိုင်းသည် ထိုအမှန်တို့ကို မသိနိုင် မမြင်နိုင်ကြကုန်။

ကုဋေပေါင်းများစွာသော လူသားတို့အနက်မှ ထူးချွန်သော လူတယောက်သည် မိမိ၏လုလ္လအား ဥာဏ်အား အကြံအစည်အား ဝိစာရဏ ဝိမံသနအား စသည်တို့ဖြင့် ကမ္ဘာ၏ ပေးထားချက်ကိုလက်ကိုင်ပြု၍အမှန်ကိုဖော်ထုတ်

နိုင်လေသည်။ ထိုသို့ အမှန်တရားအစစ်တွေမြင် သိရှိသူကို ဘုရားဟူသောဂုဏ်ပုဒ်ဖြင့် ခြီးကြူးနိုင်လေသည်။

ထိုဘုရားဘွဲ့ကား တဦးထည်းပိုင် မဟုတ်ခဲ့ချေ။ တစုံတယောက်လက်ဝါးကြီးအုပ်ယူသားရသော အရာမဟုတ်ခဲ့ချေ။ စင်စစ်မှာ ကမ္ဘာ့ဘုံဆိုင်ဘွဲ့ထူးဖြစ်ခဲ့၏။ မည်သူမဆို သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းအတိုင်း မကွေ့မကောက်သွား၍ အမှန်အစစ်ကို ဖော်ထုတ်သိမြင်နိုင်၏။ ထိုအမှန်ဖြင့် ဤလောက၌ ဖုံးအုပ်နေသော အမှောင်ကို ပယ်ဖျက်၍ လောကသားတို့အား အမှန်လင်းကိုပြနိုင်၏။ ထိုအခါကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့သည်၊ ထိုသည့်လူထူးအား ဘုရားဟူသောဂုဏ်ပုဒ်ဖြင့် (ဝါ) ဘွဲ့ထူးဖြင့် ခြီးကြူးလေတော့သတည်း။

ထို့ကြောင့် ဘုရားဘွဲ့ကို ခံယူမိနစ်လိုသူ (ဝါ) ဘုရားဖြစ်လိုသူသည် ကျွန်ုပ်တို့ကဲ့သို့သော လူသားပင် ဖြစ်ရမည်။ ထိုလူသားသည် ထူးကဲ မြင့်မား လှစွာသော ကိုယ်အား ဥာဏ်အားတို့ဖြင့် မဆုတ်မနစ်ပဲ ဤကမ္ဘာလောက၏ မောဟတည်းဟူသော အခွေခိုက်အတွင်း၌ အမှန်တည်းဟူသော မီးရှူးတိုင်ကို မတွေ့အတွေ့ရှာဖွေ၍ တွန်းညှိနိုင်သူဖြစ်ရမည်။

အမှန်သည် ကမ္ဘာ၏အမွေအနှစ်ဖြစ်ခဲ့၏။ ကမ္ဘာ၏သားသမီးဖြစ်သောသတ္တဝါအပေါင်းသည် ထိုအမွေအနှစ်ကိုခံစားလို၏။ ကမ္ဘာသည် ထိုတိမ်မြုပ်နေသော အမွေအနှစ်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်မည့်သားထူးသားမြတ်ကို အမြဲတစေမြှောင်လင့်တောင့်တနေချေ၏။ အကြင်အခါ၌ ထူးချွန်သော လူသားတယောက်သည် အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော နည်းများအတိုင်း ကွယ်ဝှက်တိမ်မြုပ်နေသော အမှန်တည်းဟူသော

ရတနာအမွေကို ရှာဖွေပေ၍လုတ်နိုင်၏။ ထိုအခါမိခင်ကမ္ဘာသည် ထိုသည့် သားထူး သားမြတ်ကို ဘုရားဘွဲ့ထူးဖြင့် ခြီးကြူးလိုက်၏။ (၀၂) ဘုရားဟု သမုတ်လိုက်လေ၏။ ထိုဘွဲ့ထူးကို ဆင်မြန်းဘူးသောလူသား ထို့ပြင် ဆင်မြန်းလတ်သော လူသား၏ အရေအတွက်ကား ဂဏန်းသင်္ချာကိုပင် ကျော်လွန်၍ နေချေမည်။

ထို့ကြောင့် ဇာတိအားဖြင့်ဖြစ်သော ဘုရားအမျိုးမရှိ၊ စင်စစ်မှာ ကျင့်စရာကြံစရာဘားလုံ ပြည့်စုံ၍ အမှန်ကိုသိမြင်သော လူသားတယောက်ရရှိနိုင်ခဲရမည့် ဂုဏ်ထူး ဘွဲ့ထူးသာရှိလေသည်။ ထိုဂုဏ်ထူး ဘွဲ့ထူးကို ဆွတ်ခူးပန်ဆင်သူ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးအား ယခုကာလ ယခုသမယ ယခုလောက၌ ယင်ရှားမရှိသေး၍ (၀၂) မပွင့်ပေ၍သေး၍ လက်ညှိုးထိုးပြစရာ ဘုရားမရှိချေ။ အကယ်တစေ ဘုရားဘွဲ့ကို ခံယူနိုင်လောက်သော လူသားတယောက် ပေ၍ ပေါက်လာ၍ အဆင်းရဲနှင့် အမဲ့ဒုန့်တွဲသော (၀၂) ကမ်းမမြင် လမ်းမမြင် ရမ်းချင်းတိုင်းရမ်းနေသော (၀၂) အလိုမီး အမျက်မီးတို့ဖြင့် တဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်နေသော (၀၂) မောဟမှောင်သူကြီး ကာဆီးသားမှုကြောင့် အမှားအမှန်ကို မဝေဖန်နိုင်လောက်အောင် မှောင်မဲသော ဤလောကကို ထိုသို့သော အခြေအနေမှ ကင်းလွတ်အောင် မြှင့်တင်နိုင်အံ့။ ထိုအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထူးကား ဘုရားပေ၍ဟု ပုဂ္ဂလ ဒိဋ္ဌာန်အားဖြင့် လက်ညှိုးညွှန်စရာ ဘုရားဖြစ်လာချေမည်။

ထို့ကြောင့် ဘုရားကဖြစ်သော ဘုရားသည်မရှိ။ ဘုရားဇာတိအားဖြင့် ဘုရားအဖြစ်၌ အမြဲတည်နေသော ဘုရားမျိုးမရှိဟုမှတ်ယူရမည် ထိုကဲ့သို့သော ဇာတိဘုရားမျိုးရှိသည်

ဟု ယုံကြည်နေသော သူဆိုသည် လည်း ၎င်းတို့၏ ယူဆချက်ကိုခိုင်လုံအောင် သက်သေသာက တစ်စုံတစ်ခုမျှမပြနိုင်ကြကုန်။

လူသား၏အသိဉာဏ်သည် တိုးတက်လာပြီးဖြစ်၍ ထိုကဲ့သို့ ယုတ္တိကင်းမဲ့သော (ဝါ) ဘာမှမရှိ သည်ဖြစ်စေကာ တန်ခိုးတွေအနန္တရှိသည်ဟု ဆိုကြသော (ဝါ) ဘာမှမရှိတဲ့ အထဲမှ တစ်စုံတစ်ခုကိုထုတ်ယူနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသော (ဝါ) သူညီအတွင်းမှတန်ခိုးရှိသောဂဏန်းဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းနိုင်သည်ဟုမှတ်သင်နေကြ သော ဇာတိဘုရားကို မယုံကြည်နိုင်တော့ပြီ။

ထို့ကြောင့် ဘုရားဆိုသည်ကား ဂုဏ် နာမ ဝိသေသန ပုဒ်ဖြစ်၍ သိသူဟူသော အနက်ကို ဟောသောလူတိုင်း ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ရရှိပန်ဆင်နိုင်သော ဘွဲ့ထူးသာ ဖြစ်သည်ဟု တတစ်ကျ မှတ်ယူစေလို။

“တရား”

မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကို မပြောင်းမလွဲ။ အမြဲဆောင်နေသောအမှန်ကို တရားဟုခေါ်သည်။ ဤကား တရားဟူသောပုဒ်၏ တိုဟို ကျဉ်း ကျဉ်း နှင့် လိုရင်း ကို သိသော အတ္ထုတ္တရ(ဝါ) အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်ဖြစ်၏။

၎င်းသည်သာလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သိခဲ့ပြီး ဖြစ်သော တရားအားလုံးကို စမ်းသပ်ချိန်တွယ် ကြည့်ရန် ရာဇဖြစ်ခဲ့၏။ မှန်စွာထို ထို ဘုရားတို့ ဟောခဲ့ပြောခဲ့သော တရားဟူသမျှကို ဤအတ္ထုတ္တရဖြင့် ချိန်ထိုးကြည့်ရမည်။ သို့ ကြည့်ပြီးမှသာ တရားဟုတ်မဟုတ်ကိုဆုံးဖြတ် ချက်ချချန်ဖြစ်၏။ လင်းပါးကြဦးစို့။

ထိုအမှန် အမည်ကိုရသောတရားသည် မိမိ၏ သဘော လက္ခဏာကို ကမ္ဘာမကြေ နိစ္စသာဝရ အမြဲဆောင်နေ၏။ မိမိ၏ ပကတိ ပင်ရင်းသဘောမှ ပြောင်းလဲပြီး၍ အခြား သဘောတရားသို့ သက်ရောက်ခြင်းမှ ကင်း၏။ မည်သူမည်ဝါ မည်သည့်အာဏာကြောင့်၊ ဖြစ်ပေါ်ရသည် မဟုတ်ပဲ၊ အမြဲ တစေ ၎င်း၏ သဘောအတိုင်းဖြစ်နေခဲ့၏။ ဖြစ်နေဆဲဖြစ်၏။ (ဝါ)ဖြစ်နေဦးမည်၊ ၎င်းသည် အစမရှိသောအနာဒိကာလမှ အဆုံးမဲ့သော အနန္တကာလတိုင်အောင် အမြဲမှန်နေ သော အရာဖြစ်၏။ ၎င်းသည်တစုံတယောက်သောအာဏာပိုင်က ဝင်ရောက် စွက်ဖက်မှုကြောင့် အမှန် ဘဝမှစုတေ၍အမှား ဘဝသို့ ကူးပြောင်းသွားရခြင်း သဘောမှကင်း၏။ ၎င်းမှာ ပြုလုပ် ဖန်ဆင်းသူ လက်သယ်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းမှကင်းလွတ်၏။ ထို့ပြင် ၎င်းသည် အိုခြင်း နာခြင်းသေခြင်းတို့ကိုလည်း အလျှင်းမသိခဲ့ချေ။

ထိုသည့် အမှန် တရားကို ရူပဗေဒ ဆိုင်ရာ ရုပ်တရားနှင့် နာမဗေဒ ဆိုင်ရာနာမ်တရားဟူ၍နှစ်မျိုးခွဲခြားနိုင်၏။ ထိုတွင် ရုပ်တရားဆိုသည်ကား မြေ-ရေ- လေ-မီးဟူသော ဓါတ်ကြီး လေးပါးတို့၏အပွားအစီးကိုဆိုသည်။ မြေနှင့်ရေဓါတ်သည် ဓါတ်သေဖြစ်၍ လေနှင့် မီးဓါတ်သည်ဓါတ်ရှင်ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ယခုခေတ် ပေါ် ဓါတုစိန္တာ ဆရာတို့၏ (Matter & Force) မက်တာဖို့စ်နှင့်တူလေသည်။ ထိုဓါတ် ကြီးလေးပါးတို့သည် မိမိတို့၏ သဘော လက္ခဏာကို အမြဲဆောင်ကြကုန်၏။ မှန်၏။ မြေဓါတ်၏။ ကက္ခဋ (ဝါ) အမာသဘောသည်အတိုက်ကလည်းအမာ ပစ္စုပ္ပန်နိဗ္ဗလည်း အမာ။ အနာဂါတ်မှာလည်း အမာပင်ဖြစ်ချိန်မည်။ အပူ

ဟူသော တေဇော (ဝါ) မီး၏သဘောလက္ခဏာအဖြစ်သို့ မရောက် ဘူးခဲ့ချေ။ (ဝါ) ရောက် လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ ထိုဓာတ်ရှင် ဓာတ်သေဟူသော ဓာတ်ကြီးလေးခု တို့သည်။ သဘောလက္ခဏာတမျိုးစီ ဆောင်ကြကုန်၏။

သို့သော် ၎င်းတို့သည်း၊ တခြားစီလည်း ခွဲနေ၍ မဖြစ်ကြ ကုန်။ ဓာတ်သေ ဓာတ်ရှင် (ဝါ) (Matter & Force) မက်တားနှင့်ဖွဲ့စပ်တို့သည်။ အမြဲဒွန် တွဲနေခဲ့ ကြကုန်၏။ နေကြ ဆဲဖြစ်ကုန်၏။ နေကြလိမ့်ဦး မည်။ ၎င်းတို့ကို တခုစီခွဲခြားပြီး တနေရာစီသားနိုင်သောသူကား မပေါ်သေး(ဝါ) ပေါ်လိမ့် ဦးမည်လည်းမဟုတ်ချေ။

ထို့ပြင်နာမဗေဒဆိုင်ရာ နာမ်တရားဆိုသည်ကား အာရုံ သို့ညွတ်တတ်သော(ဝါ) မိမိသို့ညွတ် စေတတ်သောသဘော လက္ခဏာရှိသော သဘာဝအမှန်တို့ကိုဆိုသည်။

ဥပမာ စိတ်သည် အဆင်း အသံအနံ့အရသာ၊ အတွေး ဟူသော အားရုံများသို့ ကိုင်ညွတ်တတ်၏။ နိဗ္ဗာန်သည် ၎င်း၏ဘက်သို့သတ္တဝါ၏စိတ်ကို ညွတ်စေတတ်၏။ ထိုနာမ ဘေဒဆိုင်ရာ တရားတို့သည်လည်း ၎င်း တို့၏ သဘော လက္ခဏာကိုအမြဲဆောင်နေ ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ သဘော လမ်းကြောင်း ကိုလွှဲ ပြောင်းအောင်လည်း မည်သူမျှ မတတ် နိုင်ချေ။

ဥဒါဟရဏကား၊ လောဘဟူသော နာမ်ခေါ်သည် တပ် မက်ခြင်း သဘောကို အမြဲ ဆောင်၏။ ထို့အတူ အလောဘသည် မကပ်ငြိမ်း သဘောကို ဘယ် အခါမှ မပြောင်းမလဲပဲအမြဲဆောင်နေ၏။ ဒေါသသည် ပြစ်မှားခြင်း သဘောကို၊ အဒေါသ ချစ်ခြင်း သဘောကို ဆောင် နေကြ

လေသည်။ ထို့ပြင်နိဗ္ဗာန်ဟူသောစာတ်သည် အညစ် အကြေး
မှ ကင်းစင်ခြင်းသဘောကို နိစ္စဓူဝ အဝိနာသီ အဖြစ်ဖြင့်
ဆောင်နေချေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး အခြားသော နာမဗေဒ
နယ် အတွင်း၌ စရင်းဝင် သော တရား တို့သည်လည်း
၎င်းတို့၏ သဘော သဘာဝကို ပြုလို့မရ၊ ပြင်လို့မရ၊
ပြောင်းလို့ လွဲလို့မရအောင် အမြဲဆောင်နေကြလေကုန်
သည်။

ထို့ပြင် အကြောင်းအကျိုးဟူသောသဘော လည်းရှိချေ
သေး၏။ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် အကြောင်းအမည်ရသော တရား
ဟူသမျှသည်အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော သဘောရှိကုန်
၏။ အကျိုးဟူသောတရားကား၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ
(၀၁) အကြောင်းနှင့် အလားတူ ဖြစ်တတ်သော သဘော
ရှိလေသည်။

ပြည့်စုံသော အကြောင်းသည် အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့်
စုတေ့ရိုးမရှိ။ ထို့အတူ အကျိုးသည် အကြောင်းကင်းမဲ့၍
အလိုအလျောက်ဖြစ်လာတတ်သော သဘောမျိုးမရှိခဲ့ချေ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် အကြောင်းကိုသာ ပြင်ဆင်
နိုင်ကြကုန်၏။ အကျိုးကား ကျွန်ုပ်တို့၏ ပါဝါမှ လွန်မြောက်
နေသော အရာတည်း။ ဤသို့ အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ပြဆိုခဲ့
ပြီးသောအမှန် တရား တို့ကို(၁) သင်္ခတ(၀၁) ပြုပြင်မှုမှ
မကင်းသော(၀၁)ပြုပြင်လို့ ရစကောင်းသော တရား (၂)
အသင်္ခတ၊ ပြုပြင်မှုမှကင်းသော တရားဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲခြားနိုင်
သေးသည်။ ထိုတွင် အချို့ သောတရားတို့သည် ပြောင်းလဲ
မှုမှ လွန်မြောက်ကြ စေကာ ပြုပြင်မှု၏ လက်တွင်း မှကား
မလွတ်ကင်းကြလေကုန်။ မှန်စွာ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် မြေဓာတ်၏

အမာသဘောကို အခြားသဘောဖြစ်သွားအောင် မပြောင်းလဲနိုင်ကြကုန်သည်ကားမှန်၏။ သို့သော် ၎င်းကိုအလွန်အမင်း ဆတ်ဆတ်ကြိုး မာအောင် မမာ တမာအခြေ ဆိုက်အောင် သိပ်မမာအောင် ပြောသွားအောင် ပြုပြင်စွမ်းနိုင်ကြကုန်၏။ နာမ်တရားတို့ ကိုလည်း ထိုနည်းတူ ပြုပြင် မူဖြင့် အတိုးအဆုတ် အရင့်အနုဖြစ်အောင် ပြုနိုင်ကြကုန်၏။

ထိုသို့သောတရားတို့ကို သင်္ခတဟု ခေါ်ဆိုရလေသည်။

အမှောင်အလင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ ဟူသော ဒွန်တွဲစကားတို့သည်လောက၌ထင်ရှားရှိကြကုန်၏။ ထို့အတူသင်္ခတရှိက အသင်္ခတလည်း ရှိနိုင်လေသည်။ အသင်္ခတ ဆိုသည်ကား ထိုထိုပြုပြင်မှုဟူသမျှမှ၎င်း ပြောင်းလဲမှုများမှ၎င်း၊ လွန်မြော်သော(ဝါ) ပြုပြင်ခြင်းကြောင့် အတိုး အဆုတ် စသည် မဖြစ်စကောင်းသော သဘောကိုဆိုသည်။

၎င်းကားဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ပြုပြင်မှုကြောင့် တိုးချိဆုတ်ချိ ဖြစ်ရသောသင်္ခတ တရားမှန်တို့ကို ၎င်းတို့၏အတွင်းသဘောကို မြင်အောင်ထင်အောင်ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့်ရရှိအပ်သော ဧမူငြိမ်းမှုပင်တည်း။

ဥပမာ ငွေဒင်္ဂါး တပြား၌ ပါဝင် ဖွဲ့စည်း နေသော ဓာတ်တို့၏ အတွင်းသဘာဝကို ကျကျ နန မမြင်မသိသော သူသည်ထိုငွေဒင်္ဂါးကို အလွန်တပ်မက် လိုချင်သော လောဘဇောပြင်းစွာဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထို့ကြောင့်ခိုးမှုဝှက်မှုတိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်မှုတိုင်အောင် ကြူးလွန်ရ၏။ အကယ်တစေ ထိုငွေ၏ သဘာဝ အကျကိုမြင်ချေသော် ထိုမျှ တပ်မက်ခြင်း မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေရာ။ သို့မပေါ်သဖြင့် ထိုဆိုခဲ့ပြီး မကောင်းမှုများမှ ကင်းလွတ်၍သူ၏စိတ်အစဉ်၌ငြိမ်းမှုကြီး ပေါ်လာပေရာ၏။

ထိုငြိမ်းမှုကား အသင်္ခတဖြစ်၍ တမျိုးတမည်ဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ၍ မရစကောင်းချေ။ ထို့ကြောင့် အသင်္ခတ တရားကို တကယ်မြင်လိုလျှင် သင်္ခတ တရားကိုကြည့်ရှုရချေ မည်။ ဆိုခဲ့သောသင်္ခတ အသင်္ခတ ကရားတို့သည် သန္တာန သဏ္ဌာန ပညတ်တို့ကဲ့သို့ စိတ်ကူးဖြင့်သာကြံစည်ပြောဆိုရ သော၊ တကယ်မရှိသော အရာများ မဟုတ်ကြကုန်၊ စင်စစ် သော်တမူကား သဘာဝဓမ္မအားဖြင့် တကယ်ရှိ အဟုတ်ရှိ သော တရားများဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤမျှဖြင့် တရား၏သဘော ထင်ရှားခဲ့ပြီ။

အခန်း ၃

မေး (၂) ဘုရားနှင့်တရားအဘယ်သို့ ဖြစ်ပေါ်လာကြ သနည်း။

ဖြေ (၂) ကျွန်ုပ်တို့သည်ဘုရား၏၎င်း၊ (၀၇) တရား၏၎င်း၊ ယထာဘူတ ကျနမ္ပန်ကန်သော အတ္ထုဒ္ဓါရ (၀၇) အဓိပ္ပာယ် ပေါ်ပြချက်ကို သိခဲ့ကြရကုန်ပြီ။ ဤပြဿနာ၏ အဖြေသည် ထိုအတ္ထုဒ္ဓါရနှင့်ပင် လုံလောက်ပေပြီ။ သို့သော်အနည်းငယ် လင်းပါးကြပါဦးစို့။ ကျွန်ုပ်တို့၏အတ္ထုဒ္ဓါရ အရ သိသူကို ဘုရားဟုခေါ်သည့် ဘာကိုသိသောသူနည်း? သင်္ခတ အမှန် နှင့် အသင်္ခတ အမှန်နှစ်ခုလုံး အကြီး ဝင်သော တရားကို သိသောသူဟူ၍ဆိုလိုသည်။

အကြင် ထူးချွန်သော လူမွန် တယောက်သည် သင်္ခတ အမှန်ကို၎င်း၊ အသင်္ခတအမှန်ကို၎င်း၊ အတွင်းသသော မိမိ အဟုတ်တန်းတကယ်တန်းသိမြင်၍ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့ အား ထိုအမှန်တရားကို ထင်ရှားစွာ ညွှန်ပြနိုင်၏။ ထိုအခါ

ထိုသည့် လူသားကို မိခင်ကမ္ဘာသည် ဘုရား ဟူသော
ဘွဲ့ထူးဖြင့်ခြီးကြူးလိုက်၏။

ထိုအခါ ဤကမ္ဘာလောက၌ ဘုရား ဟူသော နာမ
စတင်၍ ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အမှန်ကိုသိခြင်းအား
ဖြင့် ဘုရားဟူသောဘွဲ့ကို ပန် ဆင် နိုင် သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူး
ဖြစ်ပေါ်လာရကြောင်း ထင်ရှားချေသည်။

တရားကား ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ကျွန်ုပ်တို့၏ အတ္တုဒ္ဓါရ
အားလျော်စွာ တစ်စုံ တယောက်သော အာဏာပိုင်က
ဖြစ်ပေါ်စေဟူ၍ အမိန့်ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ
သော သဘာဝ မဟုတ်ခဲ့ချေ။ ၎င်းကား မိမိ၏ သဘော
လက္ခဏာကို အနာဒိ ကာလမှစ၍ ဆောင်လာခဲ့၏။ အနန္တ
ကာလတိုင်အောင်လည်း ဆောင်၍နေလိမ့်ဦးမည်။ ထိုသို့
သောသဘာဝ အမှန်တရားကား ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းသူမှကင်း
မဲ့၏။ အလိုအလျောက် မိမိ၏သဘာဝအားဖြင့် အမြဲဖြစ်၍
နေ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတရား၏ဖြစ်ပေါ်ပုံ အခြင်းအရာကို
ရေးပြရန်မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? အစကား
ဒီမှာ အဆုံးကား ဟိုမှာဟု ညွှန်ပြ ပြော ဆိုခြင်းငှာ မဖြစ်
စကောင်းသော သဘာဝဓမ္မဖြစ်သောကြောင့်ဟူပေ။

သို့သော်အချို့ဘာသာဝင်တို့ကားအခြင်းအရာ အာဏာ
ရမရှိသောသို့မရှိခြင်းကြောင့် ရုပ်မရှိသောသို့မရှိခြင်းကြောင့်
နှလုံး သားရော ဦးနှောက်ပါ မရှိသော သို့မရှိ ပဲလျက်
ဥာဏ်တော် အနန္တရှိသော သို့ရှိပါလျက် သဘာဝဓမ္မကို
ကျကျနန သိမြင်ခြင်း မရှိသော ဝိညာဉ်ဘုရား (ဝါ) သုည
ဘုရားရှိသည်ဟု အယူရှိနေကြကုန်သည်။

၎င်းတို့၏ အယူအားဖြင့် ဘုရားသည် လူသတ္တဝါများ ရောက်ရှိနိုင်သည့်။ အဆင့်အတန်း အခြေ အနေ မဟုတ်ချေ။ စင်စစ်မှာ ဘုရားဇာတိအားဖြင့် အမြဲမအို မသေပဲ၊ ဘုရား အဖြစ်၌ တည်ရှိ နေနိုင်မှသာ ဘုရားဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်၏။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ ဘုရားကို ပုံပေါ်လာအောင် ၎င်းတို့ သက်သေ မပြနိုင်ကြကုန်တကား။ အတ္ထုပ္ပတ္တိရမဇ္ဇကပေါ်၌ နိုင် ကြကုန်တကား။ ၎င်းတို့ မရမနေတတ်ယူကြသော အတ္ထုပ္ပတ္တိရ သည်လည်း သုညသာဖြစ်နေချေသည်တကား၊ သုညကား တန်ဖိုးမရှိ သုညပေါင်း တသန်းမှ တစ်ဂဏန်း တခု ပေါ်ထွက်လာအောင် မလုပ်နိုင်ချေ။

ထို ပြင် ထိုထို ဘာသာဝင်တို့၏ အလိုအားဖြင့် တရား ဆိုသည်ကား ထိုရုပ်မရှိသောသို့ရုပ်မရှိခြင်းကြောင့် ပါးစပ် မရှိသော သုညဘုရား၏ မုက္ခဝတ်(ဝါ)နှုတ်တော်ထွက်သာ ဖြစ်ရမည်။ ဤမှတစ်ပါး အခြား၌တရားမရှိ အမှန်မရှိဟု ဆိုကြ ကုန်သည် ဆိုလို ရင်းကား ဖြေ--- ရေ--- လေ--- မီး---ဟူသော ဓာတ်သေဓာတ်ရှင်(ဝါ)မက်တားနှင့်ဗွိုင်(Matter & Force) တို့သည် တခြားစီနေခဲ့ကြကုန်၏။ ထိုသုညဘုရား၏ အမိန့် ကြောင့်တွဲခဲ့ကြသည် မီးသည် ထိုဘုရား၏ အမိန့်ရမှပူခဲ့သည် လူသည် နိစ္စ သားဖြစ်ခဲ့ စေကာ ထိုဘုရား၏ အမိန့်တော် ကြောင့် အနိစ္စမျိုးဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အကြောင်းသည် ထိုဘုရား ၏ အမိန့်ရမှ အကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သည် ဟူလို။။ သို့ရာတွင် ထိုသို့သော ဘုရားနှင့် တရားတို့ကား ဒဏ္ဍါရီ ပုံပြင်၌သာ တည်ရှိနိုင်သော အရာများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကျယ်ချဲ့ရန် မလိုတော့ပြီ။

အခန်း ၄

မေး (၃) ဘုရား၏ စွမ်းအားနှင့် တရား၏ စွမ်းအားကို ဖော်ပြပါ။

ဖြေ (၃) ဤပြဿနာ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ပြခဲ့ ပြီးသော အတ္ထုန္တရအားလျော်စွာ ဘုရား၏ စွမ်းအားဟု မဆိုသင့်။ အမှန်မှာဘုရားဘွဲ့ ကိုပန်ဆင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စွမ်းအား ဟုသာဆိုသင့်၏။ ထိုဘုရားဘွဲ့ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၏ စွမ်းအားကား ကြီးမားလှစွာ၏။ သူသည်နစ်မြုပ်၍နေသော ကမ္ဘာ၏ အမွေ အနှစ်ဖြစ်သော အမှန် တရားကို ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာ သားတို့ ခံစား နိုင်ကြ စေရန် ဖော်ထုတ် ဖွင့်ပြ နိုင်သော အစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

သူသည် မှောင်အတိ လွှမ်းမိုးနေသော ကမ္ဘာအတွင်း၌ တရားအလင်းကို ထွန်းညှိခဲ့၏။ လူသတ္တဝါကို အကြောင်း မသင်အကျိုးမမြင်ပဲတိရစ္ဆာန်ရိုင်းနှင့် အတူနေထိုင်စားသောက် နေသောဘဝမှ မြင့်တင်လိုက်၍ အသိဉာဏ်ပါလာနှင့် ပြည့်စုံ သော ယဉ်ကျေးသော အဆင့်အတန်းသို့ ရောက်စေခဲ့လေ သည်။

သူသည် သေမျိုးဖြစ်သော လူသတ္တဝါအတွက်သေခြင်း ကင်းသော အမတခါတ်ကို(ဝါ) အသင်္ခတ အမှန်ကို ရှာဖွေ ပေးခဲ့၏။ ထိုအမတခါတ်၏ ကိန်းဝပ်ရာ ကိန်းဝပ်ကြောင်း လမ်းကောင်း နိဿည်းဖြစ်သော ကျင့် စဉ် ကျင့် လမ်း ကို လည်း ကျကျနနဖော်ပြခဲ့၏။

ကမ္ဘာသည် အမြဲတစေဒုက္ခဆင်းရဲနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့နေရ သဖြင့် ညည်းညူဆွေးတ၍ နေခဲ့ချေသည်။ ထိုဒုက္ခ ပျောက်

ကြောင်း၊ ကင်းကြောင်း၊ နည်းကောင်း၊ လမ်း ကောင်း ကို မတွေ့နိုင်သဖြင့် အမြဲတစေ မှိုင်းတွေနေခဲ့ရချေသည်။

ဘုရားဘွဲ့ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည် ထိုကြီးလေး ပြင်းထန်လှ သော ကမ္ဘာဒုက္ခ၏ အကြောင်းကို ညွှန်ပြသည့်အပြင် ထို အကြောင်းကို ပယ်ဖျက်ဘို့ နည်းကိုလည်း ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့၏။ ထိုသို့စသောကိစ္စအများသည် ဘုရားဘွဲ့ခံ လူထူးလူမြတ် ၏ စွမ်းအားတို့ပေတည်း။

ထိုပြင် တရား၏စွမ်းအားလည်း ထက်မြက် လှ ပေ ၏။ ကြီးမားမြင့်မြတ်လှပေ၏။ တရားသည် အလင်းရောင်ဖြစ်၏။ အမှားသည် အမှိုက်မှောင်ဖြစ်၏။ ထိုအမှိုက်မှောင်ကို မည် သူ ပယ်ဖျက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သနည်း? ကောင်းစွာ လူသား။ အမှားတည်းဟူသော အမှောင် အမှိုက်ကို တိုက်ဖျက်ပယ် လွှင့်နိုင်သော လက်သယ်ကား တရားမှတစ်ပါး အခြား မရှိ တော့ပြီ။

၎င်းသည်သာလျှင် လူသား၏ ဥာဏ်အတွင်းသို့ အမှောင် ပယ်ဖျောက် အလင်းရောက်စေ နှံ့လေသည်။ အကြောင်း ကား တရားအလင်းရောင် မရခဲ့သော် ကမ္ဘာသည် မှောင် အတိ လွှမ်းမိုးခြင်းကို ခံရ၍ လူသား၏ အခြေအနေ သည် အောက်တန်းစား တိရစ္ဆာန်တို့၏ အဆင့် အတန်း သို့ ပြန် လည်လျော့ကျချေမည်။

အကြောင်းအကျိုး အကောင်းအဆိုးကို မချင့်ချိန် မစဉ်း စား နိုင်ခြင်းကြောင့် လူသားသည် ထင်ရာမြင်ရာ စည်းလွတ် ကမ်းလွတ် ပြုလုပ်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ဒုက္ခဝေဒ လုတ် အတွင်းသို့ စုံးစုံးမြုပ်နေရချိမ့်မည်။ ထို့ပြင် အလို မပြည့်ခြင်း၊ တပ် မက်ခြင်း၊ စွဲလမ်းခြင်း တည်းဟူသော

အပူကို မည်သူ အေးအောင် ပြုစွမ်းနိုင်သနည်း? ဤ၌လည်း တရားသည်သာလျှင် ထိုအပူကို အေးမြအောင် ပြု စွမ်း နိုင် လေသည်။

လူသားသည် သင်္ခတ တရား တို့၏ အတွင်းသဘောကို အကြင်အခါ၌ အဟိအကျသိမြင်လာ၏။ ထိုအခါ တပ်မက်မှု၊ ကပ်ငြိမှု လိုလားမှုမှ ကင်းဝေးလေတော့၏။ ထိုအခါ အသင်္ခ တ ဟူသော အအေးဓါတ်ကိန်းဝပ်လာလေတော့သည်။ ထို့ ကြောင့် တရားသည် ကြီးမားလေးလံလှစွာသော (ဝါ) တန် ချိန်လွှဲ၍ မရေတွက်နိုင်သော ကမ္ဘာ၏ဒုက္ခဝန်လုပ်ကို ပစ်ချ နိုင်သော အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ထိုဒုက္ခ၏ ရေသောက်မြစ်ကို ထက်လှစွာသော ဓါးဗမာ လျင်စွာဖြတ်တောက်ပစ်နိုင်သော သတ္တိရှိ၏။ တရားသည် အရှိန်ပြင်း၍ ထက်မြက် လှ သော မိုသီးကြိုးစက်ကဲ့သို့ အမှားဆိုင် အမှားခဲကို တချက်ထဲနှင့် ဖောက်ခွဲ နိုင်၏။ ၎င်းသည် ပြင်းထန်သော တောမီးကဲ့သို့ ခြောက်သွေ့နေသော အမှားဟောကို ပြောင်စင် အောင် လောင်ကြွမ်း၍ ပြာကျစေနိုင်၏။ ၎င်းသည် အမှားရေယာဉ် ကို ကူးသန်းဖြတ်ကျော်ရန် ခိုင်ခံ့ သော တံတားနှင့်တူ၏။ ထို့ပြင် လူသား၏ အသိဥာဏ် တည်းဟူသော ပခုမ်ကြွာကို ကားကားစွင့်စွင့် ကြိုက်သရေ တင့်အောင် ပွင့်စေနိုင်သော နေမင်း၏အရောင်နှင့် လည်းတူ၏။

လိုရင်းချုပ်ရသော် တရားမှာ မည်သူမည်ဝါ မည်သည့် အာဏာရှင်မှ ငယ်ဖျောက် ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သော အမှားကို ကျုပ်ငုတ်က ကျုပ်ငုတ်ပါမကုန် အရင်း အမြစ် လှန်၍ ခုတ်ကွင်း သုတ်သင်နိုင်သော အစွမ်းသတ္တိရှိလေသည်။

ဤကား အစစ်အမှန်ဖြစ်သော ဘုရားနှင့်တရားတို့၏ ဇွမ်းအား ဖြစ်သတည်း။

ထို့ပြင်ဋ္ဌာဝယ ဝါဒီတို့ကမူ ၎င်းတို့၏ဋ္ဌာဝယ ဆိုသော ဘုရားမှာ မြေရော ရေပါ တောရော တောင်ပါ ကောင်းကင် ဘုံနန်းရော အာကာသ ကောင်းကင်ပါ လူရော တိရစ္ဆာန်ပါ နေ-လရော ကြယ်တာရာတွေပါ အကောင်းရော အဆိုးပါ တရားရော အမှားပါ ဒုက္ခရော သုခပါ အပူရော အအေးပါ အားလုံးရှိသမျှသော အရာတို့ကို တချက်လွှတ် စေတလုံးဖြင့် ဖန်ဆင်းနိုင်သော အခွမ်းရှိသည်ဟု ဆိုကြကုန်၏။ (ဝါ) ယုံကြည်နေကြကုန်၏။

၎င်းတို့၏ အယူအားဖြင့် တရားဟူ၍ သဘာဝ အားဖြင့် တခြားသတ်သတ်မရှိချေ။ စင်စစ်မှာ ထိုဋ္ဌာဝယ၏ မုက္ခပတ် သာလျှင်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် တရား၌ ဇွမ်းအားမရှိချေ။ သို့သော် ဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင်(ဝါ) ဟုတ်နိုင်မဟုတ်နိုင်ကို ဝေဖန်စစ်ဆေး ရာ၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် စစ်ဆေးနည်းအကျယ်ကို မရေးလိုပြီ။ သို့ရာတွင် အကျဉ်းအားဖြင့် ထိုဋ္ဌာဝယဘုရား၏ အာကာသ (ဝါ) ကောင်းကင် ဖန်ဆင်းမှုကို ဝေဖန်၍ ကြည့်ကြစို့။ အာကာသ ဆိုတဲ့ ကောင်းကင်သည် ဘာလဲ? အကောင် အထည် ရှိသလော? ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ရှိ သလော? စင်စစ်မှာ ထိုအာကာသသည် ဘာမျှရှိသော အရာမဟုတ်၊ အမည်သာ ရှိသောအရာတည်း။ အာကာသသည် အရာဝတ္ထု မရှိသော နေရာ၊ (ဝါ) အရာဝတ္ထုတို့၏ အကြား၌ ရှိသောနေရာ(ဝါ) ဓါတ်သဘာဝ တို့၏ အကြား၌ ရှိသော နေရာမျှသာ ဖြစ်၏။ ကမ္ဘာမြေကြီးနှင့်တကွ အားလုံးသော အရာဝတ္ထုတို့သည်

အာကာသထဲ၌ တည်ရှိနေကြရကုန်၏။ အာကာသဆိုသော ကောင်းကင်ကို ပေတံ ပေကြိုးဖြင့် တိုင်းတာ၍ မဖြစ်နိုင်၊ ၎င်းသည် အစမရှိ အဆုံးမရှိ။ ယင်းသို့သော အာကာသကို ဌာဝယဘုရားသည် ဘယ်ပုံပြုလုပ်၍ ဖန်ဆင်းခဲ့သနည်း။

အနာဒိ အနန္တဖြစ်သော (ဝါ) ခေတဝေတရာပညတ်မျှသာ ရှိ၍ လုံးလုံးဘာမှမရှိသော ကောင်းကင်ကို ဖန်ဆင်းသည်ဆိုသော ဌာဝယဘုရားကား အံ့ဘွယ်မဟုတ်၊ အဟုတ်ကား ၎င်းကို ယုံကြည်နေသူတို့သာ အံ့ဘွယ်ရာ ကောင်းလှတော့၏။ ထိုမှတစ်ပါးအခြားသော ဌာဝယဘုရား၏ ရယ်ဘွယ်ရာ လုပ်ငန်းတို့လည်း အများအပြားရှိကုန်သေး၏။ သို့သော် ဤမျှဖြင့် လူသတ္တဝါတိုင်း စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်ရန် သဲလွန်စရာနိုင်လေပြီ။

ထို့ကြောင့်မဟုတ်မမှန် အကြံမျှ ဖြစ်သော တကယ်ဧကန္တ ဘယ်အခါမှမရှိနိုင်သော သုညဘုရား၌ တန်ဖိုးထားမှု၊ (ဝါ) အစွမ်း တပ်ဆင်မှုတို့ကား လေထဲ၌ ရေးဆွဲသော တိုက်အိမ်ကဲ့သို့တကယ်ဟမ်း လူတက်ပြီးနေ၍မဖြစ်ကြောင်း ကိုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိမြင်၍ တကယ် အစစ်အမှန် ဖြစ်သော ဘုရားနှင့်ကရား၏စွမ်းအားတို့ကိုသာ ရှာဖွေ မှတ်ယူ ပိုက်ကြုံး နှစ်လုံးသွင်းကြကုန်ရာသတည်း။

အခန်း ၅

မေး (၄) ဘုရားနှင့်တရားမရှိပဲ မထားပဲ ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော? မဖြစ်နိုင်ဘူးလော?

ဖြေ (၄) ဘုရား၏ စွမ်းအားနှင့် တရား၏ စွမ်းအားတို့ကို ဖော်ပြခဲ့ပြီ။ ထို့ပြင် ဘုရားနှင့် တရားတို့၏ လုပ်ငန်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့သိခဲ့ရပြီ။ ထို့ကြောင့် ဘုရားနှင့် တရားမရှိ

မဖြစ် မ ထား မ ဖြစ် သော အရာများဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေပြီ။

သို့ရာတွင် အနည်းငယ် ရှင်းကြဦးစို့။ ဤကမ္ဘာလောက အတွင်းရှိ ရှာဉ်ဖြစ်စေ မြို့နယ်ဉ်ဖြစ်စေ တိုင်းပြည်နိုင်ငံဉ် ဖြစ်စေ၊ အများလူတို့ ထက် ပို၍ အသိအမြင်များသူကို ခေါင်းဆောင်ဟင်မြှောက်၍ ၎င်း၏စကားကို လိုက်နာနေကြရကုန်၏။ ထိုခေါင်းဆောင်၏ နောက်သို့ လိုက်ခြင်း၊ ၎င်း၏စကားကို နာယူခြင်းဖြင့် ထိုမြို့ ထိုရွာ ထိုနိုင်ငံ နေသူတို့သည် တိုးတက် ကြီးပွားခြင်း၊ ချမ်းသာ ရှင်လန်းခြင်းကို ရရှိကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အသိ အမြင် အဆင်ခြင် ဥာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော နောက်လိုက်ငယ်သားတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသော၊ ထိုသို့လိုလားသည့်အားလျော်စွာ နည်းကောင်းလမ်းကောင်း စည်းမျဉ်း ဥပဒေသ ကောင်းတို့ကို တည်ထွင် ညွှန်ပြတတ်သော ကောင်းမြတ်သော ခေါင်းဆောင်ကား မုခုဆတ်ဆတ် လိုလားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခဲ့၏။

ထို့ပြင် လောကဓါတ် အတွင်း၌ ထင်ရှားရှိသော ဓါတ်သဘာဝတခုခု၏ အစွမ်းသတ္တိ (၀၂) အခြင်းအရာကို ကျကျ နနသိမြင်စွမ်းနိုင်၍ ၎င်းကိုအများလူတို့အား ဖော်ပြနိုင်သူကို ပညာရှိကြီးဟု သမုတ်ကြ၍ ၎င်းကို လူအများတို့က အရိုအသေ ပေးကြကုန်သည်။

ယခုအခါ လူအများ အသုံးပြုနေကြသော စက်ကိရိယာ အမျိုးမျိုးတို့ကား ရုပ်လောကဓါတ်ဆိုင်ရာ တရားတို့အနက် မှ အချို့အဝက်သော ဓါတ်တို့၏သဘာဝကို အတွင်းကျကျ သိမြင်၍ တည်ထွင် ခဲ့ကြသော ဓါတု စိန္တာ ဆရာကြီးတို့၏ ကျေးဇူးပေးတည်း။

ထိုသို့သော ဓါတု စိန္တာ ဆရာတို့နှင့် ၎င်းတို့ ဟည်ထွင် ဖော်ပြခဲ့သော စည်းမျဉ်း တို့သည်လည်း မူ ချ လို လား အပ် သော အရာများ ဖြစ်သည်။

ထို့ အတူ တရားသဘာဝမှန်တို့ကို ထိုးထွင်း သိမြင်သော ဘုရားဘွဲ့ခံပုဂ္ဂိုလ်သားနှင့် ထိုဘုရား၏ တရားမှန် တို့သည် လူ သား၏ တိုးတက်ရေး ကြည် လင်း ရှင် ပျ ရေး စ သည် တို့ အတွက် မရှိမဖြစ် (၀၂) မထားမဖြစ်သော အရာတို့ဖြစ်ချေ သည်။ ဤအချက် ထင်ရှားစေရန် အား လုံး သော သင်္ခတ အသင်္ခတတို့၏ သဘာဝ အမှန်ကို သိမြင်၍ ဖော်ပြနိုင်သူ ဘုရား လည်းမရှိ၊ ထိုသို့ မရှိခြင်းကြောင့် ထိုထို အကြောင်း အကျိုးနှင့် အကောင်းအဆိုးတရားတို့လည်းမရှိဟူ၍ စကား အဖြစ်ထားပြီးကြည့်ကြပါစို့။ ထိုအခါ လူသား၏ အခြေအနေ မည်သို့ရှိမည်နည်း ?။

လူသားသည် ညဉ့် နက်သန်းခေါင် ထိမ်တောင် ပိတ်ဖုံး ကြယ်ရောင် လရောင်လုံးလုံးမရှိသော အမှောင်အတွင်း၌ခရီး သွားနေရသော တုတ် ကောင်ဌေး ဆွဲသူမရှိသော သူကဏ္ဍ်း ၏ အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်နေချေမည်။ အကြောင်းနှင့် အကျိုးကို မဆင်ခြင်နိုင် (၀၂) အကောင်းနှင့် အဆိုးကိုလည်း မဆင်မြင်နိုင်ခြင်းကြောင့် လူသားသည်တောတွင်း တိရစ္ဆာန် များ၏ အဆင့်အတန်းမှ လွန်မြောက်ခွင့်ကို ရရှိနိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ ထို့ ကြောင့်လူသား၏ အသက်ရှင်ရေး အတွက် လေနှင့်ရေသည် မရှိမဖြစ်သကဲ့သို့ လူသား၏ တိုးတက်ရေး၊ လွတ်လပ်ရေး၊ ကြည် ရှင် အေး မြ ရေး အ တွက် ဘုရားနှင့် တရားတို့သည် မရှိလည်းမဖြစ် (၀၂) မထားလည်း မဖြစ်ကုန် ဟူ၍ တထစ်ချ မှတ်ယူအပ်ပေသတည်း။

အခဏ်း (၆)

မေး (၅) ၎င်းဘုရားနှင့် တရားကို အသိအမှတ် မပြုသူ
ကို ၎င်းတို့က ဘယ်လိုအပြစ်ဒဏ်ပေးဦးမည်နည်း?

ဖြေ (၅) တရားမှန်သည့် ကြံ့ခိုင်လင် တောက် ပြောင်
သော အလင်းရောင်ကို ဆောင်သော မီးရှူးတိုင်နှင့် တူ၏။
ဘုရားကား ထိုမီးရှူးတိုင်ကို ကိုင်ဆောင်ပြုသူ ဖြစ် ခဲ့၏။
ဘုရားသည် ထိုသို့သောမီးတိုင်ကို ကိုင်ဆောင် ထွန်းပြခြင်း
ဖြင့် ကမ္ဘာ၏ အမိုက်မှောင်ကို ခွင်းခဲ့၏။ ကမ္ဘာသူ၊ ကမ္ဘာသား
ဘို့သည် ထိုအလင်းရောင်အားဖြင့် အနိမ့်အမြင့်အချိုင့်အဝှမ်း
အစိုအခြောက်၊ ရေပြင်မြေပြင်လမ်းကောင်း လမ်းညံ့သည်
ဘို့ကို မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့ မြင် နိုင် ခွင့် ကို ရရှိခဲ့ကြ၏။
အကြောင်းအကျိုးနှင့် အကောင်းအဆိုးတို့ကို ခွဲခြား ဝေဖန်
နိုင်ခွင့်ကို ရရှိခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့်သူသည် မကောင်းဟူသမျှ
ကို ရှောင်ကြဉ်၍ အကောင်း ဟူသမျှ ကို ပြုလုပ် နိုင်ခဲ့လေ
သည်။

ထို့ပြင်တရားအမှန်သည့် နေရောင်နှင့်တူ၏။ ဘုရားသည်
ကိုယ်ထည်ခြင်နှင့် တူ၏။ နေသည် ဆင်းရဲသူ ချမ်းသာသူ
ယုတ်သူ မြတ်သူ ပညာရှိသူမဲ့သူ ရှင်ဘုရင် သူတောင်းစား
မရွေးချယ်ဘဲ လူတိုင်းအား မိမိ၏အလင်းရောင်ကို ပေးတတ်
၏။ မုန်းသူချစ်သူ မထားပဲ တသားတည်း အလင်းရောင်နှင့်
အားဓါတ်ကို ပေးတတ်၏။ ၎င်းကို အသိအမှတ်ပြုသူမှ ၎င်း
၏ အလင်းရောင်နှင့် အားဓါတ်ကိုရစေ၊ ခံစားစေဟု ထုံးစံ
မရှိချေ။

ထို့အတူ အလင်းရောင်၏ ပို၍ရှင်ဖြစ်သော ဘုရားဘွဲ့ထူး
ကို ဆွတ်ခူးပန်ဆင်နိုင်သော သူသည်လည်း လူဖြူ လူမဲ-လူနီ

လူဝါ နှာခေါင်းချင်းနှာခေါင်းပြား လူချမ်းသာ လူမဲ့ မုန်းသူ ချစ်သူ မခွဲခြားပဲ တသမတ်သည်း တသားထည်း တရား အလင်း ရောင်ကို ပေးတတ်လေသည်။ ။ ၎င်းတို့ကို အသိအမှတ်ပြုမှု(ဝါ)မပြုမှုကား ကမ္ဘာသား၏ တာဝန် ငတ္တရားမျှသာဖြစ်၏။

နေနှင့် ၎င်း၏အလင်းရောင်သည် ၎င်းတို့ကို အသိအမှတ်မပြု ဂရုမစိုက်မှုကြောင့် လူကိုအပြစ် ပေးရိုး မရှိသကဲ့သို့ထို့ အတူ ဘုရားနှင့် တရားတို့ကလည်း အသိအမှတ်မပြုသူတို့ကို အဘယ်ကဲ့သို့သော အပြစ်ဇာတ်ကို မျှပေးလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ အလင်းရောင်ကို အသိအမှတ် မပြုလိုသူသည် အမှောင်ထဲမှာ ဖြစ်လိုရာဖြစ် နစ်လိုရာနစ် သဘောနှင့် နေရုံသာရှိ၏။ အလင်းရောင်နှင့် ၎င်း၏ပိုင်ရှင်ကို ငြူစူနေကလည်း အကျိုးမထင် စိတ်ပင်ပန်းရုံသာ ရှိချေမည်။ ဘုရားနှင့် တရားမှာ အနေသာချည်းပင်တည်း။

ထို့ပြင်ဘုရားဘွဲ့ ခံပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည် အလွန် တတ်မြောက်လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော အင်ကျင်နိယာ ဆရာကြီးနှင့် တူ၏ တရားကား ထိုအင်ကျင်နိယာဆရာကြီး ဖေါက်လုပ်၍ ထားအပ်သော (ဝါ) ဖြောင့်စင်းညီညာ၍ ဘေးရန် ကင်းပသော လမ်းမကြီး နှင့်တူ၏။ ထိုအင်ကျင် နိယာနှင့် လမ်းမကြီးကို အသိအမှတ်မပြုလိုသော (ဝါ) မုန်းတီးရှုံ့ရှာသော လူသားသည် သူ၏သဘောအတိုင်း ထိုလမ်း ပေါ်မှာ မလျှောက်ပဲ (ဝါ) မသွားပဲ နေနိုင်ပါ၏။ နေပိုင်ပါ၏။ နေခွင့်ရှိပါ၏။ ဆူးညောင့်ခဲလုတ် ချုံဖုတ်ထူထပ်၍ ဘေးရန်ဥပါဒ် များသော ဘေးလမ်းတို့ဖြင့်လည်း သွားနိုင်ပါ၏။ သွားခွင့်ရပါ၏။ သို့သော် လဲကွဲခြင်း၊ ပွန်းပဲ့ခြင်း စသော ဘေးရန် အန္တရာယ်

တစုံဘရာ ကျရောက်ခဲ့သော် လူသတ္တဝါသည် မိမိမိတ်မဲ့မှု ၏အပြစ်ဒဏ်ကို မိမိခံရုံသာရှိ လေသည်။ အခြား လူကိုအပြစ် တင်ဘွယ်မရှိတော့ပြီ။ အင်ဂျင်နီယာနှင့် လမ်းတို့သည် ချောမွတ် ဖြောင့်စင်း သော လမ်းကိုမလျှောက်သူအား ဘယ်လို အပြစ်ဒဏ်မှသားမည်မဟုတ်ချေ။

ထို့အတူ ဘုရားနှင့်တရားတို့ကလည်း ၎င်းတို့ကို အသိအမှတ်မပြုသူ လူသတ္တဝါအား ငရဲပို့ခြင်းစသည်ဖြင့် အပြစ်ဒဏ်ခတ်မည်မဟုတ်ချေ။

သို့သော် ဘာသာဝင်အချို့ တို့ကမူ ၎င်းတို့၏ဘုရားများ သည် ၎င်းတို့ကို အသိအမှတ် မပြုသူ (ဝါ) မကိုးကွယ်သူ များနှင့် ၎င်းတို့၏ မုက္ခဝတ်ဝါရားများကို လိုက်နာသူတို့ အားကြီးလေးသောအပြစ် ဒဏ်ကို ပေးလေ့ရှိသည်ဟုဆိုကြ ကုန်၏။ ၎င်းကား အားလုံးသော ဌာဝယတို့၏ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်၏။

ခရစ် ယံဌာဝယသည် သူအား မယုံကြည်သူ အသိအမှတ် မပြုသူ ကို ကယ်တင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ သူကိုယ်တိုင် ဖန်ဆင်းထားသော အနန္တငရဲသို့-၎င်းတို့ကိုပစ်ချလိမ့်မည်။ သူသည် သူအား အသိအမှတ်ပြုသူ လူနည်းစုကိုသာလျှင် ကယ်တင်လိမ့်မည်။ (ဝါ) သူ၏ ကောင်းကင် ဘုံ နန်းသို့ ပို့လိမ့်မည်။

မဟာမေဒင် ဌာဝယဘုရားကလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင် ပြုလုပ်လိမ့်မည်။ ဤယူဆချက်များသည် ကမ္ဘာ၏ အကျင့်စာရိတ္တကို ပျက်ပြားစေခဲ့၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? အလုပ်ကို ပခါန မထားဘဲ ယုံကြည်မှု အသိအမှတ် ပြုမှု ကိုသာ အရေးတကြီး ပြုလုပ် ခဲ့သော ကြောင့်တည်း။ ၎င်းဌာဝယ

တို့၏ အပြုအမူသည် ငါနဲ့ မတူသူကို မှုံ့ဝေမစားဘူးဟူသော ကျောင်းသားငယ်ကလေးတို့၏ အလုပ်နှင့် တူလှချေသည်။

ထိုသို့အယူရှိသောဌာဝယဝါဒီတို့၏ အယောက်အထားကားယခုမျက်မြင်လောကရှိ တရားသူကြီး ဥပဒေနှင့် ဥပဒေကြူးလွန်သူတို့ ပင်ဖြစ်၏။ လူတယောက်သည် ဥပဒေကို ကြူးလွန်၏။ တရားသူကြီးသည် ထိုလူကို ထောင်ချလိုက်၏။ သို့သော် ၎င်းဌာဝယဝါဒီတို့သည် လူကသမုတ်ထားသော တရားသူကြီးနှင့် လူကပြဋ္ဌာန်းထားသော တရားဥပဒေမျှ ဖြစ်သည်ကို သတိမေ့လျော့ နေကြကုန်သည်။ ၎င်းတို့၏ သဘာဝကား သဘာဝမကျချေ။

မည်သူမဆို မီးထဲသို့ လက်နှိုက်လိုက်စမ်းပါ။ မီးသည် ယုံသူကို မပူလောင်စေပဲ မယုံသူကိုသာ ပူလောင်စေမည်လော? မဟုတ်ပါ။ ယုံသူ မယုံသူ ထိုနှစ်ဦးလူကို မခွဲခြားပဲ ပူလောင် စေလိမ့်မည်။ မှန်လှ၏။ သဘာဝဓမ္မသည် (ဝါ) အမှန်သည် မျက်နှာလိုက်ခြင်းမရှိ၊ လက်ဆောင် တံစိုးထိုး လို့ရသော အရာမဟုတ်ချေ။ ဤကမ္ဘာမြေကြီး၏ ဗဟိုရံ တည့်တည့်၌ ယူဇနာတရာ အချင်းရှိ၍ ယူဇနာတထောင် အလျားရှိသော စိန်ဘူးကြီးရှိ၏။ ၎င်းအချက်ကို ယုံကြည်သူအားဆုငွေတသိန်းပေးမည်ဟု လူတယောက်က ပြောလာ၏။ လူအများသည် ထိုသူ၏စကားကို ယုံကြည်ကြ၏။ ဘာကြောင့်? ဆုငွေတသိန်းဟူသော လက်ဆောင်တံစိုးကို မက်သောကြောင့်တည်း။ ဘာကြောင့် လက်ဆောင်ထိုးရသနည်း။ မူလအခြေခံစကား မမှန်သောကြောင့် ထိုးရ၏ ထို အတူမမှန်သောအရာကို ယုံ ကြည်စေရန် အပြစ်ဒဏ် ဖြင့်

ချောက်လှန့်ရ၏။ မီးသည်ပူ၏။ ထိုစကားကို လက်ဆောင်
မထိုးရပဲနှင့် ၎င်း မချောက်လှန့်ရပဲနှင့် ၎င်း၊ လူအများတို့
လိုက်နာယုံကြည်ချေမည်။ ဘာကြောင့်? သဘာဝ မှန်သော
ကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့်လတ် ထိုးမှု ချောက်လှန့်မှု ဖြင့်
ယုံကြည် အောင်အားထုတ်ကြသောဘုရား တို့သည် သဘာဝ
အားဖြင့် မှန်သော တရားများ မဟုတ်ကြကုန်။ ထိုသို့မဟုတ်
သောကြောင့် ၎င်းတို့က ပေးမည်ဆိုသော အပြစ်ဒဏ်နှင့်
ဆုလာဘ်တို့လည်း ယုံတမ်းစကားမျှဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား
လေပြီ။

အခဏ်း ၇

မေး (၆) ဘုရားနှင့်တရားကို မည်သူပြုလုပ်ဖန် ဆင်း
သနည်း?

ဖြေ (၆) အများသောသတ္တဝါတို့နှင့်မတူကဲ့ပြား အလွန်
ထူးသော အကြင်လူသား တယောက်သည် သူ၏ဝိရိယအား
ဥာဏ်အားတို့၏ အကူအညီဖြင့်၊ မည်သူမှ ဖော်မလှတ်နိုင်
လောက်အောင် တိမ်မြုပ်၍ နေသော သင်္ခတတရားတို့ကို
ပိုင်းခြားဝေဖန် သဘောမှန်အတိုင်း ဧကန်သိမြင်၍ လောက
သားအားလုံး၏ အကျိုးငှါ၊ ညွှန်ပြစွမ်းနိုင်၏ ထိုသည့်
လူထူးသည်ကျွန်ုပ်တို့ဖော်ပြခဲ့သော အတ္ထုပ္ပတ္တိရအရ ဘုရား
ပင်ဖြစ်လေတော့၏။

ထို့ကြောင့် ဘုရားဖြစ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား- ဆိုခဲ့
ပြီးသော အမှန်တရားဟူသမျှကို ကိုယ်ပိုင်ဥာဏ်ဖြင့်သိမြင်
မှုပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ဘုရားကို ဖန်ဆင်းသူ လက်သယ်မှာ
တရားပင်ဖြစ်၏။ ဘာကြောင့်? ၎င်းတရားမှန်ကို သိမြင်မှ
ဘုရားဘွဲ့ကို ရရှိပန်ဆင်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

တရားကား အနာဒိ၊ အစမရှိသော ကာလမှစ၍ ၎င်း၏ သဘာဝအတိုင်း တည်ရှိလာခဲ့၏။ ထို့ပြင် အနန္တ အဆုံးမရှိသော ကာလတိုင်အောင် ၎င်း၏ သဘာဝ လမ်းကြောင်းမှ မပြောင်းမလဲပဲ အမြဲတည်ရှိဦးမည့်အရာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် တရားကို စတင်ဖန်ဆင်းသူ ပြုလုပ်သူမရှိနိုင်ပြီ။

သို့သော် အချို့သော လူသတ္တဝါတို့သည် စည်းကမ်းစနစ် ကျန သေသပ်သော ဤကမ္ဘာလောကကြီးကို တွေ့ မြင် ကြသောအခါ ဤမျှ အစီအစဉ် တဲ့သော (ဝါ) အဆက် အပြောင်းကောင်းလှသော (ဝါ) ချွတ်ချော်တိမ်းပါးခြင်းမရှိသော (ဝါ) ရာသီဥတုအခြေအနေ ရေ မြေ စသည်အား လျော်အောင် ဖြစ်ပျက်နေသော ကမ္ဘာ လောကကြီးမှာ ဖန်ဆင်းသူ စီစဉ်သူ ဒီဆိုင်းနား၊ မူချရှိရမည်ဟု အယူရှိကြ (ဝါ) ယုံကြည်ကြကုန်သည်။ ဘုရားရော တရားပါ အားလုံး သောအရာတို့သည် ဌာဝယဟူသော ထို ဒီဆိုင်းနား ဆရာ ကြီး၏ လက်ဖြစ်တို့သာဖြစ်၏ဟု ယုံကြည်နေကြကုန်၏။ သဘာဝဓမ္မ၏ ဆန်းကြယ်မှုသည် ၎င်းတို့ကို ဌာဝယ၏။ ဘက်သို့ ဦးညွှတ်စေလေသည်။ လူသတ္တဝါ၏ကိုယ်အား၊ ဥာဏ်အားဖြင့် တားမနိုင် ဆီးမရ သူ့သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်နေသောသဘာဝဓမ္မကို မြင်ရလေလေ၊ ဌာဝယ ဝါဒီတို့ ၏စိတ်၌ လူသား၏ဥာဏ်ဖြင့် မသိနိုင် မမြင်နိုင်သော ကမ္ဘာ ဒီဆိုင်းနား၊ ဌာဝယရှိသည်ဟူသော အယူကြီး စွဲစွဲမြဲမြဲ ဖြစ်ပေါ်လာလေဖြစ်တော့၏။

သို့သော် ဌာဝယ ဘာသာဝင်တို့သည် အောက်ပါ ပြဿနာတို့ကို စဉ်းစားဆင်ခြင် သဘာဝအမှန်မြင်အောင် ကြိုးစားကြပါလျှင် အသဲခိုက်အောင် စွဲစိုက်နေသော မိမိတို့

၏ အယူဝါဒ၏ အမှန်နှင့် အမှားကို ကွဲပြားစွာ တွေ့မြင်ကြ လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်၏။

အနာဒီ အနန္တ အမြဲမခွာ မခွဲခွဲသော ဓါတ်သေနှင့် ဓာတ်ရှင် (ဝါ) (မက်တာနှင့် ဖွဲ့စည်းမှု)(Matter & Force)ကို မည်သူက တွဲပေးခဲ့သနည်း? ၂ နှင့် ၂ ကိုပေါင်း၍ ၄ ဖြစ် စေဟု မည်သူက အမိန့်ပေးခဲ့သနည်း? စက်ဝိုင်းတစ်ခု၏ အတွင်း၌ ဒီဂရီ ၃၆၀ သာရှိစေ၊ ဩဂံတစ်ခုအတွင်းမှာတော့ ဒီဂရီ ၁၈၀ သာရှိစေဟု ဘာသူက အော်ဒါဏ်ခံခဲ့သနည်း? ဟိုက်ဒရိုဂျင် ၂ ဆနှင့် အောက်ဆီဂျင် ၁ ဆကို ရေဖြစ်စေ ဟု မည်သူက ဒီဆိုင်းလုပ်ခဲ့သနည်း? အထက်သို့ တစ်တင် လိုက်သော အရာဝတ္ထုသည် အောက်မြေပြင်သို့ ကျစေ လို့ကော မည်သူက စေခိုင်းခဲ့ပါသနည်း? သရက်စေ့သည် သရက်ပင်ကိုသာ ပေါက်စေရမည်။ တမာပင်ကို မပေါက် စေရဟု ဘာသူက တားမြစ်ခဲ့သနည်း? အပူပိုင်းဒေသမှာရှိတဲ့ ဝက်ဝံများကို နက်အောင် အပူပိုင်းက ဝက်ဝံများကိုတော့ ဖြူနေအောင် မည်သူက ဆေးချယ်ခဲ့ပါသနည်း? ဤသို့ စသော ထောင်သောင်းမကသော မေးခွန်းတို့ကို ကိုယ်တိုင် မေး၍ကြည့်ရ၏။ ထိုသို့ စမ်းသပ်ကြည့်ခဲ့သော် သင်္ခတ တရားဟူသော သဘာဝဓမ္မကို တည်ထွင်ဖန်ဆင်းသူ မရှိ ကြောင်းကို တွေ့ရပေမည်။

အမှန်တရားမှာ လက်သယ်ဒီ ဆိုင်းနား မရှိကြောင်း လည်း ပိုမိုလေးနက် ထင်ရှားလာပေမည်။

ထို့ကြောင့် တရား၏ ၎င်း၊ အခြားအစုံတခုသော သဘာဝဓမ္မ၏ ၎င်း၊ လက်သယ်မရှိ ဟု မှတ်ရမည်။ ကမ္ဘာ၏

လက်သမား(၀၇)ဒီဆိုင်းနားဟူသော ဌာဝယဘုရားရှိသည်
ဟူသော ၀၇လည်း မှတ်မကိုက်တော့ပြီ။

သို့ရာတွင် ဘုရားသည် အင်ဂျင်နီယာနှင့်တူ၏။ တရား
သည် ၎င်းဖောက်လုပ်သော လမ်းနှင့် တူ၏ဟုဆိုခဲ့သည်
မဟုတ်တုလော့?။

ထို့ကြောင့်ဘုရားသည် တရားကို ဖန်ဆင်းသူ မဟုတ်
တုလော့? ဟူ၍ စောဒကတက်ပေရာ၏။ ဒီလိုဟုတ်ပါရိုး
လား အချင်းလူသား။ လမ်းဖောက်သည်ဆိုရာ၌ ရှိပြီးသစ်ပင်
ဆူးပင်တို့ကို ခုတ်ထွင်ခြင်း၊ ရှိပြီး မြေကိုညီအောင် တူးပစ်
ခြင်း၊ ဖွဲ့ခြင်း၊ ရှိပြီးကျောက်ခဲတွေကို ယူသောင်း၍ ညီညီ
ညာညာ စီစစ်ခြင်းမျှဖြစ်သည်။ ဘယ်အခါ ဘယ်ကာလမှ
မရှိဘူး မဖြစ်ဘူးသော အရာဝတ္ထု အသစ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၊
(၀၇) ဖန်ဆင်းလိုက်ခြင်း မဟုတ်ချေ။ ဖန်ဆင်းဆိုသည့်ကား
တခါမှ မဖြစ်ဘူး မရှိဘူးသောအရာဟုဆိုကို ဖြစ်စေခြင်း၊
ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေခြင်းဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဘုရားဘွဲ့ကို ခံယူနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး
များ သိမြင်ပြီးသော သင်္ခတတရား အသင်္ခတတရားတို့သည်
ရှိပြီးများဖြစ်ကြကုန်၏။ ဘုရားက ဟောလိုက် ပြောလိုက်
ခြင်းကြောင့် မှန်လာရသော တရားများမဟုတ်ကြကုန်။ ၎င်း
တို့သည် ပကတိ သဘောအားဖြင့် အမြဲမှန်နေသော
တရားတို့သာတည်း။

ဘုရား၏ လုပ်ငန်းကား ထိုတိမ်မြုပ်နေ၍ လူအများ
မမြင်နိုင်သော တရားတို့ကို ပေါ်ထုတ်ပြီးလျှင် လူအများ
ကျင့်နိုင် ကြံနိုင်အောင် စီစဉ်လမ်းခင်းပေးမှုသာ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့်ဘုရားကို ဖန်ဆင်းပေးသူကား တရားဖြစ်၏။ သို့သော် တရားကို ဖန်ဆင်းနိုင်သူဒီဆိုင်းနားကားမရှိ။ တရားကား ၎င်း၏သဘောကို အမြဲမသွေ တိမ်းစောင်းပြောင်းလွဲခြင်းမရှိစေဘဲ ဆောင်နေသောသဘာဝ ဖြစ်သောကြောင့် ဖန်ဆင်းသူကင်း၍ အနာဒိအနန္တ တည်ရှိနေသည်ဟု မှတ်ယူကြစေလို။

အခန်း ၈

မေး(၇) ဘုရားနှင့်တရားဘယ်အနားမှာတည်ရှိသနည်း?
ဖြေ (၇) ဘုရားသည် ဂုဏ်ထူး၌ ထူးချွန်သော ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ထို့ပြင် ထိုဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးကို ဖန်ဆင်းသူ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးလည်း ယခုအခါထင်ရှားမရှိတော့ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း၊ ဘုရားကား ဘယ်နေရာမှာရှိသည်ဟု ညွှန်ပြရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။ အကယ်တစေ ဘုရားဘွဲ့ထူးခံ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ဤကမ္ဘာလောက၌ ရှိနေသေးမှု ကျွန်ုပ်တို့သည် ၎င်းဘုရား၏ နေရပ်ဌာနကို လိပ်စာအပြည့်အစုံနှင့် စာပေးဖြစ်လောက်အောင် ညွှန်ပြပေးနိုင်ရာ၏။

သို့ရာတွင် ဌာဝယဝါဒီတို့ကမူ သူတို့၏ ဌာဝယဘုရားသည်ကောင်းကင်တုံနန်း၌ အမြဲရှိနေသည်ဟု ဆိုကြကုန်၏။ သို့ရှိခဲ့လျှင် ထိုဌာဝယဘုရားသည် ဘယ်နားမှာနေသနည်း? ကောင်းကင်ကား ကျယ်ဝန်းလှစွာ၏။ အနာဒိအနန္တဖြစ်၏။ အတိုင်းအတွေကိုလွန်၏။ ထိုအနန္တဖြစ်သော ကောင်းကင်၌ ထိုဌာဝယ နေသည်ဆို၏။ သို့ဆိုလျှင် အရှေ့မှာလော? အနောက်မှာလော? တောင်မှာလော? မြောက်မှာလော? ဘယ်အရပ်မှာ ရှိသနည်း။ သူ၏ နေရာကို မည်သူညွှန်ပြနိုင်သနည်း? အချို့ဌာဝယ ဝါဒီတို့ကမူ သူသည် ကောင်းကင်

မြေပိုင်း၌ လှည့်လည်နေသော (၇) စဉ်ကြယ် အပါအဝင် ဖြစ်သော ရှေ့တန်း ကြယ်လေးလုံး၏ အလယ် မှာနေသည်ဟု ဆိုကြကုန်၏။

အချို့ကမူ သူတို့၏ ဌာဝယသည် ဝိညာဉ် မျှဖြစ်၍ (ဝါ) သုညဖြစ်၍ ဘယ်နေရာမှာရှိသည်ဟူ၍ အပ်ချ မတ်ချ မပြော နိုင်ဟု ဆိုကြကုန်၏။

အချို့တို့ ယမူ သူတို့၏ ဌာဝယ ဘုရားသည် ပျံ့နှံ့၍ တည်၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား၊ အရာအားလုံး၌ ဌာဝယ တည်ရှိ၏ ဟု ဆိုကြပြန်၏။

ဤသို့အဆို ကွဲပြားကြ ရာ၌ မည်သည့် ဌာဝယ ဝါဒီ၏ ညွှန်ပြချက်ကို အမှန်ဟု မှတ်ရမည် နည်း ? အကုန် လုံးကား မမှန်နိုင်။ သို့ရာတွင် အများဆုံး ဖြစ်နိုင်သော အချက်ကား အကုန်လုံးမှားပုံရလေသည်။

အကြောင်းကား ရူပဗေဒ ဆိုင်ရာ တရားသဘောနှင့် နာမ ဗေဒ ဆိုင်ရာ တရားသဘောတို့မှ တပါး (ဝါ) သင်္ခတ တရား နှင့် အသင်္ခတ တရား တို့မှ တပါး၊ အခြားဘာမျှ မရှိသော ကြောင့်တည်း။

ဌာဝယဝါဒီတို့သည် ၎င်းတို့၏ ဌာဝယ ဘုရားရှိသော နေရပ်ကိုလည်း သေချာဝန် မညွှန်ပြနိုင်တဲ အပြင် ၎င်းတည် ရှိကြောင်းကိုပင်၊ သက်သေသာဓက ခိုင် လုံအောင် မပြနိုင် ကြကုန်။ ထို့ကြောင့် ပရိကပ္ပ (ဝါ) စိတ်ကူးမျှဖြစ်သော (ဝါ) တကယ် အဟင်အရှား မရှိသော အရာ ဖြစ်၏။ ဒဏ္ဍာရီ ဇာတ်လိုက်မျှဖြစ်၏။

ထိုတကယ်မရှိသော အရာ၏ တည်နေရာ ဌာနကို ပြောဆိုနေခြင်းကား အပျင်းပြေစကား ထက်ပိုလွန်သော တန်ဖိုးမရှိသော အလုပ်ဖြစ်သတည်း။

ယခုသော် ကျွန်ုပ်တို့သည် တရား၏ တည်နေရာကို ညွှန်ပြရချေမည်။ တရားကား သင်္ခတ အသင်္ခတဟူ၍ ကွဲပြားနေကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့သိခဲ့ရပြီ။ ထိုတရားကား သဗ္ဗဗျာပီဖြစ်၍ အရာအားလုံး၌ တည်ရှိချေသည်။ ဥပမာကျောက်ခဲ၌ သင်္ခတ အမှန်တရားရှိ၏။ ဘာကြောင့်? ကျောက်ခဲ၌ အမီနှင့် တကွသော ဓါတ်သေ ဓါတ်ရှင် (ဝါ) မက် တားနှင့် ဖိုစ (Matter and Force) ရှိသောကြောင့်တည်း။ ထို့ပြင် ၎င်း၌ ရှိသော အမာဓါတ်ကို အပူသဘောသို့ ပြောင်းလဲ အောင် ၎င်း ၎င်း၌ ပါရှိသော ဓါတ်သေ ဓါတ်ရှင်တို့ကို လတ်စကုံး အဘာဝ သဘောသို့ ဆိုက်ရောက်အောင် ၎င်း၊ ပြုလုပ်စွမ်း နိုင်သူ၍ ကမ္ဘာလောက၌ မရှိခဲ့ဘူး (ဝါ) ရှိဦးမည်လည်း မဟုတ်ချေ။ မုချအားဖြင့် ဆိုရသော် မြင်းရသမျှ ကြားရသမျှ နံရသမျှ၊ မြည်းရသမျှ၊ တွေ့သိရသမျှသော အရာအားလုံး၌ ပင် သင်္ခတအမှန်သည် တည်ရှိခဲ့၏။ ထိုရှိသမျှ တို့သည် ပြုပြင်မှုမှ မကင်းခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အထင်၌ အခဲ-အလုံး-အဖြုံးအမှုဟူ၍ ၎င်း၊ အရည်အဖတ် အကြမ်းအချောဟူ၍ ၎င်း၊ အတိုအရှည် အဆီအစေးဟူ၍ ၎င်း၊ အပြားအလုံးအခုံး အခွက်ဟူ၍ ၎င်း၊ ထင်လာ မြင်လာရလေသည်။

မီးစကိုကို၌ ရမ်းတွေ့သော အခါ မီးကွင်း မီးပိုင်းထင်လာရသကဲ့သို့ ပြုပြင်မှုမကင်းသောကြောင့် ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး ထင်လာရ၏။ ၎င်းသင်္ခတ တရားအစုကို သဘာဝ အကျအတိုင်း မြင်အောင် ရှုရမည်။ လျှပ်စစ်လက် သကဲ့သို့ မှိတ်ချီ

ပေါ်ချီသဘောအတိုင်း ထာဝစဉ်ဖြစ်ပျက်နေမှုကို ရှုရမည်။
 ထိုအခါအသင်္ခတတရားအမှန်ကို မြင်နိုင်တွေ့နိုင်၏။ အဘယ်
 ကြောင့်နည်း ? သင်္ခတ တရား ရှိသော နေရာ၌ အသင်္ခတ
 တရားလည်းရှိနေသောကြောင့်တည်း။

ထို့ကြောင့် အိုအချင်းလူသား။ အသင်၏ ထက်ဝန်းကျင်
 အရပ်မျက်နှာအားလုံးသို့ လှည့်လည်ကြည့် ရှုပါလော့။ ထို
 အခါ သင်သည် တစုံတခုကိုမြင်ရအံ့။ ထိုသည် တစုံတခု၌
 အမှန်တရား ရှိခဲ့၏။ ထိုအမှန်ကို ပေါ်ထုတ် သိမြင်ဖို့ကား
 အသင်၏ ကာဝန်ဝတ္တရား ဘာဖြစ်ချေ၏။ အသင်မသိသော်
 သာရှိစေ။ အသင်၏ ကိုယ်၌လည်း သင်္ခတ အသင်္ခတ အမှန်
 တရားတို့သည်ရှိနေကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အမှန်သည် အသင်
 လူသား လက်ညှိုးညွှန်ရာ အရပ်၌ တည်ရှိသဖြင့် အဘယ်
 အရပ်မှာရှိသည်ဟူ၍ ညွှန်ပြရန်မလိုတော့ပြီ။

အခန်း ၉

မေး (၀) ဘုရားက တရားကိုခိုင်းစေနိုင်သလား ? (၀၁)
 တရားကသာ ဘုရားကို 'ခိုင်းစေနိုင်သလား ?' သို့မဟုတ် ၎င်း
 တို့ အချင်းချင်းခိုင်းစေနိုင်ကြပါသလား ?။

ဖြေ(၀) ဘုရားနှင့် တရားတို့၏ အကြောင်းကို ကျွန်ုပ်
 တို့အပြည့်အစုံသိခဲ့ကြပြီ။ ဤပြဿနာအရလောက၌ အရှင်
 သခင်ဖြစ်သူတယောက်က ကျွန်အစေခံတဦးကို သူ၏စိတ်
 တိုင်းကျခိုင်းစေနိုင်သော ပါဝါမျိုးကား ဘုရားနှင့် တရားတို့
 မှာမရှိကြချေ။ ထိုစကားဆိုအပ်စွာ။ ဘုရားသည် ကျွန်ုပ်တို့
 ပေါ်ပြဲခဲ့ပြီး သည့်နည်းအရ အမှန် တရားကိုသိမြင်မှုကြောင့်
 ရရှိအပ်သောဘွဲ့တူး ဂုဏ်ထူးမျှသာ ဖြစ်ခဲ့၏။ ၎င်း၌ သင်္ခတ
 သဘာဝကိုအသင်္ခတသဘာဝသို့ပြောင်းစေ (၀၁)သအင်္ခတ

သဘာဝကို သင်္ခတ သဘာဝသို့ ပြောင်းလဲသွားစေဟု ခိုင်းစေနိုင်သောပါဝါမရှိခဲ့ချေ။

ထို့ပြင် ကုသိုလ်ကို အကုသိုလ် (၀၇) အကုသိုလ်ကို ကုသိုလ်ဖြစ်စေဟူ၍၎င်း၊ ကုသလကမ္မ အတွက် မကောင်းကျိုး၊ အကုသလကမ္မအတွက်ကောင်းကျိုးကိုရစေဟူ၍၎င်း။ စေခိုင်းနိုင်သောသဒ္ဓါမရှိခဲ့ချေ။

တရားကား ကျွန်ုပ်တို့သိခဲ့ပြီးအတိုင်း ပျက်စီးခြင်းလည်း မရှိ(၀၇)ပျက်ဆီးလို့လည်းမရ၊ အစလည်းမရှိ၊ အဆုံးလည်းမထင်၊ မည်သူ တဦးတ ယောက်မျှ မတည်ထွ် မဖန်ဆင်းနိုင်သောအရာဖြစ်၏။

တရားသည်ဖြောင့်စင်း၏။ တည်တံ့ခိုင်မြဲ၏။ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်မရှိ၊ မျက်နှာကြီးမျက်နှာငယ် လိုက်စားခြင်းမရှိ တံစိုးလက်ဆောင် ထိုး၍မရ၊ ပကတိ သဘော အတိုင်း သွားမြဲ လမ်းကြောင်းမှ တိမ်းစောင်းခြင်းကင်း၏။ တရားကိုသူ၏ သွားမြဲလမ်းကြောင်းမှ တိမ်းစောင်းလွှဲဖယ်၍ လမ်းကောက် သွားအောင် မည်သူမျှ မတတ်နိုင်(၀၈) မခိုင်းစေနိုင်ချေ။

၎င်းသည် ကမ္ဘာ့ အာဏာရှင် ဖြစ်၏။ ၎င်း၏အမိန့်ကို အယူခံဝင်၍၎င်း၊ စောဒကတက်၍၎င်း မရနိုင်ချေ။

၂၉ အဆုံးပြောရသော် ၎င်းသည် ကမ္ဘာတခုလုံးကို ၎င်း၏ သဘောအတိုင်း စီမံဖန်တည်း နေခြင်းဖြင့် ဘုရားဘွဲ့ခံ ပုဂ္ဂိုလ် ထူး ပင်၎င်း ၏ အမိန့်ကို သွေဖယ် ဖိဆန့် ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ချေ။

သို့ရာတွင် ဘုရားဘွဲ့ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၏ ကြီးမြင့်သော သတ္တိစွမ်းအားကား တိမ်မြုပ်လျက် နေသော သင်္ခတ အသင်္ခတ အမှန်တရားတို့ကို သိမြင်မှု၊ ဖော်ထုတ်မှုဖြစ်၏။ သဘာဝဓမ္မ

ကို ဖေါက်လဲ့ ဖေါက်ပြန် ဖြစ်အောင် ခိုင်းစေနိုင်သော သတ္တိ
မျိုး၏ ပိုင်ရှင်ကား ဤကမ္ဘာလောက၌ မရှိပြီဖြစ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
မျိုးကို ရှာဖွေရန် မလိုတော့ချေ။

တရားကား ၎င်းကို လိုက်နာ ကျင့်ကြံ သူကို ကြီးကျယ်
မြင့်မြတ်သော ဆုလာဘ်ကို ရရှိစေ၍ ၎င်းနှင့် ဖီလာပြုကျင့်
နေထိုင်သူသတ္တဝါများကို ပူပြင်းစပ်ခါးသော ခုက္ခအမျိုးမျိုး
ကို ရစေလေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး တရားသည် ၎င်းအား မတွေ့ တွေ့ကြောင်း
မသိ သိကြောင်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ လုလွပ်ရိယ ဥာဏ်ပညာစုံ
ဖြင့် ခုံမင်ခွာရှာကြ၍ ထိုရှာဖွေတိုင်း တွေ့ မြင် သိ ရှိ သော
ဘုရားဘွဲ့ထူးခံ လူမြတ်ကို မရပ်မနား လောကနယ်တလွှား
သို့ အမြဲသွားကြ၍ သူကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ခဲ့သော တရားမှန်
ကို ဟောပြော ပြသရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော် ဟတ်၏။ ထို့
ကြောင့် တရားသည် ၎င်းကို သိသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကမ္ဘာ
တခွင်သို့ လှည့်လည် ဟောပြောအောင် ဘုရားဘွဲ့ခံလူထူးကို
အမြဲတစေ ခိုင်းစေနေသကဲ့သို့ ရှိသောကြောင့် ၎င်းမှာ ကတ္ထု
သတ္တိရှိသယောင်ယောင် ပေါ်၏။ သို့သော် မုချအားဖြင့်မူ ဓမ္မ
သဘာဝဖြစ်၍ ကတ္ထုသတ္တိ မရှိစကောင်းချေ။

သို့သော် အချို့သော ဘာသာဝင်တို့ကမူ သူတို့၏ ဘုရား
ကို တရားပိုင်မင်းဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ဖြင့် ချီးကျူးနေကြ ကုန်
သည်။ သူတို့၏ ဘုရားသည် တရားပိုင်မင်း အစစ် ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့် ထိုထိုသော အမှန်တရား ဟူသမျှ တို့သည် သူတို့
ဘုရား၏ အမိန့်အာဏာကြောင့် မှန်လာကြရကုန်သည်ဟူ၍
၎င်း၊ သူတို့ဘုရားမှာ အမှန်တရားကို ထင်သလို ခိုင်းစေနိုင်

သော တန်ခိုးသတ္တိ ရှိသည်ဟူ၍၎င်း ယုံကြည်စွာ ပြောဆိုနေကြကုန်၏။

ဆိုလိုရင်းကား မြေဓါတ်သည် သူတို့ ဘုရား၏ အမိန့်ကြောင့် မာလာရသည်။ မီးဓါတ်လည်း ထို့အတူသူတို့ဘုရား၏ အာဏာဖြင့် ပူလာရသည်။ အဆုံးစကား ဆိုရသော် ၂ အပေါင်း ၂ သည်ပင် သူတို့ဘုရား၏ အမိန့်ကြောင့် လေးဖြစ်လာရသည် ဟူလို။ သို့သော်သူတို့ပြောတိုင်းယုံရမည်လော။

စင်စစ်မှာ အမှားအမှန် ဤနှစ်တန်ကို ချိန်ဆ ဝေဖန်ပြီးမှသာ ယုံကြည်ကြကုန်ရာသည်။

ထို့ကြောင့် အောက်ပါ ပြဿနာတို့ဖြင့် စစ်ဆေးကြည့်ကြပုံစို့။ ထိုဌာဝယ ဝါဒီတို့၏ဘုရားသည် အမှန်တရားကို သူ့သဘောအတိုင်း ပြုပြင် ဖန်တည်း နိုင်သည်။ သူဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်စေနိုင်သည်။ (ဝါ) အာဏာပိုင်အနေဖြင့် အမိန့်ပေးနိုင်သည်မှန်ပါက ၂ + ၂ ကို ၅ ဖြစ်အောင် ပြုစွမ်းနိုင်ပါမည်လော။ မျဉ်းဖြောင့်သုံးခုဖြင့် စတုဂံ (ဝါ) လေးတောင့်ပုံဖြစ်အောင် အမိန့်ပေးနိုင်ပါမည်လော။ မီးထဲမှ အပူဓါတ်ကို ထုတ်နိုင်သော အစွမ်းသတ္တိ ရှိပါမည်လော။ သရက်စေ့မှ တမာပင်ပေါက်၍ ဖရဲသီး သီးစေဟု အော်ဒါ ထုတ်နိုင်ပါမည်လော။ အပင်မှကြွေကျသော သစ်သီးကို အောက်မြေသို့မကျစေပဲ အထက်ကောင်းကင်သို့ ပြန်တက်အောင် အမိန့်ပေးနိုင်ပါမည်လော။ ဤသို့သော ပြဿနာများကို တုတ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့်ပင် ဌာဝယဝါဒီတို့၏ ဘုရားမှာ သူတို့ထင်မြင် ယုံကြည် တိုင်း တန်ခိုးပါဝါ ဩဇာအာဏာ မရှိကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

ထို့ကြောင့် မုချတ္တအားဖြင့် ဘုရားနှင့် တရားတို့သည် အချင်းချင်း မခိုင်းနိုင်ဟု မှတ်ရာသတည်း။

အခဏ်း (၁၀)

မေး (၉) မည်သူမှ မခိုင်းနိုင်သော အရာမျိုးရှိပါသလော?

ဖြေ (၉) ဤပြဿနာ၏ အဖြေသည် နံပါတ် ၈ ပြဿနာ ၏ အဖြေနှင့်ပင် ပြည့်စုံ လုံလောက်ဖွယ် ရှိပေပြီ။ သို့သော် အနည်းငယ် ရှင်းလင်းကြဦးစို့။ ဤကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ ရှိသမျှသော အဆင်းရပ်၊ အသံရပ်၊ အနံ့ရပ်၊ စပ်ခါး ချဉ်ငံ ချို ဆိမ့် ဖန် ဟူ သော အ ရ သာ ရပ် ကြမ်း ရပ် 'ချော' တို့သည် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၍ ဖြစ်နေကြကုန်၏။ ပညတ်ကဲ့သို့ ဟကယ်မရှိပဲလျက် ကြံဆ၍ပြောဆိုမှတ်သားရသော တရား မျိုးမဟုတ်ကြကုန်။ ဘကယ်ရှိ အဟုတ်ရှိသော တရားများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

အဆင်းရပ်ကို မျက်စိဖြင့် မြင်ရ၏။ အသံရပ်ကို နားဖြင့် ကြားရ၏။ အနံ့ရပ်ကို နှာခေါင်းဖြင့် နံရ၏။ အရသာ ရပ်ကို လျှာဖြင့်သိရ၏။ အသိရပ်ကို ကိုယ်၌ရှိသော အင်္ဂါကြီးငယ် တို့ဖြင့်သိ၍သိရ၏။ အဟုတ် အမှန် ရှိကြောင်း မသင်ရှား ပါလား? ထင်ရှားလှချေ၏။ သို့သင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့ သည် အဟုတ်တကယ်လည်းရှိ၊ မှန်လည်းမှန်ကြကုန်၏။

သို့သော်ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းနှင့်တကွ ပြုပြင်မှုတို့မှမကင်း ကြကုန်။ ဖြစ်ပျက်မှုနှင့် ပြုပြင်မှု တို့သည် လူ၏စိတ်၌ အလို အာသာကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်ကုန်၏။ ပြုပြင်မှု ဖြစ်မှု တွေရှိနေ သမျှကာလပတ်လုံး သတ္တဝါ၏ အလိုအာသာမပြည့်နိုင်ချေ။ မပြည့်ဝသမျှ တင်းမတိမ်နိုင်ချေ။ တင်းမတိမ်သမျှ မရောင့် ရဲချေ။ မရောင့်ရဲသမျှ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ ချည်းပင် ဖြစ်ချေသည်။

သတ္တဝါ တိုင်း၏ ရည်ရွယ် ချက်ကား ဖြစ်ပျက်မှု ပြုပြင်မှု မကင်းသော သဘာဝ နယ်မှလွတ်မြောက်ရန်ဖြစ်၏။

ထိုနယ်မှ လွတ်မြောက် ခဲ့သော် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ကင်းသော ပြုခြင်းပြင်ခြင်း ကင်းသော အသင်္ခတ အမှန်ကို တွေ့မြင် ရအံ့မည်။ ဤအသင်္ခတကား မည်သူမှ မခိုင်းစေနိုင်သော(ဝါ)မပြုပြင်နိုင်သော အရာဖြစ်သတည်း။

ခိုင်ခာစေရန် သက်သေခံပြုကြဦးစို့။ ဤကမ္ဘာ လောက ကြီးသည်၌ စုံလောကကြီးဖြစ်ခဲ့၏။ အဆင်းရှိသော အတက် ရှိ၏။ အပူရှိက အအေးရှိ၏။ အမှားရှိက အမှန်ရှိ၏။ သင်္ခတ ရှိက အသင်္ခတရှိ၏။ အဖြစ်ရှိသော် မဖြစ်ရှိ၏။ အပျက် ရှိသော် မပျက်ရှိ၏။ ခိုးဝေ့တစ်ရှိသော် ပိုစစ်တစ်ရှိ၏။ အမှောင် ရှိသော် အလင်းရှိ၏။ ဤအစုံတို့ကား တခုမရှိသော် ကျန် တခုကို မသိနိုင် မမြင်နိုင်သော အရာများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့ ကြောင့် ပြုပြင်နိုင် (ဝါ) ခိုင်းစေနိုင်သော သဘာဝများ ရှိနေ သဖြင့် မပြုပြင်နိုင် (ဝါ) မည်သူမည်ဝါ မည်သည့်သတ္တဝါမှ မခိုင်းစေနိုင်သော အရာလည်းရှိသည်ဟု မှတ်ယူရသည်။

ထို့ပြင် ဆင်းရဲနှင့် ချမ်းသာ ဟူသော စကား တို့သည် အချင်းချင်းတခုကိုတခု အမှီပြုရမှ အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်နိုင် ကုန်၏။ ဆိုလိုရင်းကား ဆင်းရဲဟူသော စကားမရှိပဲ ချမ်းသာ ဟူသော သဘောမပေါ်နိုင်။ ဆင်းရဲ၏အရသာ မခံစားဘူး သူသည်ချမ်းသာ၏ အရသာကို မခန့်မှန်းနိုင် ဟုလိုသည်။ သတ္တဝါ၏ သဘောကား အပူလဲ မှာချည်း နေရမန်များ ခဲ့သော် အေးကိုတောင့်တစွာမြဲတည်း။ ထို့ အတူ အနွှင့်သာ အစဉ်အမြဲဒုန်တုံ့နေရသော် အပူနှင့် တုံ့လို စမြဲတည်း။ ဤ လောကသားအပေါင်းသည် သင်္ခတဟုဆိုအပ်သောပြုပြင်မှု

ခိုင်းစေမှု မကင်းတဲ တရားများနှင့် အမြဲတစေ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ ရနေခြင်းကြောင့်၊ ငြီးငွေ့ လာ၏။ ပျင်းရိလာ၏ အသင်္ခတ တရားမှန်ကိုမြော်မှန်းလာ၏။ ထို့ ကြောင့်လည်း မည်သူမှမခိုင်းစေနိုင် မပြုပြင်နိုင်သောတရားအမှန် ရှိကြောင်း ထင်ရှားပြန်လေသည်။

ထို့ကြောင့် မည်သူမှ မခိုင်းစေနိုင်သော အရာမျိုးကား ထင်ရှားရှိ၏။ ၎င်းကားအခြားမဟုတ် အသင်္ခတ မဖြစ်တရား အမှန်ဖြစ်၏ ဟူ၍ မှတ်ယူပိုက်ကြုံး နှလုံးသွင်းအပ်သတည်း။

အခန်း ၁၁

မေး (၁၀) အကယ်၍ မည်သူမျှ မခိုင်းနိုင် မပြုပြင်နိုင် သော အရာ ရှိခဲ့လျှင် ၎င်းကို မည်သို့ ရအောင် ပြုလုပ် ရမည်နည်း။

ဖြေ (၁၀) အို အချင်းလူသား၊ အသင်၏ထက် ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ မပိတ်သော မျက်စိဖြင့် လှည့်လည် ကြည့်ရှုပါလော့။ အသင်သည် ဘာကိုတွေ့မြင်ရမည်နည်း? သင်သည် အရာအားလုံး ဖြစ်ချီ ပျက်ချီ အမြဲ စက်လည်နေ သည်ကို၎င်း၊ အရာအားလုံး ဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန် ဖြစ်နေ သည်ကို၎င်း၊ မွေးလိုက် သေလိုက်ဖြစ်နေ သည်ကို၎င်း၊ တိုးလိုက်ဆုတ်လိုက် တက်လိုက်ကျလိုက် ဖြစ်နေသည်ကို၎င်း၊ ဆုံလိုက်ကွဲလိုက် ပြိုလိုက် လဲလိုက် ဖြစ်နေ သည်ကို၎င်း၊ မျက်ဝါးသင်ထင်တွေ့မြင်ရချေမည်။

ဤကမ္ဘာလောက၏ ပျော်မှုရှင်မှုသည် ပန်းပွင့်၏ အလှ ကြက်သရေနှင့် တူလှ၏။ ၎င်းသည် နံက်ခင်းအချိန်၌ မြင်ရ တွေ့ရသူမမုန်းနိုင်ပဲ ပန်းချီကျော် ရှုံးမျှ လူ့နှလုံး ငြိဘယ် တင့်တယ်လှပ ရှုမဝ ချစ်မဝသောအလှဂုဏ်ကြက်သရေကို

ဆောင်လျက်နေစေကာ၊ ငနမင်းသည် မွန်းတည့်မျဉ်းကြောင်း
ကိုကျော်လွန်၍ ၎င်း၏အပူဓာတ် ပြင်းထန်လာသော ငနမင်း
အချိန်သို့ရောက်သည်နှင့် မရှေး မနှေးဘဲ နံက်အချိန်က
လှပတင့်တယ်ခဲ့သော ကြက်သံရေ မင်္ဂလာ ဟူသမျှသည်
တဖြည်းဖြည်း တစတစ ညှိုးလျှ မှေးမှိန်ခြင်းသို့ ရောက်ရ
လေသည်။

အို.....အချင်းလူသား၊ အသင်သည် ဘယ်နေရာ ကိုပဲ
ကြည့်ကြည့် ထိုသို့ ကြည့်သော နေရာ၌ ပျော်မှု ရှင်မှုတိုးမှု
တတ်မှုကြီးမှု ပွားမှု၊ ချမ်းသာ ကြည်လင်မှုများ အတွက်
အလှအပတ် တဦးနှင့်တဦး တတောင်တွက်ပြီး၊ ဟယောက်
ရှေ့သို့တယောက် ကက်လို ခြင်းကြောင့်၊ အတင်းအဓမ္မ
သို့တက် ငါသာ တိုးဝှေ့ နေသူ ထို့ကို၎င်း၊ ဘေးဒုက္ခ
တမျိုးမျိုးနှင့်ပင် ခြင်းကို ကြောက်ရွံ့၍ မငြိမ် ခက်သောစိတ်၊
ထိတ်လန့်သော အမူအရာ၊ မ ဟယော ချက်နာတတ်
လှုပ်ရှားသော ခြေလက်တို့ဖြင့် သွက်သွက်ကြီး ပြေးလွှား
နေကြသူကိုကို၎င်း၊ အလိုဆန္ဒ မိမိတို့၏ အာသာမပြည့်ဝ
သဖြင့် တကြွကြွလှုပ်ရှား၍ အပူမီးပွားနေကြသူတို့ ကို၎င်း၊
ပွေ့မြင်ရချိန်မည်။ ဩ.....ဤကမ္ဘာလောကသည် မြဲပြာ
ပြောင်းလဲမှု ဖောက်ပြန် ပျက်စီးမှုတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်လျက်
နေချေ၏တကား ။

ဘိုးရာတွင် ဤကမ္ဘာလောက၌ အစိုအစ အမြဲတည့်နေ
နိုင်သော အရာမရှိတော့ဘူလား? ကမ္ဘာလုံး၊ ဆူမှု၊ ပူမှု၊
စိုးရိမ်မှုတွေ မငြိမ်းမှုကြောင့်၊ အနောင် အယုတ်မကင်းသော
လူသား၏ စိတ်နှလုံးသည် ကွက်တိုက်ဝယ်အခါမှ မနင်းနိုင်
တော့ဘူးလား? ဤသို့မမြဲဒါတွေ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်ဖြစ်နေ

ဒါတွေပြုပြင်ခြင်း မကင်းသဖြင့် အဆင်းရဲကြီးဆင်းရဲနေတာ တွေရှိပါလျက်သားနှင့် မြသောပြုပြင်ခြင်းကင်း၍ ချမ်းသာ မြေသော၊ ဖေါက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်းမရှိသော သဘာဝတော့ မရှိနိုင်ရတော့ဘူးလား? လူသား၏ စိုးရိမ်မှုပူပန်ဆင်းရဲမှု အိုမှုနာမှု သေမှုစသော အပူမီးတို့ကော ဘယ်သောအခါမှ မငြိမ်းရတော့ဘူးလား? လူသား၏အတွင်းသဏ္ဌာန်၌အမြဲ တောက်လောင်နေတဲ့၊ အလို အာသာ တဏှာရမက် မီး တောက်ကော ဘယ်တော့မှ မငြိမ်းရတော့ဘူးလား? အပူ မကင်းသော လူသား၏စိတ်ဓာတ်သည် ဘယ်တော့မှ တည် ကြည်ငြိမ်းခွင့်ကို မရနိုင်တော့ဘူးလား? ဤကဲ့သို့ပင် အမြဲတ စေ မပြတ်ဒဏ်စပ် ပူပင်နေရတော့မှာလား?

အိုအချင်း လူသား၊ အတက် ပြဿနာတွေကို မေးပြီး၊ ဆွေးနေရန် အချိန်မဟုတ်တော့ပြီ။ မသေလိုသော အသင် လူသားအတွက် အသင်္ခတ အမည်ရသော အမတဓာတ်ကို တွေ့ရချေပြီ။

၎င်းသည် သင်္ခက တရားတို့၏အတွင်း၌ တိမ်မြုပ်လျက် ရှိချေ၏။ အဘယ် ကြောင့်နည်း? သင်္ခတ တရား ရှိရာမှာ အသင်္ခက တရားလည်း ရှိနေသောကြောင့်တည်း။ အပူအပင် နှင့် ဆင်းရဲဒုက္ခကိုရှုံ့ မုန်းသော အသင်လူသားအတွက် သုခ စစ်သုခမှန်ကို တွေ့ရချေပြီ။ အပူဓာတ်မရော ပကတိသဘော အားဖြင့် အဓဓာတ် အစစ်ဖြစ်သောချမ်းသာမှန်ကို လိုလား သူသည် ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်ကြံ အားထုတ် ရာ၏။ ရန်သူ ငါးတန်နှင့် မဆက်ဆံသောသူခရိုင်ငြိမ် မြေသော စည်းစိမ် ကိုအလိုရှိသော အသင် လူသားသည် နိစ္စ ဓူဝ သဿတ

အဝိနာသိဖြစ်၍ အမတဓာတ် အစပ်ပါဝင်သော အသင်္ခတ ရတနာကို လက်ခံသိမ်းပိုက်သင့်လေသည်။

ထိုရတနာသည် အဖြစ်အပျက်နယ်မှ လွန်မြောက်သော အမြဲ တေအစပ်ဖြစ်၏။ ၎င်းကိုရခြင်းသည်သူခစစ် ချမ်းသာ မှန်ကိုရသည်မည်၏။ ၎င်းကို သိမြင် ခြင်းသည် အဓဇာတ် အစပ်ကို ရင်ခွင်ပိုက်ရသည်မည်၏။

အိုအချင်းလူသား၊ စုပေါင်း ဖွဲ့စည်းနေသော အရာဟူသ မျှသည် တဖန်ကျေမှု ပျက်စီးကြရကုန် လတံ့။ သို့သော် အသင်္ခတ ကရား အမှန်သည် မပြိုမကွဲ အမြဲ တည်နေပေ လိမ့်မည်။

အသင်လူသား၏ ရုပ်ခန္ဓာ အစုသည်သေကျေပျက်စီး၍ မြေကြီးနှင့်ရောလတံ့။

သို့ရာတွင် အသင်၏ အသင်္ခတအမှန်သည် ပျက်စီးခြင်း ကို အောင်နိုင် လွှမ်းမိုးပေလိမ့်မည်။

အဘယ်ကြောင့်နည်း? ထိုအမှန်သည် အမတဓာတ်အစပ် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့်၎င်းကို အသင်လူသား၏ စိတ်၌ ကိန်းဝပ်ပါစေလော့။

၎င်းသည် သေမျိုး ဖြစ်သော အသင် လူသားအား၊ သေခြင်းကို အောင်မြင်စေနိုင်သော အမက(ဝါ) အမြိုက် ဆေးကို ပေးစွမ်းနိုင်၏။ ဤသို့အားဖြင့် အသင် လူသား၏ စိတ်ဓာတ်၌အသင်္ခတ အမှန်တရားကို စမ္ပိယံစေပြီး၍ ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်(ဝါ) ရန်ဘက်ဖြစ်သော အညစ် ကရား များ လုံးလုံးကွယ်ပသွားသောအခါ အသင်သည် အမှန်ကိုသိသူ (ဝါ) အသင်္ခတဓာတ်ကိန်းဝပ်သူ(ဝါ) အမတဓာတ်ပြည့်ဝသူ ဖြစ်လာချိမ့်မည်။

အသင်၏စိတ်ကို အမှန်တရားဖြင့် အထက်ထက်ထု လိုက်၍ အမှန်ခတ်သားချည်းဖြစ်လာခဲ့သော်အသင်သည်တို့အမတ် ခတ်ကို(၀၂)မည်သူမျှ မခိုင်းနိုင်မစေနိုင်၊ မပြုပြင်နိုင်သော အရာကိုပိုင်ပြီ၊ (၀၂) လက်ဆုပ် လက်ကိုင် ရပြီဟု မှတ်ရ ပေမည်။

သို့ရင်၊ ထိုမျှ မြင့်မြတ် လှသော၊ အဖိုးတန် လှသော အမြဲတေရကနာ၊ဘယ်သူမှ မခိုင်းနိုင်တဲ အရာကိုရအောင် လုပ်နည်းကော ရှိပါသလောဟုမေးဘွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား အသင်လူသား မလုပ်နိုင်လျှင်သာရှိစေ လုပ်နည်းကားရှိချေ၏ အဖြေကားအဘယ်နည်း?

(၁) အသင်လူသား၏ အမြင်သည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ် ရမည်။ ဖြောင့်မှန်ရမည်။ အမျိုးမျိုးသောဥပါဒါန်အစွဲအလမ်း တို့မှ ကင်းစင်၍ ကြည်လင်သော ကြေးမုံပြင်ကဲ့သို့ ရှိရမည်။

(၂) မြင့်မြတ်၍ အထက်တန်းကျသော လူ့အဘိုးကန် များနှင့်သာ ထိုက်တန်သော ရည်ရွယ်ချက် ဤစည်တွေး တောချက်နှင့် ပြည့်စုံရမည်။

(၃) ကြင်နာ သနားခြင်း၊ တော်တည့် ဖြောင့်မှန်ခြင်း၊ မထိမ်မဝှက် ပွင့်လင်းခြင်း၊ သူ့ကျိုးကိုယ်ကျိုး နှစ်မျိုးစလုံး မပျက်စီးစေခြင်း စသော အင်္ဂါများနှင့် ပြည့်စုံစွာ ဖြောင့်ဆို ရမည်။

(၄) ဧပြီမ်း ချမ်းသာမှု၊ သာယာ စည်ပင်မှု တိုးပွား များမြောက်လာစေရန် ရိုးသားစွာ(၀၂)သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ အသေးငယ်ဆုံးသော လောကဖြစ်ဓမ္မဖြစ်ပင်မဖြစ်နိုင်အောင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

(၅) အား လုံးသော သက်ရှိသတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်၌၎င်း၊ စိတ်၌၎င်း တစုံတရာနာကျင်မှု ပူဆွေးဝမ်းနည်းမှု ဒုက္ခများ မဖြစ်ပွား မပေါ်ပေါက်စေသော သက်မမွှေး ဝမ်းကြောင်းမှု ဖြင့်သာ စားသောက်နေထိုင်ရမည်။

(၆) ကျိုးမဲ့ပြစ်ရကိုသာ ဖြစ်စေဟတ်သော ပျင်းရိမှု ဖင့်န့်မှု အချိန်ဆွဲမှု တို့ ကို ပယ်ရှား၍ သူရော ကိုယ်ပါ အားလုံးသတ္တဝါတို့၌ ဘေးရန်ဥပါဒ်၊ တစုံတခုမျှ မကပ်နိုင် မငြိနိုင်သော အားထုတ်ခြင်း လုလ္လပိရိယရှိရမည်။

(၇) ပေါ့ပါးလျင်မြန်အသိမှန်သောစောင့်စည်းသိမ်းအုပ်၍ ထိန်းချုပ်ထားသော လှုပ်ရှားမယိုင် ကျောက်သံတိုင် ကဲ့သို့ ခံနိုင်တည်ငြိမ်သောစိတ်ရှိရမည်။

(၈) ကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ ကွယ်ဝှက် ဖိပ်မြုပ်၍ နေသော အမှန်တရားတို့ကို သဘာဝအကျအဟိုင်း တင်လင်း စွာ သိမြင်နိုင်ရန် နက်နက် နဲနဲ စွဲစွဲမြဲမြဲကြံစည် တွေးတော ရမည်။

(၉) သားနှုတ်သိမ်ဖျင်းသော အတ္တဟိတ သဘောနှင့် တကွ မနာလိုမှု ငြူစူမှု မကောင်းကြံမှု ဟူသမျှကို အသင် လူသား၏စိတ်မှ အကုန်ပယ်ထုတ်ပစ်ရမည်။

(၁၀) သင်္ခတဓမ္မအဖြစ်တရား(ဝါ)ပြုပြင်လို့ ရစကောင်း သောတရားတို့၏ သဘာဝအကျကိုသိမြင်အောင် အားထုတ် ၍ ခင်မင်တွယ်တာ ခြင်း မုန်းတီးရှုရှာခြင်း လုံးဝကင်းရမည်။

ဤသို့ဖော်ပြခဲ့ပြီးနည်း(၁၀)မျိုးအတိုင်းမဆိုင်းမတွမဆုတ် သော လုလ္လဖြင့် ကျင့်ကြံအားထုတ်ခဲ့သော် အသင်လူသား သည် အသင်္ခက ဆိုသော မဖြစ်တရား အမှန်ကို ကေန် ထင်ထင်၊ ချပ်နှာချင်းဆိုင် တွေ့မြင်ရစေ လိမ့်မည်။

ထိုအခါ အသင်သည် မည်သူမျှမပြုပြင်နိုင် မခိုင်းစေ
နိုင်သော အရာကို ကိုယ်ပိုင် ရလေတော့အံ့။ ၎င်းသည်
သင်၏စိတ်ကို လွှမ်းမိုး၍ တည်လာတော့အံ့။ ထိုသို့တည်
လာသောအခါ ဖေါက်လွှဲဖေါက်ပြန် မမှန်သော အရာတို့
သည် အမှန်ကို နေရာဖယ်၍ ပေးကြကုန်လတ်။ ထိုအမှန်
သည် အမှားတည်းဟူသော သင်၏ ရန်သူ ယူသမျှတို့ကို
ကျပင်ခုတ် ကျငုတ်ပါမကျန်ဟူသကဲ့သို့ အကုန်လုံး
သုတ်သင်ရှင်းလင်းပြီးနောက် သင်၏ စိတ်တည်း ဟူသော
ရာဇပဏ္ဍိတဦးထည်းအာဏာရှင်အဖြစ်ဖြင့် ထိုင်ပေလတ်။

ထို့ကြောင့်အထက်ပါနည်းတို့ဖြင့် မည်သူမျှ မခိုင်းနိုင်
သောအရာကို ကိုယ်တိုင်ရရှိအောင် အားလျှော်ရာ၏။ ၎င်း
အရာကား မြ၏။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းမှ ကင်း၏။ မွေးခြင်း
သေခြင်းမရှိ၊ ပကတိအဟိုင်းအမြဲတည်၏။ ထိုအမှန်ကို ရရှိ
သိမြင်သူသည် ကြိတ်သရေရှိစွာတကား။ အမှန် လွှမ်း
သော စိတ်ရှင်သည် မင်္ဂလာရှိစွာတကား။ အမှန်တရား
ကိုးဝပ်ခြင်းခံရသူသည် ဘုန်းကံကြီးမားစွာတကား၊ အမှန်
သည် အမတ။ အမတသည် အမှန်ဖြစ်၍ ၎င်းကိုရအောင်
အားလျှော် ကြိုးစားမှုထက် ပိုမိုမြင့်မြတ်သော၊ မင်္ဂလာရှိ
သော အနှစ်သာရနှင့် ပြည့်စုံသော လုပ်ငန်းသည် ဤကမ္ဘာ
လောက၌ မရှိတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် အိုလူသား၊ ကြိုးစား
လော့။ နည်း ၁၀ မျိုးပျံ့ဖြင့် အမတဓာတ်ကို အရကုတ်၍
အားလျှော်ယူပါလော့။

အခန်း ၁၂

မေး (၁၁) အမှန်ဆိုး ဘုရားနှင့် တရားဟု ဆိုနိုင်ရန်

လုံလောက်သော အချက်နှင့် သန့်ရှင်းသော ရွေးချယ်နည်း ကား အဘယ်နည်း။ ?

ဖြေ (၁၁) ကျွန်ုပ်တို့သည် အမှန်တရား စစ်ဆေးနည်း နှင့်ဟက္ခ ရအောင်လုပ်နည်းကိုပါ ပြည့်စုံစွာရေးသားခဲ့ပြီ။ ဤသို့အမှန်တရားကိုရအောင် စစ်ဆေးနိုင်ခဲ့သော် ယိုအမှန် တရားကို ဖုတ်ဖေပြုနိုင်သော ဘုရားမှန်ကို ရအောင် စစ်ဆေးရန်လည်း ခက်ခဲတော့မည်မဟုတ်ချေ။

ယခုခေတ်ကား အစွဲအလမ်း ဥပါဒါန် အလွန်အားကြီး သော သမယဖြစ်ခဲ့၏။ လူမျိုးတိုင်းမှာ အစွဲတမျိုး အကြိုက် တမျိုး။ အချစ်တမျိုး၊ အမုန်းတမျိုး၊ အကြောက်တမျိုး၊ မြော်လင့် ချက်တမျိုးစီခဲ့၏။

၎င်းတို့ကို မပယ်စွန့်နိုင်သမျှကာလပတ်လုံး အမှန်တရား နှင့် ဝေးကွာလျက်ပင် နေရချေမည်။ လူသား၏ စိတ်၌ ကြောက်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း၊ ချစ်ခြင်း၊ မြော်လင့်ခြင်းဟူ၍ မင်းမှ လျက်နေချေသည်။ ၎င်းတို့ကိုနှင်ထုတ်နိုင်သော်သာ လူသား သည် အမှန်နှင့်နီးကပ်ချေမည်။

လူသည် ဘာကိုကြောက်သနည်း ? သူ သည် သူ ကိုး ကွယ် ယုံကြည်သော ဘုရားကိုကြောက်၏။ ထိုဘုရား၏ တရားစကားများ၌ ပါရှိနေသော ငရဲဘုံတွေကို ကြောက်၏။ ဘုရားက ချောက်လှန့်သမျှတွေကို အကုန်ကြောက်နေရ၏။ သူသည်ဘာကိုမုန်းသနည်း ? သူ ယုံကြည် သက်ဝင်သော ဘာသာ ဘုရား တရား မှတပါးအခြားသော အရာတွေကို မုန်း၏။ သူသည်ဘာကိုချစ်ခင်သနည်း ? သူ ကိုးကွယ်သော ဘုရားနှင့် သူယုံကြည်လိုက်နာသောတရားကို ခိုမင် နှစ်သက် ၏။ အစွဲကြီးစွာဖြင့် ချစ်ခင်၏။ သူသည် ဘာကိုမြော်လင့်

သနည်း ? ယူယုံကြည်သော ဘာသာကျမ်းစာတို့၌ ပါရှိ၍ သူကိုယ်တိုင် ဆုအဖြစ်ဖြင့် ရရှိမည်ဆိုသော သုခချမ်းသာ တွေကို မြှော်လင့်နေချေသည်။

ဘုရားစစ် ဘုရားမှန်နှင့် ဟရားစစ် ဟရားမှန်ကို တကယ် လိုလားသော လူ့ဘဝတို့သည် ကြောက်ခြင်း၊ မှန်းခြင်း မြှော်လင့်ခြင်းဟူသော ဥပါဒါန်ချုပ် တောမှကင်းကင်းရှင်းရှင်း ကြီး လွန်ခြောက်၍ သာယာပြန့်ပြူး၍ အဆီးဟား အပိတ် အဝင် အလာအကွယ်မရှိသော လွင်ပြင်၌ ရပ်နေသူဖြစ် ခေည်။ ယင်းသို့ရပ်နေပြီးမှ ဤလောက၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဘူးသော ဘုရားတွဲခံ ဗုဒ္ဓါလံတူးတွေကို လူသားသည် မိမိ၏စိတ် တည်းဟူသော ဓမ္မာရုံသို့ အကုန်ပင့်ပိတ်ရမည်။ သို့ပင်ဖိတ် ပြီးသော် ၎င်းတို့၏ ဟရားများကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဟောပြော ဝါဟု ဟော အပ်နိုင်လျှောက်ထားရမည်။

သို့သော် ဤသို့ မလျှောက်မီ သူတို့ ဟောပြော တရား ဟူသမျှကို စစ်ဆေးမည်၊ စေဒက တက်မည်၊ ဝေဖန်မည်၊ လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်မည်၊ မျက်နှာကြီးဝယ် မလိုက်ပဲ မှတ်တိုက်ကြည့်မည်ဟု တပ်ကြံ၍ သဟ်ပေးစကားလျှောက် ထားရမည်။

ဤသို့စစ်ဆေး ဝေဖန်ခြင်း စသည်ကို မခံနိုင်သော ဘုရား ကို မူလကထက စရင်းပယ် နှုတ်ထား ရမည်။ သို့မှ သာလျှင် ဘုရားစစ်နှင့် ဟရားမှန်ကိုတွေ့နိုင်ချေမည်။

ထို့နောက် ၎င်းဘုရားများဟောပြောသော တရားအစု ကို မိမိ၏ ပိစာရဏ ပိဒ်သန ဟူသော မှတ်ကျောက်မှတ် ကပ်ကြည့် ရမည်။ ချိန်တိုးကြည့် ရမည်။ စောဒက ကက်၍ ပေဖန်ကြည့် ရမည်။ အကြောင်း အကျိုး ဆက်မိ၏ မဆက်

မိ၏ကို စစ်ဆေး ကြည့်ရမည် ထိုထိုဘုရား တို့၏ ဟရား များသည် ၎င်းတို့ဟောတိုင်း ကျိုးရပြစ်မဲ့ မှန်ပါ၏ လောဟု ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်ရမည်။

ဥပမာတြိကံတဒုအတွင်းရှိဒေဝါဒ်သုံးခုတို့၏ ပေါင်းရက်န်း သည် ဒေဝါဒ်မှန် ၂ခု နှင့်ညီမျှ၏ ဟုသင်္ချာ ဆရာ ဟယောကံ ပြောလာသော် ထိုသူ ပြောတိုင်း မယုံ ပါလေ နှင့်ဦး။ ကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ စမ်းသပ် ကြည့်လိုက်ပါ။ ပုဆွဲပြီး တိုင်းကာကြည့် လိုက်ပါ။ ယင်းသို့ ကြည့်ပြီးမှ မှန် သည်ဟု ယုံပါလေ။ ရေထဲမှ ဟိုက်ဒရိုဂျင်နှင့် အောက်ဆီဂျင်တို့ကို နှုတ်လိုက် သော် သုညကျန်သည်ဟု မာတုဗေဒ ဆရာ ဟယောကံကပြောလာငှားအံ့။ ရှေးနည်း အတူ ပြောဟိုင် မယုံပဲစမ်းသပ်ကြည့်ပြီးမှ ဟကယ်ဟုတ်သောအမှန်ဟု ယုံကြည်ရာသကဲ့သို့တည်း။

ဘုရား ဘွဲ့ ခံပုဂ္ဂိုလ်ထူးတိုင်း ဟောပြောခဲ့သော တရား သည် အသင်လူသား၏ ဒုက္ခငြိမ်းဖို့၊ ချမ်းသာဖို့၊ ခြေဖို့ပင် ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် ၎င်းတို့ဟောတိုင်း ဟုတ်မဟုတ် (ဝါ) ဖြစ် မဖြစ်ကိုစမ်းသပ်ကြည့်စရာ မကောင်းပေ ဘူလား ? ၎င်းတို့ ညွှန်ပြသော လမ်းကို မပျော့မကောက်ပဲ ရောက် လိုက်စရာ မကောင်းပေဘူးလား။ အိမ်ကောင်းလှချေ၏။ ကောင်းပေ၍ ရဲရဲရင့်ရင့် မဖင့်မနွဲ့ အားအံ့ခဲ၍ စမ်းသပ်ကြည့်ပါ။ လျှောက် ကြည့်ပါ။ ဤသို့စမ်းသပ်၍ လျှောက်ကြည့် သောအခါသူတို့ ဟောပြောတိုင်း သုခ ချမ်းသာ မှန်ကို မရခဲ့သော် (ဝါ) သူတို့ လက် ညှိုးတိုး ပြတ် နေရာသို့ မရောက် ခဲ့သော် သူတို့ ဟောခဲ့တဲ့ တရားတွေကို မမှန်ဘူးဟု ယတ်ပြတ်ဆုံး ဖြတ် နိုင်သည့် မဟုတ် လား ? ယင်းသို့ သူတို့၏ တရားများ

မှားကြောင်း ထင်ရှားခဲ့သော် သူတို့လဲဘုရားညာ ဘုရားဝါ
ဘဝ သို့အလိုအလျောက် ဆိုက်ရောက်ချေတော့မည်။ သူတို့
အတွက်ဆေးချက်မရှိတော့ပြီ။

ထို့ကြောင့် ဘုရားစစ် တရားမှန်ကို ရအောင် သန့်ရှင်း
စင်ကြယ်သောရှေးမျှယ်နည်းကား(၁)ကြောက်စိတ်မုန်းစိတ်
ချစ်စိတ် မြှင်လင့်စိတ်ကင်းပြီး စစ်ဆေး ဝေဖန်ခြင်း (၂)
စောဒကတက်၍ ဆွေးနွေးခြင်း (၃)လက်တွေ့စမ်းသပ်ခြင်း
တို့ပင်ဖြစ်သတည်း။

အခန်း ၁၃

မေး (၁၂) ဘာသာ- ဘုရား- တရား သုံးခုအနက်တခုခု
မှန်ကန်ကျန်ခဲ့ပါ မှန်မည်လော?

ဖြေ (၁၂) ဘုရား- တရား-ဘာသာ တို့၏ အဓိပ္ပါယ်
အကျယ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သိခဲ့ပြီ။ ၎င်းတို့တွင် ဘုရား
သည် ဘယ်အခါမှာ ပေါ်ပေါက် လာနိုင်သနည်း ? သင်္ခတ
အသင်္ခတ(ဝါ)ဖြစ်တရား မဖြစ်တရားအမှန်ကိုခွဲခြားဝေဖန်
၍ ကောက်သိမြင်သော အခါ ဘုရား ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး
တယောက်ပေါ်ပေါက်လာရချေသည်။ ဤစကားဖြင့်ဘုရား
ဘွဲ့ခံပုဂ္ဂိုလ် ထူးသည် ဤကမ္ဘာ လောက၌ အမြဲရှိမနေ
ကြောင်း တခါတရံမှပေါ်ပေါက်ကြောင်းထင်လျား၏။

ထို့ပြင် ဘာသာဆိုသော အရာလည်း ထိုဘုရားဘွဲ့ခံ
ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏ မုက္ခပတ်တော်မျှ ဖြစ်၍ ဘုရား၏ နောက်မှ
တပ်လျက် လိုက်သော အရာမျှသာ ဖြစ်ချေသည်။ သို့သော်
ဖြစ်တရား မဖြစ်တရားတို့ကား ဘုရားပွင့်သည်ဖြစ်စေ(ဝါ)
မပွင့်သည်ဖြစ်စေ၊ ဘာသာပေါ်သည်ဖြစ်စေ (ဝါ)မပေါ်သည်
ဖြစ်စေ ၎င်းတို့၏ သဘာဝ အတိုင်းသာဝရ အမြဲဟည်ရှိနေခဲ့

လေသည်။ လိုရင်းမှာ တိမ်မြုပ်လျက် နေသော အမှန်တရားကို သိမြင်သူကို ဘုရားဟု ခေါ်ဆိုရ သောကြောင့် တရားသာလျှင်ပဓာနဖြစ်ချေသည်။

ထို့ကြောင့် ဘုရား မှန်သော်သာ ကျန်ရှိသော ဘာသာနှင့်တရား မှန်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ဘာသာ မှန်သော်သာ ကျန်ဘုရားနှင့် တရားမှန်နိုင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။ တရားမမှန်သော်ထိုတရားကို ဟောသောဘုရားနှင့် ထိုတရား အကြီးဝင်သော ဘာသာတို့သည် အမှန်အဖြစ်သို့ ရောက် ရန်လမ်းပိတ်လျက်ရှိချေ၏။ ထို့ပြင် ဘုရားနှင့် ဘာသာကို စစ်ဆေးခြင်းဖြင့်တရားမှန်ကိုမရနိုင်ချေ။

စင်စစ်သော်ကား တရားကို စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် သာလျှင် ဘုရားနှင့်ဘာသာတို့ကို အမှန်နှင့်အမှား ခွဲခြား ဆုံးဖြတ်နိုင်ချေသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ဘုရားနှင့် ဘာသာတို့သည် တရားကို အမှီ ပြု၍သာ ဖြစ်ပေါ် လာခွင့် ရသောကြောင့်တည်း။

ဥပမာဖြင့်ရှင်းဦးစို့ ။ သစ္စာလေးပါး တရားသည် မှန်၏။ လောက၌ ဒုက္ခဟူသော ဆင်းရဲသည် မြေခတ်မလွှဲ ရှိခဲ့၏။ ထိုသည့်ဒုက္ခသည် တွယ်တာမှု ကပ်ငြိမှုကြောင့်သာ ဖြစ်ရသည်။ ထိုဒုက္ခအပေါင်းမှ ကင်းရှင်းပြီးတကယ် ငြိမ်းသော ချမ်းသာ တရားလည်း မုချရှိ၏။ ဘာကြောင့်? ဆင်းရဲနှင့် ချမ်းသာတို့သည် စုံ ဟွဲတရားများ ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ ဆင်းရဲတွေ အမြစ်ပြတ်၍ ချမ်းသာမတ် ကိန်းဂင် အောင်ကုန်နည်းလည်းရှိ၏။ ဤအမှန်တရားလေးခုတို့သည် ဝေါဟာမဘုရားက ဟောသောကြောင့် မှန်ကြသလော? မဟုတ်။ အကယ်သော်ကား၊ ဝေါဟာမဘုရားကဟောဟော မဟော

ဟော ၎င်းတို့သည် အမြဲမှန်နေခဲ့ကြကုန်၏။ နောင်ကိုလည်း အမြဲမှန်နေကြပေဦးမည်။

ဝေါဟာမဘုရား၏ ကိစ္စကား ထိုသို့ အမြဲ မှန်နေသော သစ္စာဟာရားကို မျက်ဝါးထင်ထင် ကိုယ်တိုင် သိမြင်အောင် အားထုတ်၍သိမြင်ပြီးနောက် ထိုအမှန်ကို ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့အား ဟောကြားခြင်းပင်ဖြစ်၏။

ထိုအမှန်ကို တွေ့မြင်ရခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့ဟောပြုသူ ဘုရားလည်းမှန်သည်၊ ၎င်း၏ဘာသာလည်းမှန်သည် ဟုမူချ ဆိုနိုင်လေသကဲ့သို့ အားလုံးသော ဘုရားနှင့် ဘာသာတို့၏ မှား-မှန်ကို ၎င်းတို့၏ဟာရားဖြင့်သာ ဆုံးဖြတ်နိုင်လေသည်။

အခန်း ၁၄

မေး (၁၃) ဘာသာ-ဘုရား-ဟာရား သုံးခုကို အားမ ထားပဲ (ဝါ) အသိအမှတ်မပြုဘဲ လိုရာကိစ္စ အား လုံး ပြီး ပါ မည်လော (ဝါ) မပြီးပဲနေမည်လော?

ဖြေ (၁၃) ဤပြဿနာနှင့် သက်ဆိုင်သော အဖြေကို (အပိုဒ် ၁၁) ဘာသာပုစ္ဆာနံပါတ် ၆-၇ တို့၌အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ဆို ပြောကြားခဲ့ပြီ။ ၎င်းတို့ကို ပြန်လည် ကြည့်ရှုပါဟု ညွှန်ပြရန်သာ ဖြစ်ရှိတော့၏။

သို့ရာတွင်အနည်းငယ်လင်းခဲ့ပါဦးအံ့အမှန်ဟာရားအမည် ရသော ဖြစ်မှန် မဖြစ်မှန်တို့ကား လူသား၏ ကောင်းမြတ် သောကိစ္စကိုင်း၌ ပါဝင်သည်ချည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုအမှန် ဟာရားဝေါဟာရ (ဝါ) ၎င်းတို့ အသိအမှတ် မပြုပဲ ပြုလုပ်သော လူသား၏ကိစ္စမှန်သမျှသည် မကောင်းသော (ဝါ) မှားသော ကိစ္စတွေသာ ဖြစ်ချိန်မည်။ ထိုအမှန်ဟာရားသည် သဗ္ဗဗျာဓိ ဖြစ်၍အားလုံး၌ နှံ့၍ တည်ရှိ နေခြင်းကြောင့် ပိုမိုသိရှိဖြစ်စေ

ကောင်းသော(ဝါ)ရှောင်ကွင်း၍လွက်စကောင်းသောအရာ
မဟုတ်ချေ။

လူသတ္တဝါသည် ကောင်းမြတ်သော ကိစ္စကို ပြုလုပ်
ဆောင်ရွက်ရာ၌ အမှန်ကားကို အားမကိုးပါ။ ချောချော
မောပော ကိစ္စကုန်ပြီးမြောက်ရန် မကက်နိုင်ချေ။ အမှန်
တရားသည် အလင်းရောင်ဖြစ်၏။ လူသားသည် အလင်းရောင်
ကိုအားမကိုးပါ။ ကိစ္စကောင်း ဟူသမျှကို ပြီးမြောက်အောင်
ဆောင်ရွက်နိုင်ပါမည်လော?

မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်း မရသော လူကောင်းသည်
အမှောင်ထဲ၌ ခရီးသွားခဲ့သော် ဖြစ်ကားဖြစ်ရာ၏။ သို့သော်
သူသည် ကခါတရံ ချောမွေ့ ညီညာသော လမ်းပေါ်သို့
လည်း လျှောက်သွားမိပေရာ၏။ တရံကခါသော် ဆူးငြောင့်
ခလုတ်ကန်တိုင်း အဆင်း အကက်အဖုအသစ် မပြေပြစ်သော
လမ်းဆိုး လမ်းကြမ်းပေါ်သို့ လည်း လျှောက်သွားမိရာ၏။
သို့ရာတွင် ကိုသူကမ်း ရောက်ရမည့် မခမ်းကား၊ အသူ
တရာ၊ နက်လှစွာသော ချောက်ကမ္ဘားစောက် အတွင်းသို့
ဂျန်းပြန် စောက်ကိုးကျ၍ မရှုမလှအလွန်စူးရှပြင်းထန်သော
ဝေဒနာကို ခံစားပြီး သေကျေပျက်စီးခြင်းသာ ဖြစ်ချိမ့်မည်။

လူသတ္တဝါသည် ဒုက္ခဆင်းရဲကို ရှုံ့မှန်း၍ သုခချမ်းသာ
ကိုနှလုံးတွေ့၏။ ချစ်ခင်၏။ လိုချင်၏။ အမှန်ကားသည်
ဒုက္ခကိုကားမြစ်၍ သုခစစ်ကိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်၏။ ထို့ကြောင့်
ဆင်းရဲကို ကြောက်သဖြင့်၊ ချမ်းသာနောက်သို့ အခြံမသွေ
မရ အရ လိုက်နေသော လူသတ္တဝါသည် သုခစစ် ချမ်းသာ
မှန်ကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်တဲ့ တရားအမှန်ကို မည်သည့်နည်း

နှင့် အသိအမှတ်မပြုပဲ အားမကိုးပဲ နေနိုင်မည်နည်း။ အမြဲ တမ်း အသိအမှတ်ပြု၍ အားကိုးနေရမည်သာတည်း။

လူသတ္တဝါသည် လမ်းကောင်း လမ်းမှန်ကို တွေ့ရှိနိုင် ရန် ခရီးညွှန်လမ်းပြကို အမြဲလိုလျက် နေချေသည်။ အမှန် တရားသည် လမ်းကောင်းလမ်းချောဖြစ်၏။ ဘုရားဘွဲ့ထူးခံ ပုဂ္ဂိုလ်သည် လမ်းညွှန်လမ်းပြဖြစ်၏။ တရားစစ်တရားမှန်ကို တွေ့မြင်သိရှိ၍ ညွှန် ပြ နိုင်သော ဘုရားစစ် ဘုရားမှန် ကိုယ် ကိုင် ဟောပြော တည်ထောင်သော ဘာသာစစ် ဘာသာ မှန်သည် လမ်းလျှောက်သူများ ချော်မကျနိုင်ရန် စိုက်ထူ သတ်မှတ်ထားသော အကာအရံဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အမှန် ဖြစ်သော ဘာသာ-ဘုရား-တရားတို့ကို အားမထားပဲ (၀၇) အသိအမှတ်မပြုပဲ၊ ကောင်းမြတ်သော (၀၇) လူသား ကိုယ် တိုင် လိုလားအပ်သော ကိစ္စထူး ကိစ္စမွန်ဟူသမျှ မပြီးနိုင်ဟု သေချာစွာ မှတ်ပူစေလေသေး။

အခန်း ၁၅

မေး (၁၄) ဘာသာ-ဘုရား-တရား သုံးခုကို အားကိုး ယုံကြည်နေရုံနှင့် လိုရာကိစ္စပြီးပါမည်လော? (၀၇) မပြီးပဲနေ မည်လော?

ဖြေ (၁၄) ဘာသာကို၎င်း၊ ဘုရားကို၎င်း၊ တရားကို၎င်း ယုံကြည်အားကိုးနေကာ မတ္တဖြင့်၊ လူသား၏ လိုရာကိစ္စ ပြီးစီးနိုင်ပါမည်လော? ဟူသော အမေး၏အဖြေကား၊ ၎င်း သုံးခုကို ယုံကြည်အားကိုးနေရုံနှင့် ဘာကိစ္စမှ မပြီးဟူလို။ အနည်းငယ် ရှင်းကြပါဦးစို့။ ကိစ္စဟူသော စကားသည် ပြောဆိုအပ်၊ လုပ်ကိုင်အပ်၊ ကြံစည်အပ်သော အမှုအခင်းကို

ဟော၏။ ထိုသုံးမျိုးလှိုဖြင့် ပြုလုပ်ရသော ကိစ္စဟူသည် လုလ္လဝိရိယ စိုက်ထုတ်၍ တကယ်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှသာ ပြီးစမြဲဖြစ်၏။ ကောင်းမြတ်သော ကိစ္စဖြစ်စေ (၀၁) ဆိုးယုတ်သောကိစ္စဖြစ်စေ၊ လုလ္လနှင့်ဇွဲဒွံစုံတွဲလျက် ခိုင်မြဲစိတ်ဓာတ် ကည်ကိန်းဝပ်၍ ဖျပ်လတ်ဥာဟ်မြင် အဆင်ခြင်လည်း စုံလင်မချို့ လူအဖို့ကား မြင့်မိုရ် ထိပ်ဖျား တက်ရငြားလည်း မဖြစ်စကား သူမကြားတည်း။ ဟူ သကဲ့သို့ ကြိုးစားအားထုတ်၍ ပြုလုပ် သော်သာ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်ရမြဲဖြစ်ချေသည်။

ပြောဆိုခြင်း၊ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကြံစည်ခြင်း အားလုံးကို အလုပ် လုပ်သည်ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။ ဤသုံးပါးဖြင့် မပြုမလုပ်ဝဲ ဤလောက၌ ဘာကိစ္စမှမပြီးနိုင်ချေ။

သို့သော် အချို့သော ဘာသာ ဝင်တို့ကမူ ပြောဆို လုပ်ကိုင် ကြံစည်ခြင်းသည် ကိစ္စတခု ပြီးမြောက်ခြင်း၏ ပဓါန အကြောင်းမဟုတ်။ ယုံကြည်အားကိုးမှုသည်သာလျှင် ပဓါန အကြောင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ ဧကန်အမှန်ဟုလည်း ယုံကြည်နေကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏အယူအဆ အားဖြင့် ကောင်း မကောင်းဟူသော ကိစ္စအားလုံးတို့သည် ယုံကြည်မှုတခုဖြင့်သာ ပြီးမြောက်ခြင်းသို့ ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။ ယုံကြည်မှုဖြင့် ပင်လယ် မြစ်ချောင်း တို့သည် ခန်းမြောက် ခဲ့ကုန်၏။ ယုံကြည်မှုဖြင့် ကျောက်ဆောင်မှ၎င်း၊ အရိုးမှ၎င်း၊ စင်းရေတို့သည် စီးထွက်ယိုကျခဲ့ကြကုန်၏။ ယုံကြည်မှုဖြင့် လူသေတို့သည် တွင်းမှ ထမြောက်ခဲ့ကြကုန်၏။ ယုံကြည်မှုဖြင့် ခေါင်းခုတ်သည် ရွှေအဖြစ်သို့ ပြောင်းခဲ့ဘူးလေသည်။ တို့တို့ပြောရလျှင် ယုံကြည်မှုဖြင့်ပင် ကောင်းကင် ဘုန်းသို့

ဖြောင့်တန်းစွာ သွားနိုင်ကြ ကုန်အုံ။ သံသာရာ ဝဋ်ဘဝမှ
လွတ်ကြကွက်မြောက်ကြကုန်အုံ။

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ၎င်းတို့၏ ယုံကြည်မှုကို အပြစ်
ဆိုရန် အခွင့်မရှိချေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကာဝန်ကား ၎င်းတို့ယုံ
ကြည်တိုင်း ဖြစ်နိုင်၏ မဖြစ်နိုင်၏ ဟူသော အချက်ကိုသာ
စစ်ဆေးရန်ဖြစ်သတည်း။

အကယ်တစေ ၎င်းတို့၏ အယူ အဆ အတိုင်း ခပ်သိမ်း
ကိစ္စ ဟူသမျှကို ယုံကြည်မှု ကခုတည်းဖြင့် ပြီးနိုင် ခဲ့သည်
မှန်ပေချေသော် ယခုလောကရှိ အလုပ်ဟူသမျှကို တခါတည်း
ပိတ်လိုက်ရုံသာရှိတော့၏။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကူးသန်း
ရောင်းဝယ်ခြင်း စသည်တို့ကို မပြုလုပ်ကြတော့ပဲ ယုံကြည်
မှုဖြင့်သာ ကိစ္စအားလုံးကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်
ရာ၏။ လခုခေတ်၌ အမြဲလိုလို ကိုက်ခိုက်နေကြသော စစ်ပွဲ
တွေကို အောင်နိုင်ရန် လက်နက်အမျိုးမျိုးကို ဘာကြောင့်
စုဆောင်းရှာဖွေ နေကြရသနည်း? ယုံကြည်မှုဖြင့် နိုင်အောင်
ကိုက်ခိုက်ကြပါကော့လား? သင်တို့သည် ယုံကြည် မှုဖြင့်
တောင်ကြီးကို ရွှေ့ပစ်နိုင်၏ဟု ဆိုသည်မဟုတ်လော? ယင်း
သို့ဆိုတိုင်းကော ဖြစ်နိုင်ပါ၏လော? မဖြစ်နိုင်သေး။ ယုံကြည်
မှုရှိခဲ့သော် ပြွေဆိုးများကို ကိုင်တွယ်သော်လည်း ၎င်းတို့
သည် ပေါက်ရန်မေ့နေတတ်ကုန်၏ဟု အဆိုရှိသည် မဟုတ်
လော? ဟုတ်သော် ပြွေပွေးအမည်ခံ အမြီးတို့ ပြွေမျိုးကို ယုံ
ကြည်မှုဖြင့် ကိုင်ပြင်ပါမည်လော? မဝံ့သေး။ ထိုပြင် ယုံ
ကြည်မှုမရှိခြင်းလျှင် အလွန်ပြင်းဟန်သော အဆိပ်ကိုသောံ
စေကာ ဘေးညစ် တစုံတရာမဖြစ်ပဲ အားတိုးဆေး ပမာ
အရသာတွေ၍ အားတိုးလာနိုင်သည်ဟု ဆိုကြသေး၏။

ဤအတိုင်းမှန်လျှင် ယုံကြည်သူများ အကုန်ထွက်ခဲ့ကြပါ။ ၎င်းတို့အဖို့ အဆိပ်ဆေးရည်တခွက်စီ ကျွန်ုပ်တို့ဖေဖော်စပ်ပေး ပါရစေ။ စိတ်ချလက်ချ သောက်မျှ ဝံ့ပါ၏လော? မရဲဝံ့ကြ ကုန်။ ဘာကြောင့်? သူတို့သည် ယုံကြည်ခြင်းကြောင့် ဘာမ ဆိုဖြစ်နိုင်သည်ဟူသောစကားကို တကယ်မယုံသောကြောင့် (၈၂) သံသယ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဤသောစကားအစဉ်ဖြင့် ယုံကြည်မှုကြောင့် မည်သည့် ကိစ္စမျှ မပြီးမြောက်နိုင်ကြောင်း ထင်ရှားချေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဘာသာ ဘုရား တရားတို့ကို ယုံကြည်ကိုးစားနေရုံဖြင့် မည် သည့်လုပ်ငန်းမျှ မပြီးနိုင်။ မည်သည့်ကိစ္စမျှ အကုန် မမြောက် နိုင်ဟု တကယ်ချမှတ်ယူအပ်သတည်း။

အခန်း ၁၆

မေး (၁၅) အချို့ ကိစ္စ၌ ၎င်းတို့ကို အားမတားဘဲ လိုသလိုပြီးမြောက်ခဲ့၏။ ထိုသို့ပြီးမြောက်ရခြင်း၏ အကြောင်း ကား ဘာလဲ?

ဖြေ (၁၅) လုလ္လ စိုက်ထုတ် ကိုယ် အလုပ်ကိုမဆုတ် မပျင်းအားမာန်တင်း၍ မှုခင်းကိစ္စအဝဝ၌ ဆန္ဒမယုတ် ကိုယ် တိုင်လုပ်သော် အဟုတ်အောင်ပန်း ဆွတ်မြဲလမ်းတည်း။ ဟူ သည် နှင့် အညီ ဝိရိယ (၈၂) အားထုတ်မှု ရှိသောသူသည် ယင်းသို့ရှိတိုင်း မဆိုင်းမတွပြုလုပ်ခဲ့သော် ခပ်သိမ်းသောကိစ္စ ဟူသမျှကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက် နိုင်လေသည်။ ရဲရင့်သော အာဇာနည်စိတ်၊ မဖြစ်မနေ လုပ်ကိုင်နိုင်သောဇွဲ၊ ကြည်လင် သန့်ရှင်းသော ဥာဏ်အမြင်၊ မှန်ကန် ဖြောင့်စင်း သော ကွေးတောကြံစည်မှု၊ ယိမ်းယိုင်လုပ်ရှားခြင်းကင်းသော သမာဓိတို့ဖြင့် မပျင်းမရိ ဆန္ဒခံပွတ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်သူသည်

ခဲခက်၍ မဖြစ်မြောက်နိုင်သော ကိစ္စကို တွေ့ရမည် မဟုတ်
ချေ။

ဤသို့ သဘောရှိသူသည် ဘုရား တရား ဘာသာတို့ကို
အားတား ယုံကြည်သည်ဖြစ်စေ၊ အားမထား မယုံကြည်
သည်ဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ဘွယ်ကိစ္စတို့ကို ပြီးမြောက်
အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်လေသည်။ “ကြိုးစားက ဘုရားဖြစ်
နိုင်၏” နှင့် မဖြစ်နိုင် ဟူသော စကားလုံးသည် လူရူးတို့၏
အဘိဓာန်၌ သာရှိသည်” ဟူသော စကားပုံ များသည် ထို
ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို ရည်ရွယ်လေသည်။

ဘာသာ-ဘုရား-တရား သုံးမျိုးကို အားကိုး ယုံကြည်
နေရုံနှင့်ခပ်သိမ်းကိစ္စဟူသမျှမပြီးမြောက်နိုင်၊ (၀၁) အိပ်ပျော်
လျက်နေသော တောသားသနင်းခြင်္သေ့ မင်း၏ ခံတွင်းထဲသို့
သားငယ် ကိရစ္ဆာန်များ အလိုအလျောက် လာရောက် ဝင်
ဘူးသော ထူးမရှိနိုင်သော အချက်များကို ပုစ္ဆာ နံပါတ်
၁၄ ၏အဖြေ၌ ပြည့်စုံစွာ ရှင်းလင်းခဲ့ပြီး။ အချို့ ကိစ္စသာမက
အားလုံးသော ကိစ္စတို့၏ ပြီးမြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို
အထူးတလည် ရှာဖွေနေရန် မလိုချေ။ စင် စစ် မှာ ပြုလုပ်
ဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ပြီး မြောက် ခြင်း ၏ မုချအကြောင်းရင်း
ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာ-ဘုရား-တရား သုံးမျိုးကို အားမ
ထားပဲ အချို့ ကိစ္စများ ပြီးသွားရခြင်းရ၏ မူရင်း အကြောင်း
ကား အခြားမဟုတ်၊ ထိုကိစ္စကို မဖြစ်နေ (၀၁) မပြီးမနေ
ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူထိုက်ပေ
သတည်း။

အခန်း ၁၇

အမေး (၁၆) လိုရာကိုရအောင်လုပ်နည်းရှိပါသလော ?

ဖြေ (၁၆) လူသား၏ အလိုဆန္ဒကား များပြားလှချေ၏ ဤကမ္ဘာ လောကကြီးအတွင်း၌ လူဦးရေ များသလောက် အလိုဆန္ဒကွဲလည်း များပေရာ၏။ ထိုမျှပင်ကမည်မသင်။ ထိုထက်ပင် အများကြီး ပိုလွန်နေပေရာ၏။ အဘယ်ကြောင့် နည်း ? လူကကိုယ်မှာပင်လိုအပ်ဆန္ဒအမြောက်အမြားရှိသော ကြောင့်ဟူပေ။

“နာနန္တန္တာ မဟာရာဇ ဧကဿရေ ဝဿာမသေ” မင်းကြီး၊ လိုအပ်ဆန္ဒ အမျိုးမျိုးရှိသူတို့သည် တအိမ်ထဲ၌ နေကြကုန်၏ဟုလာသည့်အတိုင်း တမိမည်းမှပေါက်ဖွား၍တအိမ်တည်း၌စုရုံးနေကြသော သားချင်းကစုတို့သည်ပင် အလိုဆန္ဒ အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေကြကုန်၏။ ယင်းသို့ ငါ လိုအပ်ဆန္ဒများ ပြားလှစေကာ ၎င်းတို့သည် မဖြည့်စွမ်းနိုင်သော အလိုတွေ ချည်းဝဲဟု တထစ်ချမဆိုနိုင်သော အရာများဖြစ်ကြကုန်၏။

လူသား၏ များပြားလှသော လိုအပ်ဆန္ဒ ဟူသမျှကို ရအောင် လုပ်နည်းကား အဆင်သင့်ပင်ရှိချေ၏။ သို့ရာတွင် လူသားက မလုပ်နိုင်ခြင်းသာ ရှိတတ်ချေသည့်။ လုပ်နည်းမရှိမူကား မဖြစ်နိုင်ချေ။ အာကြောင့် ? လူသားသည် မဖြစ်နိုင်သောအရာကို စိတ်ကမှန်းပြီးစွဲလမ်းကာ မလိုချင်တတ်သော ကြောင့်ဖြစ်သတည်း။

သင်တို့သည် အာကိုအလိုရှိကြ သနည်း ? ဘုရား ဟူသော ခွဲထူးသည် အမြင့်ဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏ ထိုအလောကဆုံး ဖြစ်သော ခွဲထူးကိုပန်ဆင်လိုကြပါသလော ? အကယ် စင်စစ်

ဘုရားအဖြစ်ကို လိုလားခဲ့သော် ရအောင် လုပ်နည်းကား အဆင်သင့်ပင်ရှိချေ၏။

ဤဘုရား အဖြစ်ဟူသော ရာထူးသည် ဤကမ္ဘာ လောက၌ အမြင့်မြတ်ဆုံး ရာထူးဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုရာထူးကို ရအောင်လုပ်နည်းမရှိခဲ့သော် ဘာမျှအရသာထူး ရှိတော့မည်ပဟုတ်ချေ။ အမှန်ကရားကို တွေ့အောင် ရှာဖွေနည်းကို အယက်၌ ရေးသား ဖော်ပြခဲ့လေပြီ။ ထိုအမှန် ဖြစ်သော အဖြစ်တရားနှင့် မဖြစ်တရားတို့ကို တွေ့အောင် ရှာဖွေ၍ သတ္တလောက တခုလုံး၏ အကျိုးစီးပွား ဖြစ်ထွန်းရေး၊ တိုးတက်ရေး၊ စည်ပင်သာယာရေး၊ ကြည်ရှင်ချမ်းသာရေးအတွက် ဇီးဖြူရှစ်ရှား လက်ဝယ်ထားသို့ ထင်ရှားစွာ ဟောကြား ညွှန်ပြနိုင်သော လူသတ္တဝါ ဘယောက်သည် ထိုဘုရားတည်းဟူသော ဘွဲ့ထူးကို ဆုတ်ခူးပန်ဆင်နိုင်လေတော့၏။

အသင်တို့သည် သေရခြင်း ဘေးကို အကြောက်ဆုံး မဟုတ်ကုန်လော့? ထိုသင်တို့ အလွန်ကြောက် ရှုံးသော သေရခြင်းဘေးမှကော၊ လွတ်လို ကြသည် မဟုတ်လော့? အကယ်၍ သင်တို့ လွတ်လိုလျှင် ထိုကြောက် မက်ဖွယ်ကောင်းသည့် သေဘေးမှ လွတ်မြောက်အောင် လုပ်ဖို့ နည်းလမ်းလည်း အဆင်သင့်ပင် ရှိချေ၏။

ထိုစကားဆိုသင့်စွာ။ အသင်တို့ အမှန်သည် အမတဓာတ် (ဝါ) အမြိုက်ဓာတ်အစစ်ဖြစ်၏။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းမှကင်း၏။ ဖေါက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်းမရှိ၊ ပကတိ အမြဲတည်း၏။ ပြုပြင်မှု ဟူသမျှတို့မှဆိတ်၏။ ဘဝဓာတ်တည်းဟူသော စက်ရပ်တစ်ခု ပြင်ပ၌တည်ရှိ၏။ အိုအချင်းလူသား၊ အသင်၌ ထိုအသင်္ခတ အမှန်တရားကို ကိန်းဝပ်စေ့ငြိမ်းစေလော့။ လွှမ်းမိုး၍တည်စေ

လောက၊ အသင်၌ ပျက်စီး တတ်သော (ဝါ) မမြဲသော (ဝါ) သေတတ်သော ဓာတ်ကြွင်းဓာတ်ကျန် ဟူသမျှကို တစမကျန် အကုန် ပပျောက် စေ၍ အမှန်ချည်း သက်သက် တည်ရှိ စေလော့။

ထိုအခါ အသင် လူသားသည် အမှန်တုန် အမှန်ခဲကြီး ဖြစ်လာလေတံ့။ အမဟာ ဓာတ်တုန် ဓာတ်ခဲကြီး ဖြစ်လာ လေတံ့။ ထိုအခါ အသင်လူသားသည် သေမင်း၏ နယ်မှ လွတ်မြောက် လေတော့၏။ သေမင်းကို နှိုင်းလေတော့၏။

ဥပမာ သံသည် သတ္တုတွင်းထဲမှ ထွက်လာသောအခါ အမှိုက်အမှိုက် ကြွလျက် တကဲ့စီရှိခဲ့၏။ အခြားသောဓါတ်သတ္တု များနှင့် ရောနှောလျက်တည်ရှိခဲ့၏။ အညစ်အကြေး ချေးညှော် အထုပ်ထုပ်တို့ဖြင့်ပူးစပ်လျက်ရှိခဲ့၏။ ထိုအခြေအနေ၌ တည်ရှိ သော သံသတ္တုသည် အသုံးမကျသေး၊ အသုံး မဝင်သေးချေ။ ၎င်းသံကို လုံတွင်ထည့်သွင်းပြီး မီးပြင်းတိုက်၍ အရည်ကျို ချက်လိုက်သောအခါအချို့ သောဓာတ်တို့သည် အမိုးအငွေ့ ဖြစ်၍ထွက် သွားကြလေကုန်၏။ အချို့သော ဓာတ်တို့ကား ချေးညှော်(ဝါ) ချော်အဖြစ်သို့ပြောင်းလွဲသွားကြလေကုန်၏။

ထိုနောက် အလုံး အခဲ ဖြစ်သော သံဓာတ်သား တခု ဖြစ်ပေါ် လာလေသည်။ ၎င်းသည်လည်း အညစ် အကြေး ရှိသေး၍ (ဝါ) ချေးညှော်အကုန် မစင်သေး၍မျှား စွာအသုံး မဝင်သေးချေ။ ၎င်းသံကိုအဖန်ဖန် ဖိုကျင်ထိုး၍ အထုပ်ထုပ် စီးဖြင့် အရည် ကျိုလေလေ ၎င်းသည် ပို၍ ပို၍ စင်ကြယ် တောက်ပြောင်အရောင်လက်လာလေလေဖြစ်၏။ နောက် ဆုံး ၌ ၎င်းသံသည် သံတွယ် သံလိုက် လွတ်သော (ဝါ) သံဝန်း သေသောအခြေသို့ ဆိုက်ရောက်သွား လေသည်။ ထိုအခါ

၎င်းတို့ သံဟူ၍ပင် ခေါ်ဆို သမုတ်ရစေကာ သံလိုက်မှာ
ငြိတင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက် ကနိမြန်းလာခြင်းစသော
သံဇာတိကို လုံးဝစွန့်လွှတ်လိုက်လေပြီ။

ထို့ကြောင့် ၎င်းသံသည် သံ၏ ပျက်စီးခြင်း မျိုးဖြင့်
မပျက်တော့ပြီ။ မသေ ဟော့ပြီ။ သံ၏ မရဏကို လွှမ်းမိုး
အောင်နို့ ပြုဖြစ်၍ သံအမတ ဓာတ်ဖြစ်လေပြီ။

ထို့အတူ အသင် လူသားမှ မမှန်သော ဖေါက်လွဲ
ဖေါက်ပြန် ဖြစ်ဟတ်သော သေကျေ ပျက်စီး တတ်သော
အညစ်အကြေးဟူသမျှကို တဖြည်းဖြည်း တစံတစ လုံးဝ
ကုန်စင်အောင်မှတ်ထုတ်နိုင်ခဲ့လျှင် အမှန်ဇာတ်(ဝါ) အမတ
ဇာတ်သ ဤအသင်လူသား၌ ဟည်လာလိမ့်မည်။

ထိုအခါ သင်တို့များစွာလိုလားသော အမတ ဓာတ်ကို
ရပြီဖြစ်၍ သင်တို့များစွာလိုလား သော မသေမှုကို ရပြီဟု
မှတ်ပါလေလော့။

သင်တို့သည် တိုင်းရှင်ပြည်ရှင် လက်နက် စကြာ သခင်
ရှင်ဘုရင်များကော မဖြစ်ချင်ကြ ဘုလား? ဖြစ်ချင် လှပါ၏။
ဖြစ်နိုင်ရန်လုပ်နည်းများရှိပါသလား? အိမ်းရှိချေ၏။ ရှင်ဘုရင်
ဖြစ်လိုသောသူအတွက် မခဲခက်သော လုပ်နည်း ရှိချေ၏။
ရှင်ဘုရင်ဖြစ်လိုသူသည် အလဟဿ အိပ်နေပြီး စိတ်ထဲက
ဖြစ်ချင်နေချိန်နှင့်ဟယ်သော အခါမှ ရှင်ဘုရင်မဖြစ်နိုင်။ စင်စစ်
မှာ ရှင်ဘုရင် ဖြစ်နိုင်သော နည်းလမ်း ရှိသမျှ အဝဝကို
မနားမနေ မဖြစ်မနေလိုက်နာ လုပ်ကိုင်မှသာလျှင် ရှင်ဘုရင်
ဖြစ်နိုင်ချေမည်။

ဥပမာ တိုင်းပြည်တခု၌ မင်းလုပ် နေသော ရှင်ဘုရင်
တပါးရှိသည့် စားကြပါဦးစို့။ ထိုရှင်ဘုရင်၏ နေရာသို့

ရောက်အောင်လုပ်နိုင်ခဲ့သော်အသင်လူသားလည်းရှင်ဘုရင်
တပါး ဖြစ်ရချိန်မည်။ လုပ်နည်းကား ထိုရှင်ဘုရင်ထက်
သာလွန်သောလူအား၊ ငွေအား၊ လက်နက်အား၊ ပိရိယအား၊
ဥာဏ်အားတို့ကိုရအောင် စုဆောင်းပါလော။ သို့စုဆောင်း
ပြီးသောအခါထိုဘုရင်ကိုစစ်ဆင်၍ တိုက်ခိုက်ပါ။ အသင်၏
အင်အားသည် ထိုဘုရင်၏ အင်အားထက် သာလွန်သော
ကြောင့် ၎င်းကိုမုချအောင်မြင်ရမည်။ အောင်နိုင်သောအခါ
ထိုရှင်ဘုရင်နှင့်တကွ ၎င်း၏ဘက်တော်သားတွေကို သင်၏
သစ္စာတော် ရေသောက် ပါစေ။မသေခံ လိုဟုငြင်းသွေဖီ ဆန်
သူများကိုထောင်သွင်းအကျဉ်း ချထားလိုက်ပါလေ။ ထိုနောက်
ထီးနန်းသိမ်းပိုက်၍ ဘိသိက်ခံယူပါလေ။ ထိုအခါသင်သည်
သင်ဖြစ်လိုသော ရှင်ဘုရင်အဖြစ်ကို ရရှိလေတော့၏။

သင် ထို့ သည် ဒါဗီယပ် များကော မပေါက် လိုကြ
ဘူးလား ? လူတိုင်း အလွန်ပေါက်ချင် မေ့ကြသည် မဟုတ်
လော ? သို့ရင် ပေါက်အောင် လုပ်နည်းများကော ရှိပါ
သလော ? အိမ်းရှိချေ၏။ သင်တို့မလုပ်နိုင်ရင်သာ ရှိရမည်။
ထပ်ပေါက်အောင် လုပ်နည်းကား အလွယ်သာပင် ရှိချေ၏။
အသို့ရင် ထပ်ပေါက်အောင် မည်ကဲ့သို့လုပ်ရမည်နည်း ? ထပ်
ပေါက်လိုသောသူ အတွက် ထပ်ထိုးခြင်း အလုပ် ထက်ပိုမို၍
ကောင်းသော အလုပ်မရှိချေ ။ ထပ်ထိုးခြင်းသည် ထပ်ပေါက်
အောင် ပြုလုပ်ရသောနည်း အပေါင်းတို့တွင် အကောင်းဆုံး
နည်းဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုနည်းကို တကယ်တမ်း လိုက်နာ၍
အဟုတ်တမ်းထပ်ထိုးခဲ့လျှင်တနေ့နေ့၌ မုချထပ်ပေါက်ရမည်။
ထို့ကြောင့် ထပ်ပေါက် လိုသော သူသည် မပေါက်မချင်း

ဤနည်းကို လိုက်နာ၍ မဆုတ်မနစ်လုပ်ခဲ့သော် ထိုပေါက်
ကိန်းနှင့်ကြိမ်းသေကြုံကြိုက်ရမည် သာတည်း။

စင်စစ်မှာ အမှန်တရားကို ၎င်း၏ သဘာဝ လက္ခဏာမှ
အခြားသဘောလက္ခဏာသို့ ပြောင်းလဲသွား အောင် ပြုလုပ်
လိုမှုမှတစ်ပါး အခြားသင်တို့လိုသမျှ အရာတွေကိုရအောင်
လုပ်နည်းများရှိကြကုန်သည်ဟု မှတ်အပ်သတည်း။

အခန်း ၁၈

မေး (၁၇) ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလို အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ရ
သလဲ? ဖြစ်နိုင်တို့ရာကော ရှိသေးသလား?။

ဖြေ(၁၇) ဤပြဿနာကား ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလိုလည်း
မဖြစ်နိုင် (၁၈) ဖြစ်နိုင်တို့ရာ လမ်းလည်းမရှိဟု အတိအကျ
စွဲယူယုံမှတ်၍ ကိုယ်၏ စွမ်းရည်သတ္တိကို အထင် အမြင်
သေးမှုကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသောပုစ္ဆာဟုရပ် ဖြစ်ချေသည်။

ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလိုမဖြစ်ရင် သူက ဖြစ်စေချင် သလိုသာ
အားလုံးဖြစ်နေရ၏ ဟူသော အယူဝါဒသည် ဤကမ္ဘာ
လောက၌ ထင်ရှားရှိခဲ့၏။ အများသော လူသတ္တဝါတို့သည်
လည်း ထိုအယူဝါဒကို နှစ် သက်ကြေးနပ်စွာ ယုံကြည်နေကြ
လေ့ရှိ၏။ ထို“သူ”ဆိုတဲ့လူကား မည်သူနည်း? ၎င်းကား
ဌာဝဿအမည်ရှိသောဘုရားပင်ဖြစ်သတည်း။

ဤကမ္ဘာလောက၌ ဖြစ်ပျက်နေသော အရာ ဟူသမျှ
သည် ထိုဌာဝဿဘုရား၏ အလိုအတိုင်းသာဖြစ်ပျက်နေကြ
ရသည်ဟု ယုံကြည်နေကြကုန်သည်။ ဥပမာ မွေးဖွားခြင်း။
ဖျားနာခြင်း၊ သေကြွေပျက်စီးခြင်းနှင့် တကွ၊ သဘာဝ
ဓမ္မ၌ဖြစ်ပေါ်သောခြေငလျင်လှုပ်ခြင်း၊ မီးတောင် ပေါက်ကွဲ
ခြင်း၊ မတင်လဲခြင်း၊ မိုသီးရွာခြင်း၊ မိုသီးကြိုး ထစ်ချိုးခြင်း၊

စသည်တို့ပင် ထိုဋ္ဌာဝယ ဘုရား၏ အလိုကြောင့် ဖြစ်ရကုန် သည်ဟူလို။

သို့ရာတွင် ထို“သူ”ဆိုတဲ့ ဋ္ဌာဝယ ဘုရားက ဖြစ်စေချင် သလို မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသား ဖော်ပြခဲ့ လေပြီ။

သင်္ခဟ-အသင်္ခတဟူသော (ဝါ) ဖြစ်ဟရား မဖြစ်တရား ဟူသော သဘာဝ မဇ္ဈသည် မည်သူ၏ အနှောင့်အယှက် ကိုမှ မခံဘဲ၊ (ဝါ) မည်သူ၏ အမိန့်ဩဇာကိုမှ မနာယူဘဲ၊ ၎င်း၏ယတောအတိုင်း (ဝါ) နိယာမအစားလျော်စွာ အစဉ် တစိုက် ဖြစ်ပျက်လျက်နေချေ၏။

အပူ အဟူသော ဥပု၏ အစီအစဉ်ကို၎င်း၊ သစ်ပင် သီးပင် ပွင့်ပင် ရှက်ပင်တို့၏ မျိုးစေ့ ပီဇာအတိုင်း သီးတတ် ပွင့်ဟတ်သော အစီအစဉ်ကို၎င်း၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုး ဆက်သွယ် နေ သော အစီအစဉ်ကို၎င်း၊ ဖြစ်ပျက်ဟူသော သဘာဝမဇ္ဈ၏ အစီအစဉ်ကို၎င်း၊ မည်သူမျှ ဟမျိုးဟမည် ပြောင်းလဲ သွားအောင် မလုပ် စွမ်းနိုင် ချေ ယိုသို့သော သဘာဝမဇ္ဈ အစီအစဉ်ကို ဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန် (ဝါ) ကပြောင်း ကပြန် ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်လိုသော အလိုမှဟပါ၊ အခြားသော လူသတ္တဝါ၏ အလိုဟူသမျှကား ကိုယ်ဖြစ် ချင်သလို ဟကယ်တမ်း ပြုလုပ်ပါက မချဖြစ်နိုင်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလို အတယ်ကြောင့် မဖြစ် သလဲဟူသော အမေး၏ အဖြေကား ဖြစ်ချင်ရုံသာ စိတ် အတွင်း ဌ ဖြစ် ချင် နေ ပြီး လျှင် ဖြစ် ရာ ဖြစ် ကြောင်း နည်းကောင်းကိုထွင်၍ ဟကယ် မလုပ် သောကြောင့် မဖြစ် သည်ဟူလို။

လူသတ္တဝါ၏စိတ်၌ ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလို မဖြစ်နိုင်ဟူသော ယုံကြည်မှုသည် အနှစ် တည်၍ အနယ် ကျနေသောကြောင့် အစွဲနာလှချေ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ကိုယ်ဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်နိုင် ဆိုရန် နည်းကောင်းလမ်းကောင်းများ ရှိပါသေးသလားဟူ၍ လူသားသည် တွေးဟောပူပန်လျက် နေချေသည်။

အိုအချင်းလူသားတွေ့တော့ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်လော့ လော့၊ ငြိမ်းလော့၊ သင့်စိတ်၌ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ နည်းလမ်းကိုသေချာစွာ တွေ့ရချေသည်။ အိုအချင်းလူသား၊ ၎င်းနည်းလမ်းကား အခြားမဟုတ်။ ဖြစ်ချင်သလို လုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

အသင်သည်ဖြစ်ချင်ရုံသာစိတ်အတွင်း၌ဖြစ်ချင်မနေပါနှင့် သင်ဖြစ် ချင်သော အရာကို မဆိုင်းမတွ ပြင်းထန်သော လုလွှပ်ရိယာ၊ ဟိကျဖြောင့်မှန်သော ဥာဏ်အမြင်၊ လျင်မြန် သောအဟုန်၊ မဟုန်မလှုပ်သော စိတ်ဓါတ်တို့ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပြုလုပ်ပါလေလော့။ ထိုအခါ သင်ဖြစ်ချင်သလို မူချဖြစ်စေ လိမ့်မည်။

အလုပ်လုပ်ခြင်းသည် အကြောင်းဖြစ်၏။ (Action) အတ္တ ရှင်းဖြစ်၏။ သင် ဖြစ် လို သော အရာ သည် အကျိုးဖြစ်၏။ (Reaction) ရှိ အတ္တ ရှင်း ဖြစ် ၏။ အ ကြောင်း သည် အကြောင်းအဖြစ်၌သာ ရပ်တန့်တည်နေ၍ အဆုံးသို့ရောက်မြဲ မဟုတ်ချေ။ အကြောင်းသည် အကျိုးကို မဖြစ်စေဘဲသေဆုံး သွားရန် ထူးစံမရှိ။ ဓမ္မတာမရှိဖြစ်ချေသည်။

အကြောင်းသည် အကျိုးကို မချွတ်ဖြစ်စေရမြဲ ဖြစ်၏။ ချိန်ဘီးတစ်ခုကို ကြိုးရှည်သမျှ တဘက်သို့ဆွဲ၍ လွှတ်လိုက်ပါ လေလော့၊ ထိုအခါ၎င်းသည် ထိုသို့ဆွဲထားပြီးသောဘက်၌

ရပ်တန့်တည်နေမည်လော၊ မတည်နိုင်ချေတကား။ ဆွဲလာ
ခဲ့သောဘက်သို့ အရှိန်ပြင်းစွာဖြင့် မုချ ပြန်သွားချေမည်။
တဘက်သို့ ချိန်သီးကို ဆွဲခြင်းသည် အကြောင်းဖြစ်၏။
ဆွဲခဲ့သောဘက်သို့ ချိန်သီးပြန်သွားခြင်းသည် အကျိုးဖြစ်၏။

ဤဥပမာဖြင့် အကြောင်းရှိက ထိုအကြောင်း နောက်မှ
အကျိုး ဖက်လျက် လိုက်ပါကြောင်း ထင်းရှား ချေသည်။
ထိုကြောင့်လူသတ္တဝါသည် မိမိဖြစ်လိုသော အရာကို ထိုဖြစ်
လိုသော ခဏမှစ၍ လုပ်ကိုင်ရမည်။ ယင်းသို့ လုပ်ခဲ့သော်
အလုပ်တည်းဟူသော အကြောင်း ဖြစ်ပေါ်လာ ချေမည်။
ထိုအကြောင်းကြောင့် အသင်လူသား ဖြစ်လိုသော အကျိုး
သည်လည်း မုချဖြစ်ထွန်းလာချေမည်။

ထိုကြောင့်အမှန်တရား တည်းဟူသော သဘာဝ ဓမ္မကို
(၀၁) ဓမ္မဋ္ဌိကတာ သုဘောကို ကပြောင်းကပြန် ဖြစ်စေလို
သော အာသာ သန္ဓမှတစ်ပါး အခြားလူသတ္တဝါဟူ၍ ဖြစ်စေ
ချင်သောအရာများကိုဖြစ်အောင်လုပ်ဆောင်နည်း ရှိသည်ဟု
မှတ်ရာ၏။ ၎င်းနည်းတားကိုယ်ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်အောင်လုပ်လိုသူ
သည်။

- (၁) အကြောင်းသည် အကျိုးကိုဖြစ်စေ ပြုဖြစ်၍ မိမိ၏
အလုပ်၏ တန်ဖိုးကို သိမြင်ယုံကြည်ခြင်း။
- (၂) ကြောင့်မှန် ဖြူစင်၍ အငြိအစွန်းမတင်သော အကျင့်
စာရိတ္တ ကိုယ်ကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။
- (၃) ကိုယ်တွေ့ လက်တွေ့ လုပ်ကိုင်ဘူး၍ ကိုယ်တွေ့
မျက်မြင် ဗဟုသုတနှင့် အကုန်လုံးပြည့်စုံခြင်း။

- (၄) အသက်ရောစည်းမိမိပါ အားလုံးသောအရာတို့ကို မိမိဖြစ်လိုသော ကိစ္စလုံးဝ ပြည့်စုံရေးအတွက်မင်း မကွက် စွန့်လွှတ်ရန် အသင့်ရှိခြင်း။
- (၅) နက်နဲစူးရှသော အမှန်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်သော ဥာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အင်္ဂါငါးဝနှင့် ပြည့်စုံဖူးလုံသူဖြစ်ရမည်။ ဤအင်္ဂါငါးဝနှင့် ပြည့်စုံ၍ မိမိဖြစ်လိုသော အရာကို မဖြစ်မနေ အရိုးကြေကြေ အရေ မုတ် စုတ် လုပ် ရက် ပင် သေ သည် ဖြစ် စေ မဆုတ်မနစ် လုပ်ကိုင်ခြင်းသည် ကိုယ်ဖြစ်ချင်ရာကို ဖြစ်အောင် လုပ်နည်းပင် ဖြစ်သတည်း။

အခန်း ၁၉

မေး (၁၈) ဘာသာ-ဘုရား-တရား သုံးခုက ကိုယ်ဖြစ် ချင်ရာကို လုပ်ပေးနိုင်ပါသလား?

ဖြေ (၁၈) ဘာသာ-ဘုရား-တရား သုံးခု တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ဖြစ်ချင်ရာကို လုပ်ပေးနိုင် ဟူသော အဖြေသည် ဤပြဿနာ၏ တို့တို့စိစစ်နှင့် အပိုမရှိသော အဖြေပင်ဖြစ်၏။

မိမိကိုယ်တိုင် စွဲစွဲမြဲမြဲတကယ် သူမတူတန်သော စွဲဖြင့် ကိုယ်တိုင် ကြိုးစား လုပ်ကိုင်မှသာလျှင် ကိုယ်ဖြစ်ချင်သော အရာများ ဖြစ်နိုင် ကြောင်းကို သိခဲ့ကြရပြီ ဖြစ်၍ အကျယ် တဝင့် ရေးသားဖြေဆိုရန် လိုမည်မထင်ချေ။

သို့သော် အနည်းငယ် လင်းပါးကြပါဦးစို့။ လူသတ္တဝါ သည် ၎င်း အလိုရှိသော အရာ ဝတ္ထု ဟူသမျှကို တန်ခိုး ကြီးသော နတ်ကဖြစ်စေ၊ ဌာဝယ အမည်ရှိသော ဘုရားက ဖြစ်စေ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း ကြောင့်သာ သူရရှိခံစားရသည် ဟု အမြဲတစေ ယုံကြည်လာခဲ့လေသည်။

ထိုမျှမက သူကိုယ်တိုင်နှင့် ကက ဤကမ္ဘာ လောက အတွင်း၌ရှိရှိသမျှသော သက်ရှိသတ္တဝါသက်မဲ့ အရာဝတ္ထု အားလုံးတို့သည် ထိုဌာဝယ၏ အာဏာကြောင့် ဖြစ်ပေါ် သာရသည်ဟု မှတ်ထင် ယုံကြည်နေခဲ့သည့် အပြင် သူနှင့် ကက သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံးတို့ ဖိုလှိုက်ဖိုလှိုက်နှင့်ရှုရှုမျှက် နေသော လေသည်ပင် ထိုဌာဝယ ကိုယ်တိုင်က အာဒန် မည်သော ပယမလူသား၏ နှာခေါင်းအတွင်းသို့ မှတ်သွင်း လိုက်သောအရာဖြစ်သည်ဟု စွဲမြဲယုံကြည်လာခဲ့၏။ အယုတ် ဆုံးအားဖြင့် ဆိုရသော် နေ့စဉ် နေ့တိုင်း စားသုံး နေကျ ဖြစ်သော အစားအသောက်နှင့် အဝတ်တန်ဆာ အမျိုးမျိုး ကိုပင် ထိုဌာဝယက အမြဲပေးလို့သာ ရရှိနေကြ သည်ဟု ယုံကြည်လာခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် နံက်မိုးလင်း သည်နှင့် တပြိုင်နက် ယနေ့ စားနောက်ဖို့ ပေါင်မို့ကို ပေးသနားတော် မူပါ ဟူသော ဆုတောင်းသံကို ဌာဝယ ဝါဒီတို့၏ အိမ်ကိုင်း၌ ကြားရ လေသည်။ ထို့ပြင်ဘေးရန်အန္တရာယ် တစုံတခုနှင့် တွေ့ကြုံ ရသောအခါ၌လည်း ဘုရားကယ်ပါဟု ကမ်းဘသံကို ကြား ရလေသည်။

ကိုမှကပါး အကြင် လူသား တယောက်သည် ပြင်းထန် သော လုလ္လဝိရိယဖြင့် တစုံ တခု သော အလုပ် ကိစ္စကို ပြီးမြောက်အောင် အောင်ရွက်၏။ ထိုအခါသူသည်ကိုယ်တိုင် လုပ်၍ ပြီးမြောက်သော ကိစ္စကုန်အတွက် ဌာဝယဘုရားကို ကျေးဇူးတင်စကား မြွက်ကြားရလေသည်။

သို့သော် ထိုသို့သော ယုံကြည်မှု များသည် ပိမံသန ဝိစာရဏဟု ဆိုအပ်သော အကျိုး အကြောင်း ဆင်ခြင်

တိုင်းထွာ တတ်သော ဥာဏ်အလင်းရောင် ထွန်းပြောင်
လာလေလေ တဖြည်းဖြည်း ခေါင်းပါး၍ သွားလေလေ
ဖြစ်ချေမည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း? ထိုယုံကြည်မှု များသည်
လူသတ္တဝါ၏ အစဉ်းစားဥာဏ်နှင့် ကဏ္ဍကောစ ဖြစ်၍
အဆင်မပြေသောကြောင့်တည်း။

နောက်တဆင့် တက်၍ စစ်ဆေး ကြည့်ကြ ဦးစို့။
လူသတ္တဝါသည် မိမိအလိုရှိသော အရာဟူသမျှကို ဌာဝယ
ဆိုသော ဘုရားက ချည်း အတွင်းခိုင်ခံ့ပြီး ပေးနေခဲ့သည်ဟု
ယုံကြည်နေခဲ့လေသည်။

သို့ယုံကြည်တိုင်း ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော? ဌာဝယ ဘုရားကို
ကိုးကွယ်ယုံကြည်သော လူအပေါင်းတို့၏ အလိုဆန္ဒဟူသမျှ
ကို ပြည့်ဝအောင် ဖန်တည်း၍ ပေးသည် ဟူသော အချက်
ကိုတော့ အသာဖယ်ထားလိုက်ပါဦး။ သူ့ကိုမယုံကြည်မကိုး
ကွယ်သော အများသော လူသတ္တဝါတို့၏ အလိုကို တော့
မည်သူကလာ၍ပေးသနည်း။

ဌာဝယဘုရားကတော့ လာ၍ပေးမည် မဟုတ်တန်ရာ။
ထိုဌာဝယ ဘုရားသည် စေတလုံးကို အသုံးပြု၍ ဤကမ္ဘာ
လောကနှင့် ၎င်းအတွင်း ရှိသမျှ တွေကို (၆) နေ့ထဲနှင့်
ပြီးအောင် ဖန်ဆင်းခဲ့သည်ဆို၏။

၎င်း၏ကမ္ဘာဖန်ဆင်းပုံ အခြင်းအရာ တို့တွင် လူထီးကို
ခွံရုပ်လုပ်ပြီး ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ လူမကို ထိုလူထီး၏ နံရိုးဖြင့်
ဖန်ဆင်း ခဲ့သည်ဟုဆို၏။ အခြား ရေ-မြေ နေ-လ-နက္ခတ်
တာရာတွေကို ဖြစ်စေဟူသော စေတလုံးဖြင့်ဖန်ဆင်းခဲ့သည်
ဆို၏။ ဤဖန်ဆင်းပုံတွေကို ဖယ်တား ပြီးလျှင် ကောင်းကင်

ဖန်ဆင်းပုံကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ရာ၏။ ကောင်းကင် ဆိုသည် ကား ဘာမျှမရှိသောကွက်လပ် (ဝါ) လကာပြင်ကို ဆို၏။

၎င်းသည် အစမရှိ အဆုံးမရှိ အနာဒိအနန္တဖြစ်၏။ ထိုသို့ သဘော ရှိသော ကောင်းကင်ကို ဌာဝယသည် မည်သို့ ဖန်ဆင်းခဲ့ သနည်း? အာကာသဟူသော ကောင်းကင်၏ သဘောကို ဌာဝယဘုရားနားလည်ပုံ မပေါ်ချေတကား။

ယခုခေတ်၌ ပေါက်ဖွား သော လူ အဘိုး တန် သည် ဌာဝယဘုရား၏ ဤဖန်ဆင်းပုံတွေကို လုံးဝ မယုံကြည်နိုင် တော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော ဌာဝယဘုရား ၏ မူလလုပ်ငန်း ပျက်ပြားသွားပြီ မဟုတ်ဘူးလော။

သို့ရင် လူသား လိုသမျှကို ပေးနိုင် သည် ဟု ဆိုသော ဌာဝယဘုရား၏ ခု ဘိယလုပ်ငန်းကော တည်ရှိနိုင်ပါဦးမည် လော။ ဌာဝယ ဝါဒီတို့သည် ၎င်းတို့ဘုရား၏ တန်ခိုး အာနုဘော်ကို အားကိုးအားထားပြုပြီးလျှင် ဘာကိုမျှမလုပ် မကိုင်မကြံမစည်ဘဲ အိပ်နေရကြပါမည်လော။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသတ္တဝါ တို့သည် အလုပ်ကြီး အကိုင်ကြီး တွေကို ဘာကြောင့် အပင်ပန်ခံပြီး လုပ်ကိုင်နေကြပါ သနည်း။ ပေါင် မှုံလေး တလုံး နှစ်လုံးနှင့် လူပေါင်း မြောက်မြားစွာ ကို ဝအောင်ကျွေးနိုင်သည့်ဆိုသော ဌာဝယဘုရားထံ တောင်း ရမ်းပြီး စားသောက်နေကြပါတော့လော။ ဥရောပတိုက်သို့ သွားလိုသူသည် အဘယ်ကြောင့် သင်္ဘောနှင့် လေယာဉ်ပျံ တွေကို စီးသွားနေရမည်နည်း။ ဥရောပတိုက်၏ ကမ်းခြေ သည် ဤမှဘက်သို့လာ၍ကပ်ပါစေသတည်းဟု ဆုတောင်း လိုက်လျှင် ဌာဝယဘုရားက ရွှေ ပေးမည်မဟုတ်ဘူးလော။ လူတို့သည် စက်ရုံ အမျိုးမျိုးကို တည်ထောင်၍ လူ အသုံး

အဆောင် အစားအသောက် ပစ္စည်းတွေကို ငွေကုန် လူပန်း၊ ခံ၍ပြုလုပ်နေမည့်အစားမိမိတို့အလိုရှိသောအရာကို ဌာဝယ ဘုရားကံ တောင်းယူကြပါတော့လော။ လူတို့သည် မထွန် မယက် မစိုက်မပျိုးဘဲ ကောက်ပဲသီးနှံ အမျိုးမျိုးကို ဌာဝယ ဘုရား၏ထံမှ ရဘူးကြပါ၏လော။ ကျွန်ုပ်တို့နေ့စဉ် စားသောက် နေသော ဆန်တွေကို ထောင်းပြီး၊ ဖွတ်ပြီး၊ ပြာခတ်ပြီးများ ဘယ်ဘုရားထံက ရခဲ့ဘူးပါသနည်း။ မီးနှင့် ထင်းနှင့် ရေနင့် အိုးနှင့်မချက်မပြုတ်ပဲ နူးပြီးနပ်ပြီး ထမင်းဟင်းများကို အလို အလျောက် ကောက်ရသလို ဌာဝယဘုရားက ပေးသဖြင့် စားသောက်ရဘူးသူများကော ရှိပါ သလော၊ သကြားကို လည်းမဝယ်၊ နို့ ကိုလည်း မဝယ်၊ ဂွက်ခြောက် ကိုလည်း မဝယ်၊ ရေနွေးအိုးကိုလည်းမတည်ဘဲ ဘုရားခန်းထဲမှာထိုင် ပြီး ဂွက်ရည်အချို သောက်ရပါစေဟု ဆုတောင်း နေရုံနှင့် ဂွက်ရည်အချို သောက်ရဘူးသူ ကယောက်ကို လက်ညှိုး ထိုး၍ ပြနိုင်ပါ၏လော။ ဤသည်တို့ကား မဖြစ် စလောက် မပြောပလောက်သော လူသတ္တဝါ၏ အလိုဆန္ဒကလေးများ သာဖြစ်ကြကုန်၏။ ဌာဝယဘုရားသည် ၎င်းအလိုဆန္ဒကလေး များကိုပင် ပြည့်ဝအောင် လုပ်ပေးနိုင်ပါသလော။ မပေးနိုင် ခဲ့ချေကကား။ ဤမျှသေးငယ်သော လူသား၏အလိုကိုမှ ပေး စွမ်းနိုင်သော သတ္တိမရှိခဲ့သော် ထိုထက်မြင့်မြတ်ကြီးကျယ် သော လူသား၏ အလိုဆန္ဒတွေကို ထိုဌာဝယသည် မည် သည့် နည်းနှင့်မျှ ပြည့်ဝအောင် လုပ် ပေး နိုင်တော့ မည် မဟုတ်ဟု မှတ်ကြကုန်ရာ၏။

ထို့ကြောင့် ဘာသာ-ဘုရား-တရားတို့သည် လူသား လိုချင်သောအရာ သို့မဟုတ် ဖြစ်ချင်တာတွေကို လုပ်မပေး

နိုင်ကြောင်း ထင်ရှားသည့်အပြင် ဥစ္စာရင်လို ဥစ္စာရင်ခဲ ဆိုသည့်နည်းအတိုင်း ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာ (ဝါ) ကိုယ်လုပ်ချင်တာကို အခြားလူကို အားမကိုးဘဲ ကိုယ်တိုင်လုပ်ယူမှ ရမည်ဟူသောအချက်သည် အဝုတ္တသိဒ္ဓိ နည်းအားဖြင့် လေ့နောက်လှိုင်းပါဖြစ်လေဟော့သတည်း။

အခဏ်း ၂၀

မေး (၁၉) အဘယ်ကြောင့် အကောင်းချည်းလဲ မဖြစ်၊ အဆိုးချည်းလဲ မဖြစ်ရသနည်း။ ?

ဖြေ (၁၉) သင်္ခတ အသင်္ခတ ဟူသော အမှန်တရားသည် မျက်နှာကြီး မျက်နှာငယ် လိုက်စားခြင်း မရှိသည့်အပြင် ကပ်ရပ်ပြီး တံခိုးလက်ဆောင် ထိုး၍လည်း ရသော သဘာဝ ဓမ္မမဟုတ်ချေ။ ၎င်းသည် မိမိ၏နိယာမအစဉ်အလာအတိုင်း တားမနိုင် ဆီးမရ ပြုမနိုင် ပြင်မရ ဖြစ်ပျက် နေသော သဘာဝ ဓမ္မ ဖြစ်ချေသည်။

ထိုအမှန်တရားသည် မှန်ကား မှန်ပါပေ၏။ သို့မှန်ခြင်းကြောင့် ကောင်းသည်ဟူ၍၎င်း၊ ဆိုးသည် ဟူ၍၎င်း၊ မဆိုနိုင်ချေ၊ အကြောင်းကား အမှန်သည် အမှန်မျှသာ ဖြစ်၍ အကောင်းအဆိုး မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။

အမှန်သည် သတ္တဝါ၏အလို (ဝါ) သတ္တဝါ၏ အကြိုက်ကို ဘယ်သောအခါမှ မလိုက်ချေ။ ယင်းသို့မလိုက်မှုကြောင့် အကောင်းအဆိုးဟူသော စကားများ ပေါက်ဖွား လာရလေသည်။

လူသည် သူ၏သဘောအကြိုက်နှင့် တိုက်ဆိုင်မိသော အရာကို အကောင်းဟူ၍၎င်း၊ မတိုက်ဆိုင်မိသော အရာကို အဆိုးဟူ၍၎င်း၊ ခေါ်ဆို သမုတ်သားလေသည်။

သတ္တဝါ တယောက် အတွက် ကောင်းသည် ဆိုသော အရာ ဝတ္ထုသည် အခြားတစ်ဦးမှာ ဆိုး၍နေတတ်ချေသည်။ ဥပမာ မြက်နုနုစိမ်းစိမ်းသည် နွားအတွက် အဘိုးအနု၍ ထိုက်တန်သော အစာအာဟာရဖြစ်စေကာ ကျားအတွက်မူ အသုံးမဝင် အဘိုး မတန်သော အစာဖြစ်ချေ၏။ ထို့အတူ သွေးသံရဲရဲနှင့် အသားဆိုင် အသားခဲသည် ကျားအတွက် သွားရည်ယိုဘွယ်ရာ အစာအာဟာရ ကောင်းဖြစ်စေကာမူ နွားအတွက်မှာ အချည်းနှီး အစာဖြစ်ချေသည်။ ညဉ့်အခါ၌ငွေ ဘော်စင်ကဲ့သို့ ဖြူဖွေးသော အရောင်ကို ပေးတတ်သော လရောင်သည် အများသော လူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ရှင်ပြုံး ကြည်နူး စေနိုင် သဖြင့် ၎င်းလူတို့ အတွက် အကောင်းဆုံး ဖြစ်၏။ သို့သော် သူခိုးဝါးပြစ်သော ညလူတို့အတွက်မူ လ ရောင်သည် အဆိုး ဖြစ်ရလေတော့၏။ စင်စစ်မှာ မြေဇာ ပတော်စသောစိမ်းလန်းသော မြက်တို့၌၎င်း၊ သွေးသံရဲရဲနှင့် အသားတုံး အသားခဲတို့၌၎င်း၊ အမှောင်ကိုခွင်း၍ တွန်းလင်း တောက်ပနေသော လရောင်၌၎င်း၊ အကောင်းအဆိုးမရှိချေ။ ထို့အတူ ရေသတ္တဝါသည် ကုန်းကို၎င်း၊ ကုန်းသတ္တဝါသည် ရေကို၎င်း၊ အကောင်းဟု မထင်နိုင်ချေ။ သို့ရာတွင် ကုန်းနှင့် ရေတို့သည် ၎င်းတို့၏သာသာအတိုင်း စုပေါင်း၊ ဖွဲ့ စည်း နေ သော အရာများဖြစ်၍ ၎င်းတို့မှာ အကောင်း အဆိုး မရှိကြ ကုန်။

ထို့ကြောင့် သတ္တဝါ၏ စိတ်ကြိုက် ကိုလိုက်၍ အကောင်း အဆိုးဖြစ်ပေါ်ရကြောင်းထင်ရှားချေသည်။

ပို၍ရှင်းလင်းကြပြီးစို့။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ခန္ဓာကိုယ် နှင့် တကွ အပြင်အပ၌ ဖြစ်သော ဗဟိဒ္ဓ ကမ္မာ လောက အတွင်း၌

ရှိသမျှသော အရာ ဝတ္ထုတို့သည် ရူပဗေဒ လောကဓါတ် ဆိုင်ရာ ရုပ်အစုတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထိုရုပ်တို့တွင်လည်း မြေ-ရေ-လေ-မီးဟူသော ဓါတ်ကြီး လေးပါးတို့သည် အမာထည် အခြေခံ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အသေး အငယ်ဆုံး ပရမာ နုမြူမှ အကြီးဆုံးသော ဟိမာ လယ တောင်အထိ ဖြစ်သော ရှိရှိသမျှ အရာဝတ္ထုတို့သည် ထိုဓါတ်ကြီးလေးပါးနှင့် မကင်းကြကုန်။ (၀၁) ထိုဓါတ်ကြီး တို့၏ အစုအဝေးတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

အဆင်းအနံ့ အရသာဩဇာဟူသော ဓါတ်တို့သည် ထို ဓါတ်ကြီးလေးပါးတို့ကို အမှီပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်သည် ဆိုလိုရင်းကား ဓါတ်ကြီး လေးပါးတို့တွင် ဓါတ် တပါးပါး၏ တိုးမှု၊ ဆုတ်မှု (၀၁) တပါးနှင့်တပါး အချိုးအစား ကိုက်ညီ မှုကြောင့် အဆင်းအနံ့ စသည်ဖြစ်ပေါ်လာရလေသည်။

ထိုမှတစ်ပါး အခြားသော ရုပ်ဓါတ် ရုပ်ကလာပ် အစုတို့ သည်လည်း ထိုဓါတ်ကြီးလေးခု၌သာ အခြေတည် ကြရ လေကုန်၏။ ထိုဓါတ်ကြီး လေးခုတို့တွင် မြေ ဓါတ်သည် မာသော လက္ခဏာကို ဆောင်၏။ ထို အမာ ဓါတ် ကို အကောင်းဟူ၍၎င်း၊ အဆိုးဟူ၍၎င်း၊ မဆိုနိုင်ချေ။ ထို့ အတူ အခြားသော ဓါတ်ကြီးတို့သည်လည်း အသီးသီး မိမိတို့၏ လက္ခဏာကို ဆောင်နေကြကုန်၏။ ၎င်းတို့တွင် အကောင်း အဆိုးများ မရှိကြကုန်။ ဥပမာ ရွှံ့လုံးနှင့် ရွှေတုံးတို့သည် ဓါတ်လေးပါးတို့၏ အစုအဝေးမျှသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ရွှံ့လုံး၌ ပါဝင်သောဓါတ်တို့၏ အချိုးအစားရာ ရှိ စပ်ပုံနှင့် ရွှေတုံး၌ ပါသော ဓါတ်တို့၏ အချိုးအစား ညီမျှစွာ စပ်ပုံတို့သည် မတူကြကုန်။ ထိုမျှသာကွဲပြား၏။

သို့ရာတွင် လူသတ္တဝါသည် ထိုရွှေတုံးရှုံလုံးတို့၌ စုပေါင်း ဖွဲ့စည်းနေသော ဓာတ်သဘာဝတို့၏ မှန်ကန်သော သဘော ကို သေချာစွာမမြင်မှုကြောင့် ရှုံ့ဘဲ၊ ရွှေဘဲဟု နာမပညတ် ခဲ့၍ ရွှေခဲကို အကောင်း၊ ရှုံ့လုံးကို အဆိုးဟု သမုတ် ထားလေသည်။

ထို့ကြောင့် လူသတ္တဝါ၏ အမြင်မမှန်မှုနှင့် အမှတ် လွဲ မှားမှုသည် အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ပေါ်စေရန် အကြောင်း ရင်းဖြစ်လေသည်။ အမြင် လွဲမှားမှုကြောင့် ဓါတ်သဘာဝ အစု ဖြစ်သော အရာတခုကို လူသတ္တဝါသည် နှစ်သက်လာ၏။ လိုချင်၍လာ၏။ ထိုသို့ သူ့ စိတ်ကြိုက်နှင့် တိုက်ဆိုင်မိသော အရာကို အကောင်း၊ မတိုက်ဆိုင်မိတာကို အဆိုးဟု အမှတ် လွဲခဲ့လေသည်။

အမှန်မှာ သဘာဝဓမ္မ၌ အကောင်းအဆိုးမရှိ၊ ထိုသို့မရှိ သောအဖြစ်ကို အကြင်အခါ၌ လူသတ္တဝါသည်မြင်၏။ ထို အခါ သူ့ မှာ အကောင်းအဆိုး ပျောက်လေတော့၏။

လူသတ္တဝါသည် တယောက်က ကောင်းသော အရာ ဝတ္ထုတခုကို လူအားလုံးစု၍ ကောင်းတတ်သောအလေ့ မရှိ ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် အထည်ရောင်းသော ဆိုင်တခု၌ အရောင်အဆင်း အမျိုးမျိုး၊ အထူ အပါး အချော အကြမ်း အမျိုးမျိုးထားရလေသည်။ ထို့ အတူ ကုန် အမျိုးမျိုး၊ ရောင်း သောဆိုင်၊ ၁၂ မျိုးဟင်းချို၊ ဘုရားရှိခိုး၊ အမျိုးမျိုး၊ စားဘွယ် သောက်ဘွယ်အမျိုးမျိုး၊ နေရာ ထိုင်ခင်း အမျိုးမျိုး၊ အသုံး အဆောင်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးစသည်ဖြင့် တမျိုးထည်းနှင့် မပြီး နိုင်ဘဲ အမျိုးမျိုး ပေါ်ပေါက် လာရ လေသည်။ ထိုသို့

ပေတိပေါက် လာခြင်းကား လူသတ္တဝါ၏ အမြင် မမှန်မှု၊ အကြိုက်မညီမှုကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် အကောင်း အဆိုးတို့၏ လက်သယ်ကိုရှာခဲ့သော် လူသတ္တဝါ၏ အကြိုက်မညီမှုကိုသာတွေ့ရလေသည်။ ထိုအကြိုက်မညီမှုသည်လည်း သဘာဝဓမ္မကိုအမှန်အတိုင်း မမြင်မှု အမှတ်မှားမှုကြောင့် ဖြစ်ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် အကောင်းချည်း (ဝါ)အဆိုးချည်း မဖြစ်ဟု မှတ်ယူပါလေလော့။

အခန်း ၂၁

မေး (၂၀) အကောင်းနှင့် အဆိုးကို မည်သူ လုပ်ပေးသနည်း?

ဖြေ (၂၀) အကောင်း အဆိုး တို့၏ အကြောင်းကို ရေးသားဖော်ပြပြီးခဲ့ပြီ။ ထိုအကြောင်းပင် အကောင်းအဆိုး၏ လက်သယ်ဖြစ်သည်။ အချို့သော လူသတ္တဝါတို့သည် အကောင်းနှင့်အဆိုးကို လုပ်ပေးသူရှိ၏ဟု ယုံကြည်နေကြ၏။ ထိုလုပ်ပေးသူ လက်သယ်ကား အသူနည်း? ဌာဝယဘုရားကိုပင် ဓါးစာခံ ထားကြကုန် ပြန်၏။ ထိုသည့် ဌာဝယဘုရားသည် အင်မတန်တန်ခိုးရှင်း၊ အဆမတန်ဉာဏ်တော်ရှင် အဓိပတိ ကရုဏာတော်ရင်းကြီးဖြစ်၏။ သို့ရင် ဌာဝယသည် အဘယ်ကြောင့် အကောင်း တွေချည်း မဖန်ဆင်းခဲ့ သလဲ။ အဆိုးတွေကို ဘာလုပ်ဖို့ ဖန်ဆင်းထားခဲ့ရသနည်း။ ဤကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ ကြားသိတွေ့မြင် နေရသော အကောင်းအဆိုးဟူသော အရာတို့သည် ထိုဌာဝယဘုရား၏ လက်ရာများသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့သော် ထိုအချက် မှန်မမှန်ကို သေချာကျန စစ်ဆေးရန်လိုလေသည်။

ဌာဝယ ဝါဒီတို့၏ ကျမ်းစာ အလိုအားဖြင့် သူတို့၏ ဌာဝယဘုရားသည် “သဗ္ဗသော -- ပရိပုဏ္ဏ” ဖြစ်၍ လိုလေ သေးမရှိ၊ အဘက်ဘက်မှ ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် ထိုဌာဝယဘုရား၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်သတ္တဝါ သည်ပြည့်စုံသူဖြစ်၏။ တဖန် ဌာဝယဘုရား သည် အနာဒိအ နန္ဒဖြစ်၍အစလည်း မရှိ မဆုံးလည်းမရှိဖြစ်သည်။ သတ္တဝါ သည်ဌာဝယဘုရား၏ အစိတ်အပိုင်း တခုဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါသည် အနာဒိအနန္ဒဖြစ်၏။ တဖန်တူ ဌာဝယသည် အကောင်းချည်း သက်သက်ဖြစ်၏။ သတ္တဝါသည် ၎င်း၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါသည် အကောင်း ချည်းဖြစ်၏။

ဤသို့ “လော့ဂျစ်” နည်းအားဖြင့် စစ်ဆေးခဲ့သော်ဖြစ်နိုင် ပါမည်လော? မဖြစ်နိုင်။ ရွှေတုန်းကြီးမှ ခွဲလုတ်ထားသော အ စိတ်အပိုင်းသည် ရွှေအစစ်ပင်ဖြစ်ချေသည်။ ကျွန်းသားတုန်း မှဖြတ်ထားသော အစိတ်အပိုင်းသည် ကျွန်းသားအစစ်ပင် ဖြစ်ချေသည်။ ဤသို့လော့ဂျစ်နည်းအားဖြင့် စစ်ဆေး ခဲ့သော် ထိုသည့် ဌာဝယပင်တည်ရှိခွင့်မရနိုင်တော့ချေ။

ဓာတုစိန္တဆရာ (ဝါ) လောကဓာတ်ဆရာ တို့၏ အလို အားဖြင့် (Matter) မက်တားနှင့် (Force) ဖွဲ့စပ် တို့သည် မည်သူမျှမဖန်ဆင်းနိုင် (ဝါ) မည်သူမျှ မဖျက်ဆီးနိုင်သော သဘာဝဓမ္မများဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းနှစ်ခုသည် အနာဒိကာလ မှစ၍ အစဉ်အမြဲ ဒွန်တွဲလာခဲ့ကြလေသည်။ ထို့ပြင်အနန္တ ကာလတိုင်အောင်လည်းမကွာမကွဲ တွဲမြဲပင် တွဲနေကြလေ ဦးမည်။

ဤကမ္ဘာ လောကဓာတ်နှင့် တကွ ၎င်းအတွင်း ရှိသမျှ အရာ အား လုံးကို အ ကျဉ်း ချုံး လိုက် သော် (Matter) မက်တားနှင့် (Force) ဖွဲ့စည်း နှစ်ခုသာ ရလေသည်။ ထိုသို့ အနာဒိအစမရှိ၊ အနန္တ အဆုံးလည်းမရှိ သော သဘာဝဓမ္မကို ဌာဝယဘုရားကဘယ်ပုံ ဖန်ဆင်းခဲ့သနည်း။ ဤအချက်ထက် ပို၍ ယုတ္တိမရှိသော အရာသည် ဤကမ္ဘာ၌ တွေ့နိုင်တော့ မည်မဟုတ်ချေ။

ထိုသို့ဆိုခဲ့ပြီးသော ဓာတု စိန္တာဆရာ တို့၏ (Matter) မက်တားနှင့် (Force) ဖွဲ့စည်း ကားအခြားမဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဓာတ်သေ- ဓာတ်ရှင်တို့သာ ဖြစ်သတည်း။ ပဇာတိနှင့် အာပေါ ကို ဓာတ်သေ ဟူ၍ ၎င်း၊ တေဇော နှင့် ဝါယောကို ဓာတ်ရှင် ဟူ၍ ၎င်းခေါ်ဆိုရလေသည်။ ပဇာတိနှင့် အာပေါသည် လှုပ်ရှား ချုပ်ဆိုသောကြောင့် ဓာတ်သေ ဖြစ်၏။ တေဇောနှင့် ဝါယော မှာ လှုပ်ရှားမှု ရှိသောကြောင့် ၎င်းနှစ်ခုသည် ဓာတ်ရှင် ဖြစ်၏။

၎င်းတို့တွင် ပဇာတိဓာတ် (ဝါ) မာသောလက္ခဏာရှိသော ခြေခေါက်သည် အတူတကွ ဖြစ်ပေါ် ဖြစ်တက် ဖြစ်သော ရုပ်ဓာတ်တို့၏ ဗိုရာတည်ရာ ဖြစ်လေသည်။

နှစ်စွာ။ ဤစည်း မှသည် အမာသည့် ဓာတ်ခံရှိမှသာ ဤစည်းနိုင်၏။ ထို့ပြင် အပူ (ဝါ) မီးဓာတ်သည် ခြေခေါက် အမာ သည်းဟူသော လောင်စာရှိမှသာ လျှင်လျှင် မြှိုက်နှင်းနိုင်၏။ ထိုမီးဓာတ်ကြောင့် သာလျှင် လှုပ်ရှားမှု ပေါ်ပေါက် ရလေ သည်။ ထို့ကြောင့် ဓာတ်သေ မရှိဘဲ ဓာတ်ရှင်ချည်း သက်သက်တည် နိုင်ခွင့် မရှိချေ။ ထိုအတူ ဓာတ်သေချည်း သည်းခွဲ၍ တည်တန့် ခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင် ဓာတ်သေ- ဓာတ်ရှင်

နှစ်ခုတွဲမှသာလျှင်အကောင်အထည်ဖြစ်သော်လည်းကောင်း
လှုပ်ရှားမှုသော်၎င်းဖြစ်ပေါ်လာနိုင်လေသည်။

ထိုအခါမှာ လူသား၏ ယိမှု သိမှု စသည် ပေါ်ပေါက်
လာနိုင်လေသည်။ ထိုခတ်သေ ခတ်ရှင်တို့သည် အနာဒိ
အနန္တဖြစ်၍ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းလျော့ပါးခြင်း ကင်းလေသည်။
ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကို လက်မွန်မဆွစတင် ဖန်ဆင်းသူ (ဝါ)
၎င်းတို့၏ နောက်မှနေ၍ အမိန့်ပေးသူ စီစဉ်သူ ဒီဇိုင်းလုပ်သူ
မရှိနိုင်တော့ပြီ။

ထို့ကြောင့်လည်းကမ္ဘာကို ဖန်ဆင်းနိုင်သော ဌာဝဿ။
အကောင်းနှင့်အဆိုးကိုပြုလုပ်ပေးသောဌာဝဿ၊ ဆုတောင်း
ပတ္တနာပြုတိုင်း ပေးနိုင်သော ဌာဝဿ၊ သတ္တဝါ အပေါင်းကို
ကယ်တင်နိုင်သော ဌာဝဿလည်း ကွယ်ပျောက် သွားပြီ
မဟုတ်ဘူးလော။

.. ခတ်သေ-ခတ်ရှင်တို့သည်အစမရှိသောအနာဒိကာလမှ
တည်ရှိ လာခဲ့၍ ၎င်းတို့၏ဖြစ်သင့် ဖြစ်ခွင့်အား လျော်စွာ
(ဝါ)နိယာမ အစဉ်အား လျော်စွာ အဖြေ ဖြစ်လျက် နေခဲ့
ချေသည်။ စင်စစ်မှာ ဤကမ္ဘာလောက၌ ဘာဝိ သဘော
သံယောဂ သဘော(ဝါ) ကြက်ကဏ္ဍးဆန် အိုးတိုး သဘော
မျိုးမရှိဖြစ်ချေသည်။

ဖြစ်သမျှ အရာ ဟိုင်းသည် အလို အလျောက် မိုးကျ
သဘောဖြင့် ဖြစ်လာကြသည် မဟုတ်။ ဖြစ်ဘို့ အကြောင်း
ရှိခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ရလေသည်။ မဖြစ်မည့် အရာသည်
ယခုရော နောင်ပါဘယ်အခါမှမဖြစ်တော့ချေ။ ပစ္စုပ္ပန်သည်
အတိတ်၏သားဖြစ်၍ အနာဂတ်၏ မိခင်လည်း ဖြစ်ရဦးမည်။

ထို့ကြောင့် အနာဒိအနန္တဖြစ်သော ကမ္ဘာ၏ သံကြိုးကွင်း ဆက်၌ ပျောက်နေသော သံကွင်းဆက်မရှိနိုင်တော့ပြီ။

ထို့ကြောင့် အကောင်းနှင့် အဆိုးကို လုပ်ပေးသူ မရှိကြောင်းသိရှားပြီမဟုတ်လော။ စင်စစ်အားဖြင့်အကောင်းနှင့်အဆိုး ဟိုသည် လူသတ္တဝါ၏ အမြင်နှင့်အကြိုက် ကိုသာ အမှီပြု၍ နေချေသည်။ သဘာဝဓမ္မ၌ အကောင်း အဆိုးဟူ၍ မရှိချေ။

ထိုအကောင်းနှင့်အဆိုးဟူသော နာမဗညတ် များသည့် သတ္တဝါ၏ အကြိုက်နှင့်ကိုက်ညီခြင်း မကိုက်ညီခြင်း ကိုအမှီပြု၍ခေါ်ဆိုသမုတ်ထားသော အရာ မျှသာ ဖြစ်ချေသည်။ မုချအားဖြင့် ဆိုရသော် ဤကမ္ဘာ လောက၌ ဓာတ်သေ ဓာတ်ရှင်တို့မှ တပါးအခြားဘာမျှမရှိ၊ အကောင်းအဆိုးမရှိ။

သို့သော်သတ္တဝါ၏ ပျက်အမြင် မကြည်လင်မှုကြောင့် အကြိုက်မညီမှု ဖြစ်ပေါ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် အကောင်းအဆိုး အမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်လာရလေသည်။

ဥပမာ (ပရစ်ဇင်းမ်) ဟု ခေါ်သော သုံးသောင်းရှိ မှန်ချောင်း ကလေးကို မျက်စိ တွဲကပ်၍လှောင် ကြည့်လိုက်သောအခါအဖြူပကတိဖြစ်သောနေရောင်ကိုအမျိုးမျိုးမြင်ရသကဲ့သို့တည်း။

ထို့ကြောင့် သဘာဝဓမ္မ၌ အကောင်း အဆိုး မရှိပါဘဲလျက်အကောင်းဘဲ အဆိုးဘဲ ဟုခွဲခြား၍ဖန်ဆင်းသူကား အခြားမဟုတ် လူသတ္တဝါပင် ဖြစ်ချေသည်။ သူသည်ပင် သဘာဝဓမ္မတခုအား အကောင်း အဆိုးဟူသော အမည်ကို ပေးသူဖြစ်ခဲ့၏။ သူ့ သဘောနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ သူ့ အကြိုက် ဟူသမျှကို အကောင်းဟူ၍၎င်း၊ မကိုက်ဆိုင်တာကို အဆိုး

ဟူ၍၎င်း အမှတ်မှားသူသည်လည်း သူပင် ဖြစ်ချေသည်။
အကောင်း အဆိုးသည်တခြားက လာ၍ ပေးသော အရာ
မဟုတ်။ သို့ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ထားသောအရာဖြစ်သတည်း။

အခန်း ၂၂

မေး (၂၁) အဆိုး အဖြစ် နည်း၍ အကောင်း အဖြစ်
များအောင်မည်သို့လုပ်ရမည်နည်း။

ဖြေ (၂၁) အကောင်းနှင့် အဆိုး တို့သည် သတ္တဝါ၏
ဥာဏ်အဖြစ် မဖြောင့်မှန်မှ၊ ကြောင့်၎င်း၊ အမှတ်အသား
ဖောက်ပြန် လွဲမှား မှ၊ ကြောင့်၎င်း၊ စိတ်အကြိုက် မညီမျှမှ၊
ကြောင့် ၎င်းဖြစ်ပေါ်လာရကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သိခဲ့ရလေ
ပြီ။ လူသတ္တဝါ၏ဥာဏ်အဖြစ်သည်အတိုင်းမသိတိုးတက်လာ
ပြီဟုဆိုရစေကာ လွန်စွာကျဉ်းမြောင်းလှချေသေး၏။

လို့စကားဆိုသင့်စွာ။ လူသတ္တဝါသိမြဲ ပြီးသောအရာ
သည်လူမသိမြဲသေးသော အရာများနှင့် နှိုင်းစာခဲ့သော်
လွန်စွာ နည်းပါး လှချေသေး၏။ သူသည် အများအားဖြင့်
အသားစိုင် အသားတုံးမျှသာ ဖြစ်သော မံသစက္ခု ကိုသာ
လျှင် အသုံးပြုလျက်နေသေး၏။ ဥာဏ်မျက်လုံးကိုနေရာတိုင်း
အရာဝတ္ထုတိုင်း၌ အသုံးမပြုသေးချေ။

ထို့ကြောင့် လူသတ္တဝါ၏ဥာဏ် အဖြစ်သည် သန့်ရှင်း
ကြည်လင်ခြင်း၊ ဖြောင့်မှန်ခြင်းမရှိဘဲ၊ မှေးမှိန် ကွေ့ကောက်
လျက်ရှိချေ၏။ ထိုသို့အမြင်ကောက်လျက် ရှိနေခြင်းကြောင့်
သူမြင်သမျှသောအရာတို့သည် အချိုးအစားကျန၍ အဆင်
ပြေခြင်း မရှိကြကုန်။ သူသည် အရာ အားလုံးကို သဘာဝ
ကျကျ မသိမမြင်ချေ။ ရှိသမျှသော အရာအားလုံးတို့သည်
“ဘူတ တဏှာ တာ” (ဝါ) ၎င်းတို့၏နိယာမအစဉ်အတိုင်း

မတိမ်းမစောင်း ဖြစ်ပျက်နေသော အခြင်းအရာကို အမှန်
တိုင်း မမြင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဥာဏ်၏ အမြင်လွဲမှားရလေ၏။ ထို့ကြောင့်
အမှတ်အသားလွဲမှားလေ၏။ ထို့ကြောင့် အကောင်းအဆိုး
ပေါ်လာရ၏။ စင်စစ်မှာ အရာအားလုံးတို့၏ “ဘူကတလာ
တာ” သဘော (၀၂) အမှန်သဘော (၀၂) နိယာမ အစဉ်
အတိုင်း အလိုအလျောက် ဖြစ်ပျက်နေသော သဘောကို
သေချာစွာမသိမမြင်မချင်း အကောင်းအဆိုးခွဲခြားမှု မပျော်
နိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြဿနာအရ အဆိုးအဖြစ် နည်း၍
အကောင်း အဖြစ်များအောင် ပြုလုပ်နည်းကို ရှာဖွေရန်
လိုချေသည်။

သဘာဝဓမ္မ၌ အကောင်းအဆိုးမရှိကြောင်းကို သိခဲ့ပြီ ၊
သို့သော် ထိုအကောင်း အဆိုးသည် ဘယ်မှာတည်ရှိနေ
သနည်း? ဟု စိစစ်ရှာဖွေသော် လူသတ္တဝါ၏ စိတ်၌သာ
လျှင် တည်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရချေသည်။ လူသတ္တဝါ၏
စိတ်သည် ပကတိ သဘောအားဖြင့်ဖြူစင်၏။ ပြောင်ပြောင်
လက်လက် အရောင် ထွက်သကဲ့သို့ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ဓာတ်
သဘာဝတို့ ၏ ဖြစ်ပျက်အစဉ်ကို မမြင်ခြင်း၊ ရှုနိုင်ရွှေ့ကွေ့
သဖြင့် တပ်မက်ခြင်းစသော ညစ်နွမ်းမှု တရားများကြောင့်
ညစ်ထေးမဲတူ၍ လာရလေသည်။ ထိုသို့ အဖြူကွက်မတင်
အောင်မဲနက်သော စိတ်ဖြင့် ပြုလုပ်ပြောဆိုကြံစည်သမျှကို
အဆိုး (၀၂) မကောင်း (၀၂) အကုသိုလ်ဟု ခေါ်ဆိုကြ
လေသည်။

ထိုအကုသိုလ် အဆိုးများကို မဖြစ်ပေဘဲ စေရန် အမြင်မှန် မှုသည် အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့အမြင်မှန်၍ အမှတ်မမှားခဲ့သော် လူသတ္တဝါ၏ စိတ်သည် သန့်ရှင်း ကြည်လင်၍လာ၏။ အညစ်အကြေးကင်းစင်း၍လာ၏။ ထိုသို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ် သောစိတ်ဖြင့် ပြုလုပ်ကြံစည်ပြောဆိုသမျှ အရာများကိုအကောင်းဟူ၍ ၎င်း၊ ကုသိုလ်ဟူ၍ ၎င်း၊ ခေတုဆိုကြ လေသည်။

ထို့ကြောင့်စိတ်၏ တည်ငြိမ်မှု၊ ဥာဏ်အမြင်ဖြောင့်မှန်မှု။ အထင်အမှတ်မလွဲမှုကို အထူးအလေးဂရုပြုသင့်လေသည်။

ယင်းသို့စိတ်ရော ဥာဏ်အမြင်ရော အမှတ်အသားရော ဖြောင့်မှန်တည့်မတ်လာ၍သဘာဝဓမ္မ၏ ‘ဘူတတထာတာ’ သဘောကို သေချာ ထင်ထင်သိမြင်လာခဲ့သော် လူအပေါင်း တို့ကအဆိုးဟု ခေတုဆိုသမှတ်သားသော အရာများသည် လုံးဝမဖြစ်ပေဘဲတော့ဘဲ၊ အကောင်းတွေချည်းဖြစ်ပေလာ ပေလိမ့်မည်။

သို့သော် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး လူသား၏ စိတ်သည်ဤ အကောင်းအဆိုးနယ်ထဲမှ မလွန်မြောက်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး လူသတ္တဝါသည် လုံးဝ ချမ်းသာမှု၊ လွတ်လပ်မှု၊ မြေကြည်လင်မှုကို ရရှိလိမ့်မည် မဟုတ်သေးချေ။

လူသတ္တဝါသည်ရွှေ-ငွေ-ကျောက်-သံပတ္တမြားဆင်ခြင်း ကျွဲနွား လယ်ယာ ချောင်းမြောင်းအစားကောင်းအသောက် ကောင်းမိတ်ကောင်းဆွေကောင်း အခြွေအရံကောင်းတို့နှင့် ရာထူး ဂုဏ်ထူး စသည်တို့ကို လိုလား၏။ ၎င်းတို့ကို လိုကိုင်း ရခဲ့သော်စိတ်၏ချမ်းသာမှု ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုထင် ၏။

သို့သော်လူသတ္တဝါသည် ကောင်းသည် ထင်၍ သူအလို ရှိသမျှအကောင်းတွေကိုရပြီဟုစကားအဖြစ်ထားကြပါစို့။
 ထိုအခါသူ၏စိတ်သည်အမှန်ဖြစ်သော ချမ်းသာနှင့်ကို(ဝါ)
 ကြည်လင်မြေ့နှင့်ကို ရရှိပြီလော။ ကန်မုချမရရှိသေးချေ။
 အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား သူ၏စိတ်သည် အကောင်း
 အဆိုးနယ်ထဲမှ မလွန်မြောက်သေး၍ရပြီးသော အရာများကို
 အဆိုး၊မရသေးသော အရာများကို အကောင်းဟု အထင်
 အမှတ် မကင်းသေးသောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့်ထိုကဲ့
 သို့သော အထင်လွဲမှု အမြင်လွဲမှားမှုကို ပပျောက်အောင်
 အားထုတ်ရမည်။ထိုအခါ အကောင်းအဖြစ်များလာလိမ့်မည်
 လူသတ္တဝါသည် မျက်စိလည်သူနှင့် တူလှချေသည်။အကြင်
 မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး မျက်စိလည် မပျောက်သေး၊
 ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး နေထွက်ရာအရပ်ကို အရှေ့မှန်း
 သိရက်ကန့် အနောက်ဟူ၍ ထင်မြင်မှတ်ယူမှုကို မပျောက်
 နိုင်ချေ။

အရာ အားလုံးကို “ယတာဓမ္မ” ကျကျ ဘယ်ကော့မှ
 မမြင်နိုင်ချေ။

ထိုသို့ မမြင်နိုင်သမျှ ကာလပတ်လုံး အကောင်း အဆိုး
 တွေ ရောနှောနေချေသည်။ မျက်စိလယ် ပျောက်လျှင်ပျောက်
 ချင်း အမြင်တဲ၊အယူတဲ၊အမှတ်တဲ၍ အကောင်းတွေ အဖြစ်
 များလာမည်။

ထို့ကြောင့် အကောင်းအဖြစ်များရေး အတွက် လိုအပ်
 သော လုပ်ငန်းကား မျက်စိလယ် ပျောက်အောင် ကုသဖို့
 ပင်ဖြစ်သတည်း။

အခန်း ၂၃

မေး (၂၂) မည်သည့် အရာကို အမြဲ အားထုတ် ရမည်နည်း?

ဖြေ (၂၂) လူသတ္တဝါသည် အသိဉာဏ်တည်းဟူသော အလင်းရောင်မှ ကင်းခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်ကို မိမိအား ထားရာမဲ့ (ဝါ) ကိုးကွယ်ရာမဲ့ဟု သံသရာအစမှ ယခုသမယတိုင်အောင် ထင်မှတ်၍ လာခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဘာသာ အမျိုးမျိုးကို လိုက်နာ ယုံကြည်၍ နေကြသော လူသတ္တဝါ အများတို့သည် ထိုထိုဘာသာ ဆိုင်ရာ ဘုရားတို့ကို အားကိုးရာ၊ အားထားရာ၊ မှီခို ပုန်းအောင်းရာဟု ထင်မှတ် လာခဲ့ကြလေကုန်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ဗုဒ္ဓဘွဲ့ထူးကိုရသော ဂေါတမ ဘုရားကို၎င်း၊ ခရစ္စယံတို့သည် ခမည်းတော်ဌာဝယနှင့်သားတော် ယေရှုခရစ် ကို၎င်း၊ ပဿိဘာသာဝင် တို့သည် ခိုဒါ အရှင်နှင့် မဟာမဒ်သခင်ကို၎င်း၊ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တို့သည် မဟာဗြဟ္မာ ဗိဿနိုး“ရှီဝ” ဟူသော ဘုရားကြီး ဘိုးချနှင့် ရာမ-ကရသျှဏ စသော ဘုရားကလေးတို့ကို၎င်း၊ အားကိုး အားထားပြု၍ နေခဲ့ကြကုန်၏။

ထိုထို ဘုရားတို့သည် မိမိတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ အားထား ရာဖြစ်ကုန်သည်ဟု ယုံကြည် မှတ်ထင်မှုကြောင့် လူသတ္တဝါတို့သည် ၎င်းတို့ကိုအမြဲတ-သ၍ ဆုမွန်တောင်းနေခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။

လူသတ္တဝါတို့သည် ထိုထို ဘုရားတို့အတွက် အသက် ရော စည်းစိမ်ပါ ဘာကိုမျှ မငဲ့ကွက်ဘဲ စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြလေကုန်ပြီ။ သို့သော် ထိုဘုရားတို့သည် လူသတ္တဝါအများတို့၏

ကိုးကွယ်အားထားရာ (ဝါ) မှီခို ပုန်းအောင်းရာများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါ၏လော? မဖြစ်ခဲ့ကုန်သေး။ သို့သော် မဖြစ်ခဲ့စေကာ လူသတ္တဝါ၏ ဘုရားစွဲသည် ခိုင်မြဲလှချေသေး၏။ ထိုဘုရားတို့ကို အားကိုးအားထားမပြုဘဲ မနေနိုင်ခဲ့ချေတကား။

လူသတ္တဝါသည် ထိုဘုရားတို့ကို ယုံကြည် အားကိုးရာ၊ အားထားခြင်းပြုရမှ ကျေနပ် ရောင့်ရဲလေသည်။ လူသတ္တဝါ၏ အဆုံးခြင်ဥာဏ် အသိ အမြင်ဥာဏ်သည် ရှင်းလင်းစွာ မပွင့်ခဲ့သေး။ အကယ်၍ ပွင့်လင်းခဲ့သော် လူသတ္တဝါသည် မိမိ၏ အသင်အမြင် လွဲမှားမှုကို သေချာ ထင်ထင် သိ မြင်ချေမည်။

အမိဝမ်းတွင်းမှ စုံလုံးကဏ္ဍိလောသော မျက်မမြင်ဒုက္ခိတသည် သူတပါးတို့၏ ပြောသံ ဆိုသံကြားသဖြင့် ဆွတ်ဆွတ် ဖြူဖွေးသော အဝတ် တန်ဆာကို အလွန် တရာလှပသည်။ ကြက်သရေ မင်္ဂလာရှိ သည်ဟု သိရခြင်းကြောင့် ၎င်းကို အလွန်အမင်း ဝတ်ရုံဆင်မြန်းလို၏။ ထိုဖြူဖွေးသော အဝတ် တန်ဆာကို လိုလား၏။ ခုံမင်တပ်မက်၏။ ထို့ကြောင့် ဆွေမျိုးတစ်စုနှင့် မိတ်ဆွေအပေါင်းသံမှ ထိုအဝတ်ဖြူကို မရမက ပူဆာလေ၏။ ထိုအခါ တဦးသော မိတ်ဆွေသည် ခဲနက်ညစ်စုတ်သော အဝတ်ကိုချုပ်၍ ထိုမျက်မမြင်အား ပေးပြီးလျှင် အို မိတ်ဆွေ၊ ဤအဝတ်ကား သင်အလွန်တရာ ပူဆာတောင့်တနေသည့် ဖြူဖွေးလှပသော အဝတ်တန်ဆာ ပေးတည်း။ ဝတ်ရုံလော့၊ ဆင်းမြန်းလော့၊ ဝမ်းသာကြည်နူးလော့ဟု ဆို၍ပေးလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ မျက်မမြင်သည် အမြဲတောင့်တခဲ့သော သူ၏ လိုအင်ဆန္ဒ ပြည့်စုံစုံလင်ပြီဟု မှတ်ထင်လျက် အလွန်အကြူး

အထူးဝမ်းမြောက် ရွှင်လန်း၍ ပီတိပန်း ပွင့်နေပေရာ၏။ သို့ရာတွင် များမကြာမီ မျက်စိကု ဝိဇ္ဇာတယောက်၏ ဆေးပေးကုစားမှုကြောင့် ထိုမျက်စိမြင်သည် မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းရလာ ခဲ့ပေရာ၏။ ထိုအခါ သူသည် သူကိုယ်တိုင် ဖြူဖွေးသော အဝတ်တန်ဆာဘဲဟု စွဲမြဲ ယုံကြည်ပြီးလျှင် အလွန်သာ ယာ ခဲ့သော၊ အလွန်စွဲမက် ခဲ့သော၊ အလွန် လှသည်အလွန် ကြက်သရေရှိသည်ဟု ထင်မြင်ခဲ့သော ခဲနက်သော အဝတ်စုတ်ကို ချက်ခြင်း လက်ငင်း ချွတ်၍ လွှင့်ပစ်ပေရာ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် ချိုးမွမ်း၍ ကျေးဇူးတင် ခဲ့သော ထိုအဝတ်ပေးသူ ကိုလည်း ရန်သူစာရင်းသို့ သွင်းပြီးလျှင် ရိုက်နှက်ချင် သတ်ဖြတ်ချင် လောက်အောင် ဒေါသ ဖြစ်၍ နေပေရာ၏။

ထို့အတူ လူသတ္တဝါသည် ဥာဏ်မျက်စိပွင့်၍ အလင်းရောင် မရသေးသောကြောင့် သာလျှင် အမျိုးမျိုး အစားစားသော ကိုထိုဘုရားတို့ကို အားကိုးရာ၊ အားထားရာ အစစ်ဖြစ်ကြသည်ဟု တင်မှတ် ယုံကြည်နေခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အလင်းရောင်ကို ရသည်နှင့် တပြိုင်နက် အဖြူမဟုတ်မှန်း သိ၍ ချက်ခြင်းစွန့်လွှတ်ပြီးလျှင် တကယ်ဧကန် အားကိုးရာ၊ အားထားရာ အစစ်အမှန်ကို ရှာဖွေချိမ့်မည်။ အသို့ရင် အမြဲစိတ်ချလက်ချ တကယ် အားကိုးအားထား ပြုရမည့် အရာကား ဘာလဲ? လူသတ္တဝါသည် မိမိကိုယ်တိုင် အမြဲအားကိုးရမည့်။ (ဝါ) တကယ် အားထားရမည့် အရာကို အခြားမှာ သွား၍ ရှာဖွေနေရန်မလိုချေ။

အိုအချင်းလူသား။ သင်တကယ်အားထားရမည့် အရာကား အခြားမဟုတ်၊ အသင်ပင်ဖြစ်ချေ၏။ အသင်မှတစ်ပါး

အခြားဘုရားတို့ကို ယုံကြည် ကိုးစားနေခြင်း(ဝါ)အားထား
နေခြင်းဖြင့် သင်၏ လိုအင်ဆန္ဒ ပြည့်ဝမည် မဟုတ်ချေ
တကား။ သင့်ကိုယ်တိုင် မဆုတ်မနစ်သော လုလ္လဖြင့်
သင်အလိုရှိသမျှ အရာတို့သည် တလုံးတဝတည်း ပြည့်စုံ
ချေမည်။

သင့် ကိုယ်တိုင် သင် အားမလျှောက်လျှင် သင်သည် အဘယ်
အခါမှ ဒုက္ခတည်းဟူသော ညွှန်ပွက် အတွင်းမှ လွတ်
မြောက်ခွင့် ရလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ အမှန်တရားကိုသိသော
အခါမှ (ဝါ) အသစ်တခါတ သင်၏ သန္တာန်၌ ကိန်းဝပ်
သောအခါမှ သင် ဧရ ငြိမ်းချမည် မဟုတ်တုံလော။

ထိုအမှန်တရားကို ဘုရားတို့၏ အသံမှ တောင်း၍မရနိုင်
ချေ။ ၎င်းတို့မှာလည်း သင့်အား ပေးနိုင်သောအစွမ်း သတ္တိ
မရှိချေ။ အသင့်ကိုယ်တိုင် ကြိုးစားအားလျှက် လှူမှသာလျှင်
သင်သည် ထိုအမှန်တရားကို တွေ့ရှိ သိ မြင် ရ ချေ မည်
ထို အမှန်တရားကို ရ ရှိ ရေး အ တွက် အခြားသူတွေကို
အားကိုးအားထားပြုနေခဲ့လျှင် သင်၏ လိုရင်းဆန္ဒနှင့် အများ
ကြီးဝေးကွာနေပေလိမ့်မည် တကား။

အိုအချင်းလူသား သင့်ကိုယ်ကိုသင် အထင်မသေးပါလင့်
အမြင်မသေးပါလင့်၊ သင်သည် သာမည-အသင်(ဝါ)နှယ်
နဲ့ အသင်မဟုတ်ခဲ့တကား၊ သင်သည် သင့်အတွက် အာဏာ
ရှင်ဖြစ်၏။ အာဏာပိုင်ဖြစ်ခဲ့၏။ သင်သည် သင့်ကိုယ်တိုင်၏
ဗိသုကာ ဆရာလည်း ဖြစ်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ပါလျက် အိုအချင်း
လူသား၊ သင်သည် သင်၏အားကိုးစရာ အားထားစရာကို
တခြားမှာသွားပြီးလျှင် အဘယ်ကြောင့်ရှာဖွေနေဘိသနည်

သင့်လေ့ သင်ထိုးမှ ဝဲခိုးရောက်နိုင်သည်ကို သင်သိသည် မဟုတ်တုံလော။

အို အချင်း လူသား..... ထလော့၊ ကြလော့၊ ကြိုးစား အားထုတ်လော့၊ အမှန်ကိုရအောင် ရှာဖွေလော့၊ သူတပါး တို့ကို အားကိုးအားထားပြု၍ ပျင်းရိငြီးငွေ့ အိပ်၍နေခြင်း ဖြင့် အသင့်အတွက် ဘာအကျိုးတက်မည်နည်း။

အိုအချင်းလူသား၊ အိပ်ရာမှထလော့၊ ဥာဏ်မျက်စိကိုဖွင့် ၍ကြည့်လော့။ ဆင်ခြင်စဉ်းစားလော့။ သင့်ကို သူတပါးတို့ လှည့်စား၍ ထင်းခွဲပြီတကား။ အဘယ်ကြောင့် သင်သည် ယခုတိုင်အောင် သူတပါး၏ လှည့်စားခြင်းကို ခံနေရပါ သနည်း။ သူတပါးတို့၏လှည့်စားခြင်း ကြော့ကွင်းမှ အတင်း ရုန်းကန်၍ အမြန်ထွက်ပါတော့လော။ သင်သည် သင့်ကိုယ် တိုင်အာဏာရှင်ဖြစ်နေပါလျက် အဘယ်ကြောင့် သူတပါးတို့ ၏ ကျွန်အစေခံ လုပ်ခြင်းနေရသနည်း။ သင့်ကိုယ်ကို သင်အား မကိုးဘဲနှင့် ဘယ်အလုပ် ဘယ်ကိစ္စများ သေချာဂရု သင့်စိတ် တိုင်းကျ ပြီး စီး ခဲ့ ဘူး ပါသလဲ? သင့်ကိုယ်တိုင် ကြိုးကုပ်၍ သင့်ကိုယ်တိုင် လုပ်မှပြီးစီးခဲ့သော အရာတို့သည် သင့်လက် တွေ့ မဟုတ်လော။ သူတပါးတို့ကို ယုံကြည် ကိုးစားခဲ့မှု ကြောင့် သင်အကျိုးနည်းခဲ့တာတွေကို သင်တွေ့ရဖန်များခဲ့ ပြီမဟုတ်တုံလော။

လှည်းသမားတယောက်၏လှည်းသည် စေးကပ်လှသော ညွန်ပွက်၌နစ်ခဲ့သည်။ နွားနှစ်ကောင်တို့သည်လည်း အင်အား ကုန်ခန်း၍ လှည်းကို ထိုညွန်ပွက်အတွင်းမှ အတင်းဆွဲရုန်းပြီး လျှင် ကုန်းပေါ်သို့ မသင်နိုင်တော့ပြီ ထိုအခါ လှည်းသမား သည် လှည်းပေါ်၌ထိုင်၍လက်အုပ်ချီမိုးရှိခိုးပြီလျှင် သိကြား

မင်းကို တိုင်တည်၏။ ကယ်မတော်မူပါဟု တောင်းလှန်၏။
ထိုအခါ သိကြားလာပြီး ဘာကိုပြောခဲ့သလဲ? နွားနှစ်ကောင်
နှင့်ရုန်း၍မရသော် သင့်ကိုယ်တိုင် သင့်ပခုံးဖြင့် ကူညီသမ်းပြီး
ရုန်းလောဟု ပြောခဲ့သည့်မဟုတ်တုံလော။

ထို့ကြောင့် သင့်ကိုယ်တိုင်မရုန်းက ကုန်းသို့မရောက်နိုင်။
သင့်ကိုယ်တိုင် မလျှောက်က အလင်းသို့ မရောက်နိုင်။
သင့်ကိုယ်တိုင် ကြိုးစား၍ အားမထုတ်က ဘယ်အလုပ်မျှ
မပြီးနိုင်ကြောင်း ထင်လျှားသည် မဟုတ်လော။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အမြဲ အားထားရမည့် အရာကို
တခြားမှာ သွား၍ ရှာနေရန် မဟုတ်။ အဟုတ်သော်ကား
ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ် တိုင် သည် ကျွန်ုပ် တို့၏ အားထားရာ
ကိုးကွယ်ရာ မှီခိုရာ ပုန်းအောင်းရာ လည်းလျောင်းရာ ခေါင်း
ထားရာ ဖြစ်သတည်း။

အခန်း ၂၄

မေး (၂၃) မည်သည့် အရာသည် အထွဋ် အသိပ်
အကျဆုံးဖြစ်သနည်း?

ဖြေ (၂၃) အဓမ္မာတ် အစစ် ပါဝင်သော အသင်္ခတ
အမှန်သည် ဤလောကထက် လွန်မြတ်သော တရားဖြစ်၏။

၎င်းမှာ အပြိုင် မရှိ၊ အဆိုင် မရှိ၊ အဘုလည်း မရှိ၊
အဘုလည်းမရှိချေ ဤလောက၌ ရှိသမျှသော ဘုရားတို့သည်
မှန်ကား မှန်ကြကုန်၏ရှင်။ သို့သော် ပြုပြင်မှုနှင့်ကား မကင်း
ကုန်။ ထိုသို့မကင်းခြင်းကြောင့်လူသတ္တဝါ၌ လိုလားသော

ဘဝစံ ချမ်းသာမှန်ကို မဖြစ်စေနိုင်ကြကုန်။ သို့ရာတွင်
အသင်္ခတ အမှန်ကား ပြုပြင်မှု ပြောင်းလဲမှု အိုမင်း ရင့်ရော်မှု

ချို့ရှင်းပျက်ပြားမှုတို့မှ ကင်းစင်ကင်းလွတ် သဖြင့် ဤကမ္ဘာ
လောက၏အကောင်းဆုံးရတနာ အမြတ်ဆုံးဥစ္စာဖြစ်၏။

၎င်းသည် ကမ္ဘာ့ဒုက္ခသည် တို့၏ အမြိုက်ဆေး ဖြစ်၏။
အပြင်းအထန် မွတ်သိပ် နေသော ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား
အတွက် မြေကြည်လင်းသော ရေစင်ရေသန့်ဖြစ်၏။ အလွန်
အကြူး ဆာလောင် ငတ်မွတ်၍ နေသော ကမ္ဘာသားတို့
အတွက် မြိန်ရှက် ဘွယ်သော ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် ဖြစ်ခဲ့၏။
၎င်းသည် သုခစစ်သုခမှန်ဖြစ်၏။ မိခင်အစစ် ဖြစ်၏။ ၎င်းသည်
ကမ္ဘာကို ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ စေခဲ့၏။ တိုးတက် စည်ပင်စေ
ခဲ့၏။ သာယာဝပြောစေခဲ့၏။

၎င်းသည် ကမ္ဘာလောက၏ အုဉ်ဖြစ်ကြီး ဖြစ်၏။ အထွဋ်
ဒုပိကာလည်း ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် ကမ္ဘာ့အဆောက် အဦး၏
ထိပ်ဖြား၌ ရောင်ရှင် တဌားဌားနှင့် တည်နေသော ငှက်မြတ်
နားစိန်ဖူးလည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသည့် သင်္ခတအမှန်
ဓာတ်သည် အမြင့်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံး၊ အထွဋ်အထိပ်အကျဆုံး
အချက်ဖြစ်သတည်း။

အခန်း ၂၅

အမေး (၂၄) ၎င်းအချက်သို့ ရောက်အောင် မည်သို့
လုပ်ရမည်နည်း?

အဖြေ (၂၄) အသင်္ခတအမှန်ကို ရအောင်လုပ်နည်းကို
ပုစ္ဆာနံပါတ် ၁၀ ၏ အဖြေ၌ ၁၀ မျိုးသောနည်းတို့ဖြင့် တန်ဆာ
ဆင်၍ အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ဆိုရေးသားပြီးခဲ့လေပြီ။ ထို ၁၀ မျိုး
သော နည်းတို့ဖြင့် အားထုတ်၍ ရှာကြံခဲ့သော် ဤအထွဋ်
အထိပ်အကျဆုံး အချက်ကိုလည်း မုချ ရရှိနိုင် လေသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုပုစ္ဆာနံပါတ် ၁၀ ၏အဖြေကိုသာ ညွှန်ပြရန် ရှိတော့သည်။

သို့သော်ပိုမို ပြည့်စုံအောင် ရှင်းလင်းချက် ထည့်လိုက် ပါရစေဦး။ လူသတ္တဝါသည် မိမိ နေ့စဉ်တွေ့မြင်၍ အသုံးပြု နေသော သင်္ခတ တရား တို့၏ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု၊ ဖေါက်ပြန် ပြောင်းလဲမှုဟူသမျှကို သေချာစွာစစ်ဆေး ကြည့်ရှုရမည်။

သင်္ခတ တရားတို့၏ အတွင်းသဘောကို သိမြင်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ရမည်။

မှန်လှ၏။ သင်္ခတ အသင်္ခတဟူသော သဘာဝ တို့သည် အမှောင်အလင်းကဲ့သို့ တခုနှင့်တခုဆက်စပ်၍ တည်နေကြ ကုန်၏။ အမှောင်မရှိမှ သာလျှင်အလင်း ရှိနိုင်၏။ အလင်းမရှိ ခဲ့သော် အမှောင်းသာဖြစ်၏။ ဟူဘိသကဲ့သို့ သင်္ခတ တရား စုကိုသဘာဝအကျအတိုင်းဖြစ်၍ အကောင်းအဆိုးပျောက်မှ ထို့ကြောင့် စွဲလမ်းခုံမင်ခြင်း ကင်းမှုအသင်္ခတဓာတ် ဖြစ်ပေါ် နိုင်လေသည်။

ထို့ပြင် အမှောင်ကို လက် တွေ သိရှိမှု ကြောင့် အလင်းကို သေချာစွာ သဘောပေါက်နိုင် သကဲ့သို့ ထိုအတူ သင်္ခတ တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းမကင်းသော အတွင်းသဘော ကိုကိုယ်တွေ့သိရှိမှသာလျှင် အသင်္ခတ တရား၏ အရသာကို သေချာစွာသိမြင်နိုင်လိမ့်မည်။

အသင်္ခတအမှန်ကို (၀၂) အတွင်းအထိပ်အကျဆုံး အရာ ကို တကယ်လိုလားသူ သည် ရှေးဦးစွာ သင်္ခတ ဟူသော ဖြစ်တရားအမှန်ကို သိရန်ဖြစ်၏။ ထိုဖြစ်တရား သည်ကား အဆင်း - အသံ အနံ့ - အရသာ အထိ ဟူသောရုပ်တို့တရား ပင်ဖြစ်သည်။ စကြာဝဠာအနန္တဤကမ္ဘာ လောကဓါတ်ကြီး

အတွင်း၌ သက်ရှိသက်မဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်ရှိမရှိ၊ အလုံးစုံသော အရာတို့၌ အဆင်းအသံ အနံ့ စသောရုပ်တရားတို့သည်တ ဖွါးဖွါးတသက်သက် အစဉ်မပျက်ဆက်၍ ဆက်၍ ဖြစ်ပျက် ဖြစ်ပျက်နေကြကုန်၏။ ထိုရုပ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပျက် ဖြစ်ပျက် အစဉ်ကို ဥာဏ်ကြေးမုံပြင်၌ အမြဲတမ်းမြင်အောင်ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်၍ကောင်းစွာမြင်သောသူသည် အသင်္ခတ ဟူသော မဖြစ်တရားအမှန်ကိုအလိုအလျောက်သိမြင်လာရ၏။

ထို့ကြောင့် နံပါတ် ၁၀ အဖြေ၌ ရေးသားခဲ့သော နည်း ၁၁မျိုးတို့ကို အတိအကျ မလိုရအောင် လိုက်နာ ကျင့်သုံး ခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ယခုနောက်ဆုံး တည်လိုက်သော ပရမတ် အစစ် ဓါတ်အနှစ်ကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့်၎င်း၊ လက်တွေ့စမ်း သပ်၍တကယ်လုပ်ကိုင် ကျင့်ကြံခဲ့သော် လိုအတွင် အသိပ် အကျဆုံးအချက်ဟု ဆိုအပ်သော အသင်္ခတအမှန်သို့ မပျက် မကွက်ဆက်ဆက် မုချကေန္တရောက်ရှိနိုင်လေသတည်း။

X

X

X

X

တတိယပိုင်း ၃။ ဗုဒ္ဓဘာသာ

အခန်း ၁

အမေး (၁) ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ် ကားဘာလဲ?

ဖြေ (၁) ဗုဒ္ဓဘာသာဟူသော ပုဒ်သည် ဗုဒ္ဓနှင့် ဘာ သာဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို တွဲစပ်ထားသော ပုဒ်ဖြစ်လေသည်။ ထိုနှစ် ပုဒ် တို့တွင် ဗုဒ္ဓ ဟူသော ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား အမှန် တရား ကို သိသူ သို့မဟုတ် အလင်း ဥာဏ် ရသူဟု ဆိုလို သည်။ ဘာသာပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကား စကား (ဝါ) ဟောကြား သော တရားဟု ဆိုလိုသည်။ နှစ်ပုဒ် ပေါင်းစပ်လိုက်သော်

အမှန်တရားကို သိသူ၏စကားဟူသော အဓိပ္ပါယ် ရရှိလေသည်။

ထို့ကြောင့် အမှန် တရားကို သိမြင်သော (၀၇) အလင်း ဥာဏ် ကိုရသော ဂေါတမ ဗုဒ္ဓဟူ၍ ၎င်း။ သကျမုနိ ဟူ၍ ၎င်း။ ကမ္ဘာ့ ရာဇဝင်၌ ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၏ တရား စကားတို့ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဟု ခေါ်ဆိုရလေသည်။

၎င်းဗုဒ္ဓဘာသာသည် ဣန္ဒြိယ နှိုင်းငံအတွင်းများစွာသော နယ်ပယ်တို့၌ ရှေးအခါက ပြန့်နှံ့ တည်ရှိခဲ့ လေသည်။ ယခု အခါ၌လည်းသိဟိုဠ်ကျွန်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ ယိုးဒယား၊ ကမ္ဘာ့ဒိယ မွန်ဂိုလိယာ၊ မန်ချူးရိယာ၊ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ တိဘက်၊ နိပေါလ်၊ ဘူတန် စသော နိုင်ငံ တို့၌ ပါဠိဘာသာ အဖြစ် ဖြင့် ပြန့်နှံ့ လျက်တည်ရှိနေလေသည်။ ၎င်းတည်လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀) ကျော်က ဣန္ဒြိယနိုင်ငံ ပင်္ကမြို့ဝှမ်း ဒေသ၌စတင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသည်။ သိဒ္ဓတ္ထဂေါတမသည်အသက် (၃၅)နှစ် အရွယ်၌ ဗုဒ္ဓဘွဲ့ထူးကိုယူခဲ့ပြီးနောက် (၄၅) နှစ်တိုင်တိုင် ပဟောပြခဲ့သော တရားစကား အစုကို ဗုဒ္ဓဘာသာဟု ခေါ်ဆိုရလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ နှင့် တကွ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ပိဋကတ် စာရင်းနှင့်တကွ ပါဠိ ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ တရား များကို ဗုဒ္ဓဘာသာ အခဏ်း၌အပြည့်အစုံ ရေးသားဖော်ပြခဲ့လေပြီ။

အခဏ်း ၂

အမေး (၂) မည်သည့် အရာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အမှန် မြတ်ဆုံးဖြစ်သနည်း?

အဖြေ (၂) ဤပြဿနာ၌ အမှန် မြတ်ဆုံး ဟူသော စကားသည် အကောင်းဆုံး ထို့ကြောင့် အမှန်ဆုံးတရား

ဟူ၍ ရည်ညွှန်းလေသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား အမှန်တရားသည်သာလျှင် ဤကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ အမှန် မြတ်ဆုံး။ အကောင်းဆုံး၊ အရသာအရှိဆုံး ဖြစ်နိုင်သော ကြောင့်တည်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အမှန်မြတ်ဆုံး အကောင်းဆုံး အရာကား သစ္စာ-တရား(၀၁) အမှန်တရား တို့ဖြစ်သတည်း။ ၎င်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ သစ္စာ၄-ပါး(၀၁) အမှန်လေချက်ဟု ခေါ်ဆိုသမုတ်ထားလေသည်။ ၎င်းသစ္စာ လေးပါးကား ဗုဒ္ဓ ဂေါတမဘုရား၏ပထမဆုံး ဟောပြောချက်ဖြစ်သည်။ ၎င်း သစ္စာ လေးပါးကိုပါဠိဘာသာအားဖြင့် (၁) ဒုက္ခ(၂)သမု ဒယ(၃)နိရောဓ(၄)မဂ္ဂဟုခေါ်ဆိုသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏မြန်မာဘာသာအားဖြင့်ဆိုခဲ့သော်(၁) ဆင်းရဲ၊(၂)ဆင်းရဲ၏အကြောင်း(၃)ငြိမ်းခြင်း(၄)ငြိမ်းခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်လေသည်။ ထိုလေးပါးတို့တွင်နံပါတ်(၁)နှင့် (၃) တို့သည်အကျိုး၊နံပါတ်(၂)နှင့်(၄)တို့သည်အကြောင်း များဖြစ်ကုန်၏။

ဆင်းရဲနှင့် ချမ်းသာတို့သည် အချင်းခြင်း ဆက်စပ်လျက် ရှိကြကုန်၏။ ဒုက္ခ၏ (၀၁) ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းမှန်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သော အခါ ဒုက္ခ ပျောက်ရုံသာမက၊ သုခ အစစ်လည်း (၀၁) နိရောဓလည်း တပြိုင်နက် ပေါ်ပေါက် လာရလေသည်။

ဆင်းရဲ ဒုက္ခဟူသော အရာသည် မည်သူမျှ မငြင်းနိုင်။ တကယ်ရှိသော အဟုတ်ရှိသော အရာဖြစ်၏။ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်း ခြင်း (၀၁) ငြိမ်းခြင်းသုခဟု ဆိုအပ်သော နိရောဓလည်း မုချဖြစ်ပေါ်နိုင်သော အရာဖြစ်လေသည်။ အကြောင်းကား ဆင်းရဲ ဒုက္ခ တကယ် ရှိ ခြင်း သည် ပင် ထိုဆင်းရဲဒုက္ခ၏

ချုပ်ငြိမ်းခြင်း နိရောဓ ဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ယောက်ခံလျက်
နေသောကြောင့်တည်း။ ဥပမာကား၊ အမှောင်သည် အလင်း
ရှိခြင်းကို ခိုင်မာစေသကဲ့သို့တည်း။

ဂေါတမ ဗုဒ္ဓသည် မည်သူမျှ မငြင်းနိုင်သော ကမ္ဘာ၏
လက်တွေ့ကို မလွှတ်တမ်း ကိုင်၍ စခန်းသွား ခဲ့လေသည်။
ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ယူကလစ်၏ ဂဲဩ မေဂ္ဂရီ
ပညာ၌ ပေးထားချက်ကို မလွှတ်ရသကဲ့သို့ ကမ္ဘာ၏
လက်တွေ့ကို မလွှတ်ချေ။ ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ အတွက် ကမ္ဘာ၏
ပေးထားချက်ကား ဘာလဲ? ၎င်းကား၊ ဒုက္ခ (ဝါ) ဆင်းရဲ
ဖြစ်၏။ ဤကမ္ဘာလောက၌ ဆင်းရဲဒုက္ခသည် အမှန်ရှိ၏။ ဤကား
ပေးထားချက်ဖြစ်၏။

ဂေါတမ ဗုဒ္ဓသည် ဤပေးထားချက်ကို စ၍ ကိုင်ခဲ့၏။
ဤပေးထားချက်ကို မည်သူငြင်းဝံ့သနည်း။ ငြင်းဆံလော့။
အကြောက်အကန် ပြုလော့။ ဗယ်ဖျက်ရန် ကြိုးစားလော့။
ရပါ၏လော။ မရချေ။ ထိုသို့ ငြင်းဆံပယ်ဖျက်၍ မရခဲ့သော်
ထိုပေးထားချက်သည် ခိုင်မာပြီ တကယ်မှန်ပြီ မဟုတ်တု
လော။ အိမ်း....မှန်ပြီ။

သို့မှန်ခဲ့သော် ဤကမ္ဘာလောက၌ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရှိသည်
ဟူသော ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ ပထမ မူတည်ချက်ကို ကျော်ထက်
အကွာရာ တင်လိုက်ကြစို့။ ထိုသို့ တင်ပြီးနောက် ဤသို့
ဆင်ခြေတက်ရာ၏။ ထိုသည့်ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို မည်သူဖန်ဆင်း
လိုက်သနည်း။ မည်သူက ဤကမ္ဘာအတွင်းသို့ ထည့်သွင်း၍
ပေးလိုက်သနည်း။ သို့မဟုတ် ၎င်းသည် အလေ့ပေါက်
မိုဃ်းကျရွှေကိုယ်လော။ ၎င်းသည် အကြောင်းလော။ (ဝါ)
အကျိုးလော။ ၎င်းသည် အက္ခရင်းသော (ဝါ) ရီအက္ခရင်း

လော။ထိုဆင်းရဲသည်အာဏာပိုင်တယောက်ကဖန်ဆင်းပေး
လိုက်တာလဲ မဟုတ်။ အလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာသော
အလေ့ပေါက်လည်း မဟုတ်ချေ။

စင်စစ်မှာ ၎င်းသည် ရီအက္ကရှင်း(၀၇)အကျိုးတရားသာ
ဖြစ်ချေသည်။ဤသို့ဖြစ်လျှင်၎င်း၏အကြောင်း(၀၇) အက္ကရှင်း
ရှိရဦးမည် မဟုတ်လော။ အိမ်း...ရီချေ၏။ သို့ရှိခဲ့သော်
ထိုအကြောင်း (၀၇) အက္ကရှင်းသည် ဘာလဲ ဟု စိစစ်ခြင်း
အားဖြင့် ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် ၎င်းဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အကြောင်း
မှန်ကို တွေ့မြင်ခဲ့လေပြီ...၎င်းကား ဂေါတမဗုဒ္ဓ၏ ဘာသာ
စကားအားဖြင့် သမုဒယ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စကားအားဖြင့်
စွဲလမ်းခြင်း။ ကပ်ငြိခြင်း။ ကပ်မက်ခြင်းဖြစ်၏။

ထိုစွဲမက်ခြင်း တည်း ဟူသော သမုဒယ အကြောင်း
ကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခဟူသော အကျိုးတရား ပေါ်ပေါက်
လာချေသည်ဟု တသစ်ကျ ဆုံးဖြတ်နိုင်လေပြီ။ သို့ရာတွင်
ဤဆုံးဖြတ်ချက် မှန်မမှန်ကို လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်ကြဦးစို့
ဤလောက၌ အကြင် 'တစ်' တယောက် သော လူသည်
အကောင်းဆုံး၊အဘိုးအတန်ဆုံး၊ အသုံးအဝင် ဆုံးသတ္တုတွင်း
ပိုင်ရှင် သူဌေးကြီးဖြစ်၍ ထိုသူဌေးကြီး ခံစားရလတံ့သော
စည်းစိမ်ကိုပြင်းစွာသော အာသာဆန္ဒဖြင့် လိုချင်တပ်မက်
လေရာ၏။ ထိုစွဲလမ်းမှုအာသာသည် ၎င်းလူကို သတ္တုတွင်း
မတွေ့တွေ့အောင် ရှာဖွေရန်တိုက်တွန်းလိမ့်မည်။ဤသို့တိုက်
တွန်းရုံမျှမက သတ္တုရှိတတ်သော တောကြီးတောင်ကြီး
စိမ့်ကြီးမြိုကြီးအတွင်းသို့ ခေါ်ဆောင်၍ သွားပေလိမ့်မည်။
သူသည် ငွေကုန်ကြေးကျခံ၍၎င်း၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်း
စိတ်၏ပင်ပန်းခြင်းကိုခံ၍ ၎င်းထိုသတ္တုကို ရှာပေရာ၏။

နောက်ဆုံး၌ ၎င်းသတ္တုကို တွေ့အောင် ရှာ ရသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားပြီးသည့်အပြင် သတ္တု တူးဖော်ခြင်း ရောင်းချခြင်း၊ ရောင်းချ၍ ရသော ရွှေငွေတို့ကို သိမ်းဆည်း ခြင်းစသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို ခံစားရချိန်မည်။ အကယ်၍ သူအလိုရှိသော သတ္တုကို နောက်ဆုံး၌ မတွေ့ရချေသော် အလွန်စူးယှ ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားရလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် စွဲလမ်းမှုဟု ဆိုအပ်သော သမုဒယတဏှာ လောဘသည် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလေတော့၏။

ဆာအိုက်ဇာယက် နယူတန်သည်သစ်ပင်အပေါ်မှ၊ ကြွ ကျသော သစ်သေ့သီး တလုံးတည်း ဟူသော ပေးထား ချက်ကို အခြေပြု၍ ကြံစည်တွေးတောခြင်းကြောင့် အာကခုန သတ္တိဟူသော ကမ္ဘာကျော် ဥပဒေကို တူးဖော် နှိုင်းသကဲ့ သို့ ထို့အတူ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓသည် ဆင်းရဲ (ဝ) ဒုက္ခဟူသော ကမ္ဘာ၏ ပေးထားချက်ကို လက်ကိုင်ထား၍ ဥာဏ်ကစား တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်သမုဒယ (ဝါ) အပ်မက် စွဲလမ်းခြင်းဟူ သော ကမ္ဘာတည် တရားဥပဒေကို ဖွင့်ပြခဲ့လေသည်။

ကမ္ဘာ၏ ပေးထားချက် တခုခုကို လက်တွေ့ တည်၍ စဉ်းစားတွေးတောခြင်းအားဖြင့် အမှန်တရားများကို ရရှိနိုင် လေသည်။

ယခုခေတ်ပေါ် ဓါတုဗိဇ္ဇာ ဆရာတို့ အသုံးပြုနေသော လက်တွေ့ စမ်းသပ်နည်း ဆိုသည်ကား ခေတ်ဆန်းမဟုတ် ခဲ့ချေ။ ၎င်းနည်းကို ဂေါတမ ဗုဒ္ဓသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀-ကျော်က၊ စ၍ စမ်းသပ် လုပ် ကိုင် ခဲ့ လေ သည်။ ထို့ကြောင့်၊ ဂေါတမဗုဒ္ဓကို ခေတ်ပေါ် လောကဓါတ်ဆရာ

တို့၏ ခေါင်းဆောင်ရှေ့သွားဟု သံသယကင်းစွာ ဆိုနိုင်လေသည်။

ဤသို့ ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့် ၎င်း၏အကြောင်း တင်ရှားပေ၍ ပေါက်လာခဲ့သော်၎င်းတို့နှင့် ဆန့် ကျင်ဘက် ဖြစ်သော အချက်တို့ကို ဆက် လက် ခြုံတွေးတောနိုင်ကြလေပြီ။ ဒုက္ခနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်သည် သုခဖြစ်၏။ ထို့အတူ သမုဒယ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သည် အသမုဒယဖြစ်၏။ သမုဒယသည် သစ်ပင်၏ ရေသောက်မြစ်နှင့် တူ၏။ ဒုက္ခသည် ထိုသစ်ပင်မှ ထွက်ကျနေသော အရိပ်နှင့်တူ၏။ သစ်ပင်၏ အရိပ်ကို ဖျက်ပစ်ခြင်းငှါ ၎င်း၊ ရွှေ့ပြောင်းပစ်ခြင်းငှါ ၎င်း မဇာတ်နိုင်။ စင်စစ်သော် သစ်ပင်၏ ရေသောက်မြစ်ကို လုံးဝ ဖြတ်တောက် ပစ်လိုက်မှသာလျှင် သစ်ကိုင်း သစ်ရွက်တို့ ခြောက်သွေ့ပြီးလျှင် အရိပ် လည်း အလိုအလျောက် ကွယ်ပျောက်နိုင်လေသည်။

ထို့ကြောင့် သမုဒယ တည်းဟူသော ရေသောက်မြစ်ကို နောက် အသစ်တဖန်ပြန်၍ မရှင်နိုင်အောင် ဖြတ်တောက်လိုက်သော် ဒုက္ခဟူသော ဆင်းရဲကွယ်ပျောက်၍ သွားချေမည်။ ဒုက္ခ၏ ရေသောက်မြစ်ကိုဖြတ်ခြင်းဖြင့်ကိစ္စ ၂ခု ပြီးနိုင်လေသည်။ ထိုရေသောက်မြစ်ကို ဖြတ်လိုက်သော် ဒုက္ခသေမှုနှင့် သုခအစစ်ပေ၍တို့ကို တပြိုင်နက်ဟုချက်ထည်း ဖြစ်ပေ၍လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အကောင်းဆုံးအမွန်မြတ်ဆုံး ဖြစ်သော အရာကား ဒုက္ခပျောက်၍ သုခမွန် ဖြစ်ပေ၍ပင် ဖြစ်သတည်း။

ဤသို့ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်း၍ သုခမှန်ပေ၍မူကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ပိဋကတ်တော်များ၌ နိဗ္ဗာန် ဟူသော အမည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။ ၎င်းနိဗ္ဗာန်၏ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကိုဖော်ပြ ပြီးခဲ့လေပြီ။

အခန်း ၃

အမေး (၃) နိဗ္ဗာန်၏မှန်မြတ်ပုံ အချင်းအရာကားမည်သို့ နည်း?

အဖြေ (၃) နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော အကျိုးမှန်သည် သန္တိ သုခအစစ်ဖြစ်၍ ဝိမုတ္တိရသဟူသော လွတ်လပ်ခြင်း၏ အရသာကို ဆောင်ချေ၏။

လူသတ္တဝါသည် ထိုမှန်မြတ်လှသော အကျိုး မှန်ကို များစွာလိုလားခဲ့၏။ ၎င်းကိုရရှိရေးအတွက် အကြောင်းမှန် ကို ကြိုးစားအားထုတ်ရ ချေမည်။ သေးငယ် လှ သော သစ်စေ့ အတွင်း၌ သစ်ပင်ကြီးတပင်ကို ဖြစ်စေနိုင်သော ဗီဇ(ဝါ) မျိုးစေ့ ဓါတ်ပါရှိလေသည်။ ထိုမျိုးစေ့ ဓါတ်ကို တစုံတခုသောနည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်သော် သစ်ပင်ကြီး မဖြစ်ထွန်းနိုင်တော့ချေ။

ထို့အတူ လူသတ္တဝါတိုင်း၌ ဒုက္ခကြီးကို ဖြစ်စေတတ် သော သမုဒယတည်းဟူသော မျိုးစေ့ ဓါတ် ပါရှိလေသည်။ ထိုမျိုးစေ့ ဓါတ်ကို မှန်ကန်သောနည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက် ခဲ့သော် ဆင်းရဲဒုက္ခကြီး ပေါ် ပေါက် ခြင်း၌ မစွမ်းနိုင် တော့ချေ။

ထိုသို့ဒုက္ခကြီးမပေါ်ရုံမျှမက သုခအစစ်ကြီးပေါ်ပေါက် ၍လာရချေသည်။ ဤသစ်ပင်မပေါက်ခြင်းသည်အကျိုးမှန်

ဖြစ်၏။ ၎င်းမွန်မြတ်ပုံ၊ အရသာရှိပုံကို အထူး ရှာဖွေရန် မလိုချေ။

စင်စစ်မှာ မျိုးစေ့ ဂေါတ်ကို ဖျက်ဆီးသော နည်းဥပပါယ်၏ မွန်မြတ်ပုံ၊ အရသာရှိပုံကိုသာ ရှာဖွေရချေမည်။

ဥပမာ ကုဋ္ဌနူနာခေင် အနာကြီးရောဂါစွဲသူ၏ ဒုက္ခသည် ကြီးမားလှချေ၏။ ထိုသူ၏သွေး၌ နူနာကိုဖြစ်စေတတ်သော ပိုးတို့သည်ရှိကြကုန်၏။ ထိုပိုးများကို အကုန်အစင် သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးပြီးလျှင် ထိုသူ၏သွေးကို စင်ကြယ်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့ သော် ထိုသူသည် ကုဋ္ဌနူနာ ပျောက်ကင်းခြင်း တည်းဟူ သော ချမ်းသာသူကို ရရှိချေမည်။

ထိုချမ်းသာကား ထိုသူကိုယ်တိုင် နှုတ်ဖြင့်လည်း ပြော မပြနိုင် စာဖြင့်လည်း ရေးမပြနိုင်သော အရာဖြစ်၏။ စင်စစ် မှာ ကုဋ္ဌနူနာ စွဲကပ်နေစဉ်အခါ၌ မသက်မသာ ခံစားနေရ သောစက်ဆုပ်ရှုံ့ရှာဘွယ် ဒုက္ခကြီး အပြီးတိုင် ပျောက်ကင်း ချုပ်ငြိမ်းမှုသာဖြစ်၏။ ထိုရောဂါကို ပျောက်ကင်း စေနိုင် သော အစွမ်းသတ္တိရှိသော ဆေးထူးဆေးမြတ်၏ ထက်မြက် မွန်မြတ်ပုံ အခြင်းအရာကိုသာ ရှာဖွေရသကဲ့သို့တည်း။

ထို့ အတူ ဂေါတမဘုရားရှင်၏ ဆင်းရဲဒုက္ခအလုံးစုံ အပြီး သတ် မြှုပ်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၏ မွန်မြတ်ပုံ အခြင်းအရာကို သေချာစွာသိရှိလိုပါလျှင်၊ ၎င်းသို့ ရောက်စေ နိုင်သော မဂ္ဂ သစ္စာ၏ဖြောင့်မှန် မွန်မြတ်ပုံ အခြင်းအရာကို ကြည့်ရှုသင့် လေသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား နိဗ္ဗာန်ဟူသည် ဒုက္ခဇာတ် အကုန် သိမ်း၍ ငြိမ်း ခြင်းတည်း ဟူသော သန္တိသုခသဘောဖြစ်၍ စင်စစ်ရအပ် ခံစားအပ်သော အကျိုး တရားဖြစ်၏။ ထိုအကျိုးတရားကို ဖြစ်စေနိုင်သော အကြောင်း

တရား မဂ္ဂ-သစ္စာ၏ အခြင်းအရာကို ကြည့်ခြင်းဖြင့်သာလျှင် အကျိုးမှန်၏ မှန်မြတ်ပု်ကို သိမြင်နိုင်သော ကြောင့်တည်း။

ထို့ကြောင့် ဂေါတမ-ဗုဒ္ဓ၏ ဒုက္ခ မြစ် ဖြတ် ဆေးကို အစွမ်းသတ္တိရှိမရှိ ဩဇာထက်မထက် ကမ္ဘာ့ ဝေဒနာရှင် အပေါင်းနှင့် တည့်မတည့် စစ်ဆေးကြည့်ကြစို့။

(က) (၁) မှန်သော လုလ္လ။ ။မကောင်းသော အရာ များကိုမဖြစ်စေရန်၊ဖြစ်ပြီးတို့ကိုခေါင်းပါး ပပျောက်စေရန်၊ မဖြစ်သေးသောကောင်းမှုများကိုဖြစ်ပေါ်လာစေရန်၊ဖြစ်ပြီး သော ကောင်းမှုတရားများကို တိုးတက် ပွားများ လာစေရန် ကြိုးစားအားအုတ်မှုကိုဆိုသည်။

(ခ) (၁) မှန်သောနှုတ်မှု။ ။သူကျိုးကိုယ်ကျိုးနှင့်တကွ ဤကမ္ဘာ လောက၏ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ ကြက်သရေ မင်္ဂလာတို့ကို အနည်းငယ်မျှ မတိုးတက်စေသော ဝစီကံမှု ဟူသမျှမှ ရှောင်ကြဉ်၍ ထိုသုံးမျိုးသော အကျိုးတရားတို့ကို တိုးတက် ပွားများ စေနိုင်သော သတ္တလောက၏ ဧပြင်းမှု ပျော်ရွှင်မှုကြည်ရွှင်မှု များကို ဖြစ်စေ နိုင်သော ကောင်းကို ပြောဆိုရန်ဖြစ်၏။

(ခ) (၂) မှန်သောကိုယ်မှု။ ။သက်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ နာကျင်စေခြင်း။ ခိုးဝှက် လုယူခြင်း မမြတ်သော(ဝါ)မှားယွင်းသော အပြုအမူတို့ကို ကျူးလွန် ခြင်းစသောကိုယ်ဖြင့် ပြစ်မှားကျူးလွန်၍ ရစကောင်းသော မတရားမှု အမှားမှုတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

(ခ) (၃) မှန်သောအသက်မွေးမှု။ မိမိမှတစ်ပါး အခြား သောသတ္တဝါတို့၏ဒုက္ခ-နောင်ကျိုးပျက်စီးစေခြင်း၊နစ်နာ စေခြင်း၊ ဆုတ်ယုတ် စေခြင်း၊ မခံချည်း မခံသာ ဖြစ်စေခြင်း

စသည်တို့ကို ဖြစ်စေ တတ်သော၊ အသက်မွေးမှု တို့မှ ရှောင်ကြဉ်၍ မြင့်မြတ်သော မှန်ကန်သော အပြစ် ကင်းမဲ့ အသက်မွေးမှုဖြင့် လုပ်ကိုင်စားသောက် နေထိုင်ရန်ဖြစ်၏။

(ဂ) (၁) မှန်သောအမှတ်။ ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့၏ခံစားမှု ဟူသမျှကိုနက်နက်နဲနဲ သဘာဝ-ဓမ္မအမှန်ကျအောင်ကြံစည် မှတ်သား၍၊ ဗဟိဒ္ဓ ကမ္ဘာလောကဓာတ်၌ရှိသမျှသောအရာ အားလုံးတို့သည်တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ပေ ၏ လာကြသည်ဟူ၍၎င်း၊ သဘာဝဓမ္မ၏ ဥပဒေအတိုင်း အစိုင် အခဲ ခိုင်မြဲ တည်တန့်သော သဘောမှ ဆိတ်၍ ဖြစ်ပြီးက ပျက်စီးမှုခြံသည်ဟူ၍၎င်း၊ ထို့ကြောင့် အကောင်း အဆိုးမှ ဆိတ်၏ ဟူ၍၎င်း၊ ထို့ကြောင့်နှစ်သက် ခုံမင်ချစ်ခင် စွဲလမ်း စရာမရှိဟူ၍၎င်း၊ မှတ်ယူရန်ဖြစ်၏။

(ဂ) (၂) မှန်သော ဆိတ်ငြိမ်မှု။ ။ မိမိစိတ်ကို ထိုဤ လှုပ်ရှား၍ပြေးသွားခြင်းမရှိအောင်အားလုံးသော ငြိတွယ်မှု တို့မှကင်း၍ အညစ်အကြေးမရှိ ပကတိ ဖြူဖွေး သန့်ရှင်း စင်ကြယ်အောင် မွန်မြတ်သော အားရုံ တခုခု၌ ချည်နှောင် ထားသဖြင့် တည်ငြိမ် လာအောင် ကြိုးစားအားထုတ်မှုပင် ဖြစ်၏။ ထိုစိတ်၏တည်ငြိမ်မှုကိုနိပါတ်(ခ)(၁)ဖြင့်လုံးဝပြည့် စုံခြင်းသို့ရောက်စေနိုင်၏။ အညစ်အကြေးမတွယ်သန့်ရှင်းစင် ကြယ်၍ မတုန်မလှုပ် တည်ငြိမ်သော စိတ် ဓာတ်သည်အလွန် ကြီးမားသန်စွမ်းသောတန်ခိုးသတ္တိရှိချေ၏။

(ဃ) (၁) မှန်သောအကြံ။ သဘာဝဓမ္မအတိုင်းဖြောင့်မှန် သောတွေးတောကြံစည်မှုနှင့်ပြည့်စုံရန်အမှန်တရားကိုသိမြင် ပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း လူသား၏ ရည်ရွယ်ချက် ပြီးမြောက် သည်တိုင်အောင် စွဲမြဲဖြောင့်မှန်ကြံစည်ရန်မှားသော (၀၇)

ကမ္ဘာ၏ ဒုက္ခကို တိုးတက် စေတတ်သောကြံ့စည် တွေးတောမှု ဟူသမျှကိုလုံးဝပိတ်ပင်လိုက်ရန်ဖြစ်၏။

(ဃ)(၂)မှန်သောအမြင်။ ။အကြောင်းမှန်အကျိုးမှန်ကို ဖြောင့်ဖြောင့် စင်းစင်း၊ ထင်လင်းစွာသိမြင်ခြင်း ရုပ်မရမတ် နှင့်နာမ်မရမတ်တို့၏ သဘော လက္ခဏာကို သဘာဝဓမ္မ အတိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့် သိမြင်ခြင်း၊ အရာအားလုံးတို့သည် နိစ္စ သုခ အတ္တသုဘသဘောမှဆိတ်၏ဟုထိုးထွင်း သိမြင်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ဤပြဿနာတို့ကား ငေါတမဗုဒ္ဓ၏ ဒုက္ခဖြစ်ဖြစ်ဆေးကို စခန်းအစဉ်(၀၇)ရေလဲ အစဉ်အတိုင်း၊ ဝေဖန် ဖော်ပြချက် ဖြစ်ချေသည် ၎င်းဆေးကို တကယ်တမ်း လက်တွေ့ စမ်းသပ် ကြည့်ခဲ့သော် အတူးမွန်မြတ်သော အရသာကိုမူချ ခံစားရ ချေမည်။

ဓာတ်ခိုက်ကိုရှောင်၍ဓာတ်ကြိုက်ကို ဆောင်ခြင်းသည် ဝေဒနာပျောက်ရေး အတွက်အလွန်အရေးကြီးသောအချက် ဖြစ်ချေသည်။

ဤသို့ရှောင်စာကိုရှောင်၍ ဓာတ်ကြိုက်ဖြစ်သော ဆေး ကိုကြိုးစားမှီဝဲခဲ့သော် ၎င်းဆေး၏မွန်မြတ်ပုံ၊ ဩဇာလေးနက် ပုံ၊ စူးရှထက်မြက်ပုံ၊ ဟူသမျှကိုအကုန်အစင် တွေ့မြင်သိရှိရ ပေလိတံ။ ။

ဤနည်းကား အမြင် အားဖြင့် ခက်ခဲ နက်နဲသောအရိပ် အရောင်ကင်းမဲ့၍တိမ်မရောင်လွယ်မရောင်ထင်ရ၏။ သို့သော် ၎င်းကို အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ဘတ်လေလေ၊ ကြံ့စည် တွေးတော လေလေ၊ လက်တွေ့ စမ်းသပ် လုပ်ကိုင်ကြည့် လေလေ ခက်ခဲ၍နက်နဲ၍ လာလေလေဖြစ်၏။ ကျွန်ုပ်တို့သည်

ကောင်းသည် မွန်မြတ်သည် ဆိုကာ မတ္တဖြင့် ရောရောင် ပြီးလျှင်၊ သူများကောင်းတိုင်း ကောင်းနေကြရန် မဟုတ်ချေ။ အဟုတ်သော်ကား ကောင်းသည်ဟု ဆိုအပ်သောအရာကို ကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ စမ်းသပ်ပြီးမှ ဩော်.....ကောင်းပါ ပေ၏ ဟု ပြောဆိုသင့် လေသည်။ ဥပမာ၊ အသင်တို့သည် အမျက်ထွက်စရာရှိခဲ့သော် တနာရီဆိုင်းပြီးမှ ဒေါသထွက် ကြပါ။ ထိုအခါသင်တို့သည် တူးခြားသော အကျိုးကို ရရှိ လိမ့်မည်ဟု တစုံ တယောက်က သင်တို့အား ပြောလာ ခဲ့သော် လက်တွေ့ စမ်းသပ် ကြည့်ရာ သကဲ့သို့တည်း။ စမ်းသပ်နည်းကား အသင်သည် တစုံတယောက်ကို စိတ် ဆိုး၍ အမျက်ထွက်စရာ ကြုံလာခဲ့၏။ ထိုအခါသင်သည် သင် ၏ စိတ်ကို ရုတ်တရက်အားဖြင့် ဒေါသဘက်သို့မပါစေနှင့် ဦး။ တနာရီဆိုင်းပြီးမှ သင်စိတ် ထင်သလို အမျက် ထွက်ရန် စိတ်ဆိုးရန် ဆုံးဖြတ်ထားပါလေ။ ထိုအချိန်အတောအတွင်း၌ အသင်သည် အကျိုးအကြောင်းနှင့် အဆိုးအကောင်း တို့ကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားပါလေ။ ထိုနောက်မှ သင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက် အတိုင်း၊ စိတ်ဆိုး အမျက်ထွက် ပါလေ။ ဤသို့ လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်ခဲ့သော် ချက်ခြင်း၊ လက်ငင်း၊ အမျက်မထွက် ဘဲ တနာရီဆိုင်းငံ့ ဆင်ခြင်ပြီးမှ ဒေါသ ထွက်ခြင်းကြောင့် သင်၌ အကျိုး အများကြီး တိုးတက် လာသည်ကို တွေ့ရ ချိမ့်မည်။

အကယ်တစေ အသင်သည် ဒေါသအမျက် ထွက်စရာ ကြုံလာ၍ တားမနိုင် ဆီးမရဘဲ ထိုသူ အနီးမှာ ရှိစဉ် အချိန် အခါ၌ ချက်ခြင်း အမျက် ဒေါသကို ထွက်စေ ခဲ့သော် သင်သည် လူသတ်မှုကြီးကိုသော်လည်း ကျူးလွန်မိပေရာ၏။

သို့မဟုတ် ထိုမျှ နီးပါး ကြီးကျယ်သော ရာဇဝတ်မှု ကို
သော်လည်းကျူးလွန်မိပေရာ၏။ သို့ရာတွင် သင်၏ စိတ်ကို
ကိန်းအုပ် သိမ်းချုပ်၍ တနာရီ ကြာမှ အမျက် ထွက်ခွင့်
(၀၂)စိတ်ဆိုးခွင့်ပြုခဲ့လျှင် သင်သည် ထိုမျှ ကြီးကျယ်သော
ရာဇဝတ်မှုကြီးကို တားမြစ်နိုင်ပေရာ၏။

ထို့အတူ သင်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ဖေပြုခဲ့ ပြီးသော
ဂေါတမ ဗုဒ္ဓ၏နည်းကို လက်တွေ့စမ်းသပ် လိုက်နာကြည့်
ခဲ့သော် မွန်မြတ်သောအချက်များကို မုချတွေမြင်ရချေမည်။
ကျွန်ုပ် တို့သည် ဖေပြု ခဲ့ပြီး နည်းများကို တကယ်တမ်း
လိုက်နာကျင့်ကြံနိုင်ခဲ့သော် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဒုက္ခ အမြစ်သည်
မုချပြတ်တော့အံ့။ ကျွန်ုပ်တို့၏စိတ်၌ အမတဓာတ် ကိန်းဝပ်
လာချေတော့အံ့။ ဤမျှဖြင့် အကြောင်း မှန်၏ မွန်မြတ်ပုံ
အခြင်းအရာ ပြည့်စုံလေပြီ။ ထိုသို့မွန်မြတ်သော အခြင်းအရာ
တို့နှင့် ပြည့်စုံသော အကြောင်း မှန်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ
လတံ့သောအကျိုးမွန်အမတဓာတ်၏ မွန်မြတ်ပုံ အခြင်းအရာ
များကား ဗုဒ္ဓဘာသာ အခဏ်၌ ထင်ရှားဖေပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်၍
ဤ၌ အကျယ်တဝင့်ရေးသားရန် မလိုတော့ချေ။

အခဏ်း ၄

အမေး (၄) ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ မည်သည့် အရာ များကို
အဆိုး အညံ့တွေဟု မှတ်ယူ၍ မည်သည့် အရာ များကို
အကောင်းအမွန်တွေဟု မှတ်ယူထားပါသနည်း။

အဖြေ (၄) (၁) မိမိ၏စိတ်၌၎င်း၊ မိမိမှ တပါး
အခြားသော လူသတ္တဝါတို့၏စိတ်၌၎င်း၊ ဆင်းရဲ
ပူပန်ခြင်း၊ မကြည်မသာ နာကျင်ခြင်းစသည်တို့ကို
ဖြစ်စေတတ်သည့် အရာတို့သည်၎င်း၊

(၂) မိမိရော အခြားသတ္တဝါများပါချမ်းသာသုခကိုမရ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုသာ ဖြစ်စေတတ်သော အရာများ သည်၎င်း။

(၃) လောဘ ဒေါသ မောဟ စသော သူရော ကိုယ် ပါ မဲနက် ညစ်ကျစေတတ်သော အရာ များ သည်၎င်း။

(၄) ကိုယ်ကျိုး--သူကျိုး (ဝါ) ခုကျိုး--နောင်ကျိုးကို ပျက်ပြား စေတတ်သော ကို နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့် ဖြစ်သော ဒုစရိုက်အကျင့် တို့သည်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အဆိုး အညံ့တွေဟု မှတ်ယူထား သောအရာများဖြစ်ကြကုန်၏။

ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အကောင်းတွေ (ဝါ) အမွန်အမြတ် တွေဟု မှတ်ယူထားသော အရာတို့ကား။

(၁) ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဟု ဆိုအပ်သော အချက် သုံးခုကို စောင့်စည်းထိန်းသိမ်းခြင်း။

(၂) မိမိနှင့်တကွ အခြားသောလူသတ္တဝါ၌ ချမ်းသာ ကြည်ရွှင်ခြင်း စသည်တို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော လုပ်ငန်း များ။

(၃) ကိုယ်ရောသူပါ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာရွှင်လန်း စေတတ်သော သုစရိုက် အကျင့်တရားများ။

(၄) အကြောင်းမှန် အကျိုးမှန်ဟု ဆိုအပ်သော သဇ္ဇာ လေးပါး၌အကြုံးဝင်သော ဒုက္ခအမြစ်ကိုဖြတ်၍သုခစစ် ချမ်း သာမှန်ကို ဖြစ်စေတတ်သော လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သတည်း။

ထို့ပြင်လောဘ တပ်မက်ခြင်း။ ဒေါသအမျက်ထွက်ခြင်း။ မောဟ အမှန်ကို မမြင်ခြင်း တို့နှင့်ယှဉ်၍ ပြုလုပ် ပြောဆို

ကြံ စည် အပ် သော အရာများကို အဆိုး အညံ့ ဟု ချီ၎င်း အလောဘ မကပ်ငြိခြင်း(၀၇)ရက်ရောခြင်း၊ အဒေဝါသ ချစ် ခင်ခြင်းမေတ္တာ၊ အမောဟ အမွန်ကိုသိမြင်သော ဥာဏ်ပညာ တို့နှင့် ယှဉ်သော လုပ်ငန်းဟူသမျှကို အမွန်အမြတ်ဟု ချီ၎င်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ မှတ်ယူထားလေသတည်း။

အခဏ်း ၅

အမေး (၅) ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ် ယုံကြည်သူ များသည် မည်သို့သော အကျိုးကို ရမည်နည်း ?။

အဖြေ (၅) ဗုဒ္ဓ ဂေါတမ၏ အလိုတော် အားဖြင့် ဗုဒ္ဓ ဘာသာကို လိုက်နာ ယုံကြည်ခြင်း၊ အားထား ကိုးကွယ် နေခြင်းမျှဖြင့် လူသား၏ ကိစ္စလုံးဝ မပြည့်စုံသေး၊ လူသား ၏ ရည်ရွယ်ရင်း အကျိုးကို မရနိုင်သေးချေ။

စင်စစ်သော် မကောင်းသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ် သော ရုံ့ရင်းကြမ်းတမ်းသော ဒုစရိုက်အကျင့်တို့ကို လုံးလုံး ရှောင်ကြဉ်၍ ကောင်းသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော မြင့်မြတ် မှန်ကန်သော သုစရိုက် အကျင့်တို့ကို တဆင့်ပြီး တဆင့်တက်၍ ကျင့်ကြံ အားထုတ်မှသာ (၀၇) မဆုတ်တမ်း လုလ္လိရိယဖြင့် တကယ်တမ်း အားထုတ်မှသာလျှင် လူသား ၏ လိုလားချက်ပြည့်စုံချေမည်။

လူသား၏ လိုလားချက်ကား တစုံတရာ ချို့တဲ့ခြင်းမရှိ ပကတိအားဖြင့် ပြည့်စုံသောဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းတို့ လုံးလုံး အနှောင့်အယှက် မရှိသော လွတ်လပ်မှုပင် ဖြစ်သတည်း။ (၀၇) အပူဒုက္ခ မနှောသော အအေးဓါတ် ကိန်းဝပ်မှုပင်ဖြစ် သတည်း။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ် ယုံကြည်သော လူသတ္တဝါသည်နံပါတ်(၃) ၏အဖြေ၌ ကျွန်ုပ်တို့ဖေပြုခဲ့ပြီး သောမဂ်လမ်းအစဉ်အတိုင်း မကွေ့ မကောက် ဖြောင့်ဖြောင့် မတ်မတ် ကျင့်ကြံအားထုတ်သွားရာ၏။

ထိုသို့ကျင့်ကြံ အားထုတ်ခဲ့သော် အသင်္ခတ အမှန်တရား ကိုရရှိ၍ သူလိုလားချက် အကုန် ပြည့်စုံချေမည်။

ဆင်းရဲဒုက္ခ တည်းဟူသော ထောင် အတွင်းမှ အတင်း ရုန်းကန် ထွက်မြောက်ပြီး၍ တကဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို ရရှိချေမည်။ မာသာ တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းကို တစ မကျန် အကုန်ချေရှင်းပြီးပြီ၍ အစစ်အမှန်ဖြစ်သော သန္တိသုခကို ရရှိချေမည်။ အဝိဇ္ဇာ မောဟတည်းဟူသော ညွှန်တွင်းမှ(ဝါ) အမှောင်နယ် အတွင်းမှ ကျော် လွန်ပြီး၍ အလင်းရောင် ကွန့် မှူးသော ဝိဇ္ဇာနယ်သို့ ဝင်ရောက်ရချေမည်။

ဤသည့်တို့ကား ဗုဒ္ဓဘာသာကို လိုက် နာ ယုံ ကြည်၍ မဂ်စခမ်း အစဉ်အတိုင်း အားထုတ်လုပ်ကိုင်သူတို့ ရရှိခံစား ရမည့်အကျိုးတရားများ ဖြစ်သကည်း။

အခန်း ၆

အမေး (၆) ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကို ဆဲက အပြစ်ရှိမည် ဆို၏။ ထိုအပြစ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားက ပေးသလော?သို့ မဟုတ် မည်သူက ပေးသနည်း?။

အဖြေ (၆) အကြံသူတပေသံသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရား ကိုသာမဟုတ် အခြားမည်သူ့ကို မဆို ဆဲဆို၏။ ထိုသို့ ရုံး ရင်းကြမ်းတမ်းသော စကားကိုပြောကြား မြွက်ဆိုပြီးသည် နှင့်မရှေးမနှောင်းပင်ထိုသို့ ဆဲပြစ်ပေါ်လာရလေသည်။

ထိုဆဲပြစ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကလည်း မပေး။ အခြား မည်သူတစ်ယောက်ကမျှလည်း မပေးချေ။ ရုံ့ရင်းကြမ်း တမ်းသော မနောပဒေါသဖြင့် မကြားကောင်း မနာသာ မဖွယ်ရာသော ဆဲဆိုမှုကြောင့် ထိုဆဲဆိုပြစ်ကို ရလေသည်။

ဥဒါဟရဏ်ကား ဗုဒ္ဓသီးနှုတ်လုံးကို အသွားထက်လွစွာ သောဒါးရှည်ဖြင့် အားကောင်းမောင်းသန် ယောက်ျားသည် တည့်တည့် မတ်မတ် နုတ်ပိုင်းလိုက်ရာ၏။ ထိုအခါ ဘူးသီး ထက်ပိုင်း ပြတ်သွားစေသဟည်းဟု မည်သူက ဆိုနေရဦး မည်နည်း။ (၀၂) အမိန့်ပေးနေရဦးမည်နည်း။ အောက်ခံသစ် တူးကိုဒါးသွား ခံသည်နှင့် တပြိုင် နက်ဘူးသီး ထက်ပိုင်း ဖြစ်ရလေတော့၏။

ထို့ပြင်မနက်လှသော ကတ္တရာပေးပုဒ်အတွင်းသို့ လက် နှိုက်ပြီးလျှင် ဖွေးဖွေးပြူသောပိတ်သားပေါ်သို့လက်ဖြင့်ရိုက် ချလိုက်သော် လက်နှင့်ပိတ်သား ပေါ်ပြီးသည်နှင့် တပြိုင် နက် ပိတ်သား၌ မဲနက်သော သက်ရာထင်ရလေတော့၏။

ထို့အတူပင်ကိုယ် နှုတ် စိတ် ဟို့ဖြင့် မှား ယွင်း သော အမှုကို ကျူးလွန် ပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် ၎င်းဟို့နှင့် ဆိုင်ရာ အပြစ် ပေါ်ပေါက်လာရလေသည်။ မည်သူ တစ်ယောက် ကမျှ ကျွန်ုပ်တို့အား အပြစ်ပေးနေရန်မလိုချေ။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဘုရားကို ဆဲဆိုသူအား ထိုဆဲ ပြစ်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကလည်း မပေး။ အခြား တစ် ယောက်သော သူကလည်း မပေးချေ။ စင်စစ်မှာ ထိုသို့ ဆဲဆိုသောသူ၏ ရုံ့ ရင်းကြမ်းတမ်းသော ဝစီကံ မှုကြောင့် သာသျှင် ထိုအပြစ်ဖြစ်ရလေသည်။ မှန်လှ၏။ အကြောင်းနှင့် အကျိုးတို့သည် အတူတူလည်းဖြစ်၏။ (၀၂) ဖြောင့်ဖြောင့်

ဆန့်ကျင်ဘက် လည်း ဖြစ်ကုန်သောကြောင့် ခွဲခြား၍ ရ စကောင်းသော သဘာဝဓမ္မများမဟုတ်ကြကုန်။

အကြောင်းကို ပြုလုပ်က အကျိုး တရား ဖြစ် ပေါ်ရမြဲ တည်း။ ဤအကြောင်းအကျိုး ဖြစ်စဉ်ကို မည်သူမျှ နှောင့်နှေး ဖင် နှဲ့အောင် သော်၎င်း၊ ခုန်ကျော် ပြောင်းလဲသွားရန်သော် ၎င်း၊ ပြုလုပ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဆဲသူ၏ဝစီကံ မှတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဆဲပြစ် ဖြစ်ရသည်ဟု မှတ်ကြစေလို။

အခန်း ၇

အမေး (၇) အပြစ်ဟူသောအရာသည် ဘယ်က ဖြစ် ပေါ်လာသနည်း?

အဖြေ (၇) အပြစ်ဆိုသည်ကား မကောင်းသော (ဝါ) ဆိုးဝါးသော အကျိုးတရားဖြစ်၏။ ၎င်း၏ အကြောင်းကား မကောင်းဆိုးဝါးသော (ဝါ) မှားယွင်းသော ကိုယ်-- နှုတ်-- စိတ်တို့ဖြင့် ကြူးလွန် ဖြစ်မှားမှုပင် ဖြစ်ချေ၏။ ထို့ကြောင့် မှားယွင်းသော ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှု၊ မနောကံမှု တည်းဟူ သောအကြောင်း တရားကြောင့် ကာယကံပြစ်၊ ဝစီကံပြစ် မနောကံပြစ်ဟု ဆိုအပ်သော အပြစ်သုံးမျိုး ပေါ်ပေါက်၍ လာရချေသည်။

သို့သော်ဌာဝ ယဝါဒီတို့၏ အယူအဆ အားဖြင့် ဌာဝယ ဘုရား စတင် ဖန်ဆင်းထားသော ဤကမ္ဘာ လောကသည် အပြစ်ကင်းမဲ့၍ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ခဲ့၏။ မက်ဆို ပိုတေမိယ နယ်မှ ရှုံဖြင့်ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းထားသော ဌာဝယဘုရား၏ ရှုံ လူအာဒ်နှင့် ၎င်း၏နံရိုးတချောင်းကို ထုတ်နှုတ် ဖြတ်ယူပြီး လျှင်ထုလုပ်ဖန်ဆင်းထားသော မိန်းမသား ဧဝတို့သစ်သော

သီးကို ခိုးမစားမိအခါက ကမ္ဘာ လောကသည် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ခဲ့၏။ အပြစ်ဟူသမျှမှ လုံးဝကင်းစင်ခဲ့၏။

သို့ရာတွင် အကြင်အခါ၌ ထိုဇနီးမောင်နှံတို့သည် မည်းတော် ဌာဝယ ဘုရား၏ အဏာကို ဖိဆန်ပြီး လျှင် အိဒင် ဥယျာဉ်အလယ်၌ ရှိသော သစ်သေ့ပင်မှ သစ်သေ့သီးကို ခိုးယူ စားသောက်ခဲ့၏။ ထိုအခါမှစ၍ ဤကမ္ဘာလောက အတွင်း၌ အပြစ်ဟူသော အရာတခုပေါ်ပေါက်၍ လာခဲ့သော ဟူ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား ဌာဝယ ဘုရားရှင် သည် လူသား၏ အမိန့် မနာခံ မှုကြောင့် အမျက်တော်ရှပြီး လျှင် အပြစ်ဖြစ်စေဟု (ဝါ) ပေါ်ပေါက်စေဟု အမိန့်ချက် လိုက်သောကြောင့်ဟူလို။

သို့သော် အပြစ်ဟူသော အရာကား မည်သူက ဖြစ်စေ ဟု အမိန့်ထုတ်လိုက်သောကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသော သဘာဝဓမ္မ မဟုတ်ချေ။ အမှတ်သော် တမူကား အပြစ် ဟူသည့် အကျိုးတရား စစ်စစ်ဖြစ်သောကြောင့် ကြူးလွန် ဖောက်ပြား၍ မတရား ကျင့်ကြံသူ၏ မကောင်းသော (ဝါ) မှားယွင်းသော ကိုယ်မှု--နှုတ်မှု--စိတ်မှု ကြောင့်သာ ဖြစ်ချေသည်။

အကယ်တစေ ဌာဝယ ဝါဒီတို့၏ အလိုအတိုင်း သန့်ရှင်း စင်ကြယ်၍ အပြစ်ကင်းမဲ့သော်၊ ဤကမ္ဘာ လောကအတွင်း သို့ မည်းနက် ယုတ်ညံ့သော အပြစ်ဟူသော အရာတခုကို အတင်းအဓမ္မ ထိုးသွင်း၍ ပေးသူတယောက် ရှိချေသော်။ ထိုသူထက် ဆိုးသွမ်းသူကို ရှာဖွေ၍ ဧစ္စပဉ္စီးမည်လော။ ထိုသူထက် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သူ၊ ကရုဏာ ကင်းမဲ့သူ ဤကမ္ဘာ လောက၌ ရှိပါဦးမည်လော၊ ထိုသူထက် ပို၍

ကြောက်စရာကောင်းသော ကမ္ဘာလောက၏ရန်သူ ရှိပါဦးမည်လော၊ ထိုသူသည် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့၏ အားထားမှီခိုခြင်း၊ ယုံကြည် လေးမြတ်ခြင်းကို ခံယူထိုက်ပါ ဦးမည်လော။

စင်စစ်မှာ သတ္တဝါ၏ သဘာဝဓမ္မကို အမှန်အတိုင်း မမြင်မှုသည်ပင် အပြစ် ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းတရပ်ဖြစ်ချေသည်။ သတ္တဝါ၏ ဥပဇ္ဈာန်မျက်စိကို လောဘ-ဒေါသ-မောဟ တည်းဟူသော တိမ်သလာ ဖုံးလွှမ်းလျက် ရှိနေခြင်းကြောင့် သူသည် ထိုထိုများပြားလှစွာသော အဓမ္မမှု(ဝါ)မကောင်းမှုများကို ကြူးလွန်မိရလေသည်။

ယင်းသို့ ကြူးလွန်မိသည့်နှင့် တပြိုင်နက် အပြစ် ပေါ်ပေါက် လာရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကမ္ဘာ လောက၏ အပြစ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွက် လောကသား အားလုံးတို့၏ အသိဥပဇ္ဈာန်ကို ဖွင့်ပေးရန် လိုလေသည်။ ဤလောကသား အားလုံးကို အမှောင်နယ်အတွင်းမှ အတန်းဆွဲပတ်၍ အလင်းလွင်ပြင်၌ ထားရန် လိုချေသည်။ ယင်းသို့ ထားပြီးသောအခါ လူသည် အမှားအမှန် ဤနှစ်တန်ကို ၎င်း၊ အကောင်းအဆိုး ဤနှစ်မျိုးကို ၎င်း ခွဲခြားဝေဖန်၍ သိမြင် နိုင်လာတံ့။ လူသားသည် မျက်စိလယ် ပျောက်၍ သဘာဝဓမ္မကို အတွင်းသသော ကျကျရိပ်မိသိမြင်တော့အံ့။ ထိုသို့ သိမြင်ခဲ့သော်လူသားသည် အမှားကို ရှောင်ကြဉ်အံ့။ ယင်းသို့ ရှောင်ကြဉ်ခဲ့သော် အပြစ်ကို မုန်းဟော့အံ့၊ (ဝါ) ရှင်းရှင်းကင်းလွတ်တော့အံ့။

ထိုသို့ အပြစ်ကို လုံးဝ ပပျောက်အောင် သော် ၎င်း၊ သို့မဟုတ် အနည်းငယ် ခေါင်းပါးအောင် သော် ၎င်း၊ ပြုလုပ်ရာ

၏။ ထိုအပြစ်ဟူသော အရာသည် တစုံတယောက်သော သူက ဤကမ္ဘာလောကအတွင်း၌ ဖြစ်စေ - ပေါ်စေဟု စေ တလုံးအာဏာကို သုံးပြီးလျှင် အတင်းအဓမ္မ ပစ်သွင်းထား သောအရာမဟုတ်၊ အမှန်မှာ အကြောင်းတရားကြောင့်ဖြစ် ပေါ်လာသော အကျိုးတရားသာဖြစ်ချေသည်။

အခဏ်း ၈

မေး (၈) လူတွေ သို့မဟုတ် သတ္တဝါတွေ အဖြစ်ခံရပို့ အပြစ်ကပ်ကြိုတင်၍ စောင့်နေသလော? သို့မဟုတ် ထို အပြစ်အဘယ်ကတွက်ပေါ်လာသနည်း?

အဖြေ (၈) အပြစ်ဟူသောအရာတခုခု၌ ဤကမ္ဘာ လောကအတွင်း၌ ထင်ရှားရှိနေသည့်မဟုတ်ကြောင်းကို၎င်း၊ တစုံတယောက်သောသူ၏ အမိန့် အာဏာကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသောအရာမဟုတ်ကြောင်းကို၎င်း၊ ကျွန်ုပ်တို့ သိခဲ့ကြရ လေပြီ။ ထို့ကြောင့်တင်ရှားမရှိသောအပြစ်သဖြင့် လူတွေ သို့ မဟုတ် သတ္တဝါတွေအတွက်စောင့်နေရန်ဥာန ဤလောက၌ မူ ချမရှိနိုင်ချေ။

မှန်လှ၏။ အပြစ်ဟူသည်အမှားမှုကို ဖေါက်ပြားကြူးလွန် သူရှိမှပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်၍ လူသတ္တဝါမွေးကထဲက (ဝါ) အမိဝမ်းထဲမှ ကပ်ပါလာသော အရာလည်း မဟုတ်။ တစုံ တယောက်သော သတ္တဝါအတွက် အခြားတစုံတယောက် က အပြစ်ချထားခဲ့သော အရာလည်းမဟုတ်ချေ။

အကြင်တစုံတယောက်သော သတ္တဝါသည် မကောင်း သောအမှုကို ကြူးလွန်၏။ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါ အတွက် အပြစ်တခု ပေါ်ပေါက်လာရလေသည်။

သို့ရာတွင် အချို့သော ဘာသာဝင်တို့၏ အလိုအားဖြင့် မူကားလူသတ္တဝါသည် ဇာတိအားဖြင့် အပြစ်ရှိ၏။ ပဋိသန္ဓေ ကထဲက အပြစ်ဆိုသောအရာသည် ကပ်လျက် မှီတွယ်လျက် ပါလာခဲ့၏။ ထိုအပြစ်ကို ဌာဝယဘုရားက လူသတ္တဝါအား အမိန့်ချမှတ်၍ ပေးအပ်ထားခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် လူသားသည် အပြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်၏။ အပြစ်မှ ရှောင်၍ မလွတ်။ ထို့ပြင် လူသတ္တဝါသည် ဌာဝယဘုရား၏ အကူအညီကို မရဘဲနှင့် ထိုအပြစ်ကို ပပျောက်အောင် မလုပ်စွမ်း နိုင်ချေ။ ဌာဝယ ဘုရားသည်သာလျှင် လူသား၏အပြစ်ကို ချေချွတ်နိုင်သည် (၀၂) ခွင့်လွှတ် နိုင်သည် ဟူလို။ သို့သော် ကျွန်ုပ် တို့သည် အပြစ် မဲ့သော လူသားကို အပြစ် ရှိစေဟု မည်သူ ကမှ အာဏာရှင်သဘောဖြင့် အမိန့်ပေးနိုင်ကြောင်းကို ရှင်းလင်း စွာသိမြင်ခဲ့ကြရလေပြီ။

စင်စစ်မှာ အနာဂတ်ကာလ၌ ဆုရခြင်း အပြစ်ခံရခြင်း သဘောများသည် ကောက်စစ်စစ်အားဖြင့် မရှိကြကုန်။ သို့သော် အကြောင်းနှင့်အကျိုး (၀၂) အလွှာရှင်းနှင့် ရီအက္ခရာရှင်း တို့သာ ရှိကြကုန်၏။ အကြင်သူသည် အကြောင်းကိုလုပ်၏။ ထိုအကြောင်း၏အကျိုးသည် ချက်ခြင်း လက်ငင်းသန္တို့က အကာလိကသဘောဖြင့် အမြဲကပ်လျက် ပါရမြဲဖြစ်၏။

ဥပမာ။ ချိန်သီးကြိုးကို တဘက်သို့ဆွဲလိုက်၍ လွှတ်လိုက် သောအခါ အချိန်မလင့် အခါမဆိုင်းဘဲ မူလ ခဲဆွဲသော ဘက်သို့ ပြန်သွားမြဲ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ အကြောင်းနှင့် အကျိုးတို့သည် ဓါတုပေဒနယ်၌ အရေးကြီး သကဲ့သို့ပင် စာရိတ္တနယ်၌လည်း အရေးကြီးကြကုန်၏။ စင်စစ်သော် ဤကမ္ဘာသောကသည်ပင် ထိုအကြောင်း အကျိုးတည်း။

ဟူသော ဂွင်းဆက်တို့မပြုတ်မပြေဘဲ ဆက်ကာ ဆက်ကာ လည့်၍ ဖြစ်ပျက်နေမှုပင် ဖြစ်ချေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကမ္ဘာလောက၌ ကျွန်ုပ်တို့အား အကျိုး ပေးမည့်သူ (ဝါ) အပြစ်ဒဏ် ခတ်မည့်သူ တစ်စုံတယောက်မှ မရှိချေ။ အဟုတ်ရှိသော အရာကား အကြောင်းကို ဖန်တည်း မှုကြောင့် မဆိုင်းမတွ အကာလိက သဘောဖြင့် အကျိုး ထင်လာမှုသာ ဖြစ်သတည်း။

သို့ရင် ဤကမ္ဘာ လောကအတွင်း၌ ရာဇဝတ် မှုကို ကြူးလွန်ပြီးနောက် အပြစ်ဒဏ်တစ်စုံတရာမခံရဘဲ လွတ်မြောက် နေသော လူဆိုးတွေ အနန္တရှိနေသည် မဟုတ်ဘူးလော။

အိမ်းဟုတ်ချေ၏။ လူသတ္တဝါသည် အခြားလူမသိအောင် သော်လည်း။ နတ်ဗြဟ္မာဆိုသော သူတွေမသိအောင်သော်လည်း။ ဘုရားတွေ မသိအောင် သော်လည်း။ ဌာဝဿဆိုသူပင် မသိ အောင်သော်လည်း။ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုကို ကြူးလွန်နိုင်ပါ၏။ မိမိ ကြူးလွန်ပြီးသောပြစ်မှုကို လျှို့ဝှက်၍လည်း ထားနိုင်ပါ၏။

သို့...ထားနိုင်ခဲ့သော် ဤလောကရှိ အစိုးရမင်းတို့က ပေးလတံ့သော ငွေဒဏ် ကြိမ်ဒဏ်။ ထောင်ဒဏ်။ ကြူးဒဏ် များကို မခံရဘဲ လွတ်မြောက်၍ နေနိုင်ပါ၏။

သို့သော် ထိုအပြစ်ဒဏ် များကား လူသား အစိုးရ သတ်မှတ်ထားသောလောကအပြစ်ဒဏ်မျှသာဖြစ်ချေသည်။ ဓမ္မ အပြစ်ဒဏ်ကား မဟုတ်ချေသေး။ ဓမ္မ အပြစ်ဒဏ် ဟူမူ ကား စိတ်ဓာတ် ဖြူစင်လျက် ရှိသော အကြင် သတ္တဝါ တယောက်သည် တပ်မက် ခြင်းကြောင့် သော်လည်း။ အမျက်ထွက်ခြင်းကြောင့်သော်လည်း။ အမှားအမှန်ကိုမသိမြင် ခြင်းကြောင့်သော်လည်း။ ပြစ်မှုတစ်စုံ တရာကို ကြူးလွန်လိုက်

လေသည် ထိုအခါ ၎င်း၏ ဖြူစင်သော စိတ်၌ အမဲကွက် ပေါ်လာလေသည်။ ယင်းသို့ အမဲကွက် ပေါ်လာ ခြင်းသည် လူသတ္တဝါ ကြူးလွန် မိသော အမှား မှု၏ အကာလိက အပြစ်ဒဏ်ဖြစ်ချေသည်။

ထိုနောက်မဲနက်သော စိတ်ရှိသူတို့ ခံစားရမြဲ ဖြစ်သော အပြစ်ဒဏ်ကား မုချ ကျိုးများ မဟုတ် ကြကုန်။ တနည်း သော်ကား။ လူသတ္တဝါသည် အပြည့်အစုံ ဖြေသောသန္တိသုခ တည်းဟူသော ဘုံနန်းသို့ တက်ရာ ဖြစ်သော လှေခါး၌ တက်နေသူဖြစ်ချေသည်။ လူသတ္တဝါ၏လုပ်ငန်းကားတဆင့် ထက်တဆင့်မြင့်၍-မြင့်၍ တထပ်ပြီးတထပ် တက်သွားရန် ဖြစ်၏။ ထိုဖြေသော ဘုံနန်းရောက်မှသာလျှင် လူ့ကိစ္စ ပြီးဆုံး လေတော့၏။

ထိုသို့လှေခါး၌တက်နေသောလူသားသည်မှားယွင်းသော အမှုတခုကိုကြူးလွန်မိ၏။ သို့ကြူးလွန်မိသောအခါထိုတက် နေသောလှေခါးမှတထပ်ပြန်၍ ကျလေတော့၏။ အမှားမှုကို ကြူးလွန်ဖန်များခဲ့သော်လှေခါးထပ်ပေါင်းများစွာလျှောက် ချေမည်။ ထိုအခါလိုလားအပ်သော (ဝါ) ရည်ရွယ်ထားသော အထက်စခန်း - သန္တိ - ဘုံနန်းသို့ မရောက်ဘဲ ဒုရင်းသို့သာ ပြန်၍ရောက်နေချေတော့အံ့။

ထိုအခါ လူသားသည် မနှစ်မြို့ဘွယ်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ကိုခံစားရချေတော့အံ့။ ဤ၌လှေခါး တထပ် ပြန်၍လျှောက် ခြင်းသည် ချက်ခြင်း ခံစားရသော အပြစ်ဒဏ် ဖြစ်၏။ ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို ခံစားရခြင်းသည် နောက်ဆက်တွဲအပြစ်ဒဏ် များဖြစ်လေသည်။

ထို့ပြင် ပြစ်မှုကျူးလွန် သူသည် နောင်တရမြဲ ဖြစ်၍

ငါသည် ဤမျှသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်မိခဲ့ပြီဟူသော အသိမှ လွတ်အောင် ရှောင်တိမ်း ခြင်းငှာ မစွမ်း နိုင်ချေ။ နောင်တ ရနေသောစိတ်သည် ကျူးလွန် ပြီးခဲ့သော အပြစ်ကို အမြဲ တစေသတိရနေကတ်ချေ၏။ ဤသို့ အမြဲသတိရနေခဲ့သော် လူသားသည်စိတ်၏ ငြိမ်းခွင့်ကြည်လင်ချမ်းမြေ့ခွင့် လွတ်လပ် ပျော်ရွှင်ခွင့်များကို မရနိုင်ဘဲ တမှိုင်းမှိုင်း တတွေတွေနှင့် မြှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့ နေရလေတော့၏။ မြှော်လင့်ချက်သည် လူသတ္တဝါကို ကြည်လင်ရွှင်ပြစေနိုင်၏။ စိတ်အား တက်၍ သွက်သွက် လက်လက် ဖြစ်စေနိုင်၏။ မျှော်လင့် ချက်တည်း ဟူသော ကြာပဒုမ်သည် လူသတ္တဝါ၏ စိတ် ရေကန်၌ ကားကား စွင့်စွင့် ကြက်သရေတင့်၍ အမြဲပွင့်နေမှသာလျှင် လူသတ္တဝါ၏ လုပ်ငန်းဟူသမျှ စေ့ငကုန်စင်နိဂုံးဆင်နိုင်လေ တော့သည်။ ဤသို့မြှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့ခြင်းသည် ပင်လျှင် ကြီးကျယ်သော အပြစ်ဒဏ်ကို ခံစားရခြင်း မည်နိုင်သည် မဟုတ်ဘူးလော။

ထို့ကြောင့် အပြစ်ဟူသော အရာသည် လူသတ္တဝါ အတွက် တနေ ရာရာက ပေါ်ထွက်လာပြီးလျှင် စောင့်နေ တတ်သောအရာမဟုတ်သည့်ပြင် အခြားအာဏာပိုင် တဦး တယောက်၏ အမိန့်ဩဇာကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော အရာ မဟုတ်ကြောင်းကိုစွဲမြဲစွာမှတ်ယူပါလေလော့။

အခန်း (၉)

အမေး (၉) တယောက်ရမည့်အပြစ်ကိုတယောက်က ပြောင်းလွဲယူ၍ရမည်လော? ရလျှင် မည်ကဲ့သို့ ရ၍၊ မရလျှင် အဘယ်ကြောင့်မရသနည်း?

အဖြေ (၉) လူတယောက်လူသတ်မှု တခုကိုကျူးလွန်ခဲ့၏။ အစိုးရသည် ထိုလူသတ် ယောက်ျားကို ဘမ်းဆီး၍ စစ်ဆေးသောအခါလူသတ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ထို့ကြောင့်၎င်းကို သေစား-သေစေဟူသော ကြိုးမိန့် ကြိုးဒဏ်ကို ပေးလိုက်လေ၏။ သို့သော် ထိုလူသတ် ယောက်ျား ကိုကြိုးပေးမည်ရှိစဉ် သူ၏ဘခင်သည် လာလတ်၍ ကျွန်ုပ်၏ သားကို သေဒဏ်သေပြန်မှ ချမ်းသာ ပေးတော်မူပါ။ ၎င်း၏ အစား ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် အပြစ်ဒဏ်ကို ခံယူ ပါမည် ဟု ပြောလာ၏။

ထိုအခါလူသတ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့သော တရားခံ အစစ်ကို လွှတ်၍ အပြစ် လုံးဝ မရှိသူကို သေဒဏ် သေပြန် ပေးမည် လော၊ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့သော် ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းထက် ဆိုးဝါးသော (ဝါ) မတရားသော အလုပ်သည် ဤကမ္ဘာလောက၌ ရှိနိုင် တော့မည်မဟုတ်ချေ။ ထိုသို့တယောက် အပြစ်ကို အခြား တယောက်က ပြောင်းလွဲ၍ ခံယူနိုင်သည်ဟူသောယုံကြည် ချက်သည် လောက ယုတ္တိ အလျင်း ကင်းမဲ့သော ဝါဒ ဖြစ်လေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုဝါဒသည် ကမ္ဘာလောက၌ တည်လျက်ပင် ရှိချေသေး၏။ ၎င်းဝါဒကို မည်သူစခဲ့သနည်း။ ဤမှားယွင်း သောဝါဒကို စတင်သူကား အခြားမဟုတ် ဌာဝယပင် ဖြစ်ချေသည်။ ၎င်း ဌာဝယသည် အပြစ် ကင်း သော ယောက်ျား နှင့် မိန်းမသားဝေတို့ကို ဖန်ဆင်းခဲ့၏။ ထိုအပြစ် မဲ့သူတို့သည် မြွေ၏ လှည့်စားမှုကြောင့် ဌာဝယ၏အမိန့် ကို တော်လှန်ဖီဆန်၍ သစ်သေ့သီးကို ခိုးစားခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် အပြစ်ပေါ်လာရ၏။ ထိုအပြစ်ကို ထိုလူရိုင်း

နှစ်ဦးဟို့သာလျှင် ခံစားရသည်မဟုတ်။ စင်စစ်မှာ ယခုအခါ ဤကမ္ဘာလောက၌ ရှိသမျှသော လူသား အားလုံးဟို့သည် ထိုကမ္ဘာဦးသူ နှစ်ယောက်၏ အပြစ်အမွေကို ခံနေရသော ဟူ၏။ ဤကားဌာဝယဘုရား၏ ပထမ အမှားတော်ပုံတည်း။

အဘ၏အပြစ်ကို သားကခံယူနိုင်ခြင်း (၀၂) သား၏ အပြစ်ကို အဘကခံယူနိုင်ခြင်းဟူသော အမှားတော် အပြစ် ပြေခြင်းဟူသော ဌာဝယဘုရား၏။ ဒုတိယ မှန်တာကို ဖြစ်ပေါ်စေလေသည်။

ဌာဝယဝါဒီတို့၏ အယူအားဖြင့် တစုံတခုသောအပြစ် ကိုကျူးလွန်မိသူသည် ဌာဝယဘုရားသို့ အကြွေးတင်သည် မည်၏။ ထို့ကြောင့် ဌာဝယဘုရားကို မိမိ ကျူးလွန်သော အပြစ်အားလျော်သော ယဇ်ကောင်ဖြင့် ပူဇော်ခဲ့သော် ထိုအပြစ် ပပျောက်နိုင်လေသည်။ ယဇ် ပူဇော်နည်းကား တစုံတခုသော အပြစ်ကို ကျူးလွန်မိသူသည် အပြစ်ငယ် လျှင်ငယ်သည်အလျောက် ချိုး ခါစသော သတ္တဝါငယ်ကို ၎င်း၊ အပြစ်ကြီးလျှင် ကြီးသည်အလျောက် ကျွဲနွားသိုး ဆိတ် စသော သတ္တဝါကြီးကြီးကို၎င်း၊ ယဇ်ပုရောဟိတ် ခေါ်သော ဘုန်းကြီးထံသို့ ယူဆောင်သွားရမည်။ ထိုအခါ ဘုန်းကြီးသည် သူ၏လက်ကို ယဇ်ကောင်၏ အပေါ်သို့ တင်လိုက်ရ၏။ ဤသို့တင်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် လူသား ၏ အပြစ်သည် ထိုယဇ်ကောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ သွားလေ တော့၏။ ထိုနောက်ဘုန်းကြီးသည်ထက်လှစွာသောဒါးဖြင့် ယဇ်ကောင်၏ လည်ကိုဖြတ်၍ ၎င်း၏သွေးဖြင့် ဌာဝယ ဘုရား၏ ယဇ်ပလ္လင်ကို ပက်ဖျန်း လိုက်လေသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်လိုက်သောအခါ လူသား၏အပြစ်ဟူသမျှသည် လုံးဝ

ပဏောကံသွားသောဟူ၏။ ဤကားအသွေးဖြင့်ပူဇော်သော
ယဇ်ကောင်းလည်း။ အသားဖြင့် ပူဇော်သော ယဇ်လည်း ထိုအစီ
အစဉ်အဟိုင်း ပြုလုပ်၍ နောက်ဆုံး၌ ယဇ်ကောင်၏ အသား
ကို ဖုတ် ကပ် ကြော်လှော်၍ တင်ရလေသည်။ ယဇ်ကောင်
၏တန်ဖိုးနှင့် လူ၏အပြစ်တို့သည် ရာရှိ၊ (၀၇) အချိုးကိုက်
မှသာလျှင် လူသား၏ အပြစ်ပပျောက်နိုင်လေသည်။ ဤ၀၇
ကား ခုတ်ရာတခြား၊ ရှရာတခြား၊ အလွန် လွဲမှားသော
အယူဖြစ်သတည်း။

သို့သော် လူသတ္တဝါ၏အပြစ်သည် အလွန်ကြီးကျယ်၍
လာချေပြီတကား။ ဤကမ္ဘာ၏အပြစ်သည် အလေးချိန်တိုး၍
လာခဲ့ပြီပြီတကား။ ဤကမ္ဘာလောက၌ ရှိသောသတ္တဝါအား
လုံးကို သတ်ဖြတ်၍ ၎င်းတို့၏သွေးဖြင့် ဌာဝယဘုရားအား ယဇ်
ပူဇော်စေကာ ကမ္ဘာ၏အပြစ်နှင့် ရာရှိ၊ မကိုက်သောကြောင့်
သတ္တဝါ၏ အပြစ်ပပျောက် ရေးအတွက် ဌာဝယဘုရား
ရင်လေးလာတေ မူခဲ့၏။ ကမ္ဘာ၏ အပြစ်သည် ကမ္ဘာ၏
အလေးချိန်နှင့် ညီမျှနေသောကြောင့်။ ၎င်းနှင့် ရာရှိ၊ ကိုက်
စေရန် အလိုရှိ၍ ၎င်းကိုဖန်ဆင်းခဲ့သော ဌာဝယဘုရားကို
သတ်၍ သူ၏သွေးနှင့် ဆေးကြောမှသာလျှင်။ ကမ္ဘာ၏အပြစ်
ပပျောက်နိုင်ဘွယ်ရာရှိတော့၏။

ထို့ကြောင့် ဌာဝယသည် လူဝင်စားဇာတ်ကို ခင်း၍
ယေရှုအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာရ၏။ သူ့ကိုယ်တိုင် လက်ဝါး
ကပ်စပ်ကိုတင်၍ အသတ်ခံပြီး နောက် သူ၏ သွေးဖြင့်
ကမ္ဘာ၏အပြစ်ကို ဆေးကြောခဲ့သော ဟူ၏။ ၎င်းကားအပြစ်
ပြေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဌာဝယဘုရား၏ ဒုတိယအမှား
ဘော်ပုံတည်း။

သို့သော် ဤကမ္ဘာ၏အပြစ်ကို ဆေးကြောသည်ဟူရာ
၌ ဌာဝဃသည်၊ ဤကမ္ဘာလောက၌ ရှိသမျှသော လူသား
အားလုံး၏အပြစ်ကိုဆေးကြောခဲ့ပါသလော? မဟုတ်။ နင်စစ်
မှာ သူ့ကို ယုံကြည်ကိုးစားသော လက်တွင်း တဆုပ်မျှ
လောက်သော လူတစ်စု၏ အပြစ်ကိုသာ ဆေးကြော
သုတ်သင်ခဲ့လေသည်။

သို့ရင် သူ့အား မယုံကြည်သူများနှင့် သူမသေမိက
(၀၁) သူ့သွေးဖြင့် မဆေးကြောမိက သတ္တဝါတို့၏အပြစ်ကို
မည်သူက ပပျောက်အောင် ဆေးကြောမည်နည်း။ ထိုသူ
အားလုံးတို့သည် ဌာဝဃဘုရားကို မယုံကြည်မှု (၀၁) မကိုး
ကွယ်မှုကြောင့် အပြစ်မပပျောက်ရဘဲ၊ အမြဲအပြစ်ဒဏ်ကို
ခံနေရမည်လော? ထို့ကြောင့် လူသား၏ အပြစ်ပပျောက်
ရေးအတွက် လူသားကိုယ်တိုင် အားထုတ်ရမည်၊ အခြား
တစ်စုံတယောက်၏ အပြစ်ကို အခြားကမ္မံ တယောက်က
ပပျောက်အောင် မလုပ်နိုင်ကြောင်းကို ဟိကျဒ္ဒာ မှတ်ယူ
ထိုက်ပေသတည်း။

ဤဝါဒသည် ကမ္ဘာလောက၏ အကျင့်စာရိတ္တကို
ဖောက်ပြားစေခဲ့၏။ ဤကမ္ဘာ၏ လော်လီမှုကို အားပေးခဲ့၏။
ဌာဝဃ၏ကောင်းကင်ဘုံနန်းကို လူမိုက်လူဆိုး၊ လူကြမ်းပိုး
အူငတလေတို့ဖြင့် ပြည့်စေခဲ့၏။ လူညွန့် လူကောင်း၊ လူပညာ
ရှင်အပေါင်းကို ငရဲသို့ရောက်စေခဲ့၏။

ငါ့ထင်ဟာ ငါလုပ်မည်၊ အပြစ်ကို ဘုရားခံလိမ့်မည်
ဟူသော စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့တို့၏ စကားပုံကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့၏။
ကောင်းသောအရာဟူသမျှကိုလည်း ဘုရားကပေး၍ဆိုးပြစ်
ဆိုးမွေကိုလည်း ဘုရားကပင်ဝင်ရောက်၍ခံခဲ့သော် ကောင်း

မြတ်သော သုခရိတ၊ ဓမ္မကို ကျင့် ကြံ နေ စ ရာ အ ဘယ် မှာ
လိုချေတော့အံ့နည်း?။

စစ်ဆေး ကြည့်ကြဦးစို့၊ မိခင်တယောက်မှာ ချစ် မ ဝ
သော သားတယောက်ရှိခဲ့၏။ ထိုသားသည် သစ်ပင်ထက်မှ
လိမ့်၍ကျသဖြင့် ခြေကဖက် ကျိုးခဲ့၏။ မိခင်သည် သူ့သား
ခြေကျိုးလျက် နေသည်ကို မကြည့်ရက်၊ မရှုရက် နိုင်ချေ။
သား၏အစား သူ့ကိုယ်တိုင်ပင် ခြေကျိုး၍ နေလိုက်ချင်၏။
ထို့ကြောင့် သူ၏ခြေကို ချိုးပစ်လိုက်ခဲ့သော် သား၏ခြေကျိုး
ပျောက်ပါ၏ လော? နှစ်ယောက်ကျိုးသာ အဖတ်တင်နေ
သည့်မဟုတ်ဘူးလော။

မိဘတို့သည် မိမိ၏ သားသွီးများ လှလှ ပပ အ စာ ဝ
သည်ကို မြင်ရသော် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်မစားဘဲ နေနိုင်ပါ၏ဟု
ဆိုကြကုန်၏။ သို့ရင် သားသွီး အစာစားသည်ကို ကြည့်နေ
ကာ မတ္တဖြင့် ထိုမိဘဖြစ်သူများ အစာ ဝရိုး ထူးစံရှိပါ၏
လော?။

ထို့အတူမိဘတို့လည်း ချစ်ခင်လှစွာသော သားသွီးများ
သေဆုံးခဲ့သော် အလွန်အကြူးပူဆွေးကြကုန်၍ ထိုသားသွီး
များအစား ၎င်းတို့သာ သေလိုက်ချင်သည်ဟု ဆိုကြကုန်၏။
သို့သော် ထိုသို့ သေခြင်းဖြင့် သားသွီးများ ပြန်ရှင်လာပါ
မည် လော? ထိုသို့ ရှင်ပြန်ရိုးမရှိသည့်ပြင် နှစ်ရောက်သေဆုံး
ခြင်းဖြင့်သာ ကိစ္စတူးရမည်မဟုတ်လော?။

အပြစ် ကျူးလွန်သူသည် ဌာဝယဝါဒီတို့၏ အလိုအား
ဖြင့် ဌာဝယဘုရားကို ကြွေးတင်သည်မည်၏။ ထိုသို့ တင်ရှိ
နေသောကြွေးကို အပြစ်ရှိသူလူက မဆပ်ဘဲ ယေရှုက ဆပ်
သော ဟူ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား အပြစ် ကြွေး အတွက် ယေရှု

ကိုယ်တိုင်က အသတ်ခံလိုက်၏။ တင်နေသောကြွေးကို မဆပ်
ဘဲ ကြွေးပခုံး ပြောင်းခြင်းမျှသာဖြစ်၏။ လူသတ္တဝါ ကျူး
လွန်သော အပြစ်ကို ဌာဝယဘုရားက ခွင့်လွှတ်မှသာလျှင်
ထိုအပြစ် ကြေလည် ပပျောက်နိုင်သည်ဟု ဌာဝယဝါဒီ
တို့ကဆိုကြကုန်၏။

ထိုသို့ဆိုတိုင်း ဟုတ်မှန်ပါမည်လော၊ စဉ်းစားကြဦးစို့။
အသင်သည် သင်၏ အိမ် နီး ချင်း တယောက်ကို နှုတ်ဖြင့်
ကျူးလွန် စော်ကားခဲ့၏။ ဌာဝယဘုရားက ခွင့်လွှတ်ရုံမျှနှင့်
ကိစ္စမပြီး။ စင်စစ်မှာ သင်၏အိမ်နီးချင်းသို့ သင်ကိုယ်တိုင်
သွားပြီး ဝန်ချတောင်းပန်၍ ၎င်းကိုယ်တိုင်က ကြေနပ်စွာ
အခွင့်လွှတ်မှသာလျှင် ကိစ္စပြီးနိုင်လေသည်။

ထို့ပြင် သင်သည် ရဲရဲတောက်လောင်ကျွမ်း၍နေသော
မီးကောက်ထဲသို့ လက်နှိုက်မိခဲ့သော် ဌာဝယဘုရားကမူ
အခွင့်လွှတ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် မီးကတော့ သင်၏ လက်ကို
မလောင်ဘဲ နေမည်မဟုတ်ချေတကား။ ထို့ကြောင့် အပြစ်
မဲ့သူကို အပြစ်ပေးခြင်း၊ (ဝါ) အပြစ် ခံယူစေခြင်းထက် ပိုမို
ဆိုးဝါးသောအပြစ်သည် ဤကမ္ဘာလောက၌ မရှိတော့ပြီ။

ပြစ်မှုကျူးလွန်သူ ရာဇဝတ်သား အတွက် အခြား လူ
ကောင်းတယောက်ဝင်ရောက်၍ အပြစ်ဒဏ် ခံယူနိုင်သည်
ဟူသော အယူဝါဒထက် ပိုမို၍ယုတ္တိ ကင်းမဲ့သောအရာ
သည်လည်းဤကမ္ဘာလောက၌ မရှိတော့ပြီ။

တရားသူကြီး တဦးသည် လူကောင်းတယောက်ကို
သူကိုယ်တိုင်မကျူးလွန်သော ရာဇဝတ်ပြစ်မှုအတွက် အပြစ်
ဒဏ်ပေးလိုက်အံ့။ သို့မဟုတ်အဖေကျူးလွန်သော အပြစ်ကို
သားဖြစ်သူအား ပေးလိုက်အံ့။ ထိုတရားသူကြီးကို ကျွန်ုပ်တို့

မည်သို့ဆိုမည်နည်း။ ထိုကဲ့သို့သော တရားဥပဒေကို ကျွန်ုပ်တို့ အဘယ်သို့ ထင်မှတ်မည်နည်း။

ထို့ကြောင့် လူတိုင်း၏အပြစ်ကို အခြားသူတယောက်က လွှဲပြောင်း၍မခံနိုင်ဟူ၍၎င်း၊ ယင်းသို့ လွှဲပြောင်း၍ ယူနိုင်သည်ဟူသော အယူ ဝါဒသည် ယုတ္တိသာဓက ကင်းမဲ့၊ အကြောင်း အကျိုး မတူသော အယူ ဖြစ်သည် ဟူ၍၎င်း၊ မှတ်ယူကြရာသတည်း။

အခန်း ၁၀

အမေး (၁၀) ဗုဒ္ဓဘာသာကို မကိုးကွယ် မယုံကြည်ဘဲ အခြား ဘာသာကို ကိုးကွယ် ယုံကြည်သူ များသည် ကောင်းကျိုး မခံစား ရဘဲ ဆိုးပြစ် ကိုသာ ခံကြရတော့မည်လော့ ?

အဖြေ (၁၀) ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် လက်တွေ့ လုပ်ကိုင်၍ ရရှိသော တရားများ ကိုသာ ဟောကြားခဲ့၏။ လက်တွေ့နည်းအားဖြင့် သက်သေသာဓက မပြနိုင်သော အရာတို့ကို ဟောလေ့ ပြောလေ့ မရှိခဲ့ချေ။ ဗုဒ္ဓဘုရားသည် လုပ်သလို ဟောပြော၍ ဟောပြောသလိုလုပ်ကတ်သောသဘောရှိခဲ့၏။ ၎င်းသည်စိတ်ကူးနှင့် မှန်းပြီးလွှမ်းရသော အလုပ်ကို အလွန် စက်ဆုတ်တော်မူခဲ့၏။ အမှန်တရားကို လိုက်နာ ကျင့်ကြံသူသည် ငါ့ဘုရားကိုမြင်သည်မည်၏၊ အမှန်တရားကိုမကျင့်ကြံဘဲ ငါ့အားကြည့်နေ သူသည် ငါ့ကိုမြင်သည် မမည်ဟု ဟောပြောခဲ့၏။

ဂေါတမရှင်တော်ဘုရားသည် လူသားတို့၏ လုလွှပ်ရိယဖြင့် ကြိုးစားကျင့်ကြံခြင်း၊ ကြံစည်အားထုတ်ခြင်း၊ ထို့ပြင် လက်ငင်းဒိဋ္ဌိ မွန်မြတ်သောအကျိုးကို ရနိုင်သော တရားကို

သာဟောပြောခဲ့ လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာသည် ဘုရား အားကိုးနှင့် ပျင်းရိ ဖင့်နဲ့၊ ကောင်းသော အလုပ်ကို မလုပ်မကိုင်ဘဲ မွန်မြတ်သော အကျိုးရစေနိုင် သောဘာသာ မဟုတ်ချေ။

ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ အလို အားဖြင့် ကောင်းမြတ်သော သုစ ရိုက် တရားကို ကျင့်ကြံ လုပ်ကိုင်သော သူသည် ကောင်း မြတ်သော အကျိုးကို ရ၏။ မကောင်းသော ဒုစရိုက် မှုကိုကျူးလွန်သောသူသည် မကောင်းသော အပြစ်ကိုရ၏။ ဤ ကျိုးရ ပြစ်ရ နှစ်မျိုးတို့သည် တခြားလူကို၎င်း၊ ဘုရားကို ၎င်း၊ ဘာသာ ကို၎င်း အမှီ မပြု ကြကုန်။ အကြောင်းအကျိုး ဟူသော တရားတို့သည် မျက်နှာလိုက်ခြင်း၊ သွားမြဲ လမ်း ကြောင်းမှ ဂတိစောင်းခြင်း မရှိကြကုန်။ ၎င်းတို့သည် လူမျိုး မရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ အမြူအမဲမရွေး၊ နှာခေါင်းချွန်နှာခေါင်း ပြားမရွေး တသမတ်တည်း သွားလေ့ရှိကြကုန်၏။

ကောင်းသော အကြောင်းကို ပြုလုပ်သူသည် ကောင်း ကျိုးကို ရမြဲဖြစ်၏။ မကောင်းသော အကြောင်းကို ပြုလုပ် သောသူသည် ဆိုးပြစ်မှ ရှောင်၍ မလွတ်ချေ။ ကောင်းမွန် ချောမွေ့သော လမ်းဖြင့် သွားသူသည် မိမိ လိုသော ခရီး အဆုံးသို့ ချော ချော မော မော ရောက် စေ ဟူ၍ ၎င်း၊ လမ်းကောက် လမ်းကြမ်းလမ်းမှားကို လိုက်သူသည် ဘေး အမျိုးမျိုးသင့်၍ ခရီးတရှည်စေဟူ၍ ၎င်း၊ တချက်တည်း တသမတ်တည်း ချင်းချက် ပြင်ဆင်ချက် မရှိဘဲ ဆုံးဖြတ် သော သဘောရှိချေ၏။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကာမျှနှင့် ကျိုးရ ပြစ်မဲ့ မဖြစ်နိုင်ချေ။ စင်စစ်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အကြွမ်း

ဝင်သော မှန်ကန်သော တရားစည်းမျဉ်းကို လိုက်နာကျင့်ကြံ
မှသာလျှင် ကျိုးရပြစ်ကင်း ဖြစ်နိုင်ချေသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာကိုသက်ဝင်ယုံကြည်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေစေ
ကာ မှားသောမကောင်းသောကိုယ်မှု၊ နှုတ်မှု၊ စိတ်မှုတို့ကို
ပြုလုပ်ချေသော် ထိုသို့ ကျိုးမဲ့ပြစ်ရသာ ဖြစ်ချေသည်။

မှန်သော ကောင်းမြတ်သော ကာယကံမှု ဝစီကံမှု
မနောကံမှုတို့ကိုပြုလုပ် အားထုတ်သော သူမူကား ကျိုးရ
ပြစ်ကင်း ဟူသော ဆုလာဘ်ကို ရရှိချေမည်။ အဘယ်
ကြောင့်နည်းဟူမူကား ကျိုးရပြစ်ကင်းတို့သည် ဘာသာကို
၎င်း၊ ဘုရားကို၎င်း၊ အမှီမပြုဘဲ အလုပ်ကိုသာ အမှီပြုသော
ကြောင့်တည်း။

ထို့ကြောင့် မည်သည့် ဘာသာဝင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကောင်းသော
အရာကို ပြုလုပ် ခဲ့သော် ကောင်းကျိုးရ၍ မကောင်းသော
အရာကို ပြုလုပ် ခဲ့သော် မကောင်းကျိုးကို ရရှိ ချိမ့်မည်။
ဤကား မည်သူ-မည်ဝါ-မည်သည့် သတ္တဝါမျှ မငြင်းဆန်
နိုင်သော ဓမ္မနိယာမ တရားအမှန် ဖြစ်သကည်း။

အခဏ်း ၁၁

အမေး (၁၁) ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်လျှင်အပြစ်မခံရ
တော့ဘူးလား?

အဖြေ (၁၁) မည်းနက်လှသော မောဟမှောင်ကြီးသည်
ဤကမ္ဘာကိုလွှမ်းမိုး လျက် နေခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဤကမ္ဘာ
လောကသည် ကြောက်စိတ်ဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိခဲ့ချေ၏။ မျက်စိ
မမြင်ခြင်းသည်ပင် လူသတ္တဝါ အတွက် အကြောသက်သာ
သော ကွက် ဖြစ်ခဲ့ ချေသည်။ လူသတ္တဝါသည် အမှောင်

အတွင်း၌ မထင်မလင်းမြင်ရသော အရာဟူသမျှကို ကြောက်
ဘွယ် လန့်ဘွယ်တွေ ဖြစ်သည့်ဟုထင်မှတ် ယုံကြည်နေခဲ့၏။

သူသည် အပြစ်ဒဏ်ခံရမည့် အရေးကို အမြဲတွေးတော၍
ကြောက်လန့်နေခဲ့၏။ ထိုအပြစ်ဒဏ် ပပျောက်ရေး အတွက်
မည်သည့်အရာကိုမဆို ပြုလုပ်ရန် အသင့်ရှိခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်
သူသည် အပြစ်ဒဏ် ပပျောက်အောင် ပြုလုပ် နိုင်သည်ဟု
ဆိုသော ဘုန်းကြီး များ၏ နေ့စဉ်သို့ တကောက်ကောက်
လိုက်နေခဲ့၏။ လူသားသည် သူ၏ အပြစ်ဟူသမျှပပျောက်စေရန်
အလို့ငှါ ထိုဘုန်းကြီးပြော သမျှကို အမြဲလိုက်နာ၍လုပ်ခဲ့၏။
သူသည် တနင်းလာနေမှ စ၍ စနေနေ့ တိုင်အောင် ပြုလုပ်
ကျူးလွန်ခဲ့သော အပြစ်များကို ပပျောက်စေရန် အလို့ငှါ
တနင်္ဂနွေ နေ့သို့ ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်း ဘုရား ရှိခိုး
ကျောင်းသို့သွားပြီးလျှင် မိမိကျူးလွန်ခဲ့သော အပြစ်များကို
ဘုန်းကြီး၏ရှေ့မှာ ဖွင့်လှစ် ဝန်ခံခဲ့၏။ တဖန် ဘုန်းကြီးက
ဋ္ဌာဝယ ဘုရားသံ အခွင့် ပန်လိုက်၏။ ထိုအခါ ဘုရားက
လူသား၏ အပြစ် ဟူသမျှကို ကံတစိုက် သဘော မျိုးဖြင့်
အကုန်သိမ်း၍ ယူလိုက်သည် ဟူလို။ နေရာ ကျလှ ချေ၏
တကား။

ဤကဲ့သို့သာဖြစ်နိုင်ခဲ့သော် ဤကမ္ဘာလောကရှိ သတ္တဝါ
ဟူသမျှသည်အကုန်လုံးဋ္ဌာဝယဘုရား၏ကောင်းကင်ဘုံနန်း
သို့ချည်းပျောက်ကုန်ပေရာ၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား
ဋ္ဌာဝယဘုရားသည်သူ့အားယုံကြည်စွာကိုးကွယ်၍ သူ့ထံ
၌ အပြစ်ကို ဝန်ချသော သတ္တဝါ ဟူသမျှကို ထိုအပြစ်မှ
ခွင့်လွှတ်၍ သူ၏ကောင်းကင်ဘုံနန်းသို့ ပို့ဆောင် နိုင်သော
ကြောင့်တည်း။

ဤသို့ပင် ဗုဒ္ဓဘာသာကိုကိုးကွယ်လျှင် လူသား၏အပြစ် အားလုံး ကင်းပျောက်ပါမည်လော။ ဌာဝယဝါဒီ အများတို့ ကမူ ၎င်းတို့၏ ဘုရားနှင့် ဘာသာကို ကိုးကွယ်ယုံကြည် လိုက်လျှင်လူသား၏ အပြစ်ဟူသမျှကို အကုန်ပယ်နိုင်သည် ဟုပြောဆိုကြကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဟုတ်နိုင် ရိုးလား အချင်း လူသား။ အမှောင်ထဲမှာချည့် မျက်စိကို စုံမှိတ်၍ သွားမနေပါလင့်။ အသင်၏စဉ်းစားဉာဏ်ကို အသုံးပြုပါဦး

ထိုသို့ ဌာဝယဝါဒီတို့က ဆိုကြသည့် အတိုင်း ကမ္ဘာ လောက၏အပြစ်ဟူသမျှကို ဘုရား တဦးတည်းက အကုန် ကံတရိုက်ယူနိုင်သည်ဆိုသော စကား မှန်ခဲ့သော် အသင် လူသားသည် အဘယ်ကြောင့် စောင့်စည်းနေရပါသနည်း ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေဆိုပြီးလျှင် သင်၏ စိတ်ကို လွတ်ငေးလိုက် ပါတော့လော။ သင်သည် သင်စိတ်ကြိုက်ရာ သင်စိတ်ထင်ရာ တို့ကိုပြုလုပ်နေပါတော့လော။

ထိုသို့သင်တို့၏ အပြစ်ဟူသမျှကို အကုန်ပယ် နိုင်သည် ဆိုသော ဌာဝယ ဝဇ္ဇစား-ယေရှု ဘုရားသည် ကောင်းမြတ် သော အလုပ်တို့ကို ပြုလုပ်ကြရန် အဘယ်ကြောင့် သင်တို့ အား ဟောပြောခဲ့ရသနည်း။ သူ့ကိုယ် တိုင်ကော အဘယ် ကြောင့် မကောင်းသော အမှုတွေကိုမပြုမလုပ်ဘဲရှောင်ကြဉ် သွားခဲ့၍သနည်း? မကောင်းကျိုး (ဝါ) အပြစ်ဇာန် ကေန် ကျရောမည်ဟု စိုးရိမ်သောကြောင့်၊ ဟူသော အဖြေမှတစ်ပါး အခြားမရှိတော့ပြီ။

ကမ္ဘာ၏ ကယ်တင်ရှင် ဖြစ်သော ယေရှု ဘုရားသည် လက်ဝါးကပ်စင်တင်၍ တံကျင်လျှိုပြီးလျှင် အသတ်ခံရ၏။ သူသည် သေခါနီး၌ ဇေယျ လာမရှာဘာသာနိ၊ အနက်ကား

အကျွန်ုပ်တို့တရား၊ အဘယ်ကြောင့် အကျွန်ုပ်တို့ ဝုဋ်ပစ်ဟော် မူသနည်းဟု ဝမ်းနည်း ကြည်ကဲ့သော အသံဖြင့် အဘယ် ကြောင့် အော်ဟစ် တ-သ-ရသနည်း။

သူ၏ လက်-ခြေ-နံဘေးသို့၌ ရိုက်နှက် ထားသော ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်တို့ ပြင်းထန်လှသဖြင့် အခံရ ခက်လှသည့် အပြစ်၊ အားကိုးရာ အားထားရာ မြှော်လင့်ဘွယ်ရာကင်းမဲ့ ၍ နေသောကြောင့် အော်ဟစ် တ-သ-လေသည်ဟူလို ။

ဤသို့အားဖြင့် သူ့ကိုယ်တို့ထံ အားကိုး အားထားရာ မဲ့ ဖြစ်ခဲ့ရသော သူသည် ကမ္ဘာလောက၏ အားကိုး မြှော်လင့်ရာ ဖြစ်နိုင်ပါဦးမည်လော။

သူသည် သံမှိုရိုက် နှက်၍ ထားသော ငါးခုသော ဒဏ်ချက်တို့ကို အခံရခက်အောင် (ဝါ)သက်သာအောင် မပြုလုပ်စွမ်းနိုင် ခဲ့သော်၊ သူသည် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား ဒုက္ခ သည်အများ၏ စူးရှပြင်းထန် အခံရခက်သော ဆင်းရဲကို သက်သာပျောက်ကင်းအောင် ပြုစွမ်းနိုင် ပါဦးမည်လော။

သူသည် မည်သို့သော ပြစ်မှုကြောင့် သေပြစ်သေဒဏ် ကို ခံခဲ့ရသနည်း။ဖိလိပ်သည် သူ့ကို ပြစ်မှုထင်ရှားအောင် မစစ်မဆေးဘဲ တချက်လွှတ် အမိန့်ဖြင့် လက်ပါးကပ်စင် တင်၍ သတ်စေဟု ဒီကရီချပေးခဲ့သည့် မဟုတ်ချေ။စစ်စစ်မှာ ဖိလိပ်သည် သူ၏ပြစ်မှုကို ထင်ရှားအောင် စစ်ဆေး၏။တိုင်း သူပြည်သား၊ လူအများတို့၏ အလိုဆန္ဒကို မေးခဲ့၏။ထို နောက် ဖိလိပ်သည် လူအများတို့၏ သဘော တူညီချက် အရ ထိုအမိန့်ကို ချမှတ်ခဲ့လေသည်။

ကမ္ဘာလောက၏ အပြစ်ကို ချေချုတ်မည့်(ဝါ)ခွင့်လွှတ် မည့် ကယ်တင်ရှင်သည် ဤ မပြောပလောက်သော သူ၏

အပြစ်ကလေးကိုပင် ပပျောက်အောင် မလျှောက်လဲနိုင်ချေ
တကား။ သူ့အပြစ်ကား ဘာလဲ? သူသည် ဌာဝယဘုရား၏
သားတော်ဖြစ်သည်ဟု ပြောခဲ့၏။ ထိုစကားသည် ထိုခေတ်
ထိုအခါ ထိုနယ်ပယ် ထိုမြို့ရပ်ရှာ၌ အပြစ် မလွတ်သော
ရာဇဝတ်ဘာသာစကား ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုစကားကို ပြောကြား
မိသည့်အတွက် သူ့ကို ဘမ်းဆီးရန် ဆုတော်ငွေ ၃၀ ကျပ်
တိတိနှင့် ဝါးရမ်း ချွတ်ခဲ့၏။ သူသည် ထိုဝါးရမ်း ဘေးမှ
လည်း လွတ်အောင် မလွှဲရှောင်နိုင်ခဲ့ချေတကား။ ဤသို့ သေး
ငယ်သော အပြစ်ကိုလည်း ပပျောက်အောင် မလျှောက်
လဲနိုင် ဝါးရမ်း ဘေးမှလည်း လွတ်အောင် မပြေးနိုင်သော
ဘုရားက လူသား၏အပြစ်ကို လက်ဝါးကြီးအုပ်၍ ကံတရိုက်
ယူမည်ဆိုသော အချက်သည် မှန်နိုင်ပါဦးမည်လော။

ထို့ပြင် အနန္တကန်ခိုးတော်ရှင်ဟု ဆိုအပ်သော သူ၏
ခမည်းတော် ဌာဝယဘုရားသည်လည်း မိမိရင်နှစ်သားရင်း
အစစ်ဖြစ်သော သူ့ကို မကယ်နိုင်ချေတကား။ ယင်းသို့
ကိုယ် သားမှလည်း ကိုယ်မကယ်နိုင်၊ ကိုယ် ကိုယ်မှ လည်း
ကိုယ်မကယ်နိုင်သောဘုရားက ကမ္ဘာ့အပူသယ်၊ ဒုက္ခသယ်
တွေကို (ဝါ) ကမ္ဘာ့ ရာဇဝတ်ကောင်တွေကို ကယ်တင်
ချွတ်လွှတ်မည်ဆိုသော အချက်သည် ဧကန်စင်စစ် ဖြစ်နိုင်
ပါမည်လော။

ထို့ကြောင့် လူတယောံ၏ အပြစ်ကို အခြားလူတယောံ
က ချေချွတ် ခွင့်လွှတ်နိုင်သည်ဟူသော စကားသည်လည်း
ယုံတမ်းစကား (ဝါ) ဧဏ္ဍာရီစကားမျှသာ ဖြစ်လေတော့၏။

ထို့ကြောင့် မည်သည့်ဘာသာ မည်သည့် ဘုရားကို
ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူပင်ဖြစ်စေ၊ မှန်သောအရာကိုလုပ်က

အကျိုးရ၍ မှားသောအရာကို ပြုလုပ်ကျူးလွန်သော် အပြစ် ရချိန်မည်။

တစုံတခုသော ဘာသာကို ကိုးကွယ် ယုံကြည်ကာ မတ္တဖြင့်၊ လူသားကိုတိုင် ကျူးလွန်ထားသော မှားယွင်း သော အမှု၌၏ အပြစ်ဒဏ် ပပျောက်ရိုး ယုဒတမ်းမရှိချေ။ မှန်လှ၏။ အကျိုးအပြစ်နှင့် ကိုးကွယ်ရာ ဘာသာတို့သည် ပြဒါးတလမ်း သံတလမ်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ ကျိုးရပြစ်ရှိတို့သည် ကိုးကွယ် ယုံကြည်သော ဘာသာ နှင့် ဆက် စပ် ခြင်း မှ ကင်းကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ် လိုက်ရုံ နှင့် ကျူး လွန် ပြုလုပ်ထားသော အကြောင်း တရား၏ အကျိုးမှန် ပြစ်သော အပြစ်ဒဏ်မှ ပြေးလွှားရှောင်ပုံး၍ မလွတ်နိုင်ချေ။ သို့သော် မှန်သောလမ်းကိုလိုက်၍ မှန်သောအလုပ်ကို ပြုလုပ် လိုသော အသင်လူသားအတွက် ပြုလုပ်နည်းတို့ကား ဗုဒ္ဓ ဘာသာ၌ အထင်အရှားရှိကုန်၏။ မဖြစ်သေးသော ပြစ်မှု ဟူသမျှတို့ကို မဖြစ်နိုင်အောင် စောင့်စည်း ဆီးတားထား ခြင်း၊ ဖြစ်ပြီးသော အပြစ်ဟူသမျှကို အညွန့်အညှောက်မတိုး ပွားဘဲ အမြစ်ဗီဇ သွေ့ခြောက်သွားအောင် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း ဟူသောနည်းများ အတိုင်း တသွေမတိမ်း လိုက်နာလုပ်ကိုင် ခဲ့သော် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အပြစ် ပပျောက်ရေး ပြီးမြောက် လေတော့၏။

ထို့ကြောင့် အို.....အချင်းလူသား။ ဘာသာနှင့် ဘုရား ကို ကိုးကွယ်ယုံကြည်ရုံနှင့် တင်းမတိမ် ပါလင့်။ ယုံကြည် မှုသည် အပြစ်ကို ပပျောက်စေနိုင်သည်ဟု အထင်မှား မနေ ပါလင့်။ အားထုတ်လော့။ ကြိုးစားပါလော့။ မေ့လျော့

ပေါ့တော့ခြင်းမရှိဘဲ သတိသမ္ပဇဉ်တရား အမြဲထားရှိပါလော့။ အသင်၏ စိတ်တံခါးကို လုံ့လအောင် ပိတ်ထားလော့။ အမိုး၌ အပေါက်ရှိသော အိမ်အတွင်းသို့ မိုးရည်ယိုကျမြဲ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူစိတ်တံခါးမလုံသူ၏ ထံသို့ အပြစ်တွေ ဒဏ်ဟော ဝင်လာချေမည်။

အို.....အချင်းလူသား။ ထလော့။ အမှောင် အတွင်းမှ အကင်းရုန်းကန်၍ ထွက်လော့။ မေ့လျော့ ပေါ့တော့၍ ငေးငေး မောမော နေသူသည် လူသေမည်၏။ ထကြွ လုလု ဝိရိယရှိသူသည် လူရှင်မည်၏။ သေခြင်းထက်ပို၍ဆိုးသော (ဝါ)ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်းသော အရာမရှိ။ အသက်ရှင်ခြင်းထက် ပို၍မြက်နိုးဘွယ် ကောင်းသောအရာလည်းမရှိတော့ပြီ။

အို.....အချင်းလူသား။ သေခြင်းမှလွန်မြောက်၍ ရှင်ခြင်းသို့ရောက်အောင် အား ပြတ် ပါတော့လော့။ သေနေရခြင်းဖြင့် သင့်မှာ ဘာအကျိုးများ တိုးတက်လာချေ မည်နည်း။ ထလော့။ သတိတရားဖြင့် စောင့်စည်း ချုပ်သိန်းလော့။ အပြစ်ဝင်လမ်းကိုပိတ်လော့။ ဆို့လော့။ ဘာသာကိုယုံကြည် ကိုးစား၍ အိပ်လို့ များမနေပါလေလင့်။ သင်အလွန်ကြောက်သောအပြစ်နယ်မှ ထွက်ပေါက်ကို ဘယ်သော အခါမှ တွေ့ရလိမ့် မဟုတ်ချေ။

အခန်း ၁၂

အမေး (၁၂) ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ရန် လုပ်ငန်းနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တို့ လိုက်နာရမည့် ဟာဝန်ဝတ္တရားတို့ ကား အဘယ်နည်း?။

အဖြေ (၁၂) ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ရန် အတွက် လိုအပ်သော ဗုဒ္ဓကရုဏာ(၀၁) ရှေးဦးစွာ ပြည့်စုံလုံလောက်ရမည့် အရည်အချင်းတို့မှာ။

(၁) အကြောင်းသည် အကျိုးကို ဖြစ်မြဲစေ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား ကောင်းသော အကြောင်း သည် ကောင်းသော အကျိုး၊ မကောင်းသော အကြောင်းသည် မကောင်းသော အကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်၏။ အကြောင်းကို ငြိမ်းသတ်မှ အကျိုးပြီးပြတ်နိုင်မည်ဟူ၍ အကြောင်းအကျိုး တရား၌ စွဲမြဲစွာ ယုံကြည်မှုကို ဆိုလိုသည်။

(၂) အရာအားလုံးသည် တစုံတခုသောရှေးအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် မြဲသော သဘာဝ အတ္တမှ ဆိတ်သော သဘောရှိ၏ဟု သဘာဝကို အမှန်အတိုင်း သိမြင်ခြင်းတို့ပင်ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့ဘာသာဝင်ဟူသော အမည်ကို မခံယူမီ ရှေးဦးစွာ ပြည့်စုံရမည့် အရည်အချင်းဟု ဆိုလိုသော ဗုဒ္ဓကရုဏာကို ပြည့်စုံစေပြီးသော် သရဏဂုံ ဆောက်တည်ဟု ဆိုအပ်သော ဗုဒ္ဓကိစ္စဟူသော မင်္ဂလာ အခမ်းအနားကို ပြုလုပ်ရချေမည်။

(၁) ဗုဒ္ဓဘွဲ့ထူးကို ခံယူတော်မူသော ဘုရားရှင်ကို ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ အဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ်ပြုပါ၏။

(၂) ၎င်းဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် တွေ့ရှိသိမြင်တိုင်း။ တောပြအပ်သော အမှန်တရားကို ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ အဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ်ပြုပါ၏။

(၃) ထိုဘုရားရှင်နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်၍ အမှန်တရားကို အမှန်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံ နေကြသော ဗုဒ္ဓါလံမြတ်တို့ကို လမ်းပြအဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ် ပြုပါ၏။

ဟူ၍ ဗုဒ္ဓကိစ္စကို ပြုလုပ်ရာ၌ ရွတ်ဆိုရလေသည်။ ၎င်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်လိုသူသည် အများသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ မြက်မှောက်၌ ဖြစ်စေ။ သို့မဟုတ် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌တည်းတည်းဖြစ်စေ တည်ကြည်သောစိတ်၊ နှစ်မြို့ဝမ်းမြောက်သောစိတ်တို့ဖြင့် ရွတ်ဆိုလျက် အဓိဋ္ဌာန်ပြုရမည်။ ထိုအခါမှစ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟူသော အမည်နာမကို ခံယူရန် လေတော့၏။

ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ လိုက်နာ လုပ်ကိုင်ရမည့် တာဝန် ဝတ္တရားတို့ကား နည်းပါးလှချေ၏။ လူသတ္တဝါမလိုက်နာနိုင်လောက်အောင် (၁၂)တာဝန် မယူရလောက်အောင် များပြားလှသဖြင့် မဟုတ်ချေ။ စတုရန်းမှာ လူသတ္တဝါတို့ကား တာဝန်တို့ရှိ၏။ သို့ လူနို့ သတ္တိအတိုင်း လူသားမှန်သမျှ လိုက်နာကျင့်ကြံနိုင်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဗုဒ္ဓဘွဲ့ထူးကို ခံယူတော်မူသော လူသားသိဒ္ဓတ္ထ ဂေါတမသည် ၎င်းကို သူကိုယ်တိုင် လိုက်နာကျင့်ကြံနိုင်ခဲ့၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားသည်၊ ယထာဝရီ ကထာကာရီ ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ပြောသလိုလုပ်၍ လုပ်သလို ပြောခဲ့၏။ ၎င်းကိုယ်တိုင် ကျင့်ကြံအားထုတ်၍ဖြစ်မြောက်ပြီး သောနည်းများကိုသာ ဟောမြှောခဲ့သောကြောင့် တည်း။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဂေါတမနှင့်တကွ ၎င်း၏ တပည့်များလည်း လိုက်နာကျင့်ကြံနိုင်သဖြင့် များပြားကျယ်ဝန်းခြင်း။ မရှိသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့လိုက်နာရမည့် တာဝန်တို့ကား

(၁) မှားယွင်းသော အမှုကို မပြုလုပ်ခြင်း။

(၂) မှန်မြတ်မှန်ကန်သော အရာများကိုပြုလုပ်ခြင်း။

(၃) စိတ်ကို တည်ငြိမ်ဖြူစင်စေ၍ ဖြောင့်အောင် ပွားများခြင်းတို့ပင် ဖြစ်သတည်း။

အို-----အချင်းလူသား။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော တရား ၃-ခု တို့သည် သင့်အတွက်ခက်ခဲ၍ နေပါသေး သလော။ သင်သည်ဤတရား ၃-ခုကို(၁၂)တာဝန်သုံးမျိုးကို လိုက်နာ ကျင့်ကြံ နိုင်ခဲ့သော် သင်သည် လမ်းမှန်သို့ရောက်၍ အပြစ် ဟူသမျှ ပပျောက်ပြီးလျှင် မုချ အစစ်အမှန်ဖြစ်သော သုခ ချမ်းသာကို ရရှိခံစား ရပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် သင်သည် ဤတာဝန် ၃ မျိုးကိုဦးလည်မသုန်ဘဲ ယူပါလေလော့။

စတုတ္ထပိုင်း။

ဓမ္မတာဝေဒနာ။

အမေး(၁) ဓမ္မတာဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကား အဘယ်နည်း?

အဖြေ (၁) ဤပြဿနာ၌ ဓမ္မနှင့် ဓမ္မတာကိုရှေးဦးစွာ ခွဲခြားသင့်လေသည်။ ထိုတွင် ဓမ္မဟူသော ပုဒ်သည် ဗုဒ္ဓဘာ သာဆိုင်ရာပိဋကတ်ကျမ်းစားများ၌၎င်း၊ ဟိန္ဒူဘာသာ ဆိုင် ရာ သက္ကဋ္ဌ စာပေ ကျမ်းဂန် များ၌ ၎င်း။ အသုံး အများ ဆုံးအဓိပ္ပါယ် အကျယ်ဆုံးပုဒ်ဖြစ်လေသည်။

၎င်းပုဒ်၏ ဓါတ်ရင်းကား ဓရဖြစ်၍ ဆောင်ခြင်း အနက်။ အောက်သို့ မကျအောင် ဆွဲတင်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။

မိမိ၏ သဘောကို ဆောင်တတ်သော သဘော တရား သည် ဓမ္မမည်၏ ဟူရာ၌ ရုပ် နာမ် စသော သဘာဝ ဓမ္မကို ရည်ညွှန်းလေသည်။ မိမိအား ကျင့်ကြံလိုက်နာ သူများကို အောက်သို့ မကျ စေဘဲ အထက်သို့ မြှင့်တင်တတ်သော သဘော သည် ဓမ္မ မည်၏ ဟူရာ၌ ကောင်း မြတ် သော

ကိုကျင့် တရား သီလအာ စာရများ ကိုရည်ရွယ် လေသည်။
ယေဓမ္မာ ဟောတုပ္ပ ဘဝါဟူရာ၌ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် သက်ရှိ
သက်မဲ့ဖြစ်ပျက်နေသမျှ အရာအားလုံးကို ဟောလေသည်။

ဓေဓမ္မော သနန္တနော ဟူရာ၌ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ရှေးရှေး
အခါမှ ဆင်းသက် လိုက်နာ ကျင့်ကြံ လာကြသော အကျင့်
အာစာရကို ရည်ရွယ်သည်။

နာယံဓမ္မော သုသမ္ပုဒ္ဓေါဟူရာ၌ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ဒုက္ခ သမု
ဒယ၊ နိရောဓ၊ မဂ္ဂဟူသော သစ္စာလေးပါးကိုဟော၏။

သစ္စံဓမ္မော ဓီတိစါဂေါဟူရာ၌ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် စူးစမ်း
ဆင်ခြင်တတ်သောဥာဏ်ကို ဟော၏။

နဟိဓမ္မော အဓမ္မောစ ဥဘောသမ ဝိပါကိနောဟူရာ၌
ကောင်းမြတ်သောအမှုကိုရည်ရွယ်သည်။

မဿဓမ္မောစ ဝိနယောစ ဒေသိတောဟူရာ၌ ဓမ္မသဒ္ဓါ
သည် ဒီဃ၊ မဇ္ဈိမ၊ အင်္ဂုတ္တရာသံယုတ္တဟူသော နိကာယ်တို့၌
ပါဝင်သော ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏မုက္ခပတ်တော်ကိုရည်ရွယ်သည်။

ခယဓမ္မော ဝယဓမ္မောဟူရာ၌ မချွတ်မလွှဲ အမြဲဖြစ်တတ်
သောသဘောကိုရည်ရွယ်သည်။

နဝလောကုတ္တရော ဓမ္မောဟူရာ၌ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် မဂ်
လေးပါး၊ ဖိုလ်လေးပါး၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော တရား ကိုးပါး ကို
ရည်ရွယ်သည်။ ဤသို့စသောအားဖြင့် ဗုဒ္ဓ ဘာသာဆိုင်ရာ
ပိဋကတ်တော်များ၌ ဓမ္မဟူသောပုဒ်ကို ရေလဲအမျိုးမျိုး (၀၇)
အနက်အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့် သုံးစွဲခဲ့လေသည်။

ထို့ပြင်ဟိန္ဒူဘာသာဆိုင်ရာကျမ်းစာများ၌လည်း ဤဓမ္မ
ဟူသောပုဒ်ကို အနက်အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့် သုံးစွဲထား
သည်ကိုတွေ့ရပြန်လေသည်။ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရ (၀၇)

အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်ကို ရှေးအကျဆုံး ဘော်ပြခဲ့သူကား ကနဒမုနိမည်သော ရသေ့ဖြစ်လေသည်။ ။ ၎င်း၏ အလိုအားဖြင့် လောက၏ ကြီးပွားရေးနှင့် အမွန်မြတ်ဆုံး ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သော အရာသည် ဓမ္မမည်၏။

ဗျာသမည်သော ဆရာကြီး၏ အလိုအားဖြင့် မြင့်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ထူးတယောက်၏ ဟောပြော သွန်သင်ချက် ဟူသမျှသည် ၎င်း၏ ဤအရာကို မလုပ်ရ၊ ဤအရာကို လုပ်ရမည် ဟူသော ရှေးအစဉ်အလာသည် ၎င်း၏ ဓမ္မမည်၏။

မိမံသက ဆရာ၏ အလိုအားဖြင့် စုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်း သဘောသည် ဓမ္မမည်၏။ ဝိသေသိက ဆရာကမူ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်တန်သော ဘဝ၌ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာ ဟူသမျှကို ဖြစ်စေတတ်သော အရာတို့ကို ဓမ္မဟု ခေါ်ဆိုလေသည်။

မနုဆရာကြီး၏ အလိုအားဖြင့် ဝေဒကျမ်းများ၊ သမိတိကျမ်းစာများနှင့် လူပညာရှိတို့၏ အပြုအမူ များသည် ၎င်း၏ အတွင်းအတ္တကို ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စေတတ်သော အရာများသည် ၎င်း၏ ဓမ္မမည်၏။

ရည ဝါကျ မည်သော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကမူ ဝေဒလေးကျမ်း၊ ပူရာဏ် တကျမ်း၊ ညာယ တကျမ်း၊ မိမံသ တကျမ်း၊ ဓမ္မသုတ္တတကျမ်း၊ ဝေဒင်္ဂ ၆ ကျမ်းအားဖြင့် ၁၄ ရပ်သော ကျမ်းကြီးတို့၌ ပါဝင်သော အတတ်ဝိဇ္ဇာ ဟူသမျှသည် ဓမ္မမည်၏။

ထိုမှတပါးလည်း လူသား၏ နေနည်း၊ ထိုင်နည်း၊ ကျင့်ကြံနည်း စသည်တို့သည် ဓမ္မမည်၏ ဟူ၍ ၎င်း၏ လူသား၏ အတ္တကို တိုးတတ်စေတတ်သော အရာဟူသမျှသည် ဓမ္မမည်၏ ဟူ၍

၎င်း၊ ရေးသားသုံးနှုန်း၍ ထားသည်ကို ဟိန္ဒူဘာသာဆိုင်ရာ ကျမ်းဂန်တို့၌တွေ့ရချေသေး၏။

ဤသို့စသည်ဖြင့် ဓမ္မသဒ္ဒါကိုဟိန္ဒူကျမ်းစာ ဆရာတို့ သည်အဓိပ္ပါယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်ဝေဘန်၍ သုံးစွဲခဲ့ကြလေသည်။ သို့ရာတွင်ကျွန်ုပ်တို့သည် တိုတိုကျဉ်းကျဉ်း နှင့်လိုရင်းဖြစ်၍ အားလုံး၎် မိသောအတ္ထုပ္ပတ္တိ (၀၂) အဓိပ္ပါယ် ဘော်ပြချက် ကို မရနိုင်သေးချေ။ လိုရင်း မှတ်ရန်ကား။

(၁) မိမိ၏သဘာဝအတိုင်း အမြဲမှန်၍နေသော သဘော

(၂) လူသားတို့သမုတ်အပ်သဖြင့် မှန်နေသော သဘော သည် ဓမ္မမည်၏။

ဓမ္မတာ ဆိုသည်ကား ထိုဓမ္မ နှစ်မျိုးတို့၏ ဖြစ်ရိုး ထုံးစံ အစဉ်အလာကိုဆို၏။ လှိုယော် အမြဲမှန်၍နေသော ဓမ္မသည် ဓမ္မဆိုတာကို ဖြစ်စေရာ၌ သတ္တိမန္တ အဖြစ်အားဖြင့် ခြားနား ခဲ့၏။ ထိုပြင် လူသားတို့ သမုတ်သဖြင့် မှန်နေသော ဓမ္မ၏ ဓမ္မ တာကို ဖြစ်စေရာ၌ကား သတ္တိ၊ သတ္တိမန္တအားဖြင့် ကွဲပြား ခြား မရှိချေ။ ဆိုလိုရင်းကား ဓမ္မတာအချို့ ကို ဓမ္မစာရင်းသို့ သွင်းနိုင်စေကာ ဓမ္မအချို့ ကိုမူ ဓမ္မတာဟု မသုံးနိုင်ဟူလို။

ဤသို့အားဖြင့် ဘာသာ အသီးသီးဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့ဆိုင်ရာ ကျမ်းဂန်များကို ကိုးကား ကြကုန်ပြီးသော်၊ ဓမ္မဟူသော ပုဒ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဖွင့်ပြရေးသား ပြော ဆိုကြကုန်၏။

ထို့ပြင် ဋ္ဌာဝယ ၀၂ ဒီတို့၏ ဓမ္မနှင့် ဋ္ဌာဝယ ၀၂ ဒီမဟုတ် သူတို့၏ ဓမ္မကို ခွဲခြားပြသရသော် များစွာ စိတ်ဝင်စားဘွယ် ကောင်းချေမည်။ ဋ္ဌာဝယ ၀၂ ဒီတို့သည် ဓမ္မဟူသော ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဘယ်လောက် များများပင် ဖွင့်ဆိုရေးသားနေ

ကြစေကာမူ ၎င်းတို့အတွက် အရင်းအကျဆုံး အနက်ကား ဌာဝယ ဘုရား၏မုက္ခဝတ်သည်သာ ဓမ္မမည်နိုင်သည်ဟူလို။ သို့ရာတွင် အဌာဝယ ဝါဒီတို့ကမူ မှန်သောတရားသည် ဓမ္မမည်၏ဟုဆိုကြကုန်၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဌာဝယ၊ အဌာဝယ ဝါဒီ နှစ်ဦးလုံးတို့၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန်သာ ရှိတော့၏။

ထိုပြင်ကျွန်ုပ်တို့သည် ဖေါက်လွဲ ဖေါက်ပြန်မရှိ ပကတိ သဘာဝအားဖြင့် အမြဲမှန်၍နေသော အရာကို အသက်၌ ရေးသားဖော်ပြပြီးခဲ့လေပြီ။

ထိုသည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိရသည်သာလျှင် အားလုံး သိမ်းကြုံး မိသောကြောင့် ခရစ်၊ ဟိန္ဒူ၊ ပဿီ၊ ဗုဒ္ဓစသော ဘာသာများ တွင် ဘယ်ဘာသာမှာဘဲ ပါပါ မှန်သောအရာကို ဓမ္မဟု ခေါ်ဆိုနိုင်လေသည်။

ယခုသော်ဓမ္မတာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးသာ ဖြေဆိုကြစို့။ ။
ထုံးစံ (ဝါ) သဘော(ဝါ) တံထွာကို၎င်း၊ ရှေးဖြစ်ဘူးသော သဘောအတိုင်း၊ နောက်နောက်ဆက်ကာဆက်ကာ အလား ဟူဖြစ်တတ်သော သဘောကို၎င်း၊ ဓမ္မတာဟု ခေါ်သည်။ ။
ဤနေရာ၌ နိယာမဟူသော ဖြစ်စဉ် ငါးမျိုးကို ရေးသားဖော် ပြသင့်လေသည်။

(၁) စိတ္တနိယာမ။ ။

စိတ်၏ ဖြစ်စဉ်.....

(၂) ကမ္မနိယာမ။ ။

အကြောင်း အားလျော်စွာ အကျိုးတို့၏ ယင်ရှားစွာ ဖြစ် ပေါ်မှု သဘောအစဉ်။

(၃) ဗီဇနိယာမ။ ။

သစ်စေ့ မျိုးစေ့ သစ်ပင် နွယ်ပင် သီးပင် ပွင့်ပင်တို့၏ မူလရင်းနှင်း အလားတူစွာ ပေါက်ပွား လာတတ်သော သဘောအစဉ်.....

(၄) ဥတုနိယာမ။ ။

ဆောင်း နွေ မိုးဦး (၀၁) အပူအအေး (၀၁) ဆီးနှင်းကျခြင်း မိုးဦးရှာခြင်း မိုးဦးခြင်းခြင်း၊ ဒီရေတက်ခြင်း၊ ကျခြင်းစသည်တို့အစီအစဉ် ကျကျ ဖြစ်နေသော သဘောအစဉ်.....

(၅) ဓမ္မနိယာမ။ ။

အသက်ပါ လေးပါးသော နိယာမတို့၏ သဘောဓမ္မတာ အားလျော်စွာ အစဉ် အလာ ထုံးတမ်းအတိုင်း ဖြစ်စေမှု သဘောအစဉ်.....

ထို့ကြောင့် အထက်ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော နိယာမတရား ငါးခုတို့၏ သဘာဝအတိုင်း ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ပေါ်နေမှုကို ဓမ္မတာဟု ခေါ်ဆိုရလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး နံပါတ် ၂ အနေအားဖြင့်၊ လူသား၏ ပယောဂကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသော ယုဒ်းစံဟု ခေါ်အပ်သော ဓမ္မတာလည်း ရှိချေသေး၏။

အခဏ်း ၂

မေး (၂) ဓမ္မတာ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကား အသို့နည်း?

ဖြေ (၂) ဓမ္မတာ ဟု ဆိုအပ်သော ထုံးစံသည် လူသတ္တဝါက လုပ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာဒါလည်းရှိ၏။ လူကမလုပ်ဘဲ ၎င်း၏ ဓမ္မနိယာမ အားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်နေဒါလည်းရှိချေ၏။

ဥပမာ (၁) ဤမြို့သို့ဝင်လျှင် ငွေတမတ်ပေးရပြီ ဓမ္မတာရှိသည်။

(၂) လူသည် သေရခြင်း ဓမ္မတာမှ မလွတ်နိုင်ဟူသော စကား ၂ ရပ်၌၊ ဓမ္မတာ ဟူသောစကား ကိုပင် သုံးစွဲထား ချေသည်။ သို့ သော် ထိုဓမ္မတာ ဟူသော ပုဒ် ၂ ခု တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကား အလွန်ကွဲပြား ခြားနားလှချေ၏။

နံပါတ်(၁) ၌ပါသော ဓမ္မတာသည် လူသား၏ ပယောဂကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသော ဓမ္မတာဖြစ်၍ နံပါတ်(၂) ၌ ပါဝင်သော ဓမ္မတာသည် မည်သူ၏ ပယောဂမှ ပေါ်ဘဲ ဖြစ်နေသော ဓမ္မတာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် နံပါတ် (၁) ပါဓမ္မတာမျိုး၏ အကြောင်းကား စတင်၍ တည်တွင်သော လူသား ပင် ဖြစ်ချေသည်။ သူ လုပ်လိုက် သဖြင့် (၀၇) ထွင်လိုက် သဖြင့် ဖြစ်ပေါ် လာရသောကြောင့်တည်း။

နံပါတ်(၂) ပါ ဓမ္မတာမျိုး၏ အကြောင်းမှာ ဓမ္မ နိယာမ သဘောပင် ဖြစ်ချေသည်။ ၎င်းအကြောင်းမရှိလျှင် အကျိုး မဖြစ်ထွန်းနိုင်သော ကြောင့်တည်း။ ၎င်းဓမ္မတာ၏ ဖြစ်ပေါ် လာပုံမှာ၊ ရှေးဦးမှလ ဖြစ်ပေါ်ဘူးသည့်အတိုင်း နေံနေံ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ပေါ်လာမှုပင် ဖြစ်၏။

သရက်ပင်က သရက်သီး၊ တဖန် သရက်သီးက သရက် ပင်ကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့၊ မူလဖြစ်ရင်းနှင့် အလားတူစွာဖြစ်ပေါ် လာမှုပင်တည်း။ ဤနေရာ၌ ဓမ္မနိယာမ သဘောဟူသည် နိယာမ လေးပါးတို့၏ ဖြစ်ရိုးထုံးစံ အစဉ်အလာ အတိုင်း ဖြစ်ပေါ်မှုကို ဆိုလို၏။

အခဏ်း ၃

အမေး (၃) ဓမ္မတာ၏ အစကား အဘယ်နည်း?

အဖြေ (၃)၊ ဓမ္မတာဟူသည် အစဉ်အဆက် အသွင်တူ အလားတူ ဖြစ်ပွား ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဓမ္မ၏ သတ္တိသဘာဝ

မျှဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့အလားတူ ဖြစ်ပွားပေ၍ ပေါက်လာသော အရာ၏အကြောင်းကိုပင်ဓမ္မတာ၏အစဟူ၍ခေါ်ဆိုခွင့်ရှိ၏။ မှန်လှ၏။ ဓမ္မနှင့် ဓမ္မတာ တို့သည်သတ္တိ၊ သတ္တိ မန္တ အဖြစ်ဖြင့် ကွဲပြားကြ၏။ ကောင်းကင်၏အစသည် ပထဝီဖြစ်၏ဟု ဆိုသကဲ့သို့ ဓမ္မတာ၏မူလ ဖြစ်ပွားကြောင်း ကိုသာ အစဟု ဆိုသင့်၏။ ဤကား မည်သူ တစုံတယောက်၏ ပယောဂမျှ မပါဘဲဓမ္မတာ၏ အစကိုဘော်ပြချက်ဖြစ်၏။

ထိုမှတပါးလူကလုပ် ထားသော ဓမ္မတာ၏ အစကား ထိုဓမ္မတာကို စတင်လုပ်ကိုင်သူ လူသာလျှင် ဖြစ်တော့၏။ ထိုလူက လုပ်သော ဓမ္မတာ၌ ဓမ္မနှင့်ဓမ္မတာကွဲပြားခြားနားခြင်းမရှိချေ။ စင်စစ်မှာ နည်းဥပဒေ (၀၂) အစဉ်အလာ သုံးစွဲရိုးလုံးစုံမျှသာ ဖြစ်သတည်း။

အခန်း ၄

အမေး(၄) ဓမ္မတာကို မည်သူက ဖန်ဆင်းပေးသနည်း ?

အဖြေ(၄) ဓမ္မတာ ၂မျိုးရှိကြောင်းကိုနိပါတ် ၂ပြဿနာ ၏အဖြေ၌ ကျွန်ုပ်တို့ရေးခဲ့ပြီ။ ၎င်းတို့အနက် လူက လုပ်လို့ ဖြစ်သော ဓမ္မတာကို ဘန်ဆင်းသူ လက်သယ်ကား လူပင် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။ ထို့ပြင် ဒုတိယ ဓမ္မတာ မျိုး၏ လက်သယ် ကား နိယာမ ၄ ပါးပင်ဖြစ်သတည်း။ မှန်လှ၏။ နိယာမ ၄ ပါးတို့၏ ဓမ္မနိယာမအတိုင်း သဘောကို မလွန် ဆန်မူ၍ အစဉ်အလာဖြစ်နေမှုကိုဓမ္မတာဟု ဆိုအပ်ရကား။ ထိုနိယာမ ၄ ပါးကိုပင် ဓမ္မတာ၏ လက်သည်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုအပ်ခွင့်ရှိလေတော့သတည်း။

အခန်း ၅

အမေး(၅) ဓမ္မတာနှင့်လူ မည်သူက စသနည်း?

အဖြေ(၅) လူသား၏ ပယောဂကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသော ဓမ္မတာနှင့်လူတို့တွင် လူကစသည် ဟူသော အချက်၌ ငြင်းချက်ထုတ်ရန်မလိုတော့ချေ။ ထိုပြင်ဓမ္မနိယာမသဘောရှိသောဒုတိယဓမ္မတာ မျိုးကား အနာဒိ အနန္တ ဖြစ်သော (၀၇) အစမရှိ အဆုံး မရှိသော ဓမ္မ၏ အကျိုး စွမ်းအားပင် ဖြစ်၍လူမပေါ် မိက စပြီး ၎င်း၏ သဘော အတိုင်း ရှိနေခဲ့ပေရာ၏။

ကမ္ဘာလောက၌ ဖြစ်ရ ပျက်ရမည် ဟူသော ဓမ္မတာသည် ဓာတ်သေ ဓာတ်ရှင်တို့နှင့် ဘွားဘက်ဖြစ်ခဲ့၏။ ဓာတုစိန္တာ ဆရာ တို့၏ မက်တာဖိုက် တို့နှင့် ပြိုင်တူ ပေါ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်၎င်း၏အစကို ရှာဖွေရန် အခွင့်မရှိတော့ပြီ။

ယင်းသို့ အစလည်း မသိဘဲ အဆုံးလည်း မမြင်သော သဘာဝဓမ္မဖြစ်သောကြောင့် လူမပေါ်မီကြီးကပင် ၎င်းရှိခဲ့လေသည်။ အဘယ် ကြောင့်နည်း။ ကမ္ဘာလောက သည်ပင် ၎င်းတို့ကြောင့်ဖြစ်၍ လူသည်လည်း ၎င်းတို့အထဲမှတွက်လာရသောကြောင့်တည်း။

အခန်း ၆

အမေး(၆) ဘယ်လိုဟာကို လူဟုခေါ်သနည်း?

အဖြေ (၆) အဝိဇ္ဇာ။ သင်္ခါရ၊ တဏှာဥပါဒါနိကံဟူသော အကြောင်းတရားငါးပါးကြောင့် ဝိညာဏ်၊ နာမ်၊ ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာဟူသော အကျိုးငါးပါးတို့အစဉ်မပြတ် ဆက်ကာ ဆက်ကာ ဖြစ်ပျက် နေသော အစဉ်ကို လူဟူ၍ ခေါ်သည်။ (၀၇) တနည်းသော်ကား အကျိုးအကြောင်းကို

ဆင်ခြင် တတ်သောဥာဏ်၊ အမှားအမှန်ကို ခွဲခြားဝေဖန်၍ သိမြင်နိုင်သော ဥာဏ်၏ပိုင်ရှင်ကို လူဟူ၍ခေါ်သည်။

ဤဥာဏ်များ သည်ပင် အားလုံးသော သိပ္ပာဏ်က သက်ရှိသတ္တဝါတို့နှင့် လူကို ကွဲပြား ခြားနား စေလေသည်။ လူသည် ၎င်းဥာဏ်တို့၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူမှတစ်ပါး အခြားသော သက်ရှိ သတ္တဝါတို့နှင့် တကွ အရာ အားလုံးတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့၏ (၀၁) အရာအားလုံးတို့၏ အရှင်သခင် ဖြစ်ခဲ့၏။ ၎င်းဥာဏ်တို့၏ အလွမ်းအားဖြင့် လူသည် သဘာဝ ဓမ္မကိုပင် ဘူ၏အလိုအတိုင်းခိုင်း စေနိုင် ခဲ့၏။ သတ္တဝါအားလုံး နှင့်တကွ ဘော်ပြုရာ၌ အရာဟူသမျှသည် ဥာဏ်၏ အရှင် ဖြစ်သောလူ၏အစေခံ လက်ပါးစေတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

အခန်း ၇

အမေး (၇) လူသည်ဘယ်ကစသနည်း?

အဖြေ (၇) လူသည် လူကစ၏။ ထိုလူသည် ဓါတ်သေ ဓာတ်ရှင်က စ၏။ ဥပမာ-သစ်ပင်သည် သစ်စေ့မှ စ၏။ သစ်စေ့သည် သစ်ပင်မှစ၏။ ထိုသစ်ပင်ကို ဥတုက ဖြစ်ပွား စေသကဲ့ သို့တည်း။ ဗုဒ္ဓဘွဲ့ထူးခံ ဂေါတမ ရှင်တော် ဘုရား သည် ကမ္ဘာကို(၁) သံဝဇ္ဇကပ် (၂) သံဝဇ္ဇဌာယီကပ်(၃) ဝိဝဇ္ဇကပ် (၄) ဝိဝဇ္ဇဌာယီ ကပ်ဟူ၍ ကပ် ၄ ခု ဖြင့် ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာခဲ့၏။ စာသုတ္တန်မြောက်၌ လူသတ္တဝါ စတင်ပေါ်ပေါက် ကြောင်းဟောခဲ့၏။

ထိုအတူ ဓာတုစိန္တာ လောကဓာတ် ဆရာတို့ကလည်း (၁)ပရိမောဒိယံ (၂)ပရိင်မာရိ (၃)ဆက္ကင်ဒရိ (၄)တာရှာရိ(၅)ကုတ္တာနာရိဟူသော ဓာတ် ၅ ခုဖြင့် ကမ္ဘာကို ခွဲခြမ်း ဝေဖန် ပြီးလျှင် နောက်ဆုံး ကုတ္တာနာရိ ဓာတ်သို့

ရောက်မှ လူသတ္တဝါ စတင်၍ ပေါ်လာ သည်ဟု ဆိုကြ ကုန်၏။

ဂေါတမ ဗုဒ္ဓသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူသော ဂွင်းဆက်ဖြင့် လောက သမုဒယ ဟူသော လူသတ္တဝါ အစကို ရှာခဲ့၏။ ထို့အတူ ခေတ်ပေါ် ဓာတုဗိဇ္ဇာဆရာတို့သည် “မွန်နီရန်” (*Moneron*) မှ လူအစ ဆက်၍ နေသော လောက၏ ဂွင်းဆက် ၂၆ ခုကို ရှာဖွေ ခြင်းကြကုန်၏။ ဓာတုဗိဇ္ဇာဆရာကြီး ဇါငင်၏ (*Origin of Species*) သတ္တဝါမူလ ကျမ်းနှင့် ဟတ်လ်ကဲ ရေးသော (*Evolution of Men*) လူ့ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် ကျမ်း စသည့် တို့သည် လူ၏ အစကို ရှာဖွေ ကြသော ကျမ်းများ ဖြစ်ကြကုန်၏။

သို့ရာတွင် လူ၏အစကိုသာမေးသောကြောင့် လူသည် လူကပင်စသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့၏။ သတ္တဝါအစကို မေးမှု အလွန် ရှည်လျား ခက်ခဲသော ပြဿနာ တရပ် ဖြစ်ပေ ရ၏။ ထို့ကြောင့် လူကို ဘန်ဆင်း သူသည်လူပင် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူစေလို။

အခန်း ၈

အမေး (၈) ဓမ္မတာနှင့် တရား မည်သည့် အရာက စသနည်း? မည်သည့်အရာက လွှမ်းမိုးသနည်း?

ကဖြေ (၈) (၁) လူကလုပ်သားသော ဓမ္မတာ။ (၂) လူ၏ ပယောဂမဂါဓံ (၀၁) မည်သူမှ မလုပ်ဘဲ ရင်း၏ သဘော အတိုင်း (၀၂) ဓမ္မနိယာမအားလျော်စွာ အစဉ် မပြတ် ဆက်ခါ ဆက်ခါ ဖြစ်နေသော ဓမ္မတာ ၂ ချိုးတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ သိခဲ့ကြရပြီ။ သို့သိခဲ့ကြသည့် အတိုင်း ဓမ္မတာသည် ဓမ္မမှ စကြောင်း၊ ဓမ္မကြောင့် ဓမ္မတာဖြစ်ပေါ်လာရကား ဓမ္မတာ၏ အစ

သည် ဓမ္မပင်ဖြစ်ကြောင်းကို ထင်ရှား သိသာနိုင် လေသည် လူကပြုလုပ်သော ဓမ္မတာမှာ လူကပင်စကြောင်း ကိုလည်း ဘော်ပြခဲ့လေပြီ။

မည်သည့်အရာက လွှမ်းမိုးသနည်းဟူသော ပြဿနာ အရမှာ နိဿယ နိဿိတ သဘောနှင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင် ခဲ့သော် တရားသည် (ဝါ) ဓမ္မသည် နိဿယ၊ ဓမ္မတာသည် နိဿိတ ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုသို့ ယူဆလျှင် သစ်စေ့ကို သစ်ပင်က လွှမ်းမိုးသကဲ့သို့ ဓမ္မတာကပင် ဓမ္မကို လွှမ်းမိုး ၏ ဟု ဆိုသင့်၏။

အကြောင်း မူကား အကြောင်းနှင့် အကျိုး တို့တွင် အကြောင်းကား မထင်ရှားဘဲ အကျိုးသာပေါ်လွင်ထင်ရှားမြဲ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဥပမာ သစ်စေ့၌ ရှိသောဗီဇ နိယာမဓမ္မသည်မသင်ရှားဘဲ အညွန့် အညွှောက်ပင်စည်ဖြစ် သော ဓမ္မတာအကျိုးသည်သာ ထင်ရှားသကဲ့သို့တည်း။

[မှတ်ချက်] ဤ၌တရားဟူသည်ဓမ္မကိုပင်ဆိုလို၏။ တရား နှင့်ဓမ္မတာကိုဝေဘန်ရာ၌လူ၏ လက်ဖြစ်ဓမ္မတာကို မပါဝင် စေရန် သတိပြုရမည်။

အခန်း ၉

အမေး (၉) အရာ တိုင်းမှာ ဓမ္မတာနှင့် တရား ပါဝင် သလော? ၎င်းနှစ်ပါးသည် အမြဲရှိနေသလော?

အဖြေ (၉) ဓမ္မတာနှင့် တရားတို့သည်အရာရာတိုင်း၌ ပါဝင်လျက်ရှိကြကုန်၏။ (ဤ၌လည်းလူက ပြုလုပ်ထားသော ထူးစံဓမ္မတာကို ဝင်ရောက်ခွင့်မပေးရာ) ဓမ္မတာနှင့် တရား တို့မှ ကင်းလွတ်သော အရာသည် ဤလောက၌ မရှိချေ။ အကြောင်းနှင့်အကျိုးမှ ကင်းလွတ်သောအလုပ်မရှိ။ ဣရိယာ

ပုထ်လေးပါးမှ လွတ်၍ဖြစ်နိုင်သော ကိစ္စမျိုးမရှိကောင်းသကဲ့
သို့တည်း။ (ဥပမာ) သစ်ပင်တပင်၌ ဓမ္မတာလည်းရှိ၏၊ တရား
လည်းရှိ၏။ ထိုသစ် ပင်ကို သရက် ပင်ဟု အမည်ပေးခဲ့အံ့။
၎င်းသရက် ပင်၌ ရှေးရှေးသောသရက်ပင် (၀၂) အခြားတပါး
သော သရက်ပင်တို့နှင့်တူမျှသော အခြင်း အရာဖြင့်အညွန့်
အညွှတ်ပေါက်ခြင်း၊ ကြီးရင့်ဖွံ့ထွားခြင်း၊ ဖူးခြင်း ပွင့်
ခြင်းသီးခြင်းစသော သဘောရှိခဲ့၏။ ၎င်းကိုဓမ္မတာဟု ခေါ်
ဆိုရလေသည်။

ထို့ပြင် ၎င်းသရက်ပင်၌ ဖျက်ဆီးလို့ မရကောင်းသော
မြေ-ရေ-လေ-မီးဟူသော ပရမတ် အစစ်ဓာတ်နှစ် တရား
လည်းရှိချေ၏။ ထို့ကြောင့်အရာတိုင်း အရာတိုင်း၌ဓမ္မတာနှင့်
တရားပါဝင်သည်ဟု မှတ်ယူရ၏။ ထိုမှ တပါး ဓမ္မတာနှင့်
တရားတို့သည် အနာဒိ အနန္တဖြစ်၍ အစမရှိအဆုံးမရှိသော
ကြောင့်၊ ၎င်းတို့နှစ်ခု အမြဲရှိနေသလောဟူသောပြဿနာကို
အထူးဖြေကြားရန်ပင် မလိုတော့ချေ။

အခဏ်း ၁၈

အမေး (၁၀) ဓမ္မတာသည် အကြောင်းလော အကျိုး
လော?

အဖြေ (၁၀) လူသားတို့ သတ်မှတ် ပိုင်းခြား၍ အစဉ်
အလာထူးစံ ပြုထားသော ဓမ္မတာ သည်၎င်း၊ ဓမ္မနိယာမ
ဖြစ်သော ဓမ္မတာသည်၎င်း၊ အကျိုးတို့သာဖြစ်ကြ ကုန်၏။
အဘယ်ကြောင့် ဟူမူ။

(၁) ဓမ္မတာ ၌ လူသားတို့ သတ်မှတ် ပိုင်းခြား
အပ်သော ဥပဒေသ။

(၂) ဓမ္မတာ၌ နိယာမဓမ္မတို့သည်၊ ထိုဓမ္မတာတို့၏ အကြောင်းများ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

(သို့ရာတွင်)

(၁) ဓမ္မတာ၌ လူ သား တို့သတ်မှတ်ပိုင်းခြားခြင်းမျှ ဖြစ်၍ သတ္တိ-သတ္တိမန္တ-သဘောမျိုးမရှိချေ။

(၂) ဓမ္မတာ၌ သတ္တိ--- သံတ္တိ--- မန္တ---နိဿယ---နိဿိတ စသည် ကွဲပြား၏။

ထင်ရှားစေဦးအံ့။ နိယာမ ငါးပါး တို့တွင် စိတ္တနိယာမနှင့် ကမ္မ-နိယာမတို့သည် နာမဓမ္မနှင့်သာ သက်ဆိုင်ကြကုန်၏။ ဗီဇ နိယာမနှင့် ဥဘု နိယာမ တို့သည် ရူပဓမ္မနှင့်သာ သက်ဆိုင်ကြကုန်၏။ ဓမ္မနိယာမသည် နာမရူပနှစ်မျိုးလုံးနှင့် သက်ဆိုင်၏။ ထိုနိယာမ ငါးမျိုးလုံးကို ဓမ္မဟူသော ယုဒဖြင့် သိမ်းကြုံးရေတွက်အပ်လေသည်။

ရုပ်ဓမ္မ၏ သဘာဝ တရားကိုယ်မှာ ပဓာဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဟူသော ဓါတ်ဖို ဓါတ်မ (ဝါ) ဓါတ်သေ ဓါတ်ရှင် တို့ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဓါတ်လေးပါးတို့ ကို ရူပဗေဒ၌ ဓမ္မဟုဆိုလို၏။ ထိုသည့်ဓမ္မ၏ အစွမ်းသတ္တိ ကြောင့် ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်လာရသော အချမ်း-အပူ-နေ-ည ဆောင်း- နွေ-မိုး- စသောသဘာဝ သီးပင်- ပွင့်ပင်- သစ်ပင် တောတောင်-ရေ-မြေ-စသော အတည်ဖြစ် ထင်ရှားရှိသော ရုပ် ဝတ္ထုများသည် ဓမ္မတာဟူ၍ ဆိုနိုင်၏။

သို့ရာတွင် စင်စစ် ဓမ္မတာ၏ သဘာဝမှာ ဓမ္မ၏ သတ္တိ ကြံရာဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာသဘောမျှကိုသာ ဓမ္မတာ အစစ် ဖြစ်နိုင်၏ဟု ဆိုရပေမည်။

သို့ကြောင့် ဓမ္မသည်သတ္တိ၊ ဓမ္မတာသည် သတ္တိမန္တ၊ ဓမ္မသည် နိဿယ၊ ဓမ္မတာသည် နိဿိတ။ ဓမ္မသည် အကြောင်း (ဝါ) ကာရိဏ၊ ဓမ္မတာသည် အကျိုး (ဝါ) ကာရိယဟုခေါ်ဆိုနိုင်လေသည်။

နာမဓမ္မ၏သဘာဝတရားကိုယ်မှာ စိတ္တနာမ၊ စေတသိက နာမဟူ၍ နှစ်မျိုး ပွားလေသည်။ ရူပဓမ္မ၌ ဓါတ်ဖို ဓါတ်မတို့သည် တခုစီခွဲ၍ မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ ဤနာမဓမ္မ၌လည်း စိတ္တနှင့် စေတသိကတို့သည် တခုစီခွဲ၍မဖြစ်နိုင်ကြကုန်။

ထိုစိတ္တနှင့် စေတသိကတို့ကို နာမဘေဒ၌ ဓမ္မဟု ဆိုလို၏။ ထိုသည့် ဓမ္မ၏အစွမ်းသတ္တိကြောင့် ဖြစ်ပေါ် လာသော မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ နံမှု၊ လျက်မှု၊ ဝေ့သိမှု၊ ဖြစ်စည် တွေးတောမှုတို့၌ အသိဥာဏ်များသည် (ဝါ) ဝိညာဏ ဓာတ်များသည် ဓမ္မတာဝါဖြစ်၏။

ဤ၌လည်း ဓမ္မ၏ဖြစ်ရိုးစဉ်လော၊ ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ သတ္တိကြိယာချက်ကိုသာ ဓမ္မတာဟုဆိုရ၏။ ဤနာမဓမ္မမှ နာမဓမ္မတာဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာများကို ကျယ်ဝန်းစွာ ဝေဖန်လျက် အဘိဓမ္မာပါဠိတော်ကြီးများ၌ ဖော်ပြ၍ ထားလေသည်။

ရူပဓမ္မမှနာမဓမ္မတာ၊ နာမဓမ္မမှ ရူပဓမ္မတာဖြစ်ပုံ အခြင်းအရာများသည် စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာ ဆန်းကြယ် လှစွာ၏။ ထိုသို့ဆန်းကြယ်လှစွာ အကြောင်းအကျိုး (ဝါ) ဓမ္မနှင့်တာဖြစ်ပုံ သဘောသွားကို နှစ်ဆယ် လေးပါးသော ပဋ္ဌာန နည်းတို့ကို အခြေတည်၍ ရာ ထောင် မက သော နည်းတို့ဖြင့် ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်ကြီး၌ အကျယ်ဖိစပ်ပြီးရှိလေပြီ။

မှန်လှ၏။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်နည်း (ဝါ) အကြောင်းကို စွဲ၍ အကျိုးကိုဖော်ပြသောနည်း၊ ပဋ္ဌာနနည်း (ဝါ) အမျိုးမျိုးသော

အကြောင်းကိုစွဲ၍ အမျိုးမျိုးသော အကျိုးကို ဖော်ပြသော
နည်းဟူ၍ နည်းကြီးနှစ်ပါးရှိခဲ့ရာ။ ထို နည်းကြီး နှစ် ပါး တို့
သည်ဓမ္မမှဓမ္မတာဖြစ်ပုံများကို အတိကျညွှန်ပြသော နည်း
ကြီးတို့သာဖြစ်လေသည်။

ဗုဒ္ဓဂေါတမ တရားတော်၌ဓမ္မမှဓမ္မတာဖြစ်ပုံကို အမှန်
အတိုင်းလိရန် အရေးကြီးသော ကိစ္စပင်ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့်
လည်း နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ဝေဘန်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ဝေဘန်
မှု အကျယ်ကို ဤစာအုပ်၌ ရေးသားရန် မလို တော့ သဖြင့်
အဘိဓမ္မာစာပေတို့၌ ကြည့်ရှုရန် ညွှန် ကြား ခြင်း ဖြင့် ပင်
ပြည့်စုံစေရပေမည်။

အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည်အ တိုင်းဓမ္မတာသည် အကျိုး
ဖြစ်ကြောင်းကို ယုံကြည်စွာ မှတ်ယူကြရသတည်း။

နိဂုံး ပိုဒ်စုံ ရတု
ပထမပိုဒ် ပုဒ်ရေ ၆၂။

တောင်တွင်းထေရ်ရှင်။ မြတ်သခင်ကား၊ အကြင်ကာလ၊
ရာဝင်စသည့်၊ သမယသော်၊ ဖြစ်ထွန်းပေသား၊ ရှင်ကျော်
လေးပါး၊ လူဉ္ဇဖွား၍၊ ပေကားလေးပင်၊ ရာဇဝင်ဖြင့်၊ အစဉ်
မှော်ကွန်း၊ စိုက်ခဲ့ညွှန်းသား၊ မြန့်ကျွန်း ချက်မ၊ ဂုဏ် ပေါင်း
ခသည်၊ ဌာနခံလော၊ ရာဝင်လာဖြင့်၊ ဩဘာပြောင်လင်း၊
မြို့တောင်တွင်းဟုပြန့်သင်းကိတ္တိ၊ ဂုဏ်ဟိတ်ရှိသား၊ ပဏ္ဍိ
သုခမိန်၊ ကွယ်မမှီနဲ့၊ ကဝိနိမျိုးဇာတ်၊ နွယ် တော် မြတ်မှာ
မပြတ်စဉ်လာ၊ ဆင်းသက်ခါဖြင့်၊ ရတနပဉ္စ၊ ရွှေဘွဲ့ချီသည်၊
သာကီမြတ်ဖျား၊ ထေရ်ဘုရားတိုင်း၊ နွယ်မယ့်ဘဲ၊ သွယ်ဆိုင်း
ရင်းစစ်၊ ဖြစ်ကြီးဖြစ်၍၊ ရှင်ချစ်သာသနာ၊ ဌကထာနှင့်၊ သုံးဖျာ
ပိဋကတ်၊ ကျမ်းရိုးမြတ်ကို၊ ပတ်ပတ်နှောက်မွှေ၊ ခြောက်ခြား
စေ၍၊ အခြေမိမိ၊ တတ်မြောက်ဘိသော်၊ ကဝိဖွယ်ရာ၊ ဆင်မြန်း
ရာသား၊ ဘာသာသက္ကဋ၊ စာနုဉ္စတည်း၊ ကဗျဗင်္ဂလီ၊ နာဂ
ရီနှင့်၊ ဟိန္ဒူအုရု၊ စာရင်းမူတွင်၊ ပါရဂူမြောက်၊ ဖက်ကမ်း
ရောက်၏၊ ထိုနောက် အင်္ဂလိပ်၊ စာပီ သိဉ်ကို၊ ခဲကြိတ်
နှောက်မွှေ၊ တတ်ပြီးစေမှ၊ အခြေ သာသနာ၊ ဤကမ္ဘာဝယ်၊
ဤစာ ကျမ်းကြီး၊ ရည်တိုင်းပြီးအောင်၊ ငြမ်းမှီး တည်တွင်၊
ရေး စီရင်သည်။ ။ထေရ်ရှင် တောင် တွင်း လက် စွမ်း
သော်။

ဒုတိယပိုဒ် ပုဒ်ရေ ၆၂။

မှောင်ခိုင်းနေသွင်၊ လင်းလင်း၊ မြင်စိမ့်အကြင် ကမ္ဘာ၊
ကြင်အခါ၌၊ ဘာသာဝါဒ၊ အဝဝကို၊ မွေ့သရုပ်၊ အရထုတ်၏၊

အချုပ်စိစစ်၊ ဝေဖန်လှစ်သော်၊ ဤခေတ်ကမ္ဘာ၊ ဤအခါတွင်၊
 ဤစာမိတ်ဆက်၊ မေတ္တာယှက်ကာ၊ နှစ်သက်ကြည်နူး၊ ချစ်ရည်
 မြိုး၍၊ မထူးမခြား၊ ကမ္ဘာသားတို့၊ ကိုးစားကြရာ၊ သာ
 သနာလည်း၊ ဘာသာတွေထူး၊ မရှိဦးပဲ၊ ရှင်မြူးကြည်မြ၊
 တူတကွလျှင်၊ ယူဆကိုးကွယ်၊ စိုးမိုးချယ်သော်၊ ပြုံးကြွယ်
 ပွားစီး၊ တရားမှီးလျက်၊ ခြားသီးမရှိ၊ စည်းလုံးမိ၍၊ ကင်းဘိ
 မိန္ဒာ၊ ပိတ်မကာပဲ၊ သမ္မာဖြူဖြူ၊ ကမ္ဘာသူတို့၊ အယူအကျင့်၊
 တူသဖြင့်လျှင်၊ မူချင့်မသွေ၊ ဖြူစင်စေဟု၊ ကဝေပဏ္ဏိ၊ ဝေဖန်
 ညီ၍၊ သိရိလျှမ်းဝေ၊ နန်းမဟေသို့၊ လှမ်းချောအမတ၊ မြန်းစေ
 ကြလျှင်၊ မေတ္တာယော၊ လှစ်ဟင်္သာတည့်၊ သစ္စာသံယု၊ မှန်ဓမ္မ၊
 ကို၊ စံပြစရာ၊ တန္တရုာသော်၊ အာကာဝေဟင်၊ ညစ်မျိုး
 စင်သည်၊ အကြင်သရေ၊ ခါသမယတွင်၊ တက်ကြွရောင်ရိန်၊
 မှောင်မမှိန်ပဲ၊ အချိန်ရာပြည့်၊ ကျန်းစဉ်လှည့်၍၊ အလှည့်ကျ
 သွား၊ ရထား၊ စက်ယဉ်၊ မိုက်မျိုး နှင်သည်။ ။ နေသွင်
 မှောင်ခွင်း၊ တက်လျှမ်းသော်။

တတိယပိုဒ် ပုဒ်ရေ ၆၂

အောင်ခြင်းခေမင်၊ အောင်စေချင်သား၊ မြေပြင်ပထ
 ဗျာ၊ ဤကမ္ဘာဝယ်၊ ဤစာသစ်ဆန်း၊ ပုလဲပန်းကို၊ ဆင်မြန်း
 နှစ်သက်၊ မပစ်ရက်လျှင်၊ ချစ်လျက်ဆုံးတိုင်၊ မမုန်းနိုင်ပဲ၊
 သုံးနိုင်ကြစေ၊ မျှော်ရှုဖွေ၍၊ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိ၊ ပြုပါပြီတည့်၊
 ကိုယ်စီကျင်ဘက်၊ ယဉ်တုံ့ယှက်သို့၊ နှစ်သက်လှစွာ၊ ပစ်
 မခွာပဲ၊ ဤစာကြင်ဆွေ၊ ချစ်မပြေကို၊ ချစ်စေရည်၊
 စုံဖက်နှံက၊ နိစ္စံသုခ၊ တုမရအောင်၊ ယုယချောမြူ၊ ပြုအမှု
 ဖြင့်၊ ရှုသူဘဝင်၊ အမြဲရှင်တည့်၊ စိမ့်ဝင်ထုံအေး၊ ပူမျိုး

ဝေး၍၊ နတ်ဆေးအမြိုက်၊ နတ်ကျေးတိုက်သို့၊ နှစ်ချိုက်ပိတ်၊
ပြည့်ပြီးဘိ၍၊ ဆီသွင်းဝါ၊ ကဲ့သောလျှင်၊ မေတ္တာဓမ္မ၊
ဖြစ်ပါကြလိမ့်၊ သစ္စာလေးစိုင်း၊ လေးပွင့်ဆို၍၊ မဏ္ဍိုင်ခေါက်
မီး၊ လျှံဝါကြီးဖြင့်၊ လိန်ညှိုးပြောင်စွာ၊ မှောင်မိစ္ဆာကို
ကမ္ဘတိုက်လုံး၊ ချေဖျက်မှုး၍၊ သိမ်းကြုံးလွှမ်းဆောင်
အလင်းရောင်ဖြင့်၊ ပြောင်တယ်နီထိန်၊ ရောင်မမှိန်ဘဲ၊ အောင်
ချိန်ခါလု၊ မျှော်ရှုထင်သပ်၊ စာပေစဉ်၌၊ ရာဝင်ထောင်ပြေ၊
မှောင်မဝေ့ပဲ၊ အောင်၍နှိမ်နင်း၊ “အချိန်မင်း”ကို၊ စင်းစင်း
လိပ်ခွေ၊ သေပြီးစေမှ၊ ဓနုရှေ့အစဉ်၊ သရေလွင်သည်၊
ခေမင်အောင်ခြင်း တက်ငြိမ်းသောဝံ။

နိဂုံးသံဒိုင်း

ရိုက်ခြုံးကမ္ဘာ၊ တိုက်လုံးငြိမ်းစိမ့်၊ ဤစာရွှေကျမ်း၊ ဝိရာ
ငြိမ်းကား၊ ငြိမ်းချမ်းသာဝါ၊ ကမ္ဘာလင်လောင်း၊ အဖြစ်
ပြောင်း၍၊ အဟောင်းစွန့်ပယ်၊ ကိုးကွယ်ကြရာ၊ သာသနာနှင့်၊
ဘာသာဓမ္မ၊ ယူဝါဒလည်း၊ တူချွေအသစ်၊ နေဝန်းကျင်သို့၊
တက်ခတ်ကမ္ဘာ၊ တွက်စစ်ခါလျှင်၊ ဤစာဂမ္ဘီ၊ မြဲသံ
ဆီကို၊ သိင်္ဂီရွှေနား၊ ပန်ဆင်ငြား၍၊ အမှားအမှန်၊ ဤနှစ်ကန်
ကို၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြား၊ တရားဓမ္မ၊ သဘာဝမှု၊ မျှော်ရှုဥပဒေ၊
သေကွေ့ကျစ်လစ်၊ စိစစ်ပြီးခါ၊ ယထာဘူတ၊ အယူကျလျက်၊
တူချညီညာ၊ ဤကမ္ဘာဝယ်၊ သီတာနတ်မိသ်၊ ရွာသွန်းကြိုး
သို့၊ ဘေးမျိုးအန္တရာယ်၊ ရန်စွယ်ငြိမ်းချမ်း၊ တိုက်အဝှမ်း
လည်း၊ မလွှမ်းမိစ္ဆာ၊ ပိတ်ကာမရှိ၊ သိရှိပြီးဝေ၊ ကြိုက်သရေ
လန်းလန်း၊ တက်နေနန်းသို့၊ ရောင်သုန်းလင်းရှိန်၊ ဝင်းဝင်း

ထိန်လျက်၊ ငတိန်နတ်ကိုင်း၊ စံယူနိုင်သား၊ ဂိုဏ်းသာသနာ၊
 ဘာသာမခြား၊ တဝင်းဖွားသို့၊ သနားကြင်နာ၊ ချစ်မေတ္တာ
 ဖြင့်၊ သစ္စာဆက်နွယ်၊ ကူးလူးဆွယ်၍၊ ရည်ရွယ်၍ကျမ်း၊
 သူ့အစွမ်းကြောင့်၊ မပန်းလွယ်ကူ၊ ရောက်စိမ့်ဟူရှင်၊ ငြူစူ
 ကင်းဝေး၊ ပြစ်မတွေ့ပဲ၊ ချစ်ဆေးမျက်ပြေ၊ ဆောင်သော
 ထွေသို့၊ အောင်စေ နိဂုံး၊ ကပ္ပတ်ဖုံးသည်။ ။တိုက်လုံး
 သိမ့်သိမ့်တုန်ဟီးတည်း။

ပြီးပြီ။

တောင်တွင်းကြီးမြို့-ဗုဒ္ဓဘဏ္ဍာသိုလ်၏လက်ဆောင်များ။

၁။ ကြိုက်ရာရွေး လမ်းနှစ်သွယ်	(တွက်ပြီ)
၂။ ကပ္ပပြဿနာ	(တွက်ပြီ)
၃။ ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ်	(တွက်ပြီ)
၄။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ	(တွက်ပြီ)
၅။ သမာ-သမဂ္ဂ	(တွက်ပြီ)
၆။ ပိဝေကစူဠာမဏိ	(ရိုက်ဆဲ)
၇။ ရွှေချိန်ခွင်စာအဖြေ	(ရိုက်ဆဲ)
၈။ ဖါဟိယန်ခရီးစဉ်	(ရိုက်ဆဲ)

အောက်ပါ ဌာနများတွင် ရနိုင်ပါသည်။

၁။ အထွေထွေဌာနမှူး။ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအသင်း။

တောင်တွင်းကြီးမြို့။ ။

၂။ ဘုံလောက-စာပေ ဖြန့်ချိရေး ဌာန။ ၃၁-လမ်း။

ပဒေသာတန်း။ မန္တလေးမြို့။ ။

၃။ ပြည်သူ့စာပေတိုက်။ ၅၄၆-တုန့်သည်လမ်း။

ရန်ကုန်မြို့။ အတ္ထုပ္ပတ္တိသိုလ်

